

Основна школа „Стеван Синђелић“

35223 - Велики Поповић

Бр:

Датум:

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „СТЕВАН СИНЂЕЛИЋ“
ВЕЛИКИ ПОПОВИЋ

Велики Поповић, Јун 2022.

УВОД

Школски програм, као један од стратешких докумената установе, омогућава оријентацију ученика и родитеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика. Овим документом свим заинтересованим субјектима треба представити специфичности школе по којима је она препознатљива у својој средини.

Школског програма израђен је на основу ЗОСОВ-а („Сл.гласник РС“, бр.88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020 и 129/21.), Закона о основном образовању ("Службени гласник РС", бр. 55 од 25. јуна 2013, 101 од 10. новембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закон, 10 од 15. фебруара 2019, 129 од 28. децембра 2021, 129 од 28. децембра 2021 - др. Закон)и стручног упутства МПНТР о начину израде школске документације од 27.8.2014.године и Препоруке МПНТР за планирање образовно-васпитног рада у складу са новим програмима наставе и учења број 1272/2018 од 9.7.2018.године.

Школски програм садржи:

- 1) циљеве школског програма; .
- 2) план наставе и учења основног образовања и васпитања;
- 3) програме обавезних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 4) изборне програме по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 5) програме активности по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 6) програм допунске и додатне наставе;
- 7) програм културних активности школе;
- 8) програм школског спорта и спортско-рекреативних активности;
- 9) програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања;
- 10) програм ваннаставних активности ученика;
- 11) програм професионалне оријентације;
- 12) програм здравствене заштите;
- 13) програм социјалне заштите;
- 14) програм заштите животне средине;
- 15) програм сарадње са локалном самоуправом;
- 16) програм сарадње са породицом;
- 17) програм излета, екскурзија и наставе у природи;
- 18) програм рада школске библиотеке;
- 19) начин остваривања других области развојног плана школе који утичу на образовно-васпитни рад. Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог школског програма. Школски програм, нарочито у школи за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, садржи и: 1) начин прилагођавања рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад;
- 2) начин прилагођавања циљева и исхода, као и садржаја образовно-васпитног рада ;
- 3) начин остваривања додатне подршке за ученике школе.

Школски програм израђен је на основу:

Правилник о плану наставе и учења за **први** циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за **први** разред основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, правилника о изменама и допунама правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања („СЛ. Гласник РС – Просветни гласник“, бр. 2/2020.

Правилник о програму наставе и учења за **други** разред основног образовања и васпитања: 16/2018-47,03/2019-1, 5/2021-1.

Правилник о програму наставе и учења за **трећи** разред основног образовања и васпитања: 5/2019-6, 1/2020-1, 6/2020-1.

Правилник о програму наставе и учења за **четврти** разред основног образовања и васпитања: 11/2019-1, 6/2020-20, 7/2021-671.

Правилник о плану наставе и учења за **пети** и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања: 9/2017, 15/2018-77, 12/2018-1, 15/2018-1, 3/2020-3, 17/2021-1.

Правилник о плану наставе и учења за пети и **шести** разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања: 15/2018-77, 18/2018-1, 3/2019-83, 3/2020-3, 6/2020-94, 17/2021-1.

Правилник о програму наставе и учења за **седми** разред основног образовања и васпитања: 5/2019-61, 1/2020-60, 6/2020-99, 8/2020-597,5/2021-4, 17/2021-42.

Правилник о програму наставе и учења за **осми** разред основног образовања и васпитања: 11/2019-61, 2/2020-6, 6/2020-118, 8/2021-8, 17/2021-58.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка celovитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celovити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знањ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Основна школа "Стеван Синђелић" на својој листи предмета имаће предмете који су прописани на националном нивоу за ПРВИ И ДРУГИ разред . На националном нивоу изучаваће се обавезни предмети:

Редни број	Обавезни наставни прдмет	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Српски језик	5	180	5	180
2.	Математика	5	180	5	180
3.	Енглески језик	2	72	2	72
4.	Свет око нас	2	72	2	72
5.	Ликовна култура	1	36	2	72
6.	Музичка култура	1	36	2	72
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108
8.	Дигигитални свет	1	36	1	36

Основна школа "Стеван Синђелић" на својој листи предмета имаће предмете који су прописани на националном нивоу за ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ разред . На националном нивоу изучаваће се обавезни предмети:

Редни број	Обавезни наставни прдмет	ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Српски језик	5	180	5	180
2.	Математика	5	180	5	180
3.	Енглески језик	2	72	2	72
4.	Природа и друштво	2	72	2	72
5.	Ликовна култура	2	72	2	72
6.	Музичка култура	2	72	2	72

7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108
8.	Дигигитални свет	1	36		
9.	Пројектна настава	/	/	1	36

Обавезни наставни предмети

Редни број	Обавезни наставни предмет	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Српски језик	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
4.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Историја	1	36	2	72	1	36	1	68
6.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Физика	/	/	2	72	2	72	2	68
8.	Хемија	/	/	/	/	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
10.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
12	Физичко и здравствено васпитање + Обавезне физичке активности	2+0,75	72+54	2+75	72+54	3	108	3	102
13.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
14.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни план обухвата наставне предмете по нивоима и врстама образовања од којих ученик обавезно бира један или више предмета према својим склоностима . Један од обавезних изборних предмета је верска настава или грађанско васпитање.

Други обавезни изборни предмет је страни језик са листе језика који школа нуди, опредељује се на крају првог циклуса за други циклус.

Школа је понудила листу изборних предмета према реалним потребама ученика, родитеља и локалне средне , водећи рачуна да у школи постоји наставни кадар и остали услови неопходни за реализацију ових активности.

Редни број	Обавезни изборни наставни предмет	ПРВИ РАЗРЕД		ДУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Верска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	36

Редни број	Обавезни изборни наставни предмет	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Верска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	РУСКИ ЈЕЗИК	2	72	2	72	2	72	2	68

СНА

Редни број	Слпбодне наставне активности	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.		1	36	1	36	1	36	1	34
2.		1	36	1	36	1	36	1	34
3.		1	36	1	36	/	/	/	/

ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редни број	Облици образ.-васп. рада	ПРВИ РАЗРЕД		ДУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Редовна настав	20-22	720-792	21-23	756-828	21-24	756-864	21-24	756-864
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава	/	/	/	/	/	/	1	36
4.	Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редни број	Облици образ.-васп. рада	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Редовна настав	27-30	1026-1134	28-31	1062-1170	31-33	10116-1188	31-33	1054-1122
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА ЗА ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редни број	Остали облици образовно васпитног рада	ПРВИ РАЗРЕД		ДУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзије	1-дан годишње		1дан годишње		1дан годишње		1дан годишње	
Редни број	Остали облици образовно васпитног рада	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзије	До 2-дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2дана годишње	

Слободне наставне активности 5.6.7. и 8. разред основне школе

Концепт и сврха слободних наставних активности

Слободне наставне активности (у даљем тексту СНА), су део плана наставе и учења који школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученици у сваком разреду, од петог до осмог, бирају један од три програма СНА који школа нуди што значи да ће сваки ученик током другог циклуса основног образовања и васпитања похађати четири различита програма. Ученици и њихови родитељи се пре избора упознају са понуђеним програмима на часу одељенског старешине, на родитељском састанку, путем сајта школе, лифлета и др. Одабрани програми СНА су за ученика обавезни а успех се изражава описном оценом и не утиче на општи успех.

Иако се за неке СНА може направити природна веза са одговарајућим обавезним предметима не треба их посматрати као неку врсту њиховог проширивања или продубљивања. У њиховом остваривању наставник се ослања на ученичка и школска и ваншколска знања и искуства. Програми СНА нису намењени само некој групи ученика као што су нпр. ученици који се спремају за такмичење или им је потребна додатна подршка у учењу. Сврха СНА је да допринесу остваривању општих исхода образовања и васпитања, развијању кључних и општих међупредметних компетенција потребним за сналажење у свакодневном животу. Осим тога, подршка су професионалном развоју ученика који на крају основне школе доносе важну одлуку о наставку школовања у контексту новог концепта средње школе у којој се полагају општа и стручна матура. И на крају, мада не мање важно, СНА доприносе бољем упознавању ученика и њиховој сарадњи, јер се остварују у групама састављеним од ученика из различитих одељења.

Програми СНА садрже циљ, компетенције, исходе, теме, кључне појмове садржаја, упутство за дидактичко-методичко остваривање и оцењивање ученика. Поред шест програма који су припремљени од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања и шест програма која су припремила стручна друштва, школа може ученицима да понуди и друге програме које је самостално припремила по истом моделу, као и програме изборних предмета који су реализовани до доношења новог плана и програма наставе и учења (нпр. *Народна традиција* и *Шах*).

Програми СНА које је припремио Завод дати су у две групе. Прву чине програми намењени ученицима 5. и 6. разреда, а другу 7. и 8. У првој групи су *Вежбањем до здравља*, *Животне вештине* и *Медијска писменост*, а у другој *Предузетништво*, *Моја животна средина* и *Уметност*. Стручна друштва су за ученике 5. и 6. разреда припремила *Домаћинство*, *Цртање сликање и вајање*, *Чувари природе*, *Музиком кроз живот* и *Сачувајмо нашу планету*, а за ученике 7. и 8. разреда *Филозофија са децом*.

Начин остваривања програма и улога наставника

Програми СНА су тако конципирани да фаворизују активност ученика, повезивање њиховог школског и ваншколског искуства, учење путем решавања проблема, сарадњу и тимски рад, као и употребу савремених технологија у образовне сврхе.

Сваки појединачни програм СНА садржи дидактичко-методичко упутство које, заједно са овим општим упутством, даје комплетну слику о природи конкретног програма и његовом остваривању.

Програми СНА реализују се комбиновањем различитих техника рада са ученицима, као што су: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције... Потенцира се самосталност ученика у активном начину учења, а улога наставника је превасходно у томе да уведу ученике у тему, представе им кључне појмове садржаја и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују. Уколико је потребно може се користити модификовано кратко предавање које држи наставник или ученик.

Због природе програма и чињенице да се у сваком разреду похађају другачије СНА увођење ученика у тему је изузетно важно. Наставник треба кратко да представи сваку тему користећи разноврсне материјале које је унапред припремио/ла (филмови, слике, приче, новински текстови...), а који имају функцију мотивисања ученика. Избор подстицаја треба да одговара не само теми већ и узрасту ученика. Добар уводни материјал се препознаје по томе што је код ученика изазвао радозналост, потребу да о томе разговарају, постављају питања, истражују, предлажу...

Концепт СНА не базира се на коришћењу уџбеника који су посебно за њих припремљени. Напротив, ученици се подстичу да користе што различитије изворе информација и да према њима имају критички однос. Циљ је јачати ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развијају компетенције за рад са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабривати да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије, интервју и др.

Праћење, вредновање и оцењивање

У складу са чланом 61. *Закона о основном образовању и васпитању* и *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању* (члан 7), СНА се описно оцењују (истиче се, добар и задовољава), а оцена не улази у општи успех ученика. То подразумева да наставник континуирано прати активности ученика и њихов напредак у достизању исхода и развоју компетенција.

Имајући у виду концепт програма СНА, исходе и компетенције које треба остварити, односно развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа остварује се на различите начине. Ученици треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати.

Наставници могу да припреме материјале које ће користити за процењивање знања, вештина, ставова, пре и након обраде неке тематске целине ради објективности утврђивања ученичког напретка. Могу се користити и презентације ученика, продукти њиховог рада, писање есеја или резултати на тематским квизовима.

Током школске године наставник пратити и вреднује и друге показатеље напретка као што су нпр. начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како брани своје ставове. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД

ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ

Циљ учења слободне наставне активности *Животне вештине* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околина и понаша се у складу са културом безбедности.

Разред

Пети и шести

Годишњи фонд

36

ТЕМЕ	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1. ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ	<ul style="list-style-type: none"> – на одговоран начин брине о себи и околина и помаже другима у невољи; – проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама; – критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околинину; – јасно изрази сопствене мисли и осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се	<p>Вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука.</p> <p>Организационе вештине и вештине управљања временом.</p> <p>Социо-емоционалне вештине: сарадња, комуникација, асертивност, решавање сукоба, препознавање сопствених и туђих емоција, превазилажење стреса.</p>	<p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околина</p>

	<p>притиску групе на асертиван начин;</p> <ul style="list-style-type: none"> – организује своје свакодневне активности на продуктиван начин; – препозна опасности и адекватно реагује; – разликује ризично од превентивног и безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде; – тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби; – процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности; – повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама; – образложи значај солидарности са људима у невољи; – аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи; 		
<p>2. ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ</p>	<p>– исказе афирмативни став о људима који су активисти Црвеног крста;</p>	<p>Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа.</p>	<p>Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама; – доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности; – разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима; – наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и комуникације; – наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова; – разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак самопомоћи у случају грча мишића у води; – наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на изабраном примеру. 	<p>Климатске промене и заштита животне средине у контексту културе безбедности.</p> <p>Општа безбедност: безбедност у саобраћају; знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС – експлозивни остаци рата, запаљиво, хемијски производи).</p> <p>План комуникације и евакуације у случају несреће.</p> <p>Елементарне непогоде: пожари, земљотреси, поплаве, екстремни метеоролошки услови.</p> <p>Безбедност на води.</p> <p>Прва помоћ.</p>	<p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p>
--	--	--	--

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм слободне наставне активности *Животне вештине*, као и друге СНА, доприноси остваривању општих исхода образовања и васпитања и развоју кључних и међупредметних компетенција са фокусом на припрему ученика за изазове свакодневног живота. Ослонац за остваривање програма представљају опште упутство које се односи на све СНА, као и ово које изражава специфичности програма *Животне вештине*.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Програм садржи две тематске целине. Прва се односи на вештине које Светска здравствена организација идентификује као неопходне за успешан и здрав живот и које имају велику примену у различитим животним ситуацијама од области школовања, света рада до живота у заједници и успостављања односа са другим људима. Друга тема се односи на вештине које долазе до изражаја у ванредним животним ситуацијама као што су поплаве, пожари, екстремни климатски услови или саобраћајне незгоде. Фокус ове теме је изградња културе безбедности.

Свака тема се обрађује у току једног полугодишта с тим што наставник има слободу да унутар њих планира на који начин и са колико часова ће поједине кључне појмове садржаја обрађивати. Дубину и ширину обраде неког садржаја превасходно одређују исходи дати у програму, као и узраст ученика. Имајући у виду фонд часова, да би се достигли очекивани исходи, предност добијају материјали и активности који омогућавају да се истовремено ради на више кључних појмова. То је могуће не само за садржаје унутар једне теме већ се могу правити везе и између тема, нпр. када се у обради садржаја који се односи на пожар од ученика тражи да користе вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука, комуникације, сарадње, превазилажење стреса, што је садржај прве теме.

Овако конципиран програм одговор је на процену да данашњим ученицима и поред бројних предмета које изучавају у основној школи недостају још нека знања и посебно неке вештине за успешан свакодневни живот препун изазова и опасности. Наравно, припрема за живот великим делом припада породичном васпитању, али то не ослобађа школу одговорности да јача ученике у том смислу.

Да би се планирани исходи остварили, важан је не само садржај, већ и начин на који се он обрађује. Зато рад са ученицима треба да буде разноврстан, подстицајан и да се ослања на школско и ваншколско искуство ученика. Могућности су велике од модификованих мини предавања које могу држати и наставници и ученици, преко различитих презентација, демонстрација, симулација, до играња улога, студије случаја, трибина, посете одговарајућим установама и гостовање стручњака.

Садржаји из програма могу се довести у везу са оним што су ученици учили или уче у другим предметима и изборним програмима. Та веза најизраженија је са програмима *Географије* у петом разреду, где постоје садржаји који се односе на земљотресе, поплаве и климатске услове; *Физичког и здравственог васпитања* у којем се налазе садржаји о значају развоја физичких способности за сналажење у ванредним ситуацијама (земљотрес, пожари, поплаве), пружању прве помоћи и планирању дневних активности; *Биологије* у шестом разреду где постоји садржај који се односи на прву помоћ и понашање у складу са климатским параметрима; *Технике и технологије* где је безбедност саобраћаја једна од тема. Осим тога, постоје књижевна дела која су предвиђена програмом *Српског језика*, а могу помоћи у разумевању понашања човека у различитим животним ситуацијама (нпр. последице погрешних одлука, проблеми у комуникацији, понашање човека у стресу). Овај програм се одлично надовезује на програм *Грађанског васпитања* у првом циклусу јер се у трећем разреду обрађује тематска целина *Снага узајамне помоћи* чији су кључни појмови солидарност, волонтирање, Црвени крст.

МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ

Циљ учења слободне наставне активности *Медијска писменост* је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи за даљи когнитивни, емоционални и социјални развој у савременом медијацентричном окружењу.

Разред

Пети или шести

Годишњи фонд часова

36

ТЕМЕ	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<p>1. ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА</p> <p>2. ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ</p> <p>3. ОГЛАШАВАЊЕ</p> <p>4. МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ</p>	<p>– идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници);</p> <p>– разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука;</p> <p>– упореди основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија;</p> <p>– опише и анализира своје медијске навике;</p> <p>– разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности;</p> <p>– деконструише једноставније примере медијских порука;</p> <p>– одговорно креира једноставније медијске садржаје.</p> <p>– критички вреднује оглашавање у различитим медијским садржајима</p>	<p>Медији и публика (корисници).</p> <p>Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет).</p> <p>Улога и место медија у савременом друштву.</p> <p>Медијске навике (<i>Мој медијски дан</i>).</p> <p>Медијски садржаји као конструкти стварности.</p> <p>Деконструкција и конструкција медијских порука.</p> <p>Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова).</p>	<p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p>

	<p>и препознаје профит као основни циљ;</p> <p>– наводи примере манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача.</p> <p>– разликује функције и могућности мобилних дигиталних платформи;</p> <p>– идентификује недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву;</p> <p>– препознаје сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја;</p> <p>– вреднује и разврстава једноставније примере информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане;</p> <p>– препознаје ризично понашање на друштвеним мрежама.</p>	<p>Профит као циљ оглашавања.</p> <p>тицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање публике – куповину и потрошњу.</p> <p>Комуникација у дигиталном окружењу.</p> <p>Поузданост и веродостојност информација на интернету.</p> <p>Претраживачи „на мрежи” и агрегатори садржаја.</p> <p>Вредновање и селекција доступних информација.</p> <p>Персонализована претрага на Гуглу.</p> <p>Анализа апликација на мобилном телефону.</p> <p>Зависност од мобилних телефона</p>	
--	---	--	--

УПУТСТВО ЗА МЕТОДИЧКО-ДИДАКТИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм слободне наставне активности *Медијска писменост* доприноси остваривању општих исхода другог циклуса образовања и васпитања, као и развоју кључних и међупредметних компетенција. Ослонац за остваривање програма представљају опште упутство које се односи на све СНА, као и ово које изражава специфичности програма *Медијска писменост*.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Програм се ослања на компетенције развијене у првом циклусу образовања и васпитања, теме и активности изборног програма *Грађанско васпитање* у претходним разредима, као и на богато ваншколско искуство ученика и наставника са медијима.

Програм *Медијска писменост* обухвата четири тематске области. Услед уважавања методичког принципа поступности, наведене области обавезују утврђени редослед када је реч о прве две теме из програма (*Појам медија и њихове функције* и *Деконструкција и конструкција медијске поруке*), а преостале две теме наставник може обрадити и другим редоследом, у складу са могућностима и интересовањима ученика, као и техничким могућностима и опремљеношћу дидактичким средствима.

Основни задатак наставника који остварује овај програм је да подстиче интересовање ученика за аналитички приступ медијским садржајима и развија одговорно понашање ученика приликом креирања и објављивања медијских порука путем друштвених мрежа и телефонских апликација.

САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ

Циљ учења слободне наставне активности *Сачувајмо нашу планету* јесте развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, разумевање односа човек – природа са циљем бољег схватања света који га окружује, лакше сналажење у природном и социјалном окружењу и формирање одговорног и активног појединца у циљу разумевања и примене концепта одрживог развоја.

Разред: пети

Годишњи фонд: 36

ТЕМЕ	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1. ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ 2. ПРИРОДНА БОГАТСТВА (РЕСУРСИ) И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> – наведе основне појмове о животној средини; – наведе примере утицаја човека на животну средину; – уочи узрочно-последичне везе и односе на релацији човек и животна средина; – препозна проблеме у локалној средини на основу концепта одрживог развоја; 	<p>ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ</p> <p>Основни појмови из области животне средине.</p> <p>Утицај човека на животну средину.</p> <p>Концепт одрживог развоја.</p> <p>Спровођење акција у заштити и очувању животне средине (мали пројекти).</p>	<p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>

<p>3. ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ</p>	<p>– активно и одговорно управља и решава интегративне пројектне задатке;</p>	<p>ПРИРОДНА БОГАТСТВА (РЕСУРСИ) И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ</p>	<p>Рад са подацима и информацијама</p>
<p>4. БИОДИВЕРЗИТЕТ И ГЕОДИВЕРЗИТЕТ</p>	<p>– повезује хоризонтално и вертикално знања о одрживом коришћењу ресурса и користи холистички приступ у решавању проблема одрживог развоја;</p> <p>– развија ставове и вредности о очувању животне средине кроз решавање проблема на локалитету;</p> <p>– емоционално реагује на проблеме локалног окружења;</p> <p>– схвати и разуме поделу и значај природних ресурса</p> <p>– разликује обновљиве од необновљивих природних ресурса;</p> <p>– препозна и наводи примере обновљивих и необновљивих природних ресурса;</p> <p>– критички се односи према нерационалном коришћењу необновљивих природних ресурса;</p> <p>– наведе изворе и последице загађења природне средине</p> <p>– разликује изворе и врсте загађења;</p> <p>– анализира из различитих углова утицај загађења на живи свет;</p> <p>– разврстава изворе загађења;</p>	<p>Природни ресурси (богатства) – дефиниција, подела и значај.</p> <p>Обновљиви и необновљиви природни ресурси.</p> <p>Жива бића као природни ресурс (мали пројекти).</p> <p>Одрживо коришћење ресурса.</p> <p>ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ</p> <p>Појам, извори и врсте загађивања.</p> <p>Глобалне промене и глобалне последице.</p> <p>Озонске рупе и последице на животну средину.</p> <p>Смањење загађења од отпада.</p> <p>БИОДИВЕРЗИТЕТ И ГЕОДИВЕРЗИТЕТ</p> <p>Дефиниција биодиверзитета и геодиверзитета.</p> <p>Угрожавање биодиверзитета и геодиверзитета.</p> <p>Заштита биодиверзитета и геодиверзитета.</p>	<p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – истражи изворе загађења у локалној средини; – наведе примере последица стварања озонских рупа и других глобалних проблема на животну средину; – уочава узрочно последичне везе између глобалних и локалних проблема загађења и очувања природне средине; – уочи повезаност природних, социјалних и економских фактора у очувању животне средине; – креира решења за смањење загађења од отпада у оквиру пројеката; – користи методе и алате истраживања на терену; – прикупља податке из различитих извора уз критичко сагледавање и доношење закључка; – разликује биодиверзитет од геодиверзитета; – идентификује и објашњава факторе који доводе до угрожавања биодиверзитета и геодиверзитета; – процењује негативан утицај појединих фактора на биодиверзитет и геодиверзитет у локалној средини;		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – наводи примере заштите биодиверзитета и геодиверзитета; – креира истраживачке задатке; – користи ИКТ приликом прикупљања информација и представљања резултата истраживања о геодиверзитету и биодиверзитету; – ради у тиму, размењује мишљење и учествује у акцијама очувања животне средине; – објашњава резултате истраживања повезаности геодиверзитета и биодиверзитета. 		
--	--	--	--

Разред: 6

Годишњи фонд: 36

ТЕМЕ	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<p>1. ОДРЖИВОСТ, ЖИВОТНА СРЕДИНА И УТИЦАЈ ЧОВЕКА</p> <p>2. ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ОДРЖИВОСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> – дефинише појмове и разуме разлике између појмова географски омотач, животна средина и природна средина; – наведе примере повезаности и условљености литосфере, атмосфере, хидросфере и биосфере у оквиру географског омотача; 	<p>ОДРЖИВОСТ, ЖИВОТНА СРЕДИНА И УТИЦАЈ ЧОВЕКА</p> <p>Дефиниције географског омотача, животне средине и природне средине.</p> <p>Узајамна повезаност у оквиру географског омотача.</p>	<p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p>

<p>3. ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА РАЗНОВРСНОСТИ НЕЖИВЕ ПРИРОДЕ</p> <p>4. ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА РАЗНОВРСНОСТИ ЖИВОГ СВЕТА</p>	<ul style="list-style-type: none"> – наведе принципе одрживог развоја; – уочи активности човека које доприносе одрживости животне средине; – уочи узрочно последичне везе између активности човека и промена у животној средини; – уочи повезаност природних, социјалних и економских фактора у очувању животне средине; – процени и упореди различите утицаје човека на потрошњу ресурса и одлагање отпада; – истражи изворе загађења у локалној средини; – анализира узроке и последице загађења у локалној средини – разврстава глобалне промене, упореди их и процени њихов утицај на животну средину – кроз решење пројектних задатака идентификује разлоге, узроке и последице емисије штетних гасова; – класификује изворе буке у локалном окружењу; – наведе и аргументује могућа решења за заштиту од буке; – класификује објекте геонаслеђа; 	<p>Утицај човека на одрживост животне средине.</p> <p>Спровођење акција – заштита и одрживост животне средине.</p> <p>ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ОДРЖИВОСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ</p> <p>Глобалне промене у животној средини и њихове последице.</p> <p>Смањење емисија штетних гасова.</p> <p>Заштита од буке.</p> <p>Комунална хигијена (акција).</p> <p>Рециклажа (акција).</p> <p>Спровођење акција – одговоран однос према одрживости животне средине.</p> <p>ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА РАЗНОВРСНОСТИ НЕЖИВЕ ПРИРОДЕ</p> <p>Одговоран однос према геолошкој, геоморфолошкој, хидролошкој разноврсности и разноврсности климе и земљишта.</p> <p>Геонаслеђе.</p> <p>Заштићена подручја.</p>	<p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p>
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – издвоји критеријуме за издвајање објеката геонаслеђа као репрезентативних примера геодиверзитета; – учествује у дебати о одрживом понашању у заштићеном подручја; – графички прикаже промену броја заштићених биљних и животињских врста Србије у одређеном временском периоду; – препозна на карти заштићена подручја из наше земље која имају међународни значај; – образлаже разлоге заштите појединих биљних и животињских врста у Србији; – развија ставове и вредности о очувању животне средине кроз решавање проблема на локалитету; – формулише истраживачки задатак кроз рад у групама; – прикупи информације релевантне за истраживање; – користи ИКТ приликом прикупљања информација и представљања резултата истраживања; – учествује у акцијама које су усмерене ка заштити и очувању животне средине. 	<p>Заштићена подручја од међународног значаја.</p> <p>ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА РАЗНОВРСНОСТИ ЖИВОГ СВЕТА</p> <p>Заштићене биљке Србије.</p> <p>Заштићене животиње Србије.</p> <p>Теренска вежба: посета резервату природе.</p> <p>Спровођење акција – обележавање Дана планете Земље, Светског дана заштите животне средине, Светског дана вода.</p>	
--	---	--	--

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Све су чешћи захтеви да процес наставе буде иновирани на такав начин да боље и успешније припреми младе људе за активан живот у друштву знања и рад у непосредном окружењу. У том смислу, кроз наставу се све више потенцира стицање процедуралних, контекстуалних и функционалних знања и развијање истраживачких вештина, ставова и вредности о околини, који су засновани на принципима одрживог развоја и одрживог образовања. Усредсређеност на исходе образовања и промене парадигме са бихевиоралног ка конструктивистичком и контекстуалном приступу у настави доприноси конструисању компетенција ученика, развијању критичког мишљења, флексибилности, предузетничких вештина, креативности, процени ризика, доношењу одлука, што се одражава на квалитет живота појединца и друштва у целини. Компетенцијски приступ захтева превазилажење оквира традиционалног предметног приступа и концепције преношења знања ка концепцији конструкције знања и захтева оријентацију образовног процеса ка већој партиципацији ученика у васпитно-образовном процесу, са посебним акцентом ка динамичнијем и ангажованијем интегрисању знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену. Наведени садржаји програма поседују теоријски приступ и приступ који је усмерен ка практичној реализацији ван учионице и ка изради малих пројеката. Овако конципиран програм даје велике могућности наставницима и ученицима да га на креативан начин реализују сходно условима, могућностима и времену. Улога наставника је да уз примену различитих метода рада подстичу и усмеравају интересовање и креативност ученика у покушају да самостално објасне узроке и последице човековог дејства на животну средину. Оперативна разрада програмских садржаја препуштена је наставницима који сами креирају место извођења и број часова за одређене теме.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

У програму су предложене четири теме: *ОДРЖИВОСТ, ЖИВОТНА СРЕДИНА И УТИЦАЈ ЧОВЕКА, ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ОДРЖИВОСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА РАЗНОВРСНОСТИ НЕЖИВЕ ПРИРОДЕ* и *ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА РАЗНОВРСНОСТИ ЖИВОГ СВЕТА*.

Полазећи од принципа одрживог развоја, првенствено холизма и интердисциплинарности, курикулум предмета је конципиран тако да се током наставе и учења преферирају стратегије које се заснивају на принципима одрживости као што су: стратегија интерактивног учења и рада на пројекту; стратегија интегративног учења и настава усмерена на деловање; стратегија кооперативних облика наставе; стратегија учења откривањем и решавања проблема, метакогнитивне стратегије, различити облици искуственог учења. Кроз рад на пројектима у различитим амбијентима (природног и социјалног) окружења, сарадњом са родитељима, локалном и широм заједницом постиже се отвореност, одговоран однос и понашање према окружењу са циљем постизања активног односа ученика, развој критичког и конструктивног мишљења и одговорност према себи, природној и социјалном окружењу. Стварају се везе између стеченог знања у школи, сопственог искуства и примене у свакодневном животу. Амбијентални приступ у настави и непосредни контакт и искуство са предметима сазнања се допуњује употребом савремене технологије (коришћење мултимедијалних ресурса и визуелних помагала како у настави тако и у размени информација. Потребно је укључивање средстава јавног информисања, организације цивилног друштва, института, истраживачких и образовних центара, удружења у циљу коришћења њиховог знања и искуства, ресурса (физички, људски, материјални) и дистрибуцијских канала.

Једна од важних компетенција наставника је успостављање сарадње са локалним окружењем кроз извођење наставних активности ван учионице. Наставник има сложен задатак да одабиром савремених дидактичких стратегија за остваривање циљева и задатака наставне теме осмишљава и креира

наставне ситуације у неформалним ванучионичким амбијентима у локалном окружењу. Како би се што боље остварила веза између садржаја програма и реалног живота пожељно је, кад год је то могуће, да се ученицима омогући истраживање проблема који се проучавају у реалном (локалном) контексту кроз коришћење проблемско-истраживачког приступа у настави. Препоручује се употреба модификованих предавања (добро структурирано, систематично и кратко представљање најважнијих елемената теме/садржаја), затим различитих врста презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, цртање мапе ума, дебате, округли сто. Улога наставника је превасходно у подстицању ученика у настави на откривање, истраживање, доживљавање, проучавање, вредновање, креирање у процесу учења чиме им се омогућава самостално управљање процесом учења како у учионици тако и ван ње, да уведу ученике у тему, представе кључне појмове садржава и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују.

За сваку тему наставник треба да припреми што више различитих материјала који имају функцију подстицаја, мотивисања ученика за рад на њима. Поред материјала (филмови, слике, приче, новински текстови...), то могу бити гостовања особа или посета установама. Избор подстицаја треба да одговара теми, узрасту ученика и њиховим интересовањима. Програм се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени, већ се ученици подстичу да користе што различитије изворе информација и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да развијају своје компетенције у раду са подацима. Број часова по темама и редослед тема нису унапред дефинисани. За сваку тему и наставне јединице, потребно је формулисати исходе који су рефлексивни исходи за крај разреда и индикатора међупредметних компетенција, а садрже специфичности везане за конкретну тему/проблем.

СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

Разред

Седми или осми

Годишњи фонд часова

36 или 34

ТЕМЕ	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1. ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК	– образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора;	ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК Еколошки отисак. Биокапацитет.	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење
2. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	– формулише истраживачки задатак;	Еколошки дуг. Одрживи развој	Сарадња

<p>3. РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА</p> <p>4. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> – планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; – прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора; – прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада; – учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју; – повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – користи језик и стил комуникације који су специфични 	<p>Еколошко право.</p> <p>УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ Врсте отпада. Управљање отпадом. Комунални отпад.</p> <p>Депонија.</p> <p>РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА Секундарне сировине: папир, уља у исхрани, текстил, пластика.</p> <p>Предности и недостаци поновне употребе добара и сировина.</p> <p>ЗР правила.</p> <p>ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ Извори енергије.</p> <p>Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије.</p> <p>Предности и недостаци обновљивих извора енергије</p>	<p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p>
--	--	---	---

	<p>за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет;</p> <p>– сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу;</p> <p>– критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.</p>		
--	--	--	--

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Сврха програма слободне наставне активности *Моја животна средина* је да се ученици оспособе за мултидисциплинарно изучавање проблема из домена очувања животне средине и одрживог развоја, остваривање својих идеја кроз различите пројекте и даљи професионални развој.

Ослонац за остваривање програма представљају опште упутство које се односи на све СНА, као и ово које изражава специфичности програма *Моја животна средина*.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

У програму су предложене четири теме: *Еколошки отисак и опстанак*, *Управљање отпадом*, *Рециклажа*, *ремедијација и поновна употреба добара и сировина* и *Обновљиви извори енергије*.

Програм је тако конципиран да фаворизује активности ученика, повезивање њиховог школског и ваншколског искуства, учење путем решавања проблема, сарадњу и тимски рад, као и употребу савремених технологија у образовне сврхе. Препоручује се употреба модификованих предавања (добро структурирано, систематично и кратко представљање најважнијих елемената теме/садржаја), затим различитих врста презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима. Потенцира се самосталност ученика у активном начину учења, а улога наставника је превасходно да уведу ученике у тему, представе кључне појмове садржава и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују.

За сваку тему наставник треба да припреми што више различитих материјала који имају функцију подстицаја, мотивисања ученика за рад на њима. Поред материјала (филмови, слике, приче, новински текстови...), то могу бити гостовања особа или посета установама. Избор подстицаја треба да одговара теми, узрасту ученика и њиховим интересовањима.

Програм се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени, већ се ученици подстичу да користе што различитије изворе информација и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге,

да развијају осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима.

Како би се што боље остварила веза између садржаја програма и реалног живота пожељно је, кад год је то могуће, да се ученицима омогуће посете установама и институцијама у средини где живе, као и непосредни контакт са људима који имају интересантна животна и/или професионална искуства у вези са темом која се обрађује.

Број часова по темама и редослед тема нису унапред дефинисани. За сваку тему и наставне јединице у којима се она обрађује, потребно је формулисати исходе који су рефлексија исхода за крај разреда и индикатора међупредметних компетенција, а садрже специфичности везане за конкретну тему/проблем.

УМЕТНОСТ

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред

Седми или осми

Годишњи фонд часова

36 или 34

ТЕМЕ	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1. ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА	образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; – повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада;	ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Аборицина, традиционална тетоважа Маора)	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња
2. ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ	– обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; – опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде;	Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе)	Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама

<p>3. МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА</p>	<ul style="list-style-type: none"> – пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; – објасни значај и улогу културног наслеђа; – објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај; – прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима; – презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије; – прикаже начине очувања музичког културног наслеђа; – објасни како савремене технологије утичу на развој музике; – презентује начине промоције музичких дела и догађаја; – прикаже примену музике у другим уметностима; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима. 	<p>Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо)</p> <p>Уметност народа Африке (маске и штитови)</p> <p>Словенска традиција (митологија, симболика и орнаментика)</p> <p>ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ</p> <p>Културно наслеђе (значај и улога)</p> <p>Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у односу на ентитет и међусобни утицаји, сличности и разлике)</p> <p>Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...)</p> <p>Начини очувања културног наслеђа</p> <p>МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА</p> <p>Савремене технологије и музика.</p> <p>Маркетинг у музици. Примењена музичка уметност.</p> <p>Музичка критика и интервју.</p>	<p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p>
---------------------------------	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> – комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; – проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; – учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичком раду. 		
--	--	--	--

УПУТСТВО ЗА МЕТОДИЧКО-ДИДАКТИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм слободне наставне активности *Уметност* интегрише садржаје из културе, различитих уметности и више уметничких дисциплина. Он омогућава ученицима: да упознају културу и уметност народа свих континената, њихове сличности, разлике и међусобне утицаје; да открију како се прожимају различите врсте уметности; да уче како да користе разноврсне, релевантне и поуздане податке и информације за истраживачки и стваралачки рад; да ефикасно сарађују и комуницирају; да развијају критичко мишљење, конструктивно размењују мишљења и формирају позитивне вредносне судове са циљем очувања културе и идентитета, развијања самопоуздања и самопоштовања, поштовања и заштите људских права; да развијају радозналост, мотивацију, као и афинитет према култури и уметности; да се изражавају у одабраним уметничким дисциплинама и медијима.

Ослонац за остваривање програма представљају опште упутство које се односи на све СНА, као и ово које изражава специфичности програма *Уметност*.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Предвиђено је да се прва тема реализује током првог полугодишта, а друга и трећа у другом полугодишту.

Програм је тако конципиран да фаворизује активности ученика, повезивање њиховог школског и ваншколског искуства, учење путем решавања проблема, сарадњу и тимски рад, као и употребу савремених технологија у образовне сврхе. Потенцира се самосталност ученика у активном начину учења, а улога наставника је превасходно да уведу ученике у тему, представе кључне појмове садржаја и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују.

Активности које су погодне за реализацију програма *Уметност* су: креативне радионице; презентације; анализа инсерата филмова, аудио-визуелних прилога, аудио и визуелних садржаја; рад на истраживачким и пројектним задацима; прављење досијеа, дигиталне збирке и сл.; студије случаја; играње улога; дискусије; рад у групи на платформама за учење; повезивање са вршњацима из других школа или држава; гостовања стручњака;

учење у другим установама; посете разним културно-уметничким дешавањима; обликовање и организовање промоција и кампања; укључивање у акције у локалној заједници...

У складу са специфичностима програма и просторно-техничким капацитетима, ученици се могу изражавати кроз различите медије: слику (скице, цртежи, слике, плакати, књига уметника, мурали...); скулптуру; фотографију; видео; анимацију; акцију (перформанс, хепенинг, флеш моб, игровне активности); дизајн (сценографија, костимографија...); музику (инструментална, вокална, вокално-инструментална и сценска); сценски израз (глума, кореографија, плес); музичку критику...

Програм се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени, већ се ученици подстичу да користе што различитије изворе информација и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге у процесу проналажења релевантних информација.

За сваку тему наставник треба да припреми што више различитих материјала који имају функцију подстицаја, мотивисања ученика за рад на њима. Како би се што боље остварила веза између садржаја програма и реалног живота пожељно је, кад год је то могуће, да се ученицима омогуће посете установама и институцијама у средини где живе, као и непосредни контакт са људима који имају интересантна животна и/или професионална искуства у вези са темом која се обрађује

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

Циљ учења слободне наставне активности *Предузетништво* је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

Разред

Седми или осми

Годишњи фонд часова

36 или 34 часа

ТЕМЕ	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1. ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА	– наведе основна права потрошача и начине њихове заштите; – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета;	ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА Однос цене и квалитета производа/услуге. Декларација производа.	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење
2. СВЕТ РАДА	– посматра занимања из перспективе некад и сад и	Уговорна обавеза за услугу. Остваривање права потрошача. СВЕТ РАДА	Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву

<p>3. ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ</p> <p>4. УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА</p>	<p>предвиди могућности њиховог развоја у будућности;</p> <ul style="list-style-type: none"> – повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања; – се укључи у иницијативе које се покрећу у школи; – разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје; – информише се о постојању сличних производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; 	<p>Свет занимања некад, сад и у будућности.</p> <p>Професионална оријентација.</p> <p>Професионални развој.</p> <p>Форма и функција CV и мотивационог писма.</p> <p>Концепт целоживотног учења</p> <p>ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ Покретање иницијативе.</p> <p>Менаџмент и лидерство</p> <p>УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА Појам предузећа (привредног субјекта).</p> <p>Производ и/или услуга.</p> <p>Појам тржишта.</p> <p>Људски и материјални ресурси.</p> <p>Пословна комуникација.</p> <p>Основни етички принципи у пословању.</p> <p>Процес производње и процес пружања услуга.</p> <p>Цена производа или услуге.</p> <p>Облици промовисања производа.</p>	<p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p>
---	--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа; – презентује рад свог тима. 	Продаја производа или услуге.	
--	---	-------------------------------	--

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Сврха слободне наставне активности *Предузетништво* је развој предузетничких компетенција, подршка професионалном развоју ученика као и припрема за сналажење у савременом свету рада који се мења услед технолошког развоја.

Ослонац за остваривање програма представљају опште упутство које се односи на све СНА, као и ово које изражава специфичности програма *Предузетништво*.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

У програму су предложене четири теме које иако су програмски дате одвојено у реалном животу се прожимају и са ученицима треба тако радити да се укаже на њихову повезаност. По садржају тема програм има највећу корелацију са програмом Техника и технологија уз уважавање ученичких ваншколских знања и вештина из света рада.

Наставник је модератор активности. За увођење ученика у тему он припрема што више различитих материјала који имају функцију подстицаја, односно мотивисања ученика за рад на њима. Избору мотивационог материјала треба посветити велику пажњу имајући у виду узраст ученика, њихова интересовања, специфичност теме и предзнања. Материјал треба да мотивише ученике да истражују, улазе у дискусију, образлажу своје ставове. Наставник је пратилац ученичких активности и, уколико је потребно, давалац додатних подстицаја, али не и готових решења. Потребно је подстицати радозналост, аргументовање, креативност, рефлексивност, истрајност, одговорност, аутономно мишљење, сарадњу, једнакост међу половима.

Програм се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени, већ се ученици подстичу да користе што различитије изворе информација и да према њима имају критички однос.

Број часова по темама није унапред дефинисан. За сваку тему и часове на којима се она обрађује, потребно је формулисати исходе који су рефлексија исхода за крај разреда и индикатора међупредметних компетенција, а садрже специфичности везане за конкретну тему/садржај.

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

Циљ пројектне наставе је развијање функционалног мишљења кроз повезивање садржаја свих наставних предмета и укључивање свих ученика уз поштовање њихових различитости.

Током реализације пројектне наставе ученици треба да повежу сва своја знања и искуства у циљу решавања одређеног пројектног задатка/проблема, да надограђују иста кроз сам процес, да развијају међупредметне компетенције и критичко мишљење.

Пројектна настава као модел је одлична прилика да наставник боље упозна своје ученике, да препозна њихова интересовања, вештине, да развије поверење и подстакне ученике да се развијају у складу са својим потенцијалима.

Наставник при планирању пројекта дефинише тип пројекта, одреди циљ, очекиване исходе, областа којом се бави пројекат и повезаност са наставним предметима, његове садржаје, активности ученика, потребна средства, динамику рада по фазама и све што је потребно за успешно спорвођење оваквог типа наставе.

Пројектна настава је усмерена на достизање исхода који се првенствено односе на логичко и критичко мишљење као и преипрему ученика за лако сналажење у свету технике технологије и рачунарства како у свакодневном животу тако и у процесу ученња. Кроз овакав начин рада ће се развити имеђупредметне компетенције које су експлицитно дефинисане у новом закону у које између осталих спадају тимски рад, ршавање проблема, сарадња, предузетништво.

разред	предмет	тема/област пројектне наставе
1.2.3.4.	Свет око нас, ликовна култура, српски језик и дигитални свет	Јесен
1.2.3.4.5.	Ликовна култура, Т и Т, информатика, српски језик, веронаука (драмска секција)	Божих – „Божих бата злати наша врата“
5.	Српски језик, информатика и рачунарство, Ти Т и ликовна култура	„Мостови“ – Иво Андрић
6.7.8.	Биологија, Информатика и рачунарство, ТиТ и ликовна култура.	Здрава храна

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ У МЛАЂИМ РАЗРЕДИМА

Циљ:

Допунска настава се организује за ученике који, из објективних разлога, у редовној настави не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско – тематских подручја, за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања и отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења, вештина из наставног градива.

Допунска настава је средство педагошке интервенције у ситуацијама у којима се поступцима редовне наставе не могу постићи задовољавајући резултати код појединих ученика или групе ученика. Или због дужег изостајања из школе, појаве празнине у знању које онемогућавају ученика да даље напредује, па се у тим случајевима ученик укључује у допунску наставу.

Зависно од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, предметни наставник формира одговарајуће групе с којима организује допунски рад. Допунска настава се организује према потреби, а колико ће трајати и који ће ученици бити укључени варира током године- ученик може бити укључен у допунску наставу једнократно, друк дужи временски период или повремено.

СРПСКИ ЈЕЗИК-ДОПУНСКА НАСТАВА (36 часова)

разред	област/тема	број часова	активности ученика/...
1.разред	Почетно читање и писање	20	-Разликује изговорени глас и написано слово -Чита и пише ћирилични текст; -Препознаје слова у речима; - Допуњује речи одговарајућим слицима; -Самостално записује речи и реченице; - Чита краће речи и реченице са разумевањем; -Пише по диктату:
	Књижевност	5	-Изражава своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; -Усмено препричава и прича према слици/сликама ; - Уочава ликове у књижевном делу; - Уочава редослед догађаја у делу; - Рецитије напамет научене песме;
	Језик	5	-Пише у складу са наученим правописним правилима; -Разликује значење запете, тачке, узвичника, упитника и правилно употребљава у реченицама. - Пише по диктату уз употребу знакова интерпункције;
	Језичка култура	6	- На основу приче у сликама саставља причу и усмено је и писано саопштава; - Саставља причу на основу датих речи;

			<ul style="list-style-type: none"> - Активно слуша , чита и анализира књижевно уметнички текст. - Класификује текстове према врсти (проза, поезија, драмски текст):
--	--	--	--

СРПСКИ ЈЕЗИК-ДОПУНСКА НАСТАВА (36 часова)

разред	област/тема	број часова	активности ученика/...
2.разред	Учење другог писма	20	<ul style="list-style-type: none"> -Разликује слова ћирилице од слова латинице -Чита и пише латинични текст;; -Самостално записује речи и реченице; - Чита речи и реченице латиницом писане; -Пише по диктату:
	Књижевност	5	<ul style="list-style-type: none"> -Изражава своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; -Усмено препричава и прича према слици/сликама ; - Уочава ликове у књижевном делу; - Уочава редослед догађаја у делу; - Рецитије изражано напамет научене песме; -Разликује стих и строфу; - Уочава риму у строфама песме; -Изводи драмске текстове
	Језик	5	<ul style="list-style-type: none"> -Пише у складу са наученим правописним правилима; -Разликује значење запете, тачке, узвичника, упитника и правилно употребљава у реченицама. - Пише по диктату уз употребу знакова интерпункције; - разликује самогласнике и сугласнике; -разврстава речи према категорији именице, глаголи... -разликује облик и значење реченица;
	Језичка култура	6	<ul style="list-style-type: none"> - На основу приче у сликама саставља причу и усмено је и писано саопштава; - Саставља причу на основу датих речи додајући своје запажање; - Активно слуша , чита и анализира књижевно уметнички текст. - препричава текст са разумевањем; - Саставља дуге реченице, спаја више реченица у целину. -Разликује делове текста (увод, разраду, пасус, закључак.

СРПСКИ ЈЕЗИК-ДОПУНСКА НАСТАВА (36 часова)

разред	област/тема	број часова	активности ученика/...
3.разред	Књижевност	10	<ul style="list-style-type: none"> -Изражава своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; -Усмено препричава и прича према слици/сликама ; - Уочава ликове у књижевном делу;

			<ul style="list-style-type: none"> - Уочава редослед догађаја у делу; - Рецитије изражано напамет научене песме; -Разликује стих и строфу; - Уочава риму у строфама песме; -Изводи драмске текстове; -описује свој доживљај прочитаног књижевног деле; - износи мишљење о прочитаном ; -разликује основне одлике епских и лирских песама;
	Језик	14	<ul style="list-style-type: none"> -Пише у складу са наученим правописним правилима; -Разликује значење запете, тачке, узвичника, упитника и правилно употребљава у реченицама. - разликује врсте и подврсте и правилно их примењује; - Пише по диктату уз употребу знакова интерпункције; - разликује самогласнике и сугласнике; -разврстава речи према категорији именице, глаголи... -разликује облик и значење реченица;
	Језичка култура	12	<ul style="list-style-type: none"> - На основу приче у сликама саставља причу и усмено је и писано саопштава; - Саставља причу на основу датих речи додајући своје запажање; - Активно слуша , чита и анализира књижевно уметнички текст. - препричава текст са разумевањем; - Саставља дуже реченице, спаја више реченица у целину. -Разликује делове текста (увод, разраду, пасус, закључак. - Изражајно чита прозне текстове;

СРПСКИ ЈЕЗИК-ДОПУНСКА НАСТАВА (36 часова)

разред	област/тема	број часова	активности ученика/...
4.разред	Књижевност	10	<ul style="list-style-type: none"> -Изражава своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; -Усмено препричава и прича према слици/сликама ; - Уочава ликове у књижевном делу; - Уочава редослед догађаја у делу; - Рецитије изражано напамет научене песме; -Разликује стих и строфу; - Уочава риму у строфама песме; -Изводи драмске текстове; -описује свој доживљај прочитаног књижевног деле; - износи мишљење о прочитаном ; -разликује основне одлике епских и лирских песама; -Уочава основи тон књижевног текста, тужан, весео...
	Језик	14	<ul style="list-style-type: none"> -Пише у складу са наученим правописним правилима; -Разликује значење запете, тачке, узвичника, упитника и правилно употребљава у реченицама. - разликује врсте и подврсте и правилно их примењује;

			<ul style="list-style-type: none"> - Пише по диктату уз употребу знакова интерпункције; - разликује самогласнике и сугласнике; -разврстава речи према категорији именице, глаголи... -разликује облик и значење реченица; -Везује граматичке појмове из ранијих разреда са новим садржајима; -Разликује промењиве и непромењиве врсте речи; - Одређује службу речи у реченици; - Користи моделе управног говора и претвара управ ни у неуправни говор и обрнуто
	Језичка култура	12	<ul style="list-style-type: none"> - На основу приче у сликама саставља причу и усмено је и писано саопштава; - Саставља причу на основу датих речи додајући своје запажање; - Активно слуша , чита и анализира књижевно уметнички текст. - препричава текст са разумевањем; - Саставља дуге реченице, спаја више реченица у целину. -Разликује делове текста (увод, разраду, пасус, закључак. - Изражајно чита прозне текстове; - Препричава текст из различитих улога перспектива; -Користи облике усменог и писменог изражавања- причање, препричавање и описивање. -пише честитку за одређени датум, догађај.

СРПСКИ ЈЕЗИК

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВА У МЛАЂИМ РАЗРЕДИМА

Циљ додатне наставе је да омогући обдареним и талентованим ученицима да прошире и да продубе своја знања и вештину из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Додатним радом се обухватају ученици који постижу изузетне резултате у савладавању садржаја програма, који показују интересовање за проширивање знања и вештина и који су обдарени и талентовани за одређење области и предмете. Разредни старешина, предметни наставник, педагошко – психолошка

служба школе и одељенска заједница ученика предлажу ученике за укључивање у додатни рад. Програм додатног рада треба планирати и организовати у оквиру недељног распореда часова образовно васпитног рада.

СРПСКИ ЈЕЗИК-ДОДАТНА НАСТАВА (36 часова)

разред	област/тема	број часова	активности ученика/...
4.разред	Књижевност	15	-Изражава своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу и тумачи њихове особине и поступке; - Уочава узрочно последичне везе у тексту; - Тумачи идеје књижевно уметничког текста, аргументује их позивајући се на текст; - Рецитије изражано напамет научене песме; -Изводи драмске текстове -Уочава супростављеност лица у драмском тексту;
	Језик	13	-Пише у складу са наученим правописним правилима по аутоматизму. - Пише по диктату уз употребу знакова интерпункције укључујући и наводнике у сва три облика управног говора и на основу интонације реченице завршава исту правилном употребом инт. знака; -разврстава речи према категорији именице, глагол, придеви и одређује род и број.. -разликује облик и значење реченица; -Везује граматичке појмове из ранијих разреда са новим садржајима и примењује у анализи реченице; -Разликује променљиве и непроменљиве врсте речи; - Одређује службу речи у реченици; - Користи моделе управног говора и претвара управ ни у неуправни говор и обрнуто
	Језичка култура	11	- Активно слуша , чита и анализира књижевно уметнички текст. - Изводи сложеније закључке на основу текста, обједињује информације; - Разликује различита гледишта заступања у информативном тексту; -Уочава елементе дебате у прочитаном тексту; -Разликује делове текста и издваја делове који их поткрепљују; резимира наративни текст; Процењује прецизност, потпуност и јасноћу информативног текста. - Изражајно чита прозне текстове; - Препричава текст из различитих улога перспектива; - Попуњава образце, пише писмо- адресира.

МАТЕМАТИКА -ДОПУНСКА НАСТАВА (36 часова)

разред	област/тема	број часова	активности ученика/...
1.разред	Геометрија – предмети у простору и односи међу њима	2	-Разликује предмете и орјентише их у односу на одабрани предмет;
	Геометрија, линија и област	3	-Уочава унутрашњу и спошању област и линију која их раздваја - Разликује врсте линије (права, крива, изломљена...) -Линијама спаја тачке (правим и кривима), - Црта линије праве и криве;М
	Геометрија-класификација предмета према својствима	6	Упореджује предмете и групише их према заједничким својствима; Разликује дужину, ширину.
	Природни бројеви до 100	22	- Црта скуп са елементима, пребројава елементе и упоређује скупове, - Уочава једнакобрјне скупове - Уочава различите скупове - Формира појам броја преко скупа и повезује са симолом .(1-100) - Формира појам веће , мање упоређујужи скупове -- Сабира путем елемената скупова - Одузима // // // -Чита бројеве до сто и записује тражени број
	Мерење и мере	3	- Мери дужином шаке, стопала. Корака... нестандартним јединицама мере - Разликује новчане апоене до 100 динара и упоређује вредност

МАТЕМАТИКА -ДОПУНСКА НАСТАВА (36 часова)

разред	област/тема	број часова	активности ученика/...
2.разред	Обнављање градива првог разреда	2	- Обнављамо градиво и анализирамо иницијални тест.
	Бројеви до 100	23	-Сабира и одузима бројевне изразе до 100 -Примењује својство замене места сабирака - Здружује сабирке - Усваја појамове; чиниоца, производа.... свих операција рачунских. - Вежамо таблицу множења и дељења... - Понавља и примењује научено у конкретним једноставним примерима - Упознаје римске цифре до 100 и записује бојеве
	Геометрија-	8	.Црта геометријске фигуре користећи тачкасту мрежу, допуњава цртеж да би добио трећену фигуру, Црта дуж, линију, праву, полуправу и разликује их. Усваја обим (сабира дужине геометријске фигуре) - Црта самостално геометријске фигуре, - Разликује јединице мере и њихове вредности. -
	Мерење и мере	3	- Јединице мере за време , оријентише се у времену - Разликује час, минут, - Уочава веће јединице за време дан, година... - Очитава време на часовнику

МАТЕМАТИКА -ДОПУНСКА НАСТАВА (36 часова)

разред	област/тема	број часова	активности ученика/...
3.разред	Обнављање градива првог разреда	2	- Обнављамо градиво и анализирамо иницијални тест.
	Бројеви до 1000	20	-Чита и пише бројеве до 1000, упоређује их. -Сабира и одузима бројевне изразе до 1000 -Примењује својство замене места сабирака - Здружује сабирке - Усваја појамове; чиниоца, производа.... свих операција рачунских. - Вежамо таблицу множења и дељења...понављамао - Понавља и примењује научено у конкретним једноставним примерима. - Уочава део целине и записује путем разломка.
	Геометрија-	9	.-Црта геометријске фигуре, паралелне праве и нормалне праве- Усваја појам угла и обележава га, - Разликује елементе правоугаоника, квадрата и троугла. - Одређује обим - Црта геометријске фигуре - Пресликава геомет. Фигуру на тачкастој мрежи. - Користи геом. прибор
	Мерење и мере	5	- Јединице мере – чита их (за површину, количину, масу, запремину и време) - Претвара ниже у више јед. Мере и обратно. - Мери површину правоугаоника и квадрата и тоугла задатом мером.

МАТЕМАТИКА -ДОПУНСКА НАСТАВА (36 часова)

разред	област/тема	број часова	активности ученика/...
4.разред	Обнављање градива првог разреда	2	- Обнављамо градиво и анализирамо иницијални тест.
	Бројеви преко 1000	20	-Чита и пише бројеве преко о 1000, упоређује их. -Сабира и одузима бројевне изразе преко 1000 -Примењује својство замене места сабирака - Здружује сабирке - Приказује боројеве на бројевној прави, одрееђује месну вредност. - Саставља изразе на основу текстуалних задатака;

			<ul style="list-style-type: none"> -Користи једначине и неједначине у решавању задатака - Представља бројеве табелама, -Формира низ на основу упутства - Понавља и примењује научено у конкретним једноставним примерима. - Уочава део целине и записује путем разломка, упорешује разломке са једнаким бројоцем и имениоцем. -Сабира и одузима разломке са истим имениоцем.
Геометрија-	9		<ul style="list-style-type: none"> -Црта теометријске фигуре, паралелне праве и нормалне праве- Усваја појам угла и обележава га, - Разликује елементе квадра и коцке, - Црта мрежу - Користи геом. прибор
Мерење и мере	5		<ul style="list-style-type: none"> - Јединице мере – чита их (за површину), упоређује, претвара и израчунава површину) - Решава задатке са мерењем -Чита , упоређује јединице за мереше запремине -Рачуна запремину квадра и коцке и решава задатке. .

МАТЕМАТИКА –ДОДАТНА НАСТАВА (36 часова)

разред	област/тема	број часова	активности ученика/...
4.разред	Обнављање градива првог разреда	2	<ul style="list-style-type: none"> - Обнављамо градиво и анализирамо иницијални тест. *9
	Бројеви преко 1000	20	<ul style="list-style-type: none"> -Решава сложене изразе преко 1000 уз примену редоследа рачун. операција, -Примењује својство замене места сабирака у сложеним изразима, - Приказује бројеве на бројевној правој, одређује месну вредност. - Саставља изразе на основу текстуалних задатака; -Користи једначине и неједначине у решавању задатака - Представља бројеве у табелама, графичким дијаграмима, -Формира сложенији низ на основу упутства, - Понавља и примењује научено у конкретним сложенијим примерима. - Саставља сложене изразе на основу текста. -Решава једначине из два корака; - Записује проблемски задатк неједначином, - Уочава део целине и записује путем разломка, упорешује разломке са једнаким бројоцем и имениоцем. -Сабира и одузима разломке са истим имениоцем.Процењује вредност израза са једном рачунском операцијом. -Одређује вишеструке декадне јединице најближе датом броју. -Решава задатке са разломцима, записује их у децималне бројеве -Сабира и одузима децималне бројеве.
	Геометрија-	9	<ul style="list-style-type: none"> -Црта теометријске фигуре, паралелне праве и нормалне праве. - Уочава парове паралелних и нормалних права и записује, пребројава углове . - Разликује елементе квадра и коцке и разликује њихове особине , - Црта мрежу и прави моделе квадра и коцке,

	Мерење и мере	5	<p>- Израчунава површину квадрата и коцке као и запремину.</p> <p>- Примењује јединице мере за обележавање запремине, масе... – упоређује их , претвара и користи у решавању задатака.)</p> <p>- Решава задатке са мерењем уз примену усвојених садржаја.</p> <p>- Чита , упоређује јединице за мерење запремине</p> <p>- Рачуна запремину квадрата и коцке и решава задатке. .</p>
--	---------------	---	--

ГЛОБАЛНИ ПЛАН ГЕОГРАФСКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ

ПЛАН ГЕОГРАФСКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ 5-8 РАЗРЕД

МАРШУТА ЕКСКУРЗИЈЕ		Свилајнац-Белоцркванска језера- Делиблатска пешчара- Вршац (народни музеј и Вршачка кула)-Свилајнац
ТРАЈАЊЕ		Једнодневна екскурзија
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ		Јун 2022. године
ОБЛИК РАДА		групни
ЦИЉЕВИ ЕКСКУРЗИЈЕ		
ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Проширивање и стицање нових знања везаних за локалитете који ће ученици посетити током екскурзије из предмета географија у корелацији са осталим предметима	
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	<p>Развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе.</p> <p>Побољшавање социјализације ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу.</p> <p>Подучавање ученика за стварање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.</p> <p>Подстицање ученика на рекреацију, шетњу и бављење спортским активностима у циљу правилног физичког и психичког развоја.</p>	
ЗАДАЦИ ЕКСКУРЗИЈЕ		
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	Проучавање објекта и феномена у природи Делиблатске пешчаре и Вршачког краја; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи	
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.	
ИСХОДИ	Ученик ће:	

	<ul style="list-style-type: none"> -Уважавати националне вредности које се односе српску културно историјску баштину. -Илустровати особине личности,историјске догађаје,изглед рељефа,хидрологију,биљни и животињски свет,типове насеља,привредне објекте,пејзаже, припродне и географске средине коју упозна боравећи на том простору. -Критички да просуђује лош утицај прегласне музике на здравље. -Да повеже стечена знања на екскурзији о природи и друштву са географијом као науком. -Да лоцира на географској карти саобраћајнице,градове,планине,реке,регије које је посетио на екскурзији. -Да користи дневне метеоролошке извештаје са интернета и планира своје активности у складу са њима -Да научи о одликама термо- минералних вода и њиховом значају за околину - ће бити ну стању да обајсне процесе у развоју насеља и даје примере за то. Бити упознат са културно историјским и духовним наслеђем места која је поестио -Да се одговорно се понаша као путник у аутобусу -Да предвиђа како неправилна исхрана и неактивност утиче на њихово здравље. -Да самостално и у групи изради презентацију,графикон,дијаграм.
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ ЕКСКУРЗИЈЕ	
Географија	<p>Обилазак Бршца и упознавање са типом насеља, тамошњом архитектуром, културом и обичајима становништва. На тај начин ученици би употпунили знање и географије,историје и ликовне културе;</p> <p>Посете које омогућавају упознавање са природним лепотама, природно- географским и друштвено-географским одликама Републике Србије (Белоцркванска језера, Делиблатска пешчара).Обиласком ових локалитеа ученици ће употпунити своје знање из биологијее и географије;</p> <p>Обилазак праисторијских, античких, средњовековних, нововековних и локалитета савременог доба (Вршачка кула и народни музеј);</p> <p>Обиласком ових локалитета ученици би се упознали са историском прошлошћу народа овог дела Србије и тиме употпунили знања из историје и географије</p>
Ваннаставне активности	<p>Дружење са вршњацима, организовање изложбе Извештај са екскурзије са занимљивим фотографијама.</p> <p>Израда презентације</p> <p>Израда панона</p>
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	<p>Слушање традиционалне народне музике.</p> <p>Дружење ,игре стратегије...</p>
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	<p>Шетња,рекреација,одмор...</p>
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	<p>Дружење.</p>
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ НАСТАВНИМ	<p>Презентација радова и панона</p> <p>Презентација изведене екскурзије родитељима</p> <p>Изложба слика- израда панона у учионици</p> <p>Ликовни радови на тему -Мој доживљај са екскурзије – урађен пано у учионици</p>

ВАННАСТАВНИМ
АКТИВНОСТИМА У
ШКОЛИ ПОСЛЕ
ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ

Географска екскурзија ученика предметне наставе

ПРИПРЕМА УЧЕНИКА

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ПРИПРЕМЕ УЧЕНИКА

РБ	АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ОБЛИК РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1.	Упознавање са карактеристикама места	јун	Наставници, ученици	предавање
2.	Упознавање са дневним активностима и начину извођења наставе	јун	Наставници	Предавање , представљање плана
3.	Правила понашања	јун	Наставници, ученици	Групни рад ученика

ПРИПРЕМА РОДИТЕЉА

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ПРИПРЕМЕ РОДИТЕЉА

РБ	АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ОБЛИК РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1.	Упознавање са карактеристикама места, објектом , околином	јун .	Наставници географије	предавање
2.	Упознавање са техничким детаљима, наставним и ваннаставним активностима , начином реализације активности	јун	Наставници географије	Предавање, представљање плана
3.	Правила понашања	јун	Наставници географије, ученици	упознавање

4.	Упознавање са неопходним стварима	јун	Наставници географије	предавање
5.	Информације о здравственом стању ученика	јун	Наставници географије	Индивидуални разговори

ПРИПРЕМА НАСТАВНИКА

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ЗАЈЕДНИЧКЕ ПРИПРЕМЕ НАСТАВНИКА

РБ	АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ОБЛИК РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1.	Договор о начину представљања плана и програма екскурзије: <ul style="list-style-type: none"> - Разговор - информација - Информисање о здравственом стању - Упознавање са организацијом пута - Упознавање са активностима - Упознавање са активностима по повратку 	јун	Наставници географије	Разговор, планирање, подела задужења
2.	Прављење анкетних листића за ученике	јун	Наставници географије	
3.	Договор о активностима које ће бити реализоване по повратку : -Презентација изведене екскурзије -Изложба слика- израда панона	јун	Наставници географије	

ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ НАСТАВНИХ И ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ СЕ РЕАЛИЗОВАТИ НАКОН ЗАВРШЕТКА ЕКСКУРЗИЈЕ

РБ	АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ОБЛИК РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1.	Анализа анкете	Јун,	Наставници	Анализа, обрада података, писање извештаја
2.	Презентација	Јун,	Наставници	Приказивање презентације

3.	-Изложба слика- израда панона	Јун,	Наставници	Организовање разредне изложбе
----	-------------------------------	------	------------	-------------------------------

АНКЕТНИ ЛИСТИЋ						
1.	Превоз је био удобан и сигуран	1	2	3	4	5
2.	Понуђени културни садржаји испунили су моја очекивања	1	2	3	4	5
3.	Туристички водичи су били добро припремљени и давали су довољно информација	1	2	3	4	5
4.	Задовољан сам бригом и односом наставника	1	2	3	4	5
5.	Планирам поново да обиђем исто место	1	2	3	4	5
6.	Која је следећа дестинација коју бисте посетили ?					

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Општи циљ културне делатности школе: Развијање културних, естетских, моралних и хуманих вредности код ученика.

Специфични циљеви у остваривању културних активности су:

* развијање свести о националној припадности и неговању културно-историјског наслеђа

* развијање свести и толеранције према другим народа и њиховим тековинама

* развијање естетских и културних вредности

* развијање креативности ученика кроз уважавање различитости

* подстицање тимског и истраживачког духа

* омогући утицај друштвене средине (учешће културних и других институција на остваривању програма образовно-васпитног рада), да стално доприноси подизању и развијању културе рада и живљења у друштвеној средини, обезбеди учешће ученика, наставника и школе као целине у културном и друштвеном животу средине.

Садржаји културних активности

Разред	Активности/теме/садржаји	Време реализације	Носиоци активности	Облик/начин
1.-2.	Организовање свечаног пријема првака	септембар	Учитељи и ученици 1. и 2. Разреда , директор	Приредба
1.-4.	Организовање Маскенбала поводом 1. Априла – Дана смеха	Април	Учитељи и ученици 1. - 4. разреда , директор	Дефиле учесника и свечани део са проглашењим најбољих маски
1.- 4.	Приредба поводом 8. Марта – дана жена	Март	Учитељи и ученици 1. - 4. разреда , родитељи	На нивоу одељења ученици презентује програм који су припремили са родитељима.
1.-8,	Припрема и организовање свечане академије поводом школске славе Св. Сава Креативно ангажовање ученика;самостални радови, пробе, учешћа, јавни наступ.	Јануар	Тим за културне манифестаије и ученици свих разреда. Наставник српског језика, учитељи, нас. музичке културе, ликовне културе, педагог и техничка подршка.	Приредба Јавна културна презентација Школе која ће привући родитеље да се одреде за нашу школу.
1.-8,	Припрема и организовање Дана школе Креативно ангажовање ученика;самостални радови, пробе, учешћа, јавни наступ.	Мај	Тим за културне манифестаије и ученици свих разреда. Наставник српског језика, учитељи, нас. музичке културе, ликовне културе, педагог и техничка подршка.	Приредба Јавна културна презентација Школе која ће привући родитеље да се одреде за нашу школу.
8.	Прослава завршетнка основношколског образовања	јум	Одељењски старешина, директор, родитељи	Свечани дефиле, прослава са говором

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО – РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Циљ: Циљ програма школског спорта и спортских активности је да се код ученика стекне навика за систематским вежбањем, развије осећаја за фер плеј и развије љубав према базичној физичкој вештини-трчању.

Разред	Активности/теме/садржаји	Време реализације	Носиоци активности	Начин и поступак остваривања
1.-8.	Организовање јесењег и пролећног кроса	Септембар / мај	Директор, одељењске старешине, наставник физиког и здравственог образовања и ученици	Крос Јесењи и пролећни крос-Такмичење у трчању на различите дужине стаза зависно од узраста деце Деца ће се окупити у школском дворишту и онда ће их наставници одвести на место реализације активности
1.-8.	Спортске игре- недеља школског спорта	Октобра / маја	одељењске старешине, наставник физиког и здравственог образовања, учитељи, наставник ликовног васпитања и ученици	Такмичење - међуодељењска такмичења и одељењска такмичења
5.-8	Учешће и представљање школе на такмичењима у кошарци, одбојци, рукомету, фудбалу	Током године	наставник физиког и здравственог образовања и ученици	Учешће на такмичењима

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Циљ: Циљ програма је едукација свих актера школе у циљу сензибилизације на појаву и препознавање насиља, злостављања и занемаривања;

- помоћ ученицима у стицању увида у персоналне проблеме и указивање на могуће начине њиховог решавања;
- перманентно разрађивање начина и техника за праћење и процену предузетих мера и остваривање ефикасности;

- кроз сарадњу са Тимом за инклузивно образовање и Тимом за социјалну заштиту, пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању и опсервација и идентификација ученика с одређеним социјалним проблемима. развијањем негативног става код ученика, према свим облицима девијантног понашања, развијање социјално пожељних облика комуникације и стварање безбедне средине за живот и рад ученика

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
1.-8.	Доношење одељењских правила понашања у односу на специфичност одељења	Септембар	Одељењске старешине и ученици	Час одељењске заједнице
1,-8.	Упознавање ученика са правилима понашања ученика у школи и протоколом за заштиту ученика од насиља, злостављања и дискриминације	Септембар	Одељењске старешине и ученици и УП	Час одељењске заједнице
7.-8.	Формирање и едукација Вршњачког тима	Септембар/Октобар	Одељењске старешине и ученици	Час одељењске заједнице
1-8.	ПП – презентација о врстама и нивоима насиља	Октобар	Ученички парламент /педагог	Кроз активности Дечије недеље - ПП презентација
1-8.	Обележавање 16. Октобра – Европског дана борбе против трговине људима.	<i>Октобар</i>	Ученички парламент /педагог/ руководилац тима за борбу против н.	

1,8.	Обележавање Дана толеранције	Новембар	<i>Руководилац тим са члановима, УП, ВТ и педагог</i>	Кроз Чос и остале часове круо предавање и израда паноа
1,-8.	Организовање хуманитарних акцијама да се код ученика развије емпатија и солидарност	Током године и децембра месеца	<i>УП, ВТ и педагог</i>	<i>Организовање базара и прикупљање новца, учествовање у различитим акцијама на нивоу друштва- «Чеп за хендикеп и сл.</i>
1.-8.	Информисање о обавезама и одговорностима у области заштите од насиља	<i>Током године</i>	<i>Одељењске старешине на ЧОС-у</i>	Едекација
1-8.	Едукација ученика - фер –плеј игре и спортско понашање	<i>Током школске године</i>	<i>Учитељинаставник физичког васпитања</i>	<i>Едукација и такмичења</i>
1-8.	Реализација радионица о штетности и о ризицима деликвентог понашања - Алкохол - Дрога	<i>Током године</i>	<i>Наставник биологије</i>	<i>Едукација</i>
1.-8.	Интервентне активности: поступање по корацима предвиђеним Посебним протоколом Тим за заштиту, упознавање ученика	<i>Током школске године</i>	Тим за заштиту, педагог, директор .	<i>Едукација</i>
Ученици школе	Индивидуално-саветодавни рад са ученицима који су актери у ситуацијама насиља (жртве, починиоци насиља)	<i>Током школске године</i>	Одељенски старешина, педагог	<i>Разговори усмерени на корекцију понашања</i>

1.-8.	Праћење и утврђивање присутности/учесталости насиља и дискриминаторног понашања	<i>Током школске године</i>	Одељенски старешина, педагог	<i>Анкета за ученике</i>
5.-8.	Интервентне активности: поступање по корацима предвиђеним Посебним протоколом	<i>Током школске године</i>	Одељенски /УП	<i>Симулација догађаја, примери поступања.</i>
Ученици школе	Подршка деци која трпе насиље или дискриминацију и деци којима је потребна додатна образовна подршка	<i>Током школске године</i>	Одељенски /УП/педагог	<i>Конструктивни разговори</i>
Ученици школе	Рад са децом која врше насиље – организовање појачаног васпитног рада и укључивање у друштвено користан рад ради развијања самоодговорног и друштвено одговорног	<i>Током школске године</i>	Одељенски /педагог / наставници	<i>Конструктивни разговори, активности ДКР-а</i>
Ученици школе	Оснаживање деце посматрача за конструктивно реаговање кроз рад оз, Ученичког парламента и стручних и управних органа школе Чланови тима, одељењске старешине, п	<i>Током школске године</i>	Ученички парламент, Чланови тима, одељењске старешине, педагог	<i>Едукација</i>

ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Циљ: Развијање опште културе, Развијање и подстицање стваралачке активности, развијање маште орггиналности и смисла за лепо, оспособљавање ученика за испуњење слободног времена садржајима из области културе, уметности, науке, техник, медија и спорта

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и целисходног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања неговања другарства и пријатељства школа реализује активности из области науке, технике, културе уметности, медија и спорта .

Ликовна, Музичка, Драмсако-рецитаторска, новинарска- школског листа, саобраћајна и спортска секција.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8 разред; фонд 36 /34 часова годишње 1 час недељно

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

Циљ Подстицати ученике да самостално и слободно изражавају своја уочавања, запажања и маштања цртањем, сликањем и вајањем, користећи различити материјал; - развијање осећаја за процењивање лепотеи успешности својих и туђих радова.

Разред	Активности/теме/ садржаји	Исходи	Међупредметне компетенције	Активности Ученика и наставника	Начин и поступак остваривања
1.-4.	Облици / Линије и облици око нас	-уочава облике у простору и представља их цртањем и сликањем; -обликује једноставне фигуре од меког материјала; -избором материјала изражава своје утиске, сећања; -врши преобликовање предмета мењајући им намену; - бира начине и спаја материјале у преобликовању предмета и промене њихове намене.	Одговоран однос Одговоран односпрема околини Комуникација Компетенција за учењем Сарадња Решавање проблема	Објашњавање Наставника: Демонстрација онога што треба ученици раде; Праћење рада; Усмеравање, Исправка грешака Практичан рад – помоћ.	Објашњавање, Путем цртања, сликања, мешања боја, вајања, спајања, анализирања , исправка грешака и дискусија
	Споразумевање	-изражава појмове мимиком, покретима; -да повеже одабрану установу културе са њеном наменом; -поштује договорена правила у раду;	Естетичка компетенција	Ученици: Вежбање Увежбавање Процењивање, обликовање, цртање,	

	Простор	-Уочава простор и односе у простору, -Уочава облике и користећи ликовна знања ликовно их представља;		праћење инструкција	
--	---------	---	--	---------------------	--

МУЗИЧКА СЕКЦИЈА

Циљ секције је да се код ученика развије осећај за лепоту музичког изражавања, као и подстицање и развијање музичких способности сваког ученика. Као и подстицање заједничког рада и сарадње.

Општи циљ: развијање љубави према музици и музичком стваралаштву и интересовање за музичку традицију свог и других народа.

Разред	Активности/теме/ садржаји	Исходи	Међупредметне компетенције	Активности Ученика и наставника	Начин и поступак остваривања
1.-4.			Одговоран однос	Објашњавање	Објашњавање,
	Слушање музике	- Објашњава својим речима утиске о слушаном делу; - Поштује правила понашања при слушању музике:	Дигитална Комуникација	Наставника: Демонстрација онога што треба ученици раде; Праћење рада; Усмеравање, Исправка грешака – помоћ у раду.	Путем писања, певања соло и у хору, свирања, тактирања, компоновања.
	Извођење музике	- Поштује правила понашања при извођењу музике; - Самостално изводи одређене музичке композиције; - Изводе ритмичке игре уз покрет;	Компетенција за учењем Сарадња Решавање проблема	Ученици:	
	Музичко стваралаштво	-Осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; -направи дечије муз. Инструменте;	Естетичка компетенција	Увежбавање Процењивање, , праћење инструкција	

		<ul style="list-style-type: none"> - пише текстове за песме на тему; - компонује уз помоћ учитеља ритмичку пратњу - 		наставника, пише, свира, тактира, израђује инструменте, ударалке, бубњеве, звечке.	
--	--	--	--	---	--

Драмска секција

Циљеви и задаци – нижи разреди:

- увођење ученика и упознавање са драмском уметношћу;
- ослобађање детета у говору, простору и покрету;
- развијање говорне културе; координација покрета;
- артикулација говора и покрета;
- развијање концентрације и пажње;
- развијање маште;
- оспособљавање ученика за израду сцене и костима;
- развијање социјализације, међусобне толеранције и сарадње;
- оспособљавање за тимски рад уз поштовање различитих способности;
- развијање потребе за читањем;
- развијање љубави према позоришту и уметности уопште

Глобални план рада – драмска секција – нижи разреди			
РБ	Наставна тема	Број часова по теми	Време реализације
I	Одабир ученика, план секције, одабир текстова и активан рад на текстовима -	2	Септембар
II	Моје читање је изражајно	9	Током године
III	И ја глумим	12	Током године
IV	Сцена – део глуме	1	Током године
V	Шала на сцени	2	Током године

VI	Моје стваралаштво и драматизација	8	Током године
VI	Организујем програм за прославе	2	Током године

Укупно 36 часова

Рецитаторска секција

Циљеви и задаци:

- Развијање културе изражајног говора
- Стимулисање креативности и тачности у излагању наученог
- Сагледавање вредности заједничког рада у постизању одређеног уметничког циља
- Развијање естетских осећања и љубави према уметности
- Развијање креативности и самосталности
- Активно учествовање у животу и раду школе

Глобални план рада – рецитаторска секција – нижи разреди			
РБ	Наставна тема	Број часова по теми	Време реализације
I	Формирање секције	1	септембар
II	Изражајно читам и рецитујем	21	Током године
III	Млади песници	5	Током године
IV	Шалимо се песмом и причом	3	Током године
V	Организујемо програм за прославе наше школе	4	Током године
VI	Рецитујем и глумим	2	Током године
Годишњи фонд:		36	

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА

Циљ саобраћајне секције је развијање свести о учешћу у саобраћају код ученик, обука за безбедно понашање у саобраћају као пешака и бициклиста, развијање креативности код ученика и осећај припадности групи.

Разред	Активност/теме садржаји	Исходи	Међупредметне компетенције	Активност ученика и наставника	Начин и поступак остваривања
5-8.	<p>САОБРАЋАЈНИ СИСТЕМИ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод – врсте саобраћајних система 2. Друмски саобраћај 3. Железничк и саобраћај 4. Водни саобраћај 5. Ваздушни саобраћај 	<p>– процени како би изгледао живот људи без саобраћаја; – класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени; – наводи професије у подручју рада саобраћај; – направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија;</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка.</p> <p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика.</p>	<p>Облици рада: - фронтални - индивидуални - у пару - групни</p> <p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање)</p> <p>- дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима)</p> <p>- текстуална</p> <p>- демонстративна</p>

<p>ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ</p>	<p>6. Правила и прописи у друмском саобраћају 7. Правила и прописи у друмском саобраћају 8. Правила и прописи у друмском саобраћају</p>	<p>- упознаје сва правила друмског саобраћаја; - практично примењује правила друмског саобраћаја;</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка.</p> <p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика.</p>	<p>Облици рада: - фронтални - индивидуални - у пару - групни</p> <p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање) - дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима) - текстуална - демонстративна</p>
<p>САОБРАЋАЈНИ ЗНАКОВИ</p>	<p>9. Знакови изричитих наредби</p>	<p>- зна поделу саобраћајних знакова; - примењује познавање</p>	<p>Компетенција за учење</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање</p>	<p>Облици рада: - фронтални - индивидуални - у пару - групни</p>

<p>10. Знакови опасности 11. Знакови обавештења 12. Остали знакови 13. Провера</p>	<p>саобрачајних знакова;</p>	<p>Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу</p>	<p>задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка. Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика.</p>	<p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање) - дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима) - текстуална - демонстративна</p>	<p>Облици рада: - фронтални - индивидуални - у пару - групни Методе рада:</p>
<p>СЕМАФОРИ И ОСТАЛИ СВЕТЛОСНИ ЗНАКОВИ 14. Семафори 15. Остали светлосни знакови</p>	<p>- разликује врсте семафора и њихову примену; - поред семафора уме да наведе и</p>	<p>Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства,</p>	<p>Облици рада: - фронтални - индивидуални - у пару - групни Методе рада:</p>	

<p>16. Семафори остали светлосни знакови</p>	<p>друге светлосне знакове у саобраћају;</p>	<p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка.</p> <p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика.</p>	<p>- монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање)</p> <p>- дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима)</p> <p>- текстуална</p> <p>-демонстративна</p>
<p>САОБРАЋАЈНИ ПОЛИЦАЈАЦ</p> <p>17. Саобраћајни и полицајац – знакови саобраћајног полицајца</p> <p>18. Саобраћајни и полицајац – контролисана саобраћаја</p>	<p>- уме да објасни покрете и знакове саобраћајног полицајца;</p> <p>- на основу знакова које показује саобраћајни полицајац ученик уме да на</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима,</p>	<p>Облици рада:</p> <p>- фронтални</p> <p>-индивидуални</p> <p>-у пару</p> <p>- групни</p> <p>Методе рада:</p> <p>- монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање)</p>

	<p>19. Саобраћајн и полицајац - провера</p>	<p>одговарајући начин поступи;</p>	<p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>сумирање рада, извођење закључка.</p> <p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика.</p>	<p>- дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима)</p> <p>- текстуална</p> <p>-демонстративна</p>
	<p>СИТУАЦИЈЕ – ПЕШАК И БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ</p> <p>20. Пешак у градском саобраћају</p> <p>21. Пешак у ванградском саобраћају</p> <p>22. Бициклиста у саобраћају</p> <p>23. Провера</p>	<p>– разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила;</p> <p>– правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају;</p> <p>– демонстрира поступке</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка.</p> <p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на</p>	<p>Облици рада:</p> <p>- фронтални</p> <p>-индивидуални</p> <p>-у пару</p> <p>- групни</p> <p>Методе рада:</p> <p>- монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање)</p> <p>- дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање</p>

		<p>одржавања бицикла или мопеда; – користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима;</p>	<p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика.</p>	<p>мишљења аргументима)</p> <p>- текстуална</p> <p>-демонстративна</p>
	<p>ПРИПРЕМА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ</p> <p>24. Понављање</p> <p>25. Припрема за пробне тестове</p> <p>26. Пробни тест</p> <p>27. Пробни тест</p> <p>28. Пробни тест</p> <p>29. Пробни тест</p> <p>30. Полигон спретности</p> <p>31. Полигон полигон спретности</p> <p>32. Полигон спретности</p> <p>33. Полигон спретности</p>	<p>- демонстрира своје познавање понашања у саобраћају преко пробних тестова, полигона и такмичења.</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, полагање на полигону спретности, извођење закључка.</p> <p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства,</p>	<p>Облици рада:</p> <p>- фронтални</p> <p>-индивидуални</p> <p>-у пару</p> <p>- групни</p> <p>Методе рада:</p> <p>- монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање)</p> <p>- дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима)</p> <p>- текстуална</p>

34. Школско такмичење – тестови		Дигитална компетенција	одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика.	-демонстративна
35. Школско такмичење – полигон		Одговоран однос према околини		
36. Сумирање резултата такмичења		Одговоран однос према здрављу		

Разред	Активност/теме/ садржаји	Исходи	Међупредметне компетенције	Активности ученика и наставника	Начин и поступак остваривања
5,-8.	Извођење музике : Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Певање песама у комбинацији са покретом Свирање из нотног текста дечјих, народних и уметничких композиција	– примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема Дигитална компетенција	Активности ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке; свира; пева . Активности наставника:	Главни критеријум за избор песама је квалитет музичког дела. Посебну пажњу треба обратити на тонски опсег композиција за певање због физиолошких промена певачког апарата (мутирање). Песме се обрађују по слуху и из нотног текста. Извођење свирањем треба реализовати на ритмичким и

		заједнич-ком музицирању;		Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује. Свира, Пева .	мелодијским инструментима
5,-8.	Музичко стваралаштво : Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука; Креирање покрета уз музику коју ученици изводе.	– учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност) – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама;	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема Дигитална компетенција	Активности ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке; свира; пева . Активности наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор.	Стваралаштво може бити заступљено кроз: -компоновање мелодије на задани текст; -илустрација доживљаја музике; -музичко-истраживачки рад -израда музичких инструмената -креативна употреба мултимедија: аудио-снимци , ИКТ...

		<p>– критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље;</p> <p>– користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво .</p>	<p>Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује. Свира, Пева .</p>
--	--	--	--

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Драмско-рецитаторска секција

Циљеви секције: Ослобађање деце у простору и покрету, развијање маште и флексибилности кроз вежбе за коцентрацију и пажњу, говорне вежбе, монологи, дијалоге, мале драмске игре, оспособљавање за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму), -уознавање са културом драмског стваралаштва, упознавање са основама драмског изражавања, богаћење и развијање маште и креативног начина мишљења, развој способности за самоконтролу, досетљивост, замишљање и имагинативност, развијање осећаја за лепо.

Разред	Активност/теме/садртжаји	Исходи	Међупредметне компетенције	Активности ученика и наставника	Начин и поступак остваривања (методе и облици рада)
5 – 8.	Договор о раду и термину одржавања	Ученик је оспособљен за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму)		-пријављивање -уознавање ученика и записивање	Индивидуални, групни рад
	Одабир ученика за драмску секцију	Ученик је оспособљен за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму)		-излагање -објашњавање	Индивидуални

	Упознавање ученика са планом рада	Ученик је оспособљен за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму)		-излагање -слушање	Индивидуални
	Указивање на основне чиниоце драмске секције	Ученик је оспособљен за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму)		-тумачење саветовање,објашњавање	Дијалoшка, м.интерпретације
	Одабир текстова за извођење	Ученик је оспособљен за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму)		-читање саветовање,објашњавање	Групни
	Активан рад на текстовима за Светосавску прославу и Дан школе	Ученик је оспособљен за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму)	Музичка култура, Ликовна култура, Физичко васпитање	Читање саветовање,објашњавање	Дијалoшка, монолошка, метода самосталних ученичких радова, демонстративна метода
	Увежбавање текстова и усавршавање елемената глуме	Ученик је оспособљен за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму)	Музичка култура, Ликовна култура, Физичко васпитање	Извођење Саветовање,објашњавање	М.интерпретације
	Генералне пробе у сарадњи са другим секцијама	Ученик је оспособљен за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму)	Музичка култура, Ликовна култура, Физичко васпитање	Слушање Договор	М.интерпретације
	Указивање на могуће пропусте	Ученик је оспособљен за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму)		Слушање Анализа	Дијалoшка
	Анализа рада драмске секције	Ученик је оспособљен за обављање сценских задатака (рецитовање, вођење програма, глуму)		Предлагање Анализа	Дијалoшка

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
5.-8.	Упознавање ученика са историјатом настанка књиге и развитком библиотеке	септембар	библиотекар	<ul style="list-style-type: none"> - разговор о презентованим садржајима путем постављања питања - групно презентовање садржаја - читање одговарајуће литературе
5.-8.	Упознавање ученика са смештајем књиге, класификацијом, техником издавања и враћања књига	Прво полугодиште	библиотекар	<ul style="list-style-type: none"> - проналазе потребну литературу - раздужују и издају књиге - разговор са ученицима - рад на издавању и враћању књига - вежбају проналажење књига на основу класификације
5.-8.	Сређивање полица са књигама, естетско уређење библиотеке и санирање поцепних књига	У току школске године	Библиотекар и ученици	<ul style="list-style-type: none"> - вежбање враћања књига на одг.место према класификацији - писање мисли - лепљење поцепаних књига - демонстрација враћања књига на одг.места поштујући правила класификације - истицање појединих наслова и исписивање мисли на задату тему

				- демонстрација санирања оштећених књига
5.-8.	Упознавање писаца и дела, приређивање изложби књига, тематских изложби	У току школске године	Библиотекар и ученици	- читају, разговарају, дискутују, пишу, праве изложбе - разговор о писцима и делима - читање одговарајућих садржаја - давање инструкција за прављење изложби
5.-8.	Организовање књижевних вечери, израда зидних новина	У току школске године	Библиотекар и ученици	- читају, глуме, рецитују, пишу - праве зидне новине - одабир теме - давање упутстава о организацији књижевних вечери
5.-8.	Прикупљање исечака из новина, класификација по наставним областима	У току школске године	Библиотекар и ученици	- разговарају, читају, лепе исечке и праве паное - груписање према наставним областима - помоћ у одабиру
5.-8.	Посета Градској библиотеци, сусрет са писцима	У току школске године	Библиотекар и ученици	- посећују Градску библиотеку - постављају питања - припремају се са сусрет са писцима - вођење ученика у Градску библиотеку - упознавање са књиж.фондом и радом Градске библиотеке - организ. сусрета са писцима

СПОРТСКА СЕКЦИЈА

Циљ спортске секције:

Циљ секције јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Разред	Активности/теме/ садржаји	Исходи	Међупредметне компетенције	Активности Ученика и наставника	Начин и поступак остваривања
5-8	<p>Футсал</p> <p>Усавршавање технике и тактике спортске игре</p> <p>Вођење лопте, Пријем и предаја лопте различитим делом стопала, Шут на гол</p> <p>Тактика напада 2:2; 1:2:1 Поставка одбране Игра на два гола</p>	<p>примени основна правила фудбалске игре</p> <p>користи елементе технике у игри;</p> <p>примени основне тактичке елементе спротских игара; учествује на такмичењима;</p>	<p>Одговоран однос према околини</p> <p>Комуникација</p> <p>Компетенција за учењем</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>Објашњавање Демонстрација Исправка грешака Практичан рад Вежбање Увежбавање</p>	<p>Објашњавање, демонстрација, анализирање, исправка грешака, дискусија</p>
	<p>Одбојка</p> <p>Усавршавање технике и тактике спортске игре</p> <p>Сервис, чекић, прсти Поставка играча у пољу, Напада другом и трећом лоптом, Поставка блока, Заштита смеча Игра преко мреже</p>	<p>примени основна правила одбојке;</p> <p>користи елементе технике у игри;</p> <p>примени основне тактичке елементе спротских игара; учествује на такмичењима;</p>			
	<p>Рукомет</p> <p>Усавршавање технике и тактике спортске игре</p> <p>Вођење лопте, хватања и додавање лопте на различите начине, Шут на гол, Зонска одбрана, Контранапад Игра</p>	<p>примени основна правила рукомета;</p> <p>користи елементе технике у игри;</p> <p>примени основне тактичке елементе спротских игара; учествује на такмичењима;</p>			
	<p>Атлетика</p> <p>Усавршавање технике ниског старта, спринтерског трчања и трчања на средње стазе</p> <p>Усавршавање технике штафетног трчања</p>	<p>Примени усвојене технике кретања у игри, спорту и другим различитим ситуацијама, Примени атлетске дисциплине у</p>			

		складу са правилима, Развија своје физичке способности применом вежбања из атлетике			
--	--	--	--	--	--

МУЗИЧКА СЕКЦИЈА

Циљ музичке секције јесте развијање осећаја за лепоту музичког изражавања као и подстицање и развијање вокалних способности сваког ученика-појединца. Васпитни задатак секције састоји се у развијању позитивних особина и социјализације .

Општи циљ је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свог и других народа.

Разред	Активност/теме/ садржаји	Исходи	Међупредметне компетенције	Активности ученика и наставника	Начин и поступак остваривања
5,-8.	Извођење музике : Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Певање песама у комбинацији са покретом Свирање из нотног текста дечјих, народних и уметничких композиција	<ul style="list-style-type: none"> – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; 	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема Дигитална компетенција	Активности ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке; свира; пева . Активности наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира.	Главни критеријум за избор песама је квалитет музичког дела. Посебну пажњу треба обратити на тонски опсег композиција за певање због физиолошких промена певачког апарата (мутирање). Песме се обрађују по слуху и из нотног текста. Извођење свирањем треба реализовати на ритмичким и мелодијским инструментима

				Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује. Свира, Пева .	
5,-8.	Музичко стваралаштво : Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука; Креирање покрета уз музику коју ученици изводе.	– учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност) – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље;	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема Дигитална копетенција	Активности ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке; свира; пева . Активности наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира	Стваралаштво може бити заступљено кроз: -компоновање мелодије на задани текст; -илустрација доживљаја музике; -музичко- истраживачки рад -израда музичких инструмената -креативна употреба мултимедија: аудио-снимци , ИКТ...

		– користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво .	мултимедијалне садржаје. Организује. Свира, Пева .	
--	--	--	--	--

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ: Ученици треба да кроз радионице, тестове, интроспекцију и саветовање препознају своје таленте, интересовања, вредности, склоности и могућности;
Општи циљ ове области је освешћивање личнихфинитетаи капацитета ученика у оквирустицања реалне сликео себи.

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
1.-4.	Наш гост- организовање сусрета ученика са родитељима/ гостима „Моје занимање је	Током године	Одељењске старешине и родитељи	Час одељењске заједнице, сарадња са породицом
5.-6	Омиљени предмет у школи Разговор са ученицима	Током године	Одељењске старешине и ученици и УП	Час одељењске заједнице
5.-6.	Анкетирање ученика о омиљеним предметима и будућој школи	Током године	Одељењске старешине и педагог	Час одељењске заједнице/ анкета

7.8.	Самоспознаја	Током године	Одељењске старешине, наставници	Час одељењске заједнице, ликовне културе, информатике, српског језика и ГВ-а радионице
7.8.	Информисање о занимањима	Током године	Одељењске старешине, наставници	Час одељењске заједнице, ликовне културе, информатике, српског језика и ГВ-а радионице
7.8.	Могућности школовања	Током године	Одељењске старешине, наставници	Час одељењске заједнице, ликовне културе, информатике, српског језика и ГВ-а радионице
7.8.	Реални сусрети	Током године	Одељењске старешине, наставници	Час одељењске заједнице, ликовне културе, информатике, српског језика и ГВ-а радионице
7.8.	Одлука о избору занимања	Током године	Одељењске старешине, наставници	Час одељењске заједнице, ликовне културе, информатике, српског језика и ГВ-а. радионице

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ: Циљ програма здравствене заштите је развијање свести о важности превенције и заштите здравља као и о важности превенције и заштите здравља уста и зуба и здравим стилевима живота (здрава исхрана, превенција).

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
1.-8.	Редовни систематски прегледи, прегледи пред одлазак у на екскурзије, вакцинација	Током године	Одељењске старешине, медицински радници	Прегледи од стране медицинских радника

1.-8.	Стоматоошки систематски прегледи и санација	Током године	Одељењске старешине, медицински радници.	Прегледи од стране медицинских радника
1.-8.	Континуирана сарадња са Црвеним крстому погледу Предавања, трибине, радионице на тему очувања здрава.	Током године	Одељењске старешине, предавачи	Предавања, трибине, радионице за ученике

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Програм социјалне заштите има за циљ пружање најбоље подршке ученицима са социјалним проблема тј. ученицима који припадају осетљивим групама као што су:

- материјално угрожене породице
- деца без родитељског старања
- једнородитељске породице
- ромска национална мањина
- лица са инвалидитетом
- лица са хроничним болестима
- избегла и расељена лица
- деца са сметњама у развоју и поремећајима у понашању.

Циљеви и задаци програма:

- пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању,
- пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из дефицијентних породица или породица са проблематичним односима,
- сарадња са установама и организацијама које се бави социјалним питањима,
- упознавање и праћење социјалних прилика ученика / упућивање у остваривање социјално-заштитних мера,
- утврђивање социоекономског статуса родитеља,
- упућивање родитеља на остваривање права,
- развијање вредности пријатељства, солидарности и колегијалности.

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
--------	--------------------------	-------	---------	------------------------------

1.-8.	Идентификација ученика са посебним потребама из области социјалне заштите	септембар	Одељењски старешина/педагог	Путем картона ученика
1.-8.	Организовање акција за прикупљање неопходне помоћи идентификованим ученицима	Током године	Одељењски старешина/педагог/ УП	Организовањем базара, Новогодишњег, Ускршњег , прикупљањем новца, прикупљањем одеце, обуће...
1.-8.	Помоћ у виду бесплатне екскурзије , уџбеника и ужине	Током године	Одељењски старешина/Наставничко веће	Остваривањем гратиса
1.-8.	Сарадња са Центром за социјални рад	Током године	Одељењски старешина/педагог/ директор	Пријава изостајања ученика са наставе у ситуацијама када није могуће остварити контакт са породицом. Размена информација

1.-8.	Сарадња са Домом здравља Деспотовац	Током године	Одељењски старешина/педагог/директор	-Преглед општег здравственог стања ученика (потхрањеност, болести авитаминозе, неправилан начин исхране, процена физичког раста и развоја због занемарености или запуштености) итд. Преглед и здравствени извештај о тежини повреда – у случају насилних ситуација
-------	-------------------------------------	--------------	--------------------------------------	--

ПРОГРАМ ЗАШТИТ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Здрава животна средина је интерес читавог човечанства. Имајући у виду улогу школе у еколошком - естетском образовању, развијању еколошке свести и формирању позитивних ставова према природи и животној средини а поводом међународног дана заштите животне средине и упуштава Министарства просвете Школа планира различите активности којима ће се ученици упутити у област еколошког - естетског - здравственог васпитања. Остваривање овог програма планира се кроз следеће активности:

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
3.-8.	Учешће на конкурсима (ликовним, литерарним) на тему заштиту животне средине	Током године	Наставници	Часови редовне наставе, додатног рада, ваннаставних активности, одељењске заједнице.
1.-8.	Обележавање Светског дана озонског омотача Обележавање Дана здраве хране - 16. ОКТОБАР	Септембар и октобар	Одељењски старешина/наставник биологије и учитељи	Израда панона , сађење садница , припремање здраве ужине

1.-8.	Чишћење лишћа у школском дворишту - 4. Обележавање дана климатскох промена -	Новембар 1. новембар	Одељењски старешина/наставник биологије и учитељи	Израда панона, чишћење дворишта
1.-8.	-Обележавање светског дана енергетске ефикасности -Обележавање светског дана вода - Обележавање светског дана планете Земље	- 5. МАРТ - 22. МАРТ - 22. АПРИЛ	Одељењски старешина/наставник биологије и учитељи	Предавања, израда панона.
1.- 8. Разред	Обележавање дана птица и дрвеће; Обележавање светског дана биодиверзитета Обележавање дана паркова Обележавање дана заштите животне средине	10. МАЈА 22. МАЈ - 24. мај 5. ЈУНА	Одељењски старешина/наставник биологије и учитељи	Предавања, израда панона.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

Сарадња са локалном заједницом реализује се на основу програма сарадње са локалном заједницом, који чини део школског програма. Школа прати и укључује се у дешавања на територији јединице локалне самоуправе и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развитак школе.

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
5.-8.	Учешће ученика школе на свечаној приредби поводом Дана општине	16. јуна	Одељењски старешина , наставници српског језика и музичке културе	Свечана академија .
1.-8.	Сарадња са МУП-ом	Током године	Одељењски старешина/наставници и учитељи	Предавања за ученике о безбедности у сабраћају, О насиљу, трговини људима и дигиталном насиљу. Пожару.
1.-8.	Сарадња са месном заједницом у погледу ангажовања ученика на скупљању лишћа, брисању	Током године	Одељењски старешина/наставник биологије и учитељи	„Чишћење дворишта , околине.

	графита , чишћење лишћа у школском дворишту -.			
1.-8.	- Сарадња са градском управом	Током године	Одељењски старешина/наставници и учитељи	. Учешће у културним, спортским и другим активностима локалне управе

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ програма је стварање простора и услова за флексибилније и непосредније укључивање родитеља у активности школе и јасно успостављање улога и одговорности свих актера у систему образовања. Школа треба да негује партнерски однос са родитељима који ће бити заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења.

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
1.-8.	Испитивање родитеља/старатеља о задовољству сарадње са породицом ради унапређивања рада установе	На полугодишту	Одељењски старешина , педагог/директор	Анкетирање
1.-8.	Помоћ родитељима у остваривању васпите функције породице	Током године	Одељењски старешина/стручни сарадник учитељи	Ојачати породицу, указати на важност правилног функционисања породице кроз саветодавни рад; Успоставити добру сарадњу ради јединственог деловања на васпитање и образовање деце.
1.-8.	Укључивање родитеља у живот и рад школе и њихово ангажовање у активностима од значаја за школу	Током године	Одељењски старешина/наставници учитељи	Писање пројеката за унапређење материјално техничких услова рада,учешће у културној и јавној делатности школе, као и организовање спортских активности

1.-8.	Сарадња са родитељима на пољу ПО	Током године	Одељењски старешина/наставници и учитељи	Утицатицај родитеља на правилан избор занимања, гостовања и представљања родитеља тј. Њихових занимања.
1,-8.	Информисање родитеља	Током године	Одељењски старешина/наставници и учитељи	Детаљно информисање родитеља о активностима у школи као и саветодавни рад.
1.-8.	Посете родитеља „Дан отворених врата“	Током године – сваки последњи петак у месецу.	Одељењске старешине	Праћење рада

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА за ученике млађих разреда

- упознавање са тековинама материјалне и духовне културе
- развијање способности посматрања, опажања и уочавања предмета, објеката и појава у природи
- подстицање интересовања за нова сазнања
- развијање смисла за лепо, изградња правог односа према природи и потребама њене заштите
- неговање другарства и хуманизма

РАЗРЕД	Активност	Време реализације	Носиоци	Облик/начин
ПРВИ, ДРУГИ, ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ	Велики Поповић-Крушевац-Врњачка Бања В. Поповић	мај2022/2023	Одељењске старешине, директор, роитељи	Екскурзија
ПРВИ, ДРУГИ, ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ	Велики Поповић- Пожаревац-Виминацијум- Велики Поповић	мај2023/2024.	Одељењске старешине, директор, роитељи	Екскурзија
ПРВИ, ДРУГИ, ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ	Велики Поповић- Ниш- Нишка Бања- Велики . Поповић	мај2024/2025	Одељењске старешине, директор, роитељи	Екскурзија
ПРВИ, ДРУГИ, ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ	Велики Поповић-Београд- Калемегдан- ЗОО врт- Авалски торањ- В. Поповић	мај2025/2026	Одељењске старешине, директор, роитељи	Екскурзија

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА У У СТАРИЈИМ РАЗРЕДИМА

РАЗРЕД	ДЕСТИНАЦИЈА	Време реализације	Носиоци	Облик/начин
--------	-------------	-------------------	---------	-------------

ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ И ОСМИ	Велики Поповић- Голубац- Доњи Милановац- Лепенски Вир –Ђердап – Зајечар-Велики Поповић	2022/2023.	Одељењске старешине, директор, роитељи	Екскурзија
ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ И ОСМИ	Велики Поповић- Дрвенград-Златибор-Овчар Бања- Велики Поповић	2023/2024.	Одељењске старешине, директор, роитељи	Екскурзија
ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ И ОСМИ	Велики Поповић-Нови Сад- Суботица-Палић Велики Поповић	2024/2025.	Одељењске старешине, директор, роитељи	Екскурзија
ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ И ОСМИ	Велики Поповић- Тршић Ваљево- Бранковина Велики Поповић	2025/2026.	Одељењске старешине, директор, роитељи	Екскурзија

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
1.-8.	I ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА Израђивање годишњег, месечних и оперативних планова рада Планирање набавке литературе и периодичних публикација за ученике, наставнике и сараднике	Прво полугодиште	Библиотекар, директор, стручних већа, педагог,	Убиблиотеци ученици и наставници претражују информације и долазе до потребних које ће им омогућити реализацију предвиђених активности
1.-8.	II ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА Одабирање и припремање литературе и друге грађе за разне образовно-васпитне активности (теоријска и практична настава, допунски и додатни рад, ваннаставне активности ученика и др.) Коришћење сазнања и достигнућа	Током године	библиотекар, наставници и стручни сарадници, директор	Упознавање, разговор, представљање правилника, давање инструкција за рад, договарање, презентација

	<p>савремене науке, научно проверене методе и резултата сопственог истраживачког рада</p> <p>Побољшање информационе, медијске и информатичке писмености корисника развијањем критичког односа према различитим информацијама и изворима сазнања и осећаја за естетске вредности</p>			
1.-8.	<p>РАД СА НАСТАВНИЦИМА</p> <p>Сарадња са наставницима на промоцији читања ради задовољства кроз све облике образовно - васпитног рада</p> <p>Сарадња са наставницима у припремању ученика за самостално коришћење разних извора информација, хоспитовање студената Филолошког факултета</p> <p>Организовање наставних часова из појединих предмета у школској библиотеци</p> <p>Коришћење ресурса библиотеке у процесу наставе</p>	Током године	наставници и учитељи, педагог, наставници, ученици,	Укључивање информационе технологије у наставне програме. Припремање и реализовање програма читања и културних догађаја као и унапређивање наставних планова
1.-8.	<p>РАД СА УЧЕНИЦИМА</p> <p>Пружање помоћи при избору литературе и друге грађе</p> <p>Остваривање програма образовно-васпитног рада са ученицима у школској библиотеци I разред : - Упознавање ученика са школском библиотеком. - Учлањење ученика у библиотеку II разред : Упознавање ученика са дечјом штампом III разред : Упознавање ученика са</p>	Током године	библиотекар, учитељи и наставници,	Разговор, објашњавање, упућивање, коришћење истраживачке методе рада

	<p>енциклопедијама за децу IV разред: Упућивање ученика у коришћење енциклопедија, лексикона, речника, приручника (указивање на појмове: садржај и регистар књиге), Обрада лектуре по договору V разред: Правопис српског језика VI-VIII разреда : Речници српског језика Учешће у пројекатима који подстичу писање, читање и културу говора, као и Учешће у школским манифестацијама Данима науке и Дечјим радостима Такмичења рецитатора Испитивање потреба и интересовања за књигом и другом библиотечко–медијатечком грађом Формирање навика за самостално налажење потребних информација и развијање читалачких способности Развијање навика за чување, заштиту и руковање књижном и некњижном грађом Развијање метода самосталног рада за коришћење књижног и некњижног материјала Укључивање у рад библиотечке секције и пружање помоћи у остваривању програма рада Акција Књига школској библиотеци на дар</p>			
1.-8.	<p>РАД СА РОДИТЕЉИМА, ОДНОСНО СТАРАТЕЉИМА Давање информације о читалачким интересовањима и</p>	Током године	наставници и учитељи,	Давање предлога за рад, разговор, презентација, систематизација, класификација

	<p>потребама ученика, ради развијања читалачких и других навика ученика Остваривање сарадње са родитељима у вези са развијањем читалачких навика ученика</p>			
1.-8.	<p>РАД СА ДИРЕКТОРОМ И СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА Сарадња са стручним већима наставника, педагогом, психологом и директором школе у вези с набавком и коришћењем књижне и некњижне грађе, те целокупном организацијом рада школске библиотеке</p> <p>Сарадња око обезбеђивања књижне и некњижне грађе за школску библиотеку коју користе ученици, наставници и стручни сарадници</p> <p>Припремање и организовање културних активности школе (књижевне трибине, сусрети, разговори, акције прикупљања књига, конкурси, обележавање значајних јубилеја везаних за школу и просвету)</p> <p>Учешће у припремању прилога и изради школског гласила и интернет презентације школе.</p>	Током године	чланови библиотечке секције,	Сазнавање, читање и учење о теми, евалуација извора, информисање, презентација.Предлози мера и даљи кораци
1.-8.	<p>РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА Рад у школским тимовима на изради</p>		библиотекар	Давање инструкција за рад, договарање, дискусија

	<p>годишњег и развојног плана школе</p> <p>Рад у стручним тимовима у циљу промовисања школе и прикупљања средстава за обнову књижног фонда и рад на Летопису школе</p>	Током године		
1.-8.	<p>СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ</p> <p>Праћење педагошке литературе, периодике, стручних рецензија и приказа</p> <p>Праћење стручне литературе и периодике из области библиотекарства</p> <p>Руковођење Активом библиотекара Стари град и учествовање у раду Секције библиотекара основних и средњих школа Београда и Друштва библиотекара основних и средњих школа Србије</p> <p>Сарадња са Народном библиотеком, Библиотеком града Београда и другим институцијама</p>	Током године	библиотекар	Праћење нових информативно – технолошких достигнућа

Препоручени начин прилагођавања програма ученика са изузетним способностима

За ученике са изузетним способностима припрем се индивидуални образовни план, програм и начин рада којим се утврђује обогаћен начин образовања и васпитања који садржи :

- Дневни распоред активности часова наставе у одељењу.
- Дневни распоред са лицем које пружа додатну подршку и учесталост те подршке
- Циљеве образовно васпитног рада
- Посебне стандарде постигнућа и прилагођене стандарде за поједине или све предмете са образложењем за одступање
- Програм по предметима, прецизирано који садржи се обрађују у одељењу акоји са додатном подршком
- Индивидуализован начин рада наставника, избор адекватних метода и техника образовно васпитног рада

ПРЕПОРУКЕ ЗА ПРИПРЕМУ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА КОЈИ СЕ СА ЗАКАШЊЕЊЕМ УКЉУЧУЈУ У ОБРАЗОВНИ ПРОЦЕС

Индивидуални образовни план, индивидуални програм и индивидуализовани начин рада

За дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

Циљ индивидуалног образовног плана јесте постизање оптималног укључивања детета и ученика у редован образовно-васпитни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.

Индивидуалним образовним планом утврђује се прилагођен и обогаћен начин образовања и васпитања детета и ученика, а посебно:

- 1) дневни распоред часова наставе у одељењу;
- 2) циљеви образовно-васпитног рада;
- 3) посебне исходе постигнућа и прилагођене исходе за поједине или за све предмете са образложењем за одступање од посебних стандарда;

- 4) индивидуални програм по предметима, односно садржаје у предметима који се обрађују у одељењу и раду са додатном подршком;
- 5) индивидуализован начин рада наставника, односно индивидуализован приступ прилагођен врсти сметње.

За ученика са изузетним способностима установа доноси индивидуални образовни план, сходно ставу 3. овог члана, осим тачке 3).

Индивидуални образовни план у установи доноси педагошки колегијум на предлог стручног тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке ученицима из става 3. овог члана.

Тим у школи чини наставник разредне наставе, односно одељењски старешина и предметни наставници, стручни сарадник школе, родитељ, односно старатељ, а по потреби педагошки асистент и стручњак ван установе, на предлог родитеља.

Родитељ, односно старатељ даје сагласност за спровођење индивидуалног образовног плана.

У првој години уписа у установу, индивидуални образовни план доноси се и вреднује тромесечно, а у свим наредним годинама на почетку сваког полугодишта.

Наставник и при планирању свог рада у одељењу, односно групи усклађује свој план са индивидуалним образовним планом детета

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном наставном плану чине прилог Школског програма.

ПРАЋЕЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПРВОГ И ДРУГОГ ЦИКЛУСА ОБАВЕЗНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Оцењивањем ученика процењује се оствареност прописаних циљева и исхода постигнућа у току савладавања школског програма, а за ученике са сметњама у развоју прилагођених исходапостигнућа у савладавању индивидуалног образовног плана.

Ученик се оцењује из свих наставних предмета и владања. У току школске године оцењивање је бројчано и описно и врши се на основу праћења напредовања ученика у савлађивању школског програма а на основу посебних стандарда постигнућа.

У првом разреду обавезног образовања оцењивање и закључна оцена су описне.

У другом разреду оцењивање и закључна оцена су бројчани осим за верску наставу и грађанско васпитање.

У трећем и четвртном разреду оцењивање и закључна оцена су су бројчани осим за верску наставу и грађанско васпитање.

У петом, шестом, седмом и осмом разреду оцењивање и закључна оцена су бројчане, осим за верску наставу и грађанско васпитање.

Оцена из владања је описна у првом, другом, трећем, четвртном, и петом разреду а бројчана у шестом, седмом и осмом разреду и утиче на општи успех ученика.

Описно оцењивање, које је квалитативно и формативно, доприноси обезбеђивању услова за остваривање планираних циљева образовања, односно услова за развој ученика кроз васпитно-образовни процес у школи.

Током првог разреда, као почетног у институционализованом процесу образовања, оцена и оцењивање, пре свега, су у функцији праћења напредовања ученика: шта је ученик усвојио, шта му теже иде, шта треба додатно подржати и др. На основу чега се даље прави план наредних активности у раду са учеником;

Дефинисани циљеви образовања, а посматрани и као корак до остваривања циљева за први и други циклус, представљају наставницима кључни ослонац да осмишљавају своју праксу оцењивања у контексту целовитости наставног процеса, која је, у функцији праћења напредовања ученика

и планирања наредних наставних активности. Према томе, нужно је уважавати особености индивидуалног тока развоја и напретка појединог ученика у савлађивању школског програма.

Потребно је да наставник ученику, континуирано и на адекватан начин (примерено учениковој способности да разуме и прихвати) , указује на квалитет његовог постигнућа у различитим доменима активности и знања. Овим се ученицима омогућава да развијају способност да самостално прате и да самостално себе процењују (оцењују) на релативно објективан начин. Постављањем основа за развој способности евалуације већ у првом разреду, ученици почињу да се оспособљавају да и активно учествују у свом развоју и образовању.

Формативна улога оцењивања захтева да оно има улогу подстицајне повратне информације, што значи да се мора водити рачуна о следећем:

- повратна информација је ефикасна када је добро увремењена, тј. дата непосредно након активности на коју се односи, или током обављања активности,

- она мора да буде конкретна, тј. мора да се односи на активности и продукте детета, а не на личност или трајне карактеристике особе,

- она мора бити позитивно интонирана, тј. прво да садржи истицање оних елемената који су за похвалу, а тек потом оних елемената у односу на које би дете требало или могло да уложи додатне напоре.

Сумативна евалуација је вредновање у завршној фази образовног процеса. Финална евалуација има за циљ да сумира исходе и процени њихов квалитет.

Овако постављено и реализовано праћење напретка ученика и оцењивање (квалитативно, континуирано, коректно, позитивно и адекватно образложено) , доприноси и њиховом развоју појма о себи, формирању реалне слике о себи, о ономе што знају, умеју, о својим способностима, што је значајно за развој самопоштовања ученика и здравог односа према себи.

ЕЛЕМЕНТИ, МОДЕЛИ ПЛАНИРАЊА И ПРОГРАМИРАЊА НАСТАВНОГ РАДА

Стручни актив за развој школског програма је размотрио више модела, односно могућности како да се у школском програму прикажу циљеви, задаци, исходи, садржаји и активности па је одлучено да начин планирања прилагоди својим потребама и прошири другим потрбним елементима.

Планирање и програмирање обавезних, обавезних изборних, изборних наставних предмета, слободних наставних активности као и осталих облика образовно-васпитног рада извршено је по следећем моделу: наставне теме, васпитно – образовни циљеви и задаци , садржаји, начин остваривања садржаја, активности наставника и ученика, мешупредметне компетенције, исходе, време реализације, кључне појмове, начин евалуације, иновације. Сви елементи планирања и програмирања наставног рада биће конкретизовани у писаним припремама наставника.

У оперативним плановима рада наставника назначене су наставне јединице које се баве заштитом деце од насиља а део су акционог плана превентивних активности Програма заштите деце од злостављања, занемаривања и дискриминације.

Такође су назначене наставне јединице које се односе на професионалну оријентацију и иновације у настави.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Праћење остваривања школског програма је континуиран задатак планова школског тима са циљем унапређивања свих сегмената школског програма.

Праћење остваривања школског програма реализоваће се на основу неколико елемената, који ће се оперативно разрађивати у поступку планирања и реализације праћења:

Садржај праћења остваривања школског програма: постигнуће ученика, оствареност циљева и задатака, исхода, усклађеност циљева и задатака са садржајима и темама, адекватност наставних метода и облика рада, активност ученика и наставника, наставна средства, временска динамика, усклађеност са узрасним и развојним карактеристикама ученика, фактори који подржавају реализацију планираног и фактори који ометају реализацију планираног у школском програму.

Начин праћења остваривања школског програма: различите методе и технике оцењивања ученика, мерење постигнућа ученика, ученички радови, мерење задовољства ученика и наставника у раду, диференцирање различитих нивоа постигнућа ученика и процењивање активности ученика.

Инструмент праћења остваривања школског програма: тестови, анкете, скале процене, упитници, модели евалуације, извештаји о ученицима.

Сарадници у тиму за праћење остваривања школског програма: наставници, стручни сарадници, директор, школски, надзорници за осигурање квалитета МП, родитељи, институције које су задужене за унапређивање праксе оцењивања и вредновања.

Временска динамика праћења остваривања школског програма: класификациони периоди, током целе године.

ЕВАЛУАЦИЈА И САМОЕВАЛУАЦИЈА НАСТАВНИКА

Ради што бољег и успешнијег остваривања школског програма неопходан је и рад са наставницима на развијају свести о битности самопроцене сопственог рада, да би се повећала објективност процене на свим нивоима. Потребно је да сваки наставник по завршеном дану постави себи питања:

- ❖ Да ли је успео да оствари планиране циљеве и задатке?
- ❖ У којој мери су циљеви, задаци и исходи остварени код појединих ученика?
- ❖ Колико су и да ли су примењене методе и технике одговарале ученицима?
- ❖ Колико су се поклоpile са планираним циљевима, исходима и задацима?
- ❖ Шта би могло да се промени у циљу побољшавања наредних часова?

Оваквим ставом према сопственом раду и оваквом оријентацијом наставник ће бити у стању да ученике осопособи за самооцењивање. то је један од битних циљева наставног рада.

ОПШТИ И ПОСЕБНИ СТАНДАРДИ ЗНАЊА

Наставни стандарди представљају суштинска знања, вештине и умења која ученици треба да поседују на крају одређеног разреда, циклуса или нивоа образовања. То су искази који нас упућују на знања и вештине које очекујемо код ученика на одређеном нивоу постигнућа.

Образовни стандарди, су основа за прикупљање поузданих и ваљаних података о степену остварености очекиваних постигнућа и, посредно, циљева и задатака васпитања и образовања.

Стандарди остварености задатака, односно постигнућа, одређују се тако да буду у одређеној мери изнад нивоа који се у датом тренутку може утврдити на основу испитивања ученика како би се на тај начин утицало на развој квалитета образовања.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ШКОЛЕ

Наша школа има за циљ да у оквиру ШРП-а унапреди следеће области:

ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

На основу процеса самовредновања у претходној школској години неопходно је :

Развојни циљ: Програмирање, планирање ОВ рада, рада органа тела и тимова у функцији квалитетног рада школе, планирање ОВ рада је усмерено на остваривање циљева, стандарда/исхода у наставним предметима и општим међупредметним и предметним компетенцијама.

НАСТАВА И УЧЕЊЕ

Развојни циљ:

Оспособи ученике за постављање циљева, развијање критичког мишљења, развијање способности евалуације и самоевалуације ученика и наставника, давање могућности избора ученицима у вези са начином обраде теме, облика рада и материјала и успостављања критеријума оцењивања.

ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Развојни циљ:

Побољшана педагошка документација и бољи резултати на Завршном испиту.

ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

Развојни циљ:

- Пружање подршке ученицима кроз индивидуализован начин рада, професионални развој ученика, компензаторне програма за ученике из осетљивих група, идентификацију и обогаћивње програма за даровите ученике и оспособљавање за примену различитих метода и техника ученња.

ЕТОС

Развојни циљ:

Побољшавање услова рада у школи осавремењавањем наставних средстава и побољшавањем материјално- техничких услова.

- Желимо да наша школа буде подстицајна средина за учење и живот у складу са потребама уеника и временом у коме живе, као и школа која константно унапређује наставни процес, побољшава међуљудске односе, развија способност код ученика.

АУТОРИ ПРОГРАМА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС:

Иван Љубисављевић	професор разредне наставе
Драгана Јанковић	професор разредне наставе
Миодраг Светозаров	професор разредне наставе
Лела Јовановић	професор разредне наставе
Првослав Јовановић	професор разредне наставе
Зоран Вучковић	професор разредне наставе
Душиц Милошевић	професор разредне наставе
Драгана Стојановић	наставник разредне наставе
Зоран Ђурђевић	професор разредне наставе
Слађана Поповић	професор разредне наставе
Зоран Поповић	наставник разредне наставе
Олгица Миловановић	професор енглеског језика
Марко Николић	вероучитељ

АУТОРИ ПРОГРАМА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС:

Весна Раденковић професор српског језика
Јелена Јаковљевић , наставник енглеског језик
Мирослав Драгомировић , наставник математике
Немања Радовановић , наставник историје
Тања Станојевић, наставник физике и хемије
Милена Голубовић, професор биологије
Марина Пантић, професор географије
Невена Н. Томић , наставник ликовне културе
Слађана Тодоровић , Наставник руског језика
Раде Милетић , професор физичке културе
Тања Станојевић , наставници грађанског васпитања
Ивана Милосављевић , наставник музичког васпитања
Мирослав Драгомировић , наставници информатике

Марко Николић , вероучитељ
Стамена Обрадовић, Снежана Петровић наставници хемије

ОШ“Стеван Синђелић“
Велики Поповић
Бр:
Датум:

ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ“СТЕВАН СИНЂЕЛИЋ“ ВЕЛИКИ ПОПОВИЋ

Јун 2022. Год.

1. ЛИЧНА КАРТА ОШ „СТЕВАН СИЋЕЛИЋ“ ВЕЛИКИ ПОПОВИЋ

Школа носи име по познатом ресавском војводи Стевану Синђелићу и Дан школе слави 31. маја када је јуначки погинуо у борби против Турака.

Данашња Основна школа „Стеван Синђелић“ из Великог Поповића основана је решењем НОО-Деспотовац број 01-5842 од 18. 07. 1962. године. Матична школа се налази у центру насеља. Ученици из Великог Поповића пешице долазе у школу због близине школе. Ученици виших разреда из издвојених одељења, на наставу долазе школским аутобусом. Издвојена одељења су од матичне школе удаљена четири до седам километара.

Слика 1. Нова и стара школа у Великом Поповићу.

У матичној школи и издвојеним одељењима има доста деце ромске националности, мада се нису сви изјаснили као Роми. У издвојеном одељењу у Јасенову с обзиром да је насеље настањено искључиво влашким живљем, матерњи језик деце је влашки, али се настава несметано одувек одвијала на српском језику што се чини и сада.

У школи „Стеван Синђелић“ ученици су распоређени у 15 одељења. У Великом Поповићу је матична школа са осам разреда (I-VIII) и има осам одељења. На почетку школске године, у матичној школи и издвојеним одељењима, уписано је 130 ученика. Од тога, од 1. до 4. разреда има 72 ученика. Од 5. до 8. разреда нашу школу похађа 58 ученика.

У издвојеном одељењу у Балајнцу наставу похађа 2 ученика, у издвојеном одељењу у Богави наставу похађа 3 ученика четвртог разреда и 3 ученика ПП узраста, у Брестову наставу похађа 1 ученик први разред, 1 ученик трећи разред и 1 ученик ПП разред, у Јасенову 15 ученика и у издвојеном одељењу у Медвеђи наставу похађа 12 ученика. Број ученика се из године у годину смањује. Ако бисмо упоредили укупан број ученика из претходних деценија и данас, видели бисмо колико је број ученика опао. Увођењем Припремног предшколског програма у издвојеном одељењу у Брестову и Богави, укупан број ученика се повећао.

У матичној школи и издвојеним одељењима, запослено је 47 радника. Од тога, 1 директор, 1 педагог, 11 учитеља, 17 наставник предметне наставе и 13 радника ван наставе (администрација и помоћно особље).

Васпитно-образовни рад и остале активности у школи одвијају се у савремено уређеним учионицама у матичној школи и издвојеним одељењима, савремено опремљеном кабинету за информатику, библиотеци школе.... Сви објекти школе покривени су интернетом, а поред белих табли које се налазе у свим учионицама школе, у матичној школи се у реализацији наставе користе и две интерактивне табле.

Школа „Стеван Синђелић“ је из својих клупа изнедрила преко 141 генерацију. Ученици школе постижу успехе на школским, општинским, окружним, републичким такмичењима. Међу бившим ученицима школе нашли су се бројни магистри,

специјалисти, лекари, професори и други успешни стручњаци у свим областима. Ови подаци довољно говоре о томе да су знања која су понели из наше школе била вредна и трајна.

Издвојено одељење Балајнац

Државна народна школа у Балајнцу отворена је 1908. године, она је издвојена од школе у Великом Поповићу. Данас, школа у Балајнцу представља подручно одељење школе „Стеван Синђелић“.

Слика 2 . Школа у Балајнцу.

Зграда школе у Балајнцу данас има две учионице, кухињу, наставничку канцеларију и ходник. Грејање је на појединачне пећи на чврсто гориво. Испред школе налази се спортски терен.

Издвојено одељење Богава

Зграда школе у Богави изграђена 1967. године има две класичне учионице, наставничку канцеларију и ходник. Данас се користи једна учионица за унике и предшколце. Грејање је на појединачним пећима на чврсто гориво. Отворени простор је функционални и лепо урађен са спортским полигоном.

Слика 3. Школа у Богави
Издвојено одељење Брестово

Зграда школе у Брестову је изграђена у склопу Дома културе 1949. године и све до 1953. / 1954. године није коришћена у те сврхе. Школа има две класичне учионице, (Међутим, у потреби је само једна учионица због недовољног броја деце) једну мању просторију за учитеље и ходник. Грејање је на чврсто гориво.

Слика 4. Школа у Брестову.

Школско двориште је пространо са спортским полигоном.

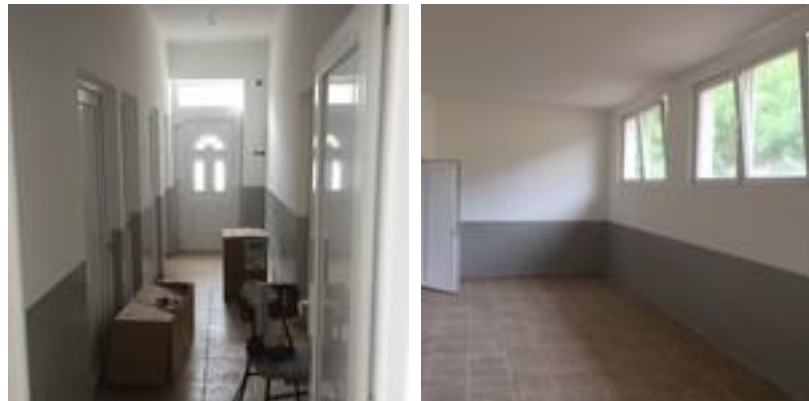
Издвојено одељење Јасеново

Школа у Јасенову изграђена је давне 1936. године. Школа у свом саставу има четири класичне учионице које се данас не корист и просторију за учитеље и пространи хол. Постоје и два стана за учитеље који се не користе. На школском објекту је извршена реконструкцији крова зграде 2019.године, а изведена је и реконструкција нове зграде школе средствима која су обезбеђена акцијом мештана и руководства школе и запослених радника школе који су својим ангажовањем обезбедили

велику донацију мештана села Јасеново. (У прилогу су се налази слика старе школе и слика унутрашњег изгледа просторија у новој згради.) У сколупу нове школе налази се и једна васпитна мешовита група – као истурено одељење вртића „Рада Миљковић“ из Деспотовца .

Слика 6. Нова школа у подручној школи у Јасенову
Грејањеу новој школској згради је парно. . Школско двориште је

Слика 5. Школа у Јасенову- стара зграда
пространо, а део дворишта је асфалтиран за спортски терен.

Издвојено одељење Медвеђа

Школа у Медвеђи је најстарија школа на територији Горње Ресаве (1841. година). Школа је најпре била смештена у приватној кући, радила је као самостална школа све до 1964. године. 1. јануара 1964. године престала је самосталност школе у Медвеђи. Школа је била смештена у Дому културе, а јуна месеца 1966. почела је изградња нове школске зграде. У школи у Медвеђи 2019.године. замењена је комплетна столарија, а средства су донирали мештана уз ангажовање руководства школе и запослени радници школе у Медвеђи.

Слика 7. Школа у Медвеђи

Слика 8. Школа у Медвеђи данас

Школа има две класичне учионице, просторни хол и канцеларију за **наставнике, један школски стан који се не користи.** Отворени простор је функционални и лепо урађен са спортским теренима. Грејање је парно са ложењем.

ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД СА ДЕЦОМ У ПРИПРЕМНОМ ПРЕДШКОЛСКОМ ПРОГРАМУ

План васпитно образовног рада са децом у припремном предшколском програму се ослања на снаге детета и помаже му да изрази своју особеност, своје унутрашње потребе и интересовања и даље их развија. Игре и активности које се подржавају доприносе проширивању и систематизацији социјалних и сазнајних искустава деце, добробити деце, оснажује комуникативне компетенције и подржава мотивацију за развијање нових облика учења и сазнавања.

Укључивањем све деце у припремни предшколски програм стварају се услови за проширивање социјалног и сазнајног искуства чиме се ублажавају социо - културне разлике и креирају једнаке могућности за полазак у школу. План, такође, представља допуну породичном васпитању јер је отворен је за потребе деце и породица и полази од права родитеља да активно учествују у развоју и васпитању деце, чиме се унапређују васпитне компетенције породице.

Остваривање припремног предшколског програма доприноси програмском и организационом повезивању предшколског и школског система као претпоставке остваривања континуитета у васпитању и образовању деце. Успостављање везе између два дела јединственог система образовања и васпитања олакшава прелазак детета у ново окружење и представља заједничку одговорност вртића, породице и основне школе.

Циљ је обезбеђивање квалитетног физичког и социјалног контекста за развој и учење кроз холистички приступ детету, уз уважавање индивидуалних карактеристика и права сваког детета.

Васпитно образовни рад у припремном предшколском програму заснива се на неговању радозналости кроз уважавање и подржавање природне дечије радозналости, потребе за сазнавањем и проширивањем искустава. Одрасли омогућавају деци да буду активна, да трагају за новим, да истражују и испитују непознато, што је у директној вези са мотивацијом за учење у школском периоду. Стварањем ситуација у којима се дечији искази уважавају, разматрају и прихватају као мисаоне активности негује се и развија природна дечија радозналост. Поштовање индивидуалности и подстицање креативности остварујемо кроз уважавање да је свако дете особена личност која има свој темпо развоја, своје потребе, стил учења, себи својствен начин доживљавања и изражавања. Кроз планирање васпитно - образовног рада на принципима индивидуализованог приступа у раду са децом води се рачуна о стваралачким потенцијалима и различитим начинима изражавања спонтаних креативних способности. Највећи број деце у четворочасовном припремном предшколском програму се први пут укључује у овакав вид организованог учествовања у животу и раду у групи вршњака и зато је врло важно са каквим очекивањима и предзнањима дете долази. Неговање самосталности подразумева развијање способности детета да само истражује, решава проблеме, ствара, иницира и доноси одлуке, да развије способност изражавања и

самоизражавања. Васпитачи, заједно са породицом стварају и користе све ситуације у којима ће се дете осећати сигурно и у којима ће имати бројне могућности за игру и самостално обављање активности. Подржавајући самосталност деце, одрасли пажљиво пружа помоћ само у оној мери у којој је неопходно, као ослонац за даље развијање игре и активности а не као готово решење. Важне вештине које су неопходне да их дете усвоји пре поласка у школу односе се на бригу о себи, својим стварима и самостално предузимање активности везаних за хигијену, исхрану и облачење. Подршка физичком развоју пружа се стварањем ситуација за подстицање природног раста и развоја. На тај начин омогућавамо ефикасније сналажење деце у разним ситуацијама и лакше уклапање у игру са вршњацима. Свакодневно телесно вежбање има карактер игре, задовољава снажну потребу детета за кретањем и изражавањем кроз покрет. Пажљивим избором игара и активности, њиховим дозирањем и варирањем разноврсних форми и облика одрасли доприносе оптималном подстицању развоја. За полазак у школу, социо-емоционална зрелост представља темељ и базу за суочавање са изазовима које та промена доноси. Због тога се у планирању васпитно-образовног рада посебна пажња поклања дечијим емоцијама, могућностима да их дете препозна и адекватно изрази и осети прихваћено од вршњачке групе, укључујући и дете којем је потребна додатна подршка. На тај начин омогућавамо да изгради сигурност и самопоштовање. Уважавањем значаја дечје иницијативе у планирању и креирању средине, игара и активности детету се пружа прилика за јачање унутрашње мотивације за игру и учење и развој социо емоционалних компетенција. Подршка и оснаживање деци да развијају сазнајне компетенције, планира се кроз свакодневне активности и спроводи кроз решавање различитих практичних ситуација. Нагласак у планирању је на истраживачким играма и активностима, праћеним активним дијалогом - постављањем питања, размишљањем и коментарисањем својих и туђих изјава и поступака, изношењем својих размишљања, искустава кроз дебатоване на различите теме. Подршка развоју говорно језичких компетенција и писмености остварује се кроз стварање ситуација за квалитетни дијалог са вршњацима и одраслима и различитим начинима изражавања својих жеља, намера и мисли. Правилно и примерено коришћење и разумевање говора и језика олакшава изградњу односа са светом око себе, па се његовом развоју придаје нарочита пажња у планирању рада у предшколским групама. Припрема за почетно читање и писање један је од задатака припремног предшколског програма. Реализује се кроз игре и активности које подржавају развој интересовања за писано изражавање, говорне вежбе и игре у којима се користе писане и усмене језичке форме. Стварањем могућности за развој fine моторике усавшава се спретност и покретљивост шаке и прстију, вољна контрола покрета и координација око-рука, које су неопходне за овладавање писањем. Вештине читања и писања развијају се у складу са индивидуалним могућностима и интересовањима сваког детета.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА У ПРИПРЕМНОЈ ПРЕДШКОЛСКОЈ ГРУПИ

1. Пројекат: „*Истраживање сопствене праксе до квалитетних промена*“

Учитељ ће у току ове радне године наставити са истраживањем своје праксе на основу стручног усавршавања које је реализовано протеклих година и покушаће доћи до показатеља у којем правцу треба тећи промена да би се градила квалитетна пракса, усклађена са потребама деце и родитеља, а при томе усклађена и са контекстом реалног програма.

Планирано је да се акценат стави на фокус групе које ће промишљати кључна питања из праксе, а други начин биће хоризонтално учење на свим нивоима. Активности ће се реализовати путем тимске размене кроз отворени дијалог, анализу видео записа васпитне праксе, а које ће се у највећој мери односити на покретање пројеката у мешовитим групама, уређењем средине за учење неструктурираним материјалима, развијањем отворене игре и партнерско укључивање родитеља и локалне средине.

2. Пројекат: „*Родитељство као снага и као изазов*“ –

У оквиру овог пројекта родитељи ће имати прилику да размењују своје искуство у развоју својих родитељских компетенција са другим родитељима, да се и они инплементирају у Нове основе програма, да се оснажују у родитељству... Једном месечно, а и чешће по потреби, окупљаће се родитељи у оквиру малих група кроз инетрактивну размену сарађиваће и учити једни од других. Циљ овог пројекта је да се развије контекст у којем се користе сви ресурси за међусобну подршку уз унапређивање компетенција свих актера.

3. Пројекат: „*Вратимо се у оно златно доба, када су човек и природа били једно*“

Циљ овог пројекта је да се деца усмере ка природи и еколошким вредностима, као васпитно-образовним средствима подстицајним за развој деце свих узраста. Показатељи праћења дечјег развоја указују на потребу да се активно реагује, превентивно пре свега, на појаве као што су дечја зависност од интернета, вршњачког насиља, а да подупремо здраве стилове живота и хуманистичке вредности код породице и деце. У овај пројекат биће укључени деца, породица, локална средина и сви запослени у школи. Осмислиће се свакодневне активности у раду са децом које имају за циљ да деци пруже јединствени доживљај контакта са природом и развијање еколошке свести.

Поред основног програма школа у раду са полазницима ПП остварује и следеће програме:

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ

Општи циљ културне делатности школе: Развијање културних, естетских, моралних и хуманих вредности код ученика.

Специфични циљеви у остваривању културних активности су:

* развијање свести о националној припадности и неговању културно-историјског наслеђа

* развијање свести и толеранције према другим народа и њиховим тековинама

* развијање естетских и културних вредности

* развијање креативности ученика кроз уважавање различитости

* подстицање тимског и истраживачког духа

* омогући утицај друштвене средине (учешће културних и других институција на остваривању програма образовно-васпитног рада), да стално доприноси подизању и развијању културе рада и живљења у друштвеној средини, обезбеди учешће ученика, наставника и школе као целине у културном и друштвеном животу средине.

Садржаји културних активности

Разред	Активности/теме/садржаји	Време реализације	Носиоци активности	Облик/начин
ПП/1.-2.	Организовање свечаног пријема првака и предшолоца	септембар	Учитељи и ученици ПП, 1. и 2. Разреда , директор	Приредба

ПП/ 1.-4.	Организовање Маскенбала поводом 1. Априла – Дана смеха	Април	Учитељи и ученици ПП/ 1. - 4. разреда , директор	Дефиле учесника и свечани део са проглашењим најбољих маски
ПП/ 1.- 4.	Приредба поводом 8. Марта – дана жена	Март	Учитељи и ученици ПП/ 1. - 4. разреда , родитељи	На нивоу одељења ученици презентује програм који су припремили са родитељима.
ПП/1.-8,	Припрема и организовање Дана школе Креативно ангажовање ученика;самостални радови, пробе, учешћа, јавни наступ.	Мај	Тим за културне манифестације и ученици свих разреда. Наставник српског језика, учитељи, нас. музичке културе, ликовне културе, педагог и техничка подршка.	Приредба .Јавна културна презентација Школе која ће привући родитеље да се одреде за нашу школу.

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО – РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Циљ:Циљ програма школског спорта и спортских активности је да се код ученика стекне навика за систематским вежбањем,развије осећаја за фер плеј и развије љубав према базичној физичкој вештини-трчању.

Разред	Активности/теме/садржаји	Време реализације	Носиоци активности	Начин и поступак остваривања
--------	--------------------------	-------------------	--------------------	------------------------------

ПП/1.-8.	Организовање јесењег и пролећног кроса	Септембар / мај	Директор, одељењске старешине, наставник физиког и здравственог образовања и ученици	Крос Јесењи и пролећни крос-Такмичење у трчању на различите дужине стаза зависно од узраста деце Деца ће се окупити у школском дворишту и онда ће их наставници одвести на место реализације активности
ПП/1.-8.	Спортске игре- недеља школског спорта	Октобра / маја	одељењске старешине, наставник физиког и здравственог образовања, учитељи, наставник ликовног васпитања и ученици	Такмичење - међуодељењска такмичења и одељењска такмичења

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Циљ: Циљ програма је едукација свих актера школе у циљу сензибилизације на појаву и препознавање насиља, злостављања и занемаривања;

- помоћ ученицима у стицању увида у персоналне проблеме и указивање на могуће начине њиховог решавања;
- перманентно разрађивање начина и техника за праћење и процену предузетих мера и остваривање ефикасности;
- кроз сарадњу са Тимом за инклузивно образовање и Тимом за социјалну заштиту, пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању и опсервација и идентификација ученика с одређеним социјалним проблемима. развијањем негативног става код ученика, према свим облицима девијантног понашања, развијање социјално пожељних облика комуникације и стварање безбедне средине за живот и рад ученика

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
ПП/ 1.-8.	Доношење одељењских правила понашања у односу на специфичност одељења	Септембар	Одељењске старешине и ученици	Час одељењске заједнице

ПП/ 1,-8.	Упознавање ученика са правилима понашања ученика у школи и протоколом за заштиту ученика од насиља, злостављања и дискриминације	Септембар	Одељењске старешине и ученици и УП	Час одељењске заједнице
ПП/1-8.	ПП – презентација о врстама и нивоима насиља	Октобар	Ученички парламент /педагог	Кроз активности Дечије недеље - ПП презентација
ПП/1-8.	Обележавање 16. Октобра – Европског дана борбе против трговине људима.	<i>Октобар</i>	Ученички парламент /педагог/ руководилац тима за борбу против н.	
ПП/1-8.	Обележавање Дана толеранције	Новембар	<i>Руководилац тим са члановима, УП, ВТ и педагог</i>	Кроз Час и остале часове круо предавање и израда панона
ПП/1,-8.	Организовање хуманитарних акцијама да се код ученика развије емпатија и солидарност	Током године и децембра месеца	<i>УП, ВТ и педагог</i>	<i>Организовање базара и прикупљање новца, учествовање у различитим акцијама на нивоу друштва- «Чеп за хендикеп и сл.</i>
ПП/1-8.	Едукација ученика - фер – плеј игре и спортско понашање	<i>Током школске године</i>	<i>Учитељинаставник физичког васпитања</i>	<i>Едукација и такмичења</i>

Ученици школеи предшколци	Индивидуално-саветодавни рад са ученицима који су актери у ситуацијама насиља (жртве, починиоци насиља)	Током школске године	Одељенски старешина, педагог	Разговори усмерени на корекцију понашања
Ученици школе /предшколци	Подршка деци која трпе насиље или дискриминацију и деци којима је потребна додатна образовна подршка	Током школске године	Одељенски /УП/педагог	Конструктивни разговори
Ученици школе/ предшколци	Рад са децом која врше насиље – организовање појачаног васпитног рада и укључивање у друштвено користан рад ради развијања самоодговорног и друштвено одговорног	Током школске године	Одељенски /педагог / наставници	Конструктивни разговори, активности ДКР-а
Ученици школе/предшколци	Оснаживање деце посматрача за конструктивно реаговање кроз рад оз, Ученичког парламента и стручних и управних органа школе Чланови тима, одељењске старешине, п	Током школске године	Ученички парламент, Чланови тима, одељењске старешине, педагог	Едукација

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ: Циљ програма здравствене заштите је развијање свести о важности превенције и заштите здравља као и о важности превенције и заштите здравља уста и зуба и здравим стилевима живота (здрава исхрана, превенција).

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
--------	--------------------------	-------	---------	------------------------------

ПП/1.-8.	Редовни систематски прегледи, прегледи пред одлазак у на екскурзије, вакцинација	Током године	Одељењске старешине, медицински радници	Прегледи од стране медицинских радника
ПП/1.-8.	Стоматошки систематски прегледи и санација	Током године	Одељењске старешине, медицински радници.	Прегледи од стране медицинских радника
ПП/1.-8.	Континуирана сарадња са Црвеним крстому погледу Предавања, трибине, радионице на тему очувања здрава.	Током године	Одељењске старешине, предавачи	Предавања, трибине, радионице за ученике

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Програм социјалне заштите има за циљ пружање најбоље подрше ученицима са социјалним проблема тј. ученицима који припадају осетљивим групама као што су:

- материјално угрожене породице
- деца без родитељског старања
- једнородитељске породице
- ромска национална мањина
- лица са инвалидитетом
- лица са хроничним болестима
- избегла и расељена лица
- деца са сметњама у развоју и поремећајима у понашању.

Циљеви и задаци програма:

- пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању,
- пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из дефицијентних породица или породица са проблематичним односима,
- сарадња са установама и организацијама које се бави социјалним питањима,
- упознавање и праћење социјалних прилика ученика / упућивање у остваривање социјално-заштитних мера,
- утврђивање социоекономског статуса родитеља,
- упућивање родитеља на остваривање права,
- развијање вредности пријатељства, солидарности и колегијалности.

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
ПП/1.-8.	Идентификација ученика са посебним потребама из области социјалне заштите	септембар	Одељењски старешина/педагог	Путем картона ученика
ПП/1.-8.	Организовање акција за прикупљање неопходне помоћи идентификованим ученицима	Током године	Одељењски старешина/педагог/ УП	Организовањем базара, Новогодишњег, Ускршњег , прикупљањем новца, прикупљањем одеце, обуће...
ПП/1.-8.	Помоћ у виду бесплатнеужине	Током године	Одељењски старешина/Наставничко веће	Остваривањем гратиса
ПП/1.-8.	Сарадња са Центром за социјални рад	Током године	Одељењски старешина/педагог/ директор	Пријава изостајања ученика са наставе у ситуацијама када није могуће остварити контакт са породицом. Размена информација

ПП/1.-8.	Сарадња са Домом здравља Деспотовац	Током године	Одељењски старешина/педагог/директор	-Преглед општег здравственог стања ученика (потхрањеност, болести авитаминозе, неправилан начин исхране, процена физичког раста и развоја због занемарености или запуштености) итд. Преглед и здравствени извештај о тежини повреда – у случају насилних ситуација
----------	-------------------------------------	--------------	--------------------------------------	--

ПРОГРАМ ЗАШТИТ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Здрава животна средина је интерес читавог човечанства. Имајући у виду улогу школе у еколошком – естетском образовању, развијању еколошке свести и формирању позитивних ставова према природи и животној средини а поводом међународног дана заштите животне средине и упустава Министарства просвете Школа планира различите активности којима ће се ученици упутити у област еколошког – естетског – здравственог васпитања. Остваривање овог програма планира се кроз следеће активности:

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
ПП/1.-8.	Обележавање Светског дана озонског омотача Обележавање Дана здраве хране - 16. ОКТОБАР	Септембар и октобар	Одељењски старешина/наставник биологије и учитељи	Израда паноа , сађење садница , припремање здраве ужине

ПП/1.-8.	Чишћење лишћа у школском дворишту - 4. Обележавање дана климатскох промена -	Новембар 2. новембар	Одељењски старешина/наставник биологије и учитељи	Израда паноа, чишћење дворишта
ПП/1.-8.	-Обелчежавање светског дана енергетске ефикасности -Обележавање светског дана вода - Обележавање светског дана планете Земље	- 5. МАРТ - 22. МАРТ - 22. АПРИЛ	Одељењски старешина/наставник биологије и учитељи	Предавања, израда паноа.
ПП/1.- 8. Разред	Обележавање светског дана биодиверзитета Обележавање дана паркова Обележавање дана заштите животне средине	22. МАЈ - 24. мај 5. ЈУНА	Одељењски старешина/наставник биологије и учитељи	Предавања, израда паноа.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

Сарадња са локалном заједницом реализује се на основу програма сарадње са локалном заједницом, који чини део школског програма и програма за предшколце. Школа прати и укључује се у дешавања на територији јединице локалне самоуправе и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развитак школе.

Разред	Активност/тема/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
--------	--------------------------	-------	---------	------------------------------

ПП/1.-8.	Сарадња са месном заједницом у погледу ангажовања ученика на скупљању лишћа, брисању графита, чишћење лишћа у школском дворишту	Током године	Одељењски старешина/наставник биологије и учитељи	„Чишћење дворишта, околине.
ПП/1.-8.	- Сарадња са градском управом	Током године	Одељењски старешина/наставници и учитељи	. Учешће у културним, спортским и другим активностима локалне управе

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ програма је стварање простора и услова за флексибилније и непосредније укључивање родитеља у активности школе и јасно успостављање улога и одговорности свих актера у систему образовања. Школа треба да негује партнерски однос са родитељима који ће бити заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења.

Разред	Активност/теме/ садржаји	време	Носиоци	Начин и поступак остваривања
ПП/1.-8.	Испитивање родитеља/старатеља о задовољству сарадње са породицом ради унапређивања рада установе	На полугодишту	Одељењски старешина, педагог/директор	Анкетирање
ПП/1.-8.	Помоћ родитељима у остваривању васпите функције породице	Током године	Одељењски старешина/стручни сарадник учитељи	Ојачати породицу, указати на важност правилног функционисања породице кроз саветодавни рад; Успоставити добру сарадњу ради јединственог деловања на васпитање и образовање деце.

ПП/1.-8.	Укључивање родитеља у живот и рад школе и њихово ангажовање у активностима од значаја за школу	Током године	Одељењски старешина/наставници учитељи	Писање пројеката за унапређење материјално техничких услова рада, учешће у културној и јавној делатности школе, као и организовање спортских активности
ПП/1.-8.	Информисање родитеља	Током године	Одељењски старешина/наставници и учитељи	Детаљно информисање родитеља о активностима у школи као и саветодавни рад.
ПП/1.-8.	Посете родитеља „Дан отворених врата“	Током године – сваки последњи петак у месецу.	Одељењске старешине	Праћење рада

ПРЕПОРУКЕ ЗА ПРИПРЕМУ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА КОЈИ СЕ СА ЗАКАШЊЕЊЕМ УКЉУЧУЈУ У ОБРАЗОВНИ ПРОЦЕС

Индивидуални образовни план, индивидуални програм и индивидуализовани начин рада

За дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

Циљ индивидуалног образовног плана јесте постизање оптималног укључивања детета и ученика у редован образовно-васпитни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.

Индивидуалним образовним планом утврђује се прилагођен и обogaћен начин образовања и васпитања детета и ученика, а посебно:

- 1) дневни распоред активности ;
- 4) циљеви образовно-васпитног рада;
- 5) посебне исходе постигнућа и прилагођене исходе за поједине или за све теме ;
- 6) индивидуални програм по темата;
- 7) индивидуализован начин рада учитеља односно индивидуализован приступ прилагођен врсти сметње.

За ученика са изузетним способностима установа доноси индивидуални образовни план, сходно ставу 3. овог члана, осим тачке 3).

Индивидуални образовни план у установи доноси педагошки колегијум на предлог стручног тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке ученицима из става 3. овог члана.

Тим у школи чини наставник разредне наставе, односно одељењски старешина и предметни наставници, стручни сараданик школе, родитељ, односно старатељ, а по потреби педагошки асистент и стручњак ван установе, на предлог родитеља.

Родитељ, односно старатељ даје сагласност за спровођење индивидуалног образовног плана.

У првој години уписа у установу, индивидуални образовни план доноси се и вреднује тромесечно, а у свим наредним годинама на почетку сваког полугодишта. Наставник и при планирању свог рада у одељењу, односно групи усклађује свој план са индивидуалним образовним планом детета. Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном наставном плану чине прилог Припремног предшколског програма.

АУТОРИ ПРОГРАМА ЗА ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ:

Зоран Вучковић
Драгана Стојановић
Виолета Љубисављевић

професор разредне наставе
наставник разредне наставе
педагог школе

**ОШ „Стеван Синђелић“
35223 Велики Поповић**

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА за период школске 2022/2023. до 2025/2026.године

Јун 2022.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;**
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;**
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;**
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;**

5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња; б) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;

8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;

10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

13) развијање позитивних људских вредности;

14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знањ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ:

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: први

Циљ наставног предмета: је да ученик овладавајући математичким концептима , знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена

знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	ГЕОМЕТРИЈА - ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕДМЕТА - ЛИНИЈЕ	уочавање предмета и бића у окружењу и њихових међусобних односа; упоређивање предмета по положају; усвајање просторних релација; увежбавање практичне оријентације ученика у простору, на мапи и у табели; овладавање употребом речи за изражавање релацијских односа између предмета; упоређивање више предмета; упознавање геометријских тела и фигура и уочавање сличности и разлика међу њима ; цртање геометријских фигура; усвајање појма тачке и дужи; уочавање, разликовање и цртање кривих, правих, изломљених, затворених и отворених линија; уочавање унутрашњих и спољашњих области;
2.	БРОЈЕВИ	Коришћење математичких термина скуп и елемент скупа; Развијање појма броја и бројевног низа, наставак сазнања о бројевима; Упознавање бројева у блоковима (до 5, прва десетица, друга десетица, прва стотина); - уочавање једноставне правилности - читање, писање и упоређивање бројева од 0 до 100 – употребљавање знака једнакости и неједнакости – савладавање сабирања и одузимања до 100 – схватање појма о успешно решавање текстуалних задатака;
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	- упознавање метра, динара, паре Упознавање вредности новчаница и поступка плаћања Мерење дужине: стопом, кораком ...
Укупан број часова	180	

САДРЖАЈ	Начин остваривања са држаја	међупредмет на	Начин провере	Исход По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности наставника и ученика и кључни појмови
---------	-----------------------------	----------------	---------------	---	--

		компетенција			
<p>Просторне релације</p> <p>Величина предмета и бића</p> <p>Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа.</p> <p>Геометријске фигуре: круг, квадрат, правоугаоник и троугао.</p> <p>Права, крива, изломљена линија.</p> <p>Затворена и отворена линија.</p> <p>Тачка и линија. Дуж</p>	<p>-посматрањем, опажањем предмета и слика у објективној стварности</p> <p>уочавати боје и облике и однос међу њима; - стваралачке игре с циљем одређивања положаја објеката према себи; -на часовима физичког увежбавати научене релације; - увежбавање остварити и путем цртежа - демонстративна -дијалогска - илустративна–истраживачка -уочавање и препознавање линија на предметима у окружењу – цртање линија кредом по</p>	<p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>а</p> <p>Компетенција</p> <p>а за учење</p>	<p>Цртање</p> <p>Моделовање</p> <p>Сецкање</p> <p>Лепљење</p>	<p>Одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло;</p> <p>Упореди предмете и бића по величини;</p> <p>Уочи и именује геометријске облике, предмете из непосредне околине;</p> <p>Именује геометријска тела и фигуре;</p> <p>Групише предмете и бића са заједничким својствима;</p> <p>Сложи/ разложи фигуру која се састоји од познатих облика;</p> <p>Разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију;</p> <p>Црта праву линију и дуж помоћу лењира.</p>	<p>Наставник : Показује , приказује , црта , објашњава ,записује ,задаје задатке , испитује , проверава тачност , даје повратне информације , исправља, оцењује , задаје домаће задатке .</p> <p>Ученици :слушају , записују , цртају , одговарају на питања , решавају задатке , посматрају илустрације , анализирају , закључују , износе своје мишљење , повезују претходно стечена знања са новим градивом .слуша упутства за домаћи задатак .</p> <p>Кључни појмови : Односи у простору , геометријски облици</p>

	табли, бојицама по папиру, фломастером по фолији - апликативно и графички приказивање унутрашње и спољашње области; - концима у боји, лењиром уочавати, а затим цртати линије и спајати тачке; - увежбавање остварити цртањем помоћу лењира и слободном руком				
<p>Бројање, писање и читање бројева</p> <p>Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој</p> <p>Упоредивање бројева</p> <p>Редни бројеви</p> <p>Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој.</p> <p>Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и</p>	<p>- опис скупа навођењем чланова или својства; приказивање скупова. – бројање унапред и уназад и са прескоком; разликовање скупова са истим и различитим</p>	<p>Компетенциј а за учење</p> <p>Рад са подацима и информација ма</p> <p>Сарадња</p>	<p>Бројање</p> <p>Пребројавање</p> <p>Цифарски записи</p> <p>Манипулација</p>	<p>Броји унапред и уназад и са прескоком</p> <p>Прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој</p> <p>Користи редне бројеве;</p> <p>Разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника;</p> <p>Користи појмове: сабирак, збир, умењеник, умањилац, разлика;</p>	<p>Наставник : Показује , приказује , објашњава ,записује ,задаје задатке , испитује , проверава тачност , даје повратне информације , исправља, оцењује , задаје домаће задатке .</p> <p>Ученици :слушају , записују , одговарају на питања , решавају задатке , посматрају илустрације ,</p>

<p>приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима са једном операцијом. Динар, кованице и новчанице до 100 динара</p>	<p>бројем елем. - писање и читање бројева. – приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. – упоређивање бројева. Користити ознаке , =. - Сабирање и одузимање природ. бројева: знаци + и -; речи: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика, већи за, мањи за. – кроз игру уочавање улоге нуле – одређивање непознатог броја у једнакостима у вези са сабирањем и одузимањем, погађањем. – решавање простијих задатака с</p>	<p>Решавање проблема Дигитална компетенција</p>	<p>дидактичким материјалом Сабирање Одузимање Контролне вежбе Самостални рад на табли</p>	<p>Сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; Сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; Растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; Реши текстуални задатак са једном операцијом; Разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност; Уочи правило и одреди следећег члана започетог низа.</p>	<p>анализирају, закључују, износе своје мишљење, повезују претходно стечена знања са новим градивом. слуша упутства за домаћи задатак. Кључни појмови : Број, сабирање, одузимање</p>
--	---	--	---	--	--

	применом сабирања и одузимања. – стваралачке игре - илустративна-демонстративна				
Мерење дужине нестандардним јединицама мере	- Мерење предмета из околине; Вежбање и процењивање од ока; Увежбавати на примерима - демонстративна - експериментална -игра	Решавање проблема Сарадња Компетенција за учење	Практична мерења Пресликавање фигура	Имери дужину задатом нестандардном јединицом мере Преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства.	Наставник : Показује , приказује , , објашњава ,записује ,задаје задатке , испитује , проверава тачност , даје повратне информације , исправља, оцењује , задаје домаће задатке . Ученици :слушају , записују , мере , одговарају на питања , решавају задатке , посматрају илустрације , анализирају , закључују , износе своје мишљење , повезују претходно стечена знања са новим градивом .слуша упутства за домаћи задатак . Кључни појмови : Мерење

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:

РАЗРЕД: ПРВИ

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге је- зика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	КЊИЖЕВНОСТ	<p>Код ученика развијати љубав према читању, градити осећај за лепо и вредно, васпитавати укус.</p> <p>Градити критичко мишљење код ученика и развијати емпатију .</p> <p>Јачати национални и културни идентитет уче ника, кроз упознавање своје књижевности и културе, као и књи жевности и културе других народа</p> <p>Упознавање ученика са значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обрадовић,НиколаТесла).</p> <p>Развијати прва литерарно-естетска искуства код ученика и научити их да формирају своје ставове о делу које слушају или читају.</p> <p>Подстицати ученике да износе своје ста вове и аргуменују их примерима из текста.</p>
2.	ЈЕЗИК Грамматика, правопис	<p>Ученици би требало да овладавају писаним и усменим стандардним српским језиком.</p> <p>Развијање исхода и ученичких компетенција за примену граматичких правила у писаној и говорној комуникацији.</p> <p>Из морфологије развијати основна знања о именицама, глаголима, придевима и бројевима.</p> <p>Синтаксичка знања надовезати на већ научена и проширивати реченице по облику и значењу..</p> <p>Правописна правила усвајати постепено, уз понављање и вежбање већ наученог и уз упознавање са новим садржајима, и то путем различитих вежбања како на нивоу речи тако и на нивоу реченица и текстова.</p> <p>Усвојити правилно писање општих скраћеница које свакодневно користе, и то само пет: <i>ОШ, бр., итд., стр.</i> и <i>нпр.</i></p>

3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује. Развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза.
Укупан број часова	180	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>Глас и слово; штампана и писана слва ћириличног писма; Речи и реченице као говорне и писане целине.</p> <p>Текстови засићени словима која се обрађују/текстови за глобално читање.</p> <p>Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима.</p> <p>Језичке игре.</p> <p>Анал-синтет. вежбања; лексичка и синтетичка вежбања; моторичке вежбе.</p> <p>Писање (пеписивање, самос. писање и диктат).</p> <p>Читање (шчитавање, глобално читање, гласно и тихо читање-, питања којима се врши провера;</p> <p>Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће)ђ,ћ, њ,ч.ј.љ)</p>	<p>вежбе у посматрању (визуелне вежбе);</p> <p>вежбе у слушању (акустичке вежбе);</p> <p>развијање културе усменог изражавања ;</p> <p>формирање и усавршавање културе практичног комуницирања;</p>	<p>Свет око нас, музичка култура ,ликовна култура</p> <p>Компетенција за учење Комуникација Сарадња</p>	<p>-Писање по диктату</p> <p>-читање наглас</p> <p>-питања којима се проверава разумевање прочитаног</p> <p>-контролне вежбе</p> <p>-писмене вежбе</p> <p>-лексичко и синтаксичка вежбања</p> <p>-моторичка вежбања</p>	<p>-разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице;</p> <p>-влада основним техником читања и писања ћириличног текста.</p> <p>-разуме оно што прочита;</p>	<p>- Запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство, активно учествује у реализацији часа, записује, анализира, дискутује, закључује, учествује у тимском и групном раду, процењује</p>	<p>Почетно читање и писање, књижевност, језик и језичка култура.</p>

	<p>усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа;</p> <p>аналитичка, синтетичка и аналитичко синтетичка вежбања;</p> <p>лексичка и синтаксичка вежбања;</p> <p>моторичке вежбе</p> <p>дијалошка</p> <p>демонстративна</p> <p>илустративна примена принципа индивидуализације на више нивоа(у зависности од предзнања ученика);</p> <p>вежбање се изводи</p>				<p>наставу, рад других ученика и сопствени рад, чита, пише и решава задатке</p> <p>- Подстиче ученике да опажају, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују, активно учествују, организује час, презентује наставне садржаје, ангажује ученике водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ, повезује</p>	
--	--	--	--	--	--	--

	<p>појединачно шчитавање м и логичким читањем;</p> <p>читање хорски повремено (у циљу подстицања ученика који заостају у савладавању читања);</p> <p>гласно читање протумачено г текста, уз аналитичку и критичку процену;</p> <p>флексибилн о читање ванчитанач ког текста.</p> <p>преписивањ е, диктат, одговарање на питања, допуњавање реченица, сатављање прича на основу слика, заједничко</p>				<p>садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>	
--	--	--	--	--	---	--

	<p>препричавање и први облици самосталног писаног изражавања</p> <p>демонстративна - текстуална</p> <p>дијалoшка</p> <p>учење путем открића</p>				
<p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</p> <p>Поезија</p> <p>Народна песма , Ја сам чудо видео</p> <p>Ј.Ј. Змај Зимска песма</p> <p>В. Илић Пролетња зора, Воја Царић</p> <p>, Прилеће/Мира Алечкович, Ветар сејач</p> <p>Десанка Максимовић, Првак, Хвалисави зечеви, У гостима Ливадско звонце</p> <p>Гвидо Тартаља, Китова беба, Мрави, Попстеља за зеку</p> <p>Бранко Ћопић, Жежева кућица</p> <p>Душан Радовић, Јесења песма, Сењина Нова година</p> <p>Љ. Ршумовић Ау што је пкола згодна, Дете, Деца су украс света</p> <p>Стеван раичковић Цртанка, Бранислав Лазаревић сликар</p> <p>Перо Зубац Добар дуг ти вреди више</p> <p>Драгомир Ђорђевић Није лако бити дете</p> <p>Проза</p> <p>Народна пича Свети Сава и ђаци</p>	<p>прилагодити читање врсти текста;</p> <p>обим тумачења текста</p> <p>прилагодити сложености његове унутрашње структуре;</p> <p>повезивати и груписати са одговарајућим садржајима из других подручја</p> <p>граматике,</p>	<p>Свет око нас, музичка култура , ликовна култура</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Живот у демократском друштву</p>	<p>Читање текстова</p> <p>-увежбавање логичког читања</p> <p>-препознавање књижевних дела и њихових основних карактеристика</p> <p>-Усмено препричавање</p> <p>-Рецитовање песмица</p>	<p>-активно слуша и разуме садржај књижевних текста који му се чита;</p> <p>--препозна песму, причу и драмски текст;</p> <p>--одреди главни догађај; и место дешавања у вези са прочитаним текстом;</p> <p>-уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина;</p> <p>Изрази своје мишљење о понашању ликову књижевних дела;</p> <p>-препозна басну и разуме њено значење;</p>	

<p>Народна прича Деда и репа, Голуб и пчела Народна басна , Лисица и гавран, Доситеј Обрадовић, Два јарца, Две козе Лав Николајевич Толстој, Два друга Драган Лукић, Јоца вози тролебус, Игор Коларов, Дум Дум Оливер и његов бубањ Ђуро Дамјановић, Дан када је јутро било слово Весна Ђоровић Бутрић, Ноћни ћошак Избор из народних и ауторских загонетки (загонетке лаке зађаке прваке, Загонетке Григора Витеза и Б. Црнчевића Драмски тектови Гвидо Тартиља, Зна он унапред Д. Радовић ,Тужибаба Александар Поповић, Неће увек да буду први Бора Ољачић, Први дан у школи Популарни информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског јез. књиж и културе Милан Шипка : Буквар Даомаћа лектира Ј.Ј. Змај Песме за децу Избор из басни и сликовница за децу Књижевни појмови: -песме -прича -догађај место и време збивања -књижевни лик-изглед,основне особине и поступци; -драмски текст за децу; Шаљива песма; Басна Загонетка -доживљавања -примењује основн. прав. прав.</p>	<p>правописа, језичке културе читање наглас усмерено читање демонстрати вна текстуална дијалoшка учење путем открића илустративн а</p>					
---	---	--	--	--	--	--

<p>-пише читко и уредно; Писмено одговара на постављена питања; -спаја више реченица у целину; Пише по диктату примењу. право.правила; -гласно чита, правилно и са раз. -тихо чита са раз. прочитаног; -пронађе информације експлицитно изнете у тексту.</p>						
<p>Реченица; реч, слово Улога гласа/ слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. ; Реченице као обавештење, питање и заповест; Велико слово на почетку реченице, уписању личних имена и презимена имена насеља, места,улица у којој живе, као и назив школе кују похађа; Правилно потписивање (име и презиме) Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.</p>	<p>коришћење погодног полазног текста; коришћење исказа говорних ситуација; систематска и осмишљена вежбања у говору и писању; стално повезивати знања о језику са непосредном говорном праксом; непосредна дедукција и прво вежбање демонстративна текстуална дијалогска</p>	<p>Свет око нас, Компетенција за учење Комуникација Сарадња</p>	<p>-Писање по диктату -Правописне вежбе -Контролне вежбе - Препричавање - Писање кратких састава -Казивање текстова</p>	<p>-разликује слово, реч и реченицу; -правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу јед. структуре са одговарајућом интонацијом, односно интер.знаком на крају; -правилно употреби велико слово;</p>		

	учење путем открића илустративна игра улога				
<p>Говорење Вођени и слободни разговор. Говорни предлози, Усмена порука. Причање, препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текст, сценска импровизација. Сценско извођење текста. Богаћење речника, лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуацијоне и јез. игре.</p> <p>Слушање Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слушне пажње. Писање Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама. сликама о књижевном и некњиж. тексту; Писана порука; Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, одоживљају о сликама, поводом књижевног текста. Речемоце/кратак текст погодан за диктирање, Читање Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др.</p>	<p>унапред осмислити садржаје који ће се у току године препричавати и препричавати и садржаје који су претходно протумачени, анализирани</p> <p>вредновати овај вид језичке културе</p> <p>унапред осмислити садржаје који ће се у току године препричавати и садржаје који су претходно протумачени, анализирани</p>	<p>Свет око нас, музичка култура, ликовна култура</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Живот у демократском друштву</p>			<p>-учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; -обликује усмену поруку служећи се одговор. речима; -усмено препричава; -усмено описује ствари из непосредног окружења, - бира и користи одговарајуће речи у говору; - напамет говори крраће књижевне текстове; -учествује у сценском извођењу текста; -пажљиво и културно слуша саговорнике; -слуша, разуме и парафразира поруку; -слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљава; - примењује основна правописна правила; -пише читко и уредно; -писмено одговара на постављена питања; -спаја више реченица у краћу реченицу; -пише реченице по диктату примењујући</p>

<p>Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница.</p> <p>Информативни текстови:</p> <p>1. уџбенички Милан Шипка, Буквар; текстови о знаменитим личностима српске културе;</p> <p>2. вануџбенички: о правилима учтивог понашања (бонтон(о месту у којем ученици живе; о животињама итд.</p>	<p>вредновати овај вид језичке културе</p> <p>учити ученике да пажљиво посматрају, уочавају, откривају,запажају, упоређују да би мисаоно могли да уобличе оно што описују;</p> <p>навикавати ученике да локализују временски, просторно,узрочно оно што описују</p> <p>да уоче битна својства односно да разликују битно од небитног у процесу описивања;</p> <p>учити их да формирају став</p> <p>однос према датој појави;</p>			<p>основна правописна правила;</p> <p>- гласно чита, правилно и са разумевањем;</p> <p>-тихо чита са раузмевањем прочитаног;</p> <p>- прибађе информације експлицитно изнете у тексту;</p>		
---	--	--	--	--	--	--

	<p>предност дати писменој форми изражавања због већег мисаоног напора у овом виду изражавања</p> <p>демонстративна</p> <p>текстуална</p> <p>дијалoшка</p> <p>м. писаних радова</p> <p>учење путем открића</p>					
--	---	--	--	--	--	--

ВЕРСКА НАСТАВА (ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)

Циљ верске наставе јесте да ученици стекну знање о томе да постојање света има свој циљ. Тај циљ је есхатолошка као литургијска заједница: јединство свих створених бића међу собом и на крају са Богом, преко Богочовека Исуса Христа. Циљ због којег је све створено и зашто је створено на овај начин, откривен нам је као Црква, односно као конкретна литургијска

САДРЖАЈ/тема	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
Увод	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.	Компетенција за учење	Когнитивни аспекти Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити.	Наставник Израже Објашњава Ученици Слушају бележе	Катихета
Заједница као основ живота	Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза	Естетичка компетенција Компетенција за учење Комуникација Сарадња	Когнитивни аспекти Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити.	Наставник Израже Објашњава Ученици Слушају Бележе	Христологија

	не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учење у богослужбеном животу Цркве.	Одговоран однос према друштву		Илуструју	
Заједница љубави Бога човека и природе	На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рад	Естетичка компетенција Компетенција за учење Комуникација Сарадња Одговоран однос према друштву	Когнитивни аспекти Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити.	Наставник Изражаје Објашњава Ученици Слушају Бележе илуструју	Литургија
Неизмерна љубав божја-Христос се роди	Врсте наставе Настава се реализује кроз следеће облике наставе: ☐ теоријска настава (32 часова) ☐ практична настава (2часа) Место реализације наставе ☐ Теоријска настава се реализује у учионици; ☐ Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе - Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом	Естетичка компетенција Компетенција за учење Комуникација Сарадња Одговоран однос према друштву	Когнитивни аспекти Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити.	Наставник Изражаје Објашњава Ученици Слушају Бележе Илуструју, боје	Божји као празник
Црква заједница са Богом		Естетичка компетенција Компетенција за учење Комуникација Сарадња Одговоран однос према друштву	Когнитивни аспекти Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити.	Наставник Изражаје Објашњава Ученици Слушају Бележе илуструју	Еклисиологија

	који постаје извор и пуноћа његовог живота.				
--	---	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ДИГИТАЛНИ СВЕТ

РАЗРЕД: први

Циљ наставног предмета:

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	<ul style="list-style-type: none"> -Упућивање ученика на значај коришћења дигиталних уређаја; -Развијање схватања да дигитални уређаји олакшавају многе животне ситуације; -Подстицање ученика на коришћење дигиталних уџбеника; -Оспособљавање ученика да користе дигиталне уређаје са тастатуром и мишем; -Упознавање ученика са могућностима комуникације на релацији човек-дигитални уређај; -Развијање тимског рада и комуникације.
2.	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	<ul style="list-style-type: none"> -Оспособљавање ученика за коришћење дигиталних уређаја на безбедан начин по здравље; -Упознавање ученика са правилним одлагањем електронског отпада ради очувања здраве животне средине; -Упућивање ученика да дигитални уређај користи само у присуству родитеља; -Оснаживање ученика да реагују на адекватан начин у додиру са непримереним садржајима и обавесте за то одређене особе и институције;

3.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	-Развијање и јачање самопоуздања ученика; -Упознавање ученика са термином алгоритам као упутства за решавање неког проблема. -Оспособљавање ученика за решавање проблема корак по корак
Укупан бр. часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исходи	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО -Различит изглед дигиталних уређаја. -Дигитални уређаји у различитим занимањима. -Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. -Креативно изражавање са дигиталним уређајима и без њих.	-иницирати разговор са ученицима; -креирање разних образовних ситуација да би ученици видели корисност дигиталних уређаја; - подстицање ученика на рад и на давање примера коришћења диг. уређаја у	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за учење; • Дигитална компетенција; • Естетичка компетенција; • Рад с подацима и информацијама; • Сарадња. 	-усмена провера; -писмена провера; -исказивање рефлексивних коментара при представљању оног што су урадили; -стварање и исправљање решења;	– препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; – наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; – упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; – упореди начине креативног	Ученици: -активно учествују у реализацији часа; - записују; - анализирају; -дискутују; -закључују; -примењују; -учествују у тимском и групном раду; -процењују рад других ученика и	дигитални уређаји интернет електронски отпад

<p>-Комуникација посредством дигиталних уређаја.</p> <p>-Дигитални уређај и „паметни” дигитални уређај.</p> <p>-Коришћење дигиталних уређаја за повећање прилика за учење и стицање искуства ученика у области науке, културе и уметности.</p>	<p>свакодневном живвоту;</p> <p>-обука за коришћење дигиталних уџбеника;</p> <p>-упознавање ученика са радним окружењем;</p> <p>-вођење хеуристичког разговора</p> <p>постављањем питања;</p> <p>- практичан рад на рачунару;</p>		<p>-одговарање на постављена отворена питања;</p> <p>- коришћење рубрике за иидентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и шта су научили;</p>	<p>изражавања са дигиталним уређајима и без њих;</p> <p>– користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника);</p> <p>– упореди дигитални и папирни уџбеник;</p> <p>– упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја;</p> <p>– наведе неке од карактеристика „паметног” дигиталног уређаја;</p> <p>– наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине;</p>	<p>сопствени рад.</p> <p>Наставник:</p> <p>-организује час;</p> <p>-презентује наставне садржаје;</p> <p>-ангажује ученике;</p> <p>- демонстрира ;</p> <p>-користи ИКТ</p> <p>- подстиче ученике на активност;</p> <p>-повезује садржаје са свакодневним животом;</p> <p>-вреднује рад ученика.</p>	
<p>БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ</p>	<p>-разговор;</p> <p>- демонстрсција;</p>	<p>• Компетенција за учење;</p>	<p>-усмена провера;</p>	<p>– наведе основна правила за</p>	<p>Ученици:</p>	

<p>ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА</p> <p>-Дигитални уређај и наше здравље (вид, положај тела, време пред екраном, дигитални уређај као отпад).</p> <p>-Подаци о личности и њихова заштита при комуникацији помоћу дигиталних уређаја.</p> <p>-Помоћ у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин.</p> <p>-Одговорно руковање дигиталним уређајем (мере физичке заштите, коришћење лозинке).</p>	<p>-неговање здравих навика при коришћењу дигиталних уређаја-заједно излистати неке од здравствених ризика;</p> <p>-указивање на значај схватања који подаци спадају у податке о личности;</p> <p>-објашњење прихватаивог и неприхватљивог понашања на интернету;</p> <p>-упућивањ и давање савета на који начин да се понашају и коме да се обрате за помоћ у случају непримереног садржаја;</p> <p>-правилно одлагање електронског отпада важно је за очување здраве животне средине.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дигитална компетенција; • Одговоран однос према здрављу; • Одговоран однос према околини; • Рад с подацима и информацијама; • Сарадња. 	<p>-писмена провера;</p> <p>-исказивање рефлексивних коментара при представљању оног што су урадили;</p> <p>-стварање и исправљање решења;</p> <p>-одговарање на постављена питања;</p> <p>-креирање дневног плана рада;</p> <p>-пажљиво руковање дигиталним уређајима;</p>	<p>коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље;</p> <ul style="list-style-type: none"> – наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; – доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; – наброји основне податке о личности; – објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; – именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримерним 	<p>-активно учествују у реализацији часа;</p> <p>- записују;</p> <p>- анализирају;</p> <p>-дискутују;</p> <p>-закључују;</p> <p>-примењују;</p> <p>-учествују у тимском и групном раду;</p> <p>-процењују рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник:</p> <p>-организује час;</p> <p>-презентује наставне садржаје;</p> <p>-ангажује ученике;</p> <p>- демонстрира;</p> <p>-користи ИКТ</p> <p>- подстиче ученике на активност;</p>	<p>подаци о личности</p> <p>безбедност</p>
---	---	--	---	--	---	--

				<p>дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин;</p> <p>– наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их;</p>	<p>-повезује садржаје са свакодневним животом;</p> <p>-вреднује рад ученика.</p>	
<p>АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН</p> <p>РАЗМИШЉАЊА</p> <p>-Разлагање проблема на мање целине.</p>	<p>-разговор;</p> <p>-демонстрација;</p> <p>-објаснит појам алгоритам;</p> <p>-постављање питања,</p> <p>-постављање задатака;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за учење; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Рад с подацима и информацијама; 	<p>-усмена провера;</p> <p>-писмена провера;</p> <p>-исказивање рефлексивних коментара при представљању оног што су урадили;</p>	<p>– анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење;</p> <p>– протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описанима;</p>	<p>Ученици:</p> <p>-активно учествују у реализацији часа;</p> <p>- записују;</p> <p>- анализирају;</p> <p>-дискутују;</p> <p>-закључују;</p> <p>-примењују;</p> <p>-учествују у тимском и</p>	<p>решавање проблема</p> <p>алгоритам</p>

<p>-Осмишљавање корака који воде до решења једноставног проблема.</p> <p>-Тумачење постојећих и креирање алгоритама изражених симболима.</p> <p>-Уочавање и исправљање грешака у алгоритму.</p> <p>-Тумачење понашања дигиталног уређаја у односу на приказани алгоритам.</p>	<p>-анализа задатака и предлагање корака за његово решење;</p> <p>-наставник уводи појам алгоритам и тумачи га ученицима као упутство за решавање неког проблема;</p> <p>- ученици решавају задатак,откривају у грешке и исправљају их све док не дођу до најбољег и најефикаснијег решења;</p> <p>-праћење постигнућа ученика.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Естетичка компетенција; • Сарадња. 	<p>-стварање и исправљање решења;</p> <p>-одговарање на постављена отворена питања;</p> <p>-решавају проблем;</p> <p>- анализирају и објашњавају шта и на који начин раде,</p> <p>-примењују практично оно што су научили.</p>	<p>– уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички);</p> <p>-доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.</p>	<p>групном раду;</p> <p>-процењују рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник:</p> <p>-организује час;</p> <p>-презентује наставне садржаје;</p> <p>-ангажује ученике;</p> <p>- демонстрира ;</p> <p>-користи ИКТ</p> <p>- подстиче ученике на активност;</p> <p>-повезује садржаје са свакодневним животом;</p> <p>-вреднује рад ученика.</p>	
---	--	---	---	---	---	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:Физичко и здравствено васпитање

РАЗРЕД: Први

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности,моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе , ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Подстицање и развој снаге,покретљивости , издржљивости,брзине и координације .
2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ / Ходање и трчање	Задовољавање основне дечје потребе за кретањем и игром. Подстицање раста, развоја и правилно г држање тела
3.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ /Скакање и прескакање	Развијање и усавршавање моторичке способности . Развијање координације, гipкости и експлозивне снаге.
4.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ /Бацања и хватања	Стицање, и примењивање моторичких умећа. Развијање такмичарског духа.
5.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ /Пузања,вишења,упори и пењања	Развијање дечије мускулатуре. Неговање упорности, издржљивости, опште спретности и снажљивости.
6.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ /Вежбе на тлу	Проширивање кретног искуства колутањем. Побољшавање оријентације у простору . Развијање смисла за ритмичко естетско и кретно искуство.
7.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ /Вежбе равнотеже	Развијање координације, гipкости и равнотеже. Стицање моторичких умећа у ритмици плесним вежбама у комбинацији вежбе и равнотеже.
8.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ /Вежбе реквизитима	Развијање спретности, снаге мишића ногу и издржљивости Развијање смисла за поштenu борбу у игри (фер –плеј)
9.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ /Плес и ритмика	Развијање смисла за ритмичко и естетско кретно изражавање . Богаћење кретног фонда плесовима и играма. Неговање народне традиције и културе..
10.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ /Полигони	Развијање координације и моторике покрета.
11.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА / Култура вежбања и играња	Упознавање правила елементарних игара и развијање фер-плеј код ученика.
12.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА /Здравствено васпитање	Стицање знања, умећа и ставова у циљу очувања и унапређивања здравља. Подстицање сазнања о свом телу и сопственим способностима.
Укупан број часова	108	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активности наставника,активности ученика Кључни појмови
---------	----------------------------	----------------------------	---------------	-------	--

<p>Вежбе за развој снаге ,покретљивости,издржљивости,брзине и координације .</p>	<p>Ради вежбе за развој снаге,покретљивост и издржљивости.</p>	<p>Компетенција за учење</p>	<p>Тестирање брзине и броја вежби</p>	<p>Примени једноставне двоставне опште припремне вежбе .</p>	<p>Активности наставника: - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању; - Посматрање и процена држања тела свих ученика. -Уочавање постуралних промена код ученика -Организује и изводи превентивне вежбе. --- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања.</p>
<p>Ходање : кратким корацима , дугим корацима , у различитом ритму ,са реквизитима , са променом правца и смера . Техника трчања : трчање преко препрека ,са променом правца и смера , брзо трчање на 20 м са стартом и са различитих почетних положаја ,игре са коришћењем научених облика ходања и трчања .</p>	<p>Ходају и трче на различите начине</p> <p>Играју се дечјих игара</p> <p>Ходају и трче користећи препреке</p>	<p>Математика,Свет око нас Компетенције за учење и сарадњу.</p>	<p>Различити облици ходања и трчања и мерење брзине.</p>	<p>Правилно изводи вежбе , разноврсна природна и изведена кретања . Одржава равнотежу у различитим кретањима . Примењује правилну технику дисања током трчања. Разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело.</p>	<p>- Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона;</p>
<p>Поскоци у месту и у кретању. Скакање удаљ и увис . Прескакање дуге вијаче . Вежбе скакања и прескакања упором рукама . Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.</p>	<p>Скаче у месту на различите начине и у различитим положајима</p> <p>Скаче у кретању на различите начине</p> <p>Скаче удаљ</p> <p>Скаче увис</p> <p>Прескаче дугу вијачу на различите начине</p> <p>Скакање и прескакање увежава кроз игру ластиша</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу</p>	<p>Мерење дужине и висине скока . Оцењивање квалитета игре .</p>	<p>Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу.</p>	<p>- Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона;</p>
<p>Бацање лоптице из места ,у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лоптице увис . Вођење и додавање лопте. Игре са вођењем ,додавањем лопте и гађањем у циљ.</p>	<p>Баца лопту на различите начине</p> <p>Баца лопту у различите циљеве</p> <p>Води лопту у месту и ходању</p> <p>Додаје и хвата лопту</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу</p>	<p>Мерење дужине,прецизности и спретности.</p>	<p>Поштује мере безбедности током вежбања . Прихвати сопствену победу и пораз.</p>	<p>- Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом;</p>
<p>Пузање на тлу. Пењања.Провлачења. Вис лежећи опружено . Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном. Упори.</p>	<p>Пењу се на различите начине и уз различите справе</p> <p>Пењу се у комбинацији са другим кретањима</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу</p>	<p>Мерење времена</p>	<p>Одговорно се односи према објектима ,справама и реквизитима у просторима за вежбање.</p>	<p>- Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p> <p>Активности ученика:</p>

					<p>-Прати угру и усваја правила игре.</p> <p>-Помажу у извођењу наставе</p> <p>-Да научи и примењује основна правила игара.</p> <p>-Помогне у извођењу активности предвиђене програмом.</p> <p>Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:</p> <p>-Базична кретања</p> <p>-Вежбе</p> <p>-Здравље и култура</p> <p>-Игре</p> <p>-Васпитање</p>
<p>Основни ставови и положаји.Поваљка на леђа . Став на лопатицама (свећа) . Колут напред из чучња у чучањ . Поваљка на стомаку . Састав од научених елемената .Игре са усвојеним вежбама . Колут назад из чучња у чучањ ,низ косу површину. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p>	<p>Клечи</p> <p>Изводи свећу</p> <p>Изводи колут напред</p> <p>Ради вежве обликовања</p> <p>Изводи колут назад</p> <p>Игра се кроз мале полигоне</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу и живот у демократском друштву .</p>	<p>Оцењивање квалитета изведених вежби</p>	<p>Правилно изводи вежбе . Комбинује и користи усвојене моторичке вештине . Одржава равнотежу .</p>	<p>Активности наставника:</p> <p>- Посматрање и праћење активности ученика при вежбању;</p> <p>- Посматрање и процена држања тела свих ученика.</p> <p>-Уочавање постуралних промена код ученика</p> <p>-Организује и изводи превентивне вежбе.</p> <p>--- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања.</p> <p>- Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад.</p>
<p>Ходање по линији и шведској клупи .Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди . Кратак састав на линији обележеној на тлу , шведској клупи и ниској греди.</p>	<p>Одскачу, наскачу и прескачу шведску клупу.</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу</p>	<p>Оцењивање квалитета изведених вежби</p>	<p>Одржава равнотежу . Разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело.</p>	

<p>Вежбе обликовања са реквизитима . Трчања ,поскоци и скокови уз коришћење реквизита .Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине . Елементарне игре са реквизитима . Игре са ластихом .</p>	<p>Раде вежбе обликовања користећи палице, обруче и вијаче Трче и скачу заобилазећи реквизите Дижу носе коцке на различите начине Играју се коришћењем реквизита</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу и живот у демократском друштву.</p>	<p>Мерење брзине ,исправности и квалитета</p>	<p>Одговорно се односи према објектима ,справама и реквизитима у просторима за вежбање. Поштује правила игре .</p>	<p>- Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p>
<p>Ходање и трчање са променом ритма , темпа и динамике уз пљесак и уз музичку пратњу. Галоп напред и дечији поскок . Њихање и кружење вијачом или траком . Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред . Народно коло по избору.</p>	<p>Ритмичи ходају и трче са променом ритма, темпа и динамике уз пљесак и одговарајућу музику Прескачу вијачу Увежбавају плес и коло</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу и живот у демократском друштву.</p>	<p>Оцењивање спретности координације покрета</p>	<p>Изведе кретања ,вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу. Игра дечији народни плес.</p>	<p>- Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p>
<p>Комбиновани полигон од усвојених вештина .(вежби)</p>	<p>Савлађивање комбинованог полигона</p>	<p>Компетенција за учењем</p>	<p>Мерење брзине</p>	<p>Комбинује и користи усвојене моторичке вештине .</p>	<p>Активности ученика: -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. Примењује основна здравствено-хигијенска правила. КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: -Базична кретања -Вежбе -Здравље и култура -Игре</p>

<p>Основни термини у вежбању . Вежбам безбедно . Чувам своје и туђе ствари . Правила елементарних игара Некада изгубим ,а некада победим . Навијам фер.</p>	<p>Поштовање правила у извођењу вежби и елементарних игара</p>	<p>Компетенције за учење , сарадњу , живот у демократском друштву и бригаа за здравље</p>	<p>Оцењивање колико ученици поштују научена правила</p>	<p>Поштује правила понашања на просторима за вежбање и мере безбедности током вежбања. Прихвата сопствену победу и пораз. Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања.</p>	<p>-Васпитање Активности наставника: - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању; - Посматрање и процена држања тела свих ученика. -Уочавање постуралних промена код ученика -Организује и изводи превентивне вежбе. --- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања. - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p>
<p>Упознај своје тело.растемо.Видим,чујем,осећам . Моје здравље . Лична хигијена . Хигијена простора у коме живим и вежбам .Живот ине намирнице и правилна исхрана . Заједно за столом.</p>	<p>Ученици кроз покрет показују шта све могу да ураде, али и како да се сачувају од повреде</p>	<p>Компетенције за учење , сарадњу , живот у демократском друштву и бригаа за здравље</p>	<p>Мерење висине ,тежине - Разговор о здравом животу.</p>	<p>Наведе делове свога тела и препозна њихову улогу . Уочи промене у расту код себе и других . Уочи разлику између здравог и болесног стања. Примењује здравствено хигијенске мере пре ,у току и након вежбања. Одржава личну хигијену ,учествује у одржавању простора у коме живи и борави . Схвати значај коришћења воћа у исхрани . Правилно се понаша за столом .</p>	<p>-Уочавање постуралних промена код ученика -Организује и изводи превентивне вежбе. --- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања. - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p>

					<p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. <p>Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Базична кретања -Вежбе -Здравље и култура -Игре -Васпитање
--	--	--	--	--	---

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Ликовна култура

РАЗРЕД: Први

Циљ наставног предмета: Циљ наставног предмета ликовна култура је да се ученик развијајући стваралачко мишљење и естетичке других народа. критеријуме кроз практичан рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме
1.	Ликовна култура и окружење		Уочавање везе уметности и уметника са свакодневним животом; разво слободног изражавања
2.	Односи у видном пољу		Самостално грађење мреже појмова; Учење размишљањем техником асоцијација ; Самостално бирање теме
3.	Обликовање	-	Самостално истраживање изражајних могућности ликовних техника Успешно примењивање ликовних техника при изражавању; Развијање осећаја за линију; Схватање значаја рециклаже и примене у пракси;
4.	Споразумевање		Континуирано оспособљавање за читање визуелних информација; Стицање свести да се разне поруке не преносе само

			говором и реченицом већ и звуком,бојом,сложеним сликама,музиком,мимиком,гестом,...
Укупан број часова	36		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
Простор; Уметничка занимања и продукти; Установе културе	-Уочавање облика и предмета из окружења које су осмислили уметници -Посета установама културе - Цртање и сликање предмета из окружења	Компетенција за комуникацију, Естетичка компентенција, компентенција за рад са подацима и информацијам а,компентенциј а за учење и компентенција за сарадњу.	Ликовни радови ,практичн и радови , Разговор , игра ,	-Опише својим речима визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор -Пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима,изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења - Одреди,самостално и у сарадњи са другима,положај облика у простору и у равни -Црта на различитим подлогама и форматима папира	Активности ученика: -описује својим речима облике и простор, -пореди своје утиске са утисцима других, -црта на различитим подлогама и формама папира. Активности наставника: -упућује ученике на предмете које користи и из свог окружења, -организује посете установама културе, -објашњава правила понашања и начин облачења у	Простор Облик Линија

					културним установама, -објашњава и даје инструкције за ликовни рад ученика.	
Облици; Положај облика у простору и у равни; Кретање ; Светлост и сенка	Посматрање Практичан рад Преобликовање Демонстрација Цртање Игра	Компетенција за комуникацију, Естетичка компетенција, компетенција за рад са подацима и информацијама, компетенција за учење и компетенција за сарадњу.	Ликовни радови ,практичн и радови , Разговор , игра	Преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад - Изрази,материјало м и техником по избору,своје замисли,доживљај е,утиске,сећања и опажања -Преобликује,сам или у сарадњи са другима,употребне предмете мењајући им намену -Изрази познате појмове мимиком и пикретом тела,без звука -Повеже одабрану установу културе са њеном наменом -Поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе	Активности ученика -слуша пажљиво упутства, -истражује положај облика у простору, -наставникову причу прати мимиком, -уочава,упоређује и приказује супротности и ликовно представља, -оргинално ради свој рад(не копира друге), -кратко и јасно образлаже свој рад утисак или опажање. Активности наставника: -планира активности, -показује ученицима како да истражују предмете и облике	Простор Облик Линија

					<p>-подстиче ученике и мотивише,објашњава, -прича причу, -организује игру трагања за познатим облицима, -вреднује урађени ликовни рад.</p>	
<p>Материјал и прибор;Обликовање скулптуре; Обликовање цртежа; Обликовање слике; Преобликовање; Различите информације као мотивација за стваралачки рад;</p>	<p>Обликовање и преобликовање Практичан рад Демонстрација Вајање</p>	<p>Компетенција за комуникацију, Естетичка компетенција, компетенција за рад са подацима и информацијама, компетенција за учење и компетенција за сарадњу.</p>	<p>Ликовни радови ,практични радови , Разговор , игра</p>	<p>Користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; -Обликује једноставне фигуре од меког материјала; - Одабере,самостално,начин спајања најмање два материјала -Изрази материјалом и техником по избору,своје замисли,доживљаје,утиске,сећања и опажања; -Преобликује,сам или у сарадњи са другима употребне</p>	<p>Активности ученика: - слуша пажљиво упутства, - размишља,истражује и размењује искуства, -обликује једноставне фигуре од меког материјала, -преобликује употребне предмете мењајући им намену, - кратко и јасно образлаже свој рад утисак или опажање.</p>	<p>Простор Облик линија</p>

				предмете мењајући им намену	Активности наставника -бира ликовне технике, -објашњава технике пре и у току самог рада, -даје упутства приликом обликовања глине поступак додавања и одузимања, -помаже при раду, - подстиче ученике и мотивише, -	
Споразумевање Читање визуелних информација; Знак; Традиција; Невербално изражавање:	Импровизација покрета Мимика Имитација Посматрање и уочавање приликом посета	Компетенција за комуникацију, Естетичка компетенција, компетенција за рад са подацима и информацијама, компетенција за учење и компетенција за сарадњу.	Ликовни радови ,практични радови , Разговор , игра	Изрази познате појмове мимиком и покретом тела ,без звука; -повеже одабрану установу културе са њеном наменом; -Поштује договоре и правила,понашања и облачења приликом посете установама културе	Активности ученика: - слуша пажљиво упутства, -поставља питања, -поштује договорена правила понашања и начин рада, - кратко и јасно образлаже свој рад утисак или опажање. Активности наставника	Простор Облик линија

					-бира ликовне технике, -објашњава технике пре и у току самог рада, -указује на знаке у окружењу и начине невербалне комуникације, - помаже при раду, - подстиче ученике и мотивише, - вреднује урађени ликовни рад. -	
--	--	--	--	--	---	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ПРВИ

Годишњи фонд часова: 72

недељни фонд часова: 2

ЦИЉ ПРЕДМЕТА: Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	САДРЖАЈ Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:
1.	ПОЗДРАВЉАЊЕ	Hi!Hello.Good morning/afternoon/evening/night. How are you? I'm fine, thank you, and you? Goodbye. Bye. See you (later/ tomorrow). Have a nice day/weekend! Thanks, same to you! (Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.
2.		My name's Maria / I'm Maria. What's your name? This is my friend.His name's/ name is Marko. Maria, this is Barbara.Barbara,

	<p>ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА.</p>	<p>this is Maria. This is Miss Ivona. She's, my teacher. That is Mr Jones. He's your teacher. How old are you? I'm seven. He's ten. Who's this/that? It's my father. Is Tom your brother/friend? Yes, he is / No, he isn't. Is Jane your sister / friend? Yes, she is/No, she isn't. Who's in the picture? It's my sister. Her name 's Susan.</p> <p>Личне заменице у функцији субјекта: – I, you ...</p> <p>Присвојни придеви – my, your...</p> <p>Показне заменице – this, that</p> <p>Глагол to be – the Present Simple Tense</p> <p>Питања са Who / How (old)</p> <p>Основни бројеви (1-10)</p> <p>(Интер)културни садржаји: Препознавање најосновнијих сличности и разлика у начину упознавања и представљања у нашој земљи и земљама енглеског говорног подручја.</p>
<p>3.</p>	<p>РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА</p>	<p>Let's start. Quiet please. Listen to me! Look! Look at me/picture! Sit down. Stand up. Turn around. Jump. Say hello/goodbye to your friend. Open/ Close your books/notebooks. Put down your pencils. Pick up the rubber. Wash your hands. Open the window, please. Come in. Come here/to the board. Give me your book, please. Don't do that. Listen and say/sing/do/number/match/draw/repeat... Cutout/stick/touch/point to. Colour the door yellow. Count from...to... My turn now. Hurry up! Quick! Watch out! I understand/I don't understand. I'm finished. Императив</p> <p>(Интер)културни садржаји: Поштовање основних норми учтивости; дечје песме одговарајућег садржаја.</p>
<p>4.</p>	<p>ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ</p>	<p>Let's play football/the memory game/go to the park/sing. Come and play with me! Come to my birthday party. Cool! Super! Great! Ok. All right. Sorry, I can't.</p> <p>Императив</p> <p>(Интер)културни садржаји: Прикладно прихватање и одбијање позива, прослава рођендана, игре, забава и разонода.</p>
<p>5.</p>	<p>ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА</p>	

		<p><i>Can I have an apple, please? Yes, here you are. Thank you/Thank you, Maria/Thanks. You're welcome. No, sorry/Not now/No you can't. Can you help me, please. Can/May I have some water, please? Can/May I go to the toilet/go out/come in? Excuse me, Teacher...? I can't see. Can you move, please? Sorry, can you repeat that, please? I'm sorry I'm late. It's OK. No problem.</i></p> <p>Модални глаголи за изражавање молбе – <i>can/may</i> (Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације..</p>
6.	ЧЕСТИТАЊЕ	<p>Happy birthday to you! Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter! Thanks, same to you!</p> <p>(Интер)културни садржаји: Најзначајнији празници и начини обележавања / прославе и честитања; пригодне дечје песме и игре</p>
7.	ОПИСИВАЊЕ ЖИВИХ БИЋА, МЕСТА, ПРЕДМЕТА И ПОЈАВА	<p>It's a/an... It's short/long/small/big/blue... It's a blue ruler. I can see one red apple and two yellow bananas/three blue and four orange balloons. Here's a crayon. What colour is it? It's blue/The crayon is blue.</p> <p>Глаголи: <i>have got, to be</i> за давање описа Правилна множина именица: <i>book – books, apple – apples...</i> Модални глагол <i>can</i> уз глагол <i>see</i> (Интер) културни садржаји: Дечје песме и приче одговарајућег садржаја.</p>
8.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	<p>I'm thirsty/hungry. Here is a sandwich for you. Do you want some water? Yes, please. No, thank you. Are you happy/sad/hot/cold?</p> <p>The Present Simple Tense (be, want) Модални глагол <i>can</i> за изражавање предлога (Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.</p>
9.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	<p><i>Where's my dad? Is he in the bedroom? No, he's in the bathroom. Where's your dog? It's in the garden. Where's my dog? It's on the chair. Where's the toilet? It's here/over there.</i></p>

		Прилози и предлози за изражавање положаја – <i>here, there, in, on</i> Питања са <i>Where</i> (Интер)културни садржаји: Култура становања: село, град.
10.	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/НЕПОСЕДОВАЊА	<i>This is my ball. Is that your bike? I've got a dog. Have you got a pet? He's/She's got two brothers. Who's got a/an...?</i> Присвојни придеви: <i>my, your...</i> <i>Have got</i> за изражавање припадања/поседовања. (Интер) културни садржаји: Породица, пријатељи, кућни љубимци, играчке..
11.	ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА / НЕДОПАДАЊА	<i>Do you like ice cream? Yes, I do/No, I don't. I like apples and oranges. I don't like milk or cheese. Do you like games?</i> <i>The Present Simple Tense</i> глагола <i>like</i> (Интер)културни садржаји: Храна и пиће.

Начин остваривања садржаја	међупредметна компетенција	Начин провере	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности у васпитно – образовном процесу
- Током часа динамично ће се смењивати технике/активности које	- Компетенција за целоживотно учење	Посматрање и праћење , усмена	- Поздрави и отпоздрави примењујући	Ученика

<p>не би требало да трају дуже од 15 минута.</p> <p>- Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој, отвори/затвори свеску, итд.)</p> <p>- Рад у паровима, малим и великим групама (мини дијалози, игра по улогама, симулације итд.)</p> <p>- Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)</p> <p>- Повезивање звучног материјала са илустрацијом.</p> <p>- Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке</p>	<p>- Комуникација</p> <p>- Решавање проблема</p> <p>-Сарадња</p> <p>-Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>-Естетичка компетенција</p> <p>Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>	<p>провера кроз играње у паровима, симулације у паровима и групама,задаци у радној свесци, тестови слушања, ученички радови / мини пројекти, различите технике формативног оцењивања.</p>	<p>најједноставнија језичка средства</p> <p>-Представи себе и другог</p> <p>Разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих.</p> <p>-Разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих</p> <p>-Даје кратка и једноставна упутства и налоге</p> <p>-Разуме позив и реагује на њега</p> <p>-Упути позив за заједничку активност</p> <p>-Разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих</p> <p>-Упути кратке и једноставне молбе</p> <p>-Искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин.</p> <p>-Разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих</p> <p>Упути једноставне честитке</p>	<p>- посматра, разговара о посматраном, ради на илустрованим словарицама, црта, чита, рецитије, драматизује, смишља приче, користи дечју штампу и непознате текстове, слуша, практично комуницира, ређа слагалице од слова и слика, слободно и усмерено препричава, прича, описује на основу онога што је видео, доживео, осетио, саставља реченице, прави самостални речник, пише честитке, писма, пише по диктату и аутодиктат.</p> <p style="text-align: center;">Наставника</p> <p>-прати, усмерава, вреднује, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, наводи на повезивање и примену знања.</p>
--	--	---	--	---

<p>грађе или пак утврђивање).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Певање у групи. - Погађање предмета или лица. - Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...). - Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.) - Решавање „текућих проблема” у разреду, тј. договори и мини пројекти. - „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. - Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације). - Цртање по диктату. 			<ul style="list-style-type: none"> -Препозна и именује жива бића, предмете и места из непосредног окружења -Разуме једноставне описе живих бића, предмета и места. -Опише жива бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства -Разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих. Изрази основне потребе, осете и осећања кратким једноставним језичким средствима. -Разуме једноставна обавештења о положају и простору и реагује на њих. Тражи и пружа кратка и једноставна обавештења о положају у простору. -Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпад 	
---	--	--	---	--

			<p>ање, поседовање/непоседовање и реагује на њих. -Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање поседовање/непоседовање -Разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих. -Тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима.</p>	
--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

РАЗРЕД: Први

Циљ наставног предмета је: да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Развијање пажње и способности активног слушања Развијање музичке меморије, Препознавање изражајних елемената, Усмеравање ражње на везу између темпа иу описаног карактера дела,</p>

		Проширивање опажајних капацитета и усмеравање пажње на релевантне специфичности музичког дела, Развијање способности праћења музичког тока са разумевањем и упознавање са изражајним елементима
2.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Подстицање ученика да се музички изражавају и да истражују, Развијање музичке писмености, Повезивање покрета и певање кроз извођење народних музичких и дидактичких игара, Свирање на дечјим ритмичким и алтернативним инструментима
3.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Подстицање музичке фантазије и стваралачког мишљења, Усвајање и памћење музичких репродуктивних и стваралачких активности и знања, Подстицање ученика на импровизацију и истраживање, Компоновање мелодије на задати текст
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна компетенција	Начин провере	Исход по завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности наставника и ученика и кључни појмови
1. СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Уметничка музика у цртаним и анамираним филмовима, Однос звук-лик, музика-радња Композиције које илуструју различита осећања Звук и тон (извори). Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења, Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...). Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак- дуг), јачина (гласан- тих), висина (висок- дубок).	Демонстрација Драматизација Илустрација Ликовни и литерарно представљање доживљеног Кооперативност	Српски језик Ликовна култура Свет око нас Сарадња Комуникација Компетенција за учење Естетичка компетенција Дигитална компетенција	Слушање Изражавање Цртање Писање Играње Закључивање Објашњавање Причање	Објасни својим речима својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљаје прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; Разликује одабране звукове и тонове, певање/ свирање: хор/један певач- група певача; оркестар- један свирач- група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; Препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива о слушаном делу; Повезује музичко делу у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; Поштује договорена правила понашања при слушању музике; Користи самостално или уз помоћ одраслих доступне носиоце звука;	Активности наставника: Мотивише ученике и подстиче их да усвоје предвиђене садржаје ,пева,изводи ритам бројалице,прати активност ученика, Активности ученика: Слуша музику,описује речима свој доживљај музике,ствара звучне ефекте,учествује у раду групе,речима изражава доживљај композиције коју слуша,активно

<p>Тишина и одсуство звука. Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог: (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...).</p> <p>Музичка прича</p> <p>Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност)</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Носиоци звука (цд плејер, мп3 плејер и рачунар...).</p>					<p>слуша, смишља одговор на питања, учествује у групном извођењу музике, учествује у извођачки саставу (солиста/хор), и различите боје певачких гласова.</p> <p>Кључни појмови: Успаванка, звук, тон, гласно, тихо, певање-говор, звук-тон, солиста-хор, солиста на инструменту-оркестар, глас, мелодија, висок тон-дубок тон, дуго-кратко, гласно-тихо, брзо-споро, ударачки инструменти, триангл, труба, хармоника, клавијатура, виолина,</p>
<p>2. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p> <p>Изговор бројалице у ритму уз покрет-плескање, пуцкетање прстима, корачање, ударање дланом о надлактицу, ударом о клупу.</p> <p>Звучне ономатопеје и илустрације.</p> <p>Држање тела и дисање-правилан начин певања</p> <p>Правилна дикција-изговарање брзолица и бројалица</p>	<p>Демонстрација</p> <p>Драматизација</p> <p>Илустрација</p> <p>Кооперативност</p> <p>Истраживање</p> <p>Прављење дечјих инструмената</p> <p>Ритмичка пратња у току певања</p> <p>Примена мултидисциплинарног приступа</p>	<p>Математика</p> <p>Српски језик</p> <p>Физичко васпитање</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p>	<p>Свирање</p> <p>Слушање</p> <p>Изражавање</p> <p>Цртање</p> <p>Певање</p> <p>Играње</p> <p>Закључивање</p> <p>Објашњавање</p> <p>Причање</p>	<p>Изговара у ритму уз покрет бројалице;</p> <p>Пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;</p> <p>Пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре;</p> <p>Примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;</p> <p>Свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, музичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;</p> <p>Повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом;</p>	<p>Активности наставника: Свира, пева, активира дигитални уџбеник, чита акционе приче, објашњава начин игре, демонстрира начин дисања, прати и бележи активност ученика, активира мултимедијалне садржаје, демонстрира, не оставља питања, свира, пева, демонстрира свирање на малом бубњу, асистира при извођењу ритма,</p>

<p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.</p> <p>Певање песама уз покрет-песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (ДО- зелено, РЕ-браон, МИ- жуто, ФА-плаво и СОЛ- црвено).</p> <p>Дечји ритмички инструменти и начини стварања на њима.</p> <p>Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме-пулс, ритам, груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима- песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>Свирање графички представљеног ритма.</p> <p>Музички бонтон.</p>	<p>Импровизација текста на задату мелодију</p>		<p>Извођење</p>	<p>Објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;</p> <p>Учествује у школским приредбама и манифестацијама.</p>	<p>Активности ученика:</p> <p>Пева научену песму по слуху,активно слуша примере,одговара на питања,учествује у разговору,помоћу луткица за прстиће покретом исказује доживљај музике,описује речима свој доживљај музике,решава загонетку,учествује у разговору и групној игри,</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Мелодија,висок тон,дубок тон,мали бубањ,бубњар,триангл,</p>
<p>3.МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p> <p>Израда дечјих ритмичких унструмената од различитих материјала.</p> <p>Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом.</p>	<p>Демонстрација</p> <p>Слушање</p> <p>Импровизација покретом односно дечјим инструментима</p>	<p>Ликовна култура</p> <p>Физичко васпитање</p> <p>Српски језик</p> <p>Сарадња</p>	<p>Слушање</p> <p>Изражавање</p> <p>Истраживање</p> <p>Стварање</p> <p>Цртање</p>	<p>Направи дечје ритмичке инструменте;</p> <p>Ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким</p>	<p>Активности наставника:</p> <p>Мотивише ученике и подстиче их да усвоје предвиђене садржаје,пева,изводи ритам бројалица,прати активност ученика,демонстрира технику</p>

<p>Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша. Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука.</p> <p>Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре.</p> <p>Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима.</p> <p>Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу.</p> <p>Стварање једноставне мелодије на краћи текст.</p> <p>Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче- праћење литерарног текста.</p>	<p>Свирање на направљеним музичким инструментима</p>	<p>Комуникација</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p>	<p>Представљање</p>	<p>ударалкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; Изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.</p>	<p>дисања,организује игру,активира мулти медијане садржаје,демонстрира технику свирања помоћу дрвених штапића</p> <p>Активности ученика: Изводи ритам бројалице,учествује у играма,сарађује са вршњацима у играма,пева,опонаша,компонује,имитира,изводи бројалицу,одговара на питања,изводи ритам бројалице и песме помоћу звечки и малог бубња,осмишљава покрете уз задату композицију,импровизује ритам,</p> <p>Кључни појмови: Звук,тон,дрвени штапићи,солиста,група певача,хор,груба,грубач,</p>
---	--	--	---------------------	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СВЕТ ОКО НАС

РАЗРЕД: први

Циљ наставног предмета: Упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у окружењу.

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1.	Ја и други	<ul style="list-style-type: none"> - развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; - очување природне дечје радозналости за појаве у окружењу и подстицање интересовања и способности за упознавање појава кроз активне истраживачке делатности; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење; - усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог чувања и рационалног коришћења и дограђивања;
2.	Породични дом, школа	<ul style="list-style-type: none"> - развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; - развијање основних елемената логичког мишљења; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - интегрисање искуствених и научних сазнања у систем појмова из области природе и друштва; - усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог чувања и рационалног коришћења и дограђивања;
3.	Здравље и безбедност	<ul style="list-style-type: none"> - развијање основних елемената логичког мишљења; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - интегрисање искуствених и научних сазнања у систем појмова из области природе и друштва; - стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење; - развијање свести о потреби и могућностима личног учешћа и доприноса у заштити животне средине и одрживом развоју.
4.	Оријентација у простору и времену	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; - развијање основних елемената логичког мишљења; - очување природне дечје радозналости за појаве у окружењу и подстицање интересовања и способности за упознавање појава кроз активне истраживачке делатности; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење;
5.	Човек ствара	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу

		<p>и повезивање тих појмова;</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање основних елемената логичког мишљења; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - интегрисање искуствених и научних сазнања у систем појмова из области природе и друштва; - стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење; - усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог чувања и рационалног коришћења и дограђивања;
6.	Разноврсност природе	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; - развијање основних елемената логичког мишљења; - очување природне дечје радозналости за појаве у окружењу и подстицање интересовања и способности за упознавање појава кроз активне истраживачке делатности; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење; - развијање свести о потреби и могућностима личног учешћа и доприноса у заштити животне средине и одрживом развоју.
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активност ученика и наставника
<p>Ја и други:Основна осећања (радост,страх,туга и бес),основне животне потребе (дисање,храна,вода,спавање и потребе за тоалетом),сличности и разлике по полу и старости,способностима и интересовањима.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - игра улога - дијалогска - радионичарска - илустративна - интерактивна - амбијентална - примена мултидисциплинарног приступа - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> -српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, 	<p>Процењивање – самостално одмеравање;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном 	<ul style="list-style-type: none"> -Препознаје и исказује радост,страх,тугу и бес; -Уважава себе и друге; -Правовремено и примерено ситуацијама исказује своје основне животне потребе за храном,водом и одласком у тоалет, -понаша се тако да уважава различитост својих вршњака и других људи. 	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад</p>

<p>Кључни појмови:</p> <p>Осећања; потребе; различитости међу особама;</p>		<p>-одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>		<p>других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>
<p>Породични дом и школа : Група људи: породица,школска заједница, разред, одељење, комшије.Права и обавезе чланова група.Правила понашања појединца и групе. Празници,породични и школски.</p> <p>Кључни појмови:</p>	<p>- радионичарска - текстуална - примена мултидисциплинарног приступа - демонстративна - игра улога - дијалогска - илустративна - амбијентално учење</p>	<p>српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу,</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање; - Грисање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване</p>	<p>-Придржава се договорених понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; -Сарађује са вршњацима у заједничким активностима; -Чува своју,школску и имовину других;</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје;</p>

<p>Породица; школска заједница; одељење; правила понашања; празници</p>		<p>-предуимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>		<p>ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
<p>Здравље и безбедност: Здрав начин живота, становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад и одмор. Безбедно понашање у саобраћају, на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру). Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање у дому, школској средини, саобраћају и током природних непогода.</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Здравље; исхрана; саобраћај; Опасности по здравље; безбедност у саобраћају.</p>	<p>- радионичарска - текстуална - примена мултидисциплинарног приступа - демонстративна - игра улога - дијалогска - илустративна - амбијентално учење</p>	<p>српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предуимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање; - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажња; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења;</p>	<p>-Одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; -Прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама, поплавама, земљотресима, пожарима; -Својим речима описује пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; -Примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе, приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице.</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација. 		
<p>Оријентација у простору и времену: Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице напред-назад, лево-десно, горе-доле у односу на карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице, делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, поосле, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Кретање; сналажење у простору; оријентација; делови дана; обданица; ноћ.</p>	<p>-остваривање интегрисаног приступа у формирању појмова</p> <ul style="list-style-type: none"> - партиципативна - кооперативна - дијалогска - решавање проблем-ситуација 	<p>српски језик,</p> <ul style="list-style-type: none"> -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учење у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција. 	<p>Процењивање – самостално одмеравање;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта . 	<p>-Сналази се у простору помоћу просторних одредница напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Одређује време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче и прекосутра. 	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
<p>Човек ствара: Човек гради и ствара (материјали и средства за рад, производи људске делатности). Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир и тканина) и њихова својства (тврдо-</p>	<p>радионичарска</p> <ul style="list-style-type: none"> - текстуална - примена мултидисциплинарног приступа - демонстративна - игра улога - дијалогска - илустративна 	<p>српски језик,</p> <ul style="list-style-type: none"> -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, 	<p>Процењивање – самостално одмеравање;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; 	<p>-Посматрањем и опицањем предмета одређује својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; 	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују;</p>

<p>меко,провидно-непровидно, храпаво-глатко).</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Материјали; производња; особине материјала.</p>	<p>- амбијентално учење</p>	<p>-одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>- Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>	<p>-Разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења.</p>	<p>учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
<p>Разноврсност природе: Сунчева светлост и топлота. Основна својства ваздуха (провидност, мирис и кретање).Облици појављивања воде, потоци, реке, баре,језера,киша и снег.Облици појављивања воде у непосредном окружењу.Основна својства воде: укус,мирис, провидност,растворљивост.Изглед земљишта,равнице, брда, планине.Изглед земљишта у непосредном окружењу.Основна својства земљишта: боја,растереситост,влажност.Карактеристике земљишта.Карактеристичне биљке и животиње у непосредном окружењу.Изглед и делови биљака,изглед и делови тела животиња на примерима</p>	<p>-примена мултидисциплинарног приступа -исте садржаје разматрати са више аспеката - игра улога -дијалогска - амбијентална - партиципативна - експериментална - итерактивна - амбијентално учење</p>	<p>српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву,</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање; - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик;</p>	<p>-Прпознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу:потоци,реке,баре,језера; -Препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу:равница,брдо,планина; -Идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; -Уочава разноврсност биљака и животиња на основу њиховог спољашњег изгледа; -Препознаје главу,труп,руке,ноге,делове тела и њихову улогу у свакодневном животу; -Препознаје улогу чула вида,мириса и укуса,додира у</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ,</p>

<p>сисара,птица,риба и инсеката.Човеково тело-делови тела (глава,труп,руке и ноге) као и чула (вид,слух,укус,мирис и додир).Значај воде ,ваздуха,земљишта,Сунчеве светлости и топлоте за живот биљака,животиња и човека.Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде,одлагање отпада на предвиђена места,брига о биљкама и животињама).</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Сунце; светлост; топлота; вода; земљиште; биљке; животиње; човек; делови тела; одговоран однос према природи.</p>		<p>-рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>- Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>	<p>његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; -Штеди воду и одлаже отпад на предвиђено место; -Понаша се тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; -Повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.</p>	<p>Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
--	--	---	--	--	--

**ОШ „Стеван Синђелић“
35223 Велики Поповић**

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА за период школске 2022/2023. до 2025/2026.године

Јун 2022.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;**
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;**
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;**
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;**

5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња; б) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;

8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;

10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

13) развијање позитивних људских вредности;

14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знањ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: други

Циљ наставног предмета: је да ученик овладавајући математичким концептима , знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Редниброј	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	БРОЈЕВИ	<p>Обрада поступака сабирања и одузимања у блоку бројева до 100, поред већ упознатог, упознају се случајеви са преласком десетице. Рачунање без коришћења папира и оловке, уз подстицање разговора о различитим поступцима које су ученици применили. Аритметичка операцију <i>множење</i> упознати као поновље-но сабирање.</p> <p>Памћење таблице множења и дељења до 100.</p> <p>Коришћење правила замене места чинилаца, здруживања чинилаца, множења и дељења збира и разлике бројем као и множења бројевима 1 и 0, дељења нуле и дељења са 1, без симболичког записа правила.</p> <p>Указивање на значај провере тачности резултата и навикавати их да самостално врше проверу решења.</p> <p>Израђивање појма <i>разломка</i> започиње повезивањем са искуством везаним за реалистичне ситуације деобе целине (јединице) на једнаке делове, почевши од половине, а надовезује се визуелним приказима фигура подељених на подударне делове.</p> <p>Записивање бројева римским цифрама (I, V, X, L,C) и принцип читања и писања бројева помоћу њих. Решавање проблема са штапићима и сабирање бројева записаних помоћу I, V, X доприноси бољем разумевању овог бројевног система. Решавање проблемских задатака датих у текстуалној форми.</p>
2.	ГЕОМЕТРИЈА	<p>Развој просторног сазнања.</p> <p>Разликовати отворене и затворене изломљене линије и увести појам дужине изломљене линије (графички и рачунски) и њено обележавање. Упознати појам обима геометријске фигуре прво визуелно, као дужина линије добијене графичким надовезивањем дужи чије су дужине једнаке дужини страница посматране фигуре, а затим рачунски, без употребе формула</p> <p>Цртање фигура на квадратној и тачкастој мрежи помоћу лењира.</p> <p>Препознавање симетричних фигура или доцртавања четог цртежа</p> <p>Развијање појма симетричне и подударне фигуре .</p>

3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<p>Уводити стандардне мерне јединице за дужину: метар, дециметар и центиметар (m, dm, cm), на супрот нестандардним јединицама мере које су ученици упознали у првом разреду. Стандардне јединице мере треба користити у практичним активностима које обухватају цртање дужи задате дужине, мерење и процењивање дужине објеката и растојања у непосредној околини.</p> <p>Решавањем задатка израчунавања дужине .</p> <p>Мерења времена, уводе се мерне јединице за време (дан, месец, година, час, минут). У једноставним свакодневним ситуацијама користе се јединице за мерење времена, чита и записује време са часовника.</p>
Укупан број часова	180	

САДРЖАЈ	Начино стваривања садржаја	међупредметна компетенција	Начин провере	Исход По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности наставника и ученика и кључни појмови
<p>1. ТЕМА</p> <p>Бројеви</p> <p>Први део</p> <p>Сабирање и одузимање са преласком.</p> <p>Замена места и здруживање сабирака.</p> <p>Вежа сабирања и одузимања.</p>	<p>Опис скупа навођењем чланова или својства; приказивање скупова. – бројање унапред и уназад и са прескоком; разликовање скупова с аистим и различитим бројем елем. - писање и читање бројева. – приказивање бројева помоћу</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и</p>	<p>Бројање</p> <p>Пребројавање</p>	<p>– одреди десетице најближе датом броју;</p> <p>– усмено сабира и одузима бројеве до 100;</p> <p>– користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац;</p> <p>– примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања;</p>	<p>Наставник : Показује , приказује, објашњава ,записује ,задаје задатке , испитује , проверава</p>

<p>Једначине са једном операцијом (сабирање, одузимање).</p> <p>Римске цифре I, V, X, L, C</p> <p>Други део</p> <p>Множење и дељење (таблично)</p> <p>Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Замена места и здруживање чинилаца.</p> <p>Трећи део</p> <p>Редослед рачунских операција.</p> <p>Множење и дељење збира и разлике бројем. Веза множења и дељења.</p> <p>Једначине са једном операцијом (множење или дељење). Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација.</p> <p>Разломци облика $\frac{1}{n}$, $1 \leq n \leq 10$,</p>	<p>тачака на бројевној правој. – упоређивање бројева.</p> <p>Користити ознаке , =. -</p> <p>Сабирање и одузимање природ. бројева: знаци + и -; речи: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика, већиза, мањи за. – кроз игру уочавање улоге нуле – одређивање непознатог броја у једнакостима у вези са сабирањем и одузимањем, погађањем. – решавање простијих задатака с применом сабирања и одузимања. – стваралачке игре - илустративна-демонстративна</p>	<p>информација</p> <p>ма</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>Цифарски записи</p> <p>Манипулација</p> <p>дидактичким материјалом</p> <p>Сабирање</p> <p>Одузимање</p> <p>Контролне вежбе</p> <p>Самостални рад на табли</p>	<p>– усмено множи и дели у оквиру прве стотине;</p> <p>– израчуна вредност бројевног израза са највише две операције;</p> <p>– реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења;</p> <p>– одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом;</p> <p>– одреди делове (облика $\frac{1}{n}$) дате величине</p> <p>– изрази одређену суму новца преко различитих апоена;</p> <p>– прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама;</p> <p>– прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом;</p> <p>– уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;</p>	<p>тачност , даје повратне информације , исправља, оцењује , задаје домаће задатке .</p> <p>Ученици : слушају , записују , одговарају на питања , решавају задатке , посматрају илустрације , анализирају , закључују , износе своје мишљење , повезују претходно стечена знања са новим градивом . слуша упутства за домаћи задатак .</p> <p>Кључни појмови : Римски бројеви , множење , дељење , једначине , разломци</p>
---	---	--	--	---	---

<p>визуелно и симболичко представљање.</p>					
<p>2.Тема Геометрија</p>	<p>-посматрањем, опажањем предмета и слика у објективној стварности уочавати боје и облике и однос међу њима; - стваралачке игре с циљем одређивања положаја објеката према себи; -на часовима физичког увежбавати научен ерелације; -увежбавање остварити и путем цртежа - демонстративна -дијалогска - илустративна–истраживачка -уочавање и препознавање линија на предметима у окружењу –цртање линија фломастером по табли, бојицама по папиру, фломастером по фолији - апликативно и графички приказивање унутрашње и спољашњеобласти; -концима у боји, лењиром уочавати, а затим цртати линије и спајати тачке; - увежбавање остварити цртањем помоћу лењира и слободномруком</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информација ма</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Компетенција за учење</p>	<p>Цртање</p> <p>Моделовање</p> <p>Сецкање</p> <p>Лепљење</p>	<p>– разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – одреди обим геометријске фигуре; – нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; – уочи подударне фигуре на датом цртежу; – уочи симетричне фигуре; – допунити дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;</p>	<p>Наставник : Показује , приказује , црта , објашњава ,записује ,задаје задатке , испитује , проверава тачност , даје повратне информације , исправља, оцењује , задаје домаће задатке .</p> <p>Ученици :слушају , записују , цртају , одговарају на питања , решавају задатке , посматрају илустрације , анализирају , закључују , износе своје мишљење , повезују претходно стечена знања са новим градивом .слуша упутства</p>

					за домаћи задатак . Кључни појмови : Односи у простору, геометријски облици
3.Тема Мерење и мере	- Мерење предмета из околине; Вежбање и процењивање одока; Увежбавати на примерима - демонстративна - експериментална -игра	Решавање проблема Сарадња Компетенција за учење	Практична мерења Пресликавање фигура	.- изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине – чита и запише време са часовника; – користи јединице за време у једноставним ситуацијама	Наставник : Показује , приказује , објашњава ,записује ,задаје задатке , испитује , проверава тачност , даје повратне информације , исправља, оцењује , задаје домаће задатке . Ученици :слушају , записују , мере , одговарају на питања , решавају задатке , посматрају илустрације , анализирају , закључују , износе своје мишљење , повезују

					претходно стечена знања са новим градивом .слуша упутства за домаћи задатак . Кључни појмови : Мерење
--	--	--	--	--	---

РАЗРЕД: *ДРУГИ*

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1.	КЊИЖЕВНОСТ	<p>Код ученика развијати љубав према читању, градити осећај за лепо и вредно, васпитавати укус.</p> <p>Градити критичко мишљење код ученика и развијати емпатију .</p> <p>Јачати национални и културни идентитет ученика, кроз упознавање своје књижевности и културе, као и књижевности и културе других народа</p> <p>Упознавање ученика са значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обрадовић, Никола Тесла).</p> <p>Развијати прва литерарно-естетска искуства код ученика и научити их да формирају своје ставове о делу које слушају или читају.</p> <p>Подстицати ученике да изнесу своје ставове и аргументују их ДРУГИ</p>
2.	ЈЕЗИК Грамматика, правопис	<p>Ученици би требало да овладавају писаним и усменим стандардним српским језиком.</p> <p>Развијање исхода и ученичких компетенција за примену граматичких правила у писаној и говорној комуникацији.</p> <p>Из морфологије развијати основна знања о именицама, глаголима, придевима и бројевима.</p> <p>Синтаксичка знања надовезати на већ научена и проширивати реченице по облику и значењу..</p> <p>Правописна правила усвајати постепено, уз понављање и вежбање већ наученог и уз упознавање са новим садржајима, и то путем различитих вежбања како на нивоу речи тако и на нивоу реченица и текстова.</p> <p>Усвојити правилно писање општих скраћеница које свакодневно користе, и то само пет: <i>ОШ, бр., итд., стр. и нпр.</i></p>

3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	<p>Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује.</p> <p>Развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза.</p> <p>Оспособљавање ученике да пажљиво посматрају, уочавају, откривају, запажају, упоређују, па тек онда дату предметност да мисаоно заокруже и језички уобличе.</p> <p>Усмеравање пажње ученика на она места у овој врсти текстова која обилују описним елементима (опис природе, годишњих доба, предмета, биљака и животиња, књижевних ликова и сл.)</p> <p>Богатити речник ученика и указивање на различите могућности приликом избора речи и израза и упућивање на њихову сврсисходнију употребу .</p>
Укупан број часова	180	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>1. ТЕМА КЊИЖЕВНОСТ</p> <p>ПОЕЗИЈА Народна песма: <i>Да вам певам што истина није/Мишија моба</i> Народна песма: <i>Мајка Јова у ружи родила/Санак иде низ улицу</i> Јован Јовановић Змај: <i>Пролећница/Хвала Војислав Илић: Први снег</i> Бранко Ћопић: <i>Огласи „Шумских новина“ (одломци), Болесник на три спрата</i></p>	<p>вежбе у посматрању (визуелне вежбе);</p> <p>вежбе у слушању (акустичке вежбе);</p> <p>развијање културе усменог изражавања;</p>	<p>Свет око нас, музичка култура ,ликовна култура</p> <p>Компетенција за учење Комуникација Сарадња</p>	<p>-Писање по диктату</p> <p>-читање наглас</p> <p>-питања којима се проверава разумевање прочитаног</p> <p>-контролне вежбе</p> <p>-писмене вежбе</p> <p>-лексичко и синтаксичка вежбања</p>	<p>– разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст;</p> <p>– одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту;</p> <p>– одреди редослед догађаја у тексту;</p> <p>– уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине;</p>	<p>- Запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство, активно учествује у реализацији</p>	<p>- Књижевност, језик, језичка култура, усвајање друшвених писма (латинице)</p>

<p>Душан Радовић: <i>Лепо је све што је мало, Мама Драган Лукић: Школа, Равнотежа</i> Мирослав Антић: <i>Тајна</i> Душко Трифуновић: <i>Два јарца</i> Григор Витез: <i>Дохвати ми, тата, мјесец</i> Александар Сергејевич Пушкин: <i>Бајка о рибару и рибици</i> (читање у наставцима) Проза Народна прича: <i>Свети Сава, отац и син/Свети Сава и отац и мати са малим дететом</i> Народна прича: <i>Седам прUTOва</i> Народна басна: <i>Бик и зец/Коњ и магарац</i> Доситеј Обрадовић: <i>Пас и његова сенка/Коњ и магаре</i> Десанка Максимовић: <i>Бајка о лабуду</i> Гроздана Олујић: <i>Шаренорепа</i> Градимир Стојковић: <i>Деда Милоје</i> Мирјана Стефановић: <i>Златне рибице не праве штету</i> Бани Родари: <i>Кад дедица не зна да прича приче</i> Су Ју Бин: <i>Свитац тражи пријатеља</i> Феликс Салтен: <i>Бамби</i> (одломак по избору) Драмски текстови Александар Поповић: <i>Два писма</i> Ана Миловановић: <i>Слатка математика</i> Гвидо Тартаља: <i>Оцене</i> Тоде Николетић: <i>Шума живот значи</i> Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обрадовић (баснописац), Никола Тесла (приче из детињства), знаменита завичајна личност и др.)</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Избор из кратких народних умотворина (загонетке, пословице, брзалице, питалице, разбрајалице) 2. Ханс Кристијан Андерсен: <i>Принцеза на зрну</i></p>	<p>формирање и усавршавање културе практичног комуницирања;</p> <p>усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа;</p> <p>аналитичка, синтетичка и аналитичко</p> <p>синтетичка вежбања;</p> <p>лексичка и синтаксичка вежбања;</p> <p>моторичке вежбе</p> <p>дијалoшка</p> <p>демонстративна</p> <p>илустративна примена принципа индивидуализације на више нивоа(у зависности од предзнања ученика); вежбање се изводи појединачно шчитавањем и логичким читањем; читање хорски повремено (у</p>		<p>-моторичка вежбања</p>	<p>– разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; – наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму;</p> <p>– изводи драмске текстове;</p> <p>– износи своје мишљење о тексту;</p> <p>– разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике;</p> <p>– пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном);</p> <p>– користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање;</p> <p>– правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину;</p> <p>– учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника;</p> <p>– разликује основне делове текста (наслов,</p>	<p>часа, записује, анализира, дискутује, закључује, учествује у тимском и групном раду, процењује наставу, рад других ученика и сопствени рад, чита, пише и решава задатке</p> <p>- Подстиче ученике да опажају, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују, активно учествују, организује час, презентује наставне садржаје, ангажује ученике водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ, повезује</p>	
---	---	--	---------------------------	--	---	--

<p>графика, Царево ново одело, Девојчица са шибицама</p> <p>3. Десанка Максимовић: <i>Ако је веровати мојој баки, Прстен на морском дну, Бајка о треињи, Сликарка зима, Како су пужу украли кућу, Три патуљка, Чика-Мраз, Божић-батини цртежи, Траве говоре бакиним гласом, Орашчићипалчићи, Кћи вилиног коњица</i> (три бајке по избору ученика)</p> <p>4. Љубивоје Ршумовић, избор из збирке песама <i>Ма шта ми рече</i> (Једног дана, Др, Десет љutih гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца)</p> <p>5. Драгомир Ђорђевић, избор песама (<i>Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога, Вештице су само трик</i>)</p> <p>6. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, <i>Прича из ормана, Весна Видојевић Гајевић, Брљача, Дејан Алексић, Једном је један дечко зевнуо.</i></p> <p>Књижевни појмови: – стих, строфа, рима; – народна успаванка; – басна; – бајка; – тема, место и време збивања, редослед догађаја; – главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци); – лица у драмском тексту за децу.</p>	<p>циљу подстицања ученика који заостају у савладавању читања гласно читање протумаченог текста, уз аналитичку и критичку процену; флексибилно читање ванчитаначког текста. преписивање, диктат, одговарање на питања, допуњавање реченица, савлавање прича на основу слика, заједничко препричавање и први облици самосталног писаног изражавања демонстративна текстуална дијалогска учење путем открића прилагодити читање врсти текста; обим тумачењатекста прилагодити сложености његове унутрашње структуре;</p>			<p>пасус, име аутора, садржај); – изражајно читаћирилички текст.</p>	<p>садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>	
--	--	--	--	---	---	--

	повезивати и груписати са одговарајућим садржајима из других подручјаграматик е, правописа, језичке културе читање наглас усмерено читање демонстративна текстуална дијалoшка учење путем открића илустративна					
<p>2.ТЕМА : ЈЕЗИК Граматика, правопис</p> <p>Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце <i>ли</i> и речце <i>не</i> уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице <i>ОШ, бр., итд., стр. и нпр.</i>).</p>	<p>коришћење погодног полазног текста;</p> <p>коришћење исказа говорних ситуација;</p> <p>систематска и осмишљена вежбања у говору и писању;</p> <p>стално повезивати знања о језику са непосредном говорном праксом;</p> <p>непосредна дедукција и прво вежбање демонстративна</p> <p>текстуална дијалoшка учење путем открића илустративна</p>	<p>Свет око нас,</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p>	<p>-Писање по диктату</p> <p>-Правописне вежбе</p> <p>-Контролне вежбе</p> <p>- Препричавање</p> <p>- Писање кратких састава</p> <p>-Казивање текстова</p>	<p>– разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике;</p> <p>– разликује врсте речи у типичним случајевима;</p> <p>– одређује основне граматичке категорије именица и глагола;</p> <p>– разликује реченице по облику и значењу;</p> <p>– поштује и примењује основна правописна правила;</p> <p>– влада основном техником читања и писања латиничког текста;</p>		

<p>3.ТЕМА : ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p> <p>Друго писмо (латиница): штампана и писана слова.</p> <p>Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања.</p> <p>План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања.</p> <p>План описивања на основу непосредног посматрања.</p> <p>Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање.</p> <p>Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета.</p> <p>Сценско приказивање драмског/ драматизованог текста</p>	<p>игра улога</p> <p>унапред осмислити садржаје који ће се у току године препричавати</p> <p>препричавати садржаје који су претходно протумачени, анализирани</p> <p>вредновати овај вид језичке културе</p> <p>унапред осмислити садржаје који ће се у току године препричавати</p> <p>препричавати садржаје који су претходно протумачени, анализирани</p> <p>вредновати овај вид језичке културе</p> <p>учити ученике да пажљиво посматрају, уочавају, откривају, запажају, упоређују да би мисаоно могли да уобличе оно што описују; навикавати ученике да локализују</p>	<p>Свет око нас, музичка култура, сликовна култура</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Живот у демократском друштву</p>		<ul style="list-style-type: none"> – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст. 		
--	--	--	--	--	--	--

**ВЕРСКА
НАСТАВА**

	<p>временски, просторно,узрочно оно што описују</p> <p>да уоче битна својства ,односно да разликују битно од небитног у процесу описивања; учити их да формирају став однос према датој појави; предност дати писменој форми изражавања због већег мисаоног напора у овом виду изражавања демонстративна текстуална дијалогска м. писаних радова учење путем открића</p>					
--	--	--	--	--	--	--

(ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)

Циљ верске наставе јесте да ученици стекну знање о томе да постојање света има свој циљ. Тај циљ је есхатолошка као литургијска заједница: јединство свих створених бића међу собом и на крају са Богом, преко Богочовека Исуса Христа. Циљ због којег је све створено и зашто је створено на овај начин, откривен нам је као Црква, односно као конкретна литургијска

САДРЖАЈ/тема	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
Увод	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових	Компетенција за учење	Когнитивни аспекти Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити.	Наставник Израже Објашњава Ученици Слушају бележе	Катихета
Заједница као основ живота	ученика. Катихета (вероучитељ) би требало	Естетичка компетенција	Когнитивни аспекти	Наставник Израже Објашњава	Христологија

	стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Одговоран однос према друштву	Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити.	Ученици Слушају Бележе Илуструју	
Заједница љубави Бога човека и природе	На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рад	Естетичка компетенција Компетенција за учење Комуникација Сарадња Одговоран однос према друштву	Когнитивни аспекти Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити.	Наставник Израже Објашњава Ученици Слушају Бележе илуструју	Литургија
Неизмерна љубав божја-Христос се роди	Настава се реализује кроз следеће облике наставе: ☐ теоријска настава (32 часова) ☐ практична настава (2часа) Место реализације наставе ☐ Теоријска настава се реализује у учионици; ☐ Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе - Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са	Естетичка компетенција Компетенција за учење Комуникација Сарадња Одговоран однос према друштву	Когнитивни аспекти Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити.	Наставник Израже Објашњава Ученици Слушају Бележе Илуструју, боје	Божји као празник
Црква заједница са Богом	Место реализације наставе ☐ Теоријска настава се реализује у учионици; ☐ Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе - Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са	Естетичка компетенција Компетенција за учење Комуникација Сарадња Одговоран однос према друштву	Когнитивни аспекти Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити.	Наставник Израже Објашњава Ученици Слушају Бележе илуструју	Екклесиологија

	ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.				
--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ДИГИТАЛНИ СВЕТ

РАЗРЕД: други

Циљ наставног предмета:

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	-Подстицање ученика на коришћење дигиталних уџбеника;

		<p>-Оспособљавање ученика да креира дигиталну слику;</p> <p>-Оспособљавање ученика да користе дигиталне уређаје са тастатуром и мишем;</p> <p>-Развијање свести ученика о значају интернета за онлајн учење;</p> <p>-Развијање тимског рада и комуникације.</p>
2.	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	<p>-Упућивање ученика да дигитални уређај користи само у присуству родитеља;</p> <p>-Оснаживање ученика да реагују на адекватан начин у додиру са непримерним садржајима;</p> <p>-Промовисање стварлаштва ученика које постаје доступно њиховим родитељима и рођацима.</p>
3.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	<p>-Развијање и јачање самопоуздања ученика;</p> <p>-Оспособљавање ученика за решавање проблема понављањем одређених корака;</p> <p>--Продубљивање ученичких знања у вези креирања програма.</p>
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исходи	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	-иницирати разговор са ученицима;		-усмена провера;	– упореди начин на који учи у школи са	Ученици: активни учесници на часу; записују	Онлајн учење (учење на даљину);

<p>Учење путем школске платформе за онлајн учење.</p> <p>Учење уз помоћ дигиталних уџбеника.</p> <p>Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталног уређаја.</p> <p>Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала, комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилазе.</p>	<p>-демонстрирати основне могућности школске платформе за онлајн учење;</p> <p>- подстицање ученика на рад;</p> <p>-упознавање ученика са радним окружењем;</p> <p>-припремање датотека и упућивање како их отворити и сачувати;</p> <p>-постављање питања;</p> <p>-практичан рад на рачунару.</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење;</p> <p>Рад с подацима и информацијама;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Решавање проблема;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Естетичка компетенција;</p> <p>Предузимљивост и предузетничка компетенција.</p>	<p>-писмена провера;</p> <p>-исказивање рефлексивних коментара при представљању оног што су урадили;</p> <p>-стварање и исправљање решења;</p> <p>програмирање у пару;</p> <p>-одговарање на постављена отворена питања;</p> <p>- коришћење рубрике за идентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и шта су научили;</p>	<p>онлајн учењем путем школске платформе;</p> <p>– користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника);</p> <p>– самостално користи дигиталне уџбенике за учење;</p> <p>– креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију;</p> <p>– својим речима објасни појам покретне слике;</p> <p>– креира елементе покретне слике;</p> <p>– креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици;</p> <p>– својим речима објасни због чега</p>	<p>анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>	<p>школска платформа</p> <p>дигитални уџбеник;</p> <p>програм за цртање Бојанка</p> <p>покретна слика</p> <p>умрежавање дигиталних уређаја;</p> <p>интернет бонтон</p>
---	---	--	--	---	--	--

				<p>дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет;</p> <p>– наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја;</p>		
<p>БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА</p> <p>Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја.</p> <p>Понашање на интернету – интернет бонтон.</p> <p>Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја.</p> <p>Примерена реакција у случају контакта са непримерним дигиталним</p>	<p>-разговор; - демонстрација; -објашњење прихвативог и неприхватљивог понашања на интернету; -упућивање и давање савета; -објаснити улогу емотикона; -промовисање стваралаштва ученика;</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење;</p> <p>Рад с подацима и информацијама;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Решавање проблема;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Естетичка компетенција;</p>	<p>-усмена провера; -писмена провера; - исказивање рефлексивних коментара при представљању оног што су урадили; -стварање и исправљање решења; програмирање у пару; - одговарање на</p>	<p>– објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја;</p> <p>– разликује неприхватљивог понашања при комуникацији на интернету;</p> <p>– реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримерним дигиталним садржајем, непознатим,</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник:</p>	<p>комуникација, а, дигитални трагови; одлагање електронског отпада</p>

<p>садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин.</p> <p>Организација времена и услова за рад при онлајн учењу.</p> <p>Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине.</p>		<p>Предузимљивост и предузетничка компетенција.</p>	<p>постављена отворена питања; -креирање дневног плана рада; -пажљиво руковање дигиталним уређајима; -креирање статичке или покретне слике.</p>	<p>злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин;</p> <p>– наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу;</p> <p>– организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја;</p> <p>– предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину;</p>	<p>организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>	
<p>АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА</p>	<p>-разговор; -демонстрација; -објаснит појам алгоритам;</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење;</p>	<p>усмена провера; -писмена провера; -исказивање рефлексивн</p>	<p>– својим речима објасни појам алгоритам; – анализира једноставан познати</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују</p>	<p>код, програмирање алгоритам ; петља,</p>

<p>Разлагање проблема на мање целине.</p> <p>Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема.</p> <p>Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику.</p> <p>Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен.</p> <p>Управљање понашањем физичког дигиталног уређаја креирањем програма у визуелном програмском језику.</p> <p>Уочавање и исправљање грешака у програму.</p>	<p>-постављање питања,</p> <p>-постављање задатака;</p> <p>-креирање персонализованог и подстицајног образовног окружења;</p> <p>-рад практичних задатака;</p> <p>-праћење постигнућа ученика.</p>	<p>Рад с подацима и информацијама;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Решавање проблема;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Естетичка компетенција;</p> <p>Предузимљивост и предузетничка компетенција.</p>	<p>их коментара при представљању оног што су урадили;</p> <p>-стварање и исправљање решења;</p> <p>-одговарање на постављена отворена питања;</p> <p>-решавају проблем;</p> <p>- анализирају и објашњавају шта и на који начин раде,</p> <p>-креирање програма;</p> <p>-примењују практично оно што су научили.</p>	<p>поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски;</p> <p>– креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику;</p> <p>– анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради;</p> <p>– уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички);</p> <p>– креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог</p>	<p>примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>	<p>блок</p>
---	---	--	--	---	--	--------------------

				физичког дигиталног уређаја.		
--	--	--	--	------------------------------	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Физичко и здравствено васпитање

РАЗРЕД: Други

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Подстицање и развој снаге, покретљивости, издржљивости, брзине и координације.
2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ / Ходање и трчање	Задовољавање основне дечје потребе за кретањем и игром. Подстицање раста, развоја и правилног држања тела
3.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ / Скакање и прескакање	Развијање и усавршавање моторичке способности. Развијање координације, гipкости и експлозивне снаге.
4.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ / Бацања и хватања	Стицање, и примењивање моторичких умећа. Развијање такмичарског духа.
5.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ / Пузања, вишења, упори и пењања	Развијање дечије мускулатуре. Неговање упорности, издржљивости, опште спретности и снажљивости.
6.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ / Вежбе на тлу	Проширивање кретног искуства колутањем. Побољшавање оријентације у простору. Развијање смисла за ритмичко естетско и кретно искуство.
7.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ / Вежбе равнотеже	Развијање координације, гipкости и равнотеже. Стицање моторичких умећа у ритмици плесним вежбама у комбинацији вежбе и равнотеже.
8.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ / Вежбе реквизитима	Развијање спретности, снаге мишића ногу и издржљивости Развијање смисла за поштenu борбу у игри (фер – плеј)
9.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ / Плес и ритмика	Развијање смисла за ритмичко и естетско кретно изражавање. Богаћење кретног фонда плесовима и играма. Неговање народне традиције и културе..
10.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ / Полигони	Развијање координације и моторичке покрета.
11.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА / Култура вежбања и играња	Упознавање правила елементарних игара и развијање фер-плеј код ученика.

12.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА /Здравствено васпитање	Стицање знања, умења и ставова у циљу очувања и унапређивања здравља. Подстицање сазнања о свом телу и сопственим способностима.
Укупан број часова	108	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активности наставника, ученика и кључни појмови
Вежбе за развој снаге, покретљивости, издржљивости, брзине и координације.	Ради вежбе за развој снаге, покретљивости и издржљивости.	Компетенција за учење	Тестирање брзине и броја вежби	Примени једноставне двоставне опште припремне вежбе.	Активности наставника: - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању; - Посматрање и процена држања тела свих ученика. - Уочавање постуралних промена код ученика - Организује и изводи превентивне вежбе.
<p>Ходање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кратким корацима, - дугим корацима, - у различитом ритму, - ходање опружањем стајне ноге, - ходање са реквизитом, - ходање са променом правца и смера, - ходање комбиновано са различитим покретима, - ходање преко ниских препрека, - елементарне игре са ходањем. <p>Техника трчања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - трчање преко препрека, - трчање са променом ритма, - трчање са променом правца и смера, - брзо трчање стартом из различитих почетних положаја, - трчање 30 m - елементарне игре са трчањем. 	<p>Ходају и трче на различите начине</p> <p>Играју се дечјих игара</p> <p>Ходају и трче користећи препреке</p>	Компетенције за учење и сарадњу.	Различити облици ходања и трчања и мерење брзине.	<p>Правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања.</p> <p>Одржава равнотежу у различитим кретањима.</p> <p>Примењује правилну технику дисања током трчања.</p> <p>Разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело.</p>	<p>--- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања.</p> <p>- Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад.</p> <p>- Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима.</p>
<p>Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком.</p> <p>Комбинације скокова, Скок удаљ и увис из места и залета.</p> <p>Скок са повишене површине.</p> <p>Припремне вежбе за прескок: игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања</p>	<p>Скаче у месту на различите начине и у различитим положајима</p> <p>Скаче у кретању на различите начине</p> <p>Скаче удаљ</p> <p>Скаче увис</p> <p>Прескаче дугу вијачу на различите начине</p> <p>Скакање и прескакање увежава кроз игру</p>	Компетенције за учење и сарадњу	Мерење дужине и висине скока. Оцењивање квалитета игре.	<p>Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу.</p>	<p>- Посматрање и процена способности истрајног трчања;</p> <p>- Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани.</p> <p>- Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз.</p> <p>- Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона;</p>

	ластиша				
<p>Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања.</p> <p>Бацање лопте увис без и са окреом за 360°.</p> <p>Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању.</p> <p>Додавање лопте једном и другом руком.</p> <p>Вођење лопте у ходању и трчању.</p> <p>Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол.</p> <p>Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ.</p> <p>Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање).</p>	<p>Баца лопту на различите начине</p> <p>Баца лопту у различите циљеве</p> <p>Води лопту у месту и ходању</p> <p>Додаје и хвата лопту</p>	Компетенције за учење и сарадњу	Мерење дужине, прецизности и спретности.	Поштује мере безбедности током вежбања . Прихвати сопствену победу и пораз.	<p>- Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању.</p> <p>- Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом;</p> <p>- Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p> <p>Активности ученика: -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: -Базична кретања -Вежбе -Здравље -Игре -Васпитање</p>
<p>Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем.</p> <p>Помицање у вису предњем окретањем за 180°, са укрштеним хватом.</p> <p>Њихање уз помоћ.</p> <p>Проширени садржаји Узмак корацима уз косу површину. Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обема ногама</p>	<p>Пењу се на различите начине и уз различите справе</p> <p>Пењу се у комбинацији са другим кретањима</p>	Компетенције за учење и сарадњу	Мерење времена	Одговорно се односи према објектима ,справама и реквизитима у просторима за вежбање.	<p>Активности наставника: - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању;</p> <p>- Посматрање и процена држања тела свих ученика.</p> <p>-Уочавање постуралних промена код ученика -Организује и изводи превентивне вежбе. --- Посматрање и процена колико ученици</p>

<p>Основни садржаји Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби.</p> <p>Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p>	<p>Клечи</p> <p>Изводи свећу</p> <p>Изводи колут напред</p> <p>Ради вежве обликовања</p> <p>Изводи колут назад</p> <p>Игра се кроз мале полигоне</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу и живот у демократском друштву .</p>	<p>Оцењивање квалитета изведених вежби</p>	<p>Правилно изводи вежбе . Комбинује и користи усвојене моторичке вештине . Одржава равнотежу .</p>	<p>поштују правила вежбања.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању. <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. Примењује основна здравствено-хигијенска правила.
<p>Основни садржаји Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге. Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда допунити наученим вежбама.</p> <p>Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 90⁰ и 180⁰. Састав из првог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 180⁰. Одељенско такмичење.</p>	<p>Одскачу, наскачу и прескачу шведску клупу.</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу</p>	<p>Оцењивање квалитета изведених вежби</p>	<p>Одржава равнотежу . Разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело.</p>	<p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. Примењује основна здравствено-хигијенска правила.

					КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: -Базична кретања -Вежбе -Здравље -Игре -Васпитање
<p>Вежбе обликовања сареквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластичом. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита</p>	<p>Раде вежбе обликовања користећи палице, обруче и вијаче</p> <p>Трче и скачу заобилазећи реквизите</p> <p>Дижу носе коцке на различите начине</p> <p>Играју се коришћењем реквизита</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу и живот у демократском друштву.</p>	<p>Мерење брзине ,исправности и квалитета</p>	<p>Одговорно се односи према објектима ,справама и реквизитима у просторима за вежбање. Поштује правила игре .</p>	<p>Активности наставника: - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању; - Посматрање и процена држања тела свих ученика. -Уочавање постуралних промена код ученика -Организује и изводи превентивне вежбе. --- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања. - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом;</p>
<p>.Народно коло и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички покрети са реквизитима.</p> <p>Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад. Комбиновано прескакање вијаче напред-назад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежба са вијачом</p>	<p>Ритмичи ходају и трче са променом ритма, темпа и динамике уз пљесак и одговарајућу музику</p> <p>Прескачу вијачу</p> <p>Увежбавају плес и коло</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу и живот у демократском друштву.</p>	<p>Оцењивање спретности координације покрета</p>	<p>Изведе кретања ,вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу. Игра дечији народни плес.</p>	
<p>Комбиновани полигон од усвојених вештина .(вежби)</p>	<p>Савлађивање комбинованог полигона</p>	<p>Компетенција за учењем</p>	<p>Мерење брзине</p>	<p>Комбинује и користи усвојене моторичке вештине .</p>	
<p>Основни термини у вежбању . Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада победим. Навијам пристожно.</p>	<p>Поштовање правила у извођењу вежби и елементарних игара</p>	<p>Компетенције за учење , сарадњу , живот у демократском друштву и бригаа за здравље</p>	<p>Оцењивање колико ученици поштују научена правила</p>	<p>Поштује правила понашања на просторима за вежбање и мере безбедности током вежбања. Прихвата сопствену победу и пораз. Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања.</p>	
<p>Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој.. Лична хигијена</p>	<p>Ученици кроз покрет показују шта све могу да ураде, али и како да се сачувају од повреде</p>	<p>Компетенције за учење , сарадњу , живот у демократском друштву и бригаа за здравље</p>	<p>Мерење висине ,тежине - Разговор о здравом животу.</p>	<p>Наведе делове свога тела и препозна њихову улогу . Уочи промене у расту код себе и других . Уочи разлику између здравог и болесног стања. Примењује здравствено хигијенске мере пре ,у току и након вежбања.</p>	

				<p>Одржава личну хигијену ,учествује у одржавању простора у коме живи и борави . Схвати значај коришћења воћа у исхрани . Правилно се понаша за столом .</p>	<p>- Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p> <p>Активности ученика: -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: -Базична кретања -Вежбе -Здравље -Игре -Васпитање</p>
--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:Ликовна култура

РАЗРЕД:Други

Циљ наставног предмета: Циљ наставног предмета ликовна култура је да се ученик развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практичан рад,оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме
1.	Облици		Опажање и схватање облика - опажање облика у кретању - развијање стваралачке имагинација
2.	Споразумевање		Континуирано оспособљавање за читање визуелних информација;Стицање свести да се разне поруке не преносе само говором и реченицом већ и звуком,бојом,сложеним сликама,музиком,мимиком,гестом,...
3.	Ликовне игре		Индивидуално изражавање и истраживање изражајних могућности материјала и техника

4.	Простор		Ликовно учење у формирању сценског израза - безбедно и примерено користе алатке и материјал за ликовно изражавање
Укупан број часова	72		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>Облици (светлост као услов за опажање облика; визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу).</p> <p>Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...).</p> <p>Облик и целина (истакнути део целине; везивање и спајање облика).</p>	<p>-Уочавање облика и предмета из окружења које су осмислили уметници</p> <p>-Посета установама културе</p> <p>- Цртање и сликање предмета из окружења</p>	<p>Компетенција за комуникацију, Естетичка компетенција, компетенција за рад са подацима и информацијама, компетенција за учење и компетенција за сарадњу.</p>	<p>Ликовни радови ,практични радови , Разговор , игра ,</p>	<p>Исход – користи материјал на прибор безбедан и одговоран начин; – изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; – користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад;– изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела;</p>	<p>Активности ученика: - слуша пажљиво упутства, -истражује облик и боју, -уочава,упоређује и приказује супротности и ликовно представља, -светлим и тамним бојама изражава свој доживљај уметничког дела, -преобликује материјале и предмете за рециклажу, -оригинално ради свој рад (не копира друге), - кратко и јасно образлаже свој рад</p>	<p>Простор Облик Линија Боја</p>

				<ul style="list-style-type: none"> – идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу 	<p>утисак или опажање.</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> -планира, -бира ликовне технике, -објашњава технике пре и у току самог рада, -подстиче ученике и мотивише, -показује ученицима како да истражују предмете, -организује игру трагања за познатим облицима, - вреднује урађени ликовни рад. 	
<p>Спорзумевање Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација).</p> <p>Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке</p>	<p>Посматрање</p> <p>Практичан рад</p> <p>Преобликовање</p> <p>Демонстрација</p> <p>Цртање</p> <p>Игра</p>	<p>Компетенција за комуникацију, Естетичка компетенција, компетенција за рад са подацима и информацијама, компетенција за учење и компетенција за сарадњу.</p>	<p>Ликовни радови ,практични радови , Разговор , игра ,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; – изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; 	<p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - слуша пажљиво упутства, -прати причу коју прича наставник покретима, мимиком и кретањем, -тумачи слике(стрип и анимирани филм), -уочава, упоређује и ликовно приказује супротности, 	<p>Простор</p> <p>Облик</p> <p>Линија</p> <p>Боја</p>

					<p>-ликовно представња слова свог имена, -црта и прави честитке, - оригинално ради свој рад (не копира друге), - кратко и јасно утисак или опажање.образлаже свој рад</p> <p>Активности наставника: -планира, -прича причу, -упућује ученика како да тумачи слике(стрип и анимирани филм), - подстиче ученике , мотивише,објашњава.</p>	
<p>Ликовне игре Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук).</p> <p>Замишљања (стварност и машта).</p>	<p>Цртање и сликање Практичан рад Демонстрација Вајање</p>	<p>Компетенција за комуникацију, Естетичка компетенција, компетенција за рад са подацима и информацијама, компетенција за учење и</p>	<p>Ликовни радови ,практични радови , Разговор , игра ,</p>	<p>упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; – повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте;</p>	<p>Активности ученика: - слуша пажљиво упутства, -експериментише бојом,истражује(да добије основне боје), -ликовно изражава доживљај музичког дела,</p>	<p>Простор Облик Линија Боја</p>

		компетенција за сарадњу.			<p>-користи различите технике (отискивање печатом импровизованим,з гужваном кесом,дном од пластичне флашице),</p> <p>- кратко и јасно образлаже свој рад утисак или опажање.</p> <p>Активности наставника:</p> <p>-планира и бира ликовне технике,</p> <p>-подстиче ученике да истраживањем уче о бојама,</p> <p>-подстиче повезивање боје са звуком(доживљај музичког дела),</p> <p>-упућује и објашњава различите технике,</p> <p>- подстиче ученике и мотивише да маштом изрази ликовни рад(стварно и нестварно).</p>	
Простор (обликовање простора – школа, учионица, соба; музеј).	- Цртање и сликање предмета из	Компетенција за комуникацију,	Ликовни радови	– пружи основне информације о одабраном музеју;	Активности ученика:	Простор Облик Линија

<p>Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору). Сцена (маске, костими, реквизити)</p>	<p>окурења Импровизација покрета Мимика Имитација Посматрање и уочавање приликом посета установама културе</p>	<p>Естетичка компентенција, компентенција за рад са подацима и информацијама, компентенција за учење и компентенција за сарадњу.</p>	<p>,практични и радови , Разговор , игра ,</p>	<p>– разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>	<p>- слуша пажљиво упутства, -црта простор из свог окурења, -поштује договорена правила, -пажљиво посматра музеј(унутрашњост и спољашност), -ликовно представља кретање бића и машина, -обликује маску, сцену и костим, - кратко и јасно образлаже свој рад утисак или опажање. - Активности наставника: -планира и бира ликовне технике, организује посете установама културе,(музеју)- објашњава правила понашања у културним установама, -објашњава и даје инструкције за начин облачења ,</p>	<p>Боја</p>
---	--	--	--	--	---	-------------

					- објашњава и даје инструкције за ликовни рад ученика, - вреднује урађени ликовни рад.	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Енглески језик

Циљ наставе и учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Разред: други (први страни језик)

Укупан број часова: 72

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	САДРЖАЈ
		Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:
1.	ПОЗДРАВЉАЊЕ ПРЕДСТАВЉАЊЕ	Реаговање на усмени импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); успостављање контакта при сусрету и усмено изражавање прикладних поздрава приликом растанка.
2.	ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА	Слушање кратких и једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних
3.	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА	Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање кратких и једноставних упутстава (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).
4.	ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕЊЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ	Слушање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, уз коришћење најједноставнијих израза.

5.	ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА	Слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог одговора на исказану молбу; изражавање и прихватање молби, захвалности и извињења.
6.	ЧЕСТИТАЊЕ	Слушање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки.
7.	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА	Слушање краћих једноставних описа бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких описа бића, предмета и места; тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета и места.
8.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	Слушање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на туђа.
9.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	Слушање кратких текстова у којима се на једноставан начин описује положај у простору; усмено тражење и давање информација о положају у простору.
10.	ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	Слушање једноставних исказа у вези са хронолошким временом и метеоролошким приликама; усмено тражење и давање информација о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ужем комуникативном контексту
11.	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/НЕПОСЕДОВАЊА	Слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања.

12.	ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА	Слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања
13.	ИЗРАЖАВАЊЕ СПОСОБНОСТИ ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА	Слушање једноставних исказа који говоре о способностима; постављање питања у вези са способностима и одговарање на њих, усмено
14.		Слушање једноставних исказа који говоре о количини нечега; постављање питања у вези са количином и одговарање на њих, усмено

Садржај	Начин остваривања садржаја	Међупредметне Компетенције	Начин провере	Исход По zavrsetku razreda učenik će biti u stanju da:	Активности у васпитно образовном процесу
1.Hi! Hello. Good morning/ afternoon/evening/night. How are you? I'm fine, thank you, and you? Goodbye. Bye. See you (later/tomorrow).Have a nice day/weekend! Thanks, same to you!	Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Решавање проблема -Сарадња -Одговорно учење у демократском друштву Одговоран однос према здрављу	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама	– поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;	Наставника Организује наставни процес, мотивише ученике, развија њихова интересовања, демонстрира, поставља питања, показује картице, илустације, објашњава, даје упутства Ученика Слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре

		<p>Одговоран однос према околини</p> <p>-Естетичка компетенција</p> <p>Предузимљиво ст и предузетничка компетенција</p>			<p>погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета и окружења, издавање наредби</p>
<p>2. <i>My name's Maria /I'm Maria. What's your name? What's your phone number? It's... This is my friend. His name's/name is Marko. Maria, this is Barbara. Barbara, this is Maria. This is Miss Ivona. She's my teacher. That is Mr Jones. He's a doctor. Who's this/that? It's my father. Is this your family? She's not my sister, she's my friend. Who's in the picture? It's my brother. His name's Milan. How old is he? He's 12.</i></p> <p>Личне заменице у функцији субјекта – I, you..</p>	<p>Препознавање најосновнијих сличности и разлика у начину упознавања, представљања и размене основних личних података у нашој земљи и земљама енглеског говорног подручја.</p>	<p>- Компетенција за целоживотно учење</p> <p>- Комуникација</p> <p>- Решавање проблема</p> <p>-Сарадња</p> <p>-Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>-Естетичка компетенција</p> <p>Предузимљиво ст и</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама</p>	<p>– представи себе и другог;</p> <p>– разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;</p>	<p>Наставника</p> <p>Организује наставни процес, мотивише ученике, развија њихова интересовања, демонстрира, поставља питања, показује картице, илустације, објашњава, даје упутства</p> <p>Ученика</p> <p>Слушање, понављање, рецитоване, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета и</p>

<p>Присвојни придеви – <i>my, your...</i> Показне заменице – <i>this, that</i> Глагол <i>to be</i> – <i>the Present Simple Tense</i> Питања са <i>Who/What/How</i> <i>(old)</i> Основни бројеви (1–20)</p>		<p>предузетничка компетенција</p>			<p>окружења, издавање наредби</p>
<p>3. <i>Let's start/begin. Are you ready? Quiet, please. Listen to me! Look! Look at me/the picture! Sit down. Stand up. Turn around. Jump. Say hello/goodbye to your friend. Open/Close your books/notebooks. Put down your pencils. Pick up the rubber. Wash your hands. Open the window, please. Come in/over /here/to the board. Give me your book, please. Don't do that. Listen and say/chant/sing/do/number /find/match/draw/paint/repeat... Cut out/stick/point to.. Colour the door yellow. Count from ... to .... My turn now. Touch your eyes. Move your body. Put on</i></p>	<p>Поштовање основних норми учтивости</p>	<p>- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Решавање проблема -Сарадња -Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини -Естетичка компетенција Предузимљиво ст и</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама,задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти</p>	<p>– разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; – даје кратка и једноставна упутства и налоге;</p>	<p>Наставника Организује наставни процес, мотивише ученике, развија њихова интересовања, демонстрира, поставља питања, показује картице, илустације, објашњава, даје упутства Ученика Слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета ис окружења, издавање наредби</p>

<p><i>your T-shirt. Take off your shoes. Hurry up! Quick! Watch out! I understand /I don't understand. I'm finished.</i></p> <p>Императив Присвојни придеви – <i>my, your...</i></p>		<p>предузетничка компетенција</p>			
<p><i>6. Happy birthday to you! Here's a present for you! It's New Year's Eve. Happy New Year! It's Christmas Eve. Merry Christmas! It's Valentine's Day! Happy Valentine's Day! Happy Easter! Thanks, same to you! Hurray!</i></p>	<p>Најзначајнији празници и начин обележавања / прославе и честитања; пригодне дечије песме и игре.</p>		<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, ученички радови/мини пројекти</p>	<p>-разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих. -упути једноставне честитке;</p>	

<p>7. <i>What's this/that? It's a/an... Is it a/an...? It's not a pen, it's a pencil. It's not short, it's long. What colour is it? It's grey. The crayon is grey. She's got a small nose and big blue eyes. She's wearing a white dress. I've got two hands and two feet. Has he got four legs? No, he hasn't, he's got two legs. This is my house. It's got big windows. Has it got a garden? There's a park/toyshop/supermarket in my town. There are two playgrounds, too</i></p> <p>Глаголи <i>have got, to be</i> за давање описа</p> <p>Егзистенцијално <i>There is/are...</i></p> <p>Правилна множина именица: <i>leg – legs, arm – arms...</i></p> <p>Неправилна множина основних именица: <i>foot – feet...</i></p> <p><i>The Present Continuous Tense</i> за описивање тренутних радњи.</p>	<p>Дечје песме и приче одговарајућег садржаја.</p>		<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти</p>	<p>-препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења</p> <p>-разуме једноставне описе бића, предмета и места</p> <p>-описује бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;</p>	
--	--	--	--	--	--

<p>8. <i>I'm not thirsty, I'm hungry. Here's a sandwich for you. Do you want some water? Yes, please. I want fruit. No, thank you. I'm so happy/sad! Are you hot/cold?</i></p> <p><i>The Present Simple Tense (be, want)</i></p>	<p>Правила учтиве комуникације</p>	<p>- Компетенција за целоживотно учење</p> <p>- Комуникација</p> <p>- Решавање проблема</p> <p>-Сарадња</p> <p>-Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>-Естетичка компетенција</p> <p>Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама,задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти</p>	<p>Разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;</p> <p>-изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;</p>	<p>Наставника</p> <p>Организује наставни процес, мотивише ученике, развија њихова интересовања, демонстрира, поставља питања, показује картице, илустације, објашњава, даје упутства</p> <p>Ученика</p> <p>Слушање, понављање, рецитоване, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета и окружења, издавање наредби</p>
--	------------------------------------	---	---	---	---

<p>9. <i>Where's my dad? Is he in the house? No, he's in the garage. Where's your dog? It's in the garden. Where's my bag? It's under the chair/in the wardrobe. Where's the toilet? It's here/over there.</i> Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа – <i>here, there, in, on, under</i> Питања са <i>Where</i></p> <p>10. <i>What day is it today? It's Monday. It's cold and rainy today. The Present Simple Tense</i> глагола <i>to be</i> Питања са <i>What</i></p>	<p>Култура становања: село град</p> <p>Јавни простор; типичан изглед места.</p>		<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти</p> <p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама</p>	<p>-разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору;</p> <p>-разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време</p>	
--	--	--	--	---	--

<p><i>11. This is my ball. Is that your bike? I've got a dog. Have you got a pet? He/She's got two brothers. Who's got a /an...? Here's your pen.</i></p> <p>Присвојни придеви <i>my, your...</i></p> <p><i>Have got</i> за изражавање припадања/поседовања</p>	<p>Породица, пријатељи, кућни љубимци, играчке.</p>	<p>- Компетенција за целоживотно учење</p> <p>- Комуникација</p> <p>- Решавање проблема</p> <p>-Сарадња</p> <p>-Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>-Естетичка компетенција</p> <p>Предузимљивости</p> <p>предузетничка компетенција</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти</p>	<p>-разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;</p> <p>- тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;</p>	<p>Наставника</p> <p>Организује наставни процес, мотивише ученике, развија њихова интересовања, демонстрира, поставља питања, показује картице, илустрације, објашњава, даје упутства</p> <p>Ученика</p> <p>Слушање, понављање, рецитовање, певање, бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета и окружења, издавање наредби</p>
---	---	---	--	---	---

<p><i>12. Do you like orange juice? Yes, I do / No, I don't. I like fish and chips, but I don't like chicken or rice. Do you like games? I love my family.</i></p> <p><i>The Present Simple Tense</i> глагола like/love.</p>	<p>Популарна храна и пиће;породица.</p>		<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама,задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти</p>	<p>-разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;</p>	
<p><i>13. I can/can't sing. I can draw, but I can't read. Can you swim? Yes, I can. No, I can't. No, but I can run This is my parrot. It can talk. A penguin can't fly.</i></p> <p>Модални глагол can за изражавање способности.</p>	<p>Школске активности, кућни љубимци и свет природе.</p>	<p>- Компетенција за целоживотно учење</p> <p>- Комуникација</p> <p>- Решавање проблема</p> <p>-Сарадња</p> <p>-Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама,задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички</p>	<p>-Разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради;</p>	<p>Наставника</p> <p>Организује наставни процес, мотивише ученике, развија њихова интересовања, демонстрира, поставља питања, показује картице, илустације, објашњава, даје упутства</p> <p>Ученика</p>

		<p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>-Естетичка компетенција</p> <p>Предузимљиво ст и предузетничка компетенција</p>	<p>радови/мини пројекти</p>		<p>Слушање, понављање, рецитоване, певање, бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета и окружења, издавање наредби</p>
<p><i>14. How many balls? 15 balls. Основни бројеви до 20. Правилна множина именица. Питања са How many.</i></p>	<p>Школско окружење.</p>		<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти</p>	<p>-разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине;</p>	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ДРУГИ

Циљнаставногпредмета је: да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљтеме
1.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Развијање пажње и способности активног слушања Развијање музичке меморије, Препознавање изражајних елемената, Усмеравање пажње на везу између темпа иу описаног карактера дела, Проширивање опажајних капацитета и усмеравање пажње на релевантне специфичности музичког дела, Развијање способности праћења музичког тока са разумевањем и упознавање са изражајним елементима уочавање извођачког медија: инструментално или вокално (соло, групно) или оркестарско музи- цирање . Повезивање ученичких знања из различитих области и стављање у функцију разумевања слушаног дела.
2.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Развијање дугорочног памћења и моторичких радњи Подстицање ученика да се музички изражавају и да истражују, Развијање музичке писмености, Повезивање покрета и певање кроз извођење народних музичких и дидактичких игара, Свирање на дечјим ритмичким и алтернативним инструментима
3.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Подстицање музичке фантазије и стваралачког мишљења, Усвајање и памћење музичких репродуктивних и стваралачких активности и знања, Подстицање ученика на импровизацију и истраживање, Компоновање мелодије на задати текст
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начиностваривања садржаја	Међупредметна компетенција	Начин провере	Исход по завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и наставника и кључни појмови
<p>1. СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</p> <p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења. Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок). Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика.</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).</p>	<p>Демонстрација</p> <p>Драматизација</p> <p>Илустрација</p> <p>Ликовни и литерарно представљање доживљеног</p> <p>Кооперативност</p>	<p>Српски језик</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Свет око нас</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>Слушање</p> <p>Изражавање</p> <p>Цртање</p> <p>Писање</p> <p>Играње</p> <p>Закључивање</p> <p>Објашњавање</p> <p>Причање</p>	<p>објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело;</p> <p>– разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима;</p> <p>– издвоји основне музичке изражајне елементе;</p> <p>– препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;</p> <p>– повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;</p>	<p>Активности наставника:</p> <p>Води разговор, прати, подстиче и вреднује активност усвојеног знања, демонстрира, прати, подстиче и вреднује активност ученика, усмерава пажњу ученика, асистира, подстиче и вреднује активност и рад ученика на часу, демонстрира правилно извођење песме, демонстрира извођење ритмичке пратње, демонстрира правилно извођење песме, изражајно чита причу, врши одабир ученика који ће читати причу и ученика који ће активирати носиоце звука, демонстрира извођење песме-модела,</p> <p>Активности ученика:</p> <p>Слушају музику, раде задатке у групи, сарађују и комуницирају, слушају музичка дела, слушају музику и покретом дочаравају доживљај музичког дела, певају песму по слуху, креирају</p>

					и изводе ритмичку пратњу уз помоћ графичког приказа, користећи мали бубањ и штапиће, усмерним слушањем треба да повежу музичке деонице са одговарајућим деловима текста, Кључни појмови: Слушање, трајање тонова, дуго, кратко, соли ста, хор, два певача, народна песма, фрула, фрулаш,
<p>2. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p> <p>Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне ономапоје и илустрације</p> <p>Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (а1 бела, ха1 љубичаста боја).</p> <p>Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.</p> <p>Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструмен-</p>	<p>Демонстрација</p> <p>Драматизација</p> <p>Илустрација</p> <p>Кооперативност</p> <p>Истраживање</p> <p>Прављење дечјих инструмената</p> <p>Ритмичка пратња у току певања</p> <p>Примена мултидисциплинарног приступа</p> <p>Импровизација текста на задату мелодију</p>	<p>Математика</p> <p>Српски језик</p> <p>Физичко васпитање</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p>	<p>Свирање</p> <p>Слушање</p> <p>Изражавање</p> <p>Цртање</p> <p>Певање</p> <p>Играње</p> <p>Закључивање</p> <p>Објашњавање</p> <p>Причање</p> <p>Извођење</p>	<p>– изговара бројалице у ритму, уз покрет;</p> <p>– пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;</p> <p>– изводи уз покрет музичке и традиционалне игре;</p> <p>– примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;</p> <p>– свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;</p> <p>– повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама;</p> <p>– повезује ритам са графичким приказом;</p> <p>– објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;</p> <p>– учествује у школским приредбама и манифестацијама;</p>	<p>Активности наставника: Демонстрира извођење бројалице, свира и пева песму,</p> <p>Активности ученика: Изговара брзалицу уз пратњу на ритмичким удараљкама, уочава изражајне елементе музике, учествује у игри, уочавају различите боје гласова људи, одговарају на питања, решавају задатак,</p> <p>Кључни појмови: Певање, свирање, звук, тон, музика, брзо, споро, тон до, тонови це дур лествице,</p>

<p>тима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон.</p>					
<p>3.МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Креирање сопствених покрета уз музику. Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст.</p>	<p>Демонстрација</p> <p>Слушање</p> <p>Импровизација покретом односно дечјим инструментима</p> <p>Свирање на направљеним музичким инструментима</p>	<p>Ликовна култура</p> <p>Физичко васпитање</p> <p>Српски језик</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p>	<p>Слушање</p> <p>Изражавање</p> <p>Истраживање</p> <p>Стварање</p> <p>Цртање</p> <p>Представљање</p>	<p>– направи дечје ритмичке инструменте; – осмисли покрете уз музику; – осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; – осмисли одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носнице звука.</p>	<p>Активности наставника: Дели задатке по групама, прати подстице ученике, асистира у решавању задатака, организује начин излагања по групама, вреднује и образлаже постигнућа по групама,</p> <p>Активности ученика: Представљају продукте рада, израђују плакате, мапе ума, изводе бројалицу производећи ритмичку пратњу помоћу тела, креирају ритмичку пратњу, уочавају и изводе тонове различитог трајања, певају песму по слуху, изводе ритмичку пратњу помоћу делова тела, решавају задатке, свирају пратњу уз помоћ кишног штапа,</p> <p>Кључни појмови: Стварање музике, тихо, гласно, споро, музичка расположења,</p>

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СВЕТ ОКО НАС

РАЗРЕД: други**Циљ наставног предмета: Упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.**

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1.	Насеље са околином: Други и ја	<ul style="list-style-type: none"> - развијање основних појмова о родбини, ваншколској заједници - уочавање улоге и односа ученика у различитим групама - укључивање у групе у односу на своја интересовања и склоности - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - подстицање размишљања и дискусије не само о својим потребама већ и уважавање потреба и уважавање осећања других
2.	Насеље са околином: Култура живљења	<ul style="list-style-type: none"> - развијање основних појмова о непосредном друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; - развијање навика здравог живљења, (хигијена тела, разноврсна и редовна исхрана, боравак у природи и физичка активност) - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - обучавање ученика да препознају и адекватно реагују у потенцијално опасним ситуацијама по њихово здравље и живот. - оспособљавање ученика за безбедно учешће у саобраћају (кретање пешака кроз насеље, правилно понашање у превозним средствима) - оспособљавање за адекватно понашање током временских непогода
3.	Насеље са околином; Човек ствара	<ul style="list-style-type: none"> - Усвајање појма – ЧОВЕК КАО ДРУШТВЕНОГ БИЋА које ради и ствара, бира и користи различите материјале - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - сакупљање, груписање, процењивање различитих материјала за израду предмета - усвајање појма ЕЛАСТИЧНОСТИ као сложенијег својства неких материјала. - коришћење различитих чула, непосредно деловање на материјале, бележење ученог и извођење огледа
4.	Насеље са околином; Кретање и оријентација у простору и времену	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; - развијање основних елемената логичког мишљења; - оспособљавање за безбедно кретање и сналажење у непосредном окружењу - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - уочавање карактеристика села и града - оспособљавање ученика за сналажење у насељу помоћу адресе, кућног броја и карактеристичних објеката - картографско описмењавање и практична примена знања о рељефу у окружењу

		<p>-усвајање појмова нових временских одредница(минут,сат,дан,седмица,месец ,година, датум, ,годишња доба)</p> <p>-оспособити ученике да правилно користе средства за мерење времена-сат и календар.</p>
5.	Насеље са околином; Разноврсност природе	<p>-схватање узајамног дејстваживе и неживе природе</p> <p>- развијање основних појмова о непосредном природном окружењу</p> <p>-повезивање делова тела живих бића са њиховим улогама</p> <p>- уочавање значаја биљака и животиња за живот људи</p> <p>- оспособљавање за самостално учење и проналажење информација;</p> <p>-препознавање и практиковање понашања људи које не угрожава биљке и животиње у окружењу</p> <p>- учешће ученика у заштити животне средине</p>
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активност ученика и наставника
<p>ДРУГИ И ЈА:Групе људи: родбина, (ван)школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група.Однос потреба и жеља.</p> <p>Правила понашања појединаца и група.</p> <p>Породични, школски и празници насеља.</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Породица; разред-одељење; школски ред; празници; права и обавезе.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - игра улога - дијалогска - радионичарска - илустративна - интерактивна - амбијентална - примена мултидисциплинарног приступа - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> -српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција. 	<p>Процењивање – самостално одмеравање;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација. 	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да</p> <ul style="list-style-type: none"> – идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; – оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; – се понаша тако да уважава различитости других људи; – прихвати последице када прекрши правила понашања групе; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; 	<p>Ученици:</p> <ul style="list-style-type: none"> активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад. <p>Наставник:</p> <ul style="list-style-type: none"> организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.
<p>КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА:Типови насеља: село, град.</p> <p>Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број obroка, боравак у природи и физичка активност.</p> <p>Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превоза)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - радионичарска - текстуална - примена мултидисциплинарног приступа - демонстративна - игра улога - дијалогска 	<ul style="list-style-type: none"> српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, 	<p>Процењивање – самостално одмеравање;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; 	<ul style="list-style-type: none"> – одреди тип насеља на основу његових карактеристика; – повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; 	<p>Ученици:</p> <ul style="list-style-type: none"> активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују;

<p>зна средства). Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза). Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз). Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору.</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Насеља; село; град; хигијена; правилна исхрана; саобраћај; безбедност у саобраћају; непогоде.</p>	<p>- илустративна - амбијентално учење</p>	<p>-одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, однос -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>- Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>	<p>– одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; – примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; – безбедно поступа пре и током временских непогода;</p>	<p>учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
<p>ЧОВЕК СТВАРА: Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада. Еластичност материјала. Својства материјала одређују њихову употребу. Нова намена предмета направљених од различитих материјала. Занимања људи у граду и селу.</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Материјали; производи људског рада; особине материјала; занимања људи.</p>	<p>- радионичарска - текстуална - примена мултидисциплинарног приступа - демонстративна - игра улога - дијалогска - илустративна - амбијентално учење</p>	<p>српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву,</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање; - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик;</p>	<p>– истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; – одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; – пронађе нову намену коришћеним предметима;</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ,</p>

		<p>-рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>- Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>		<p>Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
<p>КРЕТАЊЕ И ОРЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ: Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равной подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена. Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини.</p>	<p>остваривање интегрисаног приступа у формирању појмова - партиципативна - кооперативна - дијалогска - решавање проблем-ситуација</p>	<p>српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање; - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција;</p>	<p>наводи примере различитих облика кретања у окружењу; – одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; – измери растојање које тело пређе током свог кретања; – пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; – именује занимања људи у свом насељу са околином; – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; – забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена – разликује облике рељефа у свом насељу и околини; – разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>

<p>Кључни појмови:</p> <p>Кретање; облици кретања; подлога; сналажење у времену;релеф; Воде-облици воде.</p>			<p>- Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>		
<p>РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ: Заједничке особине живих бића (дусање, исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зељасте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот. Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба:</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Жива бића; делови тела; разноврсност биљака; значај биљака; значај животиња; рециклажа; нежива природа; активности људи-годишња доба.</p>	<p>радионичарска - текстуална - примена мултидисциплинарног приступа - демонстративна - игра улога - дијалогска - илустративна - амбијентално учење</p>	<p>српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање; - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>	<p>-- идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; – повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; – разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; – наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; – штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; – разврста отпад на предвиђена места; – негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; – препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; – повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; – изведе једноставне огледе пратећи упутства; – повеже резултате рада са уложеним трудом.</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>

--	--	--	--	--	--

**ОШ „Стеван Синђелић“
35223 Велики Поповић**

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА за период школске 2022/2023. до 2025/2026.године

Јун 2022.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;**
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;**
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;**
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;**

5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња; б) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;

8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;

10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

13) развијање позитивних људских вредности;

14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знањ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ:

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења Математике је да ученик, овладавајућим математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
		-Оспособити ученика да прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаж их на бројевној правој;

1.	БРОЈЕВИ	<ul style="list-style-type: none"> – прочита и напише број римским цифрама (до 1.000); – изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); – подели број бројем прве десетице, са и безостатка, и провери резултат; – процени вредност израза са једном рачунско операцијом; – израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; – одреди десетице и стотине најближе датом броју; – реши једначину са једном рачунском операцијом; – одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; – упореди разломке са једнаким именицима; – резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; – уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; – чита и користи податке представљене табеларно или графички.
2.	ГЕОМЕТРИЈА	<p>Оспособити ученика да црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат;</p> <ul style="list-style-type: none"> – конструише троугао и круг; – именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; – разликује врсте углова и троуглова; – одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; – опише особине правоугаоника и квадрата; – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<ul style="list-style-type: none"> – Оспособити ученика да чита, упореди и претвар ајединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); – измери површину геометријске фигуре за датом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); – примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.
Укупан број часова	180	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активности наставника и ученика и кључни појмови
---------	----------------------------	----------------------------	---------------	-------	--

<p>1. ТЕМА: БРОЈЕВИ</p> <p>-Бројеви прве хиљаде.</p> <p>-Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак).</p> <p>-Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак).</p> <p>-Зависност резултата од промене компонената.</p> <p>-Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \times x = b$.</p> <p>Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$.</p> <p>-Римске цифре D, M.</p> <p>-Упоредивање разломака са једнаким именицима.</p> <p>-Децимални запис броја са једном децималом.</p>	<p>-Развој појма броја, бројевног низа и поступака рачунања у оквиру блока бројева до 1.000</p> <p>-Упознај усеусмени и писмени поступак сабирања и одузимања у блоку бројева до 1.000 као и множења једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељења бројевима прве десетице.</p> <p>-Усмени поступци рачунања осим у писаној форми, увежбавају се усменим рачунањем (беззаписивања) у циљу практичне примене у реалним ситуацијама везаним за рачунање са новцем и др. Након усвајања усменог поступка рачунања уводе се писмени поступци рачунања који се изводе: записивањем бројева у форми збираних шеструких декадних јединица, коришћење м-таблица месних вредности и скраћено, са потписивањем.</p> <p>-Решавање задатака у реалистичним и проблемским ситуацијама</p> <p>-Решавање задатака у реалистичним и проблемским ситуацијама</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>Бројање</p> <p>Пребројавање</p> <p>Цифарски и записи</p> <p>Манипулација дигиталним материјалом</p> <p>Сабирање</p> <p>Одузимање</p> <p>Контролне вежбе</p> <p>Самостални рад на табели</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <p>прочита, запише и упоред и бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој;</p> <p>– прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000);</p> <p>– изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000);</p> <p>– подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат;</p> <p>– процени вредност израза са једном рачунском операцијом;</p> <p>– израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције;</p> <p>– одреди десетице и стотине најближе датом броју;</p> <p>– реши једначину са једном рачунском операцијом;</p>	<p>Наставник : Показује, приказује, објашњава, записује, задаје задатке, испитује, проверава тачност, даје повратне информације, исправља, оцењује, задаје домаће задатке.</p> <p>Ученици : слушају, записују, одговарају на питања, решавају задатке, посматрају илустрације, анализирају, закључују, износе своје мишљење, повезују претходно стечена знања са новим градивом. слуша упутства за домаћи задатак.</p> <p>Кључни појмови : Римски бројеви, множење, дељење, једначине, разломци</p>
--	--	---	--	---	---

	<p>-Зависност резултата од промене компоненти операција, као важна особина, обрађује се кроз примере у циљу стицања функционалних знања</p> <p>-Ученике треба навикавати да, пре израчунавања, процењују вредности бројевних израза</p> <p>-Решавају се једначине облика $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \cdot x = b$ на основу веза операција сабирања и одузимања и множења и дељења. Подстиче се навика провере решења и анализа „логичности” решења с обзиром на контекст проблема. Решавају се неједначин облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$.</p> <p>-Увести начин записивања решења уз коришћење симбола $\square$, $\{$ и $\}$.</p> <p>-Код ученика развијати способност уочавања проблема анализом ситуације за датесликком, табелом или графиком (стубичасти м дијаграмом и сликовним дијаграмом у</p>			<p>– одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем;</p> <p>– реши проблемски задатак користећи бројевни изразили једначину;</p> <p>– упореди разломке облика са једнаким именицима;</p> <p>– резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом;</p> <p>– уочи и речима опише прави лозана стајање бројева и гниза;</p> <p>– чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);</p>	
--	--	--	--	---	--

	<p>коме је дан симбол може представљати више одједног објекта). У овим примерима, од посебног значаја је селекција значајних информација за решавање проблема и уочавање односа између познатих и непознатих компоненти</p> <ul style="list-style-type: none"> -Усмено писмено образлагање поступка решавања задатка развија појам разломка, -Уводи се децимални запис броја у контексту мерења дужине -Скуп римских цифара се проширује цифрама D и M чиме се омогућава записивање бројева до 1.000 римским цифрама 				
<p>2. ТЕМА: ГЕОМЕТРИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које сесеку). -Угао, врсте углова. -Троугао, врсте троуглова. -Кружница и круг. -Правоугаоник и квадрат. -Обим троугла, квадрата и правоугаоника. 	<ul style="list-style-type: none"> -Паралелне праве и праве које се секу. -Паралелне праве ученици цртају помоћу лежира и троугаоника или дватроугаоника. -Уводе се терминитеме и крак, као и одговарајуће ознаке везане за угао ($A, Aa, \sphericalangle aAb, \sphericalangle BAC$). -Кружница се уводи као затворена крива линија чије су све тачке 	<p>Компетенција за аучење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Решавање проблема</p>	<p>Цртање</p> <p>Моделовање</p> <p>Сецање</p> <p>Лепљење</p>	<ul style="list-style-type: none"> -црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; -конструира троугао и круг; -именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; -разликује врсте углова и троуглова; -одреди обим правоугаоника, 	<p>Наставник : Показује , приказује , црта , објашњава , записује , задаје задатке , испитује , проверава тачност , даје повратне информације , исправља, оцењује , задаје домаће задатке .</p> <p>Ученици : слушају , записују , цртају , одговарају на питања , решавају задатке , посматрају илустрације</p>

<p>-Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира.</p> <p>-Конструкције троугла и кружнице.</p> <p>-Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.</p>	<p>једнакоудаљене од једне тачке – центра кружнице.</p> <p>-Уводесетерми- ницентар, полупречник и пречник</p> <p>-Анализирају се основна својства упознатих геометријских фигура (бројстрана, дужинастрана, подударност и паралелностстрана, врстеуглова) и групишу у односунаученасвој- ства.</p> <p>-Цртају се квадрат и правоугаоник и конструиш етроугао</p> <p>-Обим геометријских фигура (троугла, квадрата, правоугаоника) сеодређујеса и безформула.</p> <p>-Пресликавају се једноставне геометријске фигуре на квадратној мрежи или тачкастој мрежи</p>	<p>Дигиталнаком петенција</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Компетенцијаз аучење</p>		<p>квadrата и троугла, применом обрасца;</p> <p>– опише особине правоугаоника и квадрата;</p> <p>– преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој Мрежи на основу задатог упутства;</p> <p>– користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;</p>	<p>, анализирају , закључују , износе своје мишљење , повезују претходно стечена знања са новим градивом .слуша упутства за домаћи задатак .</p> <p>Кључни појмови : Односи у простору , геометријски</p>
<p>3. ТЕМА: МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p> <p>-Мерење масе (kg, g, t). -Мерење времена (деценија, век, секунд).</p>	<p>-Упознају се стандард немерне једини цезамерењемасе (kg, g, t), времена(деценија, век, секунд), дужине (mm, km)</p>	<p>Решавањепроб лема</p> <p>Сарадња</p>	<p>Практич намерења</p>	<p>– чита, упореди и претвара јединице мерење дужине, масе, запремине течности и времена;</p>	<p>Наставник : Показује , приказује , објашњава ,записује ,задаје задатке , испитује , проверава тачност , даје повратне информације ,</p>

<p>-Мерење дужине (mm, km). -Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl). -Мерење површине геометријских фигура за датом мером.</p>	<p>и запремине течности (l, dl, cl, ml, hl). -Уводи се децимални запис броја. Полази се од сазнања да је дециметар десети део метра и дасе зато може записати да је $1 \text{ dm} = 0,1\text{m}$.</p>	<p>Компетенција зачење</p>	<p>Преслик авање фи гура</p>	<p>– упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); – примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.</p>	<p>исправља, оцењује, задаје домаће задатке. Ученици: слушају, записују, мере, одговарају на питања, решавају задатке, посматрају илустрације, анализирају, закључују, износе своје мишљење, повезују претходно стечена знања са новим градивом. слуша упутства за домаћи задатак. Кључни појмови : Мерење</p>
---	---	--------------------------------	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД: 3.

Циљ наставног предмета: Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	
3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	

Укупан број часова	108	
--------------------	-----	--

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активности наставника, ученика и кључни појмови
<p>1. ТЕМА ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ Вежбе за развој снаге са и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.</p>	<p>1. Развој снаге: -без и са реквизитима, -на справама и уз помоћ справа. трчање са убрзањем; штафетне игре. издржаји на једној нози са различитим положајима слободне ноге,</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу.</p>	<p>Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама -вежбање у адекватној спортској опреми; - Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика. вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита.</p>	<p>- правилно подиже, носи и спушта терет; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - се придржава правила вежбања; вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању. комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу</p>	<p>Активности наставника: - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању; - Посматрање и процена држања тела свих ученика. - Уочавање постуралних промена код ученика - Организује и изводи превентивне вежбе. - Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања. - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања;</p>

					<ul style="list-style-type: none"> - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању. <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара.
--	--	--	--	--	---

					<p>-Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Физичке способности -Моторичке вештине -Здравље -Игре -Плес
<p>2.тема МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ 2/1. АТЛЕТИКА Техника трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником.</p>	<p>Развој издржљивости: -трчање, -елементарне игре, уз коришћење справа.</p> <p>трчање са убрзањем;</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу.</p>	<p>Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама -вежбање адекватној спортској опреми; - Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика. вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања),</p>	<p>- правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - се придржава правила вежбања;</p> <p>вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.</p>	<p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању; - Посматрање и процена држања тела свих ученика. -Уочавање постуралних промена код ученика -Организује и изводи превентивне вежбе. --- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања. - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад.

			без реквизита.		<ul style="list-style-type: none"> - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.
--	--	--	----------------	--	--

					<p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. <p>Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:</p> <p>Физичке способности</p> <ul style="list-style-type: none"> -Моторичке вештине -Здравље -Игре -Плес
<p>2/2. Спортска гимнастика Прескоци и скокови.</p> <p>Вежбе на тлу: вежбе и комбинације.</p> <p>Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе и вежбе променама висова и упора.</p> <p>Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди.</p>	<p>-Развој покретљивости:</p> <ul style="list-style-type: none"> -без иса реквизитима, уз коришћење справа. скок суножним одскоком, суножни доскок на место одскока, <p>Развој координације:</p> <ul style="list-style-type: none"> -извођење координационих вежби у 	<p>Компетенције за учење и сарадњу.</p>	<p>Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама -вежбање у адекватној спортској опреми;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постигнућа у моторичким вештинама. <p>Индивидуални напредак ученика. вежбање и играње у</p>	<ul style="list-style-type: none"> - правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим 	<p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању; - Посматрање и процена држања тела свих ученика. -Уочавање постуралних промена код ученика -Организује и изводи превентивне вежбе.

	<p>различитом ритму и променљивим условима.</p> <p>окрети на греди усправно, у чучњу за 90⁰ и 180⁰</p>		<p>слободно време.</p> <p>Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита.</p>	<p>ситуацијама;</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима; - примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; 	<p>--- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности
--	--	--	---	--	--

					<p>појединачних састава са лоптом;</p> <p>- Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p> <p>Активности ученика:</p> <p>-Прати угру и усваја правила игре.</p> <p>-Помажу у извођењу наставе</p> <p>-Да научи и примењује основна правила игара.</p> <p>-Помогне у извођењу активности предвиђене програмом.</p> <p>Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:</p> <p>Физичке способности</p> <p>-Моторичке вештине</p> <p>-Здравље</p> <p>-Игре</p> <p>-Плес</p>
<p>2/3.Основе тимских, спортских и елементарних игара</p> <p>Између четири ватре</p> <p>Мини-рукомет.</p> <p>Футсал – „мали фудбал”.</p>	<p>елементарне игре, уз коришћење справа.</p> <p>Гађање лоптом у циљ (део зида, медицинка,</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу и живот у</p>	<p>Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама -вежбање у</p>	<p>- користи терминологију вежбања;</p> <p>- поштује правила понашања на вежбаљима;</p> <p>- навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа;</p>	<p>Активности наставника:</p> <p>- Посматрање и праћење активности ученика при вежбању;</p>

	<p>шведски сандук, клупа итд.) једном руком; Рука је у висини рамена или главе. Хватање лопте обема рукама у наручје, на груди.Игра уз примену правила Основи тактике: Кретање играча у пољу.</p>	<p>демократском друштву.</p>	<p>адекватној спортској опреми; - Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика. вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита.</p>	<p>- примени правила игре; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; - се придржава правила вежбања; вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.</p>	<p>- Посматрање и процена држања тела свих ученика. -Уочавање постуралних промена код ученика -Организује и изводи превентивне вежбе. --- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања. - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона;</p>
--	---	------------------------------	--	--	--

					<ul style="list-style-type: none"> - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању. <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. <p>Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВ</p> <p>Физичке способности</p> <ul style="list-style-type: none"> -Моторичке вештине -Здравље -Игре
--	--	--	--	--	--

					-Плес И:
<p>2/4. Плес и ритмика Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Народно коло „Савила се бела лоза винова Народно коло из краја у којем се школа налази.</p>	<p>-вежбање уз музику, -плес. Вежбе са лоптом Бацање и хватање: Народно коло „Савила се бела лоза виновау задатом ритму у месту и кретању, са почучњем, са окретом за 180°.</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу и живот у демократском друштву.</p>	<p>Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама -вежбање адекватној спортској опреми; - Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика. вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита.</p>	<p>- изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес; - правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима; комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу</p>	<p>Активности наставника: - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању; - Посматрање и процена држања тела свих ученика. - Уочавање постуралних промена код ученика - Организује и изводи превентивне вежбе. - Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања. - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин</p>

					<p>ученици прихватају победу и пораз.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању. <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом.
--	--	--	--	--	--

					<p>Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:</p> <p>Физичке способности</p> <p>-Моторичке вештине</p> <p>-Здравље</p> <p>-Игре</p> <p>-Плес</p>
<p>2/5. Пливање</p> <p>Прилагођавање на водену средину и основна обука пливања.</p>	<p>Правила понашања на пливалишту.</p> <p>Рад ногама у води (краул и леђни краул).</p> <p>Вежбе дисања</p> <p>Игре у води.</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу</p>	<p>Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама</p> <p>-вежбање у адекватној спортској опреми;</p> <p>- Постигнућа у моторичким вештинама.</p> <p>Индивидуални напредак ученика.</p> <p>вежбање и играње у слободно време.</p> <p>Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита.</p>	<p>- прати промене у тежини и висини код себе и других;</p> <p>- препозна здравствено стање када не треба да вежба;</p> <p>- примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама;</p>	<p>Активности наставника:</p> <p>- Посматрање и праћење активности ученика при вежбању;</p> <p>- Посматрање и процена држања тела свих ученика.</p> <p>-Уочавање постуралних промена код ученика</p> <p>-Организује и изводи превентивне вежбе.</p> <p>--- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања.</p> <p>- Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад.</p> <p>- Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима.</p>

					<ul style="list-style-type: none"> - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању. <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе
--	--	--	--	--	---

					<p>-Да научи и примењује основна правила игара.</p> <p>-Помогне у извођењу активности предвиђене програмом.</p> <p>Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:</p> <p>Физичке способности</p> <p>-Моторичке вештине</p> <p>-Здравље</p> <p>-Игре</p> <p>-Плес</p>
<p>2/6. Полигони</p> <p>Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.</p>	<p>Развој брзине:</p> <p>вежбе изводити максималном брзином из различитих по-четних положаја на одређени знак – старт из различитих положаја;</p>	<p>Компетенције</p> <p>за учење и сарадњу</p>	<p>Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама</p> <p>-вежбање у адекватној спортској опреми;</p> <p>- Постигнућа у моторичким вештинама.</p> <p>Индивидуални напредак ученика.</p> <p>вежбање и играње у слободно време.</p> <p>Приказ два комплекса усвојених општеприпре</p>	<p>- поштује мере безбедности током вежбања;</p> <p>- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;</p> <p>- примени правила игре;</p> <p>- прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;</p> <p>- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама;</p> <p>- правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима;</p> <p>- се придржава правила вежбања;</p> <p>вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.</p>	<p>Активности наставника:</p> <p>- Посматрање и праћење активности ученика при вежбању;</p> <p>- Посматрање и процена држања тела свих ученика.</p> <p>-Уочавање постуралних промена код ученика</p> <p>-Организује и изводи превентивне вежбе.</p> <p>--- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања.</p> <p>- Посматрање и процена успешности у</p>

			<p>мних вежби (вежби обликовања), без реквизита.</p>		<p>извођењу два спојена колута назад.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да
--	--	--	---	--	--

					<p>препознају лепоту покрета у вежбању.</p> <p>Активности ученика: -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Физичке способности -Моторичке вештине -Здравље -Игре -Плес</p>
<p>3.тема ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА 3/1. Култура вежбања и играња Основна правила: Између четири ватре, Мини-рукомета и Футсала. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе).</p>	штафетне игре.	Компетенције за учење и сарадњу	<p>Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама -вежбање адекватној спортској опреми; - Постигнућа у моторичким вештинама.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; - правилно држи тело; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; - прати промене у тежини и висини код себе и других; - препозна здравствено стање када не треба да вежба; 	<p>Активности наставника: - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању; - Посматрање и процена држања тела свих ученика. -Уочавање постуралних промена код ученика</p>

<p>Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. Ферплеј” (навијање, победа, пораз). Породица и вежбање. Вежбање као део дневних активности.</p> <p>3/2.Здравствено васпитање</p> <p>Моје срце – пулс. Дисање и вежбање. Хигијена простора за вежбање. Значај воћа и поврћа у исхрани. Значај воде за организам и вежбање Поступање у случају повреде.</p>			<p>Индивидуални напредак ученика. вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита.</p>	<p>- примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; - уредно одржава простор у коме живи и борави; користи здраве намирнице у исхрани - повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; - повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;</p>	<p>-Организује и изводи превентивне вежбе. --- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања. - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности,</p>
---	--	--	---	--	--

					<p>складности и креативности појединачних састава са лоптом;</p> <p>- Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p> <p>Активности ученика:</p> <p>-Прати угру и усваја правила игре.</p> <p>-Помажу у извођењу наставе</p> <p>-Да научи и примењује основна правила игара.</p> <p>-Помогне у извођењу активности предвиђене програмом.</p> <p>Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:</p> <p>Физичке способности</p> <p>-Моторичке вештине</p> <p>-Здравље</p> <p>-Игре</p> <p>-Плес</p>
--	--	--	--	--	--

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	КЊИЖЕВНОСТ	<p>Код ученика развијати љубав према читању, градити осећај за лепо и вредно, васпитавати укус и неговати истрајност у читању ..</p> <p>Градити критичко мишљење код ученика и развијати емпатију .</p> <p>Јачати национални и културни идентитет уче ника, кроз упознавање своје књижевности и културе, као и књижевности и културе других народа</p> <p>Развијати литерарно-естетска искуства код ученика и научити их да формирају своје ставове о делу које слушају или читају.</p> <p>Подстицати ученике да износе своје ставове и аргументују их примерима из текста.</p>
2.	<p>ЈЕЗИК</p> <p>ГраMATИКА, правопис</p>	<p>Ученици би требало да овладавају писаним и усменим стандардним српским језиком.</p> <p>Развијање исхода и ученичких компетенција за примену граматичких правила у писаној и говорној комуникацији.</p> <p>Из морфологије проширити научена основна знања о именицама, глаголима, придевима и бројевима и увести : нову врсту речи – заменице(само личне) ; две нове именичке подврсте, градивне и збирне именице; нову подврсту придева – градивне и присвојне ;</p> <p>Повезивати наставу граматике са наставом књижевности . Синтаксичка знања надовезати на већ научена и проширивати реченице по облику и значењу..</p> <p>Правописна правила усвајати постепено, уз понављање и вежбање већ научног и уз упознавање са новим садржајима, и то путем различитих вежбања како на нивоу речи тако и на нивоу реченица и текстова.</p> <p>Писање вишечланих географских назива потребно је повезати са наставом природе и друштва – завичајном географијом.</p> <p>Пожељно је направити корелацију са наставом математике у вези са писањем скраћеница за мерне јединице..</p>

3.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Развијати усмено изражавање ученика у разговору у којем их учитељ усмерава да јасно, прецизно и разговетно изговарају реченице, поштујући интонацију и правилно акцентовање у реченицама.

У вођеном разговору о књижевном или неуметничком тексту или о одређеној теми, ученици одговарају на питања, постављају питања, износе своја мишљења и ставове.

Ученици се охрабрују да обликују усмену поруку у којој ће изнети информације на примерима из свакодневног живота

Подстицати ученике да препричавају, причају и описују и на сажет и на опширан начин како усмено, тако и писмено.

Препричавање мора да има свој циљ и да буде плански и усмерено.

Потребно је усмеравати ученике како да одаберу чињенице, како да одвоје главно од споредног и мање битног и како да следе хронолошки ток садржаја.

Описивање – треба оспособљавати ученике да пажљиво посматрају, уочавају, откривају, запажају, упоређују, па тек онда дату предметност да мисаоно заокруже и језички уобличе.

Извештавати се на јасан, објективан и сажет начин

.Указати ученицима на основне одлике овог облика изражавања: на тачност преношења података, на аутентично презентовање чињеница, на једноставност, на одсуство личног коментара, субјективног доживљаја и имагинарног.

Требало би оспособити ученике да правилно попуне различите једноставне обрасце; на пример, образац за учлањивање у библиотеку или у спортски клуб, писање позивнице за рођендан и слично.

Примењивати прости правописне вежбе које су погодне за савлађивање само једног правописног правила из једне правописне области.

Језичка култура ученика негује се и кроз игровне активности, посебно кроз *језичке вежбе*,

Применом *лексичко-семантичких вежби* код ученика се стварају навику да промишљају и траже адекватан језички израз за оно што желе да искажу .

Говорним вежбама код ученика подстицати машту и креативност због чега би их требало чешће примењивати у настави језичке културе

САДРЖАЈ		Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
1. ТЕМА КЊИЖЕВНОСТ ПОЕЗИЈА Лирска поезија 1. Душан Костић: <i>Септембар</i> 2. Григор Витез: <i>Какве је боје поток/</i> Десанка Максимовић: <i>Вожња</i> 3. Душан Васиљев: <i>Зима</i> 4. Мирослав Антић: <i>Шта је највеће/</i> Ф. Г. Лорка: <i>Луцкаста песма</i> 5. Драган Лукић: <i>Свакога дана/ Шта је отац</i> 6. Бранислав Црнчевић: <i>Љутито мече/</i> Љубивоје Ршумовић: <i>Аждаја своје чеду тепа</i> 7. Милован Данојлић: <i>Љубавна песма</i> 8. Љубивоје Ршумовић: <i>Домовина себрани лепотом</i> 9. Химна Светоме Сави	вежбе у посматрању (визуелне вежбе); вежбе у слушању (акустичке вежбе); развијање културе усменог изражавања; формирање и усавршавање културе пра ктичног комуницирања; усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; аналитичка, синтетичка и аналитичко синтетичка вежбања;	Свет око нас, музичка култура ,ликовна култура Компетенција за учење Комуникација Сарадња	Писање по диктату -читање наглас -питања којима се проверава разумевање прочитаног -контролне вежбе -писмене вежбе -лексичко и синтаксичка вежбања -моторичка вежбања	- чита са разумевањем различите текстове; - опише свој доживљај прочитаних - књижевних дела; - изнесе своје мишљење о тексту; - разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; - одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; - именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; - уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима); - разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност;	- Запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство, активно учествује у реализацији часа, записује, анализира, дискутује, закључује, учествује у тимском и групном раду, процењује наставу, рад других ученика и сопствени рад, чита, пише и решава задатке - Подстиче ученике да опажају, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују, активно учествују, организује час, презентује наставне садржаје, ангажује ученике	-Књижевност, језик, језичка култура	
Укупан број часова 10. Бранко Марки Краљевића	лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе						
Епска поезија							

<p>11. Народне песме: <i>Марко Краљевић и без Костадин, Орање Марка Краљевића</i></p> <p>Проза</p> <p>1. Ла Фонтен: <i>Цврчак и мрав/Езоп: Корњача и зец</i></p> <p>2. Народна приповетка: <i>Свети Сава и сељак без среће</i></p> <p>3. Народна бајка: <i>Чардак ни на небу ни на земљи</i></p> <p>4. Народна приповетка: <i>Свијету се не може угодити</i></p> <p>5. Бранко Ћопић: <i>Изокренута прича</i></p> <p>6. Оскар Вајлд: <i>Себични џин</i></p> <p>7. Светлана Велмар Јанковић: <i>Златно јагње</i> (одломак)</p> <p>8. Бранко В. Радичевић: <i>Прича о дечаку и Месецу</i></p> <p>9. Ијан Макјуен: <i>Реч-две о Питеру</i> (одломак)</p> <p>10. Јохана Шпири: <i>Хајди</i> (одломак)</p> <p>11. Народна бајка: <i>Баи-Челик</i> (читање у наставцима)</p> <p>12. Јасминка Петровић: <i>Од читања се расте</i> (читање у наставцима)</p> <p>Драмски текстови</p> <p>1. Душан Радовић: <i>А зашто он вежба</i></p>	<p>дијалогска</p> <p>демонстративна</p> <p>илустративна примена принципа индивидуализације на више нивоа(у зависности од предзнања ученика); вежбање се изводи појединачно шчитавањем и логичким читањем; читање хорски повремено (у циљу подстицања ученика који заостају у савладавању читања гласно читање протумаченог текста, уз аналитичку и критичку процену; флексибилно читање ванчитаначког текста. преписивање, диктат, одговарање на питања, допуњавање реченица, сатављање прича на основу слика, заједничко</p>			<p>– разуме идеје књижевног дела;</p> <p>– уочи основне одлике народне бајке;</p> <p>– разликује народну од ауторске бајке;</p> <p>– представи главне особине јунака;</p> <p>– уочи основне одлике народне епске песме;</p> <p>– уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу;</p> <p>– разликује опис од приповедања у књижевном делу;</p> <p>– покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту;</p> <p>– уочи хумор у књижевном делу;</p> <p>– чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;</p> <p>– изражајно рецитије песму и чита прозни текст;</p> <p>.</p>	<p>водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>	
--	---	--	--	---	--	--

<p>2. Александар Поповић: <i>Лед се топи</i></p> <p>3. Јованка Јоргачевић: <i>Никад два добра</i></p> <p>4. Лаза Лазић: <i>Суђење</i></p> <p>Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Милева Ајнштајн, Михаило Пупин), знаменита завичајна личност и др. ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <p>3. Бранко Ћопић: <i>Доживљаји Мачка Тоше</i></p> <p>4. Избор из поезије Душана Радовића (<i>Замислите, Да ли ми ве- рујете, Страшан лав, Кад је био мрак, Тужне ђачке исповести, Здравница, Плави зец</i> и друге песме)</p> <p>5. Браћа Грим: <i>Бајке</i> (по избору)</p> <p>Књижевни појмови: – лирска песма, – химна, – епска песма, – народна бајка, – роман, – поређење,</p>	<p>препричавање и први облици самосталног писаног изражавања демонстративна текстуална дијалогска учење путем открића прилагодити читање врсти текста; обим тумачењатекуста прилагодити сложености његове унутрашње структуре; повезивати и груписати са одговарајућим садржајима из других подручјаграматике, правописа, језичке културе читање наглас усмерено читање демонстративна текстуална дијалогска учење путем открића илустративна</p>					
--	---	--	--	--	--	--

<p>- персонификација (на нивоу препознавања),</p> <p>- опис,</p> <p>- дијалог,</p> <p>- приповедање,</p> <p>- епски јунак,</p> <p>драмска радња</p>					
<p>2.ТЕМА : ЈЕЗИК Грамматика, правопис Врсте речи: именице (градивне, збирне); придеви (присвојни, градивни); род и број придева; заменице (личне заменице); глаголи; лице и број глагола. Подела речи на крају реда (граница на самогласник). Управни говор (први и други модел). Неуправни говор. Велико слово: писање имена народа, вишечланих географских назива (планина, река, језера, мора и сл.), празника, наслова књига и часописа; Писање присвојних придева изведених од властитих имена (суфикси: -ов, -ев, -ин; -ски, -чки, -шки). Речца не уз именице и придеве. Наводници (у управном говору, насловима дела, називима школа). Сугласник ј (између самогласника и-о и о-и). Скраћенице (мерне јединице за масу, дужину, време и запремину течности).</p>	<p>коришћење погодног полазног текста;</p> <p>коришћење исказа говорних ситуација;</p> <p>систематска и осмишљена вежбања у говору и писању;</p> <p>стално повезивати знања о језику са непосредном говорном праксом;</p> <p>непосредна дедукција и прво вежбање демонстративна</p> <p>текстуална дијалогска учење путем открића илустративна игра улога</p>	<p>Свет око нас,</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p>	<p>-Писање по диктату</p> <p>-Правописне вежбе</p> <p>-Контролне вежбе</p> <p>- Препричавање</p> <p>- Писање кратких састава</p> <p>-Казивање текстова</p>	<p>- разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима;</p> <p>- одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола;</p> <p>- примењује основна правописна правила;</p>	
<p>3.ТЕМА : ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>	<p>унапред осмислити садржаје који ће се</p>	<p>Свет око нас, музичка култура ,ликовна култура</p>		<p>- јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу,</p>	

<p>Краћи и дужи текстови – књижевни и некњижевни, као и нели- неарни текстови.</p> <p>Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (усмено и писано).</p> <p>Описивање људи, животиња и природе (плански приступ) – усмено и писано.</p> <p>Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.).</p> <p>Богаћење речника: речи истог или сличног значења; речи супротног значења; речи које значе нешто умањено и увећано (уз одговарајуће текстове из лектире).</p> <p>Правописне вежбе: вежбе допуњавања и избора правилног обли- ка речи; диктат, аутодиктат.</p> <p>Језичке вежбе: проширивање и допуњавање реченица разли- читим врстама речи, промена реда речи у реченици, промена дужине реченице.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: речи који припадају различитим тематским скуповима; речи супротног значања али исте врсте и истог рода и броја, промена граматичког лица у тексту; основно и пренесено значење речи и друго.</p> <p>Стилске вежбе: састављање прича на основу задатих речи; сажимање или проширивање</p>	<p>у току године препричавати</p> <p>препричавати садржаје који су претходно протумачени, анализирани</p> <p>вредновати овај вид језичке културе</p> <p>унапред осмислити садржаје који ће се у току године препричавати</p> <p>препричавати садржаје који су претходно протумачени, анализирани</p> <p>вредновати овај вид језичке културе</p> <p>учити ученике да пажљиво посматрају, уочавају, откривају, запажају, упоређују да би мисаоно могли да уобличе оно што описују; навикавати ученике да локализују временски, просторно, узрочно оно што описују</p>	<p>Компетенција за учење Комуникација Сарадња Живот у демократском друштву</p>		<p>поштујући одговарајућу интонацију и логички акцен- нат, паузе, брзину и темпо;</p> <p>– споји више реченица у краћу и дужу целину;</p> <p>– препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин;</p> <p>– извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачно- сти, објективности и сажетости;</p> <p>– варира језички израз;</p> <p>– попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке;</p> <p>– разликује формални од неформалног говора (комуникације);</p> <p>учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуни- кације и пажљиво слуша саговорника</p>		
---	---	--	--	---	--	--

<p>познате приче (текста), мењање краја приче (текста); настављање приче на основу датог почетка; промена становишта (нпр. увести у текст нове ликовне; сместити бајку у далеку будућност...). Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско прикази- вање драмског/драматизованог текста и сл.</p>	<p>да уоче битна својства ,односно да разликују битно од небитног у процесу описивања; учити их да формирају став однос према датој појави; предност дати писменој форми изражавања због већег мисаоног напора у овом виду изражавања демонстративна текстуална дијалогска м. писаних радова учење путем открића</p>					
---	--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Ликовна култура

РАЗРЕД: трећи

Циљ наставног предмета: Циљ наставног предмета ликовна култура је да се ученик развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практичан рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме
1.	МАТЕРИЈАЛИ		Континуирано оспособљавање за коришћење материјала, прибора, техника и савремене технологије у процесу визуелног описивања; разумевање својства и изгледа материјала; Однос материјала, ликовне технике и идеје .
2.	СПОРАЗУМЕВАЊЕ		Континуирано оспособљавање за читање визуелних информација; Стицање свести да се разне поруке не преносе само говором и реченицом већ и звуком, бојом, сложеним сликама, музиком, мимиком, гестом, ...
3.	КОМПОЗИЦИЈА	-	Оспособљавање ученика да схвате да је ликовна композиција целина, сачињена из ликовних елемената. Разликовање дводимензионалне

			и тродимензионалне композиције и традиционалне и савремене употреба орнамената.
4.	ПРОСТОР		Оспособљавање ученика за истраживање и обликовање простора, разликовање облика у простору; креативно и ефектно излагање у простору (поставка изложбе, уређење просторије), стварање оптичке илузије на дводимензионалној подлози.
Укупан број часова	72		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>МАТЕРИЈАЛИ</p> <p>Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност (промене у току сушења, у контакту са светлошћу, у контакту са различитим супстанцама и подлогама...), материјали који могу да се користе као алатке (пера, крзно, длака, лишће, дрвца...). Изглед материјала – основне и изведене боје, природне и створене текстуре.</p> <p>Технике. Однос материјала, ликовне технике и идеје. Производи уметничких заната (накит,</p>	<p>Припрема, избор и коришћење различитих материјала у практичним радовима.</p> <p>- Демонстрација</p> <p>- Истраживање и експериментисање мешањем боја.</p> <p>- Компоновање више материјала у раду (лишће, текстил, канап ....)</p> <p>- Креирање текстура плански вајањем (глача</p>	<p>Компетенција за комуникацију, Естетичка компетенција, компетенција за рад са подацима и информацијама, компетенција за учење и компетенција за сарадњу.</p>	<p>Ликовни радови, практични радови, разговор, игра</p>	<ul style="list-style-type: none"> поштује инструкције за припремање, коришћење, одлагање материјала и прибора; повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом; преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу 	<p>Активности ученика</p> <p>- слуша пажљиво упутства,</p> <p>- ради са различитим материјалима, -компонује различите материјале, - ради ликовне радове различитим техникама (акварела, гваш, темпера),</p> <p>- израђује накит од различитих материјала, - повезује познате и нове информације,</p> <p>- поштује договорена правила</p>	<p>Простор</p> <p>Облик</p> <p>Линија</p> <p>Боја</p> <p>Текстура</p>

<p>уметничке лутке, шешири, таписерије, ћилими, осликани текстил, собне светиљке и сенила, грнчарија, дуборез, гравуре...). Значај рециклирања, уметничка рециклажа</p>	<p>ње, урезивање, утискивање) -Коришћење техника: акварел, гваш, темпера. -Упознавање неколико уметничких заната. -Објашњење значаја рециклаже и уметничке рециклаже</p>			<p>мењајући им употребну функцију;</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију изабраним материјалом, прибором и техникама; 	<p>понашања и начин рада, -употребљава договорену технику рада, -образлазе свој рад, опажање утисак и туђ рад, Активности наставника: -планира и бира ликовне технике, - објашњава технике пре и у току самог рада, -подстиче ученике и мотивише, -подстиче ученике да истраживањем уче о бојама, -објашњава значај рециклаже и уметничке рециклаже.</p>	
<p>СПОРАЗУМЕВАЊЕ Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације. Тумачење визуелних информација. Визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци,</p>	<p>-Вежбање невербалног изражавања мимиком и телом. -Укључивање свих ученика у рад да би се развијала креативност, заједништво и</p>	<p>Компетенција за комуникацију, Естетичка компетенција, компетенција за рад са подацима и информацијама, компетенција за учење и</p>	<p>Ликовни радови ,практични радови , разговор , игра</p>	<ul style="list-style-type: none"> • користи одабране податке и информације као оподстицај за стваралачки рад; • протумачи једноставне визуелне информације и 	<p>Активности ученика - слуша пажљиво упутства, -ликовно изражава визуелни језик који користе људи(застава,грб, амблеми...)</p>	<p>Простор Облик Линија Боја Текстура</p>

<p>симболи, униформе, заставе, ношње... Пејзаж, портрет, аутопортрет.</p> <p>Слика, текст, звук. Кратки анимирани филмови, рекламе, билбор- ди...</p> <p>Лепо писање – плакат, позивнице, честитке</p>	<p>међусобно уважавање.</p> <p>-Наставник указује да неки облици,боје и шаре у природи саопштавају неку поруку и показује познате знаке из окружења.</p> <p>-Израда плаката са саопштењем за јавност и школског плаката са интерним обавештењем.</p> <p>-Примена лепог писања при изради плаката,честитке, позивнице</p>	<p>компетенција за сарадњу.</p>		<p>поруке из свакодневног живота;</p> <ul style="list-style-type: none"> укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким дели- ма и традицији различитих народа; изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем; 	<p>-ради плакат техником по договору,</p> <ul style="list-style-type: none"> ликовно представња слова свог имена, -црта и прави честитке, - оригинално ради свој рад (не копира друге), - кратко и јасно образлаже свој рад утисак или опажање. <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> -планира и бира ликовне технике, - објашњава технике пре и у току самог рада, -подстиче ученике и мотивише, -објашњава визуелне знаке из природе и визуелни језик који користе људи, -даје упутства за израду плаката и честитке, -прати рад ученика и помаже при раду, 	
--	--	---------------------------------	--	--	--	--

					- вреднује урађени ликовни рад.	
КОМПОЗИЦИЈА Композиција. Дводимензионалне и тродимензионалне композиције, организација композиције, равнотежа. Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија	-Сазнање да је ликовна композиција целина састављена од ликовних елемената. -Сликање аутопортрета, пејзажа, распоређивање разноврсних облика. -Цртање орнамента за вез, ћилим, чарапе.... -Дизајнирање орнамента за патике, мајице, орман, столице... -Развијање креативних идеја.	Компетенција за комуникацију, Естетичка компентенција, компентенција за рад са подацима и информацијам а,компентенциј а за учење и компентенција за сарадњу.	Ликовни радови ,практични радови , разговор , игра	• распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирају ћи оригиналне композиције;	Активности ученика - слуша пажљиво упутства, -упознаје се са појмом композиција и текстура, -црта орнаменте и компонује их на ћилиму, -дизајнира одевни предмет по жељи, - поштује договорена правила, - оригинално ради свој рад (не копира друге), - кратко и јасно образлаже утисак, свој рад и радове других ученика. Активности наставника: -бира примере, задатке и активности, -објашњава појам	Простор Облик Линија Боја Текстура

					композиције и текстуре, даје упутства за израду орнамената и дизајнирање предмета, -подстиче ученике да на креативан и ефектан начин излаже свој рад .	
<p>ПРОСТОР Облици у простору. Непокретни објекти у отвореном и затвореном простору (споменици, уметничка дела, експонати...).</p> <p>Композиција у простору – поставка изложбе, уређење просторије, уређење школе, уређење околине у локалној заједници... Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на сцени, у филмовима, игрицама...</p> <p>Кретање. Покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.</p>	<p>Разговор о отвореном и затвореном простору у којем су изложена уметничка дела.</p> <p>-Израда једноставних оптичких илузија (на пример, оп -арт вртешке).</p> <p>Тражење идеје за сценски дизајн на интернету.</p> <p>-Уочавање покрета и начина кретања у простору у коме се налазе.</p>	<p>Компетенција за комуникацију, Естетичка компетенција, компетенција за рад са подацима и информацијама, компетенција за учење и компетенција за сарадњу.</p>	<p>Ликовни радови ,практични радови , разговор , игра</p>	<ul style="list-style-type: none"> • разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости; • учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; <p>разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>	<p>Активности ученика - слуша пажљиво упутства, -разговара са вршњацима о доживљају простора и уметничких радова, -обликује и уређује простор у школи и код куће, -креира и прави кинетичку структуру, -повезује познате и нове информације, -ствара композицију светла и сенке.</p> <p>Активности наставника:</p>	<p>Простор Облик Линија Боја Текстура</p>

	-Креирање кинетичке скулптуре. - Стварање композиције светла и сенке.				-планира и бира ликовне технике, - објашњава технике пре и у току самог рада, -подстиче ученике и мотивише, -објашњава - стварање композиције светла и сенке.	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:МУЗИЧКА КУЛТУРА

РАЗРЕД: Трећи

Циљ наставног предмета је: да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Развијање пажње и способности активног слушања Развијање музичке меморије, Препознавање изражајних елемената, Усмеравање пажње на везу између темпа иу описаног карактера дела, Проширивање опажајних капацитета и усмеравање пажње на релевантне специфичности музичког дела, Развијање способности праћења музичког тока са разумевањем и упознавање са изражајним елементима уочавање извођачког медија: инструментално или вокално (соло, групно) или оркестарско музи- цирање . Повезивањеученичких знања из различитих области и стављање у функцију разумевања слушаног дела.
2.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Развијање дугорочног памћења и моторичких радњи Подстицање ученика да се музички изражавају и да истражују, Развијање музичке писмености, Повезивање покрета и певање кроз извођење народних музичких и дидактичких игара,свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу;

		Свирање на дечјим ритмичким и алтернативним инструментима
3.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Подстицање музичке фантазије и стваралачког мишљења, Усвајање и памћење музичких репродуктивних и стваралачких активности и знања, Подстицање ученика на импровизацију и истраживање, Компоновање мелодије на задати текст
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна компетенција	Начин провере	Исход по завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и Наставника и кључни појмови
<p>3. СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</p> <p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња.</p> <p>Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења.</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок).</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика.</p>	<p>Демонстрација</p> <p>Драматизација</p> <p>Илустрација</p> <p>Ликовни и литерарно представљање доживљеног</p> <p>Кооперативност</p>	<p>Српски језик</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Свет око нас</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>Слушање</p> <p>Изражавање</p> <p>Цртање</p> <p>Писање</p> <p>Играње</p> <p>Закључивање</p> <p>Објашњавање</p> <p>Причање</p>	<p>објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело;</p> <p>– разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима;</p> <p>– издвоји основне музичке изражајне елементе;</p> <p>– препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;</p> <p>– повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;</p>	<p>Активности наставника: Свира,пева,активира дигитални уџбеник,подстиче ученике на активно учење у играма.Чита акционе приче.Објашњава начин игре.Демонстрира начин дусања.Мотивише ученике и подстиче их да усвоје предвиђене садржаје.</p> <p>Активности ученика: Прати упутства,учествује у игри,,одговара на питања,слуша одговоре других ученика,Игра едукативну игру или игрицу,записује наслов лекције у свеску.Износи мишљење о властитом извођењу музике и извођењу других.Активно учествује у раду групе.Прати инструкције за домаћи задатак.Проучава</p>

<p>Музичка прича. Певање и свирање песама из нотног текста. Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање, јачина, тонске висине.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...) Дигитализација .</p>					<p>илустрацију. Слуша и понавља мотив песме. Понавља почетни тон мотива. Проналази на илустрацији црвени тон и његово место на линијском систему. Дели реч на слоге. Усваја мелодију мотива на једном тону пратећи упутства. Самосално свира мотив. Вежба записивање нота. Пева песму из нотног текста уз тактирање.</p> <p>Кључни појмови: Ритмичка меморија. Ноте (четвртин а, осмина, половина), паузе (четвртина, осмина, половина), 2/4 такт, тактирање. Изражајно певање. Особине тона: јачина и боја, темпо. Народна песма. Народне песме игре, народни инструменти, оркестар. Музички бонтон, опера, балет.</p>
<p>4. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p> <p>Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне онотопеје и илустрације</p> <p>Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (а1 бела, ха1 љубичаста боја).</p> <p>Дечји и алтернативни инструменти и начини</p>	<p>Демонстрација</p> <p>Драматизација</p> <p>Илустрација</p> <p>Кооперативност</p> <p>Истраживање</p> <p>Прављење дечјих инструмената</p> <p>Ритмичка пратња у току певања</p> <p>Примена мултидисциплинарног приступа</p>	<p>Математика</p> <p>Српски језик</p> <p>Физичко васпитање</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p>	<p>Свирање</p> <p>Слушање</p> <p>Изражавање</p> <p>Цртање</p> <p>Певање</p> <p>Играње</p> <p>Закључивање</p> <p>Објашњавање</p> <p>Причање</p> <p>Извођење</p>	<p>– изговара бројалице у ритму, уз покрет;</p> <p>– пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;</p> <p>– изводи уз покрет музичке и традиционалне игре;</p> <p>– примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;</p> <p>– свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;</p> <p>– повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама;</p> <p>– повезује ритам са графичким приказом;</p> <p>-свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу;</p>	

<p>свирања на њима. Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање (нотна трајања), јачина (динамичке ознаке – пиано, форте, кре- шендо и декрешендо), тонске висине (од ce1 до ge1).</p> <p>Елементи музичког писма: линијски систем, виолински кључ, трајање тонова (половина, четвртина, осмина ноте и одговарајуће паузе) у такту 2/4.</p> <p>Јединица бројања. Тактирање у 2/4 такту.</p> <p>Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>Музички бонтон.</p>	<p>Импровизација текста на задату мелодију</p>			<ul style="list-style-type: none"> – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; 	
<p>3. МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p> <p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Креирање сопствених покрета уз музику.</p> <p>Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука.</p> <p>Музичка питања и одговори и музичка допуњавања.</p> <p>Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст.</p>	<p>Демонстрација</p> <p>Слушање</p> <p>Импровизација покретом односно дечјим инструментима</p> <p>Свирање на направљеним музичким инструментима</p>	<p>Ликовна култура</p> <p>Физичко васпитање</p> <p>Српски језик</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p>	<p>Слушање</p> <p>Изражавање</p> <p>Истраживање</p> <p>Стварање</p> <p>Цртање</p> <p>Представљање</p>	<ul style="list-style-type: none"> – направи дечје ритмичке инструменте; – осмисли покрете уз музику; – осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; – осмисли одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 	

				– користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носноце звука.	
--	--	--	--	---	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Енглески језик

Циљ учења Страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију, и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Разред: Трећи (први страни језик)

Укупан фонд часова: 72

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	САДРЖАЈ
1.	ПОЗДРАВЉАЊЕ	Hi/Hello, how are you today? I'm fine, thank you, and you? I'm very well, thanks./Not great. Good morning/afternoon/evening/night. Goodbye./Bye. See you later/tomorrow/on Monday.

		Have a nice day /weekend/holiday! Thanks, same to you! Личне заменице – I, you ... Глагол to be – the Present Simple Tense Императив (Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.
2.	ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА	Hi, I'm Andrija. Hello, I'm Alex. How old are you? I'm (nine). I'm in Year 3. Where are you from? I'm from Serbia . How do you spell your name? It's A-N-D-R-I-J-A. Have you got any brothers or sisters? Yes, I have/I've got one sister. No, I'm an only child.How many aunts/uncles have you got? This is my cousin/sister Vanja. Nice to meet you. Nice to meet you, too.What's your/his/her/their address? It's 12, Zvezdarskih jelki Street, Belgrade. What's your/his/her/their phone number? It's oh/zero-six-four-double five/five-five... I'm 10 today. How old is your mum/dad? She/He's 32. Where are your parent's today? Are they at work? No, they're at home. Are your friends at school now? Yes, they are. This is my friend Ana. She's/She is in my class. That's Tea's dog. Its name is Spot. This is our teacher, Mr/Miss/.Mrs. Jones. That is Mr. Turner. He's/He is a policeman. Who are those children? They're neighbors. What are their names? Pavle and Milica. Who's the boy in the picture? It's my Brazilian pen pal, Bruno. Tell me about your family/country. Write soon! Личне заменице – I, you... Присвојни придеви – my, your Показне заменице – this/that, these/those Have got/Have за изражавање поседовања Питања са Who/What/Where/How (old/many) Предлози за изражавање места – from, in... Саксонски генитив са именицама уједнини Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом Императив Основни бројеви (0-100) Алфabet (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтивости; конвенције у писању личних заменица; конвенције у саопштавању телефонских бројева и адреса; употреба титула уз презимена (Mr, Mrs, Miss); разлике између српске азбуке и енглеског алфабета; конвенције у писању разгледница и писама.
3.	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА	Listen, point and repeat. Listen again. Match the words with the things/people in the picture. Order the lines. Ask and answer questions about the photo on page 38. Spell your name. Ask your friend to spell his/her name. Write/Circle the letters/numbers. Write/Say true or false. Complete the sentences/dialogue. Complete the table with ticks and crosses. Read the story. Read and check. Think of a place/person. Come and help! Wait and see! Watch out! Hurry up! Close/Open the door/a window, please! Smile! It's my/your/Oliver's turn! Императив Присвојни придеви – my, your... Алфabet Бројеви 0-100 (Интер)културни садржаји: Поштовање основних норми учтивости.
4.	ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ	Can we meet on Saturday and play football? I'm sorry, I've got a music class on Saturday, but we can meet on Sunday. Really? Sunday is ok for me too! Great! See you at the park! It's hot today. Let's go to the beach! Sorry, but I can't swim! I'm very tired. Let's go home! Come and meet my friends! Listen to the music! Модални глагол can за изражавање предлога и

		способности Императив (Интер)културни садржаји:прикладно позивање и прихватање/одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода.
5.	ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА	Can you spell that again, please?/ Can you write it on the board, please? Can /May I read the story? Of course, you can. Can/May I sit here, please? No, it's Nina's seat. Can/May I borrow your dictionary? Yes, here you are. Thank you/Thanks. You're welcome. Thanks for your help. Модални глаголи за изражавање молбе –can/may Саксонски генитив са именицама у једнини (Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.
6.	ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА, РОЂЕНДАНА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ ДОГАЂАЈА	Welcome to my birthday party! Happy birthday to you! Thanks! How many candles are there on your birthday cake? Happy New Year!/Merry Christmas!/Happy Valentine's Day!/Happy Easter! Thanks, same to you! Let's have a party. Let's celebrate! What do you do on New Year's Day? We open our presents and watch films about Santa Claus and his reindeer. At Easter, we decorate Easter eggs. Children dress up for Halloween. Look at the fireworks! Императив The Present Simple Tense записивањеуобичајенихрадњи (самокаоопција, рецептивно) Питањаса What/How many (Интер)културнисадржаји: Најзначајнији празнициидогађајиначиниобележавања/прославе.
7.	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА	Who's this? It's Johnny Depp, my favorite actor. He's American. That's a photo of my family. Look, they're all smiling. How many teeth has your baby brother got? What colour are his eyes? I've/I have got two hands. She's/She has got black hair. He's/He has got big ears. She's/She is tall and slim. My dad's new car is fast and cool. What are these? They're my new felt tip pens. Belgrade is the capital of Serbia. Our city is old, but very nice. There are a lot of beautiful mountains and lakes in my country. What's the capital of England? London buses are red, but its taxis are black. Where are you in this photo? I'm in Sydney, it's a big city in Australia. There are a lot of strange animals and funny birds. Глаголи have got, to be за давање описа Показне заменице – this/that, these/those Егзистенцијално There is/are... Питања са Who/What/Where/How many... Правилна множина именица: pen – pens, bus – buses, city – cities... Неправилна множина основних именица: tooth– teeth... Употребачлановаприликомпрвогспомињањанекогпојмаи сапојмовимакојисуудређениконтекстом. (Интер)културни садржаји: Познателичностиизобластиспорта, глуме, музике...; престонице земаљаенглескогговорногподручја; препознатљиваобележјаземаљаенглескогговорногподручја
8.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	She's tired/bored. She wants to go home. Is he hungry/thirsty? Does he want a sandwich/a glass of orange juice? They're not cold, they're hot! Are you OK? Is he happy? No, he's sad. His dog is lost. The Present Simple Tense (be, want) (Интер)културнисадржаји: Правилаучтивекомуникације.
9.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	They're at the cinema/museum. Where's your brother? He's in bed. Where's my English dictionary? It's here on my desk. Where are my trainers? They are over there, under the bed.

		Where's the Statue of Liberty? It's in New York. The London Eye is next to the River Thames. Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа: here, there, in, on, at, next to, under... Питањаса Where Употреба и изостављање одређеног члана у изразима at the park/beach/cinema/museum, at home/school/work, in bed... (Интер)културни садржаји: препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја.
10.	ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	What time is it? It's twelve (o'clock). It's a quarter to/past twelve. It's half-past twelve. What day is it today? It's Wednesday. It's a nice, sunny day. Is it snowy? No, but it's rainy and windy today. I've got a basketball game at a quarter to four/on Saturday. Питањаса What/When Предлози за изражавање времена: at, on, to, past... (Интер)културни садржаји: радна недеља и викенд
11.	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА	.It's Alex's guitar. Is that Anna's bag? These are not their jackets. Sophie's mum and dad have got/have a big house. My friend hasn't got/doesn't have any brothers or sisters. Have you got/Do you have a bike? Присвојни придеви my, your... Показне заменице – this/that, these/those Have got/Have за изражавање припадања/поседовања Саксонски генитив са именицама у једнини (Интер)културни садржаји: породица, пријатељи, однос према својој и туђој имовини.
12.	ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА	Does he like music? Yes, he loves it./No, he doesn't. Who's your favorite tennis player? What's your favorite hobby? It's an amazing poster! Those computer games are fantastic! The Present Simple Tense глагола be/like/love Питања са Who/What (Интер)културни садржаји: интересовања, хобији
13.	ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ	My brother can play football, but he can't act. How many languages can your dad speak? Can you play the guitar? I can't ride a bike. We are late for our school bus. Look! She's/She is wearing a dress. Is he wearing jeans? Yes, he is. No, he isn't. What are you doing? I'm/I am eating a biscuit. What are they doing? They are not/aren't playing, they're watching TV. Модални глагол са за изражавање способности The Present Continuous Tense за изражавање тренутних радњи Питања са What/Where/When/How many... (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи - наставне и ваннаставне активности.
14.	ИЗРАЖАВАЊЕ БРОЈА И КОЛИЧИНЕ	How many children are there in your class? There are 11 boys and 14 girls. How many classes have we got today? We've got four classes. Her granny is 65. Правилна множина именица: boy-boys, girl-girls, class-classes... Неправилна множина основних именица: child-children... Питања са How much/many Основни бројеви 0-100 (Интер)културни садржаји: Конвенције у писању двоцифрених бројева. Новчане валуте у земљама енглеског говорног подручја и њихове ознаке

Садржај	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности у васпитно – образовном процесу
<p>1. Hi/Hello, how are you today? I'm fine, thank you, and you? I'm very well, thanks. /Not great. Good morning/afternoon/evening/night. Goodbye. /Bye. See you later/tomorrow/on Monday. Have a nice day/weekend/holiday! Thanks, same to you!</p> <p>Личне заменице – I, you ...</p> <p>Глагол to be – the Present Simple Tense</p> <p>Императив</p>	<p>циљнијезикупотребљавасеуучионициудобро осмишљенимконтекстимаодинтересазаучен икеуатмосферизаједништваимеђусобнесара дње; - говорнаставникаприлагођенјеузрастуизнањ имаученика; - наставникморабити сигурандајесхваћено зна чењепоруке, укључујућињенекултуролошкеиваспитне елементе, каоиелементесоцијализације; - битнојезначењејезичкепоруке; - знањаученикамересејасноодређенимрелативнимкритеријумима тачностиизатоузорнијеиз ворниговорник; - са циљемдасеунапредиквалитетиобимјез</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учење у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>– Поздрави и отпоздрави, примењујући једноставна језичка средства;</p>	<p>-ученика</p> <p>- посматра, разговара о посматраном, ради на илустрованим словарицама, црта, чита, рецитује, драматизује, смишља приче, користи дечју штампу и непознате текстове, слуша, практично комуницира, ређа слагалице од слова и слика, слободно и усмерено препричава, прича, описује на основу онога што је видео, доживео, осетио, саставља реченице, прави самостални речник, пише честитке, писма,</p>

	<p>ичк огматеријала, наставасезасниванас оцијалнојинтеракцији у учионицииванње, испроводисепутемгрупногилииндивидуално грешавањапроблема, каоирешавањеммањ еиливишесложенихз ада такауреалнимивиртуелнимусловимасајасноо дређенимконтекстима, поступкомициљем; - свиграматичкисадржајиуводесеиндуктивно мметодомкрозразноврснеконтекстуализован епримереускладусанивоомибездеталњих гра матичкихобјашњења, ањиховопознавањес евреднујеиоцењујен аос новуупотребеуодговарајућемкомуникативно мконтексту. Комуникативноинте</p>				<p>пише по диктату и аутодиктат.</p> <p>- Наставника</p> <p>-прати, усмерава, вреднује, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, наводи на повезивање и примену знања.</p>
--	---	--	--	--	---

	<p>ракивниприступун аставистранихјезик аукључујеиследеће: - усвајањејезичкогсад ржајакрозциљаноио сми шљеноучествовањеу друштвеномчину; - поимањепрограмака оскупадинамичних, заједничкиприпрем љенихприлагођени хзад атакаиактивности; - наставниктребадаом огућиприступновим идеј амаињиховоприхват ање, каоикреирањенових идеја; - ученицисепосматрај укаоодговорни, креативни, активниучеснициуд руштвеномчину; - наставниматеријали представљајуједанод изв ораактивностиитреб адабудупраћениупот реб омдодатнихаутентич нихматеријала</p>				
<p>2 . <i>Hi, I'm Andrija. Hello, I'm Alex. How old are you? I'm (nine). I'm in Year 3.</i></p>	<p>учионицајепросторк ојијемогућеприлаго ђава</p>	<p>Компентенција за учење,</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати</p>	<p>– Представи себе и другог; – Разуме једноставна питања</p>	

<p><i>Where are you from? I'm from Serbia. How do you spell your name? It's A-N-D-R-I-J-A. Have you got any brothers or sisters? Yes, I have/I've got one sister. No, I'm an only child. How many aunts/ uncles have you got? This is my cousin/sister Vanja. Nice to meet you. Nice to meet you, too. What's your/his/her/their address? It's 12, Zvezdarskih jelki Street, Belgrade. What's your/his/her/their phone number? It's oh/zero-six-four-double five/five-five... I'm 10 today. How old is your mum/dad? She/He's 32. Where are your parents today? Are they at work? No, they're at home. Are your friends at school now? Yes, they are. This is my friend Ana. She's/She is in my class. That's Tea's dog. Its name is Spot. This is our teacher, Mr/Miss/Mrs. Jones.</i></p> <p><i>That is Mr. Turner. He's/He is a policeman. Who are those children? They're neighbors What are their names? Pavle and Milica. Who's the boy</i></p>	<p>типотребаманаставе изданаудан; - раднапројектукаоаза даткукојиостварујек орел ацијусадругимпредметимаиподстичеразв ојк огнитивнихспособно стиученика (планирање, запажање, анализа, вредновање, закључивањеитд.); - заувођењеновоглекс ичкогматеријалакор исте се познатеграматичк еструктуреиобрнуто, анарочитонанижему зрастутребакористи ти нтернационализмеи речикојесуимпознат е, каоивизуализацијук аосредствосемантиза циј е. Технике / активности - Током часа препоручује се динамично смењивање техника / активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. - Слушање и реаговање на</p>	<p>Одговорно учешће у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>учешће у активностима, ангажовање,однос према друговима и према обавезама,укљученост у рад у пару, групни и тимски рад,процена од стране ученика наставног часа,ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори,писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>личне природе и одговара на њих;</p>	
---	---	--	---	---	--

<p><i>in the picture? It's my Brazilian pen pal, Bruno. Tell me about your family/country. Write soon!</i></p> <p>Личне заменице – <i>I, you...</i> Присвојни придеви – <i>my, your...</i> Показне заменице – <i>this/that, these/those</i> <i>Have got/Have</i> за изражавање поседовања Питања са <i>Who/What/Where/How</i> (<i>old/many</i>) Предлози за изражавање места – <i>from, in...</i> Саксонски генитив са именицама у једнини Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени Контекстом. Императив. Основни бројеви (0-100) Алфабет</p>	<p>упутства наставника на страном језику или са аудиозаписа (слушај, пиши, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој, отвори / затвори свеску, итд.) - Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.) - Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.) - Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) - Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање). - Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим / не волим, компарације...). - Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. - Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације). - Драмске активности. - Пројектне активности.</p>				
<p>3. Listen, point and repeat. Listen again. Match the</p>			<p>Формативно – на сваком часу</p>	<p>– Разуме једноставна</p>	

<p>words with the things/people in the picture. Order the lines. Ask and answer questions about the photo on page 38. Spell your name. Ask your friend to spell his/her name. Write/Circle the letters/numbers. Write/Say true or false. Complete the sentences/dialogue. Complete the table with ticks and crosses. Read the story. Read and check. Think of a place/person. Come and help! Wait and see! Watch out! Hurry up! Close/Open the door/a window, please! Smile! It's my/your/Oliver's turn!</p> <p>Императив Присвојни придеви – my, your... Алфабет Бројеви 0–100</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>процењивати учешће у активностима, ангажовање,однос према друговима и према обавезама,укљученост у рад у пару, групни и тимски рад,процена од стране ученика наставног часа,ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори,писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>упутства и налоге и реагује на њих; -Саопшти једноставна упутства и налоге;</p>	
<p>4. Can we meet on Saturday and play football? I'm sorry, I've got a music class on Saturday, but we can meet on Sunday. Really? Sunday is ok for me too! Great! See you at the park! It's hot today. Let's go to the beach! Sorry, but I</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња,</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање,однос према друговима и према обавезама,укључу</p>	<p>- Разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега; - Упути позив на заједничку активност;</p>	

<p>can't swim! I'm very tired. Let's go home! Come and meet my friends! Listen to the music!</p> <p>Модални глагол can за изражавање предлога и способности Императив</p>		<p>Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>ченост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>		
<p>5. Модални глаголи за Can you spell that again, please?/Can you write it on the board, please? Can/May I read the story? Of course, you can. Can/May I sit here, please? No, it's Nina's seat. Can/May I borrow your dictionary? Yes, here you are. Thank you/Thanks. You're welcome. Thanks for your help. Изражавање молбе – can/may Саксонски генитив са именицама у једнини</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укључујући ченост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања</p>	<p>- Разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - Упути кратке и једноставне молбе; - Искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин;</p>	

			<p>других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>		
<p>6. <i>Welcome to my birthday party! Happy birthday to you! Thanks! How many candles are there on your birthday cake? Happy New Year!/ Merry Christmas!/Happy Valentine's Day!/Happy Easter! Thanks, same to you! Let's have a party. Let's celebrate! What do you do on New Year's Day? We open our presents and watch films about Santa Claus and his reindeer. At Easter, we decorate Easter eggs. Children dress up for Halloween. Look at the fireworks!</i></p> <p>Императив <i>The Present Simple Tense</i> за описивање</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени</p>	<p>– Разуме једноставно исказане честитке и одговори на њих; – Упути једноставне честитке; – Разуме и, примењујући једноставна језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника;</p>	

<p>уобичајених радњи (само као опција, рецептивно) Питања са <i>What/How many</i></p>			<p>одговори,писмене провере. Домаћи задатак.</p>		
<p>7. Who's this? It's Johnny Depp, my favorite actor. He's American. That's a photo of my family. Look, they're all smiling. How many teeth has your baby brother got? What color are his eyes? I've/I have got two hands. She's/She has got black hair. He's/He has got big ears. She's/ She is tall and slim. My dad's new car is fast and cool. What are these? They're my new felt tip pens. Belgrade is the capital of Serbia. Our city is old, ut very nice. There are a lot of beautiful mountains and lakes in my country. What's the capital of England? London buses are red, but its taxis are black. Where are you in this photo? I'm in Sydney, it's a big city in Australia. There are a lot of strange animals and funny birds.</p> <p>Глаголи have got, to be за давање описа Показне заменице – this/that, these/those</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање,однос према друговима и према обавезама,укљученост у рад у пару, групни и тимски рад,процена од стране ученика наставног часа,ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори,писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>- Препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; - Разуме једноставне описе бића, предмета и места; - Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;</p>	

<p>Егзистенцијално There is/are...</p> <p>Питања са Who/What/Where/How many...</p> <p>Правилна множина именица: pen – pens, bus – buses, city – cities...</p> <p>Неправилна множина основних именица: tooth – teeth...</p> <p>Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом.</p>					
<p>8. She's tired/bored. She wants to go home. Is he hungry/thirsty? Does he want a sandwich/a glass of orange juice? They're not cold, they're hot! Are you OK? Is he happy? No, he's sad. His dog is lost.</p> <p>The Present Simple Tense (be, want)</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог</p>	<p>– Разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;</p> <p>– Изрази основне потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима;</p>	

			рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.		
<p>9. They're at the cinema/museum. Where's your brother? He's in bed. Where's my English dictionary? It's here on my desk. Where are my trainers? They are over there, under the bed. Where's the Statue of Liberty? It's in New York. The London Eye is next to the River Thames.</p> <p>Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа: here, there, in, on, at, next to, under...</p> <p>Питања са Where</p> <p>Употреба и изостављање одређеног члана у изразима at the park/beach/cinema/museum, at home/school/work, in bed...</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>– Разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих;</p> <p>– Тражи и пружи једноставна обавештења о положају у простору;</p>	

<p>10. What time, is it? It's twelve (o'clock). It's a quarter to/past twelve. It's half past twelve. What day is it today? It's Wednesday. It's a nice, sunny day. Is it snowy? No, but it's rainy and windy today. I've got a basketball game at a quarter to four/on Saturday.</p> <p>Питања са What/When Предлози за изражавање времена: at, on, to, past...</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учење у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>– Разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време;</p>	
<p>11. It's Alex's guitar. Is that Anna's bag? These are not their jackets. Sophie's mum and dad have got/have a big house. My friend hasn't got/doesn't have any brothers</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка,</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учење у активностима, ангажовање, однос према друговима и</p>	<p>– Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/не-припадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;</p>	

<p>or sisters. Have you got/Do you have a bike?</p> <p>Присвојни придеви my, your...</p> <p>Показне заменице – this/that, these/those</p> <p>Have got/Have за изражавање припадања/поседовања</p> <p>Саксонски генитив са именицама у једнини</p>		<p>Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања.</p> <p>Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере.</p> <p>Домаћи задатак.</p>	<p>- Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припада- ње/неприпадање, поседовање/непоседовање;</p>	
<p>12. Does he like music? Yes, he loves it./No, he doesn't. Who's your favorite tennis player? What's your favorite hobby? It's an amazing poster! Those computer games are fantastic!</p> <p>The Present Simple Tense глагола be/like/love</p> <p>Питања са Who/What</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учење у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног</p>	<p>- Разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопада- ња и реагује на њих;</p> <p>- Тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;</p>	

			<p>часа,ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори,писмене провере. Домаћи задатак.</p>		
<p>13. My brother can play football, but he can't act. How many languages can your dad speak? Can you play the guitar? I can't ride a bike. We are late for our school bus. Look! She's/She is wearing a dress. Is he wearing jeans? Yes, he is. No, he isn't. What are you doing? I'm/I am eating a biscuit. What are they doing? They are not/aren't playing, they're watching TV.</p> <p>Модални глагол can за изражавање способности The Present Continuous Tense за изражавање тренутних радњи Питања са</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање,однос према друговима и према обавезама,укљученост у рад у пару, групни и тимски рад,процена од стране ученика наставног часа,ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања.</p>	<p>– Разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; – Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; – Опише радње и способности користећи једноставна језичка средства;</p>	

<p>What/Where/When/How many...</p>			<p>Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>		
<p>14. How many children are there in your class? There are 11 boys and 14 girls. How many classes have we got today? We've got four classes. Her granny is 65.</p> <p>Правилна множина именица: boy-boys, girl-girls, class-classes... Неправилна множина основних именица: child-children...</p> <p>Питања са How much/many Основни бројеви 0–100</p>		<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учење у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>- Разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине;</p>	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ПРИРОДА И ДРУШТВО

РАЗРЕД: трећи

Циљ наставног предмета: Упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1.	Мој крај – Природа, човек, друштво	-развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; -развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; -развијање основних елемената логичког мишљења.
2.	Мој крај – Оријентација у простору и времену	-развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; -оспособљавање за самостално учење и проналажење информација.
3.	Мој крај – Прошлост	-оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; -интегрисање искуствених и научних знања у контуре система појмова из области природе и друштва.
4.	Мој крај – Кретање	-стварање елементарне научне писмености и ставрање основа за даље учење; -упознавање различитих облика кретања и упознавање са утицајем подлоге и облика на кретање; -оспособљавање ученика да уочавају различите облике кретања у свом окружењу.
5.	Мој крај - Материјали	-оспособљавање ученика да препознају различите материјале у окружењу од којих се праве различити предмети; -развијање еколошке свести, упознавање са процесом рециклаже у локалној самоуправи и акцијама које се у те сврхе спроводе.
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и наставника:
Мој крај – Природа, човек, друштво Облици рељефа: узвишења (подножје, стране, обронци, врх), равнице и удубљења. Рељеф у мом крају. Површинске воде: река и њене притоке (лева и десна обала); бара и језеро.	- игра улога - дијалогска - радионичарска - илустративна - интерактивна - амбијентална - примена мултидисциплинарног приступа	-српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење,	Процењивање – самостално одмеравање; - Грисање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена;	– идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; – одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају; – илуструје примерима како	Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују;

<p>Површинске воде у мом краја. Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот).</p> <p>Производне и непроизводне делатности и њихова међузависност. Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност. Значај и улога саобраћаја. Путнички, теретни и информациони саобраћај. Безбедно понашање ученика на саобраћајницама у крају. Опрема за безбедну вожњу ролера, тротинета и бицикла. Течно, гасовито и чврсто стање воде. Кружење воде у природи. Промене при загревању и хлађењу ваздуха (промена температу- ре, запремина и кретање ваздуха). Мерење температуре воде, ваздуха и тела. Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама: • Копнене животне заједнице: шуме, ливаде и пащњаци; • Водене животне заједнице: баре, језера и реке. Култивисане животне заједнице: воћњаци, повртњаци, њиве и паркови. Значај и заштита земљишта и копнених животних заједница. Значај и заштита вода и водених животних заједница. Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима. Начини преношења и мере заштите од заразних болести (грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке).</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Рељеф; воде; становништво; производне и непроизводне делатности; село-град; саобраћај;</p>	<p>- кооперативна</p>	<p>-одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>- Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта –осмишљавање и реализација.</p>	<p>рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; – примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима; – повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи; – повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; – примени правила безбедног понашања у саобраћају; – разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; – повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; – чита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; – прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране; – илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини; примени поступке (мере) заштите од заразних болести;</p>	<p>учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
--	------------------------------	---	--	--	--

стања воде; кружење воде у природи; ланци исхране; животне заједнице; заразне болести.					
<p>Мој крај – Оријентација у простору и времену Главне стране света. Умањено приказивање објеката и приказивање из „птичије” перспективе. План насеља. Географска карта Републике Србије: картографске боје, картографски знаци).</p> <p>Мој крај на географској карти Републике Србије. Временске одреднице (датум, година, деценија и век).</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Стране света; план-карта насеља; географска карта; картографски знаци; временске одреднице.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка, - текстуална - примена мултидисциплинарног приступа - демонстративна - игра улога - илустративна - амбијентално учење 	<p>српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање; - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција;</p>	<ul style="list-style-type: none"> – се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; – опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља; – идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; – користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; 	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
<p>Мој крај – Прошлост; Историјски извори (материјални, писани и усмени). Садашњост, прошлост, будућност: догађаји, људи и промене у мом крају. Породична прошлост (преци и потомци) и знаменити људи краја. Начин живота данас и у прошлости – занимања, одевање, исхрана, дечије игре.</p> <p>Кључни појмови:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - радионичарска - текстуална - примена мултидисциплинарног приступа - демонстративна - игра улога - дијалoшка - илустративна - амбијентално учење 	<p>српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини,</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање; - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду;</p>	<ul style="list-style-type: none"> – прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; 	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час</p>

<p>Историјски извори; садашњост, прошлост, будућност; занимања људи; породична прошлост.</p>		<p>-одговоран однос према здрављу, -предуимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>- Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>		<p>предентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
<p>Мој крај – Кретање Кретање тела по путањи (праволинијско и криволинијско). Утицај јачине деловања на пређено растојање тела. Дејство Земљине теже – падање тела. Утицај облика тела на брзину падања. Извори светлости (природни и вештачки). Како настаје сенка – облик и величина сенке. Кретање производи звук: треперење затегнуте жице, гласних жица; различити звуци у природи. Звук као информација. Заштита од буке.</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Кретање; сила; Земљина тежа; светлосни извор; сенка; звук; бука.</p>	<p>- текстуална, - партиципативна - кооперативна - дијалогска -решавање проблем-ситуација</p>	<p>српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура, -компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предуимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање; - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Стварање – креативна продукција;</p>	<p>– повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним расто-јањем; – доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; – разликује природне и вештачке изворе светлости; – повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; – повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора;</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
<p>Мој крај – Материјали Промене материјала: повратне (истезање, савијање, ширење/скупљање; испаравање, кондензовање,</p>	<p>- текстуална -примена мултидисциплинарног приступа</p>	<p>српски језик, -математика, -физичко васпитање, -ликовна култура, -музичка култура,</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање; - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања;</p>	<p>– разликује повратне и неповратне промене материјала; – уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја,</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају</p>

<p>топљење/очвршћавање) и неповратне (сагоревање, рђање). Сличности и разлике међу течностима (вода, уље, детергент за прање судова, мед, млеко, сок од лимуна).</p> <p>Вода и друге течности као растварачи.</p> <p>Зависност брзине рас-тварања од уситњености материјала, температуре течности и мешања.</p> <p>Топлотна проводљивост материјала.</p> <p>Ваздух као топлотни изолатор у природи и свакодневном животу (крзно и перје; слојевито облачење, вунене рукавице, грађевински блокови, термос-боца).</p> <p>Значај рециклаже. Разврставање отпада од пластике, стакла, папира, метала.</p> <p>Рационална потрошња.</p> <p>Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју.</p> <p>Кључне речи:</p> <p>Материјали; промене материјала; особине течности; топлотна проводљивост; рециклажа; промена окружења-утицај човека.</p>	<p>- демонстративна - игра улога - дијалогска - илустративна</p>	<p>-компетенција за учење, -одговорно учешће у демократском друштву, -естетичка компетенција, -комуникација, -одговоран однос према околини, -одговоран однос према здрављу, -предузимљивост и оријентација ка предузетништву, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -сарадња, -дигитална компетенција.</p>	<p>- Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање-креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>	<p>густина; – одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; – објасни како рециклажа помаже очувању природе; – изведе једноставне огледи/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др); повеже резултате рада са уложеним трудом.</p>	<p>дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
---	--	---	---	---	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ДИГИТАЛНИ СВЕТ

РАЗРЕД: трећи

Циљ наставног предмета:

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	-Подстицање ученика на коришћење дигиталних уређаја; -Оспособљавање ученика да откуца једноставан текст; -Оспособљавање ученика да користе велико слово,размак између речи,прелаз у нови ред; -Промовисање радова ученика на школском сајту; -Развијање тимског рада и комуникације.
2.	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	-Упућивање ученика на чињеницу да сваки корисник интернета има свој дигитални углед; -Оспособљавање ученика да не остављају дигиталне трагове који се тешко могу брисати; -Оснаживање ученика да реагују на адекватан начин у додиру са непримерним садржајима; -Упућивање ученика на образовно видео игре примерене њиховом узрасту.
3.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	-Развијање и јачање самопоуздања ученика; -Оспособљавање ученика за блоковско програмирање понављањем одређених циклуса; --Продубљивање ученичких знања у вези креирања програма.

Укупан број часова	36	
--------------------	----	--

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исходи	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>ДИГИТАЛНО ДРУШТВО</p> <p>Унос краћег текста помоћу физичке и виртуелне тастатуре (функције Shift, Enter, Space bar, Caps Lock, Delete, Backspace тастера).</p> <p>Селектовање и основно едитовање текста (брисање, додавање).</p> <p>Чување текстуалног документа, именовање и поновно отварање.</p> <p>Додавање текстуалног објашњења на слику, чување, именовање и поновно отварање.</p> <p>Претраживање интернета (прегледачи, претраживачи, кључне речи, информисаност о томе како су резултати претраге одабрани и ранжирани; критички</p>	<p>-иницирати разговор са ученицима;</p> <p>-демонстрирати основне могућности школске платформе за онлајн учење;</p> <p>- подстицање ученика на рад;</p> <p>-упознавање ученика са радним окружењем;</p> <p>-припремање датотека и упућивање како их отворити и сачувати,</p> <p>-коришћење програма за</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење;</p> <p>Рад с подацима и информацијама;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Решавање проблема;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Естетичка компетенција;</p>	<p>-усмена провера;</p> <p>-писмена провера;</p> <p>-исказивање рефлексивних коментара при представљању оног што су урадили;</p> <p>-стварање и исправљање решења;</p> <p>програмирање у пару;</p> <p>-одговарање на постављена отворена питања;</p> <p>- коришћење рубрике за</p>	<p>– унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста;</p> <p>– селекује и измени (обрише, дода) текст;</p> <p>– именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку;</p> <p>– допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике;</p> <p>– именује, сачува и поново отвори графичку датотеку;</p> <p>– објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за</p>	<p>Ученици:</p> <p>активни учесници на часу;</p> <p>записују анализирају дискутују закључују примењују;</p> <p>учествују у тимском и групном раду;</p> <p>процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник:</p> <p>организује час презентује наставне садржаје;</p> <p>ангажује ученике;</p> <p>демонстрира, користи ИКТ,</p>	<p>-уређивање текста;</p> <p>-обрада слике;</p> <p>- претраживање интернета;</p> <p>-дигитални материјали</p>

<p>однос према резултатима претраге).</p> <p>Етичко коришћење туђих дигиталних материјала.</p> <p>Коришћење технологије ван школе-примери дигитализације у свакодневном животу у чијој је основи вештачка интелигенција.</p>	<p>цртање и обрау слика;</p> <p>-уношење сложенијих текстова;</p> <p>-куцање текстова и кориговање грешака;</p> <p>-постављање питања;</p> <p>-критички прилаз садржајима са интернета;</p> <p>-практичан рад на рачунару</p>	<p>Предузимљивост и предузетничка компетенција.</p>	<p>идентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и шта су научили;</p>	<p>приступ садржајима светске мреже;</p> <p>– осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје;</p>	<p>Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>	
<p>БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА</p> <p>Дигитални углед.</p> <p>Усклађеност дигиталних садржаја са узрастом корисника.</p>	<p>-разговор;</p> <p>- демонстрција;</p> <p>-објашњење прихвативог и неприхватљивог понашања на интернету;</p> <p>-упућивање и давање савета;</p> <p>-гледање краћег филма са дигиталним насиљем;</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење;</p> <p>Рад с подацима и информацијама;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Решавање проблема;</p>	<p>-усмена провера;</p> <p>-писмена провера;</p> <p>- исказивање рефлексивних коментара при представљању онога што су урадили;</p>	<p>– објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета;</p> <p>– објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету;</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад</p>	<p>-понашање у дигиталном окружењу;</p>

<p>Дигитално насиље.</p> <p>Примерена комуникација у дигиталном окружењу.</p> <p>Израда личног плана коришћења дигиталних уређаја.</p>	<p>-размена порука путем вајбера</p> <p>-промовисање стваралаштва ученика;</p>	<p>Сарадња;</p> <p>Естетичка компетенција;</p> <p>Предузимљивост и предузетничка компетенција.</p>	<p>-стварање и исправљање решења; програмирање у пару;</p> <p>- одговарање на постављена отворена питања;</p> <p>-креирање дневног плана рада;</p> <p>-пажљиво руковање дигиталним уређајима;</p> <p>-креирање статичке или покретне слике.</p>	<p>– објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин;</p> <p>– наведе примере дигитализације у свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно;</p> <p>– објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује;</p> <p>– одабира дигиталне садржаје на основу PEGI ознаке у складу са својим узрастом;</p> <p>– препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин;</p> <p>– направи лични план коришћења дигиталних уређаја уз помоћ наставника;</p> <p>– означи начин комуникације путем</p>	<p>других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>	
--	--	--	--	--	--	--

				интернета који највише одговара контексту у коме се комуникација дешава;		
<p>АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН</p> <p>РАЗМИШЉАЊА</p> <p>Осмишљавање алгоритама са гранањем који води до решења једноставног проблема.</p> <p>Оператори поређења и аритметички оператори.</p> <p>Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику.</p> <p>Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен.</p> <p>Уочавање и исправљање грешака у програму.</p>	<p>-разговор;</p> <p>-демонстрација;</p> <p>-објаснити појам алгоритам;</p> <p>-постављање питања,</p> <p>-постављање задатака;</p> <p>-креирање персонализованог и подстицајног образовног окружења;</p> <p>-рад практичних задатака;</p> <p>-блоковско програмирање примерено узрасту;</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење;</p> <p>Рад с подацима и информацијама;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Решавање проблема;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Естетичка компетенција;</p>	<p>усмена провера;</p> <p>-писмена провера;</p> <p>-исказивање рефлексивних коментара при представљању оног што су урадили;</p> <p>-стварање и исправљање решења;</p> <p>-одговарање на постављена отворена питања;</p> <p>-решавају проблем;</p>	<p>– решава једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева понављање (програмски циклус);</p> <p>– утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма/програма који садржи понављање;</p> <p>– уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму/програму који садржи понављање;</p> <p>– решава једноставан проблем у визуелном</p>	<p>Ученици:</p> <p>активни учесници на часу;</p> <p>записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду;</p> <p>процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник:</p> <p>организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира,</p>	<p>-алгоритам;</p> <p>- програмирање у визуелном програмском језику;</p>

	<p>-праћење постигнућа ученика.</p>	<p>Предузимљивост и предузетничка компетенција.</p>	<p>- анализирају и објашњавају шта и на који начин раде, -креирање програма; -примењују практично оно што су научили.</p>	<p>програмском језику чије решавање може да захтева гранање; – наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно); – наведе аритметичке операторе (+, -, * и /) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања; – примени блокове оператора поређења при креирању програма у визуелном програмском језику, који садрже гранање; – објасни потребу употребе гранања и понављања у програмима својим речима.</p>	<p>користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>	
--	--	---	--	--	---	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Верска настава: православни катихизис

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

Циљ наставног предмета: Циљ наставног предмета: Катихизација као литургијска делатност – заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихеза не постоји ради гомилања информација ("знања о вери"), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1	УВОД	<p>Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса;</p> <p>Мотивисање ученика за похађање верске наставе</p>
2	БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА	<p>пружити ученицима основна знања о учењу Цркве о стварању света;</p> <p>омогућити ученицима да разумеју да Бог ствара природу и човека, јер жели да их воли и да буде са њима заједно</p> <p>Пружити ученицима могућност да разумеју да је човек у природној вези са свим оним што је Бог претходно створио, али да се разликује од свих створених бића;</p> <p>Објаснити ученицима да је човек икона Божја (сличан Богу) зато што је створен као слободна личност и једини позван да буде домаћин света;</p> <p>Омогућити ученицима да увиде разлику између Бога и створене природе.</p>
3	БОГ НАС ВОЛИ	<p>Омогућити ученику да увиди да је Бог створио свет из љубави;</p> <p>Омогућити ученику да увиди да се Бог брине о свету;</p> <p>Омогућити ученику да разуме да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет.</p>

4	ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА	<p>Пружити ученицима основ за разумевање да се лични однос са Богом остварује кроз служење Богу и ближњима;</p> <p>Пружити ученицима основ за разумевање да природи и човеку вечно постојање дарује Бог;</p> <p>Омогућити ученику да увиди да су светитељи најбољи пример односа човека са Богом;</p> <p>Пружити ученицима основна знања о Светоме Сави као нашем примеру служења.</p>
5	ЛИТУРГИЈА – ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ	<p>Ученицима пружити основ за разумевање да хлеб и вино – наши дарови - представљају свет у малом;</p> <p>Ученицима пружити основ за разумевање разлога приношења Богу хлеба и вина на Литургији;</p> <p>Пружити основ за разумевање да се на Литургији молимо за спасење целог света;</p> <p>Омогућити ученицима да увиде да се на Литургији остварује спасење човека и света;</p> <p>Ученицима пружити основ за разумевање да нас Христос толико воли да је дао свој живот за нас и да је васкрсао да победи смрт за нас.</p>
6	ЧОВЕК И ПРИРОДА	<p>Ученицима пружити неопходно знање да разумеју да је човек одговоран за очување природе;</p>

		<p>Омогућити ученицима да увиде на које све начине људи данас уништавају природу, тј. да увиде да загађење природе потиче од човека;</p> <p>Омогућити ученицима да разумеју да је човек позван од Бога да брине о природи;</p> <p>Упознати ученике са примерима изражавања љубави према природи;</p> <p>Развијати код ученика скромност;</p> <p>Установити обим и квалитет знања стечених у току школске године из Православног катихизиса.</p>
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Напомена
Свет је створен за тебе, чувај га! – уводни час	усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, уметно дијалогском методом	Српски језик и књижевност Свет око нас Ликовна култура Музичка култура Народна традиција Грађанско васпитање 1. Компетенција за целоживотно учење	Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре, кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви. Све су то делатности	<ul style="list-style-type: none"> моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе; моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. 	

		<p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>	<p>кроз које се испољава</p> <p>практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог.</p>		
<p>Свето Писмо нам сведочи о настанку света</p> <p>Света некада уопште није било (1. и 2. дан стварања)</p> <p>Све је биље створено и Сунцем обасјано (3. и 4. дан стварања)</p> <p>Све врви од живота (5. и 6. дан стварања)</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умено дијалогском методом</p>	<p>Српски језик и књижевност</p> <p>Свет око нас</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Музичка култура</p> <p>Народна традиција</p> <p>Грађанско васпитање</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и</p>	<p>• препознати неке елементе библијске повести о стварању света;</p> <p>• моћи да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести;</p> <p>• моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су</p>	

<p>Створен сам да личим на Бога</p>		<p>1. Компетенција за целоживотно учење 2. Вештина комуникације 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње 7. Вештине за живот у демократском друштву 8. Брига за здравље 9. Еколошка компетенција 10. Естетска компетенција 11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>	<p>ван ње, посету цркви. Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи. Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог.</p>	<p>уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву;</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом; • моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу; • учити да је човек сличан Богу. 	
<p>Бог ствара свет из љубави Бог, људи и природа Свет не може без Бога Бог се брине о свету Божји весници</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умно дијалогском методом</p>	<p>Српски језик и књижевност Свет око нас Ликовна култура Музичка култура Народна традиција</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре, кроз певање, цртање, анализа међуљудских</p>	<ul style="list-style-type: none"> • знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет; • препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету; 	

		<p>Грађанско васпитање</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Вештина комуникације 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње 7. Вештине за живот у демократском друштву 8. Брига за здравље 9. Еколошка компетенција 10. Естетска компетенција 11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву 	<p>односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу; • увидети да Бог жели да свет постоји вечно; • увидети да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно раздвојени; • увидети различитост која постоји између Бога и створеног света; • знати да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет • упознати улогу анђела као сарадника Божјих у старању о свету; • уочити да је свет смртан ван заједнице са Богом; • упознати садржај молитве Анђелу чувару; • усвојити текст и мелодију песме „Анђели певају“ 	
<p>Човек домаћин и свештеник у свету</p> <p>Свети Сава</p> <p>Свети Сава брине о нама</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним</p>	<p>Српски језик и књижевност</p> <p>Свет око нас</p> <p>Ликовна култура</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • уочити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека; 	

<p>Радост служења</p>	<p>средствима, уметно дијалогском методом</p>	<p>Музичка култура Народна традиција Грађанско васпитање</p> <p>1. Компетенција за целоживотно учење 2. Вештина комуникације 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње 7. Вештине за живот у демократском друштву 8. Брига за здравље 9. Еколошка компетенција 10. Естетска компетенција 11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>	<p>кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви. Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи. Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • проширити своје знање о служењу Светога Саве Богу и нашем народу; • уочити да нема љубави без служења ближњима; • упознати библијску повест о Христовом служењу Апостолима. 	
------------------------------	---	---	---	---	--

<p>Наши дарови благодарности (опис н.ј. - твар у Литургији)</p> <p>Литургија - преображај света</p> <p>Литургија – молитва за спасење човека и света</p> <p>Васкресење Лазарево</p> <p>Васкресење Христово</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, уметно дијалогском методом</p>	<p>Српски језик и књижевност</p> <p>Свет око нас</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Музичка култура</p> <p>Народна традиција</p> <p>Грађанско васпитање</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Вештина комуникације 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње 7. Вештине за живот у демократском друштву 8. Брига за здравље 9. Еколошка компетенција 10. Естетска компетенција 11. 	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • препознати да је Литургија захвалност Богу; • уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове; • уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом; • увидити везу Литургије и спасења човека и света; • проширити своја знања о празнику Васкрсења; • увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење; • усвојити текст и мелодију песме „Људи ликујте“ 	
---	---	---	---	--	--

		<p>Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>			
<p>Све чека на љубав човека</p> <p>Чувамо дарове Божије љубави</p> <p>Стварање света у православној иконографији</p> <p>Икона света створеног за мене</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умно дијалогском методом</p>	<p>Српски језик и књижевност</p> <p>Свет око нас</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Музичка култура</p> <p>Народна традиција</p> <p>Грађанско васпитање</p> <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • препознати личну одговорност за творевину; • увидити да се загађењем наше околине, загађује цео свет; • увидити да се на православним иконама стварања света и човека, приказује зависност природе од човека; • препознати представе које приказују догађаје везане за стварање света; • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса трећег разреда основне школе. 	

		компетенција 10. Естетска компетенција 11. Иницијативнос т и оријентација ка предузетништву			
--	--	--	--	--	--

**ОШ „Стеван Синђелић“
35223 Велики Поповић**

**ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период школске 2022/2023. до 2025/2026.године**

Јун 2022.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;

5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња; б) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;

8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;

10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

13) развијање позитивних људских вредности;

14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знањ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ:

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:

МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: 4.

Циљ наставног предмета: Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	БРОЈЕВИ	<p>Оспособити ученике:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да правилно користе све рачунске операције са природним бројевима већих од 1.000 и формирање појма скупа природних бројева N и скупа природних бројева са нулом N_0. - да решавају све просте и сложене једначине ($a \times x \pm b = c$, $a - b \times x = c$, $x : a \pm b = c$, $a - x : b = c$, $a : x \pm b = c$, $a - b : x = c$, $a \times (x \pm b) = c$, $a \times (b - x) = c$, $(x \pm b) : a = c$, $(a - x) : b = c$, $a : (x \pm b) = c$, $a : (b - x) = c$) и просте неједначине (у којима су релацијски знаци $, \leq$ или $\geq$) са решењима из скупа N_0. - да решавају задатке са разломцима и децималним бројевима.
2.	ГЕОМЕТРИЈА	. Заокружити прву етапу учења геометрије анализом геометријских тела, заснованом на примени знања и вештина стечених учењем геометрије у ранијим разредима.
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Израчунавање површине квадрата и правоугаоника, површине и запремине квадра коришћењем мерења и мера, као и стандардних мерних јединица за површину (mm^2 , cm^2 , dm^2 , m^2 , a , ha , km^2).
Укупан број часова	180	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активности наставника и ученика и кључни појмови
<p>БРОЈЕВИ</p> <p>Скуп природних бројева са нулом. Декадни систем записивања</p>				<p>– прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0 ; –</p>	<p>Наставник : Показује , приказује, објашњава ,записује ,задаје задатке , испитује , проверава тачност , даје повратне информације , исправља, оцењује , задаје домаће задатке .</p>

<p>бројева. Месна вредност цифре. Својства скупа природних бројева. Сабирање и одузимање (писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак). Својства рачунских операција (изражена формулама). Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом). Једначине и неједначине у скупу $\mathbb{N}_0$. Разломци облика $(m, n \leq 10)$. Упоредивање разломака са једнаким бројиоцима. Једнакост разломака. Сабирање и</p>	<p>- дијалoшка, - монолошка, - текстуална, - писани радови, - радионичарска, - илустративна - интерактивна - примена мултидисциплинарног приступа - кооперативна. - рад у пару, - демонстративна,</p>	<p>– Компетенција за учење – Комуникација – Решавање проблема – Сарадња – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Естетска компетенција</p>	<p>- Усне изражање; - писано изражање; - диктат, - контролни задатак, - писмена вежба - праткичан рад, - писмени задатак,</p>	<p>састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – прочита и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; – упореди разломке облика са једнаким бројиоцима или имениоцима; – сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима; – запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; – сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; – формира низ на основу упутства; – реши задатак применом различитих начина</p>	<p>Ученици : слушају , записују , одговарају на питања , решавају задатке , посматрају илустрације , анализирају , закључују , износе своје мишљење , повезују претходно стечена знања са новим градивом . слуша упутства за домаћи задатак .</p> <p>Кључни појмови : Децимални бројеви , множење , дељење , једначине , разломци</p>
--	---	--	---	--	---

<p>одузимање разломака са једнаким имениоцима. Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева.</p>				<p>представљања проблема; – именује елементе и опише особине квадрата и коцке; – црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; – прочита, упореди и претвори јединице за мерање површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадрата и коцке; – реши проблемске задатке у контексту мерања.</p>	
<p>ГЕОМЕТРИЈА Квадар и коцка.</p>	<p>- дијалогска, - монолошка, - текстуална, - писани радови, - радионичарс ка, - илустративн а - интерактивн а</p>	<p>– Компетенција за учење – Комуникација – Решавање проблема – Сарадња – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Естетска компетенција</p>	<p>- Усме но изра жав ање; - писа но изра жав ање; - дикт ат, - конт рол ни зада так, - писм ена</p>	<p>прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу $\mathbb{N}_0$; – састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз,</p>	<p>Наставник : Показује , приказује , црта , објашњава ,записује ,задаје задатке , испитује , проверава тачност , даје повратне информације , исправља, оцењује , задаје домаће задатке . Ученици :слушају , записују , цртају , одговарају на питања , решавају задатке , посматрају илустрације , анализирају , закључују , износе своје мишљење , повезују претходно</p>

	<p>-примена мултидисциплинарног приступа</p> <p>- кооперативна.</p> <p>- рад у пару,</p> <p>- демонстративна,</p>		<p>вежба, пратктиван рад, писмени задатак,</p>	<p>једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – прочита и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; – упореди разломке облика са једнаким бројоцима или именицима; – сабере и одузме разломке са једнаким именицима; – запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; – сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; – формира низ на основу упутства; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема; – именује елементе и опише особине квадрата и коцке; – црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; –</p>	<p>стечена знања са новим градивом .слуша упутства за домаћи задатак .</p> <p>Кључни појмови : Односи у простору , геометријски облици</p>
--	---	--	--	---	--

				<p>прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке; – реши проблемске задатке у контексту мерења</p>	
<p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p> <p>Мерење површине (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, km^2, ha, a). Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадра и коцке. Мерење запремине (m^3, dm^3, cm^3, mm^3). Запремина квадра и коцке.</p>	<p>- дијалoшка, - монолошка, - текстуална, - писани радови, - радионичарска, - илустративна - интерактивна - примена мултидисциплинарног приступа - кооперативна. - демонстративна,</p>	<p>– Компетенција за учење – Комуникација – Решавање проблема – Сарадња – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Естетска компетенција</p>	<p>- Усне изражавање; - писано изражавање; - диктат, - контролни задатци, - писмена вежба - праткичан рад, - писмени задатци,</p>	<p>прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; – састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – прочита и запише разломке облика ($m, n \leq 10$); – упореди разломке</p>	<p>Наставник : Показује , приказује , објашњава ,записује ,задаје задатке , испитује , проверава тачност , даје повратне информације , исправља, оцењује , задаје домаће задатке .</p> <p>Ученици :слушају , записују , мере , одговарају на питања , решавају задатке , посматрају илустрације , анализирају , закључују , износе своје мишљење , повезују претходно стечена знања са новим градивом .слуша упутства за домаћи задатак .</p> <p>Кључни појмови : Мерење,површина и запремина</p>

	- рад у пару,			облика са једнаким бројцима или именицима; – сабере и одузме разломке са једнаким именицима; – запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; – сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; – формира низ на основу упутства; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема; – именује елементе и опише особине квадрата и коцке; – црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; – прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадрата и коцке; – реши проблемске	
--	---------------	--	--	---	--

				задатке у контексту мерења	
--	--	--	--	----------------------------	--

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	КЊИЖЕВНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> - Развијати способност читања књижевних текстова са разумевањем, подстицати љубав према читању, градити осећај за лепо и вредно, васпитавати укус и неговати истрајност у читању и доживљавању књижевног дела. - У разговору са ученицима треба неговати способност ученика да опишу доживљај прочитаних књижевних дела, изнесу мишљење о њима, да разумеју најразличитије особине и поступке ликова и донесу суд о њиховим поступцима и особинама, као и о различитим догађајима у тексту. - Развија емпатију, тиме што се ученици уживљавају у естетски свет дела и емотивно га проживљавају. Настава књижевности јача национални и културни идентитет ученика, кроз упознавање своје књижевности и културе, као и књижевности и културе других народа. - Разликовати књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; одредити тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; именовати позитивне и негативне особине ликова; уочити битне појединости у описима бића и природе; уочити природу хумора у књижевном тексту и разумети идеје књижевног дела. - Ученик треба да уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа, рима и ритам), запази персонификацију у књижевном делу и разуме њену улогу; разликује описивање, приповедање и дијалог у књижевном делу; прави разлику између приповедања у 1. и приповедања у 3. лицу у књижевном тексту; уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив) и уочи супротстављеност лица у драмском тексту. - Развијање књижевних појмова код ученика не подразумева учење дефиниција, већ именовање и описно образлагање појма и уочавање улоге одређеног појма у књижевноуметничком тексту. Књижевни појмови се најпре уочавају у одговарајућем тексту, а затим се тумачи њихова функција.

		<ul style="list-style-type: none"> - Приликом обраде лирских, епских и драмских текстова за децу ученици се мотивишу на читав низ стваралачких активности које настају поводом дела (изражајно рецитоване лирске песме, читање прозног текста интерпретативно, сценски наступ - извођење драмског текста, драмска игра, драмски дијалози, гледање дечје позоришне представе и филмова за децу, снимање и коментарисање драматизованих одломака). - . Путем упоредне анализе филма и књижевног дела, ученици ће увидети да је филм независно уметничко остварење, као и да је књижевни текст инспиративан предлогак за ново, оригинално уметничко дело.
2.	ЈЕЗИК Грамматика, правопис	<ul style="list-style-type: none"> -Утврдити знања из морфологије: врсте речи и њихове граматичке категорије. - Уочити речи које не мењају свој облик (ту пре свега мислимо на прилоге који немају компарацију, предлоге, везнике и типичне речце, без навођења њихових назива). -Обновити знања о реченици и разликовању различитих врста реченица по облику и значењу. -Усвојити појам реченичних чланова и појам службе (функције) речи у реченици. Служба субјекта усваја се на примерима именица и личних заменица. Треба јасно указати на разликовање врсте речи (именица, заменица) и службе (субјекат). Глагол као врста речи јавља се у служби предиката. - Усвајање предиката са примерима глагола у презенту, а затим са примерима глагола у прошлом и будућем времену, уз указивање на разликовање простих облика у садашњем и сложених у прошлом и будућем времену. - Објасњавање појма објекта (нпр. Дечак чита књигу.). Уз обраду објекта може се указати и на промену облика речи (књига: књигу). -Усвајање реченичних чланова треба да иде постепено од најједноставнијих примера ка сложенијим. Прво се дају примери са једном речи у служби субјекта/објекта, а затим групе речи у истој функцији. Уз усвајање нових садржаја потребно је стално указивати на разликовање врста речи и њихове службе (функције) у реченици. -Обрађивање трећег модела управног говора . Неопходно је моделе управног говора повезати са правописним правилима и употребом знакова навода и запете. - Повезивање граматике са наставом књижевности тако што књижевни текстови из програма могу послужити за граматичку анализу и послужити као пример употребе

		<p>врста речи у реченици, службе речи у реченици и различитих врста реченица по облику и значењу.</p> <p>Правопис -Усвајање правописних правила постепено, уз понављање и вежбање већ наученог и уз усвајање нових садржаја, и то путем различитих вежбања како на нивоу речи тако и на нивоу реченице и краћих текстова. -Писање имена становника држава и насеља, имена улица и тргова, назива институција, предузећа и установа, манифестација, као и писање устаљених имена историјских догађаја и историјских личности потребно је повезати са наставом предмета Природа и друштво.</p> <p>-Писање имена из уметничких дела и писање имена животиња потребно је повезати са наставом књижевности и обрадити на основу примера из обрађених дела (нпр. Ружно Паче, Пипи Дуга Чарапа, Леси и сл.). - Разликовање скраћеног упитног облика је ли (је л') и узрочног везника јер (честе грешке: Јер имаш оловку? уместо Је л' имаш оловку? и сл.). Писање вишечланих бројева треба повезати са наставом математике.</p>
--	--	--

<p>3.</p>	<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - У савршавање језичкоизражајних средстава код ученика, односно на развијање, богаћење и унапређивање њихове језичке способности. Област Језичка култура обухвата усмено и писмено изражавање. - Основни облици усменог и писменог изражавања (препричавање, причање, описивање) представљају темељне програмске садржаје за усавршавање и неговање језичке културе ученика. У четвртом разреду требало би подстицати ученике да препричавају, причају и описују и на сажет и на опширан начин како усмено, тако и писмено. - Подстицати, између осталог, да препричавају текстове/садржаје у целини и по деловима, али имајући у виду план препричавања. Потребно је и вредновати препричавање, тј. упутити ученике на мање или више успеле сегменте овог облика изражавања. - Указати ученицима да могу слободније да износе личне доживљаје, ставове, да буду маштовити и оригинални, да се емоционално и сликовито изражавају. Требало би водити рачуна о поштовању основних методичких начела која се односе на организацију овог вида језичког испољавања ученика: планирање, подстицање, усмеравање и вредновање. У четвртом
-----------	-------------------------------	--

разреду је посебно значајна корелација са садржајима из других двеју области (језика и књижевности), због чега би предност требало дати причању у дијалошкој форми, односно уношењу дијалога, управног говора у структуру казивања.

- Усмеравати пажњу ученика на она места у врсти текстова која обилују описним елементима (опис односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевних ликова и сл.), јер су то и најбољи обрасци за спонтано усвајање описивања као трајне вештине у језичком испољавању. Да би се ученици навикли да се клоне стереотипа при описивању, потребно их је подстицати да пишу о ономе што је њима блиско или што је на њих дубоко деловало. Циљеве и задатке ове врсте вежбања требало би постепено усложњавати - од једнолинијске дескрипције видљивог до промишљеног,

Обрађивање наставних садржаја који се односи на речи истог облика, а различитог значења и речи истог значења, а различитог облика, као и на устаљене језичке изразе

.

- Разговарати са ученицима о посебним (стилским) ефектима које ове лексеме и фразеологизми имају у одређеном тексту. Ово градиво би требало повезати са наставом књижевности, будући да књижевно дело обилује лексичким слојевима, којима се изграђује и књижевни и језички укус ученика.

- Подстицати ученике да сами напишу разгледницу, честитку или писмо, али би им требало, најпре, предочити одређена правила која се односе на ове облике писане комуникације. Пажњу би посебно требало усмерити на адресирање писма и разгледнице. Пожељно је повезати ово градиво са одговарајућим наставним јединицама из правописа.

- Помоћу књижевних и некњижевних текстова ученицима би требало указати на различите могућности употребе речи, синтагми и реченица у формалним/неформалним језичким ситуацијама, као и на промену њиховог значења у зависности од контекста. Током практичне наставе језичке културе ученицима би требало указати да је неопходно говорити онако како то захтева комуникативна ситуација и са њом ускладити језичке механизме.

- Изучавањем различитих врста текстова - линеарних и нелинеарних - кроз осмишљавање, организовање и реализовање бројних активности, код ученика би требало унапређивати читалачку компетенцију. Посебно би их требало усмеравати на то да промишљају о текстовима, да их анализирају, да језички исправно и јасно искажу своје мишљење о одређеном тексту, као и да повезујући информације изнете у тексту, изведу закључак.

		<p>- Пожељно је код ученика подстицати стратегије које читалац користи у сусрету са текстом, као што су, на пример: проналажење информација; повезивање и интерпретирање; промишљање и евалуирање. Не занемарујући узрасне и индивидуалне карактеристике ученика, требало би их оспособити да примене знања и вештине које ће им омогућити да коректно реше проблемске ситуације у различитим контекстима у којима се читање одвија.</p> <p>- Говорне вежбе код ученика подстичу машту и креативност, али и дивергентно мишљење, због чега би их требало чешће примењивати у настави језичке културе. Потребно је да буду прецизно испланиране и детаљно организоване. Говорне вежбе су у функцији изграђивања доброг језичког укуса, елоквентности и флуентности у изражавању. На овом узрасту адекватне могу бити следеће говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и слично.</p> <p>- Системска примена адекватних правописних вежби омогућава да теоријско правописно знање благовремено пређе у умење, као и да се стечена навика примене правописних правила испољи у практичној и спонтаној намени. Врсте језичких вежби потребно је одабрати у контексту наставног садржаја. То могу бити допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и будућем времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације и слично.</p> <p>- Применом лексичко-семантичких вежби код ученика се ствара навика да промишљају и траже адекватан језички израз за оно што желе да искажу (у зависности од комуникативне ситуације) и повећава се фонд таквих израза у њиховом речнику. Врсте ових вежби треба усагласити са интересовањима ученика и наставним садржајима. Развијању смисла</p>
Укупан број часова	180	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
	-Комбиновање	Свет око нас,	-Писање по диктату	.	- Запажа, упоређује,	-Књижевност, језик,

<p>1. ТЕМА КЊИЖЕВНОСТ Поезија</p> <p>1. Шалива народна песма Женидба врашца Подунавца 2. Војислав Илић: Јесен/Владислав Петковић Дис: Зима 3. Момчило Мошо Одаловић: Молитва за маму 4. Мирослав Антић: Космонаутска песма 5. Бранко Миљковић: Песма о цвету 6. Добрица Ерић: Завичај/Отаџбина је наша очевина/Момчило Мошо Одаловић: Птице косовчице 7. Мирослав Антић: Прва љубав/Најљубавнија песма/Алексије Марјановић: Љубав 8. Бранко Ћопић: Месец и његова бака/Десанка Максимовић: Пауково дело 9. Бранислав Црнчевић: Кад би мени дали један дан 10. Владимир Андрић: Дај ми крила један круг 11. Народна песма Милош у Латинима 12. Народна песма Јетрвица адамско колено Проза 1. Народна прича о животињама: Међед, свиња и лисица 2. Народна приповетка: Најбоље задужбине 3. Народна приповетка: Ветар и сунце 4. Народна бајка: Пепељуга 5. Бранислав Нушић: Прва љубав (одломак из Аутобиографије) 6. Бранислав Црнчевић: Босоноги и небо 7. Гроздана Олујић: Стакларева љубав</p>	<p>различитих врста дидактичког материјала: Изражајним читањем ученици утичу на говорну културу</p> <p>-Читањем самостално доносе закључке о стваралаштву појединих писаца</p> <p>-Уочавањем стилских средстава ученици вреднују литерарни поступак</p> <p>-На примеру песме стичу и примењују знања о строфи, стиху и рими.</p> <p>-Читањем различитих приповедних врста ученици развијају позитиван став о прозном стваралаштву</p> <p>-Познавањем стваралачког опуса неког писца ученици самостално закључују о вредностима тих дела</p> <p>-Читајући уче да</p>	<p>музичка култура ,ликовна култура</p> <p>Компетенција за учење Комуникација Сарадња</p>	<p>-читање наглас -питања којима се проверава разумевање прочитаног -контролне вежбе -писмене вежбе -лексичко и синтаксичка вежбања -моторичка вежбања</p>	<p>препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; - уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; - разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; - преприча текст из различитих улога/перспектива; - уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); - уочи супротстављеност лица у драмском тексту; - чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; - изражајно рецитије песму и чита прозни текст; - изводи драмске текстове; - усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;</p>	<p>примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство, активно учествује у реализацији часа, записује, анализира, дискутује, закључује, учествује у тимском и групном раду, процењује наставу, рад других ученика и сопствени рад, чита, пише и решава задатке</p> <p>- Подстиче ученике да опажају, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују, активно учествују, организује час, презентује</p>	<p>језичка култура.</p>
---	---	---	--	--	--	-------------------------

<p>8. Светлана Велмар Јанковић: Стефаново дрво</p> <p>9. Лав Николајевић Толстој: Врабац и ласте/Два мраза</p> <p>10. Драган Алексић: Позориште на небу</p> <p>11. Весна Алексић: Детективно срце</p> <p>12. Ханс Кристијан Андерсен: Ружно Паче - читање у наставцима Драмски текстови</p> <p>1. Гвидо Тартаља: Подела удога</p> <p>2. Лјиљана Крстић: Кад пролеће дође</p> <p>3. Дејан Алексић: Слава</p> <p>Научнопопуларни и информативни текстови (из књига, енциклопедија и часописа за дец о нашим знаменитим књижевницама, сликаркама и научницама; о природним лепотама и културним знаменитостима Србије; о занимљивим пределима, народима, обичајима у свету бонтон.</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <p>1. Милован Данојлић: Избор из поезије за децу</p> <p>2. Драган Лукић: Избор из поезије за децу</p> <p>3. Јасминка Петровић: О дугмету и срећи</p> <p>4. Рене Гијо: Бела Грива</p> <p>5. Ерик Најт: Леси се враћа кући</p> <p>6. Александар Поповић: Пепељуга</p> <p>ДОПУНСКИ ИЗБОР (са наведеног списка или по сопственом избору бирају се три дела)</p> <p>1. Избор драмских текстова за децу</p> <p>2. Бранко В. Радичевић: Песме о мајци</p>	<p>препознају оно што ће их лично највише заинтересовати и подстаћи да се тиме додатно баве</p> <p>-На основу анализе дела стичу знања о приповедним поступцима, перспективи приповедача</p> <p>-Упоређују народно и уметничко прозно стваралаштво и уочавају сличности и разлике.</p>				<p>наставне садржаје, ангажује ученике водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика</p>	
--	--	--	--	--	--	--

<p>3. Светлана Велмар Јанковић: Књига за Марка/Очаране наочаре</p> <p>4. Горан Петровић: Разлике</p> <p>5. Едмондо де Амичис: Срце</p> <p>6. Јохана Шпири: Хајди</p> <p>7. Михаел Енде: Бескрајна прича (одломак)</p> <p>8. Астрид Линдгрен: Пипи Дуга Чарапа</p> <p>9. Златко Васић: Чаробно путовање</p> <p>10. Урош Петровић: Мартинина велика загонетна авантура</p> <p>11. Гордана Тимотијевић: Сличице/Владимир из чудне приче</p> <p>12. Угљеша Шајтинац: Чарна и Несвет</p> <p>13. Момо Капор: Сања</p> <p>14. Весна Алексић: Брљиво срце Књижевни појмови: - шаљива народна песма, - прича о животињама, - особине народне епске песме, - приповетка, - роман за децу, - персонификациј а, - опис природе и ликова,</p> <p>Проза Народна прича: <i>Свети Сава, отац и син/Свети Сава и отац и мати са малим дететом</i></p> <p>Народна прича: <i>Седам прутова</i></p> <p>Народна басна: <i>Бик и зец/Коњ и магарац</i> Доситеј Обрадовић: <i>Пас и његова сенка/Коњ и магаре</i> Десанка Максимовић: <i>Бајка о лабуду</i></p>						
--	--	--	--	--	--	--

<p>Гроздана Олујић: <i>Шаренорена</i> Градмир Стојковић: <i>Деда Милоје</i> Мирјана Стефановић: <i>Златне рибице не праве штету</i> Бани Родари: <i>Кад дедица не зна да прича приче</i> Су Ју Ђин: <i>Свитац тражи пријатеља</i> Феликс Салтен: <i>Бамби</i> (одломак по избору) Драмски текстови Александар Поповић: <i>Два писма</i> Ана Миловановић: <i>Слатка математика</i> Гвидо Тартаља: <i>Оцене</i> Тоде Николетић:</p> <p><i>Шума живот значи</i></p> <p>Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обрадовић (баснописац), Никола Тесла (приче из детињства), знаменита завичајна личност и др.)</p> <p>ДОМАЊА ЛЕКТИРА</p> <p>1. Избор из кратких народних умотворина (загонетке, пословице, брзалице, питалице, разбрајалице)</p> <p>2. Ханс Кристијан Андерсен: <i>Принцеза на зрну грашкџа, Царево ново одело, Девојчица са шибицама</i></p> <p>3. Десанка Максимовић: <i>Ако је веровати мојој баки, Прстен на морском дну, Бајка о треињи, Сликарка зима, Како су пужу украли кућу, Три патуљка, Чика-Мраз, Божји-батини цртежи, Траве говоре бакиним гласом, Орашчићипалчићи, Кћи вилиног коњица</i> (три бајке по избору ученика)</p> <p>4. Љубивоје Ршумовић, избор из збирке песама <i>Ма шта ми рече</i> (<i>Једног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада,</i></p>						
--	--	--	--	--	--	--

<p><i>Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца</i> 5. Драгомир Ђорђевић, избор песама (<i>Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога, Вештице су само трик</i>) 6. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, <i>Прича из ормана</i>, Весна Видојевић Гајевић, <i>Бркљача</i>, Дејан Алексић, <i>Једном је један дечко зевнуо</i>. Књижевни појмови: – стих, строфа, рима; – народна успаванка; – басна; – бајка; – тема, место и време збивања, редослед догађаја; – главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци); – лица у драмском тексту за децу.</p>					
<p>2. ТЕМА : ЈЕЗИК Граматика, правопис Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба; придев уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта или објекта. Управни говор (трећи модел). Велико слово: имена становника држава и насеља; називи улица и тргова; имена из уметничких дела - примери из обрађених дела (нпр. Ружно Паче...); устаљена и посебно наденута имена животиња; називи институција, предузећа и установа, манифестација; устаљена имена историјских догађаја и личности (усклађено са</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, табела, паноа, -Увођење ученика у главне појмове граматике, српског језика прво теоријски, а потом и</p>	<p>Свет око нас, Компетенција за учење Комуникација Сарадња</p>	<p>-Писање по диктату -Правописне вежбе -Контролне вежбе - Препричавање - Писање кратких састава</p>	<p>повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; - разликује речи које мењају врсту речи од службе речи у реченици; - поштује и примени основна правописна правила; - правилно пише сва три модела управног говора;</p>	

<p>предметом Природа и друштво). Речца ли; скраћени упитни облик је ли (је л) према узрочном везнику јер. Предлог са уз заменице (нпр. са мном, с њом и сл.). Писање вишечланих бројева.</p>	<p>практично, применом на примерима - Самоевалуација и Евалуација Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: текстова, табела -Кроз практичне примере ученици показују могућност да самостално користе правописне знаке -Дата правописна правила ученици примењују у говорној култури</p>		<p>-Казивање текстова Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: текстова, табела Самоевалуација и евалуација Кроз практичне примере ученици показују могућност да самостално користе правописне знаке -Дата правописна правила ученици примењују у говорној култури Корелација: страни језици, информатика</p>			
--	---	--	---	--	--	--

<p>3.ТЕМА : ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p> <p>Основни облици усменог и писменог изражавања: препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалошкој форми (уношење дијалога, управног говора у структуру казивања); описивање односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевних ликова и сл. Речи истог облика, а различитог значења; речи истог значења, а различитог облика (на примерима књижевних текстова); устаљени језички изрази. Разгледница, честитка, писмо. Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе. Говорне вежбе: рецитоване, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл.</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ученици развијају своју писменост -Ученици подстичу своју стваралачку моћ и развијају кретивност -Одговарањем на различите теме ученици негују врлине и позитивне вредносне системе -Многобројним примерима ученици евалуирају своје знање -Ученици практично примењују усвојена теоријска знања о речима, реченици 	<p>Свет око нас, музичка култура ,ликовна култура Компетенција за учење Комуникација Сарадња Живот у демократском друштву</p>		<ul style="list-style-type: none"> - употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; - употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; - препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији; - напише разгледницу, честитку, приватно писмо; - прилагоди језички израз комуникативној ситуацији формалној и неформалној; - повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак; - правилно структурира текст; - учествује у предлагању садржаја и начина рада. 		
--	--	---	--	--	--	--

<p>Правописне вежбе: диктат; управни говор (сва три модела); наводници; велико слово; заменица Ви из поштовања; спојено и одвојено писање речи (речца ли, предлог са, вишечлани бројеви).</p> <p>Језичке вежбе: допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и будућем времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: одређивање значења устаљених израза; састављање речи на основу датог почетног и последњег слова; допуњавање низа речима које су повезане са датом речју.</p> <p>Два школска писмена задатка - један у првом и један у другом полугодишту</p>	<p>-Самостално примењују правописна правила Самоевалуација и евалуација Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Јавним излагањем ученици развијају реторичке способности -Изражајним казивањем стихова потврђују лепоту народног стваралаштва.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Физичко и здравствено васпитање

РАЗРЕД: четврти

Циљ наставног предмета:

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
------------	---------------	----------

1.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	<p>- развијање физичких способности које се континуирано реализује у припремној фази часа (део главне фазе часа користи се за развој основних физичких способности узимајући у обзир утицај који наставна тема има на њихов развој; методе и облици рада бирају се у складу са потребама и могућностима ученика и материјално-техничким условима за рад);</p> <p>- подстицање ученика на самостално вежбање;</p> <p>- правилно држања тела.</p> <p>Програм развоја физичких способности је саставни део годишњег плана рада наставника.</p> <p>Праћење, вредновање и евидентирање физичких способности ученика спроводи се на основу Приручника за праћење физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања (Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, 2016).</p>
2.	МОТОРИЧКЕ СПОРТ И ДИСЦИПЛИНЕ ВЕШТИНЕ СПОРТСКЕ	<p>Учење моторичких вештина остварује се кроз различите активности применом основних дидактичко-методичких принципа и метода рада неопходних за достизање постављених исхода. Моторичке вештине треба да омогуће</p> <p>ученицима сналажење у свакодневним и специфичним животним ситуацијама у којима се очекује њихова примена. Ученицима који имају потешкоће са одређеним моторичким вештинама, задају се вежбања слична али лакша од предвиђених, или предвешбе. Ученицима који имају потешкоће да достигну предвиђени исход, оставља се могућност да исти достигну у наредном периоду. У раду са напреднијим ученицима могу се користити додатни садржаји у складу са њиховим способностима. Кроз процес остваривања програма неопходно је пратити способности ученика за различите физичке активности.</p> <p>Усавршавање моторичких вештина је континуирани процес без обзира на садржаје програма (техника ходања, трчања, примена научене игре итд.). Пре учења нових моторичких вештина у четвртном, неопходно је поновити развијене моторичке вештине из претходних разреда.</p>
3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	<p>Ова наставна област реализује се кроз све организационе облике рада, наставне области и теме уз практичан рад.</p> <p>Достизањем исхода ове наставне области, ученици развијају знања, вештине, ставове и вредности о вежбању (основним појмовима о вежби, како се неко вежбање изводи и чему конкретна вежба и вежбање служи), физичком васпитању, спорту и здрављу. Основне информације о вежбању и здрављу преносе се непосредно пре, током и након вежбања на часу.</p> <p>Ова наставна област обухвата: формирање правилног односа према физичком вежбању и здрављу. развијање и неговање другарства. препознавање негативних - неприхватљивих облика понашања у игри и др.</p> <p>Поред наведеног у овој области потребно је радити и на: неговању патриотских вредности (народне традиције и мултикултуралности), формирању правилног односа према различитостима, чувању личне и школске имовине, неговању друштвених вредности итд.</p>
Укупан број часова	108	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активности наставника, активности ученика Кључни појмови
	1.Развој снаге:	Компетенције за учење и сарадњу	-ниво ангажованости (активност) и однос ученика	– правилно подиже, носи и спушта терет;	Активности наставника:

<p>1.ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ</p> <p>При планирању вежбања у припремној фази часа, треба узети у обзир утицај наставне теме на физичке способности ученика и применити вежбе чији делови биомеханичке структуре одговарају основном задатку главне фазе часа и служе за обучавање и увежбавање конкретног задатка. Методе вежбања које се примењују у настави су тренажне методе (континуирани, понављајући метод), прилагођене узрасним карактеристикама ученика. У раду са ученицима треба примењивати диференциране облике рада, доzirати вежбања у складу са њиховим могућностима и примењивати одговарајућу терминологију вежбања. Време извођења вежби и број понављања, задају се групама ученика или појединцима у складу са њиховим способностима,</p>	<p>-без реквизита и са реквизитима, -на справама и уз помоћ справа.</p> <p>2.Развој покретљивости: -без реквизита и са реквизитима, -уз коришћење справа.</p> <p>3.Развој издржљивости: -трчање и спортске игре (мини-рукомет, фудсал, мини-кошарка), -елементарне игре,</p> <p>-вежбање уз музику, -плес.</p> <p>4.Развој координације: -извођење координационих вежби у различитом ритму и променљивим условима, -развој координације применом садржаја из атлетике, гимнастике и спортских игара.</p> <p>5.Развој брзине и експлозивне снаге: -трчање са убрзањем, -штафетне игре, -примена елементарних спортских игара.</p> <p>Вежбе је неопходно изводити максималним брзином из</p>		<p>према обавезама у Физичком и здравственом васпитању који обухвата:</p> <p>-вежбање у адекватној спортској опреми; -активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања;</p> <p>-вежбање и играње у слободно време; -приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита;</p> <p>-постигнућа у моторичким вештинама;</p> <p>-индивидуални напредак ученика. Индивидуални напредак сваког ученика процењује се у односу на претходно проверено стање. Приликом оцењивања неопходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом вредновања (оцењивања) узима се у обзир његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности као и ангажовање ученика у наставном процесу. Код ученика ослобођених од практичног дела наставе прати се и вреднује: -познавање основних правила елементарних и спортских игара, основних здравствено-хигијенских правила вежбања и здраве исхране; -учешће у ваннаставним активностима. Праћење, вредновање и оцењивање ученика</p>	<p>– прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;</p> <p>– се придржава правила вежбања;</p> <p>вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.</p> <p>комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу</p>	<p>- Посматрање и праћење активности ученика при вежбању; - Посматрање и процена држања тела свих ученика. -Уочавање постуралних промена код ученика -Организује и изводи превентивне вежбе. --- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања. - Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад. - Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима. - Посматрање и процена способности истрајног трчања; - Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани. - Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз. - Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона; - Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању. - Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p> <p>Активности ученика: -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара.</p>
---	--	--	---	--	---

<p>водећи рачуна о постизању што веће радне ефикасности и оптимализацији интензитета рада</p>	<p>различитих почетних положаја на одређени знак - старт из различитих положаја. За ученике који из здравствених разлога изводе посебно одабране вежбе, потребно је обезбедити посебно место за вежбање.</p>		<p>ослобођених од практичног дела наставе, врши се на основу посебног ангажовања у настави. Праћење, вредновање и оцењивање ученика са инвалидитетом врши се на основу њиховог индивидуалног напретка</p>		<p>-Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Физичке способности -Моторичке вештине -Здравље -Игре -Плес</p>
<p>2 2. МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ Учење моторичких вештина остварује се кроз различите активности применом основних дидактичко-методичких принципа и метода рада неопходних за достизање постављених исхода. Моторичке вештине треба да омогуће ученицима сналажење у свакодневним и специфичним животним ситуацијама у којима се очекује њихова примена. Ученицима који имају потешкоће са одређеним моторичким вештинама, задају се вежбања слична</p>	<p>Истрајно трчање: вежбе технике кроз континуирано трчање. Скок удаљ - основни елементи згрчне технике. Бацање лоптице удаљ: усвајање вежбе у целини. Техника бацања „вортекса”. Скок у вис прекорачном техником. Обучавање технике врши се у целини, а по потреби рашчлањивањем на фазе. Одељењско такмичење у тробоју - бацање лоптице на резултат (мерење дужине бацања), трчање 60 м, скок увис на резултат (мерење висине прескока). -колут напред из упора стојећег опружених ногу, -колут напред преко препреке, -два повезана колута назад,</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу и живот у демократском друштву .</p>	<p>- ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у Физичком и здравственом васпитању који обухвата:</p> <p>-вежбање у адекватној спортској опреми;</p> <p>-активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања;</p> <p>-вежбање и играње у слободно време;</p> <p>-приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита;</p> <p>-постигнућа у моторичким вештинама;</p> <p>-индивидуални напредак ученика. сваког ученика процењује се у односу на претходно проверено стање. Приликом оцењивања неопходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом вредновања (оцењивања) узима се у обзир његов индивидуални напредак</p>	<p>правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>– примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);</p> <p>– прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;</p> <p>– се придржава правила вежбања;</p> <p>вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.</p> <p>– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>– одржава равнотежу у различитим кретањима;</p> <p>– поштује мере безбедности током вежбања;</p> <p>– одговорно се односи према објектима,</p>	<p>Активности наставника:</p> <p>- Посматрање и праћење активности ученика при вежбању;</p> <p>- Посматрање и процена држања тела свих ученика.</p> <p>-Уочавање постуралних промена код ученика</p> <p>-Организује и изводи превентивне вежбе.</p> <p>--- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања.</p> <p>- Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад.</p> <p>- Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима.</p> <p>- Посматрање и процена способности истрајног трчања;</p> <p>- Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани.</p> <p>- Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз.</p> <p>- Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона;</p> <p>- Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању.</p>

<p>али лакша од предвиђених, или предвежбе. Ученицима који имају потешкоће да достигну предвиђени исход, оставља се могућност да исти достигну у наредном периоду. У раду са напреднијим ученицима могу се користити додатни садржаји у складу са њиховим способностима. Кроз процес остваривања програма неопходно је пратити способности ученика за различите физичке активности. Усавршавање моторичких вештина је континуирани процес без обзира на садржаје програма (техника ходања, трчања, примена научене игре итд.). Пре учења нових моторичких вештина у четвртој, неопходно је поновити развијене моторичке вештине из претходних разреда.</p> <p>а.</p>	<p>-став на лопатицама - „свећа” - опружање и издржај -мост из лежања на леђима, -вага претклоном и заножњем, -став на шакама, - припремне вежбе за претмет упором стране „звезда”, -комбинације две и више савладаних вежби, -астав од научених елемената.</p>		<p>у односу на претходна достигнућа и могућности као и ангажовање ученика у наставном процесу. Код ученика ослобођених од практичног дела наставе прати се и вреднује:</p> <p>-познавање основних правила елементарних и спортских игара, основних здравствено-хигијенских правила вежбања и здраве исхране;</p> <p>-учешће у ваннаставним активностима. Праћење, вредновање и оцењивање ученика ослобођених од практичног дела наставе, врши се на основу посебног ангажовања у настави.</p> <p>Праћење, вредновање и оцењивање ученика са инвалидитетом врши се на основу њиховог индивидуалног напретка.</p>	<p>справама и реквизи- тима;</p> <p>– уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама;</p> <p>– правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима;</p> <p>– примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама;</p>	<p>- Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом; - Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p> <p>Активности ученика: -Прати угру и усваја правила игре. -Помажу у извођењу наставе -Да научи и примењује основна правила игара. -Помогне у извођењу активности предвиђене програмом. Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Физичке способности -Моторичке вештине -Здравље -Игре -Плес</p>
<p>3 . ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА</p>	<p>Развијање свести о потреби чувања својих и туђих ствари, справа и</p>	<p>Компетенције за учење и сарадњу и</p>	<p>-ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у Физичком и</p>	<p>– коригује сопствено држања тела на основу савета наставника;</p> <p>– правилно држи тело;</p>	<p>Активности наставника: - Посматрање и праћење активности ученика при вежбању;</p>

<p>. Ова наставна област реализује се кроз све организационе облике рада, наставне области и теме уз практичан рад.</p> <p>Достизањем исхода ове наставне области, ученици развијају знања, вештине, ставове и вредности о вежбању (основним појмовима о вежби, како се неко вежбање изводи и чему конкретна вежба и вежбање служи), физичком васпитању, спорту и здрављу. Основне информације о вежбању и здрављу преносе се непосредно пре, током и након вежбања на часу.</p> <p>Ова наставна област обухвата: формирање правилног односа према физичком вежбању и здрављу. развијање и неговање другарства. препознавање негативних - неприхватљивих облика понашања у игри и др.</p> <p>Поред наведеног у овој области потребно је радити и на: неговању патриотских вредности (народне традиције и мултикултуралности), формирању правилног односа према различитостима, чувању личне и школске имовине, неговању друштвених вредности итд.</p>	<p>реквизита које се користе.</p> <p>Упућивати ученике да информишу родитеље о вежбању током наставних и ваннаставних активности.</p> <p>Указивати на значај вежбања и подстицати ученике на вежбање у слободно време.</p> <p>Навикавати ученике да приликом игре или такмичења уважавају све учеснике у игри, њихова постигнућа и међусобне разлике.</p> <p>Здравствено васпитање</p> <p>На начин прилагођен ученику објаснити повезаност интензитета вежбања и вредности пулса. Мерити пулс на вратној артерији.</p> <p>Објаснити значај правилног дисања при вежбању, као и утицај вежбања на правилан развој кардиореспираторно г система.</p> <p>Проширити ученичка знања из претходних разреда о правилној исхрани и вежбању.</p>	<p>живот у демократском друштву .</p>	<p>здравственом васпитању који обухвата:</p> <p>-вежбање у адекватној спортској опреми;</p> <p>-активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања;</p> <p>-вежбање и играње у слободно време;</p> <p>-приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита;</p> <p>-постигнућа у моторичким вештинама;</p> <p>-индивидуални напредак ученика.</p> <p>Индивидуални напредак сваког ученика процењује се у односу на претходно проверено стање. Приликом оцењивања неопходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом вредновања (оцењивања) узима се у обзир његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности као и ангажовање ученика у наставном процесу.</p> <p>Код ученика ослобођених од практичног дела наставе прати се и вреднује:</p> <p>-познавање основних правила елементарних и спортских игара, основних здравствено-хигијенских правила вежбања и здраве исхране;</p>	<p>– прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;</p> <p>– уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама;</p> <p>– прати промене у тежини и висини код себе и других;</p> <p>– препозна здравствено стање када не треба да вежба;</p> <p>– примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама;</p> <p>– уредно одржава простор у коме живи и борави;</p> <p>користи здраве намирнице у исхрани</p> <p>– повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;</p> <p>– повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;</p>	<p>- Посматрање и процена држања тела свих ученика.</p> <p>-Уочавање постуралних промена код ученика</p> <p>-Организује и изводи превентивне вежбе.</p> <p>--- Посматрање и процена колико ученици поштују правила вежбања.</p> <p>- Посматрање и процена успешности у извођењу два спојена колута назад.</p> <p>- Посматрање и процена како ученици одржавају равнотежу у различитим кретањима.</p> <p>- Посматрање и процена способности истрајног трчања;</p> <p>- Процена колико ученици користе здраве намирнице у исхрани.</p> <p>- Посматрање и процена на који начин ученици прихватају победу и пораз.</p> <p>- Посматрање и процена брзине и спретности у савладавању полигона;</p> <p>- Праћење и процена како ученици вреднују сопствена и туђа постигнућа у вежбању.</p> <p>- Посматрање и процена сигурности, складности и креативности појединачних састава са лоптом;</p> <p>- Посматрање и процена да ли се ученици труде да препознају лепоту покрета у вежбању.</p> <p>Активности ученика:</p> <p>-Прати угру и усваја правила игре.</p> <p>-Помажу у извођењу наставе</p> <p>-Да научи и примењује основна правила игара.</p> <p>-Помогне у извођењу активности предвиђене програмом.</p>
---	---	--	--	---	---

	<p>Редовна провера здравља и вежбање.</p> <p>Препознавање основних врста повреда (посекотина, одеротина, ударац...) и указивање на важност правовременог обавештавања наставника, родитеља и других одраслих у случају повреде.</p> <p>Дидактичко-методички елементи</p> <p>Основне карактеристике реализације наставе: -јасноћа наставног процеса; -оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита; -избор рационалних облика и метода рада; -избор вежби усклађен са програмским садржајима и исходима; -функционална повезаност делова часа - унутар једног и више узастопних часова одређене наставне теме</p> <p>При избору облика рада узимају се у обзир просторни услови, број ученика на часу,</p>		<p>-учешће у ваннаставним активностима.</p> <p>Праћење, вредновање и оцењивање ученика ослобођених од практичног дела наставе, врши се на основу посебног ангажовања у настави.</p> <p>Праћење, вредновање и оцењивање ученика са инвалидитетом врши се на основу њиховог индивидуалног напретка .</p>		<p>Примењује основна здравствено-хигијенска правила.</p> <p>КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Физичке способности -Моторичке вештине -Здравље -Игре -Плес</p>
--	---	--	--	--	---

	<p>опремљеност справама и реквизитима и планирана динамика рада. Избор дидактичних облика рада треба да буде у функцији ефикасне организације и интензификације часа, у циљу достизања постављених исхода.</p> <p>У настави треба да преовладавају игре и садржаји који захтевају прецизност извођења. Свим вежбањима претходе тачна упутства наставника и приказ вежби. Наставник прати рад ученика, указује на грешке и исправља их.</p>				
<p>ВАННАСТАВНЕ И ВАНШКОЛСКЕ АКТИВНОСТИ</p>	<p>.</p> <p>-. Недеља школског спорта Ради развоја и практиковања здравог начина живота, схватања важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквенције, школа у оквиру Школског програма реализује недељу школског спорта.</p> <p>Недеља школског спорта обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - физичке активности прилагођене узрасту и могућностима ученика; - културне манифестације са циљем промоције физичког вежбања, спорта и здравља (ликовне и друге изложбе, фолклор, плес, музичко-спортске радионице...); - ђачке радионице (о здрављу, физичком вежбању, спорту и др...). <p>План и програм Недеље школског спорта сачињава Одељењско веће четвртог разреда заједно са Стручним већем предметних наставника који реализују наставу Физичког и здравственог васпитања у другом циклусу, као и другим Стручним већима (ликовне културе, музичке културе, историје, информатике...) и стручним сарадницима у школи, водећи рачуна да и ученици који су ослобођени од практичног дела наставе Физичког и здравственог васпитања, буду укључени у организацију ових активности.</p> <p>Г. Активности у природи (излет, крос, зимовање, летовање...) Из фонда радних дана, предвиђених заједничким планом, школа може да организује активности у природи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - излет (пешачење, планинарење и др.); - крос (минимум једном у току школске године); <p>План и програм ових активности сачињава Одељењско веће четвртог разреда у сарадњи са Стручним већем предметних наставника који реализују наставу Физичког и здравственог васпитања у другом циклусу.</p>				

	<p>. Школска такмичења Школа за ученике четвртог разреда организује и спроводи такмичења из минимум једне спортске игре (у складу са програмом), полигона у току школске године, као интегрални део процеса физичког и здравственог васпитања. План такмичења доноси Одељењско веће четвртог разреда у сарадњи са Стручним већем наставника Физичког и здравственог васпитања. Ученици могу да учествују и на такмичењима у систему школских спортских такмичења Републике Србије, која су у складу са планом и програмом наставе и учења, као и на такмичењима од интереса за локалну заједницу. Ослобађање ученика од наставе Физичког и здравственог васпитања Ученик може бити ослобођен само од практичног дела програма наставе за одређени период, полугодиште или целу школску годину на основу препоруке изабраног лекара. Ученик ослобођен практичног дела у обавези је да присуствује часовима. За рад са тим ученицима наставник сачињава посебан програм рада базиран на усвајању теоријских и васпитних садржаја у складу са програмом и корелацијом са садржајима других предмета. Ослобођеним ученицима треба пружити могућност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прате игру и усвајају правила игара; - направе едукативни цртеж са спортског догађаја; - на други начин помажу у настави. <p>Пример исхода за ученике ослобођене од практичног дела наставе: По завршетку теме ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наведе основна правила елементарне игре која се најчешће примењује у настави; - примени основна здравствено-хигијенска правила;-
--	---

ВЕРСКА НАСТАВА (ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)

Циљ верске наставе јесте да ученици стекну знање о томе да постојање света има свој циљ. Тај циљ је есхатолошка као литургијска заједница: јединство свих створених бића међу собом и на крају са Богом, преко Богочовека Исуса Христа. Циљ због којег је све створено и зашто је створено на овај начин, откривен нам је као Црква, односно као конкретна литургијска

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:Ликовна култура

РАЗРЕД:Четврти

Циљ наставног предмета: Циључења Ликовне културе је да се ученик,развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад,оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме
1.	КОМПОЗИЦИЈА		Оспособљавање ученика да схвате да је ликовна композиција целина,сачињена из ликовних елемената.

			Оспособљавање ученика за схватање контраста светло-тамно. Објаснити ученицима принципе компоновања на примерима из живота. Постепено учење креирања једноставне композиције. Развијање умећа опажања креативних идеја и истраживања изражајних могућности материјала и техника.
2.	СПОРАЗУМЕВАЊЕ		Континуирано оспособљавање за читање визуелних информација; (значење и порекло симбола на грбу Србије, читање знакова упозорења , забране и обавештења .) Стицање свести да се разне поруке не преносе само говором и реченицом већ и звуком,бојом,сложеним сликама,музиком,мимиком,гестом,...
3.	НАСЛЕЂЕ	-	Оспособљавање ученика да уметничка дела имају функцију илустровања појмова који се објашњавају, а користе се и као подстицај (мотивација) за стваралачки рад. Оспособљавање ученика да (уз надзор наставника или родитеља) претражују интернет и сазнају нешто више о уметницима и њиховим делима.
4.	СЦЕНА		Оспособљавање ученика да сазнају да се сценографија креира тимски, да је за рад неопходно знање о елементима композиције и компоновању. Циљ учења је развијање креативних идеја и вештине сарадње.
Укупан број часова	72		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
КОМПОЗИЦИЈА Елементи композиције - облик, боја, линија, текстура, светлина (валер).	-Сазнање да је ликовна композиција целина састављена од ликовних елемената.	Компетенција за учење, комуникација, естетичка, решавање проблема, рад са подацима и информацијам	Ликовни радови, практични радови, разговор, игра	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - поштује инструкције за припремање,	Активности ученика: - слуша пажљиво упутства, -креира једноставну композицију распоређујући	Простор Облик Линија Боја Текстура Светлина

<p>Положај елемената у композицији - хоризонтални, вертикални, дијагонални.</p> <p>Материјали и технике - графитна оловка, туш и четка, туш и перо, акварел, гваш, темпере, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали.</p>	<p>-Сликање коришћењем контраста,, светло-тамно.</p> <p>- Експериментисање мешањем беле боје са другим бојама.</p> <p>- Демонстрација.</p> <p>-Креирање једноставне композиције распоређивањем на папиру правилних облика према замишљеној линији.</p> <p>-Развијање креативних идеја.</p> <p>-Истраживање изражајних могућности материјала и техника.</p>	<p>а, одговорно учешће у демократском друштву</p>		<p>одржавање и одлагање материјала и прибора;</p> <p>- изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама;</p> <p>- користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду;</p> <p>- примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији;</p> <p>- користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад;</p> <p>- учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта</p>	<p>правилне и неправилне облике, -користи традиционалне технике да изрази своју креативност, -истражује материјале и технике при стварању композиције, -користи материјале за рециклажу у креирању композиције, -поштује договорена правила понашања и одговорно ради, -планира и реализује са члановима групе ликовни пројекат, -исказује слободно своје мишљење. Активности наставника:</p> <p>- планира и бира ликовне технике,</p>	
--	--	---	--	--	--	--

				или радионице-разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.	- објашњава технике пре и у току самог рада, -подстиче ученике и мотивише, - објашњава значај рециклаже и уметничке рециклаже, - објашњава појам композиције и текстуре, светлина или валера, --подстиче ученике да на креативан и ефектан начин излазе своја запажања о свом раду уметника и раду својих другова.	
СПОРАЗУМЕВАЊЕ Хералдика - застава, грб, печат. Пиктограми. Споразумевање сликом.	Разговор и објашњење о значају и пореклу симбола на грбу Србије. -Читање знакова упозорења, забране и обавештења. -Приказивање и саопштавање	Компетенција за учење, комуникација, сарадња, естетска	Ликовни радови, практични радови, разговор, игра	По завршетку разреда ученици ће бити у стању да: – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела - користи одабрана уметничка дела и	Активности ученика: - слуша пажљиво упутства, - ликовно изражава визуелни језик који користе људи (застава, грб, амблеми...) - чита знакове упозорења и	Простор Облик Линија Боја Текстура Светлина

	<p>разних информација сликом.</p>			<p>визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; - разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја;</p>	<p>забране и обавештења, -ликовно изражава (сликом)емоције ,позитивне поруке, емоције, -износи своје мишљење о значају уметничких дела,споменика и музеја, - оригинално ради свој рад (не копира друге), - кратко и јасно образлаже свој рад утисак или опажање. Активности наставника: - планира и бира ликовне технике, - објашњава технике пре и у току самог рада, -подстиче ученике и мотивише, -објашњава визуелне знаке из природе и визуелни језик који користе људи,</p>	
--	-----------------------------------	--	--	---	--	--

					<p>-даје упутства за израду плаката и честитке,</p> <p>-прати рад ученика и помаже при раду,</p> <p>- вреднује урађени ликовни рад.</p>	
<p>НАСЛЕЂЕ</p> <p>Споменици природе и споменици културе у Србији.</p> <p>Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји.</p> <p>Познати уметници и најзначајнија дела</p>	<p>-Разговор о споменицима и културе и природе.</p> <p>-Прављење плаката.</p> <p>- Претраживање интернета и прављење дигиталне збирке.</p> <p>- Демонстрација</p>	<p>Комуникација, естетичка, решавање проблема, рад са подацима и информацијам а, одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>Ликовни радови, практични радови, разговор, игра</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <p>– тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела</p> <p>– разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја;</p>	<p>Активности ученика:</p> <p>- слуша пажљиво упутства,</p> <p>-повезује и пореди познате и нове информације,</p> <p>-тумачи уз помоћ наставника садржаје уметничких дела,</p> <p>-износи своје мишљење о значају уметничких дела,споменика и музеја,</p> <p>-прави плакат или дигиталну збирку фотографија.</p> <p>Активности наставника:</p> <p>-прави избор уметника и уметничких дела(значај</p>	<p>Простор</p> <p>Облик</p> <p>Линија</p> <p>Боја</p> <p>Текстура</p> <p>Светлина</p>

					уметника/дела и садржај који одговара узрсту), -подстиче и усмерава ученике да истраживањем по интернету бирају уметничка дела која су инспирација за уметнички рад, -усмерава ученика да прави плакат или дигиталну збирку фотографија.	
<p>СЦЕНА Сценографија за позориште, филм и телевизију. Елементи сценографије</p>	<p>Објашњење појмова -сцена и сценограф. -Заједнички рад у изради сцене. -Примена креативних идеја у изради сцене. -Демонстрациј</p>		<p>Ликовни радови, практични радови, разговор, игра</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - изражава замисли, интересовања,сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; – разматра, у групи, шта и</p>	<p>Активности ученика: - слуша пажљиво упутства, -учествује у изради сцене, - користи традиционалне технике да изрази своју креативност, - кратко и јасно образлаже свој рад утисак или опажање. Активности наставника: -објашњава појмове сцена,сценографи</p>	<p>Простор Облик Линија Боја Текстура Светлина</p>

				<p>како је учио/учила и где та знања може применити.</p>	<p>ја,маске,костими. ..., -истиче значај тимског рада у изради сцене,креативности у раду и знања о композицији, -подстиче ученике и мотивише, - вреднује урађени ликовни рад.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:МУЗИЧКА КУЛТУРА

РАЗРЕД: Четврти

Циљ наставног предмета је: да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Развијање пажње и способности активног слушања Развијање музичке меморије, Препознавање изражајних елемената, Усмеравање пажње на везу између темпа иу описаног карактера дела, Проширивање опажајних капацитета и усмеравање пажње на релевантне специфичности музичког дела, Развијање способности праћења музичког тока са разумевањем и упознавање са изражајним елементима учавање извођачког медија: инструментално или вокално (соло, групно) или оркестарско музи- цирање</p>

		. Повезивање ученичких знања из различитих области и стављање у функцију разумевања слушаног дела.
2.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Развијање дугорочног памћења и моторичких радњи Подстицање ученика да се музички изражавају и да истражују, Развијање музичке писмености, Повезивање покрета и певање кроз извођење народних музичких и дидактичких игара, свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; Свирање на дечјим ритмичким и алтернативним инструментима
3.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Подстицање музичке фантазије и стваралачког мишљења, Усвајање и памћење музичких репродуктивних и стваралачких активности и знања, Подстицање ученика на импровизацију и истраживање, Компоновање мелодије на задати текст
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна компетенција	Начин провере	Исход по завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и наставника и кључни појмови
5. СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Композиције различитог карактера; Елементи музичке изражајности/инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика/ Вокална и инструментална музика/композиције домаћих и страних композитора/. Дела фолклорне традиције српског и других народа. Музичка прича. Музика у служби других медија. Музички бонтон. Музика и здравље.	Демонстрација Драматизација Илустрација Ликовни и литерарно представљање доживљеног Кооперативност	Српски језик Ликовна култура Свет око нас Сарадња Комуникација Компетенција за учење Естетичка компетенција Дигитална компетенција Одговоран однос према здрављу	Слушање Изражавање Цртање Писање Играње Закључивање Објашњавање Причање	- опише своја осећања у вези са слушањем музике; - препознаје народну и уметничку музику; - опише улогу музике у медијима; - разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; - повеже карактер дела са избором инструмената и елементима музичке изражајности; - уочи контраст и понављање у музичком делу; - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; - коментарише своје и туђе извођење музике; - самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; – издвоји основне музичке изражајне елементе;	Активности наставника: Даје упутства, укључује е-убеник, пушта анимацију, разговара о доживљају музике, Активности ученика: Слуша музику, износи своје мишљење, слуша одговоре других ученика, прати упутства учитеља, проучава илустрације, поставља питања, анализира и закључује, Слуша композицију, изражава доживљај музике, записује наслов лекције у свеску.

<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња.</p> <p>Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења.</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок).</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика.</p> <p>Музичка прича. Певање и свирање песама из нотног текста. Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање, јачина, тонске висине.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).</p>		<p>Одговоран однос према окоolini</p>		<p>– препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;</p> <p>– повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;</p>	<p>Кључни појмови: Музички бонтон, појмови музичке писмености.</p>
--	--	--	--	--	---

Дигитализација .					
<p>6. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Музичке игре/дидактичке/. Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху. Певање и свирање песама из нотног текста. Свирање песама по слуху на дечјим инструментима или на другим инструментима. Народни инструменти нашег и других народа. Музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим инструментима и на алтернативним изворима звука. Динамика/крешендо,декрешендо/. Темпо/Андате,Модерато,Алегро/. Боја/различити гласови и инструменти/. Трајање/цела нота и пауза,нота четвртине са тачком/. Савладавање тонске висине и солмизације у обиму се 1 – се2. Тактирање у $\frac{3}{4}$ и $\frac{4}{4}$ такту. Се-дуг лествица. Репетиција,прима и секунда волта.</p> <p>Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз</p>	<p>Демонстрација Драматизација Илустрација Кооперативност Истраживање Прављење дечјих инструмената Ритмичка пратња у току певања Примена мултидисциплинарног приступа Импровизација текста на задату мелодију</p>	<p>Математика Српски језик Физичко васпитање Ликовна култура Сарадња Комуникација Компетенција за учење Естетичка компетенција</p>	<p>Свирање Слушање Изражавање Цртање Певање Играње Закључивање Објашњавање Причање Извођење</p>	<p>-пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; -примени изражајне музичке елементе; -осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; -учествује у школским приредбама и манифестацијама; -самостално или уз помоћ одрасли користи предности дигитализације –пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; – повезује ритам са графичким приказом; -свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује у школским приредбама и манифестацијама;</p>	<p>Активности наставника: Пита ученике,утврђује елементе изражајног певања,свира на неком инструменту,записује назив на табли,Организује игру,наводи ученике да закључе од чега зависи боја тона,</p> <p>Активности ученика: Пева песму по слуху,поштује инструкције учитеља о правилном дисању,положају тела и дикцији приликом певања.Прати инструкције за израду домаћег задатка.Проверава тачност решења домаћег задатка,прати начин извођења бројалице,изводи бројалицу уз тапшање,увежбава покрете тактирања у $\frac{3}{4}$ такту,изводи ритам неутралним слогом,чита солмизацијом,пева неутралним слогом,пева поетски текст,покретом драматизује радњу песме,</p> <p>Кључни појмови: Рефрен,трајање ноте и паузе.Такт,тактна црта,$\frac{3}{4}$ такт,тактирање и бројање на три.Певање</p>

<p>боју (a1 бела, ха1 љубичаста боја). Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање (нотна трајања), јачина (динамичке ознаке – пиано, форте, кре- шендо и декрешендо), тонске висине (од ce1 до ге1). Елементи музичког писма: линијски систем, виолински кључ, трајање тонова (половина, четвртина, осмина ноте и одговарајуће паузе) у такту 2/4. Јединица бројања. Тактирање у 2/4 такту. Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструмен- тима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инстру- ментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон.</p>					<p>и свирање из нотног текста. Продужено трајање тона, корона. Линијски систем, виолински кључ.</p>
<p>3. МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Једноставна ритмичка и мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономотопеје и илустрације на краји литерарни текст/учење у контексту/. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање мелодије на одабрани текст.</p>	<p>Демонстрација Слушање Импровизација покретом односно дечјим инструментима Свирање на направљеним музичким инструментима</p>	<p>Ликовна култура Физичко васпитање Српски језик Сарадња Комуникација Компетенција за учење</p>	<p>Слушање Изражавање Истраживање Стварање Цртање Представљање</p>	<p>-осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; -осмисли музички одговор на музичко питање; -осмисли једноставну мелодију на краји задати текст; -изабере одговарајући музички садржај/од понуђених/према литерарном садржају; -самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; – осмисли покрете уз музику;</p>	<p>Активности наставника: Изводи текст бројалице, бира ученике, прати и бележи степен усвојености знања и вештина. Дели ученике у групе, објашњава начин извођења игре, организује игру пантониме,</p>

<p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Креирање сопствених покрета уз музику. Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономотопеја и илустрација на краћи литерарни текст.</p>		<p>Естетичка компетенција</p>		<ul style="list-style-type: none"> – осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; – осмисли одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носоце звука. 	<p>Активности ученика: Тактира у 2/4 такту уз музику,учествује у активностима неопходним за усвајање ритма и мелодије песме пратећи упутства,изводи игру према датом упутству</p> <p>Кључни појмови: Народна песма,коло,коловођа,кец ,2/4 такт,тактирање</p>
---	--	-------------------------------	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Енглески језик

Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог окружења. У исто време, настава страних језика треба да: подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика; олакша разумевање других и различитих култура и традиција; стимулише машту, креативност и радозналост; подстиче задовољство коришћења страног језика

Разред: Четврти (први страни језик)
Укупан фонд часова: 72

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	САДРЖАЈ
1.	ПОЗДРАВЉАЊЕ	Реаговање на писани и усмени импулс саговорника (наставника,вршњака и слично); Усмено и писано изражавање прикладних поздрава
2.	ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА	Слушање једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних.

3.	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА	Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање једноставних упутстава (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).
4.	ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ	Слушање једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност коришћењем најједноставнијих израза.
5.	ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА	Слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање усменог и писаног одговора на исказану молбу коришћењем најједноставнијих језичких средстава; упућивање молби, исказивање захвалности и извињења.
6.	ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА, РОЂЕНДАНА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ ДОГАЂАЈА	Слушање једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки.
7.	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА	Слушање једноставних описа бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких описа бића, предмета и места; тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета и места.
8.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	Слушање једноставних исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих и туђих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на њих.
9.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	Слушање текстова у којима се на једноставан начин описује положај у простору; усмено и писано тражење и давање информација о положају у простору коришћењем најједноставнијих језичких средстава.
10.	ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	Слушање једноставних исказа у вези са хронолошким временом и метеоролошким приликама; усмено и писано тражење и давање информација о хронолошком времену и метеоролошким приликама коришћењем најједноставнијих језичких средстава.
11.	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА	Слушање текстова с једноставним исказима за изражавање при- падања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања коришћењем најједноставнијих језичких средстава.
12.	ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА	Слушање текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања коришћењем најједноставнијих језичких средстава.
13.	ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ	Слушање једноставних исказа који говоре о радњама и способностима у садашњости; описивање радњи и способности у садашњости, постављање питања и одговарање на њих, усмено и писано, коришћењем најједноставнијих језичких средстава.

14.	ИЗРАЖАВАЊЕ БРОЈА И КОЛИЧИНЕ	Слушање једноставних исказа који говоре о броју и количини нечега; саопштавање броја и количине, постављање питања и одговарање на њих, усмено и писано, коришћењем најједноставнијих језичких средстава.
-----	-----------------------------	---

Садржај	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности у васпитно – образовном процесу
<p>1. Hi/Hello, how are you today? I'm fine, thank you, and you? I'm very well, thanks. /Not great.</p> <p>Good morning/afternoon/evening/night.</p> <p>Goodbye. /Bye. See you later/tomorrow/on Monday. Have a nice day/weekend/holiday! Thanks, same to you!</p> <p>Личне заменице – I, you ...</p> <p>Глагол to be – the Present Simple Tense</p> <p>Императив</p>	<p>Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања.</p> <p>Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере.</p> <p>Домаћи задатак.</p>	<p>– Поздрави и отпоздрави, примењујући једноставна језичка средства;</p>	<p>- ученика</p> <p>- посматра, разговара о посматраном, ради на илустрованим словарицама, црта, чита, рецитије, драматизује, смишља приче, користи дечју штампу и непознате текстове, слуша, практично комуницира, ређа слагалице од слова и слика, слободно и усмерено препричава, прича, описује на основу онога што је видео, доживео, осетио, саставља реченице, прави самостални</p>

					<p>речник, пише честитке, писма, пише по диктату и аутодиктат.</p> <p>- Наставника</p> <p>-прати, усмерава, вреднује, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, наводи на повезивање и примену знања.</p>
<p><i>2.Hi, I'm Andrija. Hello, I'm Alex. How old are you? I'm (nine). I'm in Year 3. Where are you from? I'm from Serbia. How do you spell your name? It's A-N-D-R-I-J-A. Have you got any brothers or sisters? Yes, I have/I've got one sister. No, I'm an only child. How many aunts/ uncles have you got? This is my cousin/sister Vanja. Nice to meet you. Nice to meet you, too. What's your/his/her/their address? It's 12, Zvezdarskih jelki Street, Belgrade. What's your/his/her/their phone number? It's oh/zero-six-four-double five/five-five... I'm 10 today. How old is your mum/dad? She/He's 32. Where are your parents today? Are they at work? No, they're at home. Are your friends at school now? Yes, they are. This is my friend Ana. She's/She is in my</i></p>	<p>Устаљена правила учтивости; конвенције у писању личних заменица; конвенције у саопштавању телефонских бројева и адреса; употреба титула уз презимена (Mr, Mrs, Miss); разлике између српске азбуке и енглеског алфабета; конвенције у писању</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање,однос према друговима и према обавезама,укљученост у рад у пару, групни и тимски рад,процена од стране ученика наставног часа,ангажовања и знања других ученика и процена сопственог</p>	<p>– Представи себе и другог; –Разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих;</p>	

<p><i>class. That's Tea's dog. Its name is Spot. This is our teacher, Mr/Miss/Mrs Jones.</i></p> <p><i>That is Mr Turner. He's/He is a policeman. Who are those children? They're our neighbours. What are their names? Pavle and Milica. Who's the boy in the picture? It's my Brazilian pen pal, Bruno. Tell me about your family/country. Write soon!</i></p> <p>Личне заменице – <i>I, you...</i> Присвојни придеви – <i>my, your...</i></p> <p>Показне заменице – <i>this/that, these/those</i></p> <p><i>Have got/Have</i> за изражавање поседовања</p> <p>Питања са <i>Who/What/Where/How (old/many)</i></p> <p>Предлози за изражавање места – <i>from, in...</i> Саксонски генитив са именицама у једнини</p> <p>Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени Контекстом.</p> <p>Императив.</p> <p>Основни бројеви (0-100)</p> <p>Алфавет</p>	<p>разгледница и писама.</p>		<p>рада и напредовања.</p> <p>Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере.</p> <p>Домаћи задатак.</p>		
<p>3. Listen, point and repeat. Listen again. Match the words with the things/people in the picture. Order the lines. Ask and answer questions about the photo on page 38. Spell your name. Ask your friend to spell his/her name. Write/Circle the letters/numbers. Write/Say true or</p>	<p>Поштовање основних норми учтивости.</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву, Естетичка,</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање, однос према друговима и</p>	<p>– Разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих;</p> <p>– Саопшти једноставна упутства и налоге;</p>	

<p>false. Complete the sentences/dialogue. Complete the table with ticks and crosses. Read the story. Read and check. Think of a place/person. Come and help! Wait and see! Watch out! Hurry up! Close/Open the door/a window, please! Smile! It's my/your/Oliver's turn!</p> <p>Императив Присвојни придеви – my, your... Алфавет Бројеви 0–100</p>		<p>Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>према обавезама,укљу ченост у рад у пару, групни и тимски рад,процена од стране ученика наставног часа,ангажова ња и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори,писме не провере. Домаћи задатак.</p>		
<p>4. Can we meet on Saturday and play football? I'm sorry, I've got a music class on Saturday, but we can meet on Sunday. Really? Sunday is ok for me too! Great! See you at the park! It's hot today. Let's go to the beach! Sorry, but I can't swim! I'm very tired. Let's go home! Come and meet my friends! Listen to the music!</p> <p>Модални глагол can за изражавање предлога и способности Императив</p>	<p>Пприкладно позивање и прихватање/одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода.</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање,однос према друговима и према обавезама,укљученост у рад у пару, групни и тимски рад,процена од стране ученика наставног</p>	<p>– Разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега; – Упути позив на заједничку активност;</p>	

			<p>часа,ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори,писмене провере. Домаћи задатак.</p>		
<p>5. Модални глаголи за Can you spell that again, please?/Can you write it on the board, please? Can/May I read the story? Of course you can. Can/May I sit here, please? No, it's Nina's seat. Can/May I borrow your dictionary? Yes, here you are. Thank you/Thanks. You're welcome. Thanks for your help. Изражавање молбе – can/may Саксонски генитив са именицама у једнини</p>	<p>Правила учтиве комуникације.</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање,однос према друговима и према обавезама,укљученост у рад у пару, групни и тимски рад,процена од стране ученика наставног часа,ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања.</p>	<p>– Разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; – Упути кратке и једноставне молбе; - Искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин;</p>	

			Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.		
<p>6. <i>Welcome to my birthday party! Happy birthday to you! Thanks! How many candles are there on your birthday cake? Happy New Year!/ Merry Christmas!/Happy Valentine's Day!/Happy Easter! Thanks, same to you! Let's have a party. Let's celebrate! What do you do on New Year's Day? We open our presents and watch films about Santa Claus and his reindeer. At Easter we decorate Easter eggs. Children dress up for Halloween. Look at the fireworks!</i></p> <p>Императив <i>The Present Simple Tense</i> за описивање уобичајених радњи (само као опција, рецептивно) Питања са <i>What/How many</i></p>	<p>Најзначајнији празници и догађаји и начини обележавања/прославе.</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања.</p> <p>Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>– Разуме једноставно исказане честитке и одговори на њих; – Упути једноставне честитке; – Разуме и, примењујући једноставна језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника;</p>	
<p>7. Who's this? It's Johnny Depp, my favourite actor. He's American.</p>	<p>Познате личности из области спорта,</p>		<p>Формативно – на сваком часу</p>	<p>– Препозна и именује бића, предмете и места из</p>	

<p>That's a photo of my family. Look, they're all smiling. How many teeth has your baby brother got? What colour are his eyes? I've/I have got two hands. She's/She has got black hair. He's/He has got big ears. She's/She is tall and slim. My dad's new car is fast and cool. What are these? They're my new felt tip pens. Belgrade is the capital of Serbia. Our city is old, but very nice. There are a lot of beautiful mountains and lakes in my country. What's the capital of England? London buses are red, but its taxis are black. Where are you in this photo? I'm in Sydney, it's a big city in Australia. There are a lot of strange animals and funny birds.</p> <p>Глаголи have got, to be за давање описа Показне заменице – this/that, these/those Егзистенцијално There is/are...</p> <p>Питања са Who/What/Where/How many...</p> <p>Правилна множина именица: pen – pens, bus – buses, city – cities...</p> <p>Неправилна множина основних именица: tooth – teeth...</p> <p>Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом.</p>	<p>глуме, музике...; престонице земаља енглеског говорног подручја; препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја.</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учеће у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>процењивати учеће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>непосредног окружења; – Разуме једноставне описе бића, предмета и места; – Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;</p>	
<p>8. She's tired/bored. She wants to go home. Is he hungry/thirsty? Does he want a sandwich/a glass of orange juice? They're not cold, they're hot!</p>	<p>Правила учтиве комуникације</p>	<p>Компетенција за учење,</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учеће у</p>	<p>– Разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и</p>	

<p>Are you OK? Is he happy? No, he's sad. His dog is lost.</p> <p>The Present Simple Tense (be, want)</p>		<p>Одговорно учешће у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укључујући рад у раду, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>осећањима и реагује на њих; – Изрази основне потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима;</p>	
<p>9. They're at the cinema/museum. Where's your brother? He's in bed. Where's my English dictionary? It's here on my desk. Where are my trainers? They are over there, under the bed. Where's the Statue of Liberty? It's in New York. The London Eye is next to the River Thames.</p> <p>Прилози и предлози за изражавање положаја и</p>	<p>Препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема,</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укључујући рад у раду, групни и</p>	<p>– Разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; – Тражи и пружи једноставна обавештења о положају у простору;</p>	

<p>просторних односа: here, there, in, on, at, next to, under...</p> <p>Питања са Where</p> <p>Употреба и изостављање одређеног члана у изразима at the park/beach/cinema/museum, at home/school/work, in bed...</p>		<p>Дигитална</p>	<p>тимски рад,процена од стране ученика наставног часа,ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори,писме не провере. Домаћи задатак.</p>		
<p>10. What time is it? It's twelve (o'clock). It's a quarter to/past twelve. It's half past twelve. What day is it today? It's Wednesday. It's a nice, sunny day. Is it snowy? No, but it's rainy and windy today. I've got a basketball game at a quarter to four/on Saturday.</p> <p>Питања са What/When</p> <p>Предлози за изражавање времена: at, on, to, past...</p>	<p>Радна недеља и викенд.</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање,однос према друговима и према обавезама,укљученост у рад у пару, групни и тимски рад,процена од стране ученика наставног часа,ангажовања и знања других ученика и процена</p>	<p>– Разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време;</p>	

			<p>сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>		
<p>11. It's Alex's guitar. Is that Anna's bag? These are not their jackets. Sophie's mum and dad have got/have a big house. My friend hasn't got/ doesn't have any brothers or sisters. Have you got/Do you have a bike?</p> <p>Присвојни придеви <i>my, your...</i> Показне заменице – <i>this/that, these/those</i> Have got/Have за изражавање припадања/поседовања Саксонски генитив са именицама у једнини</p>	<p>Породица, пријатељи, однос према својој и туђој имовини.</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере.</p>	<p>– Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/не- припадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; – Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припада- ње/неприпадање, поседовање/непоседовање;</p>	

<p>12. Does he like music? Yes, he loves it./No, he doesn't. Who's your favourite tennis player? What's your favourite hobby? It's an amazing poster! Those computer games are fantastic!</p> <p>The Present Simple Tense глагола be/like/love Питања са Who/What</p>	<p>Интересовања, хобији</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учеће у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Домаћи задатак.</p> <p>Формативно – на сваком часу процењивати учеће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања.</p> <p>Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере.</p> <p>Домаћи задатак.</p>	<p>– Разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих;</p> <p>– Тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;</p>	
<p>13. My brother can play football, but he can't act. How many languages can your dad speak? Can you play the guitar? I can't ride a bike. We are late for our school bus.</p>	<p>Породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учеће у демократском</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учеће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања.</p> <p>Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере.</p> <p>Домаћи задатак.</p>	<p>– Разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у</p>	

<p>Look! She's/She is wearing a dress. Is he wearing jeans? Yes, he is. No, he isn't. What are you doing? I'm/I am eating a biscuit. What are they doing? They are not/aren't playing, they're watching TV.</p> <p>Модални глагол can за изражавање способности The Present Continuous Tense за изражавање тренутних радњи Питања са What/Where/When/How many...</p>		<p>друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>нос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>	<p>садашњости; – Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; – Опише радње и способности користећи једноставна језичка средства;</p>	
<p>14. How many children are there in your class? There are 11 boys and 14 girls. How many classes have we got today? We've got four classes. Her granny is 65.</p> <p>Правилна множина именица: boy-boys, girl-girls, class-classes... Неправилна множина основних именица: child-children... Питања са How much/many Основни бројеви 0–100</p>	<p>Конвенције у писању двоцифрених бројева. Новчане валуте у земљама енглеског говорног подручја и њихове ознаке.</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка, Комуникација, Сарадња, Решавање проблема, Дигитална</p>	<p>Формативно – на сваком часу процењивати учешће у активностима, ангажовање, однос према друговима и према обавезама, укљученост у рад у пару, групни и тимски рад, процена од</p>	<p>- Разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине;</p>	

			<p>стране ученика наставног часа, ангажовања и знања других ученика и процена сопственог рада и напредовања. Сумативно – вежбе, усмени одговори, писмене провере. Домаћи задатак.</p>	
--	--	--	---	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Природа и друштво

РАЗРЕД: четврти

Циљ наставног предмета: упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме
1.	<p align="center">МОЈА ОТАЏБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА</p>	<p align="center">Природне и друштвене одлике Србије</p>	<ul style="list-style-type: none"> - развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање основних елемената логичког мишљења; - -упознавање одлика Републике Србије, природних и друштвених;
2.	<p align="center">МОЈА ОТАЏБИНА –</p>	<p align="center">Човек – природно и друштвено биће</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;

	РЕПУБЛИКА СРБИЈА		<ul style="list-style-type: none"> - Оспособљавање ученика за самостално учење и проналажење информација; - Оспособити ученике да сагледају аспекте друштвене припадности .
3.	МОЈА ОТАЏБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА	Материјали	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање способности за препознавање и правилно именовање различитих материјала из окружења; - Развијање свести за рециклажом и очувањем животне средине; - Јачање еколошке свести.
Укупан број часова	72		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и наставника
<p>Природне и друштвене одлике Србије: Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута. Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме. Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - радионичарска - илустративна - интерактивна - амбијентална - примена мултидисциплинарног приступа - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> - комуникативна компетенција, - компетенција за учење, - дигитална компетенција, - компетенција за сарадњу, - за одговорно учешће у 	<ul style="list-style-type: none"> Процењивање самостално одмеравање; - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Експериментисање – намерно модификоване 	<ul style="list-style-type: none"> - одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; - одреди положај и именује природне и друштвене објекте на 	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час</p>

<p>животиња – значај и заштита. Национални паркови Србије. Друштвене карактеристике Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност). Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима). Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).</p> <p>Кључни појмови: Територија; границе; симболи; рељеф; национални паркови; демографија; привреда; природни ресурси.</p>		<p>демократском друштву, - естетичка компетенција - рад са подацима и информацијама</p>	<p>активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта –осмишљавање и реализација.</p>	<p>географској карти Србије; - повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; - уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; - представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и</p>	<p>представља наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
---	--	---	--	--	---

<p>Човек – природно и друштвено биће:</p> <p>Човек – природно, друштвено и свесно биће.</p> <p>Физичке промене у пубертету.</p> <p>Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија;</p> <p>непримерени садржаји.</p> <p>Кључни појмови:</p> <p>Пубертет; дигитална безбедност; ИКТ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - радиoничарска - илустративна - интерактивна - амбијентална - примена мултидисциплинарног приступа - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> • комуникативна компетенција • компетенција за учење • дигитална компетенција • компетенција за сарадњу • компетенција за одговоран однос према околини <p>компетенција за одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>Процењивање – самостално одмеравање;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта –осмишљавање и реализација. 	<p>коришћењу обновљивих природних ресурса;</p> <ul style="list-style-type: none"> - у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса; - повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; - планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; - затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу; 	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
<p>Материјали</p> <p>Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух).</p> <p>Раздвајање састојака смеше (просејавање,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - радиoничарска - илустративна - интерактивна - амбијентална 	<ul style="list-style-type: none"> • комуникативна компетенција, • компетенција за учење, 	<p>Процењивање – самостално одмеравање;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; 	<ul style="list-style-type: none"> - идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, 	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују</p>

<p>одливање, цеђење, испаравање). Наелектрисавање предмета од различитих материјала. Електрична проводљивост – проводници и изолатори. Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству. Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају). Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања. Опасност и заштита од пожара.</p> <p>Кључни појмови: Смеше; наелектрисање; проводници; изолатори; магнетизам; запаљиве материје; заштита од пожара.</p>	<p>-примена мултидисциплинарног приступа - кооперативна</p>	<ul style="list-style-type: none"> • дигитална компетенција, • компетенција за сарадњу, • одговоран однос према околини, • решавање проблема <p>естетичка компетенција</p>	<p>Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта –осмишљавање и реализација.</p>	<p>цеђењем и испаравњем; - испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; - наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; - наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; - наведе примере превенције и заштите од пожара;</p>	<p>примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
---	--	--	---	---	---

<p>Прошлост Србије</p> <p>Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота).</p> <p>Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота). Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора).</p> <p>Настанак и развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак – узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота).</p> <p>Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).</p> <p>Кључни појмови:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - радиoничарска - илустративна - интерактивна - амбијентална - примена мултидисциплинарног приступа - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> • комуникативна компетенција • компетенција за учење • дигитална компетенција • компетенција за сарадњу • компетенција за одговорно учешће у демократском друштву • естетичка компетенција • рад са подацима и информацијама 	<p>Процењивање самостално одмеравање;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање – креативна продукција; - Активности у оквиру мини-пројекта –осмишљавање и реализација. 	<ul style="list-style-type: none"> - прикаже хронолошки наленти времена значајне историјске догађаје и личности; - опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; - представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.); - пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); - повеже резултате рада са уложеним трудом; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; <p>учествује у друштвено-</p>	<p>Ученици: активни учесници на часу; записују анализирају дискутују закључују примењују; учествују у тимском и групном раду; процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад.</p> <p>Наставник: организује час презентује наставне садржаје; ангажује ученике; демонстрира, користи ИКТ, Подстиче ученике на активност, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.</p>
--	--	--	---	---	---

Насељавање Словена на Балканском полуострву; Немањићи; Србија под турском владавином; устанци; Први светски рат; Други светски рат; Савремена српска држава.				корисним акцијама уз подршку одраслих.	
--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Верска настава

РАЗРЕД: Четврти

Циљ и задаци Циљеви верске наставе јесу да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности Цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета. Упознавање ученика са вером и духовним искуствима сопствене, историјски дате Цркве или верске заједнице треба да се остварује у отвореном и толерантном дијалогу, уз уважавање других религијских искустава и филозофских погледа, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства.

Годишњи фонд часова : 36

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	I – УВОД I. Дружимо са Богом и светима – уводни час	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика са садржајима и начином рада • ученик ће бити мотивисан да похађа часове верске наставе
2.	II – ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР 2. Заједница је основ живота 3. Црква је наш избор 4. Црква је заједница са Светом Тројицом 5. Црква је циљ стварања света 6. Свет изван заједнице са Богом 7. Свет у заједници са Богом	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима неопходно знање да постојање света има свој циљ –да постане Црква; • Развијање свести ученика да је све створено да постоји у заједници са Богом; • Указати ученицима на значење речи Црква; • Развијање свести ученика да смо у Цркви позвани на живот у заједници.

3.	<p>III – ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ 8. Христос позива Апостоле 9. Вера основ заједнице 10. Апостоли позивају свет 11. Човек само срцем јасно види 12. Христос нас зове 13. Божић</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима да уоче да Христос зове све људе у заједницу са Њим; • Указати ученицима на значај вере за остварење заједнице са Богом; • Омогућити ученицима да се упознају са новозаветним сведочанством о Христу и Апостолима.
4.	<p>IV – ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМА 14. Светитељи -сведоци љубави Божје 15. Свети Сава - путеводитељ у живот вечни 16. Успињање ка Христу (опис н.ј – прича о Закхеју) 17. Свети Симеон Богопримац - сусрет са Христом 18. Литургијско путовање заједнице свих светих</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима да уоче да су светитељи наши путеводитељи ка Царству Божјем; • Омогућити ученицима да уоче значај жеље за остваривање заједнице са Богом; • Указати ученицима да је Литургија заједница свих светих са Богом.
5.	<p>V – ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА 19. На путу светости 20. Усавршавању нема краја 21. Пут ка Вечности 22. Хришћанске врлине 23. Врлинослов – свети нас уче</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима да схвате грех као промашај циља; • Пружити ученицима могућност да разумеју да је самољубље извор греха; • Омогућити ученицима да уоче шта су врлине; • Указати ученицима даврлине представљају прихватање Божје воље; • Пружити ученицима

		<p>могућност да примете да они управљају својом вољом и праве личне изборе .</p>
6.	<p>VI - СА НАМА ЈЕ БОГ 24. Васкрсење и Педесетница 25. Црква је икона Царства Божијег 26. Црквена уметност - одсјај Царства Божијег</p>	<p>☐ Пружити ученицима могућност да разумеју да је Црква икона Царства Божијег и да смо са Богом у најприснијој заједници на Светој Литургији;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима да уоче разлику између иконе и неке друге уметничке слике или фотографије; • Омогућити ученицима да изграде свест о томе да иконе сведоче будуће Царство Божије у садашњем веку; • Установити обим и квалитет знања стечених у току школске године из Православног катихизиса.
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Напомена
<p>- Упознавање са садржајем програма и начином рад</p>	<p>Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета</p>	<p>1. Српски језик и књижевност 2. Математика 3. Познавање природе и друштва 4. Ликовна култура 5. Музичка култура 6. Грађанско васпитање</p>	<p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и оствареност и задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p>	<p>Когнитивни аспект: • стећи основне информације о темама које ће се обрађивати у настави Православног катихизиса током четвртог разреда • уочити какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања Афективни аспект: • желети да активно учествује на часовима верске наставе</p>	
<p>☐ Прича “Недостајати “(за заједницу као основ живота) Т. Телехтон ☐ Песма Св. Владике Николаја „Заједничарење са небом “ ☐ Одабрани одељци из књиге „Из Ја-града у Тиград“ ☐ Одломак из песме “Зимска идила“ Војислава Илића“</p>	<p>(вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме</p>	<p>Компетенција за учење Естетичка Комуникација Сарадња Дигитална Одговоран однос према друштву</p>	<p>на два начина: ☐ процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; ☐ провером знања које ученици</p>	<p>Когнитивни аспект: • уочити важност постојања заједнице • уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице; • уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе; • знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница; • знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква; • уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно. Афективни аспект: • бити подстакнут да активно учествује у животу Цркве • бити подстакнут да препознаје живот као дар Божји; • бити подстакнут да препознаје Живот Вечни као Божји дар.</p>	
<p>Прилагођена и препричана новозаветна прича о Христовом позиву Апостола</p>	<p>ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе,</p>			<p>Когнитивни аспект: • уочити да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави;</p>	

☐ Новозаветна прича о ап. Петру када тоне ☐ О делима Апостола ☐ «Мали принц», А. С. Егзипери - одломци ☐ Песма «Звезда се засја»	<p>садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рад</p> <p>Врсте наставе</p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> ☐ теоријска настава (32 часова) ☐ практична настава (2 часа) <p>Место реализације наставе</p> ☐ Теоријска настава се реализује у учионици; ☐ Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <p>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</p> ☐ Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу		<p>усвајају на часу и испитаивањем ставова;</p> <p>Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање; ☐ посматрање понашања ученика;	<ul style="list-style-type: none"> • увидети да су апостоли људи који су слични нама; • уочити да је вера основ заједнице са Богом; • увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом; • разумети значај Христовог оваплоћења (рађања); <p>☐ Усвојити текст и мелодију песме „Звезда се засја“</p> <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да доживети Христа као Личност која нам иде у сусрет. 	
☐ Прилагођена и препричана нека житија светих ☐ Приче из живота Светога Саве Приповест о Светом Сави, његовим делима и духовним подвизима . Указати на неке од најважнијих поука из књига које је Свети Сава написао (Житије Св. Симеона, Законоправило,	<p>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</p> ☐ Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу			<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи; • увидети да су сви позвани да буду светиетљи; • уочити важност светитеља као наших узора за остваривање личног јединства са Богом; • знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас; 	

<p>Хиландарски типик, Студенички типик, ☐ Одломак из књиге Михајла Пупина „ Са пашњака до научењака“ (одломак у коме се говори о нашој вери и Светоме Сави) ☐ Прича о Закхеју – препричана и прилагођена ☐ Празник Сретење Господње ☐ Св. Владика Николај одломак из „Небеске Литургије“</p>	<p>међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. ☐ Реализација програма требало би да се одвија у складу с</p>			<ul style="list-style-type: none"> • учити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља; • знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом; • препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо. Афективни аспект: • бити подстакнут да следује светитељима Божјим и да буде добар човек; • бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину. 	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Грех као промашај циља ☐ Последице пада у грех ☐ Обрада одабраних поглавља из књиге «Из Ти-града у Небески град» ☐ Поуке светих: Григорије С. Петров ; ☐ Васкршња прича дарови доброг мудраца Христу 	<p>принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати</p>			<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • увидети да се грех јавља као последича одсуства истинске љубави; • учити да је грех наш погрешан избор; • увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави; 	

	нагласак више на доживљајно и формативно, а			<ul style="list-style-type: none"> • увидети да без врлина нема љубави; 	
<p>Спаситељу „Четврти мудрац“;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Свети Спиридон (прича о смирењу); ☐ Свети Василије Острошки - (прича „Свечев лијек“); ☐ Поуке владике Николаја ☐ Св. Јустин Ћелијски („Срна у изгубљеном рају“ одломак из казивања белих срна) 	<p>мање на сазнајно и информативно.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. ☐ Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности 			<ul style="list-style-type: none"> • уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима; • упознати најважније хришћанске врлине; • увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити; • увидети да се и врлине усавршавају. <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да следује светитељима Божјим; • бити подстакнут да се труди да у себи развија хришћанске врлине. 	
<p>Педесетница – рођендан Цркве;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Молитва Царе небески; ☐ Кроз одломке из јеванђелских текстова, допуњене фотографијама фресака, приказати домострој спасења. 	<p>транспонована наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког</p>			<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом; ☐ упознати садржај молитве «Царе небески»; • увидети да сам изглед православног храма изображава 	

	<p>развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.</p> <p>☐ У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.</p> <p>☐ Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. Евалуација наставе</p>			<p>јединство Неба и земље.</p> <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе; ☐ бити подстакнут да уреди школски простор најуспешнијим радовима; • бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса; • учити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног 	
--	--	--	--	--	--

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

Назив предмета	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА
Циљ:	Циљ пројектне наставе је стицање знања и оспособљавање ученика да знања примене у животу, решавање актуелних проблема из животног окружења, самостално коришћење различитих извора ради стицања нових знања, подстицање за истраживањем, истраживачко учење, развој интересовања за уметност, културу и демократију, развој комуникационих вештина ,култивисање сарадње и начини комуникација у групи
Разред:	четврти
Годишњи фонд часова:	36

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

Пројектна настава годишњи фонд часова 36

Етапе пројектне активности	Задачи етапа	Активности наставника	Активност ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку четвртог разреда ученик ће бити у стању да
ЦИЉАНА ЕТАПА	- Одређивање циљева, формирање радних група	- Одређивање предмета истраживања, мотивисање ученика, помоћ у постављању циљева наставног пројекта	- Разматрање предмета истраживања, добијање неопходних додатних информација, самостално проналажење информација утврђивање циљева истраживања	- Истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза	- функционално повезивање знања, вештина и искустава и мотивација -зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја

<p style="text-align: center;">АНАЛИТИЧКА ЕТАПА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Анализа проблема, утврђивање извора информација, постављање задатака, редослед улога у групи 	<ul style="list-style-type: none"> - Изношење предлога одговарајућег извора, начин прикупљања и анализа података, корекција, одређивање улога у сагласности са очекиваним исходима 	<ul style="list-style-type: none"> - Формулисање задатка, утврђивање извора 	<ul style="list-style-type: none"> - Истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза 	<ul style="list-style-type: none"> -уочавање сличности и различитости ради класификовања
<p style="text-align: center;">ИСТРАЖИВАЧКА ЕТАПА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Решавање постављених задатака 	<ul style="list-style-type: none"> - Расподела посебно одабраних материјала сваком ученику, консултације, координација, контрола урађеног, подстицање 	<ul style="list-style-type: none"> - Састављање плана рада, прикупљање информација, практично остваривање изабраних улога, испуњавање одговарајућих функција 	<ul style="list-style-type: none"> - истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза, - кооперативно учење 	<ul style="list-style-type: none"> - користи интернет за учење и проналажење информација самостално - придржава се договорених правила
<p style="text-align: center;">КОНСТРУКЦИЈСКА ЕТАПА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Анализа степена оставрености сваког задатка, конструисање пројекта 	<ul style="list-style-type: none"> - Сагледавање слабости, консултације у оквиру отклањања слабости, консултације о формирању 	<ul style="list-style-type: none"> - Анализа добијених информација, - Самостално проналажење информација 	<ul style="list-style-type: none"> - истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема 	<ul style="list-style-type: none"> - испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа

		текуће документације	- комбиновање идеја и њихово уопштавање, извлачење опште идеје	- анализа и синтеза	
ПРЕЗЕНТАЦИОНА ЕТАПА	- Презентација наставног пројекта	- Организација експертизе	- Јавна одбрана	- демонстрација	- добијене продукте учинити видљивим и представитих другима.
РЕФЛЕКСИВНО-ОЦЕЊИВАЧКА ЕТАПА	- Оцена резултата наставног пројекта и процеса његове реализације	- Уопштавање рецензија и мишљења, прогностичке оцене организације и реализација пројекта	- Процена процеса реализације, подстицај за стицање нових знања	-анализа,	- повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.
ЕВАУЛАЦИЈА	- процена оставареност и резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавања јавности	- Оцењивање педагошког ефекта рада	- Самооцена у оквиру пројектне активности	- самооцењивање	- вербално изражавање спољашњих и унутрашњих запажања

Садржаји програма	Начин остваривања програма (пројектна настава)
ЦИЉАНА ЕТАПА	- одређивање циља повезан са битним странама дечјег живота

	- повезан садржај са осталим предметима
АНАЛИТИЧКА ЕТАПА	- ослањање на постојећа знања - указивање на изворе додатних информација
ИСТРАЖИВАЧКА ЕТАПА	- решавање постављених задатака, - консултације међу ученицима и међу ученика и наставника
КОНСТРУКЦИЈСКА ЕТАПА	- превазилажење тешкоћа - превазилажење слабости - конструкција пројекта
ПРЕЗЕНТАЦИОНА ЕТАПА	- припрема пројекта за презентацију - демонстрација урађеног
РЕФЛЕКСИВНО-ОЦЕЊИВАЧКА ЕТАПА	- анализа урађеног пројекта кроз све етапе - оцењивање позитивних страна које се могу још побољшати - јасноћа и занимљивост самог пројекта
ЕВАЛУАЦИЈА	- Усвојеност и применљивост нових сазнања

НАЧИНИ ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

Критеријуми за оцењивање су редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес наставе. Праћење ће се остваривати систематским посматрањем.

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ЗА КРАЈ ПРВОГ ЦИКЛУСА

МАТЕМАТИКА

Разред	1.	2.	3.	4.
--------	----	----	----	----

ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица:				
1MA.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој	*	*	*	*
1MA.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде			*	
1MA.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде	*	*	*	*
1MA.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом			*	
1MA.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде				
У области ГЕОМЕТРИЈА ученик/ученица:				
1MA.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност.		*	*	*
) 1MA.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе				
1MA.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица		*	*	*
1MA.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица				*
У области РАЗЛОМЦИ ученик/ученица:				
1MA.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $n/1$ ($n \leq 10$) и препозна његов графички приказ			*	*
1MA.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине			*	*
У подобласти , МЕРЕЊЕ И МЕРЕ ученик/ученица:				
1MA.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама				*
1MA.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml)				*
1MA.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t)				*
У подобласти ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица:				
1MA.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем		*		
1MA.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју			*	
1MA.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза	*	*	*	*
1MA.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције		*	*	
1MA.2.1.5. уме да решава једначине				
У области ГЕОМЕТРИЈА ученик/ученица:				
1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни		*		
1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине		*		
1MA.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе		*		*

1MA.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама			*	
1MA.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама				*
1MA.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама				
У области РАЗЛОМЦИ ученик/ученица:				
1MA.2.3.1. уме да препозна разломак b/a ($b \leq 10, a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова			*	*
1MA.2.3.2. уме да израчуна n -ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $n/1$ ($n \leq 10$)				
У области МЕРЕЊЕ И МЕРЕ ученик/ученица:				
1MA.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама				*
1MA.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течност				*

СРПСКИ ЈЕЗИК

Разред	1.	2.	3.	4.
У области ГОВОРНА КУЛТУРА ученик/ученица:				
1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике	*	*		
1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања	*	*		
1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“		*	*	*
1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља		*	*	
1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације			*	*
1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање			*	*
1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју	*	*	*	
1CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став			*	*
У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:				
1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста		*		
1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.)	*	*		
1CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту		*	*	
	*	*		

<p>1СЈ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)</p> <p>1СЈ.1.2.5. одређује основну тему текста</p> <p>1СЈ.1.2.6. разуме дословно значење текста</p> <p>1СЈ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста</p> <p>1СЈ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате</p>		<p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p>	<p>*</p> <p>*</p> <p>*</p>	
У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:				
<p>1СЈ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице</p> <p>1СЈ.1.3.2. уме да се потпише</p> <p>1СЈ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком</p> <p>1СЈ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе</p> <p>1СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре</p> <p>1СЈ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме</p> <p>1СЈ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи)</p> <p>1СЈ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава</p> <p>1СЈ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.)</p> <p>1СЈ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)</p>	<p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p>	<p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p>		
У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:				
<p>1СЈ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>) 1СЈ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур)</p> <p>1СЈ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричн</p>		<p>*</p>		<p>*</p> <p>*</p>
У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица				
<p>: 1СЈ.1.4.4. препознаје антонимију</p> <p>1СЈ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.)</p>	<p>*</p>	<p>*</p>	<p>*</p>	
У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:				
<p>1СЈ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме</p> <p>1СЈ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)</p> <p>1СЈ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту</p>		<p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p>	<p>*</p>	

1СЈ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту 5 Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу.				
У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:				
<p>1СЈ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије</p> <p>1СЈ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле)</p> <p>1СЈ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту</p> <p>1СЈ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/деталј који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму)</p> <p>1СЈ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену</p> <p>1СЈ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту</p> <p>1СЈ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.)</p> <p>1СЈ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова</p> <p>1СЈ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни</p> <p>1СЈ.2.2.10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустраци</p>	<p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p>	<p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p>	<p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>*</p>	<p>*</p>
У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:				

<p>1СЈ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)</p> <p>1СЈ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник ј у интервокалној позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању</p> <p>1СЈ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...)</p> <p>1СЈ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима</p> <p>1СЈ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној)</p> <p>1СЈ.2.3.6. саставља кратак наративни текст</p> <p>1СЈ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст</p> <p>1СЈ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синонине (нпр. да избегне понављање)</p> <p>1СЈ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке)</p> <p>1СЈ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење</p>		*	*	
		*	*	
		*	*	*
		*	*	
		*	*	
	*	*	*	
У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:				
<p>1СЈ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1СЈ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве)</p> <p>1СЈ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу</p> <p>1СЈ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго</p> <p>1СЈ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат</p> <p>1СЈ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p> <p>1СЈ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облик</p>		*	*	
		*	*	
		*	*	
		*	*	
		*	*	
		*	*	
У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица				
<p>1СЈ.2.4.8. препознаје синонимију</p> <p>1СЈ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава</p>		*	*	
		*	*	
У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:				
1СЈ.2.5.1. разликује лирску од епске песме			*	

<p>1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице)</p> <p>1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми</p> <p>1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту</p> <p>1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту)</p> <p>1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога</p> <p>1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту</p>	*	*	*
У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:			
<p>1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста</p> <p>1CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ)</p> <p>1CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају)</p> <p>1CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст</p> <p>1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм)</p> <p>1CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.)</p> <p>1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p>	*	*	*
У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:			
<p>1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене</p> <p>1CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса</p> <p>1CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста</p> <p>1CJ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст</p> <p>1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст)</p> <p>1CJ.3.3.6. издваја пасусе 9 4. ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским при</p>	*	*	*

У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:				
1СЈ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе)		*	*	
1СЈ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју		*	*	
1СЈ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начи				*
У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:				
1СЈ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени	*	*		
1СЈ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/фигуративном значењу		*	*	
У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица				
1СЈ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст	*	*		
1СЈ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту		*		
1СЈ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст		*	*	

**ОШ „Стеван Синђелић“
35223 Велики Поповић**

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА за период школске 2022/2023. до 2025/2026.године

Јун 2022.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;**
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;**
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;**
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;**
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња; б) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;**
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;**

8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;

10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

13) развијање позитивних људских вредности;

14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знањ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ: НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

РАЗРЕД: пети

Годишњи фонд часова: 180

Циљ наставног предмета: Циљеви наставе српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира уманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме
1.	КЊИЖЕВНОСТ	-Лирика -Епика -Драма -Научнопопуларни и информативни текстови	Циљеви наставе српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира уманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.
3.	ЈЕЗИК	-Граматика -Правопис -Ортографија	Циљеви наставе српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози значају језика и књижевности у српској и светској култури,

			негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира уманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.
4.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	-	Циљеви наставе српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира уманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.
Укупан број часова	180		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активно-сти ученика и наставника Кључне речи
Лектира: -Народна песма: <i>Вила зида град</i> -Народне лирске песме о раду(избор); народне лирске породичне песме(избор) -Бранко радичевић: <i>Певам дању, певам ноћу</i> -Милица Стојадиновић Српкиња: <i>Певам песму</i> -Алекса Шантић: <i>Моја отаџбина</i> -Војислав Илић: <i>Зимско јутро</i> -Милован Данојлић: <i>Шљива</i>	-читање текстова из лектире-основни национални корпус, обогаћен актуелним, савременим делима -компаративни приступ проучавању литерарног стваралаштва уз одабир различитих нивоа обраде: интерпретације, приказа или осврта	Повезивање и груписање са одговарајућим садржајима из других предметних подручја – граматике, правописа и језичке културе. Историја	-Квиз из књижевности -Истраживачки рад на тексту -Креативне слагалице -Писмене провере знања (тестови) -Писање писмених задатака -Усмена анализа књижевноуметничких текстова	-разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике функционалне и нефункционалне књижевности -чита са разумевањем и опише свој	Активности наставника: Осмишљава и организује рад, започиње и води разговор, чита, слуша, мотивише ученике за рад, прати и процењује њихов рад. Осмишљава и организује рад, започиње и води разговор, чита, слуша,

<p>-Пеђа Трајковић: <i>Кад књиге буду у моди</i></p> <p>Књижевни термини и појмови: Песник и лирски субјекат. Мотиви и песничке слике. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: катрен; врста стиха по броју слогова (десетерац и осмерац). Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност, емоционалност. Стилске фигуре: епитет, оноματοпеја. Врсте ауторске и народне лирске песме: описне(дескриптивне), родољубиве(патриотске), митолошке, песме о раду(посленичке) и породичне.</p> <p>Лектира: -Народна песма: <i>Свети Саво</i> -Народна песма: <i>Женидба Душанова</i> -Еро с онога свијета -Дјевојка цара надмудрила Милован Глишић: <i>Прва бразда</i> -Стеван Сремац: <i>Чича Јордан</i> -Бранко Ћопић: <i>Поход на Мјесец</i> -Иво Андрић: <i>Мостови</i> -Данило Киш: <i>Дечак и нас</i> Горан Петровић: <i>Месец над тепсијом</i> -Антон Павлович Чехов: <i>Шала</i></p> <p>Књижевни термини и појмови: Писац и приповедач. Облици казивања: приповедање у првом и трећем лицу.</p>	<p>-корелација међу текстовима – комбиновање обавезних и изборних дела; функционално повезивање наставних јединица</p> <p>-вертикална корелација – поверивање са садржајима српског језика из претходних разреда</p> <p>-јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта при обради текста</p> <p>-припремање ученика за читање, доживљавање и проучавање уметничког текста, читање, локализовање уметничког текста, истраживачки припремни задаци</p> <p>-инерпретација књижевног дела</p> <p>-продуктивно обнављање знања</p> <p>-поредбена изучавања књижевноуметничких дела и истраживачко-интерпретативним приступима новим књижевноуметничким остварењима</p> <p>-методолошко и методичко заснивање интерпретације и њено</p>	<p>Ликовна култура</p> <p>Музичка Култура</p> <p>Верска настава</p> <p>Грађанско васпитање</p> <p>Географија</p>		<p>доживљај различитих врста књижевних дела -чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова -одреди род књижевног дела и књижевну врсту -разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности -анализира елементе композиције лирске песме(строфа, стих);епског дела у стиху и прози(делови фабуле-поглавље, епизода, стих);драмског дела(чин, сцена, појава) -разликује појам песника и појам лирског субјекта;појам приповедача у односу на писца</p>	<p>мотивише ученике за рад, прати и процењује њихов рад.</p> <p>Активности ученика: Слушају, учествују у разговору, читају, пишу. Саопштавају, слушају, учествују у разговору, дискутују.</p> <p>Кључне речи: Народна лирска песма, ауторска лирска песма; Песник и лирски субјекат; Строфа, епитет, оноματοпеја; Описна песма, родољубива песма, песме о раду, митолошке песме, породичне песме; Епска народна песма; Народна новела; Приповетка, новела, роман; Писац и приповедач; Облици казивања;фабула; Драма и позориште</p>
---	--	--	--	--	---

<p>Фабула: низање догађаја, епизоде, поглавља.</p> <p>Карактеризације ликова – начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака.</p> <p>Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка, новела, шаљива народна прича.</p> <p>Врста стиха према броју слогова: десетерац.</p> <p>Лекира: -Бранислав Нушић: <i>Кирија</i> -Душан Радовић: <i>Капетан Цон Пиплфокс</i> -Љубиша Ђокић: <i>Биберче</i></p> <p>Књижевни термини и појмови: Позоришна представа и драма. Чин, појава, лица у драми, драмска радња. Сцена, костим, глума, режија. Драмске врсте: једночинка, радио-драма.</p> <p>Научнопопуларни и информативни текстови:</p>	<p>развијање на наставном часу</p> <p>-решавање проблемских питања која су подстакнута текстом и уметничким доживљајем</p>			<p>-разликује облике казивања</p> <p>-одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту</p> <p>-развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела</p> <p>-одреди тему и главне и споредне мотиве</p> <p>-илуструје особине ликова примерима из текста</p> <p>-вреднује поступке ликова и , аргументовано износи ставове</p> <p>-уважава националне вредности и негује српску културноисторијск у баштину</p> <p>-напредује у стицању читалачких компетенција</p>	
--	--	--	--	--	--

-Доситеј Обрадовић: *О љубави према науци*
-Милутин миланковић: *Успомене, доживљаји, сазнања* (одломак)

Домаћа лектира:

-Епске народне песме(о Немањићима и Мрњавчевићима)

-Народне бајке, новеле, шаливе народне приче(избор); кратке фолклорне форме(питалице, брзалице, пословице, загонетке)

-Бранислав Нушић: *Хајдуци*

-Данијел Дефо: *Робинсон Крусо*

-Марк Твен: *Доживљаји Тома Сојера*

-Избор ауторских бајки(Гроздана Олујић)

-Игор Коларов: *Аги и Ема*

-Избор из савремене поезије за децу (Александар Вучо, Мирослав Антић, Драгомир Ђорђевић, Владимир Андрић, Дејан Алексић)

Допунски избор лектире:

-Стеван Раичковић: *Велико двориште*(избор)

-Иван Цанкар: *Десетица*

-Јован Стерија Поповић: *Лажа и паралажа* (одломак о Месечевој краљици)

<p>ГРАМАТИКА (МОРФОЛОГИЈА, СИНТАКСА)</p> <p>Променљиве речи: Именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи; непроменљиве речи: прилози и предлози. Именице- значење и врсте (властите, заједничке, збирне, градиве, глаголске, мисаоне).</p> <p>Промена именица(деκлинација):граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Основне функције и значења падежа: номинатив, генитив, датив, акузатив, вокатив, инструментал, локатив.</p> <p>Придеви – значење и врсте придева(описни, присвојни, градивни, месни, временски); род, број, падеж и компарација придева.</p> <p>Слагање придева са именицом у роду, броју и падежу.</p> <p>Заменице – личне заменице: промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица себе, се.</p> <p>Бројеви – врсте и употреба: главни (основни, збирни бројеви, бројне именице на -ица) и редни бројеви.</p> <p>Глаголи – глаголски вид(свршени и несвршени); глаголски род(прелазни, непрелазни и повратни глаголи); глаголски облици: инфинитив (инфинитивна основа),презент (презентска основа, помоћни глаголи), перфекат, футур први.</p> <p>Предикатска реченица-предикат (глаголски и именски) слагање предиката са субјектом у лицу роду и</p>	<p>--вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе</p> <p>-језичке појаве контекстуализовати везивањем за говорне ситуације у којима се могу јасно препознати</p> <p>-наставни приступ падежима и вежбе усмерене на утврђивање знања о употреби правилних облика именских речи треба повезати с одступањима од књижевног језика</p> <p>-током дијалога на часу</p> <p>-примерима из домаћих и писмених задатака</p> <p>-правописне вежбе</p> <p>-служење правописом и правописним</p>	<p>Корелација са наставом књижевности и језичке културе</p> <p>Енглески језик</p> <p>Руски језик</p>	<p>-тестови из граматике (писмена провера знања)</p> <p>-мозгалица</p> <p>-креативна слагалица</p> <p>-истраживачки рад на тексту</p>	<p>-разликује променљиве речи од непроменљивих</p> <p>-разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деκлинацију</p> <p>-разликује основне функције и значења падежа</p> <p>-употребљава глаголске облике у складу са нормом</p> <p>-разликује основне реченичне чланове.</p>	<p>Натсавник:Осм ишљава и организује рад, започиње и води разговор, чита, слуша, мотивише ученике, прати и процењује њихов рад.</p> <p>Ученик: Слуша, учествује у разговору, анализира, чита, пише, решава задатке.</p> <p>Кључне речи: Именице, заменице, падежи; Придеви; бројеви;глаголи , глаголски облици; Предикатска реченица; Реченични чланови, субјекат, предикат, објекат, апозиција, атрибут; Велико слово, речца не, запета, наводници, акценат</p>
---	---	--	---	---	--

<p>броју; прави и неправи објекат; прилошке одредбе (место, време, начин, узрок, мера и количина); апозиција</p> <p><u>ПРАВОПИС</u> Велико слово у вишечланим гографским називима; у називима институцијама, предузе Ђа, установа, организација; велико и мало слово у писању присвојних придева. Заменица Ви из поштовања. Одрична речца не уз именице, придеве и глаголе; речца нај у суперлативу; вишечлани, основни и редни бројеви. Интерпункциски знаци: запета; наводници; црта.</p> <p><u>ОРТОЕПИЈА</u> Местоакцента у вишесложним речима. Интонација и паузе везане за интерпукцијске знакове; интонација упитних реченица. Артикулација: гласно читање брзалица,</p>	<p>речником(школско издање)</p> <p>-спровођење ортоепских вежби уз одговарајуће теме из књижевности</p> <p>-повезивање реченичне интонације са правописом и синтаксом</p>	<p>Музичка култура</p>	<p>-правописни диктати -исправка грешака у датом тексту -текстови са питањима из правописа</p> <p>-писање састава</p> <p>-гласно читање одломака из изборне лектире -говорење напамет научених одломака у стиху и прози</p>	<p>-доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи интрпункцијских знакова. -користи правопис(школско издање)</p> <p>-правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента Говори јасно поштујући књижевнојезичку норму -течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове.</p>	
<p>Препричавање, причање, описивање-уочавање разлике између говорног и писаног језика; писае писма(повратни, имејл). Богаћење речника: синоними и антоними; некњижевне речи и туђице. Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и распоред грађе, основни елементи композиције); пасус као уже тематске целине и његове композицијско-стилске функције.</p>	<p>-повезивање с обрадом књижевних текстова, настава граматике и правописа</p> <p>-спровођење лексичко-семантичких и стилских вежби</p>	<p>Корелација са наставом књижевности, граматике и правописа</p>	<p>Израда писмених задатака</p>	<p>-користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у првом и трећем лицу, дијалог -издваја делове текста и организује</p>	<p>Натсавник: Осмишљава и организује рад, започиње и води разговор, чита, слуша, мотивише ученике за рад, прати и процењује њихов рад. Ученик: Саопштавају, слушају, учествују у разговору,</p>

Четири школска писмена задатка.			<p>Г у снисаоне целине. -составља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште, -проналази експлицитно и инплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту. -напамет говори одабране књижевне текстове.</p>	<p>дискутују, читају, пишу.</p> <p>Кључне речи: Писмо ,имејл, синоними, антоними, писмени задатак</p>
---------------------------------	--	--	---	--

Допунска настава – српски језик и књижевност, 5. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	<p>Књижевност: Песник и лирски субјекат. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: катрен; врста стиха по броју слогова (десетерац и осмерац). Стилске фигуре: епитет, оноματοпеја. Писац и приповедач.</p>	12	<p>Слуша, учествује у разговору, анализира, чита, пише, решава задатке.</p> <p>Прати наставу, учествује у интерпретацији, слуша, пише, чита</p>

	<p>Облици казивања: приповедање у првом и трећем лицу. Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка, новела, шаљива народна прича. Врста стиха према броју слогова: десетерац.</p> <p>Позоришна представа и драма. Чин, појава, лица у драми, драмска радња.</p>		
	<p>Граматика Променљиве речи: Именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи; непроменљиве речи: прилози и предлози. Именице- значење и врсте (властите, заједничке, збирне, градиве, глаголске, мисаоне). Промена именица(деклинација):граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Придеви – значење и врсте придева(описни, присвојни, градивни, месни, временски); род, број, падеж и компарација придева. Заменице – личне заменице: промена, Бројеви – врсте и употреба: главни (основни, збирни бројеви, бројне именице на -ица) и редни бројеви. Глаголи –глаголски облици: инфинитив (инфинитивна основа),презент (презентска основа, помоћни глаголи), перфекат, футур први. Предикатска реченица-предикат (глаголски и именски),објекат; прилошке одредбе (место, време, начин, узрок, мера и количина); апозиција</p> <p>Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институцијама, предузећа, установа, организација; велико и мало слово у писању присвојних придева. Одрична речца не уз именице, придеве и глаголе; речца нај у суперлативу; вишечлани, основни и редни бројеви.</p>	18	<p>Слуша, учествује у разговору, анализира, црта, чита, пише, решава задатке</p>

	Језичка култура Препричавање, причање, описивање. Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и распоред грађе, основни елементи композиције); пасус као уже тематске целине и његове композицијско-стилске функције	6	Слуша, учествује у разговору, чита, пише. Чита свој рад, слуша, учествује у разговору, анализира, пише. Пише задатак.
		36	

Додатна настава – српски језик и књижевност, 5. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	Књижевност: Песник и лирски субјекат. Мотиви и песничке слике. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: катрен; врста стиха по броју слогова (десетерац и осмерац). Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност, емоционалност. Стилске фигуре: епитет, ономатопеја. Врсте ауторске и народне лирске песме: описне(дескриптивне), родољубиве(патриотске), митолошке, песме о раду(посленичке) и породичне. Писац и приповедач. Облици казивања: приповедање у првом и трећем лицу. Фабула: низање догађаја, епизоде, поглавља. Карактеризације ликова – начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака. Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка, новела, шаљива народна прича. Врста стиха према броју слогова:десетерац. Позоришна представа и драма. Чин, појава, лица у драми, драмска радња. Сцена, костим, глума, режија.	12	Слуша, учествује у разговору, анализира, чита, пише, решава задатке. Прати наставу, учествује у интерпретацији, слуша, пише, чита. Припрема се за такмичење.

	Драмске врсте: једночинка, радио-драма.		
	<p>Грамматика: Променљиве речи: именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи; непроменљиве речи: прилози и предлози. Именице- значење и врсте (властите, заједничке, збирне, градиве, глаголске, мисаоне). Промена именица(деклинација):граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Основне функције и значења падежа: номинатив, генитив, датив, акузатив, вокатив, инструментал, локатив. Придеви – значење и врсте придева(описни, присвојни, градивни, месни, временски); род, број, падеж и компарација придева. Слагање придева са именицом у роду, броју и падежу. Заменице – личне заменице: промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица себе, се. Бројеви – врсте и употреба: главни (основни, збирни бројеви, бројне именице на -ица) и редни бројеви. Глаголи – глаголски вид(свршени и несвршени); глаголски род(прелазни, непрелазни и повратни глаголи); глаголски облици: инфинитив (инфинитивна основа),презент (презентска основа, помоћни глаголи), перфекат, футур први. Предикатска реченица-предикат (глаголски и именски) слагање предиката са субјектом у лицу роду и броју;прави и неправи објекат; прилошке одредбе (место, време, начин, узрок, мера и количина); апозиција</p>	18	<p>Слуша, учествује у разговору, анализира, црта, чита, пише, решава задатке. Припрема се за такмичење.</p>

	<p>Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институцијама, предузе</p> <p>Ћа, установа, организација; велико и мало слово у писању присвојних придева.</p> <p>Заменица Ви из поштовања.</p> <p>Одрична речца не уз именице, придеве и глаголе; речца нај у суперлативу; вишечлани, основни и редни бројеви.</p> <p>Интерпункциски знаци: запета; наводници; црта.</p>		
	<p>Језичка култура</p> <p>Препричавање, причање, описивање-уочавање разлике између говорног и писаног језика; писае писма(повратни, имејл).</p> <p>Богаћење речника: синоними и антоними; некњижевне речи и туђице.</p> <p>Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и распоред грађе, основни елементи композиције); пасус као уже тематске целине и његове композицијско-стилске функције</p>	6	<p>Слуша, учествује у разговору, чита, пише.</p> <p>Чита свој рад, слуша, учествује у разговору, анализира, пише.</p> <p>Пише задатак.</p> <p>Припрема се за такмичење.</p>
		36	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: ПЕТИ

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
1.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	<p>Први део</p> <p>Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу $\mathbb{N}_0$.</p> <p>Дељење са остатком у скупу $\mathbb{N}_0$ (једнакост $a = bq + r, 0 \leq r < b$).</p>	<p>– израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева);</p> <p>– реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева);</p>

		<p>Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама. Дељивост са 4 и 25. Дељивост са 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика.</p> <p>Други део Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито. Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Заједнички садржалац и најмањи заједнички садржалац. Веза између НЗД и НЗС.</p>	<p>– примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; – разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; – одреди и примени НЗС и НЗД; – изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; – правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу;</p>
2.	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	<p>Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг. Кружница и права. Преношење и надовезивање дужи. Централна симетрија. Вектор и транслагација.</p>	<p>– анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; – опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; – нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; – упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслагацијом, – правилно користи геометријски прибор;</p>
3.	УГАО	<p>Угао, централни угао; једнакост углова. Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова).</p>	<p>– идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; – нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор;</p>

		<p>Упоредни углови; врсте углова. Мерење углова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.</p>	<p>– измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно, – реши једноставан задатак применом основних својства паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова);</p>
4.	РАЗЛОМЦИ	<p>Први део Појам разломка облика a/b Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис броја и превођење у запис облика a/b ($b \neq 0$). Упоређивање бројева у децималном запису. Заокругљивање бројева. Други део Основне рачунске операције с разломцима (у оба записа) и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине у скупу разломака. Трећи део Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера)</p>	<p>– прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја, – заокругли број и процени грешку заокругљивања; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – одреди проценат дате величине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку средину датих бројева; – сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер;</p>
5.	ОСНА СИМЕТРИЈА	<p>Осна симетрија у равни и њене особине. Оса симетрије фигуре. Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.</p>	<p>– идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; – симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; – конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој правој</p>
Укупан број			

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ</p> <p>Први део</p> <p>Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу $\mathbb{N}_0$. Дељење са остатком у скупу $\mathbb{N}_0$ (једнакост $a = bq + r, 0 \leq r < b$). Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама. Дељивост са 4 и 25. Дељивост са 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Други део</p> <p>Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито. Растављање природних бројева на просте чиниоце.</p>	<p>дијалoшка, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Матерњи језик Географија</p>	<p>Четири писмена задатка -иницијално тестирање; -усмене провере петнаести нутне провере знања; -завршно тестирање;</p>	<p>– израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама;</p>	<p>активности ученика: -математичко изражавање -демонстрација решења -увежбавање -дискутовање решења -постављање питања -примена стечених знања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика</p>	<p>операције са природним бројевима, скуповне операције, НЗС и НЗД, врсте углова и операције са угловима, операције са разломцима, проценат, симетрије и транслација</p>

<p>Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Заједнички садржалац и најмањи заједнички садржалац. Веза између НЗД и НЗС.</p>				<ul style="list-style-type: none"> – разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; – одреди и примени НЗС и НЗД; – изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; – правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу; 	<p>-партнер у педагошкој комуникацији</p>	
<p>ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг. Кружница и права. Преношење и надовезивање дужи. Централна симетрија. Вектор и транслагација.</p>	<p>дијалогска, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Матерњи језик Географија</p>	<p>-иницијално тестирање; -усмене провере петнаестоми нутне провере знања; -завршно тестирање;</p>	<p>– анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; – опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг;</p>	<p>активности ученика: -повезивање -математичко изражавање -демонстрација решења -увежбавање -дискутовање решења -обележавање -решавање проблема у групи или самостално активности наставника:</p>	

				<p>– нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор;</p> <p>– упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски;</p> <p>– преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом, – правилно користи геометријски прибор;</p>	<p>-организовање наставног процеса</p> <p>-реализација наставног процеса</p> <p>-мотивација ученика</p> <p>-праћење напредовања сваког ученика</p> <p>-партнер у педагошкој комуникацији</p>	
<p>УГАО</p> <p>Угао, централни угао; једнакост углова. Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова). Упоредни углови; врсте углова. Мерење углова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови.</p>	<p>дијалoшка, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>Информатика и рачунарство</p> <p>Техника и технологија</p> <p>Српски језик и књижевност</p> <p>Матерњи језик</p> <p>Географија</p>	<p>-иницијално тестирање;</p> <p>-усмене провере</p> <p>петнаестоми нутне провере</p> <p>знања;</p> <p>-завршно тестирање;</p>	<p>– идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе;</p> <p>– нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор;</p>	<p>активности ученика:</p> <p>-уочавање</p> <p>-повезивање</p> <p>- обележавање</p> <p>-демонстрација решења</p> <p>-увежбавање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-математичко изражавање</p> <p>-постављање питања</p> <p>-решавање проблема у групи или самостално активности наставника:</p>	

<p>Углови на трансверзали. Транслација и углови.</p>				<p>– измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно, – реши једноставан задатак применом основних својства паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова);</p>	<p>-организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	
<p>РАЗЛОМЦИ Први део Појам разломка облика a/b Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис броја и превођење у запис облика a/b ($b \neq 0$). Упоређивање бројева у децималном запису. Заокругљивање бројева. Други део Основне рачунске операције с разломцима</p>	<p>дијалoшка, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Матерњи језик Географија</p>	<p>-иницијално тестирање; -усмене провере петнаести нутне провере знања; -завршно тестирање;</p>	<p>– прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја, – заокругли број и процени</p>	<p>активности ученика: -уочавање -повезивање -обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса</p>	

<p>(у оба записа) и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине у скупу разломака. Трећи део Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера)</p>				<p>грешку заокругљивања; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – одреди процент дате величине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку средину датих бројева; – сакупи податке и прикаже их табелом и кржним</p>	<p>-реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	
--	--	--	--	---	---	--

				дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер;		
ОСНА СИМЕТРИЈА Осна симетрија у равни и њене особине. Оса симетрије фигуре. Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.	дијалогска, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића	Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Матерњи језик Географија	-иницијално тестирање; -усмене провере петнаестоми нутне провере знања; -завршно тестирање;	– идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; – симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; – конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој прави	активности ученика: -уочавање -повезивање -обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији	

Допунска настава – математика 5. разред

Допунска настава из математике организује се за ученике који спорије усвајају знања, ученике који нису били присутни на појединим часовима, ученике који желе да утврде стечено знање или уклоне евентуалне нејасноће, што доприноси бољем усвајању знања и вештина везаних за наставно градиво. У петом разреду планирано је 36 часова допунске наставе који се одржавају почевши од месеца септембра.

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. разред	Природни бројеви и дељивост	7	-уочавање -повезивање - обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално
	Основни геометријски појмови	8	
	Угао	7	
	Разломци	8	
	Осна симетрија	6	

Додатна настава – математика 5. разред

Додатна настава из математике организује се за ученике који показују не само посебан таленат, већ велико интересовање за математику и примену математичких знања. Ученици се самостално и добровољно опредељују за додатни рад. Ученик остаје укључен у додатни рад онолико времена колико жели, према својим интересовањима. У петом разреду планира се 36 часова додатне наставе који се одржавају почевши од месеца септембра..

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. разред	Природни бројеви и дељивост	6	-уочавање -повезивање - обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално
	Основни геометријски појмови	6	
	Угао	6	
	Разломци	6	
	Логички задаци	6	
	Задаци са такмичења	6	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: 5. (72 часа)

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	Hello	Ученик уме да поздрави и да се представи, да спелује , да пита и одговори на питање о броју телефона, да именује И идентификује ствари И боје, да разуме и користи језик у учионици
2.	School days	Ученик уме да представи себе и друге, да размењује основне личне информације, да пита за нечије здравље, да изрази шта више воли, да се распита И да да личне информације, да каже колико је сати, да поздрави И каже довиђења, да пита у чему је неко добар
3.	People	Ученик уме да исприча о члановима породице, да се распита и описује нечији изглед, да описује личне предмете, да изражава припадност, да именује, идентификујеИ описује животиње, да описује нечијег најбољег друга И да разговара о ономе што он-она више воли, да идентификује људе
4.	Time out	Ученик уме да говори о својим активностима после школе, да изражава шта воли а шта не воли, да изражава своје мишљење, да разговара о музици и филмовима, да дискутује о навикама
5.	Places	Ученик уме да пита за и идентификује где се предмети налазе, да пита и идентификује где се налазе зграде, до опише нечије суседство, да изражава способности, да љубазно пита, да описује познате знаменитости и зграде, да разговара о просторијама у кући и да даје сугестије
6.	Food	Ученик уме да изрази шта воли а шта не воли од хране, да уме да наручује храну, да направи понуду хране , да прихвата или одбије понуду, да пита и одговара користећи прилоге за квантитет, да дискутује о храни и навикама конзумирања хране
7.	Celebrations	Ученик уме да пита и одговори на питања у вези датума, да разговара о тренутним дешавањима, да описује одећу других људи, да разговара о прославама, да прави разлику између редовних и тренутних дешавања, да разговара о времену и идентификује занимања
8.	Holiday	Ученик уме да разговара о дешавњима у прошлости, о одмору, о осећањима, да исприча причу, да опише ситуације и несрећне околности
9.	Our world	Ученик уме да описује будуће планове анд уговарања, да изрази обавезу и прохибицију, да предвиди ситуације и донесе тренутне одлуке, да прави поређења, да разуме информације о страним земљама

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активност наставника/ ученика	Кључни појмови	
<p>1. What's your name? I'm... How do you spell...? What's your phone number? Plurals (regular –s) A vsAn This/That What colour is this? It's ... Imperative</p>	<p>Слушање и читање краћих, једноставнијих текстова који се односе на дате комуникативне ситуације (дијалози, наративни текстови, формулару и сл.; реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима (СМС, емаил, формулару, чланске карте, опис фотографије и сл.</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње, Естетска компетенција;</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Разуме краће текстове који се односе на поздрављање И тражење-давање информација личне природе; - Поздрави и отпоздрави, представи себе и другог коистећи једноставна језичка средства; - Постави и одговори на једноставнија питања личне природе; - У неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 	<p>Н припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>У репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>2. I'm You're – My Your Where...from? The verb <i>be</i> (affirmative, negative) How old...? The verb <i>be</i> (questions) Who...? What...?</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих описа живих бића, предмета, појава и места и њиховог поређења; усмено и писано описивање-поредјење живих бића, предмета, појава и места, израда</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина за живот у демократском друштву;</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Разуме једноставнији опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; - Упореди и опише карактеристике живих бића, предмета, појава и места, 	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

	призентација пројеката (постера, стрипова, ППТ, кратких аудио-видео записа, радио емисија и сл.			користећи једноставнија језичка средства;			
3. Possessive case Whose...? Possessive adjectives The verb <i>have got</i> These/Those Plurals (regular/irregular)	Слушање и читање једноствних текстова с исказима у којима се говори шта неко има-нема или чије је нешто; постављање питања у вези сад атом комуникативном ситуацијом и одговарање на њих.	Вештина комуникације; Решавање проблема; Вештина сарадње	Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика	- Разуме и формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - Пита и каже шта неко има-нема и чије је нешто	припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.	репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.	Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.
4. PresentSimple (affirmative) Prepositions of time Present Simple (negative, questions) Like, love, enjoy, hate +noun/ing from When...? Adverbs of frequency (always, usually, often, sometimes, never)	Слушање И читање једноствних текстова у вези са нечијим интересовањима, хобијима и стварима које воли-не воли, које му-јој се свиђају-не свиђају; размена информација о својим и туђим интересовањима, хобијима, допадању и недопадању (телефонски разговор, интервју, обичан разговор са пријатељима у школи И сл.); усмено и писани описивање	Вештина комуникације; Решавање проблема; Вештина сарадње	Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика	- Разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања, хобија, и изражавање допадање и недопадања; - Опише своја и туђа интересовања и хобије и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење	припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.	репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.	Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.

	интересовања, допадања и недопадања (писање емаила о личним интересовањима, хобијима, допадању и недопадању, листе ствари које му-јој се свиђају-не свиђају и сл.); истраживачке пројектне активности (нпр.колики број ученика у одељењу воли-не воли пливање, скијање, тенис И сл.), графичко приказивање и тумачење резултата.						
5. Prepositions of place (in, on under, next to, in front of, behind) There is.../There are... A / An vs The The verb can Let`s...	Слушање И читање описа и разумевање исказа у вези са сталним, уобичајеним тренутним догађајима-активностима и способностима; усмено и писано описивање сталних, уобичајених и тренутних догађаја-активности и способности (разговор уживо или путем телефона, разгледница, СМС порука, емаил и сл .	Вештина комуникације; Рад са подацима и информацијама; Вештина сарадње	Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика	<ul style="list-style-type: none"> - Разуме једноставнија питања и одговара на њих; - Разуме обавештења о простору и величинама; - Опише специфичније односе и величине једставним, везаним исказима 	припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.	репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.	Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.
6. Countable and uncountable	Слушање и читање исказа у	Вештина комуникације;	Посматрање Испитивање	<ul style="list-style-type: none"> - Разуме и рагује на свако- 	припремање, организовање,	репродукује, утврђује,	Комуникативни приступ, функционална

<p>Nouns A(n) / Some Some / Any Would like + noun Object personal pronouns</p>	<p>вези са потребама, осетима и осећањима, усмено и писано договарање у вези са задовољавање потреба, предлагање решења у вези са осетима и потребама, усмено и писано исказивање, својих осећања и реаговање на туша.</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење</p>	<p>Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>дневне изразе у вези са неопсредним И конкретним потребама, осетима И осећањима; - Изрази основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;</p>	<p>објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попставља питања.</p>	<p>употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>7. Present Progressive Why...? / Because... Present Simple vs Prseent Progressive</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова у којима се описују и честитају празници, рођендани и значајни догађаји; описивање празника, рођендана и значајних догашђаја; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање пригодних честитки у усменом И писаном облику; израда и презентација пројеката у вези са прославом празника, рођендана и значајних догађаја.</p>	<p>Вештина комуникације; Компетенција за целоживотно учење</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>- Разуме честитку И одговори на њу; - Разуме пригодну честитку; - Разуме И пимењујући једно-ставнија језичка средства опише начин прославе рођендана, празника И важних догађаја;</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

<p>8. Past Simple (affirmative) of regular and irregular verbs Time expressions Past Simple (negative, questions) Past Simple of the verb be Time expressions By + means of transport In + years</p>	<p>И слушање и читање описа и усмено И писано размњивање исказа у вези са догађајима-активностима у прошлости; усмено и писано описивање догађаја-активности у способности у прослости, ирзадаи и презентација пројеката историјским догађајима, личностима и сл.</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>- Разуме краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; - Размени информације у вези са догађајима И способностима у прошлости; - Опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости; Опише неких историјски догађај Или историјску личност И сл.</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>9. Future be goint to Present Progressive with future meaning Time expressions Must / mustn't Future will Comparative froms Superlative forms</p>	<p>И слушање и читање краћих текстова у вези са жељама, плановима и намерама, усмено и писано договарање о жељама, плановима и намерама (телефонски разговор, разговор уживо, СМС, емаил и сл.)</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње; Брига за здравље</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>- Разуме једноставнија питања и одговори на њих; - Размени једноставне исказе у вези са својим И туђим жељама, плановима И намерама; - Саопшти шта он-она или неко други жели, планира, намерава;</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

Додатна настава

енглески језик, 5. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	1. Hello	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке;

Допунска настава – енглески језик, 5. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	1. Hello	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	2. School days	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	3. People	5	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	4. Time out	4	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	5. Places	6	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	6. Food	4	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	7. Celebrations	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;

			Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	8. Holiday	5	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	9. Our world	4	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Биологија

РАЗРЕД: 5.

Циљ наставног предмета:

Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем

Редни број	ОБЛАСТ/ТЕМА	Циљ теме
I	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА	Циљ теме је да ученици науче да разврставају организме према одређеним критеријумима, да повезују принципе систематике са еволуцијом
II	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Циљ теме је да се ученици детаљније упознају са грађом и функцијом организма
III	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Циљ теме је да ученици разумеју однос гена и хромозома, процес наслеђивања и деобу ћелије
IV	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Циљ теме је да ученици схвате основне односе биоценозе, да се што више активирају на самостални рад, у изради пројеката

V	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Циљ теме је да се ученици усмеравају на очување здравља и правилан начин живота
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА</p> <p>– Жива бића, нежива природа и биологија.</p> <p>– Особине живих бића: ћелијска грађа, исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, размножавање, раст и развиће.</p> <p>– Једноћелијски и вишећелијски организми.</p> <p>– Основе класификације: главни (морфолошки) карактери и особине важне за</p>	<p>–У изучавању ћелије акценат је на томе да је ћелија основна јединица грађе свих живих бића, да има своје основне делове (ћелијску мембрану, цитоплазму са органелами и једро са наследним материјалом, као и да постоје ћелије чији се наследни материјал налази слободан у цитоплазми) и да према броју ћелија разликујемо једноћелијска и вишећелијска жива бића.</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <p>-оцењивање</p> <p>-посматрање</p> <p>-запажање</p> <p>ангажованост на часу</p> <p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>задовољство ученика на часу</p>	<p>- Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада;</p> <p>- Групише жива бића према њиховим заједничким особинама;</p> <p>- Одабира макроморфолошк и видљиве особине важне за класификацију живих бића;</p> <p>- Идентификује основне прилагођености</p>	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА</p> <p>Припремање, организовање, читање, објашњавање, разговор, слушање, посматрање, праћење, показивање, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, вођење,процењивање, одлучивање.</p>	<p>Методе, експеримент, лабораторија, лупа, микроскоп, лабораторијск и прибор, хемикалије, животи процеси, клица, ћелија, ћелијска мембрана. Цитоплазма, органеле, наследни материјал, таксономија, вируси, биљоједи, месоједи, сваштоједи,</p>

<p>класификацију. Формирање скупова карактера који се уклапају једни у друге (груписање живих бића). – Исхрана. Храна као извор енергије и градивних супстанци потребних за обављање свих животних процеса. – Дисање као размена гасова у различитим срединама. – Излучивање. – Надражљивост. – Покретљивост –Кретање. – Размножавање: бесполно и полно. – Раст и развиће – Дужина живота –Промене које човек пролази током развића; пубертет и полна зрелост.</p>	<p>–Није потребно детаљно изучавати грађу ћелије, нити помињати поједине органеле. –Процедуре за истраживање и елементе безбедног рада одређује наставник и упознаје ученике. Препорука је да се микроскоп не користи, већ да ћаци током вежбе самостално користе лупу посматрајући крупне ћелије које су им доступне сходно окружењу у коме се школа налази, као нпр. ћелије паренхима поморанце, јаје птице, икра рибе, јаја водоземаца. –Изучавање заједничких особина живих бића треба обрадити кроз огледе (потребе за водом, одговарајућом температуром за раст, дисање, развој и размножавање и исхрана се могу пратити на квасцу; дисање, у смислу</p>		<p>- домаћи задаци</p>	<p>спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење. - Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље - Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;</p>	<p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА Дефинише,инде тификује именује, репродукује, бира, утврђује, представља, издваја, организује, пише, понавља, прилагођава, тумачи, илуструје, демонстрира, показује, објашњава, препознаје, анализира, формулише, планира, повезује, класификује, процењује, описује, вредмује, бира, поставља питања,</p>	<p>предатори, лешинари, паразит, хлорофил, фотосинтеза, аутотрофи, хетеротрофи, миксотрофи, варење, труљење, разлагачи, кисеоник, дисање, стоме, излучивање, знојење, бубрези, уринирање, урин, мокраћа, кретање, миграције, сесилност, мишићи, амебоидно кретање, трепље, бич, покрети раста, слузаве гљиве, драж, чула, надражљивост, рефлекси, инстинкт, хибернација, циста, оплођење, зигот, деоба ћелија, пупљење,</p>
--	---	--	-------------------------------	--	--	---

	размене гасова, се може пратити огледом са свећом; кретање се може					колонија, полни органи, полен, опрашивање, вегетативно размножавање, пелцер, клон, полно и бесполно размножавање, раст, развој, ембрионално развиће, ембрион, ларва, преображај (метаморфоза), регенерација, материца, ембрион, фетус, постељица, пипчана врпца, дојење, пубертет, адолесценција, мутирање гласа
ЈЕДИНСТВО И ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА – Живот у воденој и копненој средини – изглед,	–У овој области је акценат на ученичком истраживању спољашњих особина живих бића из непосредног окружења и њиховом	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација	Евиденција ученика: -оцењивање -посматрање -запажање	- Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада;	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА Припремање, организовање, читање, објашњавање разговор, слушање,	Животна средина, адаптације, лињање, ехолокација, цваст, смола, хидродинамичан облик,

<p>прилагођености на начин живота – Живот у води – изглед, прилагођености на начин живота. – Живот на копну – изглед, прилагођености на начин живота. – Живот под земљом – изглед, прилагођености на начин живота.</p>	<p>односу са условима средине у којој живе због чега у препорученим садржајима нема морских организама. - Ако су ученици заинтересовани за њих, јер их срећу у нпр. географији или научно-популарним емисијама, наставник треба да одговори њиховим образовним потребама. Треба имати у виду да су примери дати у уџбенику само препоручени садржаји, тј. наставник може користити све или само неке од примера, а може увести и нове адекватне примере, сходно окружењу у коме се школа налази, структури одељења и интересовању ученика. –Резултате истраживања би требало искористити за генерализацију и увођење новог појма</p>	<p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p>	<p>ангажованост на часу</p> <p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>-задовољство ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p>	<p>- Групише жива бића према њиховим заједничким особинама; - Одабира макроморфолошк и видљиве особине важне за класификацију живих бића; - Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење - Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље - Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;</p>	<p>посматрање, праћење, показивање, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, вођење,процењивање, одлучивање.</p> <p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА Дефинише, идентификује именује, репродукује, бира, утврђује, представља, издваја, организује, пише, понавља, прилагођава, тумачи, илуструје, демонстрира, показује, објашњава, препознаје, анализира, формулише, планира, повезује, класификује,</p>	<p>пресвлачење, амфибијске животиње</p>
--	---	--	--	--	---	---

	<p>– прилагођеност (адаптација).</p> <p>–Часови утврђивања и часови вежбања могу се искористити за радионичарски рад описивања и цртања животних форми на карактеристичним примерима.</p>				<p>процењује, описује, вредмује, бира, поставља питања,</p>	
<p>НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА Наслеђивање особина (наследни материјал, особине које се наслеђују, утицај средине на испољавање особина, проучавање близанаца) Родитељи и потомци (разлика између полног и бесполог размножавања, наслеђивање јединствене комбинације гена, стварање копија) Узроци разноликости потомака (природа прави разлике, значај варијабилности,</p>	<p>–У изучавању ћелије акценат је на томе да је ћелија основна јединица грађе свих живих бића, да има своје основне делове (ћелијску мембрану, цитоплазму са органелами и једру са наследним материјалом, као и да постоје ћелије чији се наследни материјал налази слободан у цитоплазми) и да према броју ћелија разликујемо једноћелијска и вишећелијска жива бића. –Није потребно детаљно изучавати грађу ћелије, нити</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <p>-оцењивање</p> <p>-посматрање</p> <p>-запажање</p> <p>ангажованост на часу</p> <p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>-задовољство ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p>	<p>– Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада; – Групише жива бића према њиховим заједничким особинама; – Одабира макроморфолошк и видљиве особине важне за класификацију живих бића; – Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и</p>	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА</p> <p>- прати,</p> <p>- усмерава,</p> <p>- вреднује,</p> <p>- подстиче,</p> <p>- дискутује,</p> <p>- анализира,</p> <p>- наводи на повезивање и примену знања,</p> <p>- организовањем учења мотивише и подстиче способности ученика;</p> <p>- ефикасним и подстицајним методама долази до начина који омогућава усвајање знања</p>	<p>ген, генетички материјал, генетика, наслеђивање, стечене особине, једнојајчани и двојајчани близанци, генотип, фенотип, варијабилност , еволуција, коеволуција</p>

<p>еволуција као процес, еволуција као наука)</p>	<p>помињати поједине органеле. –Процедуре за истраживање и елементе безбедног рада одређује наставник и упознаје ученике. Препорука је да се микроскоп не користи, већ да ђаци током вежбе самостално користе лупу посматрајући крупне ћелије које су им доступне сходно окружењу у коме се школа налази, као нпр. ћелије паренхима поморанце, јаје птице, икра рибе, јаја водоземаца. –Изучавање заједничких особина живих бића треба обрадити кроз огледе (потребе за водом, одговарајућом температуром за раст, дисање, развој и размножавање и исхрана се могу пратити на квасцу; дисање, у смислу размене гасова, се може пратити</p>			<p>означава кључне детаље. – Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке; – Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота; – Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате; – Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и</p>	<p>која представљају основу за успешно савладавање градива; АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА - слушају - посматрају - бележе - цртају - изводе практични рад - анализирају - постављају питања - учествују у разговору - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - изводе закључке - представљају резултате рада</p>	
--	--	--	--	---	---	--

	огледом са свећом; кретање се може			приказу резултата;		
<p>ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ Жива бића из непосредног окружења. Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину.. Заштита живих бића и животне средине. Пројекат очувања природе у мом крају. Дивље животиње као кућни љубимци – да или не. Значај врста за човека (самоникло јестиво, лековито, отровно биље; животиње као храна и могући преносиоци болести, отровне животиње)</p>	<p>–Исходи у овој области омогућавају да се жива бића проучавају у амбијенту у којем реално живе и да се код ученика развија осећање одговорности за заштиту природе и биолошке разноврсности, као и свест о властитом положају у природи и потреби одрживог развоја. –Препорука је да се часови намењени реализацији исхода из ове области изводе што чешће ван учионице у природном окружењу (школском дворишту или на неком другом терену), где би ђаци самостално или у групама проучавали жива бића, прикупљали податке, осмишљавали и</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <p>-оцењивање</p> <p>-посматрање</p> <p>-запажање</p> <p>ангажованост на часу</p> <p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>-задовољство ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p>	<p>- Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење.</p> <p>- Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;</p> <p>- Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи;</p> <p>- Направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у</p>	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА</p> <p>- прати,</p> <p>- усмерава,</p> <p>- вреднује,</p> <p>- подстиче,</p> <p>- дискутује,</p> <p>- анализира,</p> <p>- наводи на повезивање и примену знања,</p> <p>- организовањем учења мотивише и подстиче способности ученика;</p> <p>- ефикасним и подстицајним методама долази до начина који омогућава усвајање знања која представљају основу за успешно савладавање градива;</p> <p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА</p>	<p>природна селекција, антропогени утицај, загађивачи, посредан и непосредан утицај, црвене књиге, заштићена природна добра, сировине, биодизел, рециклажа, корови, сточарство, пчеларство, прополис</p>

	<p>реализовали еколошке пројекте.</p> <p>–Пројекте могу да осмисле на почетку школске године, да их реализују током читаве године, а на часовима предвиђеним за ову област да представе резултате</p>			<p>непосредном окружењу;</p> <p>- Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин;</p> <p>- Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава;</p>	<p>- слушају</p> <p>- посматрају</p> <p>- бележе</p> <p>- цртају</p> <p>- изводе практични рад</p> <p>- анализирају</p> <p>- постављају питања</p> <p>- учествују у разговору</p> <p>- формулишу одговоре</p> <p>- пишу кратку поруку</p> <p>- описују и упоређују појаве</p> <p>- исказују своје мишљење,</p> <p>- изводе закључке</p> <p>- представљају резултате рада</p>	
<p>ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ</p> <p>Здрава исхрана и унос воде.</p> <p>Енергетски напаци, Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци.</p> <p>Физичка активност и здравље.</p> <p>Промене у пубертету и последице</p>	<p>–У овој области акценат је на основним чињеницама о здравој исхрани (ужина спремљена код куће), води као најздравијем пићу, штетности енергетских пића и дуванског дима.</p> <p>–Промене у и на телу,</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <p>-оцењивање</p> <p>-посматрање</p> <p>-запажање</p> <p>ангажованост на часу</p>	<p>- анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране;</p> <p>- идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност,</p>	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА</p> <p>- прати,</p> <p>- усмерава,</p> <p>- вреднује,</p> <p>- подстиче,</p> <p>- дискутује,</p> <p>-анализира,</p> <p>- наводи на повезивање и примену знања,</p>	<p>Маларија, беснило, витамини, шећери, беланчевине, масти, цул, калорије, пирамида здраве исхране, гојазност, анорексија,</p>

<p>прераног ступања у сексуалне односе.</p>	<p>као последице пубертета, требало би повезати са потребом одржавања личне хигијене и хигијене животног простора и опасностима од ступања у преране сексуалне односе. –Препорука је да се за обраду ових појмова повремено доведу стручњаци или одведу ученици у одговарајуће установе. –Свакако би требало обраду прераног ступања у сексуалне односе обрадити заједно са школским психологом.</p>	<p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>-задовољство ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p>	<p>анорексија, булимија);</p> <p>- планира време за рад, одмор и рекреацију;</p> <p>- доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци;</p> <p>- Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;</p> <p>- Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.</p>	<p>- организовањем учења мотивише и подстиче способности ученика;</p> <p>- ефикасним и подстицајним методама долази до начина који омогућава усвајање знања која представљају основу за успешно савладавање градива;</p> <p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА</p> <p>- слушају</p> <p>- посматрају</p> <p>- бележе</p> <p>- цртају</p> <p>- изводе практични рад</p> <p>- анализирају</p> <p>- постављају питања</p> <p>- учествују у разговору</p> <p>- формулишу одговоре</p>	<p>булимија, дехидратација, жеђ, болести зависности, хигијена, репродуктивно здравље, полно преносиве болести, контрацептивна средства</p>
---	--	--	--	--	---	--

					<ul style="list-style-type: none"> - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - изводе закључке - представљају резултате рада 	
--	--	--	--	--	---	--

Допунска настава – биологија 5. Разред

Циљеви допунске наставе су: допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива. Допунска настава се организује за ученике који из објективних разлога у редовној настави не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. Допунска настава се организује за све ученике који не усвоје потребан минимум захтева за одређени наставни предмет, односно слабије напредују у савладавању наставних садржаја из биологије. То су најчешће ученици који у току године имају недовољан успех из ових предмета, али је допунски рад намењен и ученицима који наилазе на различите тешкоће у учењу или често изостају са редовне наставе. Допунску наставу одликују диференцирани или индивидуални приступ учењу на овим часовима по потреби и ван њих. Могућа су одступања у броју часова или наставним садржајима, јер се допунски рад организује према потребама ученика.

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА	5	Слушају, питају, решавају задатке, дефинишу битне појмове

	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	1	Слушају, питају, упоређују
	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	1	Слушају, питају, упоређују
	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	1	Слушају, питају, наводе примере из окружења
	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	1	Слушају, питају, упоређују

Додатна настава – биологија 5. разред

Циљеви додатног рада наставе биологије: додатни рад се организује за напредније ученике који желе да прошире своја знања из биологије. **Циљ и задаци додатне наставе биологије је мотивација ученика да се баве биологијом и знања примене у свакодневном животу. Стицање шире образовне основе. Проширивање и продубљивање знања из редовне наставе, усвајање додатних садржаја у складу са интересовањима ученика и подстицање ученика за учествовање на такмичењима. Развијање смисла и потребе за самосталним радом. Груписање ученика према способностима и интересовањима, чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада. Додатним радом ће бити обухваћени ученици који испољавају посебне склоности, интересовања и креативност и ученици који су на такмичењима постигли запажене резултате из биологије.**

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. разред	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА	5	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују, изводе једноставне експерименте
	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	1	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују, постављају хипотезе, прикупљају податке, илуструју

	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	1	Активно слушају, питају, упоређују
	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	1	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују
	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	1	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Разред: ПЕТИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова: 72 часа+ 54 часа (обавезне физичке активности)

Област/тема	Циљ теме	Садржај	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исходи	Акт. наставника	Акт. ученика	Кључни појмови
Физичке способности	Развијање психомоторних особина, примена	Вежбе за развој снаге, вежбе за развој покретљивости	Демонстрација, дискусија, анализирање,		Практичан рад, вежбање, демонстрација,	Примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби,	Објашњавање, Демонстрација, мерење	Практичан рад, Вежбање	Физичко вежбање Плес Рукомет Здравље

		стечених знања у спорту, рекреацији итд	веси, вежбе за развој аеробне издржљивости, вежбе за развој брзине, координације, примена националне баатерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности	објашњавање, мерење	-Одговоран однос према околини -Одговорно учешће у демократском друштву - Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Комуникација -Естетичка компетенција - Компетенција за учење -Рад са подацима и информацијама -Сарадња -Решавање проблема -Одговоран однос према здрављу	активно ст	изведе вежбе и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама, упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак			Васпитање
Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине	Атлетика	Развијање психомоторних особина ученика, усвојена техника кретања у спорту и свакодневном животу	Обавезни садржај: техника истрајног трчања, припрема за крос, техника спринтерског трчања, техника високог и ниског	Демонстрација, објашњавање, анализирање, исправка грешака	Компетенција за учење -Рад са подацима и информацијама -Сарадња -Решавање проблема -Одговоран однос према здрављу	Практичан рад, вежбање, демонстрација, активно ст	комбинује и користи досегнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу, доводи у везу развој физичких способности са атлетским	Објашњавање Демонстрација Исправка грешака	Практичан рад Увежбавање	

			<p>старт, бацање лоптице до 200гр Препоруч ени садржаји Техника штафетно г трчања Скок удаљ Бацања кугле 2 kg Тробој</p>				дисциплина а			
Спор тск а гимн асти ка	<p>Развија ње психомо торних особина ученика, развој стабилне и динамич не равноте жеприме на елеменат а гимнаст ике у свакодне</p>	<p>Обавезни садржаји: вежбе натлу, прескоци и скокови, вежбе у упору и вису, ниска греда, гимнасти чки полигон Препоруч ени садржаји Вежбе на тлу</p>	<p>Демонстр ација, објашња вање, анализир ање, исправка грешака</p>		<p>Практи чан рад, вежбање , демонст рација, активно ст</p>	<p>одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри процени сопствене могућности за вежбање у гимнастички</p>	<p>Објашњ авање Демонст рација Исправк а грешака</p>	<p>Прак тичан рад Увеж бава ње</p>		

		вном животу	(напредне варијанте) Прескок						
Осно ве тимс ких и спос ртск их игар а	Развија ње психомо торних особина ученика, примена научени х елеменат а технике у игри, примена основних правила у игри, учествов ање на такмиче њима	Обавезни садржаји Рукомет Основни елементи технике и правила; вођење лопте, хватања и додавања лопте, шутирањ а на гол, финтира ње, принципи индивиду алне одбране основна правила рукомета/ минируко мета Спортски полигон Препоруч ени садржаји	Демонстр ација, објашња вање, анализир ање, исправка грешака		Практи чан рад, вежбање , демонст рација, активно ст	користи елементе технике у игри примењује основна правила рукомета у игри учествује на унутародељен ским такмичењима	Објашњ авање Демонст рација Исправк а грешака	Прак тичан рад Увеж бава ње	

			<p>Напредни елементи технике, тактике и правила игре: хватања котрљају њих лопти,дриблинг, шутирања на гол, финтирање, основни принципи колективне одбране.</p>							
Плес и ритмика	<p>Развијање психомоторних особина ученика, кретање, вежбање уз музику, научено народно коло, основни кораци плеса</p>	<p>Обавезни садржаји Покрети уз ритам и уз музичку пратњу Ритмичка вежба без реквизита Скокови кроз вијачу Народно коло „Моравац“</p>	<p>Демонстрација, објашњавање, анализирање, исправка грешака</p>		<p>Практичан рад, вежбање, демонстрација, активно ст</p>	<p>изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу игра народно коло изведе кретања у различитом ритму изведе основне кораке плеса из народне</p>	<p>Објашњавање Демонстрација Исправка грешака</p>	<p>Практичан рад Увежбавање</p>		

			Народно коло из краја у којем се школа налази Основни кораци друштвених плесова Препоручени садржаји Вежбе са обручем Вежбе са лоптом Сложениј и скокови кроз вијачу				традиције других култура			
	Пол игони	Развијање психомоторних особина, примена стечених знања у спорту, рекреацији итд.	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима	Демонстрација, објашњавање		Практичан рад вежбање	Вреднује утицај примењених вежби на организам	Објашњавање Демонстрација Исправка грешака	Практичан рад вежбање	
Физичка и здравств	Физичко вежбање	Стицање знања, ставова и	Циљ и сврха вежбања у	Демонстрација, дискусија,		Дискусија, вежбање,	објасни својим речима сврху	Објашњавање Анализирање	Поређење Дискусија	

ена култура	и спор т	вредност и о вежбању , физичко м васпита њу, спорту рекреаци ји и здрављу	физичком и здравстве ном васпитањ у Основна правила Рукомета/ минируко мета и Малог фудбала Понашањ е према осталим субјекати ма у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе) Чување и одржавањ е материјал них добара која се користе у физичком и здравстве ном	анализир ање, поређење , објашња вање		поређењ е, усмено излагањ е	и значај вежбања, користи основну терминологиј у вежбања, поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манifestациј ама, примени мере безбедности током вежбања, одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање, примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама,	демонст рација	демон страц ија	
----------------	----------------	--	---	--	--	---	--	-------------------	-----------------------	--

			<p> васпитањ у Уредно поставља ње и склањање справа и реквизита неопходн их за вежбање Упознава ње ученика са најчешћи м облицима насиља у физичком васпитањ у и спорту „Ферплеј ” (навијање , победа, пораз решавање конфликт них ситуација) Писани и електорнс ки извори информац ија из </p>			<p> навија и бодри учеснике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин, користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско- рекреативних активности, – прихва ти сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом“ примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама, препозна лепоту </p>		
--	--	--	---	--	--	---	--	--

			<p>области физчког васпитања и спорта Значај развоја физичких способности за сналажење у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...) Физичко вежбање и естетика (правилно обликовање тела) Планирање дневних активности</p>				<p>покрета и кретања у физичком вежбању и спорту, направи план дневних активности</p>			
Здравствено васпитање	Зна утицај физичког вежбања на	физичка активност, вежбање и здравље,	Објашњавање, демонстрација, дискусија		Усмено излагање, дискусија, упоређи	наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље, разликује здраве и нездраве	Објашњавање Анализирање демонстрација	Усмено излагање, дискусија,		

		<p>здравље, правила и начин исхране, примењу је здравствено-хигијенске мере, препозна је врсту повреда и правилно реагује, чува животну средину</p>	<p>основни принципи вежбања и врсте физичке активности, одржавање личне опреме за вежбање и поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања, лична и колективна хигијена пре и после вежбања, утицај правилне исхране на здравље и развој људи, исхрана пре и</p>	<p>а, усмено излагање</p>		<p>вање са ситуацијама из свакодневног живота</p>	<p>начине исхране, направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника, примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања, препозна врсту повреде, правилно реагује у случају повреде, чува животну средину током вежбања</p>		<p>упоређивање са ситуацијама из свакодневног живота</p>	
--	--	---	--	---------------------------	--	---	---	--	--	--

			<p>после вежбања прва помоћ, значај прве помоћи, врсте повреда, вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања</p>							
<p>Обавезне физичке активности</p>	<p>Развијање психомоторних особина ученика, усвојена техника кретања у спорту и свакодневном животу, примена научених елемената</p>	<p>Програмски садржаји обавезних физичких активности и Обавезни програмски садржаји ових активности и су: Кондиционо вежбање ученика у трајању</p>	<p>Демонстрација, објашњавање, анализирање, исправка грешака</p>		<p>Практичан рад, вежбање, демонстрација, активност</p>	<p>користи елементе технике у игри примењује основна правила у игри учествује на унутародељенским такмичењима комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу доводи у везу развој физичке способности са</p>	<p>Објашњавање Демонстрација Исправка грешака</p>	<p>Практичан рад Увежбавање</p>		

	<p>технике у игри, примена основних правила у игри, учествовање на такмичењима</p>	<p>од најмање 20 минута; Мали фудбал: Вођење и контрола лопте, Примање лопте и додавање лопте различитим деловима стопала, Шутирање на гол и основе игре у нападу (откривање), Одузимање лопте и основе игре у одбрани (покривање), Вежбе са два и три играча, Игра са применом основних</p>				<p>атлетским дисциплинама одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици</p>			
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--

		<p>правила за мали фудбал.</p> <p>Препоруч ени програмс ки садржаји ових активност и: Обучавње и усавршав ање елемената предвиђе них препоруче ним наставни м садржаји ма: Атлетике; Гимансти ке; Плеса и ритмике; Других активност и предвиђе</p>							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		них пограмом школских такмичењ а. Мали фудбал: колектив на игра у одбрани и нападу, техника игре голмана, игра уз примену правила							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Руски језик

РАЗРЕД: пети

РАЗРЕД: 5. (72 часа)

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1	Поздрављеи представље себе и других и тражење/давање основних информација о себи и другима у ширем друштвеном контексту	Ученик уме да се представи, да пита и одговори на питање потврдно, негирање, да поздрави, представи себе и другог, разговара о хобијима, уме да именује омиљена јела
2	Описивање карактеристика живих бића, предмета, појава и места	Ученик уме да се поздравља приликом сусрета, поздрављање на расстанку, како да пита неког како је и одговорити на то питање, како предложити нешто, прихватање и одбијање предлога, наручивање јела и пића, изражавање надања, разговор телефоном, размењивање телефонских бројева.
3	Исказивање просторних односа, величина, дешавања у школи Школски живот, школски систем, образовање и васпитање	Ученик уме да пита неко ради, како рећи шта неко управо ради, како опоменути некога, навођење места, разговор телефоном, тражити решења за неки проблем, одговарање на имејл, како рећи да ли се неке нешто свиђа или не свиђа
4	Породица и уже друштвено окружење (пријатељи , комшије, наставници)	Ученик уме да исприча о члановима породице, како рећи да је нешто нечије, како рећи да је нешто неправедно. Позивање некога на јело, изражавање забринутости, како фећи колико неко има годинс, како питати када неко нешто ради, како испричати нешто о себи
5	Слободно време- забава, разонода, хоби	Ученик уме да говори о слободном времену, како га искористити и да предложи неке заједничку активност, изнесе позитивне коментаре о нечијим вештинама, разговара о изненадном проблему, да описује одећу других људи, да изражава слагање са неким
6	Добро дошли у Москву – транспорт и превозна средства Писмени задатак	Ученик уме да разговара о превозу, како рећи чиме се неко вози, разговара о превозним средствима, како питати неког за пут, описивање пута, разговор о неком граду

7	Празници –обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници)	Ученик уме да пита и одговори на питања у вези датума , како причати о датуму рођења, разговара о празницима, описује празнике, честита , уме да каже шта неко треба да ради, како нешто одабрати.
---	--	--

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредмет компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника – кључни појмови
<p>Урок 1 Привет, Рооссиа !</p> <p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Меня зовут</p> <p>Числительные (1 – 10) Бројеви</p> <p>Что это ? кто это ?</p> <p>Хобби</p>	<p>Слушање и читање краћих, једноставнијих текстова који се односе на дате комуникативне ситуације (дијалози) реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника , вршњака и сл) и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима (СМС, емаил, опис фтографије и сл.</p>	<p>Међупредметне компетенције: –комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, естетичка компетенција, одговоран однос према околина, решавање проблема, дигиталне компетенциј</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученичк и радови Пројекти Истражи вања Самоевал уација ученика</p>	<p>- разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давања информација личне природе; - поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; - постави одговори на једноставнија питања личне природе; - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и о другима</p> <p>Међупредметне компетенције: –комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, естетичка компетенција, одговоран однос према околина, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Ученика: -слушају -пишу - изговарају, понављају,увежбавају - Наставника: - Изговара- едукује - Пише на табли - прати рад ученика - Процењује - Оценјује</p> <p>-Представљање - Поздрављање</p>

<p>Урок 2 Кафе Планета;;</p> <p>„</p> <p>Слушање и читање једноставнијих описа</p> <p>Род именица (номинатив једнине)</p> <p>Именице (номинатив множине)</p> <p>Что делать? (личне заменице)</p> <p>Меню (мени)</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих описа живих бића, предмета , појава и места и њиховог поређења; прихватање и одбијање предлога ;усмено и писмено описивање појединих живих бића и предмета ;</p>	<p>комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према околини и здрављу, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученичк и радови Пројекти Истражи вања Самоевалуација ученика</p>	<p>- разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје /активности и способности користећи неколико везаних исказа;</p>	<p>Ученика: -слушају -пишу - изговарају, понављају,увежбавају илуструју - Наставника: - Изговара- едукује - Пише на табли - прати рад ученика - Процењује - Оценјује - Демонстрира</p>
<p>Урок 3 Школа No 3</p> <p>Настоящее время (е-конјугација) Настоящее время (и – конјугација) На уроке (локатив именица у једнини) Реферат о Пушкине (акузатив именица у једнини) Реферат о Пушкине (редни бројеви до 10) Расписание – систематизагя)</p>	<p>-Слушање и читањеједноставнијих текстова с исказима у којима се говори шта неко има- нема или чије је нешто ;постављање питања у вези са том комуникативном ситуацијом и одговарање на њих -Писање -Превођење -Граматичка анализа -Поређење граматичких правила у</p>	<p>комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према околини и здрављу, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученичк и радови Пројекти Истражи вања Самоевалуација ученика</p>	<p>- разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје /активности и способности користећи неколико везаних исказа;</p>	<p>Ученика: -слушају -пишу - изговарају, понављају,увежбавају илуструју - Наставника: - Изговара- едукује - Пише на табли - прати рад ученика - Процењује - Оценјује - Демонстрира</p>

	два језика, матерњем руском -Примењивање граматичких знања и новог вокабулара у говору				
<p>Урок 4 Семья Ирины</p> <p>Ох , как трудно ! (присвојне заменице)</p> <p>У Ирины проблемы (датов и генитив именица у једнини) У тебя только мода в голове ! (личне заменице Генитив, датив, акузатив) Который час (казивање времена)</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са породицом; о моди ; о нечијим интересовањима, стварима које воли не воли, које му се свиђају не свиђају,; размена информација о својим и туђим интересовањима (телефонски разговор, интервју, обичан разговор с пријатељима у школи) , усмено и писано описивање интересовања, допадањаи недопадања,називи просторија у стану, - Презентовање наставних садржаја -Усмеравање активности ученика -Подстицање ученика на размишљање</p>	<p>комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према околини и здрављу, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученичк и радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>- разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје /активности и способности користећи неколико везаних исказа;</p>	<p>Ученика: -слушају -пишу - изговарају, понављају,увежбавају илуструју - Наставника: - Изговара- едукује - Пише на табли - прати рад ученика - Процењује - Оценјује - Демонстрира</p>

	<p>-Повезивање и примењивање научених садржаја -Корелација са другим предметима</p>				
<p>Урок 5 Свободное время</p> <p>Идём в месте ? (инструментал именица у једнини) Капустник Придеви (номинатив једнине) Сюрприз Придеви (деклинација)</p> <p>Капустник у вас на уроке Систематизация – тест Контрольная работа</p>	<p>Слушање и читање описа и разумевање исказа у вези са слободним временом, усмено и писмено описивање сталних, уобичајених и трнутних догађаја-активности и способности (разговор уживо или путем телефона, СМС порука,емаил</p> <p>-Презентовање наставних садржаја -Усмеравање активности ученика -Подстицање ученика на размишљање -Повезивање и примењивање научених садржаја -Корелација са другим предметима</p>	<p>комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према околини и здрављу, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученичк и радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>- разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје /активности и способности користећи неколико везаних исказа;</p>	<p>Ученика: -слушају -пишу - изговарају, понављају,увежбавају илуструју - Наставника: - Изговара- едукује - Пише на табли - прати рад ученика - Процењује - Оцењује - Демонстрира</p>

<p>Урок 6 Добро пожаловат В Москву !</p> <p>С приездом, Иван ! (глаголи движения)</p> <p>В метро (транспорт</p> <p>В центре Москвы</p> <p>(показне заменице этот, эта, это, эти)</p> <p>Подмосковные вечера – систематизация Первая письменная работа</p>	<p>Слушање и читање исказа у вези са потребама, усмено и писмено договарање са потребама са знаменитостима москве , метро, како да се лакше споразумеш, летак са информацијама на руском језику о свом граду или о својој школи</p> <p>-Презентовање наставних садржаја</p> <p>-Усмеравање активности ученика</p> <p>-Подстицање ученика на размишљање</p> <p>-Повезивање и примењивање научених садржаја</p> <p>-Корелација са другим предметима</p>	<p>комуникација, сарадња, тимски рад, компетенције за ученике одговорно учешће демократско друштву, естетичка компетенција одговоран однос према околини и здрављу, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Посматрање Испитивање Регистрирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација</p>	<p>- разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности;</p> <p>- размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;</p> <p>- опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје /активности и способности користећи неколико везаних исказа;</p>	<p>Ученика: -слушају -пишу - изговарају, понављају, увежбавају илуструју</p> <p>- Наставника: - Изговара-едукује - Пише на табли - прати рад ученика - Процењује - Оценjuje - Демонстрира</p>
<p>Писмени задаци Исправке писмених задатака</p>	<p>Индивидуални Активност ученика Решавање задатака из вокабулара, граматике, разумевање текста</p>		<p>Писмена провера</p>	<p>Уочавање нивоа који су ученици постигли по питању знања и разумевања.</p>	<p>Ученика: -слушају -пишу</p>

<p>Урок 7 Праздници</p> <p>Праздници (презентације) Подарки (присвојне заменице его, еџ, их</p> <p>Какие подарки хотят получить дети ? систематизација</p>	<p>Активност ученика Постављање задатака из вокабулара, граматике, разумевање текстова на основу наученог и савладаног Разјашњавање недоумица у вези правила и израде задат</p> <p>Слушање и читање једноставних текстова у којима се описују и честитају празници, рођендани и значајни догађаји; описивање празника, рођендана и значајних догађаја; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивању пригодних честитки, пројекат у вези са прославом празника, рођендана и значајних догађаја -Усмеравање активности ученика -Подстицање ученика на размишљање -Повезивање и примењивање научених садржаја -Корелација са другим предметима</p>	<p>комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према околини и здрављу, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>Повезивање наученог у целину Идентификовање потешкоћа</p> <p>- разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје /активности и способности користећи неколико везаних исказа;</p>	<p>- изговарају, понављају, увежбавају илустрју</p> <p>- Наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изговара-едукује - Пише на табли - прати рад ученика - Процењује - Оцењује - Демонстрира
---	---	--	--	--	---

--	--	--	--	--	--

Додатна настава – руски језик језик, 5. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	1. Поздрављање и представљање	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	2. Привет, Россия!	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	3. Кафе „Планета”	5	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	4. Школа №3	4	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	5. ТРКИ	6	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	6. ТРКИ	4	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	7. Свободное время	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	8. Добро пожаловать в Москву!	5	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке;

			Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентациј
	9. До свиданя школа	4	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.

Допунска настава – руски језик, 5. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	1. Поздрављање и представљање	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	2. Привет, Россия!	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	3. Кафе „Планета”	5	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	4. Школа №3	4	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	5. ТРКИ	6	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	6. ТРКИ	4	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	7. Свободное время	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно.

			мини-дијалози.
	8.Добро пожаловать в Москву!	5	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	9.До свидания Школа	4	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД:пети

Циљ наставе грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	Људска права	Циљ теме је да ученици савладају основне појмове о људским правима,потребама,конвенцији о правима детета,
2.	Демократско друштво	Циљ теме је да ученици усвоје и примене у дискусијама појмове везане за демократију,демократско друштво,гласање,консензусу.
3.	Процеси савременом свету	Циљ ове теме је да ученици могу у сваком тренутку да знају коме да се обрате и као могу да испрате процесе који се дешавају око њих и у друштву у коме живе.
4.	Грађански активизам	Циљ теме је да ученици препознају проблеме у заједници у којој живе,направе стратегију и план акције за решавање изабраног проблема и у корацима учествовају у реализацији истог.
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>1. Потребе и жеље. Потребе и права. Права и правила у учионици Правила рада у учионици, доношење групних правила. Посебност права детета и људска права. Конвенција о правима детета. Врсте права. Показатељи остварености и кршења дечјих права. Конвенција о правима детета у документима која се односе на школу.</p>	<p>Облици рада: - Фронтални - Индивидуални Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалошка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа)</p>	<p>Компетенција за учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Одговоран однос према здрављу Одговорно учешће у демократском друштву, Одговоран однос према околини Решавање проблема, Комуникација</p>	<p>-усмена провера</p>	<p>Ученик ће бити у стању да: образложи везу права и одговорности на примеру; – наведе примере за групу права слобода да и заштита од; – аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, примерима из</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника, самостално закључују, слушају у питања ,учествују у дискусији, прате оглед, прате демонстрацију, илуструју, бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима, усмерава их ка правилним закључцима, води дискусију, демонстрира, илуструје, објашњава</p>	<p>Права, одговорност, слобода, жеље</p>

				<p>прошлости, литературе;</p> <ul style="list-style-type: none"> – сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: <p>демократија, грађанин, власт;</p> <ul style="list-style-type: none"> – образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру; – разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне; 		
<p>2. Моје заједнице. Школа као заједница. Одлучивање у учионици и школи. Гласање и консензус као демократски начин одлучивања. Одговорност деце.</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p> <p>Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање,</p>	<p>Компетенција за учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Одговоран однос према здрављу Одговорно учешће у</p>	<p>Усмена провера</p>	<ul style="list-style-type: none"> - понаша се у складу са правилима и дужности школе; - наводи начине демократског одлучивања; - препозна одговорност одраслих у заштити права деце; - објасни улогу појединца и група у заштити дечјих права; 	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,ил</p>	<p>Заједница,гласање,демократија,одговорност</p>

<p>Одговорности одраслих (родитеља и наставника).</p>	<p>образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа)</p>	<p>демократском друштву, Одговоран однос према околини Решавање проблема, Комуникација</p>		<p>- прихвати друге ученике и уважава њихову различитост;</p>	<p>уструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усмер ава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава</p>	
<p>3. Шта могу и коме могу да се обратим у ситуацијама насиља. Наше сличности и разлике. Раса, пол, национална припадност и друштвено порекло. Вероисповест, политичка или друга уверења, имовно стање, култура, језик, старост и инвалидитет. Стереотипи и предрасуде. Дискриминација. Толеранција. Сукоби и начини решавања сукоба.</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p> <p>Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација</p>	<p>Компетенција за учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Одговоран однос према здрављу Одговорно учеће у демократском друштву, Одговоран однос према околини Решавање проблема, Комуникација</p>	<p>Усмена провера</p>	<p>- проналази примере моралних поступака у књижевним делима које чита, у медијима и у свакодневном животу; - наводи примере из свакодневног живота предрасуда, стереотипа,дискриминација, нетолеранције по различитим основама; - проналази примере нетолеранције и дискриминације у књижевним делима која чита;</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усмер ава их ка правилним закључцима,води</p>	<p>Сукоб,насилје,друштвене мреже,интернет,дигитално насиље</p>

	<p>са ученицима; постављање питања)</p> <p>- Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа)</p>				<p>дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава</p>	
<p>4.Грађански активизам</p> <p>Шта су ставови, на чему се заснивају и каква је њихова веза са понашањем. Избор теме, узорка и инструмента истраживања. Спровођење истраживања. Обрада података. Тумачење резултата. Припрема и презентација добијених резултата. Евалуација истраживања</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p> <p>Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа,</p>	<p>Компетенција за учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Одговоран однос према здрављу Одговорно учешће у демократском друштву, Одговоран однос према околини Решавање проблема, Комуникација</p>	<p>Усмена провера</p>	<p>-идентификује проблеме у својој школи; - прикупља податке о проблему користећи различите изворе; - осмишљава акције,процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте;</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају у питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава</p>	<p>Грађански активизам,става,истраживање</p>

	илустрација, видео запис)					
--	------------------------------	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:ГЕОГРАФИЈА

РАЗРЕД: 5

Циљ наставног предмета:ГЕОГРАФИЈА

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме
1.	Човек и географија	Човек и географија	Увођење ученика у наставни предмет, упознавање са значајем географије, повезивање постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком
2.	Васиона	Васиона	Увођење ученика у најосновнија математичко-географска и астрономска знања о васиони,Сунчевом систему, облику и величини Земље, њеном положају у васиони и о небеским телима Сунчевог системармисати ученике о основним карактеристикама небеских тела.
3.	Планета Земља	Планета Земља	Стицање знања о планети земљи, њеним кретањима,упознавање ученика са појавама и процесима физичко-географских законитости. Развијати одговорност о очувању природних ресурса као услов опстанка на Земљи, упознавање ученика са површином (водом и копном) Земље
Укупан број часова			

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
Ширење географских хоризоната и велика географска открића -Одговорност човека према планети Земљи	Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни Методе рада: - монолошка (усмено излагање,	-учење -дигитална -комуникација	Усмена и писмена провера знања, активност на часу	-Повеже постојећа знања о природи и друштва са географијом као науком -Повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и	-упознати ученике са циљевима и садржајима програма – упознати их са правилима рада – упознати их са критеријумима	географија,

	<p>описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) Начини остваривања програма: -усмена провера</p> <p>-писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба)</p> <p>-израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>			<p>научно-техничким процесом -На примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот -Разликује одговорно од неодговорног понашања човека према планети Земљи</p>	<p>оцењивања по областима – упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање – редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступа ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу – омогућити подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућити ученицима да сами изводе закључке – подстицати ученике на учење – Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистирати на практичној примени стечених знања – Оцењивањем мотивисати ученике за учење – Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика – Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика – Навести активности наставника с обзиром</p>	
--	---	--	--	---	---	--

					на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...)	
Васиона, галаксија, Млечни пут, звезде, сазвежђа -Сунчев систем Сунце, планете, сателити, Месец, месечеве мене, астероиди, комете, метеори	<p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални -индивидуални -групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) <p>Начини остваривања програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усмена провера -писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба) -израда мапи ума -израда презентација 	<ul style="list-style-type: none"> -учење -дигитална -комуникација 	Усмена и писмена провера знања, активност на часу	<ul style="list-style-type: none"> -Разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља -Објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему -Разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике -Одреди положај Месеца у односу на Земљу 	<p>упознати ученике са циљевима и садржајима програма</p> <ul style="list-style-type: none"> – упознати их са правилима рада – упознати их са критеријумима оцењивања по областима – упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање – редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступа ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу – омогућити подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућити ученицима да сами изводе закључке – подстицати ученике на учење 	васиона,

					<ul style="list-style-type: none"> - Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) 	
<p>Облик и димензије Земље, распоред воде и копна на земљи</p> <p>-Сила земљине теже, глобус, екватор, полови</p> <p>-Ротација Земље и последица ротације, смена обданице и ноћи, привидно кретање Сунца, локално време</p> <p>-Револуција Земље и последице револуције, неједнака дужина обданице и ноћи током године,смена годишњих доба, календар, топлотни појасеви</p> <p>-Постанак и унутрашња грађа Земље</p> <p>-Вулканизам и земљотреси</p> <p>-Стене</p> <p>-Постанак рељефа</p> <p>-Обликовање рељефа дејством воде</p> <p>-Човек и рељеф</p> <p>-Атмосфера</p>	<p>Облици рада:</p> <p>-фронтални</p> <p>-индивидуални</p> <p>-групни</p> <p>Методе рада:</p> <p>- монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање)</p> <p>-дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања)</p> <p>-илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа,</p>	<p>-учење</p> <p>-дигитална</p> <p>-комуникација</p>	<p>Усмена и писмена провера знања, активност на часу</p>	<p>-помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику</p> <p>-Помоћу карте опише распоред копна и воде и наведе називе континета и океана</p> <p>-Примерима објасни деловање земљине теже на геграфски омотач</p> <p>-Разликује и објасни земљина кретања</p> <p>-Повеже смер ротације са сменом дана и ноћи</p> <p>-Повеже нагнутост земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље</p>	<p>узнати ученике са циљевима и садржајима програма</p> <ul style="list-style-type: none"> - узнати их са правилима рада - узнати их са критеријумима оцењивања по областима - узнати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање - редовно пратити рад и залагање ученика на часу - водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику 	Планета Земља

<p>-Време и клима</p>	<p>илустрација, видео запис) Начини остаривања програма: -усмена провера</p> <p>-писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба)</p> <p>-израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>			<p>-Повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба</p> <p>-Разликује деловање унутрашњих сила</p> <p>-Разликује основне омогаче Земље</p> <p>-Наведе спољашње силе Земље</p> <p>-Помоћу карте и цртежа опише кретање плоча</p> <p>-Разликује хипоцентар и епицентар</p> <p>-Наведе поступке које ће предузети за време земљотреса</p> <p>-Опише процес вулканске ерупције</p> <p>-Помоћу фотографија и узорака разликује врсте стена</p> <p>-Помоћу карте објашњава настанак планина и низија</p> <p>-Разликује ерозивне и акумулативне процесе</p> <p>-Наведе примере деловања човека на рељеф</p> <p>-Опише структуру атмосфере</p> <p>-Наведе временске промене</p> <p>-Разликује појам времена од појма климе</p> <p>-Наведе климатске елементе</p> <p>-Графички представи климатске елементе</p> <p>-Користи дневне метеоролошке извештаје</p> <p>-Наведе примере утицаја човека на загађење</p> <p>-наведе примере о утицају атмосферских непогода</p>	<p>– подстицати код ученика развој мишљења и разумевања</p> <p>– менторска улога наставника</p> <p>– неговање позитивне климе у одељењу</p> <p>– омогућити подстицајну средину за рад и учење</p> <p>– охрабрује, помаже и подстиче ученике</p> <p>– омогућити ученицима да сами изводе закључке</p> <p>– подстицати ученике на учење</p> <p>– Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада</p> <p>– Инсистирати на практичној примени стечених знања</p> <p>– Оцењивањем мотивисати ученике за учење</p> <p>– Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика</p> <p>– Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика</p> <p>– Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...)</p>	
-----------------------	---	--	--	---	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> -Уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе -Наведе и опише својства морске воде -Помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива -Наведе и опише елементе реке -Разликује типове језерских басена -Наведе узроке настанка поплава -Наведе поступке које ће предузети за време поплаве -Наведе примере човека на загађивање -Помоћу карте повеже климатске услове -Помоћу карте наведе природне зоне -Опише утицај човека на изумирање биљних и животињских врста -Наведе примере за заштиту живог света на Земљи 		
--	--	--	--	--	--	--

Допунска настава

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	Човек и географија	1	-редовно пратити рад на часовима допунске наставе. Да разуме значење појма Географија.
	Васиона	5	- да стекну основна знања о Сунчевом систему - да стекну основна знања о Земљи планети,

	Планета Земља	10	-да стекну основна знања о Земљиним кретањима и њиховим последицама -да разумеју унутрашњу грађу Земље,данашњи распоред копна и мора и изглед рељефа, -да стекну основна знања о структури и саставу атмосфере,о клими,факторима климе
--	---------------	----	--

Додатна настава

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	Човек и географија	1	Да стекну додатна знања о географским открићима
	Васиона	15	да стекну додатна знања о Сунчевом систему - да стекну додатна знања о Земљи планети,
	Планета Земља	20	да стекну додатна знања о Земљиним кретањима и њиховим последицама -да разумеју унутрашњу грађу Земље,данашњи распоред копна и мора и изглед рељефа, -да стекну додатна знања о структури и саставу атмосфере,о клими,факторима климе

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

РАЗРЕД: Пети

Циљ наставног предмета: Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
I	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	Упознати ученике са појмом и улогом технике и технологије, као и са различитим занимањима из исте области. Код ученика треба развити свест о правилном понашању и раду у кабинету. Ученике треба упознати са мерама заштите на раду, као и са правилним коришћењем апарата.
II	САОБРАЋАЈ	Упознати ученике са улогом, значајем и историјским развојем саобраћаја. Представити ученицима поделу саобраћаја. Упознати ученике са професијама везаним са саобраћај. Упознати ученике са употребом информационих технологија у саобраћају. Упознати ученике са саобраћајном сигнализацијом и мерама заштите у саобраћају.
III	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	Упознати и оспособити ученике за правилно коришење прибора за техничко цртање. Оспособити ученике да котирају и цртају геометријске и техничке цртеже. Оспособити ученике за пренос података између ИКТ уређаја. Оспособити ученике да помоћу ИКТ уређаја обрађују слике, текстове и користе интернет претраживаче.
IV	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	Упознати ученике са природним ресурсима на Земљи. Оспособити ученике за правилно управљање отпадом (рециклажа). Упознати ученике са својствима материјала. Оспособити ученике да правилно користе алат и прибор за ручну обраду папира, дрвета, коже и текстила.
V	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	Ученици кроз практичан рад примењују претходно стечена знања и вештине. Садржаје треба реализова-ти кроз ученичке пројекте, од графичког представљања замисли, преко планирања, извршавања радних операција. Ручним алатом ученици израђују модел од наведених материјала. Ученици се оспособљавају и за тимски рад.
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења. Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије. Правила понашања и рада у кабинету. Организација радног места у кабинету и примена мера заштите на раду. Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу.</p>	<p>Облици рада: - фронтални - индивидуални - у пару - групни</p> <p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање) - дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима) - текстуална - демонстративна</p>	<p>- учење - комуникација - сарадња - одговоран однос према околини - одговоран однос према здрављу - естетичка - дигитална</p> <p>Историја Физика Географија</p>	<p>Евиденција ученика: - оцењивање - посматрање - запажање ангажованост на часу - писмено испитивање - усмено испитивање - белешке - задовољство ученика на часу - домаћи задаци - оцењивање - ангажованост ученика ван часа</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање; – разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју; – наводи занимања у области технике и технологије; – процењује сопствена интересовања у области технике и технологије;</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање,</p>	<p>техника, технологија, занимања у области технике и технологије, радно место, мере заштите на раду, технички и апарати, ИКТ уређаји</p>

		<p>Информатика и рачунарство</p> <p>Природа и друштво</p>		<p>– организује радно окружење у кабинету;</p> <p>– правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу;</p>	<p>слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење</p>
--	--	---	--	--	---

					<p>е закључк а.</p> <p>Активн ост наставн ика: Објашњ авање, демонст рација, читање, подстиц ање ученика на рад, задавањ е задатак а, постављ ање питања, учество вање у разгово ру, записив ање на табли, размењи вање знања и искуств а, одговар</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>ање на питања ученика , провера вање датих одговор а, допуњавање и кориговање одговор а, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика , оцењивање.</p>	
<p>САОБРАЋАЈ Улога, значај и историјски развој саобраћаја.</p>	<p>Облици рада: - фронтални - индивидуални - у пару - групни</p>	<p>учење - комуникација - сарадња</p>	<p>Евиденција ученика: - оцењивање - посматрање - запажање</p>	<p>– процени како би изгледао живот људи без саобраћаја;</p>	<p>Активности ученика : Учествовање у</p>	<p>Саобраћај, саобраћајни системи, саобраћај</p>

<p>Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. Професије у подручју рада саобраћај. Употреба информационих технологија у савременом саобраћају. Саобраћајна сигнализација – изглед и правила поступања. Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају – рачунарска симулација и саобраћајни полигон. Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају. Заштитна опрема потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима.</p>	<p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање) - дијалошка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима) - текстуална - демонстративна</p>	<p>-одговоран однос према околини -дигитална Историја Природа и друштво Географија Информатика и рачунарство</p>	<p>ангажованост на часу -писмено испитивање -усмено испитивање - белешке - задовољство ученика на часу - домаћи задаци - оцењивање - ангажованост ученика ван часа</p>	<p>– класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени; – наводи професије у подручју рада саобраћај; – направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија; – разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила; – правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају; – користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима; – аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек</p>	<p>разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање</p>	<p>ајна средства, занимања у саобраћају, информационе технологије у саобраћају, саобраћајна сигнализација, хоризонтална сигнализација, вертикална сигнализација, саобраћајни полицајци, пешак, пешачка стаза, тротоар, бициклиста, бициклистичка</p>
---	--	---	--	---	---	--

				<p>их користи као путник; – повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика; – одговорно се понаша као путник у возилу; – показује поштовање према другим учесницима у саобраћају; – анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла;</p>	<p>датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључака.</p> <p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање</p>	<p>стаза, бицикличка трака, безбедност у саобраћају</p>
--	--	--	--	---	---	---

					<p>е задатак а, постављ ање питања, учество вање у разгово ру, записив ање на табли, размењи вање знања и искуств а, одговар ање на питања ученика , провера вање датих одговор а, допуњав ање и коригов ање одговор а, сумира ње рада, извођењ</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					е закључа ка, праћење рада ученика , оцењива ње.	
<p>ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ</p> <p>Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). Формати цртежа (А3, А4). Размера.</p> <p>Типови и дебљине линија (пуна дебела линија; пуна танка линија; пуна танка линија извучена слободном руком; испрекидана танка линија; црта-тачка-црта танка линија).</p> <p>Геометријско цртање (цртање паралелних правих, цртање нормале на дату праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника).</p>	<p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - у пару - групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање) - дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима) - текстуална - демонстративна 	<p>учење</p> <ul style="list-style-type: none"> - комуникација - сарадња - рад са подацима и информацијама - дигитална <p>Математика</p> <p>Информатика и рачунарство;</p> <p>Географија</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцењивање - посматрање - запажање - ангажованост на часу - писмено испитивање - усмено испитивање - белешке - задовољство ученика на часу - домаћи задаци - оцењивање - ангажованост ученика ван часа 	<ul style="list-style-type: none"> – самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет; – правилно чита технички цртеж; – преноси податке између ИКТ уређаја; – примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару; – користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима; – користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима; – преузима одговорност за рад; 	<p>Активности ученика:</p> <p>Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање</p>	<p>графичка комуникација, техничко цртање, врсте линија, формати папира, скица, котирање (димензионасање), размера, технички цртеж, ИКТ уређаји, Текст процесор, Обработка дигиталне</p>

<p> Елементи котирања (помоћна котна линија, котна линија, показна линија, котни завршетак, котни број – вредност). Цртање техничког цртежа са елементима (типови линија, размера и котирање). Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, smartphone, дигитални фотоапарат). Апликација за дигиталну обраду слике. Операције подешавања осветљености и контраста слике. Промена величине/резолуције слике, издвајање дела слике. Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. Интернет претрага и приступ online ресурсима. </p>				<p> – представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер; </p>	<p> ање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка. </p>	<p> слике, Интернет, претраживачи, онлајн ресурси </p>
--	--	--	--	---	---	---

					<p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>’ провера вање датих одговор а, допуњава ње и коригова ње одговор а, сумира ње рада, извођење закључа ка, праћење рада ученика , оцењива ње.</p>	
<p>РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали. Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). Врсте, својства и примена природних материјала.</p>	<p>Облици рада: - фронтални - индивидуални - у пару - групни</p> <p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање) - дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална)</p>	<p>- учење - комуникација - сарадња - одговоран однос према околини - одговоран однос према здрављу</p>	<p>Евиденција ученика: - оцењивање - посматрање - запажање ангажованост на часу - писмено испитивање - усмено испитивање - белешке</p>	<p>– повезује својства природних материјала са применом; – објасни технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже; – сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета;</p>	<p>Активност ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање,</p>	<p>природна богатства, природни ресурси, екологија, рециклажа, Природ</p>

<p>Технологија прераде и обраде дрвета. Технологија прераде и обраде коже. Текстилна технологија. Технологија производње папира. Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета – сечење/резање, спајање (лепљење) и заштита (лакирање). Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега.</p>	<p>комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима) - текстуална -демонстративна -практичан рад</p>	<p>-естетичка -дигитална Информатика и рачунарство Географија Биологија Природа и друштво</p>	<p>- задовољство ученика на часу - домаћи задаци - оцењивање - ангажованост ученика ван часа</p>	<p>– правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега); – направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом; – самостално израђује једноставан модел;</p>	<p>усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање</p>	<p>ни материјали, вештачки материјали, технички материјали, дрво, папир, пилана, гатер, лепенка, картон, предиво, тканина, кожа, технологија обраде материјала, прибор за мерење и обележавање, алат за резање и сечење, алат за завршну обраду,</p>
--	--	--	---	--	---	--

					<p>одговор а, повезив ање претход них са новим знањим а, сумира ње рада, извођењ е закључк а.</p> <p>Активн ост наставн ика: Објашњ авање, демонст рација, читање, подстиц ање ученика на рад, задавањ е задатак а, постављ ање питања, учество</p>	<p>технолог ија обrade материј ала,приб ор алат за завршну обраду, техничк а докумен тација</p>
--	--	--	--	--	---	---

					<p>вање у разгово ру, записив ање на табли, размењи вање знања и искуств а, одговар ање на питања ученика , провера вање датих одговор а, допуњав ање и коригов ање одговор а, сумира ње рада, извођењ е закључа ка, праћење рада ученика ,</p>	
--	--	--	--	--	---	--

<p>КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата. Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа. Тимски рад и подела задужења у тиму.</p>	<p>Облици рада: - фронтални - индивидуални - у пару - групни</p> <p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање – предавање, описивање, образлагање, објашњавање) - дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; дискусија, постављање питања и супротстављање мишљења аргументима)</p> <p>- текстуална</p> <p>- демонстративна</p> <p>- истраживачко - практичан рад</p>	<p>учење</p> <p>- комуникација</p> <p>- сарадња</p> <p>- одговоран однос према здрављу</p> <p>- решавање проблема</p> <p>- естетичка</p> <p>- дигитална</p> <p>- предузетничка</p> <p>Информатика и рачунарство</p> <p>Техника и технологија</p>	<p>Евиденција ученика: - оцењивање - посматрање - запажање ангажованост на часу - писмено испитивање - усмено испитивање - белешке - задовољство ученика на часу - домаћи задаци - оцењивање - ангажованост ученика ван часа</p>	<p>– самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе; – одабира материјале и алате за израду предмета/модела; – мери и обележава предмет/модел; – ручно израђује једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате; – користи програм за обраду текста за креирање документа реализованог решења; – самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ; – показује иницијативу и јасну оријентацију ка</p>	<p>оцењивање.</p> <p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размисавање и знања и искуства, решавање</p>	<p>Технологија обраде материјала, прибор за мерење, обележавање и контролу, алат за резање и сечење, алат за завршну обраду, техничка документација,</p>
---	--	--	--	--	---	---

				<p> остваривању циљева и постизању успеха; – планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова; – активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима; – пружи помоћ у раду другим ученицима; – процењује остварен резултат и развија предлог унапређења. </p>	<p> ње задатак а, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка, практична израда модела. </p> <p> Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање </p>
--	--	--	--	---	--

					<p>ање ученика на рад, задавањ е задатак а, постављ ање питања, учество вање у разгово ру, записив ање на табли, размењи вање знања и искуств а, одговар ање на питања ученика , провера вање датих одговор а, допуњав ање и коригов ање одговор</p>	
--	--	--	--	--	---	--

						а, сумира ње рада, извођењ е закључа ка, праћење рада ученика , оцењива ње.
--	--	--	--	--	--	---

Допунска настава – Техника и технологија 5. Разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	3	- уме да покаже природне ресурсе на земљи, - уме да организује радно место.
	САОБРАЋАЈ	6	- набројати пет саобраћајних знакова(показати), - семафор и боје на њему, шта је пешак а шта бициклиста (показати), правилно понашање у јавном саобраћају (показати)
	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	9	- уме да покаже врсте линија на техничком цртежу, покаже шта је техничко писмо, да одабере прибор за техничко цртање и нацрта најједноставнији предмет.

			<ul style="list-style-type: none"> - уме да наброји основне делове рачунара и да покаже, - може самостално да укључи рачунар и да објасни зашто служи рачунар.
	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	10	<ul style="list-style-type: none"> - зна да покаже природне и вештачке материјале, и да покаже како се поједини материјали могу обрађивати једноставним алатом и прибором.
	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	8	<ul style="list-style-type: none"> - шта је модел- макета (показати), лако -обрадиви материјали: дрво ,папир, кожа, текстилна влакна (показати), ручни алати за обраду(показати)

Додатна настава – Техника и технологија 5. Разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	3	<ul style="list-style-type: none"> - зна природне ресурсе на земљи и уме да их примени у свакодневном животу, - уме правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје, - уме да организује рад на радном месту и примени мере заштите.
	САОБРАЋАЈ	6	<ul style="list-style-type: none"> - регулисање и безбедност у саобраћајунавести примере, хоринзолтална и вертикална сигнализација (израда макете), утицај саобраћаја на животну средину (заштита) - разликује безбедно од небезбедног понашања

			пешака, возача бицикла и дечијих возила
	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	9	- уме да примени формат папира, врсте линија, размеру и прибор при изради скице и техничког цртежа, самостално користећи прибор. -правилно чита технички цртеж, -самостално покреће програм за обраду текста и цртање на основу постављеног задатка. -користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима -преузима одговорност
	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	10	- на задатом примеру зна да објасни природне и вештачке материјале, основна својства, извођење операција обраде материјала уз примену ручног алата, и води рачуна о заштити на раду. -самостално израђује моделе и макете од лако обрадивих материјала

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Историја

РАЗРЕД: Пети

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетеније неопходне за разумевање савременог света, развија вештине критичког мишљења и одговоралн однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Годишњи фонд часова: 36

Редни број	ОБЛАСТ/ТЕМА	Циљ теме
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	Циљ наставе је да допринесе разумевању историјског простора и времена у прошлости.
2.	ПРАИСТОРИЈА	Циљ наставе је да допринесе разумевању праисторијског периода и живот у праисторији.
3.	СТАРИ ИСТОК	Циљ наставе је да допринесе разумевању основног обележја Старог истока и културе народа, упознавање са цивилизацијама и друштвеног и државног уређења држава Старог истока

4.	АНТИЧКА ГРЧКА	Циљ наставе је да допринесе разумевању античке културе, стварање првих држава-полиса и упознавање Грчке религије и митологије.
5.	АНТИЧКИ РИМ	Циљ наставе је да допринесе разумевању историје античког Рима, разумевање развоја људског друштва и историју суседних народа и држава.
Укупан број часова		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>1. ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основне одлике праисторије и старог века. - Реконструисање прошлости и историјски извори за изучавање старог века (материјални, писани, усмена сведочанства). - Хронологија. 	Усмено излагање, коришћење слика, анализирање већ познатог, увођење ученика у нове садржаје	<p>Географија, математика</p> <p>Компетенције за целоживотно учење; Комуникација; Решавање проблема</p>	Усмено, писмено, кроз активност на часу	<p>Разликује основневременске одреднице</p> <p>-Лоцира одређену временску одредницу на временској ленти</p> <p>-Разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости</p> <p>-Именује периоде неоншлостни историјске периоде наведе граничне догађаје</p> <p>-Разврстава историјске изворе према њиховој основној подели</p> <p>-Повежеврсте историјских извора са установама у којима се чувају</p>	<p>Објашњава, демонстрира, чита, подстиче ученике на рад, задаје задатке, поставља питања, учествује у разговору, записује на табли, одговара на питања ученика, проверава дате одговоре, сумира рад, изводи закључке, прати рад ученика.</p> <p>Учествују у разговору, препознају, објашњавају, читају, усвајају нова знања, записују, слушају, постављају питања, одговарају, размењују знања и искуства, проверавају дате одговоре, допуњују и коригују одговоре, повезују претходна знања са новим знањима, сумирају рад, изводе закључке.</p>	историјски извори (писани, материјални и усмени), библиотека, архив, музеј, историја, археологија, узрок, повод, последица, периодизација прошлости, Херодот
<p>2. ПРАИСТОРИЈА</p> <p>Праисторија.</p>	Усмено излагање, коришћење слика, анализирање већ	Географија, биологија	Усмено излагање, коришћење	- Наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин	Објашњава, демонстрира, чита, подстиче ученике на	праисторија, човек, камено доба, метално

<p>Праисторијске културе на централном Балкану.</p>	<p>познатог, увођење ученика у нове садржаје</p>	<p>Компетенција за учење; Комуникација; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Сарадња; Дигитална компетенција</p>	<p>слика, анализирање већ познатог, увођење ученика у нове садржаје</p>	<p>живота људи у праисторији -Разликује основне одлике каменог и металног доба</p>	<p>рад, задаје задатке, поставља питања, учествује у разговору, записује на табли, одговара на питања ученика, проверава дате одговоре, сумира рад, изводи закључке, прати рад ученика, оцењује.</p> <p>Учествују у разговору, препознају, објашњавају, читају, усвајају нова знања, решавају задатке, записују, слушају, постављају питања, одговарају, размењују знања и искуства, проверавају дате одговоре, допуњују и коригују одговоре, повезују претходна знања са новим знањима, сумирају рад, изводе закључке.</p>	<p>доба, хорда (чопор), родовско друштво</p>
<p>3. СТАРИ ИСТОК</p> <p>Државе и друштва Старог истока. Култура народа Старог истока.</p>	<p>Усмено излагање, коришћење слика, анализирање већ познатог, увођење ученика у нове садржаје</p>	<p>Српски језик, географија, Компетенција за учење; Комуникација; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Сарадња; Дигитална компетенција</p>	<p>Усмено излагање, коришћење слика, анализирање већ познатог, увођење ученика у нове садржаје, коришћење историјских карти</p>	<p>-Лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока - Користећи историјску карту доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизације Старог истока -Одреди место припадника друштвене групена графичком приказу хијерархије заједнице -Пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева -Наведе најважније одлике државног уређења</p>	<p>Објашњава, демонстрира, чита, подстиче ученике на рад, задаје задатке, поставља питања, учествује у разговору, записује на табли, одговара на питања ученика, проверава дате одговоре, сумира рад, изводи закључке, прати рад ученика, оцењује.</p> <p>Учествују у разговору, препознају, објашњавају, читају, усвајају нова знања, решавају задатке, записују, слушају, постављају питања, одговарају, размењују</p>	<p>Стари Исток, Месопотамија, Сумери, Египат (Горњи Египат и Доњи Египат), Хамурабијев законик, фараон, робовласничко друштво, многобошци, једнобошци, богови, Стари завет, свакодневни живот, Мојсије, писмо, пирамиде</p>

				<p>-Идентификује основна обележја и значај религије</p> <p>-Разликује врсте писама цивилизација</p> <p>-Илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа</p> <p>-Користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност</p> <p>-Изложи у усменом или писменом облику историјске догађаје</p> <p>-Прикупи и прикаже податке из различитих извора информација--</p> <p>Визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим периодом</p>	<p>знања и искуства, проверавају дате одговоре, допуњују и коригују одговоре, повезују претходна знања са новим знањима, сумирају рад, изводе закључке.</p>	
<p>4. АНТИЧКА ГРЧКА</p> <p>Најстарији период грчке историје.</p> <p>Успон хеленских полиса – Спарта и Атина.</p> <p>Грчко-персијски ратови и Пелопонески рат.</p> <p>Хеленска култура.</p> <p>Хеленистичко доба.</p>	<p>Усмено излагање, коришћење слика, анализирање већ познатог, увођење ученика у нове садржаје</p>	<p>Српски језик, ликовна култура, географија, веронаука, математика</p> <p>Компетенција за учење;</p> <p>Комуникација;</p> <p>Решавање проблема;</p> <p>Рад са подацима и информацијама;</p> <p>Сарадња; Дигитална компетенција</p>	<p>Усмено излагање, коришћење слика, анализирање већ познатог, увођење ученика у нове садржаје, коришћење историјских карти</p>	<p>- Опише особености природних услова и географског положаја античке Грчке</p> <p>-Лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе</p> <p>-Приказује друштвену структуру и државно уређење</p> <p>-Пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева</p> <p>- Идентификује узроке и последице ратова</p> <p>-Истражи основна обележја и значај религије</p> <p>-Разликује легенде и митове од историјских чињеница</p>	<p>Објашњава, демонстрира, чита, подстиче ученике на рад, задаје задатке, поставља питања, учествује у разговору, записује на табли, одговара на питања ученика, проверава дате одговоре, сумира рад, изводи закључке, прати рад ученика, оцењује.</p> <p>Учествују у разговору, препознају, објашњавају, читају, усвајају нова знања, решавају задатке, записују, слушају, постављају питања, одговарају, размењују знања и искуства, проверавају дате</p>	<p>Спарта, Дорци, Пелопонез, аристократско државно уређење, Атина, Јонци, полис (Спарта и Атина), грчка племена (Дорци и Јонци), Пелопонез, Атика, државно уређење (аристократско и демократско), Солон, Клистен, Перикле, грчко-персијски ратови, Јонски устанак, битке (Маратонска, Термопилска, Саламинска),</p>

				<p>-Наведе значај и последице од освајања Александра Великог</p> <p>-Илуструје примеримаважност утицаја достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет</p> <p>-Користећи дату информацију смести историјску појаву, догађај или личност</p> <p>-Израчуна временску удаљеност између појединих догађаја</p> <p>-Користи основне историјске појаве</p>	<p>одговоре, допуњују и коригују одговоре, повезују претходна знања са новим знањима, сумирају рад, изводе закључке.</p>	<p>Пелопонески рат и Сицилијанска експедиција, Дарије I, Милтијад, Леонида, Темистокле, богови, Олимп, хероји, олимпијске игре, Делфи, свакодневни живот, Зевс, Хера, Херакле, Питија, Сапфо, хеленистичко доба (хеленизам), Македонија, хеленистичка култура, Филип II, Александар Велики</p>
<p>5. АНТИЧКИ РИМ</p> <p>Настанак и успон Рима. Рим у доба царства. Култура и свакодневни живот старих Римљана. Хришћанство. Пад Западног римског царства.</p>	<p>Усмено излагање, коришћење слика, анализирање већ познатог, увођење ученика у нове садржаје</p>	<p>Српскијезик, ликовна култура, географија, веронаука, математика</p> <p>Компетенција за учење; Комуникација; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Сарадња; Дигитална компетенција</p>	<p>Усмено излагање, коришћење слика, анализирање већ познатог, увођење ученика у нове садржаје, коришћење историјских карти</p>	<p>-Лоцира на историјској карти простор настанка и ширења римске државе</p> <p>-наведе основне разлике између античке републике и царства</p> <p>-разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји</p> <p>-Истражи основна обележја</p> <p>-илуструје примерима важност утицаја Рима на савремени свет</p> <p>-Пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева</p> <p>-Наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства</p>	<p>Објашњава, демонстрира, чита, подстиче ученике на рад, задаје задатке, поставља питања, учествује у разговору, записује на табли, одговара на питања ученика, проверава дате одговоре, сумира рад, изводи закључке, прати рад ученика, оцењује.</p> <p>Учествују у разговору, препознају, објашњавају, читају, усвајају нова знања, решавају задатке, записују, слушају, постављају питања, одговарају, размењују знања и искуства, проверавају дате одговоре, допуњују и коригују одговоре,</p>	<p>Рим, Тибар, Апенинско полуострво, пунски ратови, принципат, доминат, Константинопољ, наука, уметност, хришћанство, Нови завет, Милански едикт, Велика сеоба народа, вандализам, подела Римског царства (Западно и Источно римско царство), пад Западног римског царства, Ромул, Ханибал, Цезар, Октавијан Август,</p>

				-Лоцира на карти римске локалитете у Србији -Користећи дату информацију смести историјску појаву у одговарајући миленијум или век	повезују претходна знања са новим знањима, сумирају рад, изводе закључке.	Диоклецијан, Константин Велики, Исус Христ
--	--	--	--	--	---	--

Допунска настава – историја 5. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
5. Разред	Основи проучавања прошлости	4	Разликује врсте историјских извора; Познаје сврху библиотеке, музеја и архива.
	Праисторија	3	Зна која су била станишта људи у праисторији
	Стари исток	5	Разликује једнобоштво од многобоштва; Зна да објасни појмове фараон, пирамиде, мумија...
	Античка Грчка	12	Уме да наброји грчка племена; уме да објасни појам полис и да наведе Спарту и Атину као најбитније; зна да наброји грчке богове.
	Антички Рим	8	Зна где је настао Рим и уме да исприча легенду о његовом настанку; уме да наброји неке римске богове; познаје основе хришћанства; зна када и којим догађајем је почела „Велика сеоба народа“.

Додатна настава – историја 5. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	Основи проучавања прошлости	4	Уме критички да анализира историјске изворе; Зна да наброји најважније античке историчаре.
	Праисторија	3	Уме да наброји периоде на које се дели праисторија;

	Стари исток	5	познаје одлике родовског друштва. Зна како је настала Египатска држава; познаје карактеристике Хамурабијевог законика; зна да опише како је изгледала и функционисала Персија на свом врхунцу; уме да исприча легенду о Мојсију; схвата значај Феничана и њиховог оснивања колонија.
	Античка Грчка	12	Уме да објасни насељавање Пелопонеза; разликује карактеристике демократског и аристократског уређења; уме да опише токове битака из грчко-персијског рата; разликује стилове стубова у архитектури; схвата значај Хеленизма за светску историју.
	Антички Рим	8	Зна легенду о Енеју и Амулију; уме да наброји народе који су имали државе пре Римљана на Апенинском полуострву; Уме да опише токове пунских ратова; Зна да наброји дела најистакнутијих римских књижевника; уме да објасни структуру Библије; уме на карти да прикаже кретања народа у Великој сеоби.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

РАЗРЕД: V

Циљ наставног предмета:

Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
I	Човек и музика	- Упознавање музике различитих епоха и развијање интересовања за музичку уметност, музичку традицију и културу свог и других народа.

II	Музички инструменти	- Упознавање и препознавање музичких инструмената.
III	Слушање музике	- Развијање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике.
IV	Извођење музике (певање и свирање)	- Неговање смисла за заједничко музицирање и упознавање основа музичке писмености.
V	Музичко стваралаштво	- Подстицање креативности у стварању музике.
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредмет на компетенција	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>Човек у праисторији</p> <p>Улога музике у првобитном друштву;</p> <p>Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичко-антрополошка исртаживања);</p> <p>Магијска моћ музике;</p> <p>Елементи музичког тока: покрет, ритам (ритам као основа ритуала), коло/групни плес;</p> <p>Покрет: порекло плеса;</p> <p>Слушање/доживљај ритма телом;</p> <p>Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине.</p>	<p>Час треба да буде орјетисан на улогу и природу музике, однос човека у датом периоду према њој и њеној намени.</p> <p>Информације које се тичу контекста треба да буду одабране и пренесене у служби разумевања света музике у</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Комуникациј а</p> <p>Сарадња</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p>	<p>Паћење и процењивање ученичке партиципације у музичком догађају;</p> <p>Допринос ученика за време групног рада;</p> <p>Израда креативних задатака на одређену тему;</p>	<p>Наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу;</p> <p>Објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања;</p> <p>Искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека;</p> <p>Реконструуше у сарадњи са другима начин комуникације кроз</p>	<p>Активности ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке.</p> <p>Активности наставника:</p>	<p>Музика, праисторија, ритуал, фолклорна традиција, антика, пентатоника.</p>

<p>Човек Антике Божанска природа музике: -митолошка свест античког човека; -музички атрибути богова; - музика и држава. Музика у храму и музика на двору; Примери различитих инструмената и музичких облика у античким цивилизацијама: Индија, Сумер/Вавилон, Кина, Египад, Грчка, Рим. Појава првих нотација, пентатоника.</p>	<p>датом духу времена.</p>		<p>Рад на пројекту(ученик даје решење на неки проблем и одговара на конкретне потребе); Специфичне вештине.</p>	<p>музикуу смислу ритуалног понашања и пантеизма; Идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ и сл.).</p>	<p>Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује.</p>	
<p>Најстарији инструменти: тело, удараљке, дувачки, жичан; Удараљке- настанак, првобитни облик и развој. Ритмичке удараљке као најједноставнија група инструмената; Мелодијске удараљке.</p>	<p>У настави треба тежити да се до знања о инструментима дође из непосредног искуства свирања, слушања и анализе.</p>	<p>Компетенција за учење Комуникација а Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема</p>	<p>Израда креативних задатака на одређену тему Паћење и процењивање ученичке партиципације у музичком догађају;</p>	<p>Класификује инструменте по начину настанка звука; Опише основне карактеристике удараљки; Препозна везу између избора врсте инструмената и догађаја, односно прилике када се музика изводи; Користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментима (коришћење доступних апликација).</p>	<p>Активности ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке. Активности наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике.</p>	<p>Инструменти, удараљке, мелодијске удараљке, ритмичке удараљке.</p>

					Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијал не садржаје. Организује.	
<p>Елементи музичке изражајности – темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената; Слушање вокслних, вокално-инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних аутора. Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и других народа; Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича.</p>	<p>Композиције које се слушају својим трајањем и садржајем треба да одговарају могућностима перцепције ученика, где ученик мора да има формулисана упутства на шта да усмери пажњу приликом слушања како би могао да прати музички ток.</p>	<p>Компетенција за учење Комуникациј а Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема</p>	<p>Паћење и процењивање ученичке партиципације у музичком догађају; Допринос ученика за време групног рада</p>	<p>Изражава се покретима за време слушања; Вербализује свој доживљај музике; Идентификује ефектекојима различитиелементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; Анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; Илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...);</p>	<p>Активности ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке. Активности наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања.</p>	<p>Темпо, динамика, вокална музика, вокално-инструментална музика, инструментална музика, фолклорна традиција.</p>

				Критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; Помаша се у складу са правилима музичког бонтона; Користи могућности ИКТ-а за слушање музике.	Активира мултимедијалне садржаје. Организује.	
<p>Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом; Свирање песама и лакших инструменталних дела по слуху на инструментима Орфофог инструментаријаили на другим инструментима; Свирање дечијих, народних и уметничких композиција из нотног текста; Извођење дечијих, народних и уметничких игара; Извођење једноставних ритмичкихи мелодијскихмотива (у стилу) музике старих цивилизација на</p>	<p>Кроз примену на одговарајућим примерима музичких вежби и композиција обрадити елементе музичке писмености. Трба узети у обзир при одабиру песама гласовне могућности ученика.</p>	<p>Компетенција за учење Комуникациј а Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема</p>	<p>Допринос ученика за време групног рада</p>	<p>Пева и свира самостално и у групи; Примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); Кроз свирање и покрет развија сопствену моторику и координацију; Користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; Искаже своја осећања у току извођења музике; Примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у</p>	<p>Активности ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке; свира; пева .</p> <p>Активности наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор. Подстиче</p>	<p>Нота, солмизација, ритам, мелодија, нотни текст, лествица.</p>

инструментима или покретом.				заједничком музицирању; Учествоје у школским приредбама и манифестацијама; Користи могућности ИКТ-а у извођењу музике(коришћење мартица, караоке програма, аудио снимака...).	развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује. Свира. Пева .	
Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука; Креирање покрета уз музику коју ученици изводе; Осмишљавање музичких питања и одговора, ритмичка допуњалка, мелодијска допуњалка са потписаним текстом, састављање мелодије од понуђених мотива; Импровизација мелодије на задани текст; Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима. Израда једноставних музичких инструмената;	музичка питања и одговори; компоновање мелодије на задани текст; илустрација доживљаја музике; музичко-истраживачки рад израда музичких инструмената осмишљавање музичких квизова креативна употреба мултимедија:ИКТ, аудио снимци,сликов	Компетенција за учење Комуникациј а Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема	Стваралачк о ангажовање ученика Специфичне вештине.	Користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; Изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; Комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом инструментом или покретом; Учествоје у креирању школских проредби, догађаја и пројеката;	Активности ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке; Свира ; Пева. Активности наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике.	Нота, солмизација, ритам, мелодија, нотни текст,

Реконструкција музичких догађаја у стилу старих цивилизација.	ни материјал..... Тематски пројекти на нивоу одељења или разреда (племенска музика, музика на двору, у храму, пригодна музика...).			Користи могућности ИКТ-а за музичко стваралаштво.	Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује. Свира. Пева .
---	---	--	--	---	---

**НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ЛИКОВНА КУЛТУРА**

РАЗРЕД: пети

Циљ наставног предмета:

Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	Ритам	Препознавање ритма у природи и окружењу; Примена врсте ритма у ликовној уметности као принцип компоновања у делима ликовних уметности; Примена визуелног ритма у свакодневном животу
2.	Линија	Опажање линија у нашем окружењу; Врсте линија и њихов карактер; Примена различитих линија, као основно изражајно средство у циљу стварања ликовног дела
3	Облик	Примена облика као основа за стварања ликовног дела; Примена правилних и неправилних облика;

		Дводимензионални и тродимензионални облици као основа за цртање различитих мотива
4.	Визуелно споразумевање	Развијање комуникације; Преношење порука посредством слике, знакова, симбола у циљу изражавања осећања и мишљења као и начин распознавања одређених појава, предмета, радњи и сл.
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Напомена
<p>Ритам</p> <p>-Ритам у природи и окружењу, ритам смене дана и ноћи, ритам кретања таласа у мору, ритам кише;</p> <p>-Врсте ритма у ликовној уметности,</p> <p>Правилан и неправилан ритам, слободан ритам, спонтани ритам (ритам, линија, облик, мрља)</p> <p>-Слободно ритмичко компоновање;</p> <p>Спонтано коришћење линија, облика, боја, површина и других ликовних елемената.</p>	<p>Описивати ритма које уочавамо у природи, окружењу, и на приказаним уметничким делима.</p> <p>Направити ритмичку композицију користећи линије, облике, текстуре, мрље и боје различитим техникама.</p> <p>Посматрати уметничка дела и описати какав утисак остављају различити начини ритмиког компоновања које су уметници применили у свом раду.</p>	<p>Музичка култура - понашање тонова и тактова у композицији.</p> <p>Покушати да ритам на приказаним уметничким делима се претвори у звук, тапшањем дланом о длан и тако повезати сличности ритма са ликовним елементима у цртежу.</p>	<p>Усне провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти</p>	<p>-описе ритам који уочава у природи, окружењу и уметничким делима</p> <p>-пореди утисак који је на њега/њу остављају различите врсте ритма</p> <p>-гради правилан, неправилан и слободан визуелни ритам, спонтано или са одређеном намером</p> <p>-користи, у сарадњи са другима, одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног визуелног ритма</p> <p>- разматра, у групи, како је учио/ла о визуелном ритму и где та знања може применити</p> <p>-направи, самостално, импровизовани прибор од одабраног материјала</p> <p>-искаже своје мишљење о томе заштољуди стварају уметност</p>	
<p>Линија</p> <p>-Линије у природи; и свету око нас</p>	<p>Опажањем линија у природи, као крошње, стабла, површине и сл. или у градском окружењу</p>	<p>Техничко образовање- Користећи пробор за техничко образовање лењир и</p>	<p>Усне провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано,</p>	<p>-описе линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима</p> <p>-пореди утисак који је на њега/њу остављају различите врсте линија</p>	

<p>-Врсте линија :контурне, текстурне, структурне њихова примена у ликовном раду. -Карактер линија: особина, обележје, својство -Положај линија у простору у различитим положајима -Кретање линија: ток линије</p>	<p>на фасадама, улице, ивице тротоара. Посматрање и приказивње различитих линија које уочавамо из природе и градског окружења. Посматрање ликовних радова о линијама и њиховим квалитетима. Размена мишљења и доживљаја.</p>	<p>шестар применити знање о линијама кроз шематски рад користећи све врсте линија.</p>	<p>Ликовни пројекти</p>	<p>-гради линије различите вредности кимбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала, -користи, одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног цртежа - црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог -разматра у групи како је учио/ла о изражајним својствима линија и где се та знања примењују -искаже своје мишљење о томе како је развој цовилизације утицао на развој уметност</p>	
<p>Облик -Природни и вештачки облици: облици из природе,људи, животиње,биљке и природни материјали;облици које је произвео човек -Врсте својства облика: правилни и неправилни; -Дводимензионални и тродимензионални облици -Груписање облика: илузија простора; -Величине облика: контраст величина; -Равнотежа облика: симетрија и асиметрија; -Обликовање светлом: луминообјекти и слике добијене пројекцијом</p>	<p>Посматрањем приказане облике из природе. Описивање особина које се уочавају на њима. Коришћењем различитих линија и облика из природе и свог окружења као инспирацију. Цртањем и сликањем неког мотива по избору користећи различите правилне и неправилне облике. Прављењем тродимензионалног облика, различитим поступцима и материјалима.</p>	<p>Метематика- Представити кроз цртеж уједначен однос величина, у математици је то једнак однос истих величина $1=1$. Успоставити равнотежу и међуелементима који су у асиметричном-неједнаком односу.У математици се асиметрична равнотежа може приказати односом $1+1=2$. Математички цртеж као основа за нове креације. Техничко образовање- Посматрањем у свом окружењу како се облици у простору визуелно преклапају и прожимају. Користити у раду старе картонске кутије. Лепити једну за другу и приказати у свом раду како се облици усецају стварајући нове</p>	<p>Усне провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти</p>	<p>-пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; -гради апстрактне и /или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; -наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон; -обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком; -преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; -комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену; -објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; -разматра у групи, како је учио/ла облицима и где та знања примењује; -искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно</p>	

		<p>Облике. Од добијених облика може се направити заједничка конструкција у простору са радовима техничког образовања.</p>			
<p>Визуелно споразумевање -Симбол, знак, порука: заштитни знак, грб, реклама, плакат и билборд, дизајн, пиктограм, стилизација, -Илустрација: илустратори и израда илустрација кроз историју до савремене уметности</p>	<p>Кроз ликовно дело цртеж или слику изразити своја осећања или мишљење о ономе шта желимо да представимо. У сарадњи са наставником, психологом или педагогом школе осмислити у одељењу пиктограме за правила понашања ученика, наставника, запослених у школи.</p>	<p>Српски језик – Користећи различите линије, облике и боје креирати илустрацију за књигу са причама и песмама из наше народне књижевности. Илустрације које се стварају треба да испричају причу помоћу слике.</p>	<p>Усне провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти</p>	<p>-пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас; -обликује убедљиву поруку примењујући знања о ритму, линији, облику и материјалу; -изразити исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом; -тумачи једноставне визуелне информације; -објасни зашто је наслеђе културе важно</p>	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Верска настава: православни катихизис

РАЗРЕД: ПЕТИ

Циљ наставног предмета: Циљ наставног предмета: Катихизација као литургијска делатност – заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихеза не постоји ради гомилања информација ("знања о вери"), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1	УВОД	<p>Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса;</p> <p>Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.</p>

2	РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА	<p>Упознати ученике са основним елементима религије и културе старог века.</p> <p>Упознати ученике са паганским митовима и легендама о вечном животу.</p> <p>Припремити ученике за сусрет са Откровењем Истинитог Бога.</p>
3	ОТКРИВЕЊЕ – СВЕТ БИБЛИЈЕ	<p>Развити код ученика свест о Богу као личности која се открива човеку</p> <p>Упознати ученике са појмовима Светог Предања и Светог Писма</p> <p>Објаснити ученицима узрок и начин настанка Библије</p>
4	СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА	<p>Пружити ученицима знање да Бог из љубави ствара свет да би му дао вечно постојање;</p> <p>Оспособити ученике за разумевање посебности улоге човека у свету, као споне између Бога и света.</p> <p>Објаснити ученицима повест о првородном греху и његовим последицама;</p> <p>Указати ученицима на начин на који се Бог стара о свету и човеку од Адама до Ноја;</p> <p>Пробудити у ученицима осећај одговорности за свет који их окружује.</p>

5	СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА С ПАСЕЊА	<p>Упознати ученике са старозаветним личностима и догађајима</p> <p>Указати ученицима на везу између старозаветних личности и Христа</p> <p>Указати ученицима на повезаност Пасхе и Христа</p> <p>Указати ученицима на етичку вредност старозаветних списа</p> <p>Развијање свести ученика о старању Божјем за свет кроз библијску историју;</p> <p>Пружити ученицима знање о старозаветним мотивима у иконографији.</p>
6	ЗАКОН БОЖЈИ	<p>Објаснити ученицима околности у којима је Бог дао Закон преко Мојсија;</p> <p>Пружити ученицима основно знање о томе да се кроз заповести Божје остварује заједница између Бога и људи;</p> <p>Пружити ученицима основ за разумевање да су Десет Божјих заповести водич и припрема за Христове заповести љубави</p>
7	МЕСИЈАНСКА НАДА	<p>Упознати ученике са појмом „обећане земље“ и њеним значајем за „изабрани народ Божији“</p> <p>Објаснити ученицима значај старозаветне Скинине и Храма</p> <p>Указати ученицима на улогу старозаветних царева и пророка</p> <p>Указати ученицима на лепоту Давидових псалама</p> <p>Објаснити ученицима појам Месије</p> <p>Предочити ученицима специфичности библијског текста и омогућити им да доживе његову сликовитост</p>

Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Напомена
Упознавање садржаја програма и начина рада	усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умно дијалогском методом	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад са подацима и</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање,</p> <p>анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним</p>	<p>моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе;</p> <p>моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања.</p>	

		<p>информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>	<p>делом нашег живота већ га прожима целог</p>		
<p>Религија и култура старог света</p> <p>Човек тражи Бога</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умно дијалогском методом</p>	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско 	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре, кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p>	<p>•моћи да именује неке политеистичке религије.</p> <p>•моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века</p>	

		<p>васпитање</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Вештина комуникације 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње 7. Вештине за живот у демократском друштву 8. Брига за здравље 9. Еколошка компетенција 10. Естетска компетенција 11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву 	<p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>		
<p>Божје Откровење</p> <p>Свето Писмо (настанак, подела)</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Српски језик и књижевност 2. Историја 3. Географија 	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p>	<p>•моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава;</p>	

	<p>средствима, уметно дијалогском методом</p>	<p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативнос</p>	<p>кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>•моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру;</p> <p>•моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка</p> <p>•моћи да разликује Стари и Нови Завет</p> <p>•бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи;</p>	
--	---	---	--	---	--

		<p>т и оријентација ка предузетништву</p>			
<p>Стварање света Стварање човека Прародитељски грех Човек изван рајског врта</p>	<p>усменим излагањем, дем онстрацијом, пр езентацијом, ау дио и визуелним средствима, уме но дијалогском методом</p>	<p>1. Српски језик и књижевност 2. Историја 3. Географија 4. Биологија 5. Ликовна култура 6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанск о васпитањ е <p>1. Компетенција за целоживотно учење 2. Вештина комуникације 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње 7. Вештине за живот у демократском</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре, кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви, Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи. Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>•моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије •моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле •моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан •бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи; •моћи да наведе неке од последица првородног греха по човека и читаву створену природу; •моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама; •моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом •бити подстакнут на послушност као израз љубави према Богу;</p>	

		<p>друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>			
<p>Аврам и Божји позив</p> <p>Исак и његови синови</p> <p>Праведни Јосиф</p> <p>Мојсије</p> <p>Пасха</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умно дијалогском методом</p>	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота</p>	<p>•моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја</p> <p>•моћи да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом</p> <p>•моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта</p> <p>•моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести</p> <p>•моћи да препозна старозаветне личности и догађаје у православној иконографији.</p>	

		<p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>	<p>већ га прожима целог</p>		
<p>На гори Синају</p> <p>Десет Божјих заповести</p> <p>Закон Божји као педагог за Христа</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умовно дијалогском методом</p>	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> Грађанско васпитање 	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава</p>	<p>•моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију;</p> <p>•моћи да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божијих заповести;</p> <p>•моћи да разуме да је од односа према Заповестима зависила и припадност Божијем народу;</p> <p>•бити подстакнут да примени вредности Декалога у свом свакодневном животу.</p>	

		<p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>	<p>практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>		
<p>„Земља меда и млека“</p> <p>Цар Давид</p> <p>Соломон и јерусалимски храм</p> <p>Псалми Давидови</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, уме</p>	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре, кроз певање, цртање,</p>	<p>•моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана</p> <p>•моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи</p>	

<p>Старозаветни пророци</p> <p>Месијанска нада</p>	<p>но дијалогском методом</p>	<p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација</p>	<p>анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>•моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства</p> <p>•знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију</p> <p>•моћи да наведе неке од старозаветних пророка</p> <p>•моћи да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије</p> <p>•увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу одељака поучних и пророчких књига</p>	
--	-------------------------------	---	---	--	--

		ка предузетништву			
--	--	----------------------	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

РАЗРЕД: ПЕТИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
1.	ИКТ	Предмет изучавања информатике и рачунарства. ИКТ уређаји, јединство хардвера и софтвера. Подешавање радног окружења. Организација података. Рад са сликама. Рад са текстом. Рад са мултимедијом. Рад са презентацијама.	... наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу ... именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја ... прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса ... прилагоди радно окружење кроз основна подешавања ... разликује основне типове датотека, ... организује податке на рачунару ... креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) ... креира дигиталну слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) ... примењује алатке за снимање и репродукцију аудио и видео записа ... правилно користи ИКТ уређаје

2.	Дигитална писменост	<p>Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин.</p> <p>Правила безбедног рада на интернету.</p> <p>Претраживање интернета, одабир резултата и преузимање садржаја.</p> <p>Заштита приватности личних података.</p> <p>Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом.</p>	<p>... креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)</p> <p>...спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету</p> <p>... разуме значај ауторских права</p> <p>... реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја</p> <p>... рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету</p> <p>... препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем</p> <p>... доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине</p> <p>... приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај ... информацијама на интернету приступи критички</p> <p>... разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету</p> <p>... реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета</p>
3.	Рачунарство	<p>Увод у логику и скупове: унија, пресек, разлика; речи "и", "или", "не", "сваки", "неки", "ако...онда".</p> <p>Увод у алгоритме аритметике: писмено сабирање, множење, дељење с остатком, Еуклидов алгоритам.</p> <p>Увод у тему програмирања.</p> <p>Радно окружење изабраног софтвера за визуелно програмирање.</p> <p>Алати за рад са графичким објектима, текстом, звуком и видеом.</p>	<p>... користи технологију одговорно и на сигуран начин</p> <p>... наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема</p> <p>... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби</p> <p>... препознаје елементе радног окружења програма Скреч и објасни њихову функцију</p> <p>... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби</p> <p>... објасни сценарио и алгоритам пројекта ... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу ... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу</p> <p>... користи математичке операторе за израчунавање</p>

		<p>Програм - категорије, блокови наредби, инструкције.</p> <p>Програмске структуре (линијска, циклична, разграната).</p>	<p>... анализира и дискутује програм, проналази и отклања грешке у програму</p> <p>... у визуелном окружењу креира рачунарски програм за решавање проблема из реалног живота</p> <p>... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања</p> <p>... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује гранање</p> <p>... схвати математичко–логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако... онда”</p> <p>... изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке</p> <p>... зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски</p>
4.	Пројектна настава	<p>Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења.</p> <p>Израда пројектног задатка у групи у корелацији са другим предметима.</p> <p>Представљање резултата пројектног задатка.</p>	<p>... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом ... одабира технике и алате у складу са фазама реализације пројекта</p> <p>... сарађује са осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом ... примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта</p> <p>... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључака ... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка</p> <p>... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен</p> <p>... поставља резултат свог рада на интернет ради дељења са другима, уз помоћ наставника</p>
Укупан број часова: 36			

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>ИКТ: Предмет изучавања информатике и рачунарства. ИКТ уређаји, јединство хардвера и софтвера. Подешавање радног окружења. Организација података. Рад са сликама. Рад са текстом. Рад са мултимедијом. Рад са презентацијама.</p>	<p>Индивидуални, групни, рад у пару Демонстративни, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз примену ИКТ</p>	<p>-Енглески језик, -математика, -ликовна култура, -српски језик.</p>	<p>Вредновање активности ученика кроз појединачни и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични радови, вежбе, квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>... наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу ... именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја ... прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса ... прилагоди радно окружење кроз основна подешавања ... разликује основне типове датотека, ... организује податке на рачунару ... креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) ... креира дигиталну слику и примени основне</p>	<p>-Учествовање у разговору, -препознавање, -објашњавање, -читање, -усвајање нових знања, -решавање задатака, -записивање, -слушање, -постављање питања, -одговарање, -размењивање знања и искуства, -решавање задатака, -проверавање датих одговора, -допуњавање и кориговање одговора, -повезивање претходних са новим знањима, -сумирање рада, -извођење закључка.</p>	<p>Информационо комуникационе технологије, хардвер, софтвер, радно окружење</p>

				акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) ... примењује алатке за снимање и репродукцију аудио и видео записа ... правилно користи ИКТ уређаје		
<p>Дигитална писменост: Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин. Правила безбедног рада на интернету. Претраживање интернета, одабир резултата и преузимање садржаја. Заштита приватности личних података. Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом.</p>	<p>Индивидуални и, групни, рад у пару Демонстративни, а, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз примену ИКТ</p>	<p>-Енглески језик, -биологија, -историја, -српски језик.</p>	<p>Вредновање активности ученика кроз појединачни и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични радови, вежбе, квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>... креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) ...спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету ... разуме значај ауторских права ... реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја ... рационално управља временом које проводи у</p>	<p>-Учествовање у разговору, -препознавање, -објашњавање, -читање, -усвајање нових знања, -решавање задатака, -записивање, -слушање, -постављање питања, -одговарање, -размењивање знања и искуства, -решавање задатака, -проверавање датих одговора, -допуњавање и кориговање одговора,</p>	<p>Безбедни рад на интернету. претраживање интернета, и преузимање садржаја. Заштита приватности, зависност од технологије .</p>

				<p>раду са технологијом и на интернету</p> <p>... препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем</p> <p>... доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине</p> <p>... приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај ... информацијама на интернету приступи критички</p> <p>... разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету</p> <p>... реагује исправно када дођу у</p>	<p>-повезивање претходних са новим знањима,</p> <p>-сумирање рада,</p> <p>-извођење закључка.</p>	
--	--	--	--	---	---	--

				контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета		
<p>Рачунарство: Увод у логику и скупове: унија, пресек, разлика; речи "и", "или", "не", "сваки", "неки", "ако...онда". Увод у алгоритме аритметике: писмено сабирање, множење, дељење с остатком, Еуклидов алгоритам. Увод у тему програмирања. Радно окружење изабраног софтвера за визуелно програмирање. Алати за рад са графичким објектима, текстом, звуком и видеом. Програм - категорије, блокови наредби, инструкције. Програмске структуре (линијска, циклична, разграната).</p>	<p>Индивидуални, групни, рад у пару Демонстративна, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз примену ИКТ</p>	<p>-Енглески језик, -математика.</p>	<p>Вредновање активности ученика кроз појединачни и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични радови, вежбе, квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>-схвати математичко-логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако...онда”; -зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски; -наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема; -креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу; -сврсисходно примењује програмске</p>	<p>-Учествовање у разговору, -препознавање, -објашњавање, -читање, -усвајање нових знања, -решавање задатака, -записивање, -слушање, -постављање питања, -одговарање, -размењивање знања и искуства, -решавање задатака, -проверавање датих одговора, -допуњавање и кориговање одговора, -повезивање претходних са новим знањима, -сумирање рада, -извођење закључка.</p>	<p>Скупови и скуповне операције Алгоритам Еуклидов алгоритам Визуелно програмирање, Скреч Блоквско програмирање</p>

				<p>структуре и блокове наредби; -користи математичке операторе за израчунавања; -објасни сценарио и алгоритам пројекта; -анализира и дискутује програм; -проналази и отклања грешке у програму;</p>		
<p>Пројектна настава: Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у групи у корелацији са другим предметима. Представљање резултата пројектног задатка.</p>	<p>Индивидуални, групни, рад у пару Демонстративни, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз примену ИКТ</p>	Сви предмети	<p>Вредновање активности ученика кроз појединачни и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични радови, вежбе, квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других</p>	<p>... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом ... одабира технике и алате у складу са фазама реализације пројекта ... сарађује са осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом ...</p>	<p>-Учествовање у разговору, -препознавање, -објашњавање, -читање, -усвајање нових знања, -решавање задатака, -записивање, -слушање, -постављање питања, -одговарање, -размењивање знања и искуства, -решавање задатака, -проверавање датих одговора,</p>	

			предмета	примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта ... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључака ... наведе кораке и описе поступак решавања пројектног задатка ... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен ... поставља резултат свог рада на интернет ради дељења са другима, уз помоћ наставника	-допуњавање и кориговање одговора, -повезивање претходних са новим знањима, -сумирање рада, -извођење закључка.	
--	--	--	-----------------	---	--	--

**ОШ „Стеван Синђелић“
35223 Велики Поповић**

**ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период школске 2022/2023. до 2025/2026.године**

Јун 2022.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;**
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;**
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;**
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;**

5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња; б) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;

8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;

10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

13) развијање позитивних људских вредности;

14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знањ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

РАЗРЕД: шести

Годишњи фонд часова: 144

Циљ наставног предмета: Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи срп-ски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачењекњижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асо-цијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1.	КЊИЖЕВНОСТ: -Лирика -Епика -Драма -Научнопопуларни и информативни текстови	Циљеви учења књижевности јесу да се ученик оспособи да кроз читање и умачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асо-цијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури; да стиче и развија најшира

		хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.
2.	ЈЕЗИК: -Граматика -Правопис -Ортографија	Циљеви учења Српског језика јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању.
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.
Укупан број часова	144	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника; Кључне речи
ЛИРИКА Лектира 9. Обредне лирске народне песме (избор) 10. Бура Јакшић: <i>Вече</i> 11. Јован Дучић: <i>Село</i> 12. Мирослав Антић: <i>Плава звезда</i> 13. Вељко Петровић: <i>Ратар / Алекса Шантић: О, класје моје</i> 14. Десанка Максимовић: <i>Грачица / Војислав Илић: Свети Сава</i> 15. Стеван Раичковић: <i>Хвала сунцу, земљи, трави</i> 16. Милован Данојлић: <i>Овај дечак зове се Пепе Крста</i> 17. Сергеј Јесењин: <i>Песма о керуши</i> Књижевни термини и појмови	-читање текстова из лектире-основни национални корпус, обogaћен актуелним, савременим делима -компаративни приступ проучавању литерарног стваралаштва уз одабир различитих нивоа обраде: интерпретације, приказа или осврта	КОРЕЛАЦИЈА: Повезивање и груписање са одговарајућим садржајима из других предметних подручја – граматике, правописа и језичке културе. Историја Ликовна култура Музичка Култура Верска настава	-Квиз из књижевности -Истраживачки рад на тексту -Креативне слагалице	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; – чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова;	Наставник планира, функционално осмишљава и организује рад на часу. Мотивише ученике за рад на часу. Евалуира рад сваког ученика понаособ. Ученик учествује у разговору, говори, слуша саговорнике и пише. Кључне речи: обредне народне песме, ауторске лирске песме (описне, мисаоне, родољубиве, дитирамб);

<p>Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрште-на, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола. Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне).</p> <p>ЕПИКА Лектира 12. Народна песма: <i>Смрт Мајке Југовића</i> 13. Народна песма: <i>Марко Краљевић укида свадбарину</i> 14. Петар Кочић: <i>Јаблан</i> 15. Исидора Секулић: <i>Буре (одломак)/Бранко Ћопић: Чудесна справа</i> 16. Иво Андрић: <i>Аска и вук</i> 17. Антон Павлович Чехов: <i>Вањка/Италио Калвино: Шума на ауто-пу-ту (из збирке прича Марковалдо или годишња доба у граду)</i> 18. Светлана Велмар Јанковић: <i>Сирото ждребе (из Књиге за Марка)</i> Књижевни термини и појмови Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање,</p>	<p>-корелација међу текстовима</p> <p>–комбиновање обавезних и изборних дела; функционално повезивање наставних јединица</p> <p>-вертикална корелација</p> <p>–повезивање са садржајима српског језика из претходних разреда</p> <p>-јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта при обради текста</p> <p>-припремање ученика за читање, доживљавање и проучавање уметничког текста, читање, локализовање уметничког текста, истраживачки припремни задаци</p> <p>-инерпретација књижевног дела</p> <p>-продуктивно обнављање знања</p>	<p>Грађанско васпитање</p> <p>Географија</p> <p>МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ:</p> <p>-решавање проблема; -развијање способности ученика да се у сарадњи са другима ангажује у реализацији заједничких пројеката; -оспособљавање ученика да се понаша одговорно, хумано и толерантно у друштву; -развијање позитивног и одговорног односа према учењу; -комуникација; -дигитална компетенција; -одговоран однос према здрављу; -естетичка компетенција; -предузимљивост и оријентација ка предузетништву.</p>	<p>-Писмене провере знања (тестови)</p> <p>-Писање писмених задатака</p> <p>-Усмена анализа књижевноуметничких текстова</p>	<p>– одреди род књижевног дела и књижевну врсту;</p> <p>– прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера;</p> <p>– разликује ауторску приповетку од романа;</p> <p>– анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима);</p> <p>– уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње;</p> <p>– разликује заплет и расплет као етапе драмске радње;</p> <p>– разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца;</p> <p>– разликује облике казивања;</p> <p>– увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике;</p>	<p>Врста строфе, врста стиха, рима, стилске фигуре – контраст, хипербола; Народне епске песме; Приповетка, роман, новела; Тема, мотив, облици казивања; фабула</p>
--	--	--	---	--	--

<p>дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман. Културно-историјско предање (нпр. <i>Смрт Марка Краљевића</i>) ДРАМА Лектира 6. Коста Трифковић: <i>Избирачица</i> (одломак) 7. Миодраг Станисављевић: <i>И ми трку за коња имамо</i> (одломак) 8. Бранислав Нушић: <i>Аналфабета</i> (одломак)</p> <p>Књижевни термини и појмови Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе драмске радње (заплет и расплет).</p> <p>НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ</p> <p>1. Вук Караџић: Живот и обичаји народа српскога: <i>Божих</i> (одломак); <i>Бурђевдан</i> (одломак); <i>Додоле, прпоруше и чарице</i> (одломци) 2. Никола Тесла: <i>Моји изуми</i> (поглавље по избору).</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА Епске народне песме о Косовском боју (избор) 2. Епске народне песме о Марку Краљевићу (избор) 3. Бранислав Нушић: <i>Аутобиографија</i></p>	<p>-поредбена изучавања књижевноуметничких дела и истраживачко-интерпретативним приступима новим књижевноуметничким остварењима</p> <p>-методолошко и методичко заснивање интерпретације и њено развијање на наставном часу</p> <p>-решавање проблемских питања која су подстакнута текстом и уметничким доживљајем</p>			<p>– одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту;</p> <p>– анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди;</p> <p>– анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста;</p> <p>– уочава хумор у књижевном делу;</p> <p>– разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона;</p> <p>– илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима;</p> <p>– уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину;</p> <p>– препоручи књижевно дело уз кратко образложење;</p> <p>– упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст;</p>	
---	---	--	--	--	--

<p>4. Анђела Нанети: <i>Мој дека је био трешња</i></p> <p>5. Весна Алексић: <i>Каљави коњ (Прича о богињи Лади – Звездана вода; Прича о богу Сварогу – Небески ковач и Прича о богу Стрибору – Сеченско светло)</i></p> <p>6. Бранко Ђопић: <i>Орлови рано лете</i></p> <p>7. Ференц Молнар: <i>Дечаци Павлове улице</i></p> <p>Допунски избор лектире</p> <p>Хенрик Сјенкијевич: <i>Кроз пустињу и прашуму</i> Џек Лондон: <i>Зов дивљине/Бели очњак</i> Реј Бредбери: <i>Маслачково вино</i> (избор).</p>					
<p>ГРАМАТИКА</p> <p>Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по</p>	<p>--вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе</p> <p>-језичке појаве контекстуализовати везивањем за говорне ситуације у којима се могу јасно препознати</p> <p>-наставни приступ падежима и вежбе усмерене на утврђивање знања о употреби правилних облика именских</p>	<p>КОРЕЛАЦИЈА:</p> <p>Корелација са наставом књижевности и језичке културе</p> <p>Енглески језик</p> <p>Руски језик</p>	<p>-тестови из граматике (писмена провера знања)</p> <p>-мозгалица</p> <p>-креативна слагалица</p>	<p>– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима;</p> <p>– препозна делове речи у вези са њиховим грађењем;</p> <p>– разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора;</p> <p>– разликује врсте гласовних прмена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму;</p> <p>– одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик;</p>	<p>Наставник планира, функционално осмишљава и организује рад на часу. Мотивише ученике за рад на часу. Евалуира рад сваког ученика понаособ.</p> <p>Ученик учествује у разговору, говори, слуша саговорнике и пише.</p> <p>Кључне речи: Просте, изведене и сложене речи; Грађење речи; Гласови, говорни органи; подела гласова по звучности и месту изговора;</p>

<p>звучности и по месту изговора. Подела речи на слоге; слоготворно <i>p</i>. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано <i>a</i>; промена <i>л</i> у <i>o</i>; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице <i>свој</i>, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола <i>бити</i>); плусквाम-перфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице</p> <p>ПРАВОПИС Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда (основна правила).</p>	<p>речи треба повезати с одступањима од књижевног језика</p> <p>-током дијалога на часу</p> <p>-примерима из домаћих и писмених задатака</p> <p>-правописне вежбе</p>	<p>МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:</p> <p>-решавање проблема; -развијање способности ученика да се у сарадњи са другима ангажује у реализацији заједничких пројеката; -развијање позитивног и одговорног односа према учењу; -комуникација; -дигитална компетенција; -предузимљивост и оријентација ка предузетништву.</p>	<p>-истраживачки рад на тексту</p> <p>-правописни диктати</p> <p>-исправка грешака у датом тексту</p>	<p>– препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом;</p> <p>– разликује реченице по комуникативној функцији;</p> <p>– доследно примењује правописну норму; – користи правопис (школско издање); разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи;</p>	<p>Гласовне промене; Придевске заменице; Глаголски облици; Независне предикатске реченице.</p>
---	---	---	---	---	--

<p>Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице <i>Ваш</i> великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.</p> <p>ОРТОЕПИЈА Правилан изговор гласова <i>ч, ћ, и, њ, р</i>. Дуги и кратки акценти.</p>	<p>-служење правописом и правописним речником(школско издање)</p> <p>-спровођење ортоепских вежби уз одговарајуће теме из књижевности</p> <p>-повезивање реченичне интонације са правописом и синтаксом</p>	<p>КОРЕЛАЦИЈА: Музичка култура</p>	<p>-текстови са питањима из правописа</p> <p>-писање састава</p> <p>-гласно читање одломака из изборне лектире</p> <p>-говорење напамет научених одломака у стиху и прози</p>		
<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористцима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту.</p>	<p>-повезивање с обрадом књижевних текстова, настава граматике и правописа</p> <p>-спровођење лексичко-семантичких и стилских вежби</p>	<p>Корелација са наставом књижевности, граматике и правописа</p>	<p>Израда писмених задатака</p>	<p>– употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање;</p> <p>– разликује и гради аугментативе и деминутиве;</p> <p>– саставља обавештење, вест и кратак извештај;</p> <p>– разуме основна значења књижевног и неуметничког текста;</p> <p>– проналази, повезује и тумачи експлицитно и имлицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту;</p>	<p>Наставник планира, функционално осмишљава и организује рад на часу. Мотивише ученике за рад на часу. Евалуира рад сваког ученика понаособ.</p> <p>Ученик учествује у разговору, говори, слуша саговорнике и пише.</p> <p>Кључне речи: Аугментативи, деминутиви; стилске вежбе;</p>

<p>Богаћење речника: <i>лексичко-семантичке вежбе</i> (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; проналажење изостављених реченичних делова); <i>стилске вежбе</i>: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предлогак за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене верзије састава).</p>				<p>– драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; – говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; -изражајно чита обрађене књижевне текстове.</p>	
---	--	--	--	--	--

Допунска настава – српски језик и књижевност, 6. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	<p>Књижевност Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Врсте ауторске и народне лирске песме Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: наратија, описивање, дијалог, монолог. Врсте епских дела: приповетка, роман. Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми.</p>	12	<p>Слуша, учествује у разговору, анализира, чита, пише, решава задатке. Прати наставу, учествује у интерпретацији, слуша, пише, чита</p>
	Граматика	18	<p>Слуша, учествује у разговору, анализира, црта, чита, пише, решава задатке</p>

	<p>Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси).</p> <p>Подела гласова: самогласници и сугласници; Подела сугласника по звучности и по месту изговора.</p> <p>Подела речи на слоге. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано <i>a</i>; промена <i>л</i> у <i>o</i>; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника.</p> <p>Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице <i>свој</i>, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице.</p> <p>Независне предикатске реченице подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице</p> <p>ПРАВОПИС Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда (основна правила). Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице <i>Ваш</i> великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.</p> <p>ОРТОЕПИЈА Правилан изговор гласова <i>ч, ћ, џ, ч, р</i>.</p>		
<p>Језичка култура Текстови у функцији унапређивања језичке културе.</p>	<p>6</p>		<p>Слуша, учествује у разговору, чита, пише.</p>

	<p>Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка).</p> <p><i>Стилске вежбе:</i> (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предложак за тражење погодног израза).</p> <p>Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу.</p>		<p>Чита свој рад, слуша, учествује у разговору, анализира, пише.</p> <p>Пише задатак.</p>
		36	

Додатна настава – српски језик и књижевност, 7. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	<p>Књижевност</p> <p>Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац).</p> <p>Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха.</p> <p>Стилске фигуре: контраст, хипербола.</p> <p>Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне).</p> <p>Основна тема и кључни мотиви.</p> <p>Облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог.</p> <p>Фабула/радња, редослед догађаја.</p> <p>Врсте епских дела: приповетка, роман.</p> <p>Културно-историјско предање</p>	12	<p>Слуша, учествује у разговору, анализира, чита, пише, решава задатке.</p> <p>Прати наставу, учествује у интерпретацији, слуша, пише, чита.</p> <p>Припрема се за такмичење.</p>

	<p>Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе драмске радње (заплет и расплет).</p>		
	<p>Грамматика Подела речи по настанку: прсте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Грамматичка основа и грамматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слоге; слоготворно <i>р</i>. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано <i>а</i>; промена <i>л</i> у <i>о</i>; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице <i>свој</i>, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Грамматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола <i>бити</i>); плусквамперфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице</p>	<p>18</p>	<p>Слуша, учествује у разговору, анализира, црта, чита, пише, решава задатке. Припрема се за такмичење.</p>

	<p>ПРАВОПИС Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда (основна правила). Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице <i>Ваш</i> великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.</p> <p>ОРТОЕПИЈА Правилан изговор гласова <i>ч, ћ, џ, ч, р</i>. Дуги и кратки акценти.</p>		
	<p>Језичка култура Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористичима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту. Богаћење речника: <i>лексичко-семантичке вежбе</i> (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; проналажење изостављених реченичних делова); <i>стилске вежбе</i>: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предлог за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу.</p>	6	<p>Слуша, учествује у разговору, чита, пише.</p> <p>Чита свој рад, слуша, учествује у разговору, анализира, пише. Пише задатак. Припрема се за такмичење.</p>
		36	

РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе

апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
1.	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	Скуп целих бројева (Z). Супротан број. Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу Z и њихова својства. Изрази са целим бројевима	– прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе и рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису); – одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност целог броја; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу целих бројева; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз;
2.	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	Првидео Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја. Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоредивање рационалних бројева. Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначине и неједначине: $ax + b = c$; $ax + b \leq c$; $ax + b < c$; $ax + b \geq c$; $ax + b > c$ ($a, b, c \in Q, a \neq 0$). Други део	– прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису); – одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; – прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); – тумачи податке приказане табелом и графички;

		<p>Координатни систем. Приказ података у координатном систему. Приказ зависности међу величинама.</p> <p>Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.</p>	
3.	ТРОУГАО	<p>Првидео</p> <p>Појам троугла. Обим троугла. Једнакократи и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима.</p> <p>Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°)</p> <p>Другидео</p> <p>Основне конструкције троуглова. Појам подударности и ставови подударности.</p> <p>Централна симетрија и подударност.</p> <p>Осна симетрија и подударност.</p> <p>Центар описане и уписане кружнице троугла.</p>	<p>– класификује троуглове односно четвороуглове на основу њихових својстава;</p> <p>– конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова;</p> <p>– уочи одговарајуће елементе подударних троуглова;</p> <p>– утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности;</p> <p>– конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови троуглова);</p>
4.	ЧЕТВОРОУГАО	<p>Четвороугао. Углови четвороугла. Збир углова четвороугла.</p> <p>Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм.</p> <p>Ромб, правоугаоник и квадрат. Конструкција паралелограма.</p> <p>Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем.</p> <p>Трапез. Особине трапеца.</p>	<p>– класификује четвороуглове на основу њихових својстава;</p> <p>– конструише паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице, углови и дијагонале четвороуглова);</p> <p>– примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима;</p> <p>– сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама;</p> <p>– одреди центар описане и уписане кружнице троугла;</p>

		Средња линија троугла и трапеца. Конструкције трапеца. Делтоид.	– примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима;
5.	ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА	Појам површине фигуре, површина правоугаоника и квадрата. Једнакост површина подударних фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеца. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.	– израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.
Укупан број часова: 144			

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ Скуп целих бројева (Z). Супротан број. Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој.	дијалогска, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка,	-техничко и информат. образовање -физика -хемија	Четири писмена задатка -иницијално тестирање; -усмене провере	– прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе и рационалне бројеве (записане у облику	активности ученика: -слушање -повезивање -мат. изражавање -демонстрација решења -увежбавање	Појам целих бројева операције са целим бројевима, апсолутна вредност,

<p>Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу Z и њихова својства. Изрази са целим бројевима.</p>	<p>-игровне активности, -учење путем открића</p>		<p>петнаестоми нутне провере знања; -завршно тестирање;</p>	<p>разломка или у децималном запису); – одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност целог броја; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу целих бројева; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз;</p>	<p>-примена стечених знања -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организација наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	
<p>РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ Први део Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја. Приказ рационалних бројева на бројевној</p>	<p>дијалогска, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности,</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Матерњи језик Географија</p>	<p>-усмене провере петнаестоми нутне провере знања;</p>	<p>– прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве (записане у облику разломка или у</p>	<p>активности ученика: -повезивање -математичко изражавање -демонстрација решења -увежбавање -дискутовање решења</p>	<p>Појам рационалних бројева, разломак, децимални број, операције са рационалним</p>

<p>правој. Упоредивање рационалних бројева. Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначине и неједначине: $ax + b = c$; $ax + b \leq c$; $ax + b < c$; $ax + b \geq c$; $ax + b > c$ ($a, b, c \in Q, a \neq 0$). Други део Координатни систем. Приказ података у координатном систему. Приказ зависности међу величинама. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.</p>	<p>-учење путем открића</p>			<p>десималном запису); – одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама;</p>	<p>- обележавање -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	<p>м бројевима, супротан број, апсолутна вредност; Декартов правоугли координатни систем, зависне величине, размере, пропорције, проценти:</p>
---	-----------------------------	--	--	--	--	--

				<p>– прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм);</p> <p>– тумачи податке приказане табелом и графички;</p>		
<p>ТРОУГАО Првидео Појам троугла. Обим троугла. Једнакокраки и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°) Други део Основне конструкције троуглова.</p>	<p>дијалoшка, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Матерњи језик Географија</p>	<p>-усмене провере петнаестоми нутне провере знања;</p>	<p>– класификује троуглове односно четвороуглове на основу њихових својстава;</p> <p>– конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова;</p> <p>– уочи одговарајуће елементе подударних троуглова;</p> <p>– утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности;</p>	<p>активности ученика: -уочавање -повезивање -обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика</p>	<p>Појам, елементи и врсте троуглова; неједнакост троугла, подударност троуглова, симетрије, значајне тачке троугла</p>

<p>Појам подударности и ставови подударности. Централна симетрија и подударност. Осна симетрија и подударност. Центар описане и уписане кружнице троугла.</p>				<p>–конструира троугао на основу задатих елемената (странице и углови троуглова);</p>	<p>-праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	
<p>ЧЕТВОРОУГАО Четвороугао. Углови четвороугла. Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм. Ромб, правоугаоник и квадрат. Конструкција паралелограма. Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем. Трапез. Особине трапеза. Средња линија троугла и трапеза. Конструкције трапеза. Делтоид.</p>	<p>дијалогска, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Матерњи језик Географија</p>	<p>-усмене провере петнаестоминутне провере знања;</p>	<p>– класификује четвороуглове на основу њихових својстава; – конструира паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице, углови и дијагонале четвороуглова); – примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; – сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; – одреди центар описане и уписане</p>	<p>активности ученика: -уочавање -повезивање -обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	<p>Појам, елементи и врсте четвороуглова; паралелограм, трапез, делтоид, вектори и операције са векторима</p>

				<p>кружнице троугла; – примењује особине централне и осне симетрије и translације у једноставнијим задацима;</p>		
<p>ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА Појам површине фигуре, површина правоугаоника и квадрата. Једнакост површина подударних фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.</p>	<p>дијалoшка, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Матерњи језик Географија</p>	<p>-усмене провере петнаестоми нутне провере знања;</p>	<p>– израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.</p>	<p>активности ученика: -уочавање -повезивање -обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	<p>Појам површине фигуре, једнакост површина, површина троугла и четвороуглова</p>

Допунска настава из математике организује се за ученике који спорије усвајају знања, ученике који нису били присутни на појединим часовима, ученике који желе да утврде стечено знање или уклоне евентуалне нејасноће, што доприноси бољем усвајању знања и вештина везаних за наставно градиво. У шестом разреду планирано је 36 часова допунске наставе који се одржавају почевши од месеца септембра

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. разред	Цели бројеви	6	-уочавање -повезивање - обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално
	Рационални бројеви	10	
	Троугао	6	
	Четвороугао	8	
	Површина троугла и четвороугла	6	

Додатна настава – математика 6. разред

Додатна настава из математике организује се за ученике који показују не само посебан таленат, већ велико интересовање за математику и примену математичких знања. Ученици се самостално и добровољно опредељују за додатни рад. Ученик остаје укључен у додатни рад онолико времена колико жели, према својим интересовањима. У шестом разреду планира се 36 часова додатне наставе који се одржавају почевши од месеца септембра..

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. разред	Цели бројеви	6	-уочавање -повезивање - обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално
	Рационални бројеви	6	
	Троугао, докази, конструција	6	
	Четвороугао, докази, конструција	6	
	Површина троугла и четвороугла, докази	8	
	Задаци логичко – комбинаторне природе	4	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Биологија

РАЗРЕД: 6.

Циљ наставног предмета: Циљ учења биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Редни број	ОБЛАСТ	Циљ теме
I	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Циљ теме је да се ученици детаљније упознају са грађом и функцијом организма
II	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Циљ теме је да ученици схвате основне односе биоценозе, да се што више активирају на самостални рад, у изради пројеката
III	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Циљ теме је да ученици разумеју однос гена и хромозома, процес наслеђивања и деобу ћелије
IV	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА	Циљ теме је да ученици науче да разврставају организме према одређеним критеријумима, да повезују принципе систематике са еволуцијом
V	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Циљ теме је да се ученици усмеравају на очување здравља и правилан начин живота
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	- У остваривању наставе потребно је подстицати	Компетенција за учење	Евиденција ученика:	– упореди грађу животиња, биљака и	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ћелија, моргологија, анаомија, ткиво, орган, систем

<p>- Грађа живих бића – спољашња и унутрашња.</p> <p>- Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије.</p> <p>- Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња.</p> <p>- Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање.</p> <p>- Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса.</p> <p>- Откриће ћелије и микроскопа.</p> <p>- Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти).</p> <p>- Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије.</p> <p>- Ћелијско дисање, стварање енергије,</p>	<p>истраживачки рад ученика основних сличности и разлика спољашње и унутрашње грађе и функционисања различитих живих бића, треба користити школски микроскоп, обрађивати примере из непосредног окружења и водити рачуна да се ученици хумано опходе према живим бићима које истражују</p> <p>-Достизање исхода је могуће кроз различите вежбе и практичне активности ученика као нпр. израда плаката (људско тело, упоредни преглед спољашње грађе: човек,</p>	<p>Рад са подацима и информацијам а Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>-оцењивање</p> <p>-посматрање</p> <p>-запажање</p> <p>ангажованост на часу</p> <p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>- задовољство ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p>	<p>бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; – повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; – одреди положај органа човека и њихову улогу; – цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијски х и вишећелијски х организама; – користи лабораторијск и прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата;</p>	<p>- прати,</p> <p>- усмерава,</p> <p>- вреднује,</p> <p>-подстиче,</p> <p>- дискутује,</p> <p>-анализира,</p> <p>- наводи на повезивање и примену знања,</p> <p>- организовањем учења мотивише и подстиче способности ученика;</p> <p>- ефикасним и подстицајним методама долази до начина који омогућава усвајање знања која представљају основу за успешно савладавање градива;</p>	<p>органа, организам, ћелијска мембрана, цитоплазма, ћелијске органеле, митохондрија, једро, једрова мембрана, једрова плазма, ћелијски зид, целулоза, хитин,циста, хлоропласт, биљна вакуола, хранљива вакуола, контрактилна вакуола, еукарије, амебоидно кретање, лажне ножице, проста деоба, дизентерична амеба, ферментација или алкохолно врење, споре, кандида, модрозелене бактерије, колонија, цитоплазматични мостићи, поре, хифе, мицелијум, суперорганизам, вегетативни органи, репродуктивни органи, прави корен, коренове длачице, подземно стабло, пупољци, изданак, зељасто стабло, дрвенасто</p>
---	---	--	---	---	--	--

<p>основне чињенице о фотосинтези</p>	<p>један кичмењак, један бескичмењак, биљка, гљива), квиз (нпр. Чији су зуби?), мерење pulsa при мировању и физичкој активности, испитивање тока воде кроз биљку, дисековање цвета, размножавање биљака семеном и пелцером, микроскопирање хелија квасца/инфузор ијума/самостално направљених препарата, употреба едукативних филмова (нпр. Живот у капи воде) итд</p>			<p>– хумано поступа према организмима које истражује; – групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; – користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. – табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.</p>	<p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> - слушају - посматрају - бележе - цртају - изводе практични рад - анализирају - постављају питања - учествују у разговору - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - изводе закључке - представљају резултате рада 	<p>стабло, лиска или лисна плоча, прост лист, сложен лист, лисна нерватура, унутарће лијско варење, ванћелијско варење, механичко варење, сокови за варење, зуби, језик, пљувачне жлезде, ждрело, једњак, желудац, желудачна киселина, танко црево, дванаестопалачно црево. Јетра, гуштерача, цревне ресице, дебело црево, слепо црево, анални отвор, дисање, носна дупља, слузокожа, секрет, синуси, ждрело, гркљан, гркљански поклопац, душник, душнице, плућно крило, плућа, плућни мехурићи, ребра, пречага, трахеје, срце, крвни судови, крв, срчани залисци, артерије, вене, крвни капилари, плућна артерија, плућна</p>
---------------------------------------	--	--	--	--	--	--

						<p>вена, пулс, венски залисци, крвна плазма, црвена крвна зрнца, бела крвна зрнца, крвне плочице, згрушавање крви, затворен крвоток, отворен крвоток, рецептори, нервни систем, ефектори, мишићи, жлезде, мишићи, механорецептори, терморелептори, фото рецептори, хеморелептори, праг дражи, мозак, кичмена мождина, лобања, кичма, нерви, ганглије, срчаи мишићи, попречнопругасти или скелетни мишићи, глатки мишићи, тетива, дуге, кратке, пљоснате кости, хрскавица, шав, зглоб, скелет, лобања, кичма, кичмени пршљенови, грудна кост, ребра, грудни кош, рамени појас, карлица, бубрези, бубрежна телашца,</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>мокраћовод, мокраћна бешика, мокраћна цев, знојне жлезде, поре, клоака, хермафродити, полни органи, јајници, јајна ћелија, јајовод, материца, менструација, родница, стидница, стидница, мошнице, пасеменици, семоводи, простата, семена течност, сперматозоиди, полни уд, семе, плод, поленове кесе, семени заметак, прачник, плодник, тучак</p>
<p>ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ - Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. - Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. - Угрожавање</p>	<p>-Знања и искуства ученика стечена у претходном разреду, треба проширити и надоградити појмовима: животна средина, популација, екосистем и еколошка ниша.</p>	<p>Компетенција за учење Рад са подацима и информацијам а Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање</p>	<p>Евиденција ученика: -оцењивање -посматрање -запажање ангажованос ти на часу -писмено испитивање</p>	<p>- направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; - размотри односе међу члановима једне</p>	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА - прати, - усмерава, - вреднује, - подстиче, - дискутује, - анализира,</p>	<p>екологија, ваздашну, земљишна, подземна животна средина, животно станиште или биотоп, животна заједница или биоценоза, екосистем, просторна и временска организација, спратовност,</p>

<p>живих бића и њихова заштита.</p>	<p>-Теме се обрађују уз више вежби теренског типа. - Задаци Истражи и прикажи могу да буду показатељ у којој мери су ученици разумели основне еколошке појмове. Истраживање може да подразумева познат терен, литературу, интернет. Важно је да се обезбеди час за презентовање резултата истраживања, као и да ученици сами процене квалитет и добију повратну информацију од наставника. Акцент треба ставити на односе размножавања када су у питању јединке исте популације и</p>	<p>проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу</p>	<p>-усмено испитивање - белешке - задовољство ученика на часу - домаћи задаци</p>	<p>популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; - илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; - истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; - идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту; - повеже узроке нарушавања</p>	<p>- наводи на повезивање и примену знања, - организовањем учења мотивише и подстиче способности ученика; - ефикасним и подстицајним методама долази до начина који омогућава усвајање знања која представљају основу за успешно савладавање градива; АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА - слушају - посматрају - бележе - цртају - изводе практични рад</p>	<p>екоошка ниша, аспект, животна форма, популација, ланац исхране, трофичка пирамида, еколошки фактори, абиотички, биотички, акције, рекације, коакције, антропогени фактор, депоније, рециклажа, компост, биогориво</p>
-------------------------------------	---	--	---	--	---	--

	<p>трофичке односе када су у питању јединке различитих популација. -Приликом обраде абиотичких фактора, не треба инсистирати на груписању већ пажњу усмерити на њихов утицај на раст и развиће. - Антропогени фактор треба обработити кроз различите облике загађења, без улажења у хемијске процесе јер ученици немају потребна знања из ове области -Требало би укључивати ученике у активности за заштиту животне средине, мотивисати их да предлажу акције и да на</p>			<p>животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; - користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. - табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; - разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени</p>	<p>- анализирају - постављају питања - учествују у разговору - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - изводе закључке - представљају резултате рада</p>	
--	--	--	--	--	---	--

	своје вршњаке делују личним примером.					
<p>НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА</p> <p>Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пренос наследног материјала. - Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). - Индивидуална варијабилност. - Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. - Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека 	<p>- Уводе се нови појмови- ген и ДНК (у једру или ван једра код прокариота), деобе телесних и полних ћелија, количина наследног материјала.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Индивидуалну варијабилност организама у популацији треба повезати са механизмом природне селекције, као еволуционим механизмом који доводи до адаптирања организама на услове животне средине. - Потребно је подстицати ученике да сами пронађу примере о деловању природне селекције. За 	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијам а</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -оцењивање -посматрање -запажање ангажованост на часу -писмено испитивање -усмено испитивање - белешке - задовољство ученика на часу - домаћи задаци 	<ul style="list-style-type: none"> - користи лабораторијск и прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; - хумано поступа према организмима које истражује; - истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; - идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом 	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> - прати, - усмерава, - вреднује, - подстиче, - дискутује, - анализира, - наводи на повезивање и примену знања, - организовањем учења мотивише и подстиче способности ученика; - ефикасним и подстицајним методама долази до начина који омогућава усвајање знања која 	<p>ДНК, ген, деоба ћелије, проста деоба, телесне ћелије, полне ћелије</p>

	<p>вештачку селекцију потребно је да ученици сами истраже које су биљке и животиње људи почели припитомљавати и у прошлости и због чега.</p> <p>- Природну и вештачку селекцију треба реализовати кроз обраду и табеларно и графичко приказивање неколико различитих примера, са обавезним извођењем закључака.</p> <p>- Потребно је ученике подстицати да истражују нове примере индивидуалне варијабилности и резултате прикажу одељењу.</p>			<p>тексту/илустрацији;</p> <p>- повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом;</p> <p>- користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.</p> <p>- табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;</p> <p>- разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени</p>	<p>представљају основу за успешно савладавање градива;</p> <p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА</p> <p>- слушају</p> <p>- посматрају</p> <p>- бележе</p> <p>- цртају - изводе практични рад</p> <p>- анализирају</p> <p>- постављају питања</p> <p>- учествују у разговору</p> <p>- формулишу одговоре</p> <p>- пишу кратку поруку</p> <p>- описују и упоређују појаве</p> <p>- исказују своје мишљење,</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					- изводе закључке - представљу резултате рада	
<p>ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА</p> <p>Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећеличности).</p> <p>„Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност).</p> <p>Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота“.</p>	<p>- Основна идеја коју ученици треба да усвоје је да су сви организми који данас живе на Земљи потомци заједничког претка, који је био једноћелијски организам без формираног једра - Потребно је обрадити улогу ћелија без једра и ћелија са једром у појави вишећеличности . - При разврставању и груписању живог света, треба користити филогенетски приступ, односно заједничко порекло, принцип сродности и сличности. -</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <p>-оцењивање</p> <p>-посматрање</p> <p>-запажање</p> <p>ангажованост на часу</p> <p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>- задовољство ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p>	<p>– истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода;</p> <p>– повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом;</p> <p>– групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; – одреди положај непознате врсте на „дрвету</p>	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА</p> <p>- прати,</p> <p>- усмерава,</p> <p>- вреднује,</p> <p>- подстиче,</p> <p>- дискутује,</p> <p>- анализира,</p> <p>- наводи на повезивање и примену знања,</p> <p>- организовањем учења мотивише и подстиче способности ученика;</p> <p>- ефикасним и подстицајним методама долази до начина који омогућава</p>	<p>варијабилност, природна селекција, еволуција, еволуцион промене, еволуциони биолог, вештачка селекција, сорта, раса, протоћелија, епител, епидермис, дрво живота, праве бактерије, археје, сродност , сличност, породично стабло</p>

	<p>Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота” треба да има логички след, који произилази из знања о грађи ћелија</p>			<p>живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама; – користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. – табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени</p>	<p>усвајање знања која представљају основу за успешно савладавање градива; АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> - слушају - посматрају - бележе - цртају - изводе практични рад - анализирају - постављају питања - учествују у разговору - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве 	
--	---	--	--	--	---	--

					<ul style="list-style-type: none"> - исказују своје мишљење, - изводе закључке - представљају резултате рада 	
<p>ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ</p> <p>Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Путеви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.</p>	<p>- У овој области акценат је на основним чињеницама о превенцији заразних болести, путевима преношења и спречавању ширења</p> <p>- Посебно треба обратити пажњу на антибиотике</p> <p>- Важан део ове области је упознавање са болестима зависности, нарочито алкохолизмом</p> <p>- Неопходно је подстаћи ученике да сами, уз употребу ИК технологија истражују ову област - Градиво на тему климатских</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -оцењивање -посматрање -запажање ангажованост на часу -писмено испитивање -усмено испитивање - белешке - задовољство ученика на часу - домаћи задаци 	<ul style="list-style-type: none"> - одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; - доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; - збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад 	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> - прати, - усмерава, - вреднује, - подстиче, - дискутује, - анализира, - наводи на повезивање и примену знања, - организовањем учења мотивише и подстиче способности ученика; - ефикасним и подстицајним методама долази до начина који 	<p>патогени, клицоноша, салмонела, пантљичара, бобица, полно преносиве болести, антибиотици, пеницилин, пробиотици, “цревна флора”, превенција, дезинсекција, стерилни атеријал алкохолизам, етанол, цироза јетре, пијанство, деликвенција, апстинентска криза.</p>

	<p>промена обрадити у виду преојекта (радионице, филм и приредба) - Препорука је да се за обраду ових појмова повремено доведу стручњаци или одведу ученици у одговарајуће установе.</p>			<p>процени да је потребна; - повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; - користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата - разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени</p>	<p>омогућава усвајање знања која представљају основу за успешно савладавање градива; АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА - слушају - посматрају - бележе - цртају - изводе практични рад - анализирају - постављају питања - учествују у разговору - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					- исказују своје мишљење, - изводе закључке - представљају резултате рада	
--	--	--	--	--	--	--

Допунска настава – биологија 6. разред

Циљеви допунске наставе су: допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива. Допунска настава се организује за ученике који из објективних разлога у редовној настави не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. Допунска настава се организује за све ученике који не усвоје потребан минимум захтева за одређени наставни предмет, односно слабије напредују у савладавању наставних садржаја из биологије. То су најчешће ученици који у току године имају недовољан успех из ових предмета, али је допунски рад намењен и ученицима који наилазе на различите тешкоће у учењу или често изостају са редовне наставе. Допунску наставу одликују диференцирани или индивидуални приступ учењу на овим часовима по потреби и ван њих. Могућа су одступања у броју часова или наставним садржајима, јер се допунски рад организује према потребама ученика.

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	5	Слушају, питају, упоређују
	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	1	Слушају, питају, упоређују
	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	1	Слушају, питају, упоређују

	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА	1	Слушају, питају, упоређују
	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	1	Слушају, питају, упоређују

Додатна настава –биологија 6. разред

Циљеви додатног рада наставе биологије: додатни рад се организује за напредније ученике који желе да прошире своја знања из биологије. **Циљ и задаци додатне наставе биологије је мотивација ученика да се баве биологијом и знања примене у свакодневном животу. Стицање шире образовне основе. Проширивање и продубљивање знања из редовне наставе, усвајање додатних садржаја у складу са интересовањима ученика и подстицање ученика за учествовање на такмичењима. Развијање смисла и потребе за самосталним радом. Груписање ученика према способностима и интересовањима, чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада. Додатним радом ће бити обухваћени ученици који испољавају посебне склоности, интересовања и креативност и ученици који су на такмичењима постигли запажене резултате из биологије**

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	4	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују
	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	1	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују
	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	1	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују
	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА	1	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују

	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	2	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују
--	------------------------	----------	---

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: 6. (72 часа)

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на поздрављање и представљање (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима.
2.	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; усмено и писано описивање/поређење бића, предмета, појава и места.
3.	ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице за прославу/журку или имејла/СМС-а којим се уговара заједничка активност; прихватање/одбијање предлога, усмено или писано, уз поштовање основних норми учтивости и давање одговарајућег оправдања/ зговора
4.	ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	Слушање и читање једноставнијих исказа којима се нешто честита, тражи/нуди помоћ, услуга, обавештење или се изражава извињење, захвалност; усмено и писано честитање, тражење и давање обавештења, упућивање молбе за помоћ/услугу и реаговање на њу, изражавање извињења и захвалности.
5.	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за израду задатака, пројеката и сл.) с визуелном подршком и без ње; усмено и писано давање упутстава
6.	ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сталним, уобичајеним и тренутним догађајима/активностима и способностима; усмено и писано описивање сталних, уобичајених и тренутних догађаја/активности и способности.
7.	ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	Слушање и читање описа и усмено и писано размењивање исказа у вези са искуствима, догађајима/активностима и способностима у прошлости; усмено и писано описивање искустава, догађаја/активности и способности у прошлости; израда и презентација пројеката о историјским догађајима, личностима и сл.
8.	ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	Слушање и читање краћих текстова у вези са одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; усмено и писано договарање/извештавање о одлукама, плановима, намерама и предвиђањима.

9.	ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	Слушање и читање исказа у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем жеља и потреба; предлагање решења у вези са осетима и потребама; усмено и писано исказивање својих осећања и реаговање на туђа
10.	ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са смером кретања и специфичнијим просторним односима; усмено и писано размењивање информација у вези са смером кретања и просторним односима; усмено и писано описивање смера кретања и просторних односа.
11.	ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	Слушање и читање једноставнијих исказа у вези са забранама, правилима понашања и обавезама; постављање питања у вези са забранама, правилима понашања и обавезама и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање забрана, правила понашања и обавеза
12.	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	Слушање и читање једноставнијих текстова с исказима у којима се говори шта неко има/нема или чије је нешто; постављање питања у вези са припадањем и одговарање на њих.
13.	ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на изражавање допадања/непопадања; усмено и писано изражавање допадања/непопадања.
14.	ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са тражењем мишљења и изражавањем слагања/неслагања; усмено и писано тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања.
15.	ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	Слушање и читање једноставнијих текстова који говоре о количини и цени; постављање питања у вези с количином и ценом и одговарање на њих, усмено и писано; слушање и читање текстова на теме поруџбине у ресторану, куповине, играње улога (у ресторану, у продавници, у кухињи ...); записивање и рачунање цена.

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна	Начин провере	Исход	Активност наставника/ученика	Кључни појмови
---------	----------------------------	----------------------------	---------------	-------	------------------------------	----------------

		компетенциј а					
1. What's your first/last name/surname? Jack, this is Andrew. He's the new boy in our class. Hi Andrew. Nice to meet you. I'm glad to meet you too. What's your nickname? It's Andy. Where do you live? I live in Sunny Street. How do you go to school? I walk there/take the bus... What does your father do? He's a science teacher. Have you got/Do you have any brothers or sisters? No, I'm an only child, but my mum's got two sisters, Sophia and Lily. Aunt Lily is the eldest. She says I am her favourite nephew	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на поздрављање и представљање (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима.	Вештина комуникације; Вештина сарадње	Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика	– разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; – размени једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;	Н припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.	У репродукује, утврђује, , понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, , описује, попставља питања.	Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност .
2. What does Emma look like? She looks gorgeous. She's the prettiest girl in our class. What's he like? He's smart and hard-working. Noah doesn't care about anyone. He's selfish. My friend is sporty and good-looking, but he is very shy. Her clothes are cool! Samuel is as tall as his brother/not as(so) tall as his father. Why is he exhausted? Because the trip was exhausting. The party	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; усмено и писано описивање/поређење бића, предмета, појава и места.	Вештина комуникације; Вештина за живот у демократском друштву; Естетска компетенција;	Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика	– разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;	припремање, организовавање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључи	репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попставља питања.	Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност .

<p>was really exciting. Everybody was excited. She looks really unhappy. How does he swim? He swims well. We worked hard. He was running fast.</p>					<p>вање, посматрање, слушање, праћење</p>		
<p>3. I'm going to the swimming pool. Would you like to come? Yes, please. I like swimming. Would you like a cup of tea? No, thank you/thanks. What are you doing next weekend? Do you want to come to my party? Yes, I'd love to. When is it? At 7.30 on Saturday. Do you fancy/How about a game of tennis this afternoon? Sorry. I can't. I've got a dance class. Shall we go to the sports centre today? Good idea. See you there at 6.00 pm. That's no good for me. What about 5.30? Yes, sure. How about trying my new computer game this morning? I'm afraid I can't. I'm looking after my little sister. Why don't we go to the park? Let's get out of here. That sounds good</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице за прославу/журку или имејла/СМС-а којим се уговара заједничка активност; прихватање/одбијање предлога, усмено или писано, уз поштовање основних норми учтивости и давање одговарајућег оправдања/ зговора.</p>	<p>Вештина комуникације; Решавање проблема; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; – упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>4. Can/Could you help me with these bags, please? They're too heavy. Could I have a glass of water, please? Could I see your exercise book, please?</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих исказа којима се нешто честита, тражи/нуди помоћ, услуга, обавештје или се изражава извињење,</p>	<p>Вештина комуникације; Решавање проблема; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти</p>	<p>– разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упуте уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали се и извини се користећи</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање,</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, илуструје, демонстрира</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

<p>Yes, just a minute. Oh, no. I can't find it. May I see your tickets, please? Here you are, sir. Thank you. Will you open the door for me? Sure.</p>	<p>захвалност; усмено и писано честитање, тражење и давање обавештења, упућивање молбе за помоћ/услугу и реаговање на њу, изражавање извињења и захвалности.</p>		<p>Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>једноставнија језичка средства;</p>	<p>подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење</p>	<p>рира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p>	
<p>5. Read the explanation and circle the correct words. State your problem and describe how you feel about it. Use the expressions below. Make a project about an important city in your town. Make a map and label the important places. To end the call, tap the „end call” button (typically a red button on the left side of your cell phone) or close your phone. Do not touch the adapter with wet hands.</p>	<p>Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за израду задатака, пројеката и сл.) с визуелном подршком и без ње; усмено и писано давање упутстава.</p>	<p>Вештина комуникације; Рад са подацима и информацијама; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>6. She rarely takes the bus to school. They usually play games in their free time. Does James play any musical instruments? Yes, he does. No, he doesn't. How many</p>	<p>Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сталним, уобичајеним и тренутним догађајима/активностима</p>	<p>Вештина комуникације; Компетенција за целоживотно учење</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти</p>	<p>– разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; – разуме једноставније текстове у којима се</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање,</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонст</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

<p>languages do you speak? What time do you usually wake up on school days? My sister doesn't eat fish. Water freezes at zero degrees Celsius. If /When you heat ice, it melts. What are you looking for? I am looking for my glasses. I can't find them. Shhh! I am trying to concentrate. What are you thinking about? Who are you talking to?</p>	<p>способностима; усмено и писано описивање сталних, уобичајених и тренутних догађаја/активности и способности</p>		<p>Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>описују способности и умећа; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; – опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;</p>	<p>подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење</p>	<p>рира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p>	
<p>7. When did Columbus discover America? Who invented the telephone? People lived in caves a long time ago. We saw a good film last week. She used to wear glasses. Did he use to drink tea every morning? No, he didn't. What did you do when you heard the noise? First, I called the police. What were you doing when you heard the noise? I was watching TV. At ten o'clock yesterday morning, I was cycling to school. I fell off my bike and hurt my knee. I couldn't stand up. Was there anyone to help? No, there wasn't. I was walking down the lane when I saw a beautiful lady. She was wearing a red dress and a big red hat. While I was sleeping, my brother was helping our father</p>	<p>Слушање и читање описа и усмено и писано разумевање иказа у вези са искуствима, догађајима/активностима и способностима у прошлости; усмено и писано описивање искустава, догађаја/активности и способности у прошлости; израда и презентација пројеката историјским догађајима, личностима и сл</p>	<p>Вештина комуникације; Компетенција за целоживотно учење</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опише неки историјски догађај, историјску личност и сл</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

<p>in the garden. She was sleeping when we came in. As soon as I saw them, I started to run. Have you ever been to London? Yes, I have. I was there last year./ No, I haven't. I have never been to London.</p>							
<p>8. When I grow up, I would like/I'm going to be a web designer. What about you? I really want to be a programmer. I can't find my keys anywhere. I'll/I will help you look for them. I'll take it, please. I'll leave it, thanks. I promise I won't be late. I believe he will be a great pianist. I don't think he will make it. It will be rainy tomorrow. Why are you putting on your coat? I'm going to take my dog for a walk. It's my birthday next Saturday. I'm going to have a big party. Look at those cars! They're going to crash!</p>	<p>Слушање и читање краћих текстова у вези са одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; усмено и писано договарање/извештавање о одлукама, плановима, намерама и предвиђањима</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; – размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>9. I'd like to try bungee jumping. I'm interested in swimming. What sports are you interested in? My hobby is collecting badges. What's your hobby? I'm starving. Shall I make a sandwich for you?</p>	<p>Слушање и читање исказа у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем жеља и потреба; предлагање решења у вези са осетима и</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње; Брига за здравље</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, анализирање,</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

<p>Yes, please. I'm thirsty. Would you like some lemonade? What's wrong/the matter? I'm tired of/sick of/fed up with/bored with playing this game. Are you tired? I'm exhausted. I'm cold/hot. I don't feel well. I feel sick. Why don't you go to bed? I'm nervous /frightened /upset /scared... Don't worry. Everything will be all right/just fine. It's going to be all right. Are you happy with your new friends? Oh, yes. I am so glad/happy to hear that. I've got/ I have a terrible headache. Take a painkiller.</p>	<p>потребама; усмено и писано исказивање својих осећања и реаговање на туђа.</p> <p>Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са смером кретања и специфичнијим просторним односима; усмено и писано размењивање информација у вези са смером кретања и просторним односима; усмено и писано описивање смера кретања и просторних односа.</p>	<p>Вештина комуникације; Рад са подацима и информацијама; Решавање проблема</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>једноставнијим језичким средствима;</p> <p>– разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; – затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; – опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима.</p>	<p>вреднов ање, саопшта вање, провера вање, закључи вање, посматр ање, слушање , праћење</p> <p>припрем ање, организо вање, објашња вање, показив ање, подстиц ање, анализи рање, вреднов ање, саопшта вање, провера вање, закључи вање, посматр ање, слушање , праћење</p>	<p>ра, повезује, описује, попстав ља питања.</p> <p>репроду кује, утврђује, понавља , пише, илуструј е, демонст рира, препозна је, анализи ра, повезује, описује, попстав ља питања.</p> <p>репроду кује, утврђује, понавља , пише, илуструј</p>	
<p>10.Excuse me. How do I get to...? What's the best way to...? Could you tell me the way to...? Go straight on until you get to (a bridge). Cross (the bridge). Turn back. Go back. Turn left/right into... Take the first/second turning on the right/left. Go along... It's on the left/right. It's opposite/behind/between/in front of/near/next to/at the corner/just around the corner...</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих исказа у вези са забранама, правилима понашања и обавезама; постављање питања у вези са забранама, правилима понашања и обавезама</p>	<p>Вештина комуникације; Решавање проблема; Еколошка компетенција</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере</p>				

<p>11. Don't throw litter around. Save energy. Turn off lights when not in use. You can/can't sit here. The seat is/isn't free. Can I use your mobile phone? Sure. You mustn't use calculators during the exam. Students must turn off their phones in the classroom. Do you have to wear a uniform at your school? John can't come because he has to work. I must get up early tomorrow morning.</p>	<p>одговарање на њих; усмено и писано саопштавање забрана, правила понашања и обавеза.</p> <p>Слушање и читање једноставнијих текстова с исказима у којима се говори шта неко има/нема или чије је нешто; постављање питања у вези са припадањем и одговарање на њих.</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње</p>	<p>Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p> <p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; – размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе; – саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства.</p> <p>– разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; – формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; – пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење</p> <p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање</p>	<p>е, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p> <p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p>	
<p>12. Is this your dog? No, it's Steve's dog. Whose house is this? It's Jane and Sally's house. They're Jane's and Sally's bags. These are the children's toys. That's my parents' car. This is my blanket. This blanket is mine. This isn't your card. It's hers. I've got/I have a ruler. Have you got/Do you have a pen? Sally hasn't got /doesn't have an umbrella.</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на изражавање допадања/непопадања; усмено и писано изражавање допадања/непопадања.</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и непопадања и реагује на њих; – изрази допадање и непопадање уз једноставно образложење;</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p>	
<p>13. I love working with people. I don't like skiing. I'm bad at it. What do/don't you like doing? Peter hates watching horror films. He enjoys playing video games. I can't/couldn't stand the heat. My favourite sport is tennis. What's your favourite sport? What are your hobbies</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са тражењем мишљења и изражавањем слагања/неслагања; усмено и писано тражење мишљења и</p>	<p>Вештина комуникације; Решавање проблема</p>	<p>Посматрање</p>		<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонст</p>	

<p>and interests? Fifteen out of thirty people like tennis – eight boys and seven girls.</p> <p>14. Tea is better than coffee. Of course. That's true. You are right. The food was great! I disagree/don't agree with you. It was awful. I think we should help him. Yes, I agree with you. He always helps his friends. I enjoy skiing. Me too. I don't think he will win the race. Well, I do. No chance! I don't believe it! That's right! That's wrong!</p> <p>15. How many people are there (in the park)? There are two men/women and three children (in the park). How much fruit do we have? There isn't much fruit in the bowl. There aren't many books on the shelves. A lot of/Lots of people went to the match. A lot of/Lots of snow falls in winter. There were loads of apples on the table. There is a little lemonade in the bottle. There are a few apples. How much is this? It's € 2,365 (two thousand, three hundred and sixty-five euros). That's £ 245 (two hundred and forty-five pounds)/ \$300 (three hundred dollars). In my school, 60% of children eat junk food.</p>	<p>изражавање слагања и неслагања.</p> <p>Слушање и читање једноставнијих текстова који говоре о количини и цени; постављање питања у вези с количином и ценом и одговарање на њих, усмено и писано; слушање и читање текстова на теме поруџбине у ресторану, куповине, играње улога (у ресторану, у продавници, у кухињи ...); записивање и рачунање цена.</p>	<p>Вештина комуникације; Рад са подацима и информацијама; Предузетничка компетенција</p>	<p>Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички Радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p> <p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; – изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;</p> <p>– разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; – пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; – пита/каже/израчуна колико нешто кошта.</p>	<p>, праћење</p> <p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење</p> <p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање,</p>	<p>рира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p> <p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p> <p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља</p>	
--	---	---	--	---	---	--	--

					закључи вање, посматр ање, слушање , праћење	ља питања.	
--	--	--	--	--	--	---------------	--

Додатна настава – енглески језик, 6. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	1. ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	2. ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	3. ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	4. ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	5. РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке;

			Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	6. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	7. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	8. ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	9. ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	4	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	10. ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	11. ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	12. ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке;

		Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
13. ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
14. ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	1	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
15. ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.

Допунска настава – енглески језик, 6. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	1. ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	2. ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;

			Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	3. ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	4. ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	5. РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	6. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	7. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у

			тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	8. ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	9. ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	4	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	10. ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	11. ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	12. ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у

		тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
13. ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
14. ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	1	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
15. ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Разред: ШЕСТИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова: 72 часа+ 54 часа (обавезне физичке активности)

Област/тема	Циљ теме	Садржај	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исходи	Акт. наставника	Акт. ученика	Кључни појмови
Физичке способности	Развијање психомоторних особина, примена стечених знања у спорту, рекреацији итд	Основни садржаји Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког	Демонстрација, дискусија, анализирање, објашњавање, мерење	-Одговоран однос према околини -Одговорно учешће у демократском друштву -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Комуникација -Естетичка компетенција	Практичан рад, вежбање, демонстрација, активност	примени комплексе простих и општеприпремних вежби у већем обиму и интензитету у самосталном вежбању; користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама; упоређује резултате тестирања са вредностима за свој узраст; примени досегнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу	Објашњавање, Демонстрација, мерење	Практичан рад, Вежбање	Физичко вежбање Плес Кошарка Здравље Васпитање

			развоја и моторичких способности.		- Компетенција за учење -Рад са подацима и информацијама -Сарадња -Решавање проблема -Одговоран однос према здрављу					
Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине	Атлетика	Развијање психомоторних особина ученика, усвојена техника кретања у спорту и свакодневном животу	Основни садржаји Техника штафетног трчања. Скок удаљ. Бацања кугле 2 kg. Истрајно трчање – припрема за крос. Скок увис (опкорачна техника). Проширени садржаји Тробој	Демонстрација, објашњавање, анализирање, исправка грешака		Практичан рад, вежбање , демонстрација, активно ст	разликује атлетске дисциплине; развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике;	Објашњавање Демонстрација Исправка грешака	Практичан рад Увежбавање	
	Споратка гимнастика	Развијање психомоторних особина ученика, развој стабилности	Основни садржаји: Вежбе на тлу. Прескоци и скокови. Вежбе у упору.	Демонстрација, објашњавање, анализирање, исправка грешака		Практичан рад, вежбање , демонстрација, активно ст	одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; схвати вредност спортске гимнастике за	Објашњавање Демонстрација Исправка грешака	Практичан рад Увежбавање	

		динамичне равнотежепримена елемената гимнастике у свакодневном животу	<p>Вежбе у вису. Греда. Гимнастички полигон. Проширени садржаји: Вежбе на тлу (напредне варијанте). Прескок. Вежбе у упору (сложениј и састав). Вежбе у вису (сложениј и састав).</p>				сопствени развој;			
Основне тимских и спортиста игара	Развијање психомоторних особина ученика, примена научених елемената технике у игри,	<p>Основни садржаји Кошарка: Основни елементи технике и правила: кретање у основном ставу у одбрани, контрола лопте у месту и кретању,</p>	<p>Демонстрација, објашњавање, анализирање, исправка грешака</p>			<p>Практичан рад, вежбање, демонстрација, активност</p>	<p>изведе елементе кошаркашке технике; примени основна правила кошарке; користи елементе кошарке у игри; примени основне елементе тактике у</p>	<p>Објашњавање Демонстрација Исправка грешака</p>	<p>Практичан рад Увежбавање</p>	

		<p>примена основних правила у игри, учествовање на такмичењима</p>	<p>вођење лопте , дриблинг, хватања и додавања лопте, шутирања, -принципи индивидуалне одбране, откривање и покривање (срадња играча), основна правила кошарке.</p> <p>Проширен и садржаји Напредни елементи технике, тактике и правила игре: дриблинг (сложеније варијанте), финтирање. основни принципи колективне одбране и напада.</p>				<p>одбрани и нападу; учествује на унутар одељенским такмичењима;</p>			
Плес и ритмика	Развијање психомоторних особина	Основи садржаји Вежбе са вијачом. Народно	Демонстрација, објашњавање, анализир			Практичан рад, вежбање, демонст	изведе кретања у различитом ритму; игра народно коло;	Објашњавање Демонстрација	Практичан рад Увежбавање	

		ученика, кретање, вежбање уз музику, научено народно коло, основни кораци плеса	коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Проширени садржаји Састав са обручем. Састав са лоптом. Кратки састав са вијачом	ање, исправка грешака		рација, активно ст	изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура; изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу;	Исправка грешака		
	Полигони	Развијање психомоторних особина, примена стечених знања у спорту, рекреацији итд.	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима	Демонстрација, објашњавање		Практичан рад вежбање	Вреднује утицај примењених вежби на организам	Објашњавање Демонстрација Исправка грешака	Практичан рад вежбање	
Физичка и здравствена култура	Физичко вежбање и спорт	СТИЦАЊЕ знања, ставова и вредности о вежбању	Основни садржаји Основна правила вежбања. Основна правила Кошарке и	Демонстрација, дискусија, анализирање, поређење		Дискусија, вежбање, поређење, усмено	објасни својим речима значај примењених вежби; процени ниво сопствене дневне физичке активности; препозна начине за	Објашњавање Анализирање демонстрација	Поређење Дискусија демонстрација	

		<p>физичком васпитању, спорту рекреацији и здрављу</p>	<p>правила Рукомета. Понашање према осталим субјекатима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. Уредно постављање и склањање справа и реквизита неопходних за вежбање. Облици насиља у физичком васпитању и спорту. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз решавање конфликтних ситуација).</p>	<p>објашњавање</p>		<p>излагање</p>	<p>побољшање својих физичких способности; препозна могуће последице недовољне физичке активности; правилно се понаша на вежбалиштима као и на спортским манифестацијама; примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама; примерено се понаша као посматрач на такмичењима; решава конфликте на друштвено прихватљив начин; пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних</p>			
--	--	---	---	---------------------------	--	------------------------	---	--	--	--

			<p>Писани и електронск и извори информација из области физчког васпитања и спорта. Развој физичких способност и у функцији сналажења у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...).</p> <p>Повезаност физчког вежбања и естетике. Значај вежбања у породици. Планирање вежбања у оквиру дневних активности.</p>				<p>активности; прихвати победу и пораз; вреднује спортове без обзира на лично интересовање; примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама; процени лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; подстиче породицу на потребу примене редовне физичке активности;</p>			
Здравствено васпитање	Зна утицај физчког вежбања на	Основни садржаји Значај физичке активности за здравље. Поштовање	Објашњавање, демонстрација, дискусија		Усмено излагање, дискусија, упоређи	повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; примени препоручени	Објашњавање Анализирање демонстрација	Усмено излагање, дискусија,		

		<p>здравље, правила и начин исхране, примењу је здравствено-хигијенске мере, препозна је врсту повреда и правилно реагује, чува животну средину</p>	<p>здравствено - хигијенских мера пре и после вежбања. Последице неодржавања хигијене – хигијена пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа у исхрани . Последице направилне исхране и прекомерног уношења енергетских напитака. Поступци ученика након повреда (тражење помоћи). Вежбање и играње у различитим временским условима (упутства за игру и вежбање на отвореном простору). Чување</p>	<p>а, усмено излагање</p>		<p>вање са ситуацијама из свакодневног живота</p>	<p>дневни ритам рада, исхране и одмора; користи здраве намирнице у исхрани; користи само препоручене додатке исхрани; примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; правилно реагује након повреда; – чува животну средину током вежбања; – препозна последице конзумирања дувана.</p>		<p>упоређивање са ситуацијама из свакодневног живота</p>	
--	--	--	--	----------------------------------	--	--	---	--	---	--

			околине на отвореним просторима изабраним за вежбање.							
Обавезне физичке активности	Развијање психомоторних особина ученика, усвојена техника кретања у спорту и свакодневном животу, примена научених елемената технике у игри, примена основних правила у игри, учествовање на такмичењима	Обавезни програмски и садржаји ових активности и су: Кондиционо вежбање ученика у трајању од најмање 20 минута; Рукомет/минирукомет. Напредни елементи технике, тактике и правила игре: хватања котрљајућих лопти; дриблинг - вежбе вођења са радом ногу (кроз ноге, поред и испред тела); вођење две лопте; додавање лопте: додавање	Демонстрација, објашњавање, анализирање, исправка грешака		Практичан рад, вежбање, демонстрација, активно ст	користи елементе технике у игри примењује основна правила у игри учествује на унутародељенским такмичењима комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу доводи у везу развој физичке способности са атлетским дисциплинама одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици изведе кретања,	Објашњавање Демонстрација Исправка грешака	Практичан рад Увежбавање		

		<p>„ДУГИМ замахом” – чеони залет; додавање лопте изведеним начинима; додавања са изменом места; шутирања на гол, бочни шут са отклоном, шутирање пивотмена, шут са крилне позиције; финтирање: једнострука финта у „слабију страну”; хватање лопте: хватање једном руком; вежбе са два и три играча у нападу; основни принципи колективне одбране; техника игре</p>							
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

		<p>голмана; игра са применом правила. Препоруче ни програмск и садржаји ових активност и: Обучавање и усавршава ње елемената предвиђени х проширени м наставним садржајима : Атлетике; Гимнастике ; Плеса и ритмике; Других активности предвиђени х програмом. Мали фудбал: колективна игра у одбрани и нападу; техника</p>							
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

		игре голмана; игра уз примену правила.							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:ФИЗИКА

РАЗРЕД: шести

Циљ наставног предмета: Учења физике јесте упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основне научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1.	УВОД У ФИЗИКУ	Циљ ове наставне теме је да се ученици упознају са физиком као природном науком, именом и предметом проучавања физике као природне науке.
2.	КРЕТАЊЕ	У теми кретање ученици усвајају појмове кретања, врсте кретања, појам брзине, јединицу за брзину и претварање јединица
3.	СИЛА	У теми сила ученици усвајају појмове силе, врсте силе, јединицу и ознаку за силу.
4.	МЕРЕЊЕ	У теми мерење ученици требају да усвоје појмове мерења, ознаком и јединицом мере физичких величина које ће се изучавати у 6. Разреду, мере површине, дужине, запремине и времена.
5.	МАСА ГУСТИНА	И У теми маса и густина ученици усвајају појмове масе, густине, јединице за ове физичке величине и претварање јединица, одређивање густина различитих тела
6.	ПРИТИСАК	У теми притисак ученици усвајају појам притиска, врсте притисака, јединицу и ознаку, Паскалов закон.
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
---------	----------------------------	----------------------------	---------------	-------	---------------------------------	----------------

<p>1.УВОД У ФИЗИКУ -Физика као природна наука.Физика и математика.Физика и техника.Физика и медицина. -Методе истраживања у физици(посматрање, мерење,оглед) -Огледи који илуструју различите физичке појаве(из свакодневног живота) Демонстрациони огледи: -Како савити млаз воде? -Мехури од сапунице имају облик сфере,зашто? -Направи дугу. Опишимо лик предмета у равном и сферном огледалу. Улога мерења у физици и у свакодневном животу(мерење времена,дужине,површине и запремине...)</p>	<p>Облици рада: - Фронтални -Индивидуални Методе рада: - Монолошка (умено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) Експериментална метода-(метода испитивања појава и процеса у природи)</p>	<p>Компетенције за учење; Дигитал. компетенције</p>	<p>-усмена провера</p>	<p>-Разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине -Мери дужину,време и масу</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	<p>Природне појаве, Материја,супстанција,физичко тело,физичко поље,оглед, мерење,физички експеримент,физички закон,</p>
--	--	--	------------------------	---	--	--

<p>2.КРЕТАЊЕ Кретање у свакодневном животу.Релативност кретања.Појмови и величине којима се описује кретање(путања,пут,време,брзина,правац и смер кретања).Векторски карактер брзине.Подела кретања према облику путање и брзини тела.Зависност пређеног пута и брзине од времена код равномерног праволинијског кретања. Променљиво праволинијско кретање.Средња брзина. Демонстрациони огледи: -кретање куглице по Галилејевом жљебу. -Кретање мехура ваздуха(или куглице)кроз вертикално постављену дугу провидну цев са течномшћу. Лабораторијске вежбе: 1.Одређивање средње брзине променљивог кретања тела и сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром(или куглицом)</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) -Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима</p>	<p>Компетенције за учење; Дигитал. компетенције Решавање проблема Рад са подацима и информацијама</p>	<p>-усмена провера -писмена провера -Рад на експерименталним вежбама -израда панорама -израда мапи ума</p>	<p>-Разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину -Објашњава деловање тела која нису у непосредном додиру(промена брзине, правца и смера кретања) – изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега) – процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	<p>Механичко кретање,релативност кретања,референтно тело,путања-трајекторија,пређени пут,материјална тачка,равномерно праволинијско кретање,брзина кретања</p>
---	--	--	--	---	--	--

				(односно, тачност мерења) – мери дужину, време – одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерење -решава квалитативне,квантитативне и графичке задатке који се односе на брзину		
3.СИЛА Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице таквог деловања: покретање, заустављање и промена брзине тела, деформација тела (истезање, сабијање, савијање), трење при кретању тела по хоризонталној подлози и отпор при кретању тела кроз воду и ваздух. Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично, магнетно). Сила као мера узајамног деловања два тела,	- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања)	Компетенције за учење; Дигитал. Компетенције Решавање проблема	-Усмена провера -писмена провера -Рад на екперименталним вежбама -израда панoa -израда мапи ума	-Објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру(гравитационо,електрично и магнетно деловање) - разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела -Повезује масу и инерцију,разликује масу и тежину	Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерева их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,о	Узајамно деловање тела,сила,деформација, еластична сила,сила трења,отпор средине,гравитациона сила,електрична сила,магнетна сила,сила Земљине теже,тежина тела,динамометар

<p>правац и смер деловања. Векторски карактер силе. Слагање сила истог правца. Процена интензитета силе демонстрационим динамометром. Сила Земљине теже. Тежина тела као последица деловања силе Земљине теже. Демонстрациони огледи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Истежање и сабијање еластичне опруге. Трење при клизању и котрљању. Слободно падање. – Привлачење и одбијање наелектрисаних тела. – Привлачење и одбијање магнета 	<p>- Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) -Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима</p>			<p>тела, препознаје их у свакодневном животу</p> <ul style="list-style-type: none"> – демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу – демонстрира деформације тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета – изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање 	<p>бјашњава, изводи огледе,</p>	
---	---	--	--	---	---------------------------------	--

				<p>и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега) – процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења) – мери тежину – одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерење -решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке који се односе на силу</p>		
<p>4.МЕРЕЊЕ Основне и изведене физичке величине и њихове јединице (префикси микро, мили, кило, мега). Међународни систем мера. Мерила и мерни инструменти (опсег и тачност). Директно и индиректно мерење. Појам средње вредности</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p> <p>Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање,</p>	<p>Компетенције за учење;</p> <p>Дигитал. Компетенције</p> <p>Решавање проблема</p>	<p>-усмена провера -писмена провера -Рад на експерименталним вежбама -Израда панона -Израда мапи ума</p>	<p>– изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине,</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника, самостално закључују, слушају питања, учествују у дискусији, прате оглед, прате демонстрацију, ил</p>	<p>Мерење, мерне јединице, СИ систем, мерила, мерни инструмент и, средња вредност мерења, грешка мерења</p>

<p>мерене величине и грешке мерења при директним мерењима. Демонстрациони огледи: – Мерење дужине (метарска трака, лењир), запремине (мензура) и времена (часовник, хронометар). – Приказивање неких мерних инструмената (вага, термометри, електрични инструменти). Лабораторијске вежбе: 1. Мерење димензија тела лењиром са милиметарском поделом. 2. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре. 3. Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге. 4. Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози</p>	<p>објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима</p>			<p>претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега) – процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења) – мери дужину, време, запремину – одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерења</p>	<p>уструју, бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима, усмерава их ка правилним закључцима, води дискусију, демонстрира, илуструје, објашњава, изводи огледе,</p>	
<p>5. МАСА И ГУСТИНА Инертност тела. Закон инерције (Први Њутнов закон механике). Маса тела на основу појма о инертности и о</p>	<p>Облици рада: - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару</p>	<p>Компетенције за учење; Дигитал. Компетенције</p>	<p>- усмена провера - писмена провера - Рад на експеримент</p>	<p>Разликује деловање силе Земљине тежине од тежине тела – повезује масу и инерцију,</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника, самостално закључују, слушају</p>	<p>Инерција, први Њутнов закон, маса тела, бестежинско</p>

<p>узајамном деловању тела. Маса и тежина као различити појмови. Мерење масе тела вагом. Густина тела. Средња густина тела. Одређивање густине чврстих тела. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. Демонстрациони огледи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Илустровање инертности тела. – Судари двеју кугли (а) исте величине, истог материјала, (б) различите величине, истог материјала, (в) исте величине, различитог материјала. – Мерење масе вагом. – Течности различитих густина у истом суду – „течни сендвич” – Суво грожђе у газираној води. – Мандарина са кором и без коре у води. <p>Лабораторијске вежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика. 2. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. 	<p>Методe рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустрaтивно-демонстрaтивнa (приказивање слика, цртежа, илустрaција) 	<p>Решавање проблема</p>	<p>алним вежбама -Израда панoа -Израда мапи ума</p>	<p>разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације -демонстрира појаву инерције тела – изражава масу,тежину и густину у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и претвара веће јединице у мање и обрнуто -Процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената односно тачност мерења – мери запремину и масу и на основу мерених вредности одређује густину</p>	<p>у питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,ил уструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усмер ава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	<p>стање,густи на</p>
---	--	--------------------------	---	---	--	-----------------------

<p>3. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром</p>				<p>-одређује средњу вредност густине – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке који се односе на густину тела</p>		
<p>6.ПРИТИСАК Притисак чврстих тела. Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. Спојени судови. Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри. Преношење спољњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и његова примена. Демонстрациони огледи. – Зависност притиска чврстих тела од величине додирне површине и од тежине тела. – Стаклена цев са покретним дном за демонстрацију хидростатичког</p>	<p>Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p> <p>Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалошка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање</p>	<p>Компетенције за учење; Дигитал. Компетенције</p> <p>Решавање проблема</p>	<p>-усмена провера -писмена провера -Рад на експерименталним вежбама -Израда панона -Израда мапи ума</p>	<p>-разликује масу и тежину ,препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке(проблем – демонстрира притисак чврстих тела и течности – разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...)</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушај у питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске</p> <p>Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерева их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	<p>Притисак,флуиди,хидростатички притисак,атмосферски притисак,спојени судови,хидраулична преса,барометар</p>

<p>притиска. – Преношење притиска кроз течност (стаклена цев с мембраном, Херонова боца, спојени судови). – Хидраулична преса (нпр. два медицинска инјекциона шприца различитих попречних пресека спојена силиконским цревом). – Огледи који илуструју разлику притисака ваздуха (како се ваздух може „видети”, како свећа може да гори под водом). – Огледи који илуструју деловање атмосферског притиска. Лабораторијска вежба: 1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде</p>	<p>слика, цртежа, илустрација</p>			<p>– препознаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане) – изражава притисак у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега) -Процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената ,односно,тачност мерења -Мери тежину, дужину и на основу мерених вредности</p>		
--	-----------------------------------	--	--	---	--	--

				<p>одређује притисак</p> <p>– решава квалитативне, квантитативне задатке у вези са притиском чврстих тела и течности</p>		
--	--	--	--	--	--	--

Допунска настава – физика

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. разред	Кретање	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Сила	3	Прате објашњења наставника, самостално закључују, слушају питања и одговоре других ученика, учествују у дискусији коју води наставник, прате оглед.
	мерење	3	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Маса и густина	5	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	притисак	3	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле

Додатна настава – физика

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
	кретање	5	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	сила	3	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	мерање	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Маса и густина	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Притисак	2	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД: шести

Циљнаставног предмета:Упознавање ученика са дечјим правима и понашањем у складу са правилима демократског друштва .

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА
1.	Људска права и права детета
2.	Демократско друштво – школа као заједница

3.	Процеси у савременом свету – сукоби и насиље
4.	Грађански активизам
Укупан број часова	36

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>1. Права и одговорности Моја и твоја права – наша су права. Права и одговорности. Посебна група права: слобода да и припадајуће одговорности. Посебна група права: заштита од и припадајуће одговорности. Право на очување личног, породичног, националног, културног и верског идентитета и припадајуће одговорности.</p>	<p>Облици рада: - Фронтални -Индивидуални</p> <p>Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалошка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање</p>	<p>Компетенција за учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Одговоран однос према здрављу Одговорно учешће у демократском друштву, Одговоран однос према околини Решавање проблема, Комуникација</p>	-усмена провера	<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <p>образложи везу права и одговорности на примеру; – наведе примере за групу права слобода да и заштита од; – аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика;</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушај у питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,ил уструју,бележе у свеске</p> <p>Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонс</p>	<p>Права,одговорност,слобода,</p>

<p>Право на квалитетно образовање и једнаке могућности за све и припадајуће одговорности. Инклузивно образовање – квалитетно образовање за све.</p>	<p>питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа)</p>			<ul style="list-style-type: none"> - штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; - идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе; - сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт; - образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру; - разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне; 	<p>трира,илуструје,објашњава</p>	
--	--	--	--	---	---	--

<p>2. Демократско друштво и партиципација грађана Демократско друштво – појам, карактеристике. Грађанин. Дете као грађанин. Процедуре којима се регулише живот у заједници: ко је овлашћен да доноси колективне одлуке и на основу којих процедура. Власт. Нивои и гране власти. Лествица партиципације ученика у школи: манипулација, декоративна употреба, симболичка употреба, стварна партиципација.</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p> <p>Методе рада:</p> <p>- Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис)</p>	<p>Компетенција за учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Одговоран однос према здрављу Одговорно учешће у демократском друштву, Одговоран однос према околини Решавање проблема, Комуникација</p>	<p>Усмена провера</p>	<p>– позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција; – образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца; – примени 7 правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; – препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ;</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају у питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усперва их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава</p>	<p>Демократско друштво.грађанин,власт,</p>
<p>3. Процеси у савременом свету – сукоби и насиље</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни</p>	<p>Компетенција за учење, Комуникација,</p>	<p>Усмена провера</p>	<p>– учествује у избору теме, узорка и</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално</p>	<p>Сукоб,насилје,друштвене мреже,инер</p>

<p>Партиципација ученика на нивоу одељења и школе. Употреба и злоупотреба интернета и мобилних телефона</p> <p>Позитивно коришћење интернета и мобилног телефона.</p> <p>Шта је дозвољено, а шта није на интернету.</p> <p>Утицаја друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца.</p> <p>Опасности у коришћењу интернета и мобилног телефона.</p> <p>Дигитално насиље и веза са Конвенцијом о правима детета.</p> <p>Карактеристике и последице дигиталног насиља.</p> <p>Седам правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука.</p> <p>Реаговање у ситуацијама дигиталног насиља.</p> <p>Одговорности ученика и школе</p> <p>Планирање и извођење истраживања о понашању ученика у школи и њиховим ставовима о употреби/злоупотреби интернета и</p>	<p>-рад у пару</p> <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустрaтивно-демонстрaтивнa (приказивање слика, цртежа, илустрaциjа, видео записa) 	<p>Дигитална компетенциjа, Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву,</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Решавање проблема,</p> <p>Комуникациjа</p>		<p>инструмента истраживања;</p> <ul style="list-style-type: none"> – учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака; – презентује спроведено истраживање и добијене резултате; – процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке; 	<p>тално закључују, слушај у питања ,учествују у дискусији, прате оглед, прате демонстрацију, илуструју, бележе у свеске</p> <p>Наставник: Даје објашњења ученицима, усмерава их ка правилним закључцима, води дискусију, демонстрира, илуструје, објашњава</p>	<p>нет, дигитално насиље</p>
--	---	---	--	---	---	------------------------------

мобилних телефона						
<p>4.Грађански активизам</p> <p>Шта су ставови, на чему се заснивају и каква је њихова веза са понашањем.</p> <p>Избор теме, узорка и инструмента истраживања.</p> <p>Спровођење истраживања.</p> <p>Обрада података.</p> <p>Тумачење резултата.</p> <p>Припрема и презентација добијених резултата.</p> <p>Евалуација истраживања</p>	<p>- Облици рада:</p> <p>-фронтални</p> <p>-индивидуални</p> <p>-групни</p> <p>-рад у пару</p> <p>Методе рада:</p> <p>- Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање)</p> <p>- Дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања)</p> <p>- Илустрaтивно-демонстрaтивнa (приказивање слика, цртежа, илустрaциjа, видео записa)</p>	<p>Компентенциjа за учење,</p> <p>Комуникациjа,</p> <p>Дигитална компентенциjа,</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговорно учење у демократском друштву,</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Решавање проблема,</p> <p>Комуникациjа</p>	<p>Усмена провера</p>	<p>– у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин;</p> <p>– учествује у доношењу правила рада групе и поштује их;</p> <p>– проналази, критички разматра и користи информације из различитих</p>	<p>Ученици:</p> <p>Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске</p> <p>Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава</p>	<p>Грађански активизам,става,истраживање</p>

Додатна настава – руски језик, 6. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
--------	-------------	---------------------	--------------------

6. Разред	1. ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	2. ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	3. ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	4. ИЗРАЖАВАЊЕ МОЉБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	5. РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	6. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	7. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.

	8. ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	9. ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	4	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	10. ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	11. ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	12. ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	13. ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	14. ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	1	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	15. ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	1. ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	2. ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	3. ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	4. ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	5. РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	6. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;

			Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	7. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	8. ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	9. ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	4	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	10. ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	11. ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	12. ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	13. ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;

			Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	14. ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	1	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	15. ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљ наставног предмета: Ученик развија техничко технолошку писменост, изграђује одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1	Животно и радно окружење.	Упознати ученике са историјским развојем грађевинарства, нагласити значај урбанизма и просторног планирања, навести ученике да анализирају и закључују како се култура становања разликује у зависности од врсте насеља, истакнути врсту и намену кућних инсталација.
2	Саобраћај.	Упознати ученике са саобраћајним објектима, њиховом наменом, функционисањем и организацијом саобраћаја. Кроз примере симулације ученике увести у ситуацију да препознају сигурносне ризике и предвиде опасне ситуације у саобраћају. (Доступно на интернету)

3	Техничка и дигитална писменост.	Ученици развијају нове интегрисане модалитете техничке и дигиталне писмености. Ученике треба оспособити за рад у рачунарској апликацији за техничко цртање примерено њиховом узрасту и потребама. Представити могућност и рад са једноставним рачунарским апликацијама за 3Д приказ грађевинских објеката. У оквиру ових активности представити коришћење дигиталних презентација које су ученици урадили.
4	Ресурси и производња.	Упознати ученике са основном поделом грађевинских материјала, са конструктивним елементима грађевинског објекта, са врстама грађевинских објеката нискоградње високоградње и хидроградње, рационалној потрошњи енергије за загревање. Упознати ученике са организацијом рада у пољопривредној производњи, истакнути значај рециклаже материјала заштита животне средине у грађевинарству и пољопривреди.
5	Конструкторско моделовање.	Ученици реализују заједничке пројекте примењујући претходно стечена знања, уводе се у алгоритме конструкторског моделовања при изради сопственог пројекта, откривају и решавају једноставне техничке технолошке проблеме сазнавајући примену природних законитости у пракси.
Укупан број часова:72		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредмет на компетенција	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
1- Историјски значај и развој грађевинарства. - Просторно и урбано планира. - Култура становања. - кућне инсталације.	Уз помоћ рачунарске мапе одредити положај-грађевинског објекта у односу на околину.	Историја, Информатика и рачунарство - Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Сарадња - Решавање проблема	Путем посматрања и анализе примера, навести ученике да анализирају и закључују.	Ученик повезује развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења. Анализира карактеристике савремене културе становања. Класификује кућне инсталације.	Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, именовање, објашњавање, усвајање нових знања, записивање, посматрање, слушање, постављање питања,	Грађевинска техника, архитектура, грађевинарство, просторно и урбанистичко планирање, Насеље, кућни ред, правилан распоред просторија, уређење простора, Кућне инсталације

					<p>одговарање, размењивање знања и искуства, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка.</p> <p>Активности наставника: Учествовање у разговору, описивање, именовање, објашњавање, показивање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључка.</p>	
<p>2 - Саобраћајни системи. -Саобраћајни објекти. -Управљање саобраћајном сигнализацијом. -Правила безбедног кретања пешака-ка возача бицикла у саобраћају.</p>	<p>Коришћење примера симулације са интернета.</p>	<p>Информатика и рачунарство.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Сарадња - Решавање проблема - Дигитална компетенција - Одговорно учење у демократском друштву 	<p>Демонстрира правилно кретање Пешака и возача Бицикла на полигону.</p>	<p>Класификује врсте саобраћајних објеката према намени. Повезује неопходност изградње прописане инфраструктуре. Повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима.</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и</p>	<p>Саобраћајни објекти у друмском саобраћају, саобраћајни објекти у водном саобраћају, саобраћајни објекти у ваздушном саобраћају, Пешак, пешачка стаза, тротоар, бицикlista, бицикlistичка стаза, бицикlistичка трака</p>

					<p>кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка.</p> <p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика, оцењивање.</p>	
<p>3-Приказ грађевинских објеката и Техничко цртање у грађевинарству -Техничко цртање помоћу рачуна- ра. Представљање идеја и решења уз Коришћење дигиталних презентација.</p>	<p>Цртање цртежа на Папиру и помоћу рачунара.</p>	<p>Информатика и рачу- Нарство, дигиталне презентације</p> <ul style="list-style-type: none"> - Историја, Информатика и рачунарство - Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Сарадња 	<p>Црта грађевински цртеж уз примену Стечених знања и тако показује примену одговарају- Ћих правила и симбо- Ла.</p>	<p>Ученик скицира просторни изглед Грађевинског објекта. Чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње уз примену Одговарајућих правила и симбола.</p> <p>Користи рачунарске апликације за техничко цртање 3Д приказ и унутра- Шње уређење стана.</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих</p>	<p>Планирање, пројектовање, техничка документација, извођење грађевинских радова, Размера, котирање или димензионисање у грађевинарству, симболи и ознаке у грађевинарству, право техничко писмо, Технички цртежи у грађевинарству, перспектива и ортогонална</p>

		- Решавање проблема			одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка. Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика, оцењивање	пројекција, Векторска графика, растерска графика, Envisioneer Express, Google SketchUp, цртање помоћу рачунара, Microsoft PowerPoint, презентација, слајд
4 – Подела , врсте и карактеристике грађевинских материјала. Техничка средства у грађевинарству и пољопривреди. Организација рада у грађевинарству и пољопривреди. Обновљиви извори енергије и мере за рационално коришћење. Рециклажа материјала у грађ. И по-	Уз помоћ мултимедије или цртежа презентирати Ученицима ову област грађевинарства.	Физика, врсте енергије, Биологија, заштита Животне средине Историја, Информатика и рачунарство - Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама	Уеник класификује грађевинске материјале и процењује њихову примену и одређује Коришћење грађевинских материјала у односу на животну Средину.	Самостално креира дигиталну презентацију и представља је. Класификује грађевинске материјале према врсти и својствима. Повезује алате и машине према врста- Ма грађевинских и пољопривредних радова.	Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства,	Природни и вештачки грађевински материјали, конструктивни, везивни, изолациони, материјали за покривање кровних површина и материјали за облагање, Конструктивни елементи, темељ, зидови, међуспратна конструкција, степенице, кров,

<p>Љоп. И заштита животне средине.</p>		<p>- Сарадња - Решавање проблема</p>			<p>решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка.</p> <p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика, оцењивање</p>	<p>нискоградња, високоградња, хидроградња, Грађевинске машине и алати, Енергија, необновљиви извори енергије, обновљиви извори енергије, Грејање, локално грејање, централно грејање, грејање на даљину, губици топлотне енергије, изолација пода, изолација спољашњих зидова, изолација крова, изолација подрума, изолација прозора и врата, Пољопривредна производња, биљна производња, сточарска производња, машине и уређаји у пољопривредној производњи (погонске, прикључне и комбиноване), занимања у области пољопривредне производње и прераде хране, Грађевински отпад, постројења за рециклажу, пољопривредни отпад, Конструкторски елементи, конструкторски комплет, алгоритам израде модела од готових елемената из конструкторске кутије, Моделовање модела који користи</p>
--	--	--	--	--	--	--

						обновљиве изворе енергије
<p>5-Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди или Модела који користе обновљиве Изворе енергије. Представљање идеје, поступака из-Раде и решења производа Представљање производа и креирање дигиталне презентације.</p>	<p>Ученици реализацијом Својих пројеката Решавају једноставне Техничке и технолошке проблеме.</p>	<p>Информатика и грађевинарство, дигитална презентација.</p> <p>Историја, Информатика и рачунарство</p> <ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Сарадња - Решавање проблема 	<p>Самостално обавља радне операције уз правилно коришћење алата и тако показује Своје знање и умење.</p>	<p>Изради модел грађевинске или пољо-Привредне машине уз примену мера Заштите на раду Креира планску документацију листу материјала,редо-след операција Припрема и организује радно окру-Жење ,алате машине и опрему.</p>	<p>Активности ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка, практична израда модела.</p> <p>Активност наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих</p>	<p>технологија обраде материјала, прибор за мерење, обележавање и контролу, алат за резање и сечење, алат за завршну обраду, техничка документација,</p>

					одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика, оцењивање.	
--	--	--	--	--	---	--

Допунска настава – Техника и технологија 6. Разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	3	-уме да наброји врсте грађевинских објеката - уме да организује радно место.
	САОБРАЋАЈ	4	- уме да наброји неколико саобраћајних знакова(показати), -зна светлосну саобраћајну сигнализацију (показати), правилно понашање у јавном саобраћају (показати)
	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	9	- набројати елементе техничке документације, показати шта је то размераи и поступак котирања, као и основни прибор који се користи при изради техничке документације.

			- зна да наброји основне делове рачунара и да их покаже и да покрене неки програм
	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	10	- природни и вештачки грађевински материјали – набројати и показати. - врсте енергије у домаћинству (набројати). - препознати алат и машине које се користе у грађевинарству. набројати машине и уређаје које знаш да се користе у пољопривредној производњи
	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	10	- набројати основне елементе конструкторских комплета, алат и прибор који се користи за израду вежби и израде
Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	3	- на задатим примерима да објасни историјат и врсте грађевинских објеката, конструктивне елементе савремене градње и системе градње. - класификује кућне инсталације на основу њихове намене

Додатна настава – Техника и технологија 6. Разред

	САОБРАЋАЈ	4	<p>-демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла уз помоћ рачунарске симулације и демонстрације на саобраћајном полигону</p>
	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	9	<p>- на основу задатка израда пројекта применом техничке документације, техничког цртежа на основу задате размере, применом основних симбола и ознака у грађевинарству и графичко представљање предмета.</p> <p>- на основу задатка црта у програмима за једноставно цртање, користи CD-е и флеш меморију,</p> <p>- зна изврши снимање цртежа а затим штампање и слање преко интернет мреже.</p>
	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	10	<p>- на задатом примеру зна основне врсте природних и вештачких материјала њихова основна својства као и примену на задатом примеру.</p> <p>- на задатом примеру да</p>

објасни врсте енергије, мере за рационално коришћење и примена сунчеве енергије.
 - поред теориског знања уме да направи неки грађевински алат и да објасни мере заштите при изградњи објеката на градилишту.
 -на основу добијеног задатка објаснити примену машина и уређаја у пољопривреди а затим направити модел машине или уређаја у пољопривреди.

КОНСТРУКТОРСКО
 МОДЕЛОВАЊЕ

10

- самосталан рад на пројекту, израда техничке документације, -избор материјала, алата и прибора. Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди. Израда макета у грађевинарству. Коришћење рачунара, CD-а, флеш меморије и интернета.

**НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
 МУЗИЧКА КУЛТУРА**

РАЗРЕД: VI

Циљ наставног предмета:

Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
I	Човек и музика	- Стицање знања о музици у различитим епохама има за циљ разумевање улоге музике у друштву, упознавање музичких изражајних средстава, инструмената, жанрова и облика.

II	Музички инструменти	- Упознавање и препознавање музичких инструмената.
III	Слушање музике	- Развијање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике.
IV	Извођење музике	- Неговање смисла за заједничко музицирање и упознавање основа музичке писмености.
V	Музичко стваралаштво	- Подстицање креативности у стварању музике.
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредмет на компетенција	Начин провере	Исход	Активност и ученика и наставника	Кључни појмови
Средњи век: Ранохришћанска музика. Византијско певање. Грегоријански корал. Рани облици вишегласја – мотет. Световна музика средњег века: трубадури, трувери минезенгери. Духовна и световна музика у средњовековној Европи и Србији. Музика средњег века као инспирација за уметничку и популарну музику.	У начину реализације ових садржаја увек треба кренути од музичког дела, слушања или извођења. Час треба да буде оријентисан на улогу и природу музике, однос човека у датом периоду према њој и њеној намени.	Компетенција за учење Комуникација Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема Дигитална компетенција	Паћење и процењивање ученичке партиципације у музичком догађају; Допринос ученика за време групног рада; Израда креативних задатака	повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у	Активност и ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује	Музика, средњи век, византијско певање, грегоријански корал, ренесанса, мотет, миса, мадригал.

<p>Ренесанса: Развој духовног и световног вишегласја. Мотет, миса, мадригал. Највећи представници ренесансне вокалне музике: Ђ. П. да Палестрина, О. ди Ласо. Инструментална музика ренесансе</p>			<p>на одређену тему; Рад на пројекту (ученик даје решење на неки проблем и одговара на конкретне потребе); Специфичне вештине.</p>	<p>средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији; – уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе; – издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;</p>	<p>и изводи закључке. Активност и наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује.</p>	
<p>Инструменти са диркама: оргуље, чембало, клавир, хармоника, челеста. Народни инструменти</p>	<p>Као и све друге, инструменте са диркама треба обрадити кроз одговарајуће слушне примере који на упечатљив начин презентују њихове основне карактеристике. Информације о инструментима са диркама (клавијатуром)</p>	<p>Компетенција за учење Комуникација Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема</p>	<p>Израда креативних задатака на одређену тему. Паћење и процењивање ученичке</p>	<p>– одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку; – опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама; – препозна инструмент или групу према врсти</p>	<p>Активност и ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује;</p>	<p>Инструменти, инструменти са диркама, клавир, чембало, оргуље, хармоника, челеста</p>

	<p>треба да буду сведене и усмерене на начин добијања тона, тонску боју, изражајне и основне техничке могућности и примену.</p> <p>Народне инструменте појединих крајева треба слушно представити и повезати са обрадом народне песме одређеног краја.</p>	Дигитална компетенција	партиципације у музичком догађају.	композиције у оквиру датог музичког стила;	повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке. Активност и наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује.	
<p>Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената.</p>	<p>Ученик треба да има јасно формулисана упутства на шта да усмери пажњу приликом слушања како би могао да прати музички ток.</p>	<p>Компетенција за учење Комуникација Сарадња</p>	<p>Паћење и процењивање ученичке партиципације у</p>	<p>– разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе;</p>	<p>Активност и ученика: активно слуша;</p>	<p>Темпо, динамика, вокална музика, вокално-инструмен</p>

<p>Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике.</p> <p>Слушање вокалних, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора.</p> <p>Слушање дела традиционалне народне музике.</p> <p>Слушање дела инспирисаних фолклором.</p>	<p>Композиције које се слушају, својим трајањем и садржајем треба да одговарају могућностима перцепције ученика.</p> <p>Вокална, инструментална и вокално-инструментална дела треба да буду заступљена равноправно</p>	<p>Естетичка компетенција</p> <p>а</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>музичком догађају;</p> <p>Допринос ученика за време групног рада</p> <p>квалитет перцепције и начин размишљања</p> <p>приликом слушања, као и примену теоретског знања у музицирању</p>	<p>– коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ;</p> <p>– идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе;</p> <p>– уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике;</p> <p>– идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;</p> <p>– изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте, самостално и у групи;</p>	<p>износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке.</p> <p>Активност и наставника:</p> <p>Мотивише, охрабрује и подстиче ученике.</p> <p>Демонстрира. Води разговор.</p> <p>Подстиче развој мишљења и разумевања.</p> <p>Активира мултимедијалне садржаје.</p> <p>Организује.</p>	<p>тална музика, инструментална музика, фолклорна традиција.</p>
---	--	---	--	---	---	--

<p>Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе. Певање песама у комбинацији са покретом. Свирање по слуху децјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. Свирање из нотног текста децјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом</p>	<p>Главни критеријум за избор песама је квалитет музичког дела. Посебну пажњу треба обратити на тонски опсег композиција за певање због физиолошких промена певачког апарата (мути-рање). Песме се обрађују по слуху и из нотног текста. Извођење свирањем треба реализовати на ритмичким и мелодијским инструментима. Елементе музичке писмености треба обрађивати кроз одговарајуће музичке примере и композиције, од звука ка нотној слици и тумачењу.</p>	<p>Компетенциј а за учење Комуникаци а Сарадња Естетичка компетенциј а Решавање проблема Дигитална копетенција</p>	<p>Допринос ученика за време групног рада Паћење и процењив ање ученичке партицип ације у музичком догађају</p>	<p>– примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зави-сности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједнич-ком музицирању; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом,инструментом или покретом;</p>	<p>Активност и ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке; свира; пева . Активност и наставник а: Мотивише , охрабрује и подстиче ученике. Демонстри ра. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевањ а.</p>	<p>Нота, солмизаци ја, ритам, мелодија, нотни текст, лествица..</p>
---	---	--	---	--	---	---

					Активира мултимедијалне садржаје. Организује. Свира, Пева .	
<p>Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Стварање мелодије на задати текст. Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима. Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе</p>	<p>Стваралаштво може бити заступљено кроз: -музичка питања и одговори; -компоновање мелодије на задани текст; -илустрација доживљаја музике; -музичко-истраживачки рад -израда музичких инструмената -осмишљавање музичких квизова -креативна употреба мултимедија: аудио-снимци , ИКТ...</p>	<p>Компетенција за учење Комуникација Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема Дигитална компетенција</p>	<p>Стваралачко ангажовање ученика Специфиче вештине Паћење и процењивање ученичке партиципације у музичком догађају</p>	<p>– учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност) – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво .</p>	<p>Активност и ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке; свира; пева . Активност и наставника: Мотивише , охрабрује и подстиче ученике. Демонстри</p>	<p>Нота, солмизација, ритам, мелодија, нотни текст, лествица.</p>

					<p>ра. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује. Свира. Пева .</p>
--	--	--	--	--	---

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Географија

РАЗРЕД: 6

Циљ наставног предмета: Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме
1.	Друштво и географија	Друштво и географија	Циљ теме је да ученици упознају са општим предметом проучавања ове, веома широке области географије.
2.	Географска карта	Географска карта	Стицање знања и вештина којима ученици треба да овладају у настави географије, а односе се на познавање географске карте, њено практично коришћење и начине оријентисања у простору.
3.	Становништво	Становништво	Разумевање основних појава и процеса у развоју становништва и њихове просторне карактеристике. Ученике треба упознати са одликама и факторима демографског развоја, распоредом становништва на Земљи, као и његовим структурним обележјим.
4.	Привреда	Привреда	Тему Привреда чине садржаји из области економске географије у оквиру којих ученици треба да се упознају са основним појмовима о привреди, факторима развоја привреде и појединих привредних делатности, утицајем привреде на географски простор, концептом одрживог развоја и да се уведу у регионалне разлике у развоју светске привреде.

5.	Држава и интеграциони процеси	Држава и интеграциони процеси	Ученике треба да упознати са политичко-географским карактеристикама државе, дефинише појам државе, њене елементе и укаже на време и место настанка првих држава у свету.
6.	Географија Европе	Географија Европе	Ученици се уводе у садржаје регионале географије као трећег субсистема географских наука.
Укупан број часова			72

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
Друштвена географија, предмет проучавања и подела.	<p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални -индивидуални -групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) -дијалошка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) <p>Начини остваривања програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усмена провера <p>-писмена провера(иницијални тест,15-минутни</p>	<ul style="list-style-type: none"> -учење -дигитална -комуникација 	Усмена и писмена провера знања, активност на часу	успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса	<ul style="list-style-type: none"> -упознати ученике са циљевима и садржајима програма – упознати их са правилима рада – упознати их са критеријумима оцењивања по областима – упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање – редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступа ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу 	

	<p>тест, контролна вежба)</p> <p>-израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>				<ul style="list-style-type: none"> - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) 	
<p>Географска/картографска мрежа. Географска ширина и географска дужина, часовне зоне. Појам карте и њен развој кроз историју. Елементи карте (математички, географски и допунски). Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти. Подела карата према садржају и величини размера.</p>	<p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални -индивидуални -групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) 	<ul style="list-style-type: none"> -учење -дигитална -комуникација 	<p>Усмена и писмена провера знања, активност на часу</p>	<ul style="list-style-type: none"> - одређује математичко географски положај на Земљи; - анализира, чита и тумачи опште географске и тематске карте; - оријентише се у простору користећи 	<ul style="list-style-type: none"> упознати ученике са циљевима и садржајима програма - упознати их са правилима рада - упознати их са критеријумима оцењивања по областима - упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, 	<p>Карта, картографска мрежа, географска мрежа, географска ширина, географска дужина</p>

<p>Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, Сателитски навигациони системи.</p>	<p>-дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) Начини остаривања програма: -усмена провера -писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба) -израда мапи ума -израда презентација</p>			<p>компас, географску карту и Сателитске навигационе системе;</p>	<p>снимити иницијално стање – редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу – омогућити подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућити ученицима да сами изводе закључке – подстицати ученике на учење – Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистирати на практичној примени стечених знања – Оцењивањем мотивисати ученике за учење – Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика – Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика – Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују</p>	
---	---	--	--	---	---	--

					знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...)	
<p>Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву. Број и распоред становништва на Земљи.</p> <p>Природно кретање становништва.</p> <p>Миграције становништва.</p> <p>Структуре становништва: биолошке и друштвено-економске.</p> <p>Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету</p>	<p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални -индивидуални -групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) <p>Начини остаривања програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усмена провера -писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба) -израда мапи ума -израда презентација 	<ul style="list-style-type: none"> -учење -дигитална -комуникација 	<p>Усмена и писмена провера знања, активност на часу</p>	<ul style="list-style-type: none"> – доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; – анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на Формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; – анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група 	<p>узнати ученике са циљевима и садржајима програма</p> <ul style="list-style-type: none"> – узнати их са правилима рада – узнати их са критеријумима оцењивања по областима – узнати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање – редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу – омогућити подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућити ученицима да сами изводе закључке – подстицати ученике на учење – Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада 	<p>Становништво, миграције, природно кретање, наталитет, морталитет, бела куга, демографија</p>

					<ul style="list-style-type: none"> – Инсистирати на практичној примени стечених знања – Оцењивањем мотивисати ученике за учење – Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика – Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика – Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) 	
<p>Привреда, привредне делатности и сектори привреде.</p> <p>Пољопривреда и географски простор.</p> <p>Индустрија и географски простор.</p> <p>Саобраћај, туризам и географски простор.</p> <p>Ванпривредне делатности.</p> <p>Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету.</p> <p>Концепт одрживог развоја</p>	<p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални -индивидуални -групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) <p>Начини остаривања програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усмена провера 	<ul style="list-style-type: none"> -учење -дигитална -комуникација 	<p>Усмена и писмена провера знања, активност на часу</p>	<p>Уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности;</p> <ul style="list-style-type: none"> – доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине 	<p>упознати ученике са циљевима и садржајима програма</p> <ul style="list-style-type: none"> – упознати их са правилима рада – упознати их са критеријумима оцењивања по областима – упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање – редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступа ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања 	<p>Привреда, пољопривреда, земљорадња, сточарство</p>

	<p>-писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба)</p> <p>-израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>				<ul style="list-style-type: none"> - менторска улога наставника - неговање позитивне климе у одељењу - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) 	
<p>Појам и настанак првих држава. Географски положај државе. Величина и компактност територије државе. Појам и функција државних граница. Главни град. Облик владавине.</p>	<p>Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни</p> <p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање,</p>	<p>-учење</p> <p>-дигитална</p> <p>-комуникација</p>	<p>Усмена и писмена провера знања , активност на часу</p>	<p>Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету;</p>	<p>упознати ученике са циљевима и садржајима програма</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознати их са правилима рада - упознати их са критеријумима 	<p>Државна, суверенитет, међународно признање, границе</p>

<p>Политичко-географска карта Европе после Другог светског рата. Политичко-географска карта света после Другог светског рата. Територијални интегритет и спорови. Интеграциони процеси</p>	<p>описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) Начини остаривања програма: -усмена провера -писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба) -израда мапи ума -израда презентација</p>			<p>– објасни политичко-географску структуру државе;</p>	<p>оцењивања по областима – упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање – редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступа ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу – омогућити подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућити ученицима да сами изводе закључке – подстицати ученике на учење – Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистирати на практичној примени стечених знања – Оцењивањем мотивисати ученике за учење – Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика – Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика – Навести активности наставника с обзиром</p>
---	--	--	--	---	---

					на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...)	
<p>Географске регије и регионална географија. Положај и границе Европе. Природне карактеристике Европе. Становништво Европе. Насеља Европе. Привреда Европе. ГеографскерегијеЕвропе</p>	<p>Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни</p> <p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) Начини остаривања програма: -усмена провера</p> <p>-писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба)</p> <p>-израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>	<p>-учење</p> <p>-дигитална</p> <p>-комуникација</p>	<p>Усмена и писмена провера знања , активност на часу</p>	<p>– представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света; – објасни како се издвајају географске регије; – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и Процесе на простору Европе</p>	<p>упознати ученике са циљевима и садржајима програма – упознати их са правилима рада – упознати их са критеријумима оцењивања по областима – упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање</p> <p>– редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступа ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу – омогућити подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућити ученицима да сами изводе закључке – подстицати ученике на учење</p>	Европа

					<ul style="list-style-type: none"> - Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) 	
--	--	--	--	--	---	--

Допунска настава

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	Друштво и географија	1	-редовно пратити рад на часовима допунске наставе.
	Географска карта	5	- да стекну основна знања о географској карти
	Привреда	5	да стекну основна знања о привреди
	Становништво	5	да стекну основна знања о становништв
	Држава и интеграциони процеси	10	-да стекну основна знања о држави
	Географија Европе	10	-да стекну основна знања о Европи

Додатна настава

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	Друштво и географија	1	Да стекну додатна знања о географским открићима
	Географска карта	5	да стекну додатна знања о географској карти
	Привреда	5	да стекну додатна знања о привреди
	Становништво	5	да стекну додатна знања о становништву
	Држава и интеграциони процеси	10	да стекну додатна знања о држави
	Географија Европе	10	да стекну додатна знања о Европи

ПРЕДМЕТ: Историја

РАЗРЕД:Шести

НАСТАВНИК:Ивана Ивановић

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	Основи проучавања прошлости	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за целоживотно учење • Вештине за живот у демократском друштву • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Рад с подацима и информацијама 	<p>ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.7. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.8. ИС.2.1.5. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4. ИС.3.1.1. ИС.3.1.4. ИС.3.1.6. ИС.3.2.2.</p>	<p>На крају часа ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини;

				<ul style="list-style-type: none"> – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе.
2.	<p>Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за целоживотно учење • Вештине за живот у демократском друштву • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Рад с подацима и информацијама 	<p>ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.5.</p>	<p>На крају часа ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен

				<p>Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку;</p> <ul style="list-style-type: none"> – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; – разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних,
--	--	--	--	---

				<p>научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву;</p> <ul style="list-style-type: none"> – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.
3.	<p>Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за целоживотно учење • Вештине за живот у демократском друштву • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Рад с подацима и информацијама 	<p>ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.3.1.1.</p>	<p>На крају часа ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава);

			<p> ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.5. </p>	<ul style="list-style-type: none"> – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку; – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; – разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку;
--	--	--	---	--

				<ul style="list-style-type: none"> – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.
4.	Европа, свет и српске земље у раном новом веку	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за целоживотно учење • Вештине за живот у демократском друштву • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Рад с подацима и информацијама 	<p>ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2.</p>	<p>На крају часа ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку;

			<p> ИС.1.2.3. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.3. ИС.3.2.4. ИС.3.2.5. </p>	<ul style="list-style-type: none"> – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку; – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; – разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности;
--	--	--	---	---

				<ul style="list-style-type: none"> – образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.
--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљ наставног предмета:

Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	БОЈА	Уочавање боја у природи и њихова примена у раду
2.	КОМУНИКАЦИЈА	Развијање комуникације и стваралачког мишљења
3.	ТЕКСТУРЕ	Љубав према стваралаштву
4.	УОБРАЗИЉА	Развијање маште и креативности
5.	ПРОСТОР	Пројектовање и обликовање простора у којем живимо
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Напомена
<p>1. БОЈА Пигментне боје и ахроматске боје; основне и изведене боје).</p> <p>Дејство боја (утисак који боја оставља на посматрача; топле и хладне боје; комплементарне боје).</p> <p>Светлост и боја (светлост као услов за опажање боје, разлике у опажању боја; валер; градација и контраст).</p> <p>Примена боја (технике и средства: акварел, темпера, мозаик,</p>	<p>Наставник може да понуди две или више техника, а да ученици гласају коју ће учити или да се поделе на групе према одабраној техници.</p> <p>Наставник може да подстакне ученике на</p>	<p>Физика-Боје су производ Сунчеве светлости, а можемо их опазити када се после кише појави дуга. Научник Исак Њутн је открио спектар боја. И поделио на седам боја. Предмети у</p>	<p>Усмене провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти</p>	<p>– Користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;</p> <p>– користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу;</p> <p>– разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.</p>	

<p>витраж, апликативни програми...; изражајна својства боја у керамици, скулптури, графици, таписерији, дизајну одеће и обуће, индустријском дизајну...; примена у свакодневном животу ученика).</p> <p>Уметничко наслеђе (музеји и експонати).</p>	<p>размишљање и ис-траживање питањима и одабраним информацијама. На пример, причом о томе шта значе боје у неким културама, да ли животиње умеју да сликају, да ли постоји веза између тонова у музици и тонова у визуелној уметности, које две боје би употребили да одређену емоцију, како су боје добиле своје називе...</p>	<p>контакту са светлом рефлектују боје које опажамо у зависности о састава посматраних предмета.</p> <p><i>-Естетичка компетенција</i></p> <p><i>-Решавање проблема</i></p> <p><i>- Сарадња</i></p>			
<p>2. КОМУНИКАЦИЈА Комуникативна улога уметности (теме, мотиви и поруке у визуелним уметностима; улога уметности у свакодневном животу).</p> <p>Уметничко наслеђе (уметност некад и сад). Симбол, знак, порука: заштитни знак, грб, реклама, плакат и билборд, дизајн, пиктограм, стилизација, -Илустрација: илустратори и израда илустрација кроз историју до савремене уметности</p>	<p>Кроз ликовно дело цртеж или слику изразити своја осећања или мишљење о ономе шта желимо да представимо. У сарадњи са наставником, психологом или педагогом школе осмислити у одељењу пиктограме за правила понашања</p>	<p>Српски језик – Користећи различите линије, облике и боје креирати илустрацију за књигу са причама и песмама из наше народне књижевности. Илустрације које се стварају треба да испричају причу помоћу слике.</p>	<p>Усмене провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти</p>	<p>Пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас;</p> <p>-обликује убедљиву поруку примењујући знања о комуникацији</p> <p>-изразити исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом;</p> <p>-тумачи једноставне визуелне информације;</p> <p>-објасни зашто је наслеђе културе важно</p>	

	ученика, наставника, запослених у школи.	- <i>Компетенција за целоживотно учење</i> - <i>Комуникација</i> - <i>Одговоран однос према околини</i>			
3. ТЕКСТУРЕ Текстура (врсте текстура – тактилна и визуелна; текстуре у природи и уметничким делима, материјали и текстура, облик и текстура, линија и текстура, ритам и текстура).	У овој целини су груписани предлози везани за истраживање изражајних могућности традиционалних цртачких, вајарских и сликарских техника	Биологија-Различите текстуре се налазе у нашем окружењу. Користећи у свом раду разне материјале, могу се направити различите текстуре нпр.то могу бити животињско крзно, птичије перо, рибља крљушт и сл - <i>Рад са подацима и информацијама</i>	Усмене провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти	- користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; -прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму; - повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;	

		<p><i>-Естетичка компетенција</i></p> <p>- <i>Компетенција за целоживотно учење</i></p>			
<p>4. УОБРАЗИЉА Стваралачка уобразиља (стварност и машта, значај маште; разноврсне информације као подстицај за стварање – снови, бајке, митови, легенде...).</p> <p>Уметничко наслеђе (необична уметничка остварења).</p>	<p>У овој целини су груписани предлози везани за разговор о значају маште (уобразиље, имагинације) у уметности, науци и свакодневним ситуацијама када је потребно пронаћи решење за неки проблем. И у шестом разреду ученици уче о томе како да пронађу подстицај за развијање креативних идеја. Наставник прво показује репрезентативна остварења светских и</p>	<p>Српски језик – У књижевности су бајке и приче засноване на машти и фантазији и често носе снажну поруку о хуманим вредности које људи треба да негују- љубав, разумевање, доброта...</p> <p>- <i>Компетенција за целоживотно учење</i></p>	<p>Усмене провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти</p>	<p>- користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;</p> <p>- изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;</p> <p>- идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука;</p> <p>- повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј;</p>	

	<p>домаћих уметника заснована на сновима, бајкама, митовима и легендама. Ученици треба самостално да одаберу податке (снове, бајке, митове или легенде) који их подстичу на рад.</p>	<p><i>-Рад са подацима и информацијама</i></p> <p><i>-Естетичка компетенција</i></p>			
<p>5. ПРОСТОР Амбијент (елементи који чине амбијент – дизајн ентеријера, атмосфера, корисници; утицај амбијента на расположење, активност и учење; обликовање школског простора; поставка изложбе).</p>	<p>Сврха ове теме је да ученици науче како да од доступних материјала направе нешто што ће им користити у свакодневном животу. На пример, од пластичних флаша се могу направити фотеље, клупе, сточићи, полице, жардињере, вазе, лампе, лустери... Употребни предмети које ученици праве самостално или у заједничком раду не треба да имају само употребну, већ и естетичку вредност.</p>	<p>Техничко образовање- Користећи пробор за техничко образовање лењир и шестар применити знање о линијама у простору кроз шематски рад користећи све врсте линија.</p> <p><i>-Рад са подацима и информацијама</i></p> <p><i>-Одговоран однос према околини</i></p> <p><i>-Решавање проблема</i></p>	<p>Усмене провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти</p>	<p>користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;</p> <p>- повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј;</p> <p>разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.</p> <p>– опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;</p>	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Верска настава: православни катихизис

РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљ наставног предмета: Циљ наставног предмета: Катихизација као литургијска делатност – заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихеза не постоји ради гомилања информација ("знања о вери"), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1	УВОД	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања.
2	ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖЈЕГА	Упознати ученике са културно-историјским приликама у Палестини пред Христово рођење; Указати ученицима на старозаветна пророштва везана за долазак Спаситеља – Месије; Објаснити ученицима улогу и значај Светог Јована Претече; Развити свест код ученика о значају покајања и врлинског живота;
3	УВОД У НОВИ ЗАВЕТ	Упознати ученике са настанком новозаветних књига; Објаснити ученицима кључне новозаветне појмове;

		<p>Пружити ученицима основ за разумевање смисла новозаветних догађаја;</p> <p>Подстаћи ученике да самостално читају Свето Писмо.</p>
4	БОГОЧОВЕК – ИСУС ХРИСТОС	<p>Пружити ученицима основно знање о личности Пресвете Богородице;</p> <p>Објаснити ученицима хришћанско поимање слободе;</p> <p>Пружити ученицима основно знање о јеванђељским казивањима о Господу Исусу Христу;</p> <p>Објаснити ученицима разлог оваплоћења Сина Божијег;</p> <p>Подстаћи ученике да у описима Христових чуда увиде љубав Божију</p> <p>Кроз Христове заповести о љубави и тумачење појединих одељака из Беседе на гори указати ученицима на значај љубави према Богу и ближњима.</p> <p>Подстаћи ученике да живе по Јеванђељу;</p> <p>Указати ученицима на повезаност Тајне Вечере и Свете Литургије;</p> <p>Представити ученицима догађаје Страдања и Васкрсења Христовог као кључне за спасење света и човека.</p>
5	ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА	<p>Објаснити ученицима значај догађаја Вазнесења и Педесетнице;</p> <p>Упознати ученике са мисионарском делатношћу светих апостола;</p>

		<p>Упознати ученике са особеностима сведочења вере у раној Цркви;</p> <p>Указати ученицима на узроке гоњења хришћана;</p> <p>Подстаћи ученике на толеранцију према припадницима других вероисповести.</p>
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Напомена
Упознавање садржаја програма и начина рада	усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умно дијалогском методом	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у</p>	<p>•моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе;</p> <p>•моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања</p>	

		<p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>	<p>теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>		
<p>Историјске околности пред долазак Христов</p> <p>Јеврејско ишчекивање Месије</p> <p>Свети Јован Претеча</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, уметно дијалогском методом</p>	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре, кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и</p>	<p>•моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе</p> <p>• моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава</p> <p>• моћи да преприча живот Светог Јована Претече и</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Вештина комуникације 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње 7. Вештине за живот у демократском друштву 8. Брига за здравље 9. Еколошка компетенција 10. Естетска компетенција 11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву 	<p>ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом; 	
<p>Нови Завет је испуњење Старог Завета</p> <p>Новозаветни списи</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, ау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Српски језик и књижевност 2. Историја 	<p>Кроз разговор са ученицима на разне</p>	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог 	

<p>Јеванђелисти</p>	<p>дио и визуелним средствима, уметно дијалогском методом</p>	<p>3. Географија 4. Биологија 5. Ликовна култура 6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење 2. Вештина комуникације 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње 7. Вештине за живот у демократском друштву 8. Брига за здравље 9. Еколошка компетенција 10. Естетска компетенција 11.</p>	<p>теме, кроз разне игре, кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви. Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи. Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>склопио Нови Завет са људима.</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка; • моћи да пронађе одређени библијски одељак; • моћи да каже да се Библија користи на богослужењима; • моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе; • бити подстакнут на читање Светог Писма. 	
----------------------------	---	---	---	---	--

		Иницијативност и оријентација ка предузетништву			
<p>Пресвета Богородица – Благовести</p> <p>Богородичини празници</p> <p>Рођење Христово</p> <p>Христос је Богочовек</p> <p>Крштење Христово</p> <p>Христова чуда</p> <p>Новозаветне заповести и Беседа на гори</p> <p>Христос – „пут, истина и живот”</p> <p>Лазарева Субота и Цвети</p> <p>Тајна Вечера – прва Литургија</p> <p>Страдање Христово</p> <p>Васкрсење Христово</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умно дијалогском методом</p>	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“; • моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих; • моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе; • моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога • моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима; • моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог; • моћи да препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека • моћи да преприча библијски опис Христовог Крштења, поста и кушања; 	

		<p>демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>		<ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима; • моћи да увиди разлику између старозаветног закона и новозаветних заповести о љубави; • бити подстакнут да прихвати Христа за свој животни узор; • моћи да преприча догађаје Васкрсења Лазаревог и Уласка у Јерусалим; • моћи да увиди контрадикторност између очекивања јеврејског народа спрам Христове личности; • моћи да хронолошки наведе догађаје Страсне седмице; • моћи да преприча библијски опис Тајне Вечере и у приносу хлеба и вина препозна Свету Литургију; • моћи да преприча библијски опис Христовог Страдања и Васкрсења • моћи да кроз тумачење тропара Христовог Васкрсења препозна да је Христос победио смрт и 	
--	--	--	--	--	--

				омогућио свима васкрсење из мртвих;	
<p>Вазнесење и Педесетница</p> <p>Црква у Јерусалиму</p> <p>Павле – апостол незнабожаца</p> <p>Прогони хришћана</p> <p>Свети цар Константин и крштење царства</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умено дијалошким методом</p>	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање,</p> <p>анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>• моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице;</p> <p>• моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова;</p> <p>• моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота;</p> <p>• моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва;</p> <p>• моћи да објасни значај доношења Миланског едикта;</p> <p>• моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења;</p>	

		друштву 8. Брига за здравље 9. Еколошка компетенција 10. Естетска компетенција 11. Иницијативнос т и оријентација ка предузетништву			
--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
1.	ИКТ	Дигитални уређаји и кориснички програми. Управљање дигиталним документима. Рад са сликама. Рад са текстом. Рад са мултимедијалним презентацијама које садрже видео и аудио садржаје.	... именује основне компоненте рачунара, наведе примере корисничких програма за одређену намену ... користи програм за управљање документима на рачунару ... разуме поступак дељења докумената преко Google диска ... креира текстуални документ, примењује акције едитовања и форматирања и умеће табеле у документ ... креира, уређује и структурира текстуалне документе који садрже табеле ... креира и обрађује дигиталну слику ... примењује алатке за снимање и обраду аудио-записа ... правилно користи ИКТ уређаје ... примењује алатке за снимање и обраду видео-записа

			... креира, уређује и структурира дигиталне садржаје (мултимедијалне презентације) који садрже табеле, видео и аудио записе
2.	Дигитална писменост	<p>Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин у мрежном окружењу.</p> <p>Интернет сервиси.</p> <p>Правила безбедног рада на Интернету.</p> <p>Претраживање Интернета, одабир резултата и преузимање садржаја.</p> <p>Заштита приватности личних података и ауторских права.</p>	<p>... препознаје и објасни функцију основних интернет сервиса</p> <p>... ефикасно користи интернет сервисе</p> <p>...одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу</p> <p>... приступа интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права</p> <p>...објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом СС лиценцом</p> <p>... чува и организује податке локално и у облаку</p> <p>... примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи ... поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника</p>
3.	Рачунарство	<p>Основе изабраног програмског језика.</p> <p>Основне аритметичке операције.</p> <p>Уграђене функције.</p> <p>Ниске (стрингови).</p> <p>Структуре података.</p> <p>Гранање.</p> <p>Понављање.</p> <p>Основни алгоритми.</p>	<p>... разуме разлику између текстуалних и визуелних програмских језика ... објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, учитавања, исписа)</p> <p>... користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима ... сврсисходно примењује програмске структуре (уграђене функције)</p> <p>... креира програм линијске структуре у текстуалном програмском језику ... објасни и примени одговарајућу програмску структуру</p> <p>... разуме и предвиђа резултате наредби гранања</p> <p>... примени одговарајућу програмску структуру</p> <p>... користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности</p> <p>... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања</p> <p>... креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања</p> <p>... разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме)</p>

			... вреднује своје знање о креирању програма који укључују наредбе понављања, гранања и дефинисане функције у текстуалном програмском језику ... креира програм који укључује математички алгоритам у текстуалном програмском језику
4.	Пројектна настава	Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима. Вредновање резултата пројектног задатка.	... сарађује с осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом ... бира и примењује технике и алатке у складу са фазама реализације пројекта ... сарађује с осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом ... сарађује с осталим члановима групе у представљању резултата и закључака ... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка ... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен
Укупан број часова: 36			

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
ИКТ: Дигитални уређаји и кориснички програми. Управљање дигиталним документима. Рад са сликама. Рад са текстом. Рад са мултимедијалним	Индивидуални, групни, рад у пару Демонстративна, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз	– компетенција за учење – естетичка компетенција – комуникација – одговоран однос према	Вредновање активности ученика кроз појединачни и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични	... именује основне компоненте рачунара, наведе примере корисничких програма за одређену намену ... користи програм за управљање документима на рачунару ... разуме поступак дељења докумената преко	-Учествовање у разговору, -препознавање, -објашњавање, -читање, -усвајање нових знања, -решавање задатака, -записивање, -слушање,	Информацион о комуникацион е технологије, дигитални документи, програми за рад са текстом, сликама и мултимедијалним

<p>презентацијама које садрже видео и аудио садржаје.</p>	<p>примену ИКТ</p>	<p>здрављу – предузимљивост и оријентација ка предузетништву – рад са подацима и информацијама – сарадња – дигитална компетенција</p>	<p>радови, вежбе, квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>Google диска ... креира текстуални документ, примењује акције едитовања и форматирања и умеће табеле у документ ... креира, уређује и структурира текстуалне документе који садрже табеле ... креира и обрађује дигиталну слику ... примењује алатке за снимање и обраду аудио-записа ... правилно користи ИКТ уређаје ... примењује алатке за снимање и обраду видео-записа ... креира, уређује и структурира дигиталне садржаје (мултимедијалне презентације) који садрже табеле, видео и аудио записе</p>	<p>-постављање питања, -одговарање, -размењивање знања и искуства, -решавање задатака, -проверавање датих одговора, -допуњавање и кориговање одговора, -повезивање са претходних са новим знањима, -сумирање рада, -извођење закључка.</p>	<p>презентацијама</p>
<p>Дигитална писменост: Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин у мрежном окружењу. Интернет сервиси. Правила безбедног рада на Интернету.</p>	<p>Индивидуални, групни, рад у пару Демонстративна, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз</p>	<p>– компетенција за учење – естетичка компетенција – комуникација</p>	<p>Вредновање активности ученика кроз појединачни и тимски рад Вршњачко оцењивање</p>	<p>... препознаје и објасни функцију основних интернет сервиса ... ефикасно користи интернет сервисе ...одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу ... приступа интернету, самостално претражује,</p>	<p>-Учествовање у разговору, -препознавање, -објашњавање, -читање, -усвајање нових знања, -решавање задатака, -записивање,</p>	<p>Безбедни рад на интернету. претраживање интернета, и преузимање садржаја. Заштита приватности, зависност</p>

<p>Претраживање Интернета, одабир резултата и преузимање садржаја. Заштита приватности личних података и ауторских права.</p>	<p>примену ИКТ</p>	<p>– рад са подацима и информација ма – сарадња – дигитална компетенциј а</p>	<p>Практични радови, вежбе, квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права ...објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом СС лиценцом ... чува и организује податке локално и у облаку ... примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи ... поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника</p>	<p>-слушање, -постављање питања, -одговарање, -размењивање знања и искуства, -решавање задатака, -проверавање датих одговора, -допуњавање и кориговање одговора, -повезивање претходних са новим знањима, -сумирање рада, -извођење закључка.</p>	<p>од технологије .</p>
<p>Рачунарство: Основе изабраног програмског језика. Основне аритметичке операције. Уграђене функције. Ниске (стрингови). Структуре података. Гранање. Понављање. Основни алгоритми.</p>	<p>Индивидуалн и, групни, рад у пару Демонстративна, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз примену ИКТ</p>	<p>– компетенциј а за учење – одговорно учешће у демократско м друштву – комуникациј а – предузимљив ост и оријентација ка</p>	<p>Вредновање активности ученика кроз појединачн и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични радови, вежбе, квизови, тестови знања,</p>	<p>... разуме разлику између текстуалних и визуелних програмских језика ... објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, читавања, исписа) ... користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима ... сврсисходно примењује програмске структуре (уграђене функције)</p>	<p>-Учествовање у разговору, -препознавање, -објашњавање, -читање, -усвајање нових знања, -решавање задатака, -записивање, -слушање, -постављање питања, -одговарање, -размењивање знања и искуства,</p>	<p>Текстуални програмски језици, наредбе, променљиве, бројачи, гранање, понављање, низови, функције, алгоритмови</p>

		<p>предузетниш тву</p> <ul style="list-style-type: none"> – рад са подацима и информацијама – решавање проблема – сарадња – дигитална компетенција 	<p>повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>... креира програм линијске структуре у текстуалном програмском језику ... објасни и примени одговарајућу програмску структуру</p> <p>... разуме и предвиђа резултате наредби гранања</p> <p>... примени одговарајућу програмску структуру</p> <p>... користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности</p> <p>... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања</p> <p>... креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања</p> <p>... разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме)</p> <p>... вреднује своје знање о креирању програма који укључују наредбе понављања, гранања и дефинисане функције у текстуалном програмском језику</p>	<p>-решавање задатака,</p> <p>-проверавање датих одговора,</p> <p>-допуњавање и кориговање одговора,</p> <p>-повезивање претходних са новим знањима,</p> <p>-сумирање рада,</p> <p>-извођење закључка.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

				... креира програм који укључује математички алгоритам у текстуалном програмском језику		
<p>Пројектна настава: Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима. Вредновање резултата пројектног задатка.</p>	<p>Индивидуални, групни, рад у пару Демонстративна, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз примену ИКТ</p>	<p>– одговорно учешће у демократско м друштву – комуникациј а – предузимљив ост и оријентација ка предузетништву – рад са подацима и информација ма – сарадња – дигитална компетенциј а</p>	<p>Вредновање активности ученика крз појединачн и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични радови, вежбе, квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>... сарађује с осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом ... бира и примењује технике и алатке у складу са фазама реализације пројекта ... сарађује с осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом ... сарађује с осталим члановима групе у представљању резултата и закључака ... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка ... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен</p>	<p>-Учествовање у разговору, -препознавање, -објашњавање, -читање, -усвајање нових знања, -решавање задатака, -записивање, -слушање, -постављање питања, -одговарање, -размењивање знања и искуства, -решавање задатака, -проверавање датих одговора, -допуњавање и кориговање одговора, -повезивање претходних са новим знањима, -сумирање рада, -извођење закључка.</p>	<p>Пројектни задатак, тимски рад, фазе, план, корелација, вредновање</p>

**ОШ „Стеван Синђелић“
35223 Велики Поповић**

**ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период школске 2022/2023. до 2025/2026.године**

Јун 2022.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;**
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;**
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;**
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;**

5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња; б) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;

8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;

10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

13) развијање позитивних људских вредности;

14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знањ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ:

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
Српски језик и књижевност

РАЗРЕД: 7.

Циљ наставног предмета:

Циљеви учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама у говору и писању, да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посмарање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и ритичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основа знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
I	ЈЕЗИК	Ученици би требало да овладају писменим и усменим стандардима употребе српског језика. Циљ предмета је и развијање исхода и ученичких компетенција за примену граматичких правила у писаној и усменој комуникацији. Повезати наставу језика са наставом из књижевности.
II	КЊИЖЕВНОСТ	Циљ је развијати код ученика осећај за лепо, уметничку вредност и значај датог дела је се обрађује; изградња критичког мишљења и развој емпатије; подстицање ученика да износе своје ставове и аргументовано одбране исте користећи примере из текста; јачање културног и националног идентитета кроз читање и вредновање текстова, али и упознавање са писцима иностраних књижевности.
III	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Оспособљавање ученика за коришћење речника српског језика, упознавање са термином одредница и са њеним граматичким и значењским карактеристикама. Подстицати ученике да препричавају, причају и описују на сажет и наопширан начин како усмено, тако и писмено. Детаљно објашњење појмова као што су излагање, описи и приповедање. Препричавање мора да има свој циљ и да буде плански усмерено. Потребно је подстицати ученике како да одаберу чињенице, како да одвој главно од споредног и како да следе хронолошки ток садржаја. Приликом описивања треба оспособити ученике да пажљиво посматрају, уочавају, откривају, запажају и упоређују и тек онда дату предметност мисаоно заокруже и језички уобличе.

		<p>Ученици такође треба да усвоје појмове техничког и сугестивног описивања, као и проналажење и издвајање основних информација у некњижевном тексту, кључне речи, резиме.</p> <p>Требало би да ученици науче да састављају основне неформалне и формалне писмене обрасце као што су честитка, позивница, захвалница и имејл. Објаснити ученицима значај имејла у савременој писменој комуникацији.</p> <p>Појам интервјуа кроз избор теме и личности, али и избор добро осмишљених питања.</p> <p>Читање и разумевање табела, дијаграма и легенди.</p>
Укупан број часова	144	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активност ученика и наставника	Кључни појмови
<p>ГЕЗИК</p> <p>Грађење и основна значења глаголских облика: футур II, императив, потенцијал; трпни гл. придев, гл. прилог садашњи и гл. прилог прошли. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне.</p> <p>Непроменљиве врсте речи: ц.</p> <p>Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Атрибут у оквиру синтагме.</p> <p>Логички субјекат. Сложени глаголски предикат.</p> <p>Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни.</p> <p>Појам комуникативне и предикатске реченице.</p> <p>Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама (саставни, раставни, супротни).</p>	<p>- усмена провера, рад у групама са јасно дефинисаним задацима</p> <p>- контролне вежбе, домаћи задаци;</p> <p>- тестови, израда пројеката у складу са актуелним наставним јединицама.</p> <p>- систематизација</p> <p>- рад у паровима (асоцијације у складу са наставним јединицама),</p> <p>- укрштенице</p> <p>- презентације</p>	<p>- унутарпредметна корелација</p> <p>- историја</p> <p>- биологија</p> <p>- географија</p> <p>- математика</p> <p>- информатика и информатичке технологије</p> <p>- верска настава</p> <p>- страни језици</p>	<p>- писање по диктату</p> <p>- читање наглас</p> <p>- питања којима се проверава разумевање прочитаног</p> <p>- контролне вежбе</p> <p>- писмене вежбе</p> <p>- лексичко и синтаксичка вежбања</p> <p>- моторичка вежбања</p>	<p>– разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом;</p> <p>– одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима;</p> <p>– уочи делове именичке синтагме;</p> <p>– разликује граматички и логички субјекат;</p> <p>– разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да;</p> <p>– препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама;</p> <p>– идентификује врсте зависних реченица;</p> <p>– исказе реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом;</p> <p>– примени основна правила конгруенције у реченици;</p> <p>– доследно примени правописну норму;</p> <p>– разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат;</p>	<p>Ученик: Слуша, учествује у разговору, анализира, црта, чита, пише, решава задатке</p> <p>Наставник: Осмишљава и организује рад, започиње и води разговор, чита, слуша, мотивише ученике, прати и процењује њихов рад</p>	<p>футур II, императив, потенцијал; трпни гл. придев, гл. прилог садашњи и гл. прилог прошли;</p> <p>императив, потенцијал; трпни гл. придев, гл. прилог садашњи и гл. прилог прошли; синтагма; реченични чланови, субјекат, предикат, објекат,</p>

<p>Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене). Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови. Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Дугоузлазни и дугосилазни акценат.</p>					<p>прилошке одредбе, атрибут, апозиција, апозитив; комуникативна и предикатска реченица; зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене); акценат</p>
<p>II КЊИЖЕВНОСТ ЛЕКТИРА ЛИРИКА 1. Јован Дучић: Подне 2. Милан Ракић: Божур 3. Владислав Петковић Дис: Међу својима 4. Милутин Бојић: Плава гробница 5. Десанка Максимовић: Крвава бајка 6. Стеван Раичковић: После кише 7. Јован Јовановић Змај: Јутутунска јухахаха 8. Рабиндранат Тагоре: Папирни бродови 9. Вислава Шимборска: Облаци ЕПИКА 1. Народна бајка (једна по избору): Међедовић / Чудотворни прстен / Златоруни ован 2. Стефан Митров Љубиша: Кањош Мацедоновић (одломак)</p>	<p>-усмена провера, рад у групама са јасно дефинисаним задацима -контролне вежбе, домаћи задаци; -тестови, израда пројеката у складу са актуелним наставним јединицама. -систематизација -рад у паровима (асоцијације у складу са наставним јединицама), -укрштенице - презентације</p>	<p>-унутарпредметна корелација -историја -биологија -географија -математика -информатика и информатичке технологије -верска настава -страни језици</p>	<p>-писање по диктату -читање наглас -питања којима се проверава разумевање прочитаног -контролне вежбе -писмене вежбе -лексичко и синтаксичка вежбања -моторичка вежбања</p>	<p>– користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их, у складу са узрастом; – разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; – разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту;</p>	<p>Ученик: Слуша, учествује у разговору, анализира, чита, пише, решава задатке. Прати наставу, учествује у интерпретацији, слуша, пише, чита. Наставник: Осмишљава и организује рад, започиње и</p> <p>Описна лирска песма; Родољубива лирска песма, рефлексивна лирска песма; Лирски субјекат, тема, мотив; Епитет, метафора, оноματοпеја, персонификација Бајка; Приповетка Роман; Житије; Приповедач; облици казивања; драма;</p>

<p>3. Радоје Домановић: Вођа (одломак) 4. Петар Кочић: Кроз међаву 5. Иво Андрић: Јелена, жена које нема (одломак) 6. Данило Киш: Прича о печуркама / Еолска харфа 7. Алфонс Доде: Последњи час / Владимир Набоков: Лош дан 8. Дневник Ане Франк (одломак) 9. Ефраим Кишон: Код куће је најгоре (једна прича по избору) 10. Афоризми (Душан Радовић и други) ДРАМА 1. Бранислав Нушић: Власт (одломак) 2. Вида Огњеновић: Кањош Мацедоновић (одломак о сусрету Кањоша и Фурлана) НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ Обавезна дела 1. Михајло Пупин: Са пашњака до научењака (одломак) 2. Јелена Димитријевић: Седам мора и три океана (одломак) / Милош Црњански: Наша небеса („Крф, плава гробница” – одломак) Једно дело по избору 1. Јован Цвијић: Охридско језеро (одломак) / Пеђа Милосављевић: Потера за пејзажима 2. Светлана Велмар Јанковић: Српски Београд деспота Стефана (Капија Балкана) 3. Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја 4. Избор из енциклопедија и часописа за децу ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Епске народне песме покосовског тематског круга (Смрт војводе Пријезде, Диоба Јакшића и песма по избору) 2. Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима (Мали Радојица, Стари</p>				<ul style="list-style-type: none"> – локализује књижевна дела из обавезног школског програма; – разликује етапе драмске радње; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; – уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; – разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела; – критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став; – доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; – размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевно-уметничких текстова; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело настало по истом предлошку, позоришну представу и драмски текст; 	<p>води разговор, чита, слуша, мотивише ученике, прати и процењује њихов рад.</p> <p>Планира наставу, води интерпретацију, прати и вреднује ученички рад.</p>	<p>драмске врсте; Научнопопуларни текстови; Путопис; Мемоари;</p> <p>Народне епске песме;</p> <p>Предања; Легенде</p>
---	--	--	--	---	---	---

<p>Вујадин, Старина Новак и кнез Богосав; Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана)</p> <p>3. Свети Сава у књижевности: – одломак из Житија Светог Симеона (о опроштају оца од сина); – избор из народних прича и предања (на пример Свети Сава и ђаво, легенде о Светом Сави); – избор из ауторске поезије о Св. Сави (на пример Матија Бећковић: Прича о Светом Сави)</p> <p>4. Мирослав Антић: Плави чуперак и Шашава књига (избор)</p> <p>5. Антоан де Сент Егзипери: Мали Принц; Момо Капор: Мали Принц</p> <p>6. Јован Стерија Поповић: Покондирена тиква</p> <p>7. Душан Ковачевић: Свемирски змај</p> <p>8. Дејан Алексић: Ципела на крају света / Игор Коларов: Дванаесто море</p> <p>ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ (бирати 3 дела)</p> <p>1. Милорад Павић: Руски хрт (одломак)</p> <p>2. Тургеев: Шума и степа</p> <p>3. Антон Павлович Чехов: Чиновникова смрт</p> <p>4. Јанко Веселиновић: Хајдук Станко (одломак из првог дела романа)</p> <p>5. Гордана Малетић: Катарке Београда (прича Зебња и друге)</p> <p>6. Урош Петровић: Загонетне приче</p> <p>7. Александар Манић: У свитање света</p> <p>8. Јасминка Петровић: Лето кад сам научила да летим</p> <p>9. Градимир Стојковић: Хајдук у Београду</p> <p>10. Корнелија Функе: Срце од мастила</p> <p>11. Душица Лукић: Земља је у квару (избор)</p> <p>12. Гордана Брајовић: из збирке песама Индија, Индија (Пролази</p>						
---	--	--	--	--	--	--

<p>слон пун мириса, Пролази слон пун Хималаја) 13. Душан Поп Ђурђев: Лет лионског Икара КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Опкорачење. Рефрен. Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и сиже. Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. Хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и ствари. Афоризам. Пословице, изреке; питалице; загонетке. Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет. Драмска ситуација. Драма у ужем смислу.</p>						
<p>III ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.).</p>	<p>-усмена провера, рад у групама са јасно дефинисаним задацима -контролне вежбе, домаћи задаци; -тестови, израда пројеката у складу са актуелним наставним јединицама.</p>	<p>-унутарпредметна корелација -историја -биологија -географија -математика -информатика и информатичке технологије -верска настава -страни језици</p>	<p>-писање по диктату -читање наглас -питања којима се проверава разумевање прочитаног -контролне вежбе -писмене вежбе -лексичко и синтаксичка вежбања</p>	<p>– говори на задату тему поштујући књижевнојезичку норму; – разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила; – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа;</p>	<p>Ученика: Слушају, учествују у разговору, читају, пишу Чита свој рад, слуша, учествује у</p>	<p>Усмени састав; Писмени састав; Технички и сугестивни опис; Говорне вежбе;</p>

<p>Текст заснован на аргументима.</p> <p>Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова.</p> <p>Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго.</p> <p>Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); вежба аргументовања (дебатни разговор).</p> <p>Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке.</p> <p>Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге.</p> <p>Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу.</p> <p>Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту.</p>	<p>-систематизација</p> <p>-рад у паровима (асоцијације у складу са наставним јединицама),</p> <p>-укрштенице</p> <p>- презентације</p>		<p>-моторичка вежбања</p>	<p>– напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице;</p> <p>– користи технички и сугестивни опис у изражавању;</p> <p>– препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу;</p> <p>– пронађе потребне информације у нелинеарном тексту;</p> <p>– напише електронску (имејл, SMS) поруку поштујући нормативна правила;</p> <p>– примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.);</p> <p>– састави текст репортажног типа (искуствени или фикционални);</p> <p>– правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским текстовима намењеним младима.</p>	<p>разговору, анализира, пише.</p> <p>Пише задатак.</p> <p>Наставника :</p> <p>Осмишљава и организује рад, започиње и води разговор, чита, слуша, мотивише ученике, прати и процењује њихов рад.</p>	<p>табеле, легенде, графикони, мапе ума; језичке вежбе</p>
---	---	--	---------------------------	---	--	--

Допунска настава – српски језик и књижевност, 7. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. Разред	Књижевност	12	Слуша, учествује у разговору, анализира, чита, пише, решава задатке.
	Граматика	12	Прати наставу, учествује у интерпретацији, слуша, пише, чита Слуша, учествује у разговору, анализира, црта, чита, пише, решава задатке
	Језичка култура	12	Слуша, учествује у разговору, чита, пише. Чита свој рад, слуша, учествује у разговору, анализира, пише. Пише задатак.

Додатна настава – српски језик и књижевност, 7. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. Разред	Књижевност	12	Слуша, учествује у разговору, анализира, чита, пише, решава задатке. Прати наставу, учествује у интерпретацији, слуша, пише, чита. Припрема се за такмичење.
	Граматика	12	Слуша, учествује у разговору, анализира, црта, чита, пише, решава задатке. Припрема се за такмичење.
	Језичка култура	12	Слуша, учествује у разговору, чита, пише. Чита свој рад, слуша, учествује у разговору, анализира, пише. Пише задатак. Припрема се за такмичење.
		36	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
1.	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	Квадрат рационалног броја. Решавање једначине $x^2=a$, $a \geq 0$; постојање ирационалних бројева (на пример решења једначине $x^2 =$	–израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција;

		<p>2). Реални бројеви и бројевна права. Квадратни корен, једнакост $\sqrt{a^2}= a$. Децимални запис реалног броја; приближна вредност реалног броја; апсолутна грешка. Основна својства операција с реалним бројевима. Функција директне пропорционалности $y=kx$, $k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$. Продужена пропорција</p>	<p>–одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; –на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима; –одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; –нацрта график функције $y = kx$, $k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$; –примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама;</p>
2.	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	<p>Питагорина теорема (директна и обратна). Важније примене Питагорине теореме. Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$, $\sqrt{5}$, итд. Растојање између две тачке у координатном систему.</p>	<p>–примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима;</p>
3.	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ (два дела)	<p>Први део Степен чији је изложилац природан број; степен декадне јединице чији је изложилац цео број; операције са степенима; степен производа, количника и степена. Други део Алгебарски изрази. Полиноми и операције (мономи, сређени облик, трансформације збира, разлике и производа полинома у сређени облик полинома). Квадрат бинома и разлика квадрата. Растављање полинома на чиниоце коришћењем дистрибутивног закона, формуле за квадрат бинома и разлику квадрата. Примене</p>	<p>–трансформише збир, разлику и производ полинома; –примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; –растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); –примени трансформације полинома на решавање једначина;</p>

4.	МНОГОУГАО	Појам многоугла. Врсте многоуглова. Збир углова многоугла. Број дијагонала многоугла. Правилни многоуглови (појам, својства, конструкције). Обим и површина многоугла. Тежишна дуж троугла. Ортоцентар и тежиште троугла. Сложеније примене ставова подударности	–примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; –израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; –конструише ортоцентар и тежиште троугла; –примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима;
5.	КРУГ	Централни и периферијски угао у кругу. Обим круга, број π . Дужина кружног лука. Површина круга, кружног исечка и кружног прстена. Ротација	–примени својства централног и периферијског угла у кругу; –израчуна обим и површину круга и његових делова; –преслика дати геометријски објекат ротацијом;
6.	ОБРАДА ПОДАТАКА	Средња вредност, медијана и мод.	–одређује средњу вредност, медијану и мод.
Укупан број часова: 144			

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
РЕАЛНИ БРОЈЕВИ Квадрат рационалног броја. Решавање једначине $x^2=a$, $a \geq 0$; постојање ирационалних бројева (на пример решења једначине $x^2 = 2$). Реални бројеви и	дијалогска, демонстративна, а, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка,	Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Географија	Четири писмена задатка -иницијално тестирање; -усмене провере	–израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа	активности ученика: -слушање -повезивање -мат. изражавање -демонстрација решења -увежбавање	Појам квадрата рационалног броја, ирационални бројеви, реални бројеви,

<p>бројевна права. Квадратни корен, једнакост $\sqrt{a^2}= a$. Децимални запис реалног броја; приближна вредност реалног броја; апсолутна грешка. Основна својства операција с реалним бројевима. Функција директне пропорционалности $y=kx$, $k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$. Продужена пропорција.</p>	<p>-игровне активности, -учење путем открића</p>		<p>- петнаестоми нутне провере знања; -завршно тестирање</p>	<p>својства операција; –одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; –на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима; –одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; –нацрта график функције $y = kx$, $k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$; –примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама;</p>	<p>-примена стечених знања -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организација наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	<p>операције са реалним бројевима, квадратни корен, апсолутна грешка, продужена пропорција</p>
<p>ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА Питагорина теорема (директна и обратна). Важније примене</p>	<p>дијалoшка, демонстративн а, -практичан рад,</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и</p>	<p>-усмене провере петнаестоми нутне</p>	<p>–примени Питагорину теорему у рачунским и</p>	<p>активности ученика: -слушање -повезивање -математичко изражавање</p>	<p>Питагорина теорема, правоугли троугао и његови</p>

<p>Питагорине теореме. Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$, $\sqrt{5}$, итд. Растојање између две тачке у координатном систему.</p>	<p>-илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>књижевност Матерњи језик Географија</p>	<p>провере знања;</p>	<p>конструктивним задацима;</p>	<p>-демонстрација решења -увежбавање -дискутовање решења -обележавање -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	<p>делови, примена Питагорине теореме у рачунским и конструктивним задацима</p>
<p>ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ <i>Први део</i> Степен чији је изложилац природан број; степен декадне јединице чији је изложилац цео број; операције са степенима; степен производа, количника и степена. <i>Други део</i> Алгебарски изрази. Полиноми и операције (мономи, сређени облик, трансформације збира,</p>	<p>дијалoшка, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Матерњи језик Географија</p>	<p>-усмене провере петнаестоми нутне провере знања;</p>	<p>-трансформише збир, разлику и производ полинома; -примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; -растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат</p>	<p>активности ученика: -уочавање -повезивање -обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника:</p>	<p>Појам и елементи степена, операције са степенима, моном бином трином, полином, квадрат бинома, разлика квадрата, дистрибутивност</p>

<p>разлике и производа полинома у сређени облик полинома). Квадрат бинорма и разлика квадрата. Растављање полинома на чиниоце коришћењем дистрибутивног закона, формуле за квадрат бинорма и разлику квадрата. Примене.</p>				<p>бинома и разлику квадрата); –примени трансформације полинома на решавање једначина;</p>	<p>-организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	<p>множења према сабирању</p>
<p>МНОГОУГАО Појам многоугла. Врсте многоуглова. Збир углова многоугла. Број дијагонала многоугла. Правилни многоуглови (појам, својства, конструкције). Обим и површина многоугла. Тежишна дуж троугла. Ортоцентар и тежиште троугла. Сложеније примене ставова подударности.</p>	<p>дијалогска, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Географија</p>	<p>-усмене провере петнаестоми нутне провере знања;</p>	<p>–примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; –израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; –конструирате ортоцентар и тежиште троугла; –примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима;</p>	<p>активности ученика: -уочавање -повезивање -обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	<p>Појам и елементи многоуглова; правилни многоуглови, обим и површина многоуглова, збир углова, број дијагонала, значајне тачке троугла (ортоцентар, тежиште, центар уписане кружнице, центар описане кружнице), ставови подударности и троуглова</p>

<p>КРУГ Централни и периферијски угао у кругу. Обим круга, број π. Дужина кружног лука. Површина круга, кружног исечка и кружног прстена. Ротација.</p>	<p>дијалoшка, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности, -учење путем открића</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Матерњи језик Географија</p>	<p>-усмене провере петнаестоми нутне провере знања;</p>	<p>–примени својства централног и периферијског угла у кругу; –израчуна обим и површину круга и његових делова; –преслика дати геометријски објекат ротацијом;</p>	<p>активности ученика: -уочавање -повезивање -обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији</p>	<p>Централни и периферијски угао, обим круга, број π. кружни лук, Површина круга, кружног исечка и кружног прстена. Ротација.</p>
<p>ОБРАДА ПОДАТАКА Средња вредност, медијана и мод.</p>	<p>дијалoшка, демонстративна, -практичан рад, -илустративна, -истраживачка, -игровне активности,</p>	<p>Информатика и рачунарство Техника и технологија Српски језик и књижевност Географија</p>	<p>-усмене провере петнаестоми нутне провере знања;</p>	<p>–одређује средњу вредност, медијану и мод.</p>	<p>активности ученика: -уочавање -повезивање -обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања</p>	<p>Низ, средња вредност, медијана и мод</p>

	-учење путем открића				-решавање проблема у групи или самостално активности наставника: -организовање наставног процеса -реализација наставног процеса -мотивација ученика -праћење напредовања сваког ученика -партнер у педагошкој комуникацији
--	----------------------	--	--	--	---

Допунска настава – математика 7. разред

Допунски рад из математике организује се за поједине ученике или групе ученика који повремено или стално имају одређене тешкоће у учењу и не постижу задовољавајући успех. На тим часовима ће се обрађивати наставни садржаји у којима ученици заостају у раду. У седмом разреду планирано је 36 часова допунске наставе који се одржавају почевши од месеца септембра.

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. разред	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	6	-учавање -повезивање -обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално
	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	6	
	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ – први део	5	
	МНОГОУГАО	6	
	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ – други део	5	
	КРУГ	6	
	ОБРАДА ПОДАКА	2	

Додатна настава – математика 7. разред

Додатна настава треба да продуби и прошири математицка знања ученика који показују изразите способности и посебна интересовања за математику. Омогућити комплекснији приступ усвајању математичких садржаја, допринети формирању и ширењу научног погледа на свет,

мотивисати и подстицати ученика на самостални рад, оспособити ученика на самообразовање уз помоћ литературе. У седмом разреду планира се 36 часова додатне наставе који се одржавају почевши од месеца септембра..

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. разред	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	6	-уочавање -повезивање - обележавање -демонстрација решења -увежбавање -упоређивање -математичко изражавање -постављање питања -решавање проблема у групи или самостално
	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	6	
	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ – први део	5	
	МНОГОУГАО	6	
	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ – други део	5	
	КРУГ	6	
	ОБРАДА ПОДАТАКА	2	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: 7. (72 часа)

Циљ наставног предмета: Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на поздрављање и представљање (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима.
2.	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; усмено и писано описивање/поређење бића, предмета, појава и места.
3.	ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице за прославу/журку или имејла/СМС-а којим се уговара заједничка активност; прихватање/одбијање предлога, усмено или писано, уз поштовање основних норми учтивости и давање одговарајућег оправдања/ зговора

4.	ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	Слушање и читање једноставнијих исказа којима се нешто честита, тражи/нуди помоћ, услуга, обавештје или се изражава извињење, захвалност; усмено и писано честитање, тражење и давање обавештења, упућивање молбе за помоћ/услугу и реаговање на њу, изражавање извињења и захвалности.
5.	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за израду задатака, пројеката и сл.) с визуелном подршком и без ње; усмено и писано давање упутстава
6.	ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сталним, уобичајеним и тренутним догађајима/активностима и способностима; усмено и писано описивање сталних, уобичајених и тренутних догађаја/активности и способности.
7.	ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	Слушање и читање описа и усмено и писано размењивање иказа у вези са искуствима, догађајима/активностима и способностима у прошлости; усмено и писано описивање искустава, догађаја/активности и способности у прошлости; израда и презентација пројеката о историјским догађајима, личностима и сл.
8.	ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	Слушање и читање краћих текстова у вези са одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; усмено и писано договарање/извештавање о одлукама, плановима, намерама и предвиђањима.
9.	ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	Слушање и читање исказа у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем жеља и потреба; предлагање решења у вези са осетима и потребама; усмено и писано исказивање својих осећања и реаговање на туђа
10.	ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са смером кретања и специфичнијим просторним односима; усмено и писано размењивање информација у вези са смером кретања и просторним односима; усмено и писано описивање смера кретања и просторних односа.
11.	ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	Слушање и читање једноставнијих исказа у вези са забранама, правилима понашања и обавезама; постављање питања у вези са забранама, правилима понашања и обавезама и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање забрана, правила понашања и обавеза
12.	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	Слушање и читање једноставнијих текстова с исказима у којима се говори шта неко има/нема или чије је нешто; постављање питања у вези са припадањем и одговарање на њих.
13.	ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на изражавање допадања/неподања; усмено и писано изражавање допадања/неподања.
14.	ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са тражењем мишљења и изражавањем слагања/неслагања; усмено и писано тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања.

15.	ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, ДИМЕНЗИЈА И ЦЕНА	Слушање и читање једноставнијих текстова у којима се наводе количине, димензије и цене; размењивање информација у вези с количином, димензијама и ценама, усмено и писано.
-----	---------------------------------------	--

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредмет на компетенција	Начин провере	Исход	Активност наставника/ ученика	Кључни појмови
<p>1. Hi Sophie, how are you/ have you been? Fine!/ Pretty good!/Great!/ Never been better!/Not bad!/As usual./A little busy actually!/I've been busy studying, how about you?/Thanks for asking, and you? It was nice meeting you. It was nice/a pleasure meeting you as well/too./You as well/too./I hope to see you again./I look forward to meeting/seeing you again. Say hello/hi to your family. Who's that girl on the right/left – the one in the leather jacket and plain T-shirt? The picture was taken a few years ago, but it must be Elena, a girl from my class. She plays the guitar in the school orchestra. What instrument do you play?</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на поздрављање и представљање (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима.</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; – размени једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;</p>	<p>Н припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p> <p>У репродукције, утврђивање, понављање, илустрације, демонстрације, препознавање, анализирање, повезивање, описивање, поштовање питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>2. What's he/she like? He's smart and confident, but he's slightly irresponsible at times. What does he/she look like? She's of medium</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи,</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина за живот у демократском друштву;</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање</p>	<p>– разуме једноставније текстове који се односе на опис</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање,</p> <p>репродукције, утврђивање, понављање</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика,</p>

<p>height/build and she's got medium length straight/wavy/curly hair. She usually wears sporty clothes – she must love sports! My sister's too young to take the driving test. My brother isn't tall enough to play basketball. Fast food is unhealthy, isn't it? These potatoes are too salty, aren't they? Our results look great compared to theirs. We can't be worse than them. The lamp is broken! The news is fascinating/unbelievable. What an enormous fish! What a lovely drawing! What lovely weather! How interesting/boring!</p>	<p>стања и збивања; усмено и писано описивање/поређење бића, предмета, појава и места.</p>	<p>Естетска компетенција;</p>	<p>Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;</p>	<p>авање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>а, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p>	<p>интеркултуралност.</p>
<p>3. Have a slice of bread! Help yourself/yourself to the sandwiches! Less/More, please! He should cut down on sweets, shouldn't he? If you experience any form of bullying, you should immediately report it to the teachers. What should/shall I do if my Facebook account gets hacked? Are we meeting Pavle and Dorotea in front of the cinema? Let's go sightseeing, shall we? We'll play in the garden if the weather gets better, won't we? I'm on the team, aren't I? I'll keep my fingers crossed for you!</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице за прославу/журку или имејла/СМС-а којим се уговара заједничка активност; прихватање/одбијање предлога, усмено или писано, уз поштовање основних норми учтивости и давање одговарајућег оправдања/ зговора.</p>	<p>Вештина комуникације; Решавање проблема; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; – упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

<p>4. Can I have my magazine back? Can/Could we have some advice/information about the trip? Could you speak a bit more slowly/speak up, please? Mother told the children to stop arguing/fighting. The flight attendant told the passengers to fasten their seat belts.The librarian asked us not to make noise in the library. Will you leave me alone, please? He asked me to leave him alone. She promised/refused to let me use her laptop/dictionary.</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих исказа којима се нешто честита, тражи/нуди помоћ, услуга, обавештје или се изражава извињење, захвалност; усмено и писано честитање, тражење и давање обавештења, упућивање молбе за помоћ/услугу и реаговање на њу, изражавање извињења и захвалности.</p>	<p>Вештина комуникације; Решавање проблема; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упуту уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства;</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>5. If you want to help the charity, email... or call... If you want to recycle, sort out/separate different materials and put them in recycling containers. You can set up your account in just a few steps. Once you have finished, you can save your work and share the link. Make sure you check your essay for spelling mistakes before you hand it in! Make/ Do a class survey on their reading habits/media preferences. Compare/ Present the results. The form must be completed in ink.</p>	<p>Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за израду задатака, пројеката и сл.) с визуелном подршком и без ње; усмено и писано давање упутстава.</p>	<p>Вештина комуникације; Рад са подацима и информацијама; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање,</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

<p>Write your name and address in block capitals.Fill in the blanks.</p>					<p>праћење.</p>		
<p>6. How long does it take you to get to school?It takes me half an hour if I go by bus, but this week Dad's driving me to school, so it's taking me only half the time. Who's the teacher telling off? What are the police looking for? She's getting dressed for the party, isn't she? The children are dressed up for the celebration, aren't they? My parents have been married since 2002. Can you do a handstand/ a cartwheel/ a forward/backward roll/ a split/ a bridge?We've been able to use the application for over a year now.</p>	<p>Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сталним, уобичајеним и тренутним догађајима/активностима и способностима; усмено и писано описивање сталних, уобичајених и тренутних догађаја/активности и способности</p>	<p>Вештина комуникације; Компетенција за целоживотно учење</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; – разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; – опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>репродукције, утврђује, понавља, пише, илустрира, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>7. It was very nice/kind of Nadja to help me with my homework. Nicholas did very well in his test – better than in the previous one! Lara was born in Canada, but her family moved to the USA two years ago. Which US state did they move to? Have you ever read this book? No, but I'd like to. Has Marco finished his exams yet? She has already had supper, hasn't she? It's been ages since we last met, hasn't it? Everybody enjoyed themselves, didn't they? We've won! They've lost!</p>	<p>Слушање и читање описа и усмено и писано размењивање исказа у вези са искуствима, догађајима/активностима и способностима у прошлости; усмено и писано описивање искустава, догађаја/активности и способности у прошлости; израда и презентација пројектата историјским догађајима, личностима и сл</p>	<p>Вештина комуникације; Компетенција за целоживотно учење</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опише</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање.</p>	<p>репродукције, утврђује, понавља, пише, илустрира, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

<p>Have the police been able to find the criminals who robbed the bank? When we looked up we could see the stars. I broke my glasses so I couldn't see the board at school. It was raining when I left home this morning. While we were watching TV, I fell asleep. Who were you talking to when I saw you at the party?</p>				<p>неки историјски догађај, историјску личност и сл</p>	<p>ање, слушање, праћење.</p>		
<p>8. I'm going to the dentist's/doctor's tomorrow morning. Anja is spending the weekend at her grandparents'. My auntie Sara is getting married next month. My mum's flying to Rome this afternoon. What time does her plane leave? The project will/could/may/might be finished by the end of the month. Will you be able to hand in your project in time? I hope the rain will stop soon! Look at the bright sky – it's going to be a lovely day today! The car's going to hit the child! We're going to miss the train! Mina's going to take the final exam at the end of term – I'm sure she'll pass it. I'll let you know as soon as I get the results! Let's cross that bridge when we come to it!</p>	<p>Слушање и читање краћих текстова у вези са одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; усмено и писано договарање/извештавање о одлукама, плановима, намерама и предвиђањима</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; – размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попоставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>9. What's wrong/the matter with you? My knee/ankle hurts! / I've got a sore throat and a runny nose. That must be the flu. You need some medicine. Get well/better soon! What do you want to talk about?</p>	<p>Слушање и читање исказа у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем жеља и потреба; предлагање решења у вези са осетима и</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње; Брига за здравље</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази жеље, интересовања, потребе, осете и</p>	<p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>

<p>She's been very lonely since her best friend moved house last year. Why's Sara angry with me? She might be jealous of you! He's disappointed with his test results. I'm (very) happy for you/about visiting my aunt in Dublin. My heart sank/ I was over the moon when I heard the news. My parents were very proud of me when I won the first prize. The cake smells/tastes delicious. Can I taste your pie?</p> <p>10. Could you tell me the way to a nearby/the nearest station? The city hall is closer to/nearer the city centre than the cathedral. The Modern Art Museum is the farthest from the centre. They built their home in a forest on a mountain, among pine trees. We put up our tent on a campsite by the lake, and we slept under the stars. They went sledging down the steep hills. We often go for long walks along the river bank. You mustn't go across this road here. The children were running past/through/around the park. The plane was flying high above the clouds.</p>	<p>потребама; усмено и писано исказивање својих осећања и реаговање на туђа.</p> <p>Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са смером кретања и специфичнијим просторним односима; усмено и писано размењивање информација у вези са смером кретања и просторним односима; усмено и писано описивање смера кретања и просторних односа.</p> <p>Слушање и читање једноставнијих исказа у вези са забранама, правилима понашања и обавезама; постављање питања у вези са забранама, правилима понашања</p>	<p>Вештина комуникације; Рад са подацима и информацијама; Решавање проблема</p> <p>Вештина комуникације;</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p> <p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти</p>	<p>осећања једноставнијим језичким средствима;</p> <p>– разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; – затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; – опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима.</p>	<p>рање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p> <p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање.</p>	<p>аје, анализира, повезује, описује, попставља питања.</p> <p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, попставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
--	---	--	--	--	--	--	---

<p>11. The head teacher ordered us not to use our mobile phones in class. They must be put away before the beginning of class. What are the rules about using cell phones in your school? The local council warned the people not to pollute the river. My parents told me not to leave the house without their permission. The animals mustn't be disturbed. Don't let the children feed them! The teams cannot have more than 11 players on the field during a match. The new Spiderman film is rated 12. This means we're allowed to watch it. We're not allowed to talk during the performance. Don't go near Ljubica. She's got chicken pox. Look out! There's a car coming!</p>	<p>и обавезама и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање забрана, правила понашања и обавеза.</p> <p>Слушање и читање једноставнијих текстова с исказима у којима се говори шта неко има/нема или чије је нешто; постављање питања у вези са припадањем и одговарање на њих.</p>	<p>Решавање проблема; Еколошка компетенција</p> <p>Вештина комуникације; Вештина сарадње</p>	<p>Истраживања Самоевалуација ученика</p> <p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих;</p> <p>– размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе;</p> <p>– саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства.</p>	<p>е, праћење.</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>12. That's your parents' car, isn't it? These are my sunglasses, aren't they? Is that Lazar's phone? I'm not sure, it could be Sanja's. This can't be my book, it must be yours; I left mine at home.</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на изражавање допадања/неподања; усмено и писано изражавање допадања/неподања.</p>	<p>Вештина комуникације; Вештина сарадње</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност;</p> <p>– формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност;</p> <p>– пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;</p>	<p>припремање, организовање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање,</p>	<p>репродукује, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p>
<p>13.</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих</p>		<p>Посматрање</p>	<p>– разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и неподања и реагује на њих;</p>			

<p>My most/least favourite outdoor/indoor activity is... Masha enjoys outdoor swimming, doesn't she? She can't be keen on skiing, she doesn't like winter sports. My sister prefers vanilla to chocolate ice-cream / traditional shopping to online shopping / downloading music to buying CDs. Which one do you prefer? It's not my cup of tea!</p> <p>14. I don't think that mobile phones should be banned in schools. / In my opinion, students should be allowed to use cell phones in school for safety reasons. What do you think? What's your opinion? Who do you think will win/lose the match? What do you mean by that? They must/can't be rich/poor/famous...I agree/disagree with you on that!</p> <p>15. What's the size of the image? It's 29.6 KB. How much do these apples weigh? They're almost two and a half kilos/five and a half pounds.</p>	<p>текстова у вези са тражењем мишљења и изражавањем слагања/неслагања; усмено и писано тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања.</p> <p>Слушање и читање једноставнијих текстова који говоре о количини и цени; постављање питања у вези с количином и ценом и одговарање на њих, усмено и писано; слушање и читање текстова на теме поруџбине у ресторану, куповине, играње улога (у ресторану, у продавници, у кухињи...); записивање и рачунање цена.</p>	<p>Вештина комуникације; Решавање проблема</p> <p>Вештина комуникације; Рад са подацима и информацијама; Предузетничка компетенција</p>	<p>Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p> <p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>– изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;</p> <p>– разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих;</p> <p>– изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;</p> <p>– разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену;</p> <p>– пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства;</p> <p>– пита/каже/израчуна колико нешто кошта.</p>	<p>праћење.</p> <p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање, анализирање, вредновање, саопштавање, проверавање, закључивање, посматрање, слушање, праћење.</p> <p>припремање, организовање, објашњавање, показивање, подстицање,</p>	<p>репродукције, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p> <p>репродукције, утврђује, понавља, пише, илуструје, демонстрира, препознаје, анализира, повезује, описује, поставља питања.</p> <p>репродукције,</p>	<p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p> <p>Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност.</p> <p>Комуникативни приступ,</p>
--	---	---	--	--	--	---	--

<p>We need only 2 loaves of bread for the party. That's a bargain! This costs a lot! They gave us a lot of useful advice/information. I heard some amazing news this morning.How much homework did you have last night?</p>					<p>анализи рање, вреднов ање, саопшт авање, провера вање, закључ ивање, посматр ање, слушањ е, праћењ е.</p>	<p>утврђуј е, понављ а, пише, илустру је, демонст рира, препозн аје, анализи ра, повезује , описује, попстав ља питања.</p>	<p>функционална употреба језика, интеркултуралнос т.</p>
---	--	--	--	--	--	---	--

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. Разред	1. ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	2. ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	3. ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	4. ИЗРАЖАВАЊЕ МОЉБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	5. РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.

	6. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	7. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	8. ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	9. ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	4	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	10. ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	11. ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	12. ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	13. ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	14. ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	1	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке;

			Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	15. ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, ДИМЕНЗИЈА И ЦЕНА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.

Допунска настава – енглески језик, 7. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. Разред	1. ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	2. ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	3. ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	4. ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА,	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно.

	ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ		мини-дијалози.
	5. РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	6. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	7. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	8. ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	9. ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	4	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	10. ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	11. ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;

			Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	12. ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	13. ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	14. ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	1	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	15. ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, ДИМЕНЗИЈА И ЦЕНА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Биологија

РАЗРЕД: 7

Циљ наставног предмета:

Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
------------	--------------	----------

I.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Циљ теме је да ученици разумеју однос гена и хромозома, процес наслеђивања и деобу ћелије
II	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Циљ теме је да се ученици детаљније упознају са грађом и функцијом организма
III	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Циљ теме је да ученици науче да разврставају организме према одређеним критеријумима, да повезују принципе систематике са еволуцијом
IV	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Циљ теме је да ученици схвате основне односе биоценозе, да се што више активирају на самостални рад, у изради пројеката
V	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Циљ теме је да се ученици усмеравају на очување здравља и правилан начин живота
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА - Деоба ћелије (хромозоми, настајање телесних и полних ћелија).	- Потребно је повезати знања ученика о појмовима гена и ДНК и њиховом положају у ћелији прокариота и еукариота.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама	-оцењивање -посматрање -запажање ангажованости на часу -писмено испитивање	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -прикупи и анализира податке о животним	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА Припремање, организовање, читање, објашњавање, разговор, слушање, посмат	врсте органела, ћелијски метаболизам, грађа једра, ДНК, хромозоми, кариотип, митоза,

<p>- ДНК и појам гена (алел, генотип, фенотип). -Прво Менделово правило, крвне групе, трансјузија и трансплантација. - Наслеђивање пола. -Наследне болести. - Животни циклуси биљака и животиња. Смена генерација. Једнополни и двополни организми. Значај и улога полног размножавања</p>	<p>- Уводи се појам хромозома (грађа, изглед у деоби ћелије и ван ње, улога хромозома у контроли метаболизма ћелије, при чему је појам метаболизма познат из претходног разреда). - На примеру људског кариограма, објаснити парове хромозома и да хромозоми једног пара се називају хомологи хромозоми. - Препорука је да ученици користе моделе деоба које могу сами да направе. На основу модела ученик може да опише ток деобе, да их упореди и да направи табелу разлика митозе и мејозе. - Надовезати садржај о размножавању на</p>	<p>Комуникација Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према здрављу</p>	<p>-усмено испитивање - белешке -задовољство ученика на часу -домаћи задаци</p>	<p>циклусима почевши од оплођења; - упореди полно и бесполно размножавање; - идентификује разлике између митозе и мејозе на основу промене броја хромозома и основну улогу гентичког материјала у ћелији; - шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према Менделовом правилу;</p>	<p>рање,праћење, показивање, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, вођење,процењи вање, одлучивање. АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА Дефинише, индетификује именује, репродукује, бира, утврђује, представља, издваја, организује, пише, понавља, прилагођава, тумачи,илуструј е, демонстрира, показује, објашњава, препознаје, анализира,форму лише,планира, повезује, класификује, процењује,</p>	<p>хроматиде, деобно вретено, ћелијски циклус, мејоза, хаплоидан и диплоидан број хромозома, кариограм, хомологи хромозоми, генски локус, генски алел, доминантан и рецесиван алел, Менделова правила, телесни и полни хромозоми, наследне болести,</p>
--	---	--	--	---	---	---

	<p>садржај који се односи на ћелијске деобе. Бесполно размножавање треба повезати са митозом и настанком идентичних ћелија, због чега су потомци генетички идентични једном родитељу.</p> <p>- Примери бесполног размножавања код биљка и животиња.</p> <p>- Полно размножавање треба повезати са мејозом, деобом којом настају гамети, чијим спајањем ће се гени родитеља искомбиновати, у јединствену комбинацију коју свака јединка носи.</p> <p>-Ток развића вишећелијских организама објаснити на моделу човека, а ученици</p>				<p>описује, вредмује, бира, поставља питања</p>	
--	---	--	--	--	---	--

	<p>самосталним истраживањем треба да дођу до података о животним циклусима животиња из непосредног окружења.</p> <p>-Објаснити појам генотипа кроз постојање два алела за један ген на хомологим хромозомима, а фенотипа на видљивим особинама.</p> <p>- Дати шему наслеђивања неке особине (светле очи/тамне очи) у једној генерацији и на њој објаснити Менделово правило.</p> <p>- Као примере стања организма или наследних болести могу се навести болести које зависе: само од наслеђених гена, од наслеђених гена и начина живота, оне које су везане</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	за полне хромозоме, болести које су одређене већим бројем гена и такође зависне од начина живота, или су последица прмене у броју хромозома					
<p>ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА</p> <p>- Појам симетријетипични примери код једноћелијских и вишећелијских организама.</p> <p>-Симетрија, цефализација и сегментација код животиња.</p> <p>- Присуство/ одсуство биљних органа.</p> <p>-Ћелије са специфичном функцијом: мишићне, крвне, нервне, ћелије затварачице...</p> <p>- Грађа и улога ткива, органа, органских система и значај за функционисања организма.</p>	<p>-Акцентат треба да буде на ученичком истраживању основних принципа организације живих бића и значају ткива, органа и органских система и функционисање организма.</p> <p>Симетричност тела треба обрадити као особину која се јавља у свим групама живих организама, са типичним примерија зрачне, двобочне симетрије и асиметрије.</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <p>-оцењивање</p> <p>-посматрање</p> <p>-запажање</p> <p>ангажованос ти на часу</p> <p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>-задовољство ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <p>- упореди организме на различитим позицијама на «дрвету живота» према начину на који обављају животне процесе;</p> <p>- користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива;</p>	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА</p> <p>Припремање, организовање, читање, објашњавање, разговор, слушање, посматрање, праћење, показивање, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, вођење, процењивање, одлучивање.</p> <p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА</p> <p>Дефинише, индетификује</p>	<p>Типови симетрије, коњугација, хифе, мицелијум, хитин, спорангија, плодносно тело, ризоиди, коренове длаке, васкуларне биљке, стома, споре, смена генерација, спорофит, гаметофит, котиледони, монокотиледон е и дикотиледоне биљке, творна и трајна ткива, пупољак, бинарна номенклатура таксономске</p>

<p>- Компаративни преглед грађе главних група биљака, гљива и животиња.</p>	<p>- Корисити примере познатих врста које су обрађиване у претходним разредима. - Обратити пажњу на појаву симетрије/асиметрије код биљака и код животиња, како би се разумео значај симетрије тела за живот у воденој и копненој средини. Формирање главног региона код животиња би требало описати као груписање главних органа за пријем и спровођење информација у предњем делу тела, јер овај део тела први ступа у контакт са спољашњом средином. - Главне групе једноћелијских еукариотских организама треба обрадити кроз</p>				<p>именује, репродукује, бира, утврђује, представља, издваја, организује, пише, понавља, прилагођава, тумачи, илуструје, демонстрира, показује, објашњава, препознаје, анализира, формулише, планира, повезује, класификује, процењује, описује, вреднује, бира, поставља питања</p>	<p>категорије, фауна, бескичмењаци, кичмењаци, епител, перутање, пресвлачење, меланин, рожне творевине, лињање, митарење, кутикула, егзоскелет, ендоскелет, хидроскелет, локомоторни систем, миофибрили, просте и сложене очи, чула, очне јабучице, грађа уха, типови нервног система, мозак, кичмена мождина, неурон, глија ћелије, сива и бела маса, типови варења, ензими, трахеје, шкрге, плућа, отворен и затворен крвни систем, хемолимфа,</p>
--	--	--	--	--	--	--

	<p>упоредни преглед грађе и сличности/разлике основних животних функција</p> <p>-Сличности и разлике у грађи ткива и органа значјних за обављање основних вегетативних процеса биљака</p> <p>обрадити паралелно, тј. компаративним прегледом грађе одбраних представника</p> <p>-Компаративни преглед грађе и функције животиња треба реализовати кроз обраду на одабраним представницима, који су од раније познати ученицима</p> <p>-Компаративни преглед грађе главних група гљива : плесни, квасци и печурке</p> <p>треба обрадити кроз преглед</p>					<p>хемоците, грађа срца, крвне ћелије, крвне групе, трансфузија и трансплатација , нефридија, грађа бубрега, нефрон, примарна и секундарна мокраћа, оплођење, хермафродити, ембрионално развиће, потпуно и непотпуно развиће, ларва, стални и прелазни домаћин,</p>
--	---	--	--	--	--	---

	сличности и разлика у обављању основних животних процеса. Са гљивама треба обрадити и лишајеве, ко пример обострано корисне заједнице организама.					
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА - Основни принципи систематике - Приказ разноврсности живота кроз основне систематске категорије до нивоа кола и класе -Докази еволуције, фосили и тумачење филогенетских низова (предачке и потомачке форме, прелазни фосили)	-Увод у систематику засновати на приказу основних принципа систематике, навођењем основних систематских категорија, као и спомињањем биномне номенклатуре. -На основу биномне номенклатуре демонстрирати принцип врсте унутар једног рода, а затим се по истом принципу може појаснити припадност родова једној фамилији,	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	Евиденција ученика: -оцењивање -посматрање -запажање ангажованости на часу -писмено испитивање -усмено испитивање - белешке -задовољство ученика на часу - домаћи задаци	- разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомних кључева; - повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста-фосили;	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА Припремање, организовање, читање, објашњавање, разговор, слушање, посматрање, праћење, показивање, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, вођење, процењивање, одлучивање. АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	Филогенија, филогенетско стабло, конвергентна и дивергентна еволуција, хомологи и аналози органи, еволуција, фосили, хомологи гени,

	<p>фамилија реду итд.</p> <p>- Систематику треба обрадити мање детаљно, а инсистирати на правилима примене, чиме би ученици били оспособљени да сами разврставју жива бића и на основу задатих дритеријума одреде њихову позицију на дрвету живота.</p> <p>- Принципе систематике, порекло и развој група организама од заједничког претка ислустровати приказом прелазних фосила.</p>				<p>Дефинише, индетификује именује, репродукује, бира, утврђује, представља, издваја, организује, пише, понавља, прилагођава, тумачи, илуструје, демонстрира, показује, објашњава, препознаје, анализира, формулише, планира, повезује, класификује, процењује, описује, вредмује, бира, поставља питања</p>	
<p>ЖИВОТ ЕКОСИСТЕМУ У</p> <p>-Састав и структура популација. Популациона динамика (природни прираштај и миграције; -Абиотички фактори и биотички односи као</p>	<p>- Препорука је да се користе теренска истраживања у паровима/групи. -Ученици треба да прикупе податке о различити врстама које живе на различитим стаништима. Није</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорн о учешће у</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <p>-оцењивање</p> <p>-посматрање</p> <p>-запажање ангажованос ти на часу</p> <p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p>	<p>- идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима;</p> <p>- илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката</p>	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА</p> <p>Припремање, организовање, читање, објашњавање, разговор, слушање, посматрање, праћење, показивање, подстицање,</p>	<p>Нивои организације, биоми, особине популације, мреже исхране, симбиоза, мутуализам, паразитизам, коменсализам, конкуренција, сексуална</p>

<p>чиниоци природне селекције (адаптације). -Мреже исхране. Животне области.</p> <p>- Конвергенција и дивергенција животних форми.</p> <p>- Заштита природе. Заштита биодиверзитета.</p>	<p>неопходно да знају назив врсте, довољно је да их разликују.</p> <p>-Знања о еколошким факторима треба да повежу са природном селекцијом.</p> <p>-Потребно је проширити и продубити знања о трофичким односима и ланцима исхране. Обрада треба да буде праћена радионичарским, односно групним радом.</p> <p>-Потребно је обрадити комплекс еколошких фактора који одређују распрострањење 8 основних животних области на копну (тундре, тајге, лишћарске листопадне шуме, медитеранске шуме и макије, саване, кишне</p>	<p>демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>- белешке</p> <p>-задовољство ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p>	<p>природне селекције;</p> <p>- упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима;</p> <p>- повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животниј областибиому с аживотним формама које га насељавају;</p> <p>- анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције;</p> <p>- идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране;</p> <p>- предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима:</p>	<p>предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, вођење,процењи вање, одлучивање.</p> <p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА</p> <p>Дефинише, индетификује именује, репродукује, бира, утврђује, представља, издваја, организује, пише, понавља, прилагођава, тумачи,илуструј е, демонстрира, показује, објашњава, препознаје, анализира,форму лише,планира, повезује, класификује, процењује, описује, вредмује, бира, поставља питања</p>	<p>селекција, врсте биодиверзитета, заштита in – situ и ex – situ, национални паркови</p>
--	--	---	---	--	--	---

	<p>тропске шуме , степе и пустиње).</p> <p>-Грађа органа за варење// начин исхране може се повезати са актерима ланаца исхране/мреже исхране. Слично је и са подударношћу опрашивача и цветова, у оквиру исте области.</p> <p>- На основу позитивних примера деловања човека на животну средину, ученици треба да осмисле предлоге (који се односе на стање у свих 8 копнених животних области, као и у воденим биомима), уз напомену да свака акција није уједно и добра акција.</p>					
<p>ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ</p> <p>-Примери наследних болести.</p> <p>- Особине и грађа вируса. Болести изазване вирусима.</p> <p>- Имунитет. Вакцине.</p>	<p>-Требало би обрадити особине и грађу вируса, ко и начине преношења и превенције најчешћих вирусних болести.</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <p>-оцењивање</p> <p>-посматрање</p> <p>-запажање</p> <p>ангажованост на часу</p>	<p>-Требало би обрадити особине и грађу вируса, ко и начине преношења и превенције најчешћих вирусних</p>	<p>АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА</p> <p>Припремање, организовање, читање, објашњавање, разговор, слушање, посмат</p>	<p>Инфекција, епидемија и пандемија, антиген и антитело, лимфоток, имунитет, вакцине,</p>

<p>- Пулс и крвни притисак.</p> <p>- Прва помоћ, повреде крвних судова (практичан рад).</p> <p>- Принципи уравнотежене исхране и поремећаји у исхрани.</p> <p>- Значај правилног чувања, припреме и хигијене намирница, тровање храном.</p> <p>-Промене у адолесценцији.</p> <p>- Здрави стилови живота (сан, кондиција...).</p> <p>-Последице болести зависности (наркоманија)</p>	<p>Пожељно је да то буду болести против којих постоји вакцина. Истовремено, то је и прилика да се ученици подсети путева преношења и начина превенције најчешћих бактеријских болести (6. разред).</p> <p>-При обради имунитета и вакцинације требало би се задржати на основном објашњењу настанка имунитета без дубљег залажења у механизме настанка антитета.</p> <p>- Током обраде правила чувања и припремања намирница наставник би требало да упути ученике да повежу сазнања са оним што им је познато о бактеријама (6.разред) и</p>	<p>Одговорн о учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>-задовољство ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p>	<p>болести.</p> <p>Пожељно је да то буду болести против којих постоји вакцина. Истовремено, то је и прилика да се ученици подсети путева преношења и начина превенције најчешћих бактеријских болести (6. разред).</p> <p>-При обради имунитета и вакцинације требало би се задржати на основном објашњењу настанка имунитета без дубљег залажења у механизме настанка антитета.</p> <p>- Током обраде правила чувања и припремања намирница наставник би требало да упути ученике да повежу сазнања</p>	<p>рање,праћење, показивање, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, вођење,процењи вање, одлучивање.</p> <p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА</p> <p>Дефинише, индетификује именује, репродукује, бира, утврђује, представља, издваја, организује, пише, понавља, прилагођава, тумачи,илуструј е, демонстрира, показује, објашњава, препознаје, анализира,форму лише,планира, повезује, класификује, процењује,</p>	<p>млечна киселина, кондиција, физичка форма, фазе спавања, поремећаји исхране, секундарне полне карактеристике , развој током пубертета.</p>
---	---	--	--	--	---	---

	<p>гљивама (раније 7.разред).</p> <p>- Потребно је да ученик зна да коришћење психоактивних супстанци доводи до физичке и психичке зависности, у којој је то мери штетно за поједница, породицу, друштво, ко и да зна коме се треба обратити за помоћ и лечење од зависности. Могу се емитовати едукативни филмови.</p>			<p>са оним што им је познато о бактериама (6.разред) и гљивама (раније 7.разред).</p> <p>- Потребно је да ученик зна да коришћење психоактивних супстанци доводи до физичке и психичке зависности, у којој је то мери штетно за поједница, породицу, друштво, ко и да зна коме се треба обратити за помоћ и лечење од зависности. Могу се емитовати едукативни филмови.</p>	<p>описује, вредмује, бира, поставља питања</p>	
--	---	--	--	---	---	--

Допунска настава – биологија 7. Разред

Циљеви допунске наставе су: допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива. Допунска настава се организује за ученике који из објективних разлога у редовној настави не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. Допунска настава се организује за све ученике који не усвоје потребан минимум захтева за одређени наставни предмет, односно слабије напредују у савладавању наставних садржаја из биологије. То су најчешће ученици који у току године имају недовољан успех из ових предмета, али је допунски рад намењен и ученицима који наилазе на различите тешкоће у учењу или често изостају са редовне наставе. Допунску наставу одликују диференцирани или индивидуални приступ учењу на овим часовима по потреби и ван њих. Могућа су одступања у броју часова или наставним садржајима, јер се допунски рад организује према потребама ученика

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. Разред	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	3	Слушају, питају
	ЈЕСИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	3	Слушају, питају, упоређују
	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	1	Слушају, питају, упоређују
	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	1	Слушају, питају, упоређују
	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	1	Слушају, питају, упоређују

Додатна настава – биологија 7. Разред

Циљеви додатног рада наставе биологије: додатни рад се организује за напредније ученике који желе да прошире своја знања из биологије. Циљ и задаци додатне наставе биологије је мотивација ученика да се баве биологијом и знања примене у свакодневном животу. Стицање шире образовне основе. Проширивање и продубљивање знања из редовне наставе, усвајање додатних садржаја у складу са интересовањима ученика и подстицање ученика за учествовање на такмичењима. Развијање смисла и потребе за самосталним радом. Груписање ученика према способностима и интересовањима, чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада. Додатним радом ће бити обухваћени ученици који испољавају посебне склоности, интересовања и креативност и ученици који су на такмичењима постигли запажене резултате из биологије.

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. Разред	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	3	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују
	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	3	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују
	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	1	Активно слушају, питају, упоређују, израђују реферате
	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	1	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују
	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	1	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Разред: СЕДМИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова: 108 часова

Област/тема	Циљ теме	Садржај	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исходи	Акт. наставника	Акт. ученика	Кључни појмови
Физичке способности	Развијање психомоторних особина, примена стечених знања у спорту, рекреацији итд	Вежбе за развој снаге, Вежбе за развој покретљивости, Вежбе за развој аеробне издржљивости, Вежбе за развој брзине, Вежбе за развој координације, Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких	Демонстрација, дискусија, анализирање, објашњавање, мерење	-Одговоран однос према околини -Одговорно учешће у демократском друштву - Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Комуникација -Естетичка компетенција - Компетенц	Практичан рад, вежбање, демонстрација, активно	Одабере и примене комплексе простих и општеприпремних вежби одговарајућег интензитета и обима у вежбању, Користи научене вежбе у спорту, рекреацији и другим ситуацијама, Упоредује и анализира резултате са тестирања уз помоћ наставника са вредностима за свој узраст	Објашњавање, Демонстрација, мерење	Практичан рад, Вежбање	Физичко вежбање Плес Одбојка Здравље Васпитање

			способнос ти		ија за учење					
Моторич ке вештине, спорт и спортске дисципли не	Атле тика	Развија ње психомо торних особина ученика, усвојена техника кретања у спорту и свакодне вном животу	Основни садржаји Техника спринтерс ког трчања. Истрајно трчање – припрема за крос. Техника штафетног трчања Скок удаљ. Бацања куглице. Скок увис. Бацање „вортекс- а“. Прошире ни садржаји Скок увис (леђна техника) Тробој	Демонстр ација, објашња вање, анализир ање, исправка грешака	-Рад са подацима и информаци јама -Сарадња -Решавање проблема -Одговоран однос према здрављу	Практи чан рад, вежбање , демонст рација, активно ст	Примени усвојене технике кретања у игри, спорту и другим различитим ситуацијама, Примени атлетске дисциплине у складу са правилима, Развија своје физичке способности применом вежбања из атлетике	Објашњ авање Демонст рација Исправк а грешака	Прак тичан рад Увеж бава ње	
	Спо ртск а гимн асти ка	Развија ње психомо торних особина ученика, развој	Основни садржаји: Вежбе о комбинаци ја вежби карактерис тичних за	Демонстр ација, објашња вање, анализир ање,			Практи чан рад, вежбање , демонст рација,	одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; примени	Објашњ авање Демонст рација Исправк а грешака	Прак тичан рад Увеж бава ње

		стабилне и динамичне равнотежепримена елементат гимнастике у свакодневном животу	поједине справе: Тло Прескок Паралелни разбој Греда Проширени садржаји: На тлу и справама сложеније вежбе и комбинација вежби	исправка грешака		активно ст	вежбања из гимнастике за развој моторичких способности;			
	Основне тимских и спортичких игара	Развијање психомоторних особина ученика, примена научених елементат технике у игри, примена основних правила у игри, учествов	Одбојка: Основни елементи технике, тактике и правила игре; Футсал: Игра уз примену правила Рукомет: Игра уз примену правила Кошарка: Сложенији елементи	Демонстрација, објашњавање, анализирање, исправка грешака		Практичан рад, вежбање, демонстрација, активно ст	изведе елементе одбојкашке технике; примени основна правила одбојке; користи елементе технике у игри; примени основне тактичке елементе спротских игара;	Објашњавање Демонстрација Исправка грешака	Практичан рад Увежбавање	

		ање на такмичењима	технике, тактике и правила игре Активност по избору			учествује на унутародељенским такмичењима;			
Плес и ритмика	Развијање психомоторних особина ученика, кретање, вежбање уз музику, научено народно коло, основни кораци плеса	Основни садржаји Вежбе са вијачом. Вежбе са обручем Вежбе са лоптом Народно коло „Моравац“ Народно коло из краја у којем се школа налази. Проширени садржаји Састав са обручем. Састав са лоптом. Састав са вијачом.	Демонстрација, објашњавање, анализирање, исправка грешака		Практичан рад, вежбање, демонстрација, активно ст	Изведе кретања у различитом ритму, Игра народно коло, Изведе основне кораке плеса из народних традиција других култура, Изведе вежбе и саставе уз музичку пратњу	Објашњавање Демонстрација Исправка грешака	Практичан рад Увежбавање	

	Полигон и	Развијање психомоторних особина, примена стечених знања у спорту, рекреацији итд.	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима	Демонстрација, објашњавање		Практичан рад вежбање	Вреднује утицај примењених вежби на организам	Објашњавање Демонстрација Исправка грешака	Практичан рад вежбање	
Физичка и здравствена култура	Физичко вежбање и спорт	Стицање знања, ставова и вредности о вежбању, физичком васпитању, спорту рекреацији и здрављу	Основни садржаји Основна подела вежби. Функција скелетно-мишићног система. Основна правила Одбојке. Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалн	Демонстрација, дискусија, анализирање, поређење, објашњавање		Дискусија, вежбање, поређење, усмено излагање	процени ниво сопствене дневне физичке активности; користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности; процени последице недовољне физичке активности примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; одговорно се односи према објектима, справама и	Објашњавање Анализирање демонстрација	Поређење Дискусија демонстрација	

			<p>их добара која се користе у вежбању. Облици насиља у физичком васпитању и спорту. Навијање, победа, пораз решавање спорних ситуација. Писани и електронски извори информац ија из области физчког васпитања и спорта. Вежбање у функцији сналажења у ванредним ситуација ма. Значај вежбања за одбрамбен о- безбеднос</p>			<p>реквизитима; примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама; примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима; решава конфликте на друштвено прихватљив начин; пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско- рекративних активности; прихвати победу и пораз; уважи различите спортове без обзира на</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			не потребе. Повезанос т физичког вежбања и естетике. Породица и вежбање Планирањ е вежбања.				лично интересовање; примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама; повеже значај вежбања за одређене професије; вреднује лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; подстиче породицу на редовно вежбање;			
Здра вств ено васп ита ње	Зна утицај физичко г вежбања на здравље, правила н начин исхране, примењу је здравств ено- хигијенс ке мере,	Основни садржаји Утицај аеробног вежбања (ходања, трчања и др.) на кардио- респирато рни систем. Здравствен о- хигијенске мере пре и	Објашња вање, демонстр ација, дискусиј а, усмено излагање			Усмено излагањ е, дискусиј а, упоређи вање са ситуаци јама из свакодн евног живота	повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; користи здраве намирнице у исхрани;	Објашњ авање Анализи рање демонст рација	Усме но излаг ање, диску сија, упоре ђива ње са ситуа цијам а из свако дневн ог	

		<p>препознаје врсту повреда и правилно реагује, чува животну средину</p>	<p>после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеини и беланчевине) у исхрани. Подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног конзумирања. Прва помоћ након површинских повреда (посекотина и одеротина).</p> <p>Вежбање у различитим временски</p>				<p>разликује корисне и штетне додатке исхрани; примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом</p>		<p>живота</p>	
--	--	---	--	--	--	--	--	--	----------------------	--

			<p>м условима. Чување околине при вежбању. Последице конзумира ња дувана и алкохола. Додаци исхрани – суплемент и. Вежбање и менструал ни циклус. Значај заштите репродукт ивних органа приликом вежбања.</p>							
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: СЕДМИ

72 часа

Циљ наставног предмета:

Осигурати да сви ученици стекну базичну језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, да развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

ЗАДАЦИ

Стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе страног језика сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе страног језика буду у пуној мери реализовани, развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова,

стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика, усвајање основних знања из страног језика која ће ученику омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи,

оспособљавање ученика да настави, на вишем нивоу образовања, самостално учење истог или других страних језика на различите начине и у свим околностима које живот створи, стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ужег и ширег окружења,

богаћење себе упознајући другог,

стицање свести о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама,

развијање радозналости, истраживачког духа и отвореност према комуникацији са говорницима других језика,

уочавање значаја личног залагања у процесу учења страног језика

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1	Кумиры молодёжи Описивање нечијег изгледа, музички инструменти, музички жанрови	Ширење лексичког круга на тему музике, музички жанрови и спољашњег изгледа неке особе . Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи
2	Счастливого пути Путовање возом: речи и информације, млади победници музичког такмичења, добили су као награду пут у Суздаль	Ученик уме да разговара о превозу, како рећи чиме се неко вози, разговара о превозним средствима, како питати неког за пут, описивање пута, разговор о неком граду
3	Летняя школа в России Чланови породице, породично стабло, просторије у кући и спремање просторија Летња школа руског језика у Русији, екскурзија Шта се у ресторану може наручити за јело и пиће? Како наручити ? како разговарати с конобаром/ конобарицом?	Ученик уме да исприча о члановима породице, како рећи да је нешто нечије, како рећи да је нешто неправедно. Позивање некога на јело, изражавање забринутости, како питати када неко нешто ради, како испричати нешто о себи, даје одговоре у вези са количином, купује производе у продавници / на пијаци, наручује у ресторану, пише списак за куповину, размењује информације о ценама производа и рачунање цена

4	Мы умеем веселиться Делови тела Описивање традиционалне недеље Масленице и како се праве традиционалне руске палачинке	Ученик уме да говори о нешто празницима, да изражава слагање са неким
5	В Сибири Сибир: природне лепоте и еколошки проблеми	Ученик уме да говори о слободном времену, како га искористити и да предложи неке заједничку активност, изнесе позитивне коментаре о нечијим вештинама, разговара о изненадном проблему, да описује одећу других људи, да изражава слагање са неким Ученик уме да да исприча о природним лепотама Сибира и еколошким проблемима, тражи решења за неки проблем, одговарање на имејл, како рећи да ли се неке нешто свиђа
Укупан број часова 72		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника-кључни појмови
1 Како описати нечији изглед Како описати оркестар Како говорити о музичким инструментима како испричати шта неко уме да ради и које склоноси има Како испричати чиме се неко бави Како описати изглед и карактер неке особе Глаголаи – уметь, мпчь, давать Употреба повратних глагола заниматся, интересоватся, увлекатся Изражавање времена различитим средствима (глаголи, прилози, предложно – падежне конструкције Придеви: карактерне особине Придеви: творба антонима с префиксом не- Присвојне заменице : множина Васпитни	Наставне методе - текстуална - разговорна – демонстративно -илустративна - игровне активности - писани радови - решавање вежбања - интерактивна (кооперативна) Наставни облици рада -фронтални – индивидуални - у пару – групни Наставна средства уџбеник - радна свеска - свеска за граматику - компакт-диск - ЦД плејер - Power Point презентације - табла - коверте	- Међупредметне компетенције: – комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, естетичка компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема, дигиталне компетенције	Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика	Говор Ученик може да: - пожели добродошлицу, пита и каже где је ко провео летњи распуст, - започне и заврши телефонски разговор, - похвали, - позове у госте, - каже и пита за године. Слушање и читање: ученик разуме речи и изразе везане за тему распуста, географије Русије. Писано изражавање: ученик може да напише, у неколико реченица, где је и како провео летњи распуст. Ученик: - препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну), - познаје и/или користи правилно одређени број морфолошких облика и синтаксичких структура са прошлим временом, основним и редним бројевима, номинативом именица. Ученик: зна да наброји и покаже на карти реке, језера, градове у Русији,	- Ученик: Описује -Прати инструкције наставника -Пише -Чита -Решава задатке -Преводи -Израђује пано - Израђује презентације Наставник: - Пише на табли - Даје инструкције - -Прати рад - Оцењује - Процењује - Извештава Повратни глаголи

<p>- Подстицање жеље и интересовања за проширивање знања из руског језика Схватање значаја понављања градива и редовног рада и учења, развијање радних навика - Стварање представе о наученом Позивање у госте - Причање о летњем распусту - Проналажење у текстовима одређене информације - Певање руских песама</p>	<p>-одштампан материјал за увежбавање и проверу усвојености граматичких и лексичких садржаја - слушају - читају -пишу -преписују -драматизују минидијалоге - одговарају на питања -постављају пита - раде вежбања - праве пано или презентацију -учествују у играма чита - пише - објашњава -даје упутства - поставља питања -помаже ученицима да искажу оно што желе - исправља грешке у изговору - подстиче активност ученика - саставља задатке за вежбање и писмене провере знања - припрема за час фотокопиран материјал за увежбавање обрађених граматичких садржаја - организује време на часу - прегледа домаће задатке, контролне вежбе - информише ученика о критеријумима оцењивања - води евиденцију о сваком ученику: о доношењу прибора на час, домаћим</p>			<p>каже шта је филибар и како се добија, да препозна знаменитости Сочија. Ученик повезује знања Ученик уме да употреби комуникативне функције у вези са темом путовање Ученик разуме кључне информације у материјалу који слуша Ученик препознаје познату лексику, изводи и примењује правила Ученик уме да опише спољашњи изглед неке особе Ученик разуме кључне информације у материјалу који слуша ченик уме да опише спољашњи изглед неке особе ученик препознаје познату лексику , изводи и примењује правила уме правилно да употреби познате комуникативне функције и у неколико реченица да основне податке о себиученик уме правилно да употреби предлог у конструкцијама играти в/на уме правилно да употреби глагол, именицу у инструменталу, да образује именицу ж.р. са значењем занимања, уме да уочи грешке и неправилности у тексту и труди се да их исправи да правилно изводи граматичка правила у односу на српски језик уме правилно да мења и употребљава присвојне заменице, да даје одговоре на постављене задатке</p>	
--	---	--	--	---	--

	задацима, одговарањима	0			
<p>2.</p> <p>- Обнављање и прошири-вање лексике и комуни-кативних јединица на тему путовање возом</p> <p>- Добијање информација на железничкој станици</p> <p>Како проверити када воз полази / долази</p> <p>Како купити карту</p> <p>Како испричати причу у сликама</p> <p>Како испричати о географским особинама неког места</p> <p>Како испричати о путовању возом / аутобусом / авионом</p> <p>Како употребити тачан глагол кретања</p> <p>Усвајање реченичних модела за конверзацију како се снаћи на железничкој станици, како питати за цену карте, како прочитати возну карту</p> <p>- Именице мушког рода</p> <p>Именице : изражавање времена предлошко падежним конструкцијама (датив, инструментал и локатив)</p> <p>- Непроменљиве именице</p> <p>Глаголи одређеног и неодређеног кретања</p> <p>- Развијање одговорности да се редовно раде домаћи задаци</p> <p>- Навикавање ученика да самостално доносе закључке у вези са граматичким правилима и њиховом применом</p> <p>- Развијање љубави према руској музици</p> <p>- Причање о свом путовању</p> <p>- Постављање питања и давање одговора о датој теми</p>	<p>- текстуална</p> <p>- разговорна</p> <p>- демонстративна</p> <p>-илустративна</p> <p>-игровне активнос</p> <p>- писани радови</p> <p>- решавање вежб</p> <p>- интерактивна (кооперативна)</p> <p>- фронтални</p> <p>- индивидуални</p> <p>- у пар</p> <p>- групни</p> <p>удбеник</p> <p>- радна свеска</p> <p>- свеска за</p> <p>граматику</p> <p>- компакт-диск</p> <p>- ЦД плејер</p> <p>- Power Point презентација</p> <p>- табла - слике на којима су приказане разне врсте спортова</p> <p>-фотографије познатих српских, руских и светских спортиста</p> <p>-одштампан материјал за увежбавање и проверу усвојености граматичких и лексичких садржаја</p> <p>- слушају</p> <p>- читају</p> <p>-пишу</p> <p>-преписују</p> <p>-драматизују</p> <p>-минидијалоге</p> <p>- одговарају на питања</p>	<p>- српски језик</p> <p>- физичко васпитање</p> <p>-информационе технологије</p> <p>- музичко васпитање</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, естетичка компетенција, одговоран однос према окоolini, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Посматрање</p> <p>Испитивање</p> <p>Тестирање</p> <p>Писмене провере</p> <p>Ученички радови</p> <p>Пројекти</p> <p>Истраживања</p> <p>Самоевалуација ученика</p>	<p>Говор Ученик може да: - пита и каже о путовању. Слушање и читање: ученик разуме речи и изразе везане за тему путовања.</p> <p>Ученик: - препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну), - познаје и/или користи одређени број правилних морфолошких облика именица и придева мушког рода и синтаксичких структура.</p> <p>Развијање интереса за учење руског језика, руске културе и културолошких одлика Русије</p> <p>Ученик уме правилно да употреби нове лексичке јединице, труди се да што правилније изговара речи</p> <p>Ученик правилно употребљава прилоге место и правац и уме да их разликује, да мења именице на –ие, да препозна глаголе кретања и разликује две групе ових глагола</p> <p>Ученик уме правилно да употреби предлошко – падежне конструкције у прилошким одредбама места и правца</p> <p>Ученик зна коњугацију глагола братъ</p> <p>Ученик уме да препозна глаголе кретања и да их промени у садашњем времену, разликује и правилно употребљава глаголе одређеног и неодређеног кретања</p>	<p>Активности наставника:</p> <p>- праћење активности и ангажованости ученика на часу - израда, контролисање и прегледање домаћих задатака</p> <p>- усмено испитивање</p> <p>- граматичка вежбања – састави</p> <p>- кратке писмене провере знања</p> <p>- анкета за ученике о самоевалуацији</p> <p>- портфолио</p> <p>- Ученик:</p> <p>Описује</p> <p>-Прати инструкције наставника</p> <p>-Пише</p> <p>-Чита</p> <p>-Решавва задатке</p> <p>-Преводи</p> <p>-Израђује пано</p> <p>- Израђује презентације</p>

<p>- Вођење дијалога о датој теми од неколико реплика - Правилно коришћење облика граматичких облика у контексту - Тражење информација на интернету - Певање руских песама</p>	<p>-постављају пита - раде вежбања - праве пано или презентацију -учествују у играма</p>				
<p>3 - Усвајање лексике и комуникативних функција везаних за јела и оброке - Усвајање лексике и комуникативних функција везаних за породицу - Усвајање лексике и комуникативних функција везаних за послове у кући - Усвајање лексике и комуникативних функција везаних за просторије - Понашање за столом - Развијање осећаја да у кући треба помоћи родитељима - Развијање радних навика Разговор о омиљеним јелима, куповини намирница у продавници, кућним пословима и обавезама у кући, изрази учтивости за столом - Певање руских песам у кући Како испричати очлановима породичним односима и о томе колико ко има година Назив просторија у стану и обавезе приликом распремања просторија Како направити породично стабло своје породице и неких познатих породица Како исказати нечију годину рођења Како исказати пун датум неког догађаја Како задати неке да нешто уради Разумевање ресторанског менија Како описати неке активности у будућем времену Како наручити јело и пиће у ресторану</p>	<p>- слушају - читају - пишу - преписују -драматизују минидијалоге - одговарају на питања - постављају пита - раде вежбања - учествују у играма – певају - чита -пише - објашњава - даје упутства -поставља питањ -помаже ученицима да искажу оно што желе -исправља грешке у изговору -подстиче активнос ученика - саставља задатке за вежбање и писмене провере знања - припрема за час фотокопиран материјал за увежбавање обрађених граматичких садржаја -организује време на часу - прегледа дома задатке, контролне вежбе - информише ученика о критеријумима оцењивања</p>	<p>- српски језик - народна традиција - музичка култура Међупредметне компетенције: –комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, естетичка компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>Говор Ученик може да: - представи чланове своје породице, - пита и каже шта ко воли да једе за доручак, ручак и вечеру, - употреби изразе учтивости за столом приликом јела, - каже шта он ради од кућних послова, - наброји просторије у кући. Слушање и читање: ученик разуме речи и изразе везане за тему породице, јела, кућних послова. Писано изражавање: ученик може да напише о својој породици, својим обавезама, опише свој стан/кућу, напише списак за продавницу. Ученик: - препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну), - познаје и/или користи одређени број правилних морфолошких облика и синтаксичких структура до сада научених. Ученик зна која су руска национална јела Ученик разуме кључне информације, уме правилно да образује номинатив множине именица Ученик препознаје облик императива и уме да га образује од познатих глагола Ученик је усвојио обрађене редне бројеве Ученик правилно исказује датумеученик препознаје познату лексику, изводи и примењује правила Ученик је усвојио промену глагола <i>есть</i> и <i>дать</i> Уме да образује просто и сложено будуће време Ученик разликује свршени и несвршени вид</p>	<p>Наставник: - праћење активности и ангажованости ученика на часу - израда, контролисање и прегледање домаћих задатака - усмено испитивање - кратке писмене провере знања - анкета за ученике о самоевалуацији – - Ученик: Описује -Прати инструкције наставника -Пише -Чита -Решавва задатке -Преводи -Израђује пано - Израђује презентације</p>

<p>Редни бројеви већи од 40 Године и датуми: година рођења и пун датум Глаголи : императив глагола Глаголи будуће време: употреба вида глагола са префиксом – по Глагол есть и дать - Обнављање и проширивање лексике и комуникативних јединица на тему породица</p> <p>Развијање доброг укуса - Подстицање заинтересованости да се упознају обичаји руског народа - Навикавање ученика да самостално доносе закључке у вези са граматичким правилима и њиховом применом - Развијање и подстицање радних навика - Развијање љубави према руској музици</p>	<p>- води евиденцију о сваком ученику: о доношењу прибора на час, домаћим задацима, о одговарању</p>				
<p>4. Како испричати нешто о руским празницима и народној традицији Како описати лутку која се прави з Масленицу (делови тела) Како разумети рецепт за палачинке (блины) Разговор на тему Масленице и / илинеког другог празника и припрема за празник Како разумети и реаговати на програм Масленице Потпуна и делимична негација Употреба непрелазних повратних и прелазних глагола : начинаться- начинать, кончатся - кончатъ Како питати шта је дозвољено / није дозвољено Како рећи када се лоше осећаш Како се одговара на питање лекара Показне заменице: этот (обнављање) и тот (јед. И мн.) Глаголи : слушать и слышать Код лекара</p>	<p>- слушају - читају - пишу - преписују -драматизују минидијалоге - одговарају на питања - постављају питања - раде вежбања - учествују у играма – певају</p> <p>- чита -пише - објашњава - даје упутства -поставља питања -помаже ученицима да искажу оно што желе -исправља грешке у изговору -подстиче активнос ученика - саставља задатке за вежбање и писмене провере знања</p>	<p>- српски језик - музичка култура</p> <p>Међупредметне компетенције: –комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, естетичка компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>. Писано изражавање: ученик зна да напише, неколико реченица, о омиљеном празникуј, Ученик: - препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну), - правилно записује познату лексику, - познаје и/или користи одређени број правилних морфолошких облика глагола кретања, именица, придева. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА Ученик је упознао основне карактеристике руског празника Масленице Ученик је усвојио обрађену лексику на тему празника Ученик правилно употребљава комуникативне функције Ученик зна разлику између глагола начинать / кончатъ и начинаться / кончатся Ученик правилно употребљава показне заменице этот и тот</p>	<p>- Наставник праћење активности и ангажованости ученика на часу - израда, контролисање и прегледање домаћих задатака - усмено испитивање - кратке писмене провере знања - анкета за ученике о самоевалуацији - Ученик: Описује -Прати инструкције наставника -Пише -Чита -Решавља задатке -Преводи -Израђује пано - Израђује презентације</p>

<p>Употреба речи можно и нељеза (у садашњем, прошлом и будућем времену) Употреба глагола неодређеног кретања и глагола „ бити,, - текстуална - разговорна - демонстративно-илустративна - игровне активности - проналажење информација на интернету</p>	<p>- припрема за час фотокопиран материјал за увежбавање обрађених граматичких садржаја -организује време на часу - прегледа дома задатке, контролне вежбе - информше ученика о критеријумима оцењивања - води евиденцију о сваком ученику: о доношењу прибора на час, домаћим задацима, о одговарањи</p>			<p>Ученик правилно употребљава глаголе слышать и слушать Ученик правилно употребљава речи можно и нељеза у садашњем , прошлом и будућем времену Ученик препознаје обрађену лексику, изводи и примењује правила Ученик правилно употребљава глаголе кретања Ученик може правилно да напише краће писмо</p>	
<p>5.Како испричати о животној средини и животињама-Именовање домаћих и дивљих животиња Како направити списак потребних ствари за путовање Како рећи да нам је нешто потребно / непотребноКако навести разлоге за одлазак у Сибир и разлоге против тога Како написати извештај Глаголи кретања Предлози: употреба предлога в/на (куда?) и из / с (откуда?) Употреба речи нужен/ нужна/ нужно/ нужны (у садашњем времену) Како учествовати у разговору о еколошким проблемима Како испричати о важним стварима које се тичу заштите животне средине Како аргументовати и бранити своје мишљењеусловна реченица са если Изражавање циља зависном реченицомс везником чтобы +инфинитив</p>	<p>Методе текстуална - разговорна - демонстративно-илустративна - игровне активности - решавање вежбања - интерактивна (кооперативна) наставни облици рада -фронтални - индивидуални - у пару - групни Наставна средства уџбеник - радна свеска - свеска за граматику - компакт-диск - ЦД плејер - компјутер - Power Point презентација - одштампани материјал за увежбавање и</p>	<p>Корелација - српски језик - биологија -географија - музичка култура</p> <p>Међупредметне компетенције: –комуникација, сарадња, тимски рад, компетенција за учење, естетичка компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема, дигиталне компетенције</p>	<p>Посматрање Испитивање Тестирање Писмене провере Ученички радови Пројекти Истраживања Самоевалуација ученика</p>	<p>Ученик може да: - наброји домаће и дивље животиње Слушање и читање: ученик разуме речи и изразе везане за тему животиња, бриге о животињама,. Писано изражавање: ученик може да напише, у неколико реченица, о свом кућном љубимцу.Ученик: - препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну), - правилно записује познату лексику Ученик може да: - употреби фразе и изразе да упореди човекове особине са животињом, нпр. лукав као лисица, плашљив као зец, Ученик правилно употребљава лексичке јединице и комуникативне функције које се односе на заштиту животне средине Ученик правилно употребљава глаголе кретања са различитим префиксима, правилно употребљава речи нужен/нужна / нужно / нужны у садашњем времену Ученик може да води краћи дијало на руско језику и разуме одслушани текст, правилно употребљава</p>	<p>Наставник: Еволуација - праћење активности и ангажованости ученика на часу - израда, контролисање и прегледање домаћих задатака - усмено испитивање - кратке писмене провере знања - анкета за ученике о самоевалуацији – портфолио</p> <p>- Ученик: Описује -Прати инструкције наставника -Пише -Чита -Решава задатке -Преводи -Израђује пано - Израђује презентације</p>

<p>- Обрада лексике и усвајање основних комуникативних јединица на тему екологија.Постављање питања и давање одговора о животној средини</p> <p>- Проналажење одређене информације у текстовима - Певање руских песама</p>	<p>проверу усвојености граматичких и лексичких садржаја</p>			<p>конструкције за изражавање поседовања</p> <p>Ученик правилно изговара обрађене речи и изразе</p>	
--	---	--	--	---	--

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. Разред	1. ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	2. ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	3. ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	4. ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	5. РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке;

			Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	6. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	7. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	8. ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	9. ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	4	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	10. ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	11. ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	3	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	12. ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	13. ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.

	14. ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	1	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.
	15. ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, ДИМЕНЗИЈА И ЦЕНА	2	Вођена анализа текста. Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Разумевање звучног записа без текстуалне подршке; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; мини-дијалози; израда презентације.

Допунска настава – руски језик, 7. разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. Разред	1. ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	2. ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	3. ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;

	ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ		Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	4. ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	5. РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	6. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	7. ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	8. ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	9. ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	4	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.

	10. ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	11. ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	3	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	12. ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	13. ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	14. ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	1	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.
	15. ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, ДИМЕНЗИЈА И ЦЕНА	2	Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; Склапање измешаних фрагмената текста смисаону целину, одговарање на питања, попуњавање празнине у тексту, решавање задатака вишеструког избора; решавање задатака тачно/нетачно. мини-дијалози.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:ФИЗИКА

РАЗРЕД: седми

Циљнаставног предмета:Учења физике јесте упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе,стицање основне научне писмености,оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање,усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме
1.	СИЛА И КРЕТАЊЕ		Циљ теме је да ученици усвоје,разумеју и примене појмове убрзања,силе,Равномерно променљиво праволинијског кретања,представљају разне врсте кретања помоћу графика.
3.	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ.СИЛЕ ТРЕЊА		Циљ теме је да ученици усвоје,раумеју и примене појмове убрзања под дејством силе Земљине теже,појмове слободног пада,хица навише и наниже,силе трења и силе отпора средине.
3.	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	-	Циљ теме је да ученици усвоје,разумеју и примене, појмове равнотеже тела,појмове слагања и разлагања сила,појам полуге,силе потиска и Архимедовог закона и његове примене.
4.	МЕХАНИЧКИ РАД,СНАГА И ЕНЕРГИЈА		Циљ теме је да ученици усвоје,разумеју и примене појмове механичког рада,енергије,кинетичке и потенцијалне енергије,снаге и коефицијента корисног дејства,закона одржања енергије
5.	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ		Циљ теме је да ученици усвоје,разумеју и примене појмове температуре,топлотног ширења ,количине топлоте.
Укупан број часова	72		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>1.СИЛА И КРЕТАЊЕ</p> <p>Сила као узрок промене брзине тела. Појам убрзања.</p> <p>Успостављање везе између силе, масе тела и убрзања. Други Њутнов закон.</p> <p>Динамичко мерење силе. Међусобно деловање два тела – силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон. Примери</p> <p>Равномерно променљиво праволинијско кретање. Интензитет, правац и смер брзине и убрзања. Тренутна и средња брзина тела.</p> <p>Зависност брзине и пута од времена при равномерно променљивом праволинијском кретању.</p> <p>Графичко представљање зависности брзине тела од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања.</p>	<p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Фронтални -Индивидуални <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) Експериментална метода-(метода испитивања појава и 	<p>Компетенције за учење;</p> <p>Дигитал. Компетенције</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>-Усмена провера</p> <p>-Писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба)</p> <p>-Рад на експерименталним вежбама</p> <p>-Израда панона</p> <p>-Израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>	<p>– анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем</p> <p>– примени Њутнове законе на кретање тела из окружења</p> <p>-разликује скаларне и векторске физичке величине</p> <p>-користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички</p> <p>-демонстрира појаве:инерција тела,убрзано</p>	<p>Ученици:</p> <p>Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске</p> <p>Наставник:</p> <p>Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	<p>Сила,убрзање,Други Њутнов закон,силе акције и реакције,Трећи Њутнов закон,равномерно променљиво праволинијско кретање,тренутна брзина,средња брзина</p>

<p>Демонстрациони огледи: – Илустровање инерције тела помоћу папира и тега. – Кретање куглице низ Галилејев жљеб. – Кретање тела под дејством сталне силе. – Мерење силе динамометром. – Илустровање закона акције и реакције помоћу динамометара и колица, колица са опругом и других огледа (реактивно кретање балона и пластичне боце).</p> <p><i>Лабораторијске вежбе</i> 1. Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жљеб. 2. Провера Другог Њутновог закона помоћу покретног тела (колица или помоћу Атвудове машине)</p>	<p>процеса у природи)</p>			<p>кретање, кретање тела под дејством сталне силе и силе акције и реакције на примерима из окружења</p> <p>-решава квалитативне,кв антитативне и графичке задатке из кинематике и динамике кретања тела.</p>		
<p>2.КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ.СИЛЕ ТРЕЊА Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. Галилејев оглед. Слободно падање тела, бестежинско стање. Хитац нависше и хитац наниже.</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање,</p>	<p>Компетенције за учење; Дигитал. Компетенције Решавање проблема</p>	<p>-усмена провера -писмена провера -Рад на екперименталним вежбама -израда панона</p>	<p>– анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања у дискусији,прате оглед,прате</p>	<p>Убрзање силе Земљине теже,слободан пад,бестежинско стање,хитац наниже,хит</p>

<p>Силе трења и силе отпора средине (трење мировања, клизања и котрљања). Утицај ових сила на кретање тела.</p> <p><i>Демонстрациони огледи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Слободно падање тела различитих облика и маса (Њутнова цев, слободан пад везаних новчића...). – Падање тела у разним срединама. – Бестежинско стање тела (огледи са динамометром, с два тега и папиром између њих, са пластичном чашом која има отвор на дну и напуњена је водом). – Трење на столу, косој подлози и сл. – Мерење силе трења помоћу динамометра. <p><i>Лабораторијске вежбе</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Одређивање убрзања тела које слободно пада Одређивање коефицијента трења клизања 	<p>образлагање, објашњавање)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) -Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима 	<p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Предузимљивост и оријентација</p> <p>ка предузетништва у</p>	<p>-израда мапи ума</p>	<p>-покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање</p> <p>-демонстрира појаву кретања тела под дејством силе Земљине теже и силе трења на примерима из окружења</p> <p>-примењује Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења</p> <p>-решава квалитативне и квантитативне и графичке задатке (кинематикаи динамика кретања тела ,трење)</p>	<p>демонстрацију,илуструју,бележе у свеске</p> <p>Наставник:</p> <p>Даје објашњења ученицима,усмерева их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	<p>ац навише,сила трења ,коефицијент трења,сила отпора средине</p>
<p>3.РАВНОТЕЖА ТЕЛА</p> <p>Деловање две силе на тело, појам резултујуће силе кроз различите примере слагања сила.</p> <p>Разлагање сила.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: 	<p>Компетенције за учење;</p> <p>Дигитал. Компетенције</p>	<p>-Усмена провера</p> <p>-писмена провера</p> <p>-Рад на експеримента</p>	<p>разликује скаларне и векторске физичке величине</p>	<p>Ученици:</p> <p>Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања</p>	<p>Слагање сила,разлагање сила,равнотежа тела,полуга ,момент</p>

<p>Појам и врсте равнотеже тела. Полуга, момент силе. Равнотежа полуге и њена примена. Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закон и његова примена. Пливање и тоњење тела. <i>Демонстрациони огледи:</i> – Врсте равнотеже помоћу лењира или штапа. – Равнотежа полуге. – Услови пливања тела (тегови и стаклена посуда на води, Картезијански гњурац, суво грожђе у минералној води, свеже јаје у води и воденом раствору соли, мандарина са кором и без коре у води, пливање коцке леда на води...).</p> <p><i>Лабораторијске вежбе</i> 1. Одређивање густине чврстог тела применом Архимедовог закона.</p>	<p>- Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) -Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима</p>	<p>Решавање проблема</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Предузимљивост и оријентација</p> <p>ка предузетништва</p>	<p>лним вежбама -израда панона -израда мапи ума</p>	<p>– покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења; – наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу; – прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања на води -решава квалитативне и квантитативне задатке који се односе на равнотежу полуге и силу потиска</p>	<p>,учествују у дискусији, прате оглед, прате демонстрацију, илуструју, бележе у свеске</p> <p>Наставник: Даје објашњења ученицима, усмерава их ка правилним закључцима, води дискусију, демонстрира, илуструје, објашњава, изводи огледе,</p>	<p>силе, крак силе, оса ротације, сила потиска</p>
<p>4.МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА.СНАГА</p> <p>Механички рад. Рад силе. Рад силе теже и силе трења.</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>Компетенције за учење;</p> <p>Дигитал. Компетенције</p>	<p>-усмена провера -писмена провера -Рад на експеримент</p>	<p>-повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника, самостално закључују, слушају питања</p>	<p>Механички рад, механичка енергија, кинетичка енергија, потенцијална</p>

<p>Квалитативно увођење појма механичке енергије тела. Кинетичка енергија тела. Потенцијална енергија. Гравитациона потенцијална енергија тела. Веза између промене механичке енергије тела и извршеног рада. Закон о одржању механичке енергије. Снага. Коефицијент корисног дејства. <i>Демонстрациони огледи:</i> – Илустровање рада утрошеног на савладавање силе трења при клизању тела по различитим подлогама, уз коришћење динамометра. – Коришћење потенцијалне енергије воде или енергије надуваног балона за вршење механичког рада. – Примери механичке енергије тела. Закон о одржању механичке енергије (Галилејев жљеб; математичко клатно; тег са опругом) <i>Лабораторијске вежбе</i></p>	<p>Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима</p>	<p>Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Комуникација Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>алним вежбама -Израда панона -Израда мапи ума</p>	<p>– разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом; – демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке применом закона одржања</p>	<p>,учествују у дискусији, прате оглед, прате демонстрацију, илуструју, бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима, усмерава их ка правилним закључцима, води дискусију, демонстрира, илуструје, објашњава, изводи огледе,</p>	<p>енергија, за кон о одржању енергије, снага, коефицијент корисног дејства</p>
--	---	---	--	--	---	---

<p>1. Одређивање рада силе под чијим дејством се тело креће по различитим подлогама.</p> <p>2. Провера закона одржања механичке енергије помоћу колица.</p>						
<p>5.ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ</p> <p>Честични састав супстанције:молекули и њихово хаотично кретање.</p> <p>Топлотно ширење тела. Појам и мерење температуре. Унутрашња енергија и температура. Количина топлоте. Специфични топлотни капацитет. Топлотна равнотежа. Агрегатна стања супстанције.</p> <p><i>Демонстрациони огледи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Дифузија и Брауново кретање. – Ширење чврстих тела, течности и гасова (надувани балон на стакленој посуди – флаши и две посуде са хладном и топлим во- 	<p>Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p> <p>Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација</p>	<p>Компетенције за учење;</p> <p>Дигитал. Компетенције</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>-усмена провера -писмена провера -Рад на експерименталним вежбама -Израда панона -Израда мапи ума</p>	<p>-разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте с једног тела на друго,</p> <p>-анализира промене стања (димензија, запремине и агрегатног стања)приликом хлађења или грејања</p> <p>-наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално тално закључују,слушају питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске</p> <p>Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	<p>Брауново кретање,топлота,топлотно ширење,температура,унутрашња енергија,количина топлоте,специфични топлотни капацитет</p>

дом, Гравесандов прстен, издужење жице, капилара...).				рационалног коришћења		
Лабораторијске вежбе 1. Мерење температуре мешавине топле и хладне воде после успостављања топлотне равнотеже.						

Допунска настава – физика

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7.разред	Сила и кретање	7	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Кретање тела под дејством силе теже.Силе трења	3	Прате објашњења наставника, самостално закључују, слушају питања и одговоре других ученика, учествују у дискусији коју води наставник, прате оглед.
	Равнотежа	3	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Механички рад,снага и енергија	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Топлотне појаве	2	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке

			других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
--	--	--	--

Додатна настава – физика

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7.разред	Сила и кретање	6	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Кретање тела под дејством силе теже.Силе трења	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Равнотежа	2	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Механички рад,снага и енергија	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	Топлотне појаве	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1.	ЉУДСКА ПРАВА	Циљ теме је да ученици усвоје појмове људских права, уме да опише везу између правца појединца и општег добра и штити своја права на начин којим не угрожава друге и њихова права
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Циљ теме је да ученици усвоје сврху постојања политичких странака, наведу кораке од предлагања до усвајања закона и умеју да образложе на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Циљ теме је да ученици препознају и одупру се различитим облицима вршњачког притиска и препознју опасност када се нађу у великој групи људи и заштите се.
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Циљ теме је да ученици учествују у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине, у дискусији показују вештину активног слушања, умеју да износу свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин, пронађу, критички разматрају и користи информације из различитих извора.
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
1.ЉУДСКА ПРАВА Карактеристике људских права-урођеност, универзалност	Облици рада: - Фронтални -Индивидуални	Компетенције за целоживотно учење;	усмено	– наведе и опише основне карактеристике људских права;	Ученици: Прате објашњења наставника, самос	Људска права, правда

<p>,неотуђивост, недељивост. Опште добро. Права појединца и опште добро. Сукоб појединачних права и општег добра. Права и правда.</p>	<p>-Групни Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалошка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа)</p>	<p>Дигитал. Компетенције Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама</p>		<p>– својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; – образложи личну одговорност у заштити свог здравља; -штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права</p>	<p>тално закључују, слушај у питања ,учествују у дискусији, прате оглед, прате демонстрацију, ил уструју, бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима, усмерава их ка правилним закључцима, води дискусију, демонстрира, илуструје, објашњава</p>	
<p>2. ДЕМОКРАТСКО ДУШТВО Политичке странке у вишепартијском систему – владајуће и опозиционе. Народна скупштина – сврха и надлежности. Народни посланици, посланичке групе.</p>	<p>Облици рада: - Фронтални - Индивидуални - Групни Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање,</p>	<p>Компетенције за целоживотно учење; Дигитал. Компетенције Сарадња Одговорно учешће у</p>	<p>усмено</p>	<p>– образложи сврху постојања политичких странака; – аргументује потребу ограничења и контролу власти; – наведе кораке од предлагања до усвајања закона;</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника, самостално закључују, слушај у питања ,учествују у дискусији, прате оглед, прате демонстрацију, ил</p>	<p>Полтичке странке, вишепартијски и систем, народна скупштина, посланичке групе, посланици, закон</p>

<p>Процедуре у раду Народне скупштине. Скупштинске дебате. Предлагање и доношење закона.</p>	<p>објашњавање) - Дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустрaтивно-демонстрaтивнa (приказивање слика, цртежа, илустрaција, видео записa)</p>	<p>демократском друштву Рад са подацимa и информацијa</p>		<p>-образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине</p>	<p>уструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усперaва их кa правилним закључцимa,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава</p>	
<p>3.ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Припадност групи. Групни идентитет као део идентитета младих. Односи у вршњачкој групи и њен утицај на појединца. Вршњачки притисак. Конформизам. Приватност – обим и границе.</p>	<p>Облици рада: - Фронтални -Индивидуални -Групни Методe рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима;</p>	<p>Компетенције за целоживотно учење; Дигитал. Компетенције Сарадња Одговорно учеће у демократском друштву Рад са подацимa и информацијa</p>	<p>усмено</p>	<p>-препозна и одупре се различитим облицимa вршњачког притиска; – препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се.</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушај у питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усперaва их кa правилним закључцимa,води дискусију,демонс</p>	<p>Вршњачка група,конформизам</p>

	<p>постављање питања)</p> <p>- Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа)</p>				трира,илуструје,објашњава	
<p>4.ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ</p> <p>Симулација Народне скупштине</p> <p>Одређивање улога и процедура у скупштини.</p> <p>Формирање посланичких група.</p> <p>Избор председника скупштине.</p> <p>Формулисање предлога закона.</p> <p>Скупштинска дебата.</p> <p>Гласање.</p> <p>Евалуација симулације.</p>	<p>Облици рада:</p> <p>- Фронтални</p> <p>-Индивидуални</p> <p>-Групни</p> <p>Методе рада:</p> <p>- Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање)</p> <p>- Дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања)</p> <p>- Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа,</p>	<p>Компетенције за целоживотно учење;</p> <p>Дигитал. Компетенције</p> <p>Сарадња</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p>	усмено	<p>– учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине;</p> <p>– у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин;</p> <p>– проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.</p>	<p>Ученици:</p> <p>Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске</p> <p>Наставник:</p> <p>Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава</p>	<p>Народна скупштина, посланичка група,скупштинска дебата</p>

	илустрација, видео запис)					
--	------------------------------	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Техника и технологија

РАЗРЕД: Седми

Циљ наставног предмета: Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа преузимајући и иницијативно.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
I	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	Упознати ученике са појмом и улогом машина и механизма; утицајем технологије на животну средину
II	САОБРАЋАЈ	Упознати ученике са саобраћајним средствима и њиховим најважнијим подсистемима; са машинама спољашњег и унутрашњег транспорта; оспособити ученике да самостално провере и подесе техничку исправност бицикла
III	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	Упознати и оспособити ученике за ортогонално и просторно представљање предмета и коришћење рачунарских апликација за CAD. Ученике треба упознати са наменом основних електронских компоненти рачунара и осталих ИКТ уређаја. Код ученика треба развити свест о значају коришћења рачунарске технике у апаратима, уређајима и производним процесима и објаснити појам улогу интерфејса у управљању и контроли.
IV	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	Упознати ученике са значајем рационалног коришћења ресурса и принципима очувања животне средине. Увести појам роботике и објаснити њен значај у савременој индустрији.
V	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	Ученици кроз практичан рад примењују претходно стечена знања и вештине. Садржаје треба реализова-ти кроз ученичке пројекте, од графичког представљања замисли, преко планирања, извршавања радних операција, маркетинга до процене и вредновања.
Укупан број часова	72	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активно сти ученика и наставника	Кључни појмови
<p>ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ Појам, улога и развој машина и механизма. Потрошња енергије у домаћинству и могућности уштеде. Утицај дизајна и правилне употребе техничких средстава на здравље људи. Зависност очувања животне средине од технологије. Професије (занимања) у</p>	<p>Да би се достигли исходи за ову област, потребно је повезати садржаје осталих области са примерима са којима се ученици готово свакодневно срећу, стимулисати их да препознају утицај технологије на живот и рад у свом окружењу као и да стекну знања о томе како су људи до сада решавали проблеме у борби за преживљавање. Појам и улогу машина и механизма и њихово коришћење у окружењу треба представити ученицима што је могуће више на практичним примерима користећи доступна и мултимедије. Потребно је упутити ученике да проналазе и откривају предности и противречности убрзаног развоја технологије методом истраживачког рада у групама. Посебну пажњу треба обратити утицају технологије на животну средину, а нарочито на експлоатацију сировина, загађење</p>	<p>Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини</p>	<p>Евиденција ученика: -оцењивање - посматрање -запажање ангажовано сти на часу -писмено испитивање -усмено испитивање - белешке - задовољство ученика на часу - домаћи задаци - оцењивање - ангажовано ст ученика ван часа</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; – повеже ергономију са здрављем и конфором људи при употреби техничких средстава; – анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; – истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству;</p>	<p>Активно сти ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање</p>	<p>Заштита животне средине, одрживи развој, Потрошња енергије, уштеда енергије, Дизајн, ергономија, здравље људи, Занимања у машинству</p>

<p>области машинства.</p>	<p>ваздуха производњу токсичних отпада и њихов утицај на климатске промене. Препорука је да се што више користе мултимедијални материјали, како готови, тако и они које су ученици сами урадили.</p> <p>На животну средину веома утиче и енергетска ефикасност. Да би ученици што лакше усвојили појам уштеде енергије, по-требно је упутити их да на примеру свог домаћинства истраже колика је потрошња енергије, који су највећи потрошачи и шта би било најбоље учинити да би се потрошња смањила. Ово је потребно остварити задајући ученицима да прикупе и обраде подат-ке о потрошњи појединих доступних уређаја и укупној количини потрошене енергије на месечном нивоу. У зависности од средине, може се истраживати и потрошња горива (грејање, самостални превоз, пољопривредне машине) и могућности уштеде.</p> <p>оквиру активности у којима користе машине и алате ученици су готово свакодневно изложени утицају дизајна на конфорно безбедно руковање машинама и уређајима. Без дубљег задирања у појам ергономије објаснити ученицима како је добар дизајн предуслов за квалитетнији и</p>	<p>Одговоран однос према здрављу</p>		<ul style="list-style-type: none"> – разликује врсте транспортних машина; – повезује занимања у области машинства са сопственим интересовањима; – управља моделима користећи рачунар; – објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја; – аргументује значај рационалног – врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду; – образложи значај примене савремених машина у машинској 	<p>питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка.</p> <p>Активно ст наставника: Објашњавање,</p>	
---------------------------	---	--------------------------------------	--	---	--	--

	<p>безбеднији рад, као и на који начин се треба прилагодити (став, правилно држање, безбедна растојања од машина, екрана) ради постизања комфора и очувања здравља.</p>			<p>индустрији предности роботизације производних процеса;</p>	<p>и демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговор у, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверав ање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирањ</p>	
--	---	--	--	---	--	--

					е рада, извођење закључака, праћење рада ученика, оцењивање.	
<p>САОБРАЋАЈ Машине спољашњег и унутрашњег транспорта. Подсистеми код возила друмског саобраћаја (погонски, преносни, управљачки, кочиони). Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају.</p>	<p>Област која се односи на саобраћај се реализује у континуитету као важна компонента саобраћајног васпитања. На почетку реализације ове области подсетити ученике да су у претходним разредима учили о саобраћајним системима, намени, функционирању и организацији саобраћаја у оквиру саобраћајних објеката, као и о правилима и прописима за регулисање друмског саобраћаја која се, пре свега, односе на пешаке и бициклисте као учеснике саобраћаја.. седмом разреду тежиште је на саобраћајним средствима која се користе и њиховим најважнијим подсистемима (погонски, преносни, управљачки и кочиони). У складу са исходима ову област треба реализовати у два корака. У првом кораку фокус</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -оцењивање - посматрање -запажање ангажованости на часу -писмено испитивање -усмено испитивање - белешке - задовољство ученика на часу - домаћи задаци - оцењивање 	<ul style="list-style-type: none"> – разликује врсте транспортних машина; – повезује занимања у области машинства са сопственим интересовањима; – повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом; – провери техничку исправност бицикла; – демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда; 	<p>Активности ученика:</p> <p>Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање,</p>	<p>Саобраћајна средства, машине спољашњег транспорта, машине унутрашњег транспорта, одржавање бицикла</p>

	<p>је на основним деловима саобраћајних средстава и њиховим најважни-јим подсистемима друмског саобраћаја са безбедносног аспекта. Други део треба реализовати у области Ресурси и производња са аспекта елемената машина и механизма (елементи за пренос сна-ге и кретања, елементи за везу, специјални елементи) и са енергет-ског аспекта (погонске машине и мотори).</p> <p>Уз помоћ мултимедије упознати ученике са машинама и њи-ховим главним карактеристикама спољашњег (бицикли, мопеди/мотоцикли, аутомобили, камиони, аутобуси, возови, бродови, авиони) и унутрашњег транспорта (дизалице, виљушкари, транспортери, лифтови).</p> <p>При реализацији ових садржаја посебно назначити наведене подсистеме код бицикла, мопеда и аутомобила.</p> <p>Оспособити ученике да самостално провере и подесе технич-ку исправност бицикла (упављачки, преносни и кочиони систем, пнеуматике, висину седишта, осветљење и др.) и демонстрирају поступке одржавања бицикла или мопеда. За остваривање ових исхода</p>	<p>Одговоран однос према окоolini</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>- ангажовано ст ученика ван часа</p>	<p>– користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења;</p> <p>– врши операције обраде материјала који се користе у машин-ству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду;</p> <p>– објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру;</p> <p>– образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса;</p>	<p>поставља ње питања, одговара ње, размењи вање знања и искуства, решавањ е задатака, проверав ање датих одговора, допуњава ање и коригова ње одговора, повезива ње претходн их са новим знањима, сумирањ е рада, извођење закључка .</p> <p>Активно ст наставни ка:</p>	
--	--	--	---	---	---	--

	<p>користити школски бицикл и постер мопеда.</p>				<p>Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговор у, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика, оцењивање.	
<p>ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ</p> <p>Специфичности техничких цртежа у машинству. Ортогонално и просторно приказивање предмета. Коришћење функција и алата програма за CAD. Употреба 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета.</p>	<p>Ова област се ослања на усвојена знања ученика из техничког цртања у претходним разредима. Потребно је упознати и оспособити ученике за ортогонално и просторно представљање предмета и коришћење рачунарских апликација за CAD. У оквиру апликације ученици најпре креирају модел користећи 2D приказ на основу података које читају са техничког цртежа. Коришћењем 3D модела ученици активирају основне технике дизајна са циљем самосталног креирања техничког цртежа у складу са стандардима. Креирати вежбу у оквиру које ученици анализирају елемент сло-женије геометрије, израђују модел користећи CAD и рендерују га.</p> <p>Ученике треба упознати са наменом основних електронских компоненти рачунара и осталих</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <p>-оцењивање</p> <p>- посматрање</p> <p>-запажање</p> <p>ангажованости на часу</p> <p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>- задовољство ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p> <p>- оцењивање</p> <p>- ангажованост ученика ван часа</p>	<p>– самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање;</p> <p>– користи CAD технологију за креирање техничке документације;</p> <p>– образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета;</p> <p>– управља моделима користећи рачунар;</p> <p>– објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона</p>	<p>Активно сти ученика: Учествовање у разговор у, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање</p>	<p>Котирање, пресеци, упрошћавања, Пројекција – изглед, пројекцијски зрак – поглед, ортогонална (нормална) пројекција, коса пројекција, изометријска пројекција, диметријска пројекција, триметријска пројекција, Техничко цртање, AutoCAD, SketchUp, 3D штампа, Интерфејс, рачунарски систем,</p>

<p>Основне компоненте ИКТ уређаја. Управљање и контрола коришћењем рачунарске технике и интерфејса.</p>	<p>ИКТ уређаја. Уколико временски оквир дозвољава, ученике упознати и са начином функционисања појединих компоненти, али на елементарном нивоу препоручено коришћењем рачунарских симулација и анимација. Код ученика треба развити свест о значају коришћења рачунарске технике у апаратима, уређајима и производним процесима и објаснити појам улогу интерфејса у управљању и контроли. Уколико школа поседује одговарајућу опрему, реализовати вежбе у којима ће ученици управљати моделом користећи рачунар и интерфејс, у супротном исту активност реализујте коришћењем рачунарских симулација</p>	<p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>		<p>и осталих савремених ИКТ уређаја;</p> <p>– користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења;</p> <p>– врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду;</p> <p>– објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру;</p> <p>– образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса;</p>	<p>питања, одговарање, размењивање знања и искуства, решавање задатака, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка.</p> <p>Активно ст наставника: Објашњавање,</p>	<p>графички кориснички интерфејс, портови рачунарског система, Интернет ствари, Arduino, Raspberry Pi, програм, периферне јединице, роботска рука, Едуардо</p>
---	---	---	--	---	--	--

					<p>демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговору, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверав ање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					е рада, извођење закључака, праћење рада ученика, оцењивање.	
<p>РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА</p> <p>Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине. Материјали у машинству (пластика, метали, легуре и др.). Мерење и контрола појам и примена мерних средстава (мерила). Технологија обраде материјала у машинству</p>	<p>Упознати ученике са значајем рационалног коришћења ре-сурса и принципима очувања животне средине. Уколико има могућности, организовати посету установи или погону чија је делатност директно или индиректно везана за наведене принципе. Поставити ученицима задатак за самосталан рад у оквиру кога ће свом домаћинству истражити у којој мери и на који начин се они остварују.</p> <p>Уз практичне примере и реалне моделе навести ученике да закључе који се материјали најчешће користе у машинству и због којих њихових својстава. Демонстрирати правилно коришћење прибора за мерење и контролу у машинству и реализовати практичне вежбе са истима. Објаснити улогу елемената машина и ме-ханизма и демонстрирати њихов рад на моделу или путем рачу-нарске симулације. Потребно је увести ученике у карактеристике обраде</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p>	<p>Евиденција ученика:</p> <p>-оцењивање</p> <p>- посматрање</p> <p>-запажање</p> <p>ангажовано сти на часу</p> <p>-писмено испитивање</p> <p>-усмено испитивање</p> <p>- белешке</p> <p>- задовољств о ученика на часу</p> <p>- домаћи задаци</p> <p>- оцењивање</p> <p>- ангажовано ст ученика ван часа</p>	<p>– аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи;</p> <p>– идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене;</p> <p>– користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења;</p> <p>– врши операције обраде материјала који се користе у машин-ству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени</p>	<p>Активно сти ученика: Учествовање у разговору, препознавање, објашњавање, читање, усвајање нових знања, рад на рачунару, решавање задатака, записивање, слушање, постављање питања, одговара</p>	<p>Природни ресурси и богатства, рационално коришћење ресурса, одрживи развој, заштита и очување природне средине, Метални материјали, полимерни материјали, керамички материјали, композитни материјали, конструкциони материјали, помоћни материјали и погонски материјали, Мерење, мерна средства (мерила),</p>

<p>(обрада материјала са и без скидања струготине, савремене технологије обраде). Елементи машина и механизма (елементи за везу, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи). Производне машине: врсте, принцип рада, појединачна и серијска производња. Појам, врсте, намена и конструкција работа (механика, погон и управљање). Погонске машине – мотори (хидраулични, пнеуматски,</p>	<p>материјала који се користе у машинству, практично демонструју операције и реализовати једноставну вежбу водећи рачуна о безбедности ученика. Илустровати савремене технологије обраде материјала и по могућности организовати посету прои-зводном погону који их користи. Упознати ученике са савременим производним машинама у машинској индустрији и значајем њихове примене у појединачној и серијској производњи.</p> <p>Увести појам роботике и објаснити њен значај у савременој индустрији. Уколико постоји могућност, демонстрирати рад школског робота или користити рачунарску симулацију. Упознати ученике са основама конструкције робота и улогом појединих делова. Роботику повезати са наставним садржајима као што су информатичка технологија, машине и механизми, енергетика и технологија обраде материјала. Реализацију ових садржаја урадити уз корелацију са наставом Информатике и рачунарства.</p> <p>Ученицима представити класификацију погонских</p>	<p>Одговоран однос према здрављу</p>		<p>одговарајуће мере заштите на раду; – објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру; – образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса; – објасни основе конструкције робота; – класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом;</p>	<p>ње, размењи вање знања и искуства, решавањ е задатака, проверав ање датих одговора, допуњавањ ање и коригова ње одговора, повезива ње претходних са новим знањима, сумирањ е рада, извођење закључка .</p> <p>Активно ст наставника: Објашња вање, демонстрација,</p>	<p>контрола, Технологија обраде метала, технологија механичке обраде скидањем струготине и без скидања струготине, Елементи за везу, елементи обртног кретања, елементи за спајање и ослањање обртних елемената, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи, завртањ, навртка, клин, опруга, Механички преносници снаге, фрикциони преносници, зупчасти преносници, ремени преносници, ланчасти</p>
--	--	--------------------------------------	--	---	--	--

<p>топлотни). Моделовање погонских машина и/или школског мини робота.</p>	<p>машина – мотора и илустровати њихову примену на практичним примерима из учениковог окружења.</p>				<p>читање, подстицање ученика на рад, задавање задатака, постављање питања, учествовање у разговор у, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење</p>	<p>преносници, преносни однос, Производне машине, аутоматизација производње, роботизација производње, појединачна производња, серијска производња, Роботика, робот, Хидраулични, пнеуматски и топлотни мотори, Моделовање погонске машине, школски мини робот, конструкторск и комплет, моделовање парне турбине, Едуардо конструкторск и комплет</p>
---	---	--	--	--	--	---

					закључак а, праћење рада ученика, оцењива ње.	
<p>КОНСТРУКТ ОРСКО МОДЕЛОВА ЊЕ Проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка.</p> <p>Самосталан/т имски рад на пројекту. Израда техничке документациј е изабраног модела ручно или уз помоћ рачунарских апликација. Реализација пројекта – израда модела коришћењем алата и ма-</p>	<p>овом делу програма ученици кроз практичан рад примењу-ју претходно стечена знања и вештине. Садржаје треба реализова-ти кроз ученичке пројекте, од графичког представљања замисли, преко планирања, извршавања радних операција, маркетинга до процене и вредновања. Наставити са алгоритамским приступом у конструкторском моделовању посебно у приступу развоја технич-ког стваралаштва – од идеје до реализације.</p> <p>Ова тема се односи на израду модела разних машина и уре-ђаја који су засновани на основним елементима и принципима рада машина и механизма (елементима за везу, за пренос снаге и кретања, специјални елементи). То се односи на моделовање прои-зводних машина, саобраћајних средстава, транспортних машина и уређаја, претварача енергије и др.</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>Евиденција ученика: -оцењивање - посматрање -запажање ангажовано сти на часу -писмено испитивање -усмено испитивање - белешке - задовољств о ученика на часу - домаћи задаци - оцењивање - ангажовано ст ученика ван часа</p>	<p>– користи CAD технологију за креирање техничке документације; – образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета; – управља моделима користећи рачунар; – објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, pamетних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја; – користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења; – врши операције обrade материјала који се користе у машин-</p>	<p>Активно сти ученика: Учествов ање у разговор у, препозна вање, објашња вање, читање, усвајање нових знања, решавањ е задатака, записива ње, слушање, поставља ње питања, одговара ње, размењи вање знања и искуства,</p>	<p>Процес конструисања и моделовања (пројектовања) , пројекат, прототип конструкције, рачунарски подржано конструисање (CAD), рачунарски подржана производња (CAM), Алгоритам од идеје до реализације, фактори који могу утицати на ток реализације, примери моделовања, Модел, кострукторски комплети, алгоритам од идеје до реализације</p>

<p>шина у складу са принципима безбедности на раду. Представљање идеје, поступака израде и производа. Процена сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума. Употреба електронске кореспонденције са циљем унапређења производа. Одређивање оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела. Креирање рекламе за израђен производ.</p>	<p>Један од аспекта употребе рачунара и периферних уређаја је у функцији управљања техничким системима и процесима (ин-терфејс – систем веза са рачунаром) и конструкцијом робота. Реализацију ових садржаја урадити уз корелацију са наставом Информатике и рачунарства. Пошто се ученици слободно опредељују за одређену активност у оквиру дате теме, један од корака ка дефинисању свога пројекта је проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка. Потребно је да ученици користе податке из различитих извора, самостално проналазе информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ иИзбор модула активности прилагодити постојећим условима рада тј. опремљености кабинета за технику и технологију алатима и материјалом. Приликом израде техничке документације изабраног модела, ручно или уз помоћ рачунарских апликација, примењивати научно: просторно приказивање предмета, ортогонално пројектовање као и специфичности техничког цртања</p>			<p>ству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду; – објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру; – самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта; – изради производ у складу са принципима безбедности на раду; – тимски представи идеју, потупак израде и производ; – креира рекламу за израђен производ; – врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје;</p>	<p>решавање задатака, допуњавање и кориговање одговора, повезивање претходних са новим знањима, сумирање рада, извођење закључка, практична израда модела. Активно ст наставника: Објашњавање, демонстрација, читање, подстицање ученика на рад, задавање</p>	
--	---	--	--	--	---	--

	<p>у области машинства. Треба настојати да се остварује континуитет информатичке писмености с циљем да ученици науче да користе рачунар за цртање и израду презентација.</p> <p>По завршетку радова треба организовати представљање идеје од које се пошло, поступака израде и готовог производа. У овој етапи се врши и процена сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др.).</p> <p>На основу утрошеног материјала, енергије и рада реализатори (појединац или тим) треба да искажу оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела. У складу са предузетничким аспектима, реализатори треба да израде и одговарајуће материјале за ре-кламе за израђени производ.</p>			<p>– процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.).</p>	<p>задатака, постављање питања, учествовање у разговор у, записивање на табли, размењивање знања и искуства, одговарање на питања ученика, проверавање датих одговора, допуњавање и кориговање одговора, сумирање рада, извођење закључака, праћење рада ученика,</p>	
--	---	--	--	--	---	--

					оцењива ње.	
--	--	--	--	--	------------------------	--

Допунска настава – Техника и технологија 7. Разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. Разред	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	3	-зна да покаже врсте машина које се користе у машинству. -препознаје ознаке класе енергетске ефикасности -набраја техничка средства и алате -препознаје загађеност природе
	САОБРАЋАЈ	3	- зна да наведе и Препозна саобраћајна превозна средства -зна да препозна поделу мотора код друмског транспорта -наводи делове бицикла и мопеда
	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	10	- зна да објасни скицу и технички цртеж -зна да користи прибор за техничко цртање у изради геом.тела -зна да користи прибор за техничко цртање у изради геом.тела -зна да активира програм Sketchup на рачунару за цртање и црта геометријске облике
	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	11	зна да покаже врсте материјала који се користе у машинству. препознаје мерна средства .

			<ul style="list-style-type: none"> -набраја алате који се користе за обраду метала са и без скидања струготине. - показује машину, механизам, део -препознаје робота -препознаје моторна возила (бицикл, мотоцикл, аутомобил)
	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	9	<ul style="list-style-type: none"> - из чега се састоји машина (набројати или препознати на слици), - показати на моделу елементе машина и механизма.

Додатна настава – Техника и технологија 7. Разред

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7. Разред	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	3	<ul style="list-style-type: none"> - на практичном примеру показати механички склоп, принцип рада, практичност и економичност машине - практично покаже како је потрошња енергије у домаћинству економична и практична - практично покаже употребу алата и материјала, израда модела, сатављање и тестирање истог
	САОБРАЋАЈ	3	<ul style="list-style-type: none"> - представља транспорт и поделу, одабира избор машина, фактори и чиниоци у саобраћају - практично демонстрира и показује делове машина, улога и ефикасност истих

			-Практично подешава бицикл за употребу,сервисирање делова,функционалност и употребе исте
	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	10	- зна специфичност цртежа,примена и цртање практичних примера и израда истих на предмету у природи -зна практично да нацрта предмет у простору са алатом и на моделу објасни 3д приказ -зна практично да нацрта цртеж свих пројекција,представи и објасни -зна практично да врши симулацију готовог цртежа и презентује осталима
	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	11	- на практичном примеру показати механичка својства метала и легура (тврдоћа и чврстоћа). - на основу добијеног задатка извршити мерење и контролу помоћу (помичног мерила, микрометра, калибра, угаоника). - практично показати како се врши обрада скидањем струготине а како обрада деформацијом уз примену мера заштите на раду. -моделирање механизма и склопова употребом елемената из конструкторског комплета, примена мере заштите на раду, самосталност у раду. - навести и објаснити практичну примену робота у индустрији и свакодневном животу. - на понуђеним моделима

			показати радни циклус; турбине, бензиских и дизел мотора. Моделирање турбине, медела клипа.
	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	9	- израда вежби према сопственом пројекту, - израда модела према задатку, - конструкција робота из конструкторских комплета, - рад на рачунару (технички цртеж, поступак рада, 3Д моделовање). - прављење макете и модела који могу имати употребну вредност.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:ХЕМИЈА

РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљ наставног предмета:Учења хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем; прибором и супстанцама; да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања; да развије способности апстрактног и критичког мишљења; способности за сарадњу и тимски рад; и одговоран однос према себи; другима и животној средини.

Редни број	ОБЛАСТ -ТЕМА	Циљ теме
1.	ХЕМИЈА КАО ЕКСПИРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	Циљ ове теме је да уведе ученике у свет хемије као једне од основних природних наука,да им објасни шта је експеримент,зашто је важан и којим све сферама живота заступљена хемија
4.	ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	Циљ ове теме је да ученике уведе у основна правила при раду у лабораторији,да науче које све хемијско посуђе се користи и где све има примену
3.	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	Циљ ове теме је да ученици усвоје основне појмове о атому, његовом саставу,хемијским елементима,означавању истих
4.	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА	Циљ ове теме је усвајање и примена појма молекула елемената и молекула једињења,појма ковалентне и јонске везе

5.	.ХОМОГЕНЕ ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	И	Циљ ове теме је усвајање и примена појмова смеше(хомогене ,хетерогене) и примерима из живота
6.	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	И	Циљ ове теме је усвајање и примена закона о одржању масе и усвајање и примена решавања и записивања хемијских реакција у хемијским процесима као у лабораторијама тако и у животу
7.	ИЗРАЧУНАВАЊА ХЕМИЈИ	У	Циљ ове теме је примена стехиометријских односа и израчунавање потребних Параметара који учествују у хемијским реакцијама.
8.	ВОДОНИК КИСЕОНИК ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА.СОЛИ	И И	Циљ ове теме је упознавање ученика са два најважнија хемијска елемента у природи, њиховој заступљености и учествовању у хемијским реакцијама, соли као појма који настаје у реакцији неутрализације, врстама соли ,состављању хемијских формула соли итд.
Укупан број часова	72		

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
1.ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС Предмет изучавања хемије. Везе између хемије и других наука.	Облици рада: - Фронтални -Индивидуални Методе рада: - Монолошка (усмено	Компетенције за учење; Дигитал. Компетенције	-Усмена провера -Писмена провера(иницијални тест,15-минутни	-идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама,и	Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања ,учествују у	Хемија као природна наука, супстанца, хемијски елементи, је дињења и смеше

<p>Примена хемије у различитим делатностима у свакодневном животу. Супстанце. Врсте супстанце: хемијски елементи,хемијска једињења и смеше</p>	<p>излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) Експериментална метода-(метода испитивања појава и процеса у природи)</p>	<p>Решавање проблема Комуникација Сарадња</p>	<p>тест,контролна вежба) -Рад на експерименталним вежбама -Израда панона -Израда мапи ума -израда презентација</p>	<p>принципима одрживог развоја;</p>	<p>дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,ил уструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усперва их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	
<p>2.ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА Хемијска лабораторија и експеримент. Лабораторијско посуђе и прибор. Физичка и хемијска својства супстанци.</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: - Монолошка (усмено</p>	<p>Компетенције за учење; Дигитал. Компетенције Решавање проблема</p>	<p>-усмена провера -писмена провера -Рад на експерименталним вежбама</p>	<p>-правилно рукује лабораторијским посуђем,прибором и супстанцама и показује одговоран однос према здрављу и</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања у,учествују у дискусији,прате</p>	<p>Лабораторија,физичка и хемијска својства супстанци, физичке и хемијске промене</p>

<p>Физичке и хемијске промене супстанци Лабораторијска вежба бр.1 Основне лабораторијске технике рада Лабораторијска вежба бр.2 Физичка својства супстанци Лабораторијска вежба бр:3 Физичке и хемијске промене супстанци</p>	<p>излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) -Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима</p>	<p>Рад са подацима и информацијама Комуникација Сарадња</p>	<p>-израда панора -израда мапи ума</p>	<p>животној средини. -повезује физичка хемијска својства супстанци променом свакодневном животу;</p>	<p>оглед, прате демонстрацију, илуструју, бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима, усмерава их ка правилним закључцима, води дискусију, демонстрира, илуструје, објашњава, изводи огледе,</p>	
<p>3.АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ Атоми хемијских елемената: Хемијски симболи. Грађа атома: атомско језгро и електронски омотач: атомски и масени број; изотопи Распоред електрона по нивоима у атомима елемената.</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: - Монолошка (усмено</p>	<p>Компетенције за учење; Дигитал. Компетенције Решавање проблема</p>	<p>-Усмена провера -писмена провера -Рад на експерименталним вежбама</p>	<p>-налази потребне информације у различитим изворима користећи основну симболику;</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника, самостално закључују, слушају питања, учествују у дискусији, прате</p>	<p>Атом, хемијски симболи, атомско језгро и електронски омотач, атомски и</p>

<p>Периодни систем елемената Племенити гасови. Својства и примена Лабораторијска вежба бр:4 Одређивање валентног нивоа и броја валентних електрона.</p>	<p>излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) -Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима</p>	<p>Рад са подацима и информацијама Комуникација Сарадња</p>	<p>-израда панора -израда мапи ума</p>	<p>-представља структуру атома,молекула и јона помоћу модела; -повезује распоред електрона у атому, ПСЕ елемената и својства елемената - разликује хемијске елементе од једињења на основу симбола; -објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша.</p>	<p>оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	<p>масени број,изотоп и,ПСЕ,племенити гасови</p>
<p>4.МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА Ковалентна веза: молекули елемената и молекули једињења. Атомска и молекулска кристална решетка.</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада:</p>	<p>Компетенције за учење; Дигитал. Компетенције Решавање проблема</p>	<p>-усмена провера -писмена провера -Рад на експерименталним вежбама</p>	<p>разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци; напише једначине хемијских реакција и</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања у,учествују у дискусији,прате</p>	<p>Хемијска веза,ковалентна и јонска веза,валенца,</p>

<p>Јонска веза и јонска кристална решетка. Валенца. Хемијске формуле и називи. Демонстрациони огледи: својства супстанци са ковалентном и јонском везом.</p> <p>Лабораторијска вежба 5: упоређивање својстава супстанци са јонском и супстанци са ковалентном везом.</p>	<p>- Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање)</p> <p>- Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања)</p> <p>- Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис)</p> <p>Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима</p>	<p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p>	<p>-Израда панора</p> <p>-Израда мапи ума</p>	<p>објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;</p>	<p>оглед, прате демонстрацију, илуструју, бележе у свеске</p> <p>Наставник:</p> <p>Даје објашњења ученицима, усмерава их ка правилним закључцима, води дискусију, демонстрира, илуструје, објашњава, изводи огледе,</p>	
<p>5.ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ</p> <p>Смеше: хомогене и хетерогене.</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>Компетенције за учење;</p> <p>Дигитал. Компетенције</p>	<p>-усмена провера</p> <p>-писмена провера</p>	<p>изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;</p>	<p>Ученици:</p> <p>Прате објашњења наставника, самостално</p>	<p>Смеша, раствори, хомогене И</p>

<p>Раствори – хомогене смеше. Растварање и растворљивост. Вода и ваздух – хомогене смеше у природи.</p> <p>Масени процентни састав смеша.</p> <p>Раздвајање састојака смеша: декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета.</p> <p>Демонстрациони огледи: састав и својства смеша; раствори и њихова својства; растворљивост; незасићени, засићени и презасићени раствори; раздвајање састојака смеша.</p> <p>Лабораторијска вежба 6: испитивање растворљивости супстанци.</p> <p>Лабораторијска вежба 7: раздвајање састојака смеша: декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета.</p>	<p>Методе рада:</p> <p>- Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање)</p> <p>- Дијалошка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања)</p> <p>- Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа)</p> <p>Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима</p>	<p>Решавање проблема</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p>	<p>-Рад на експерименталним вежбама</p> <p>-Израда панона</p> <p>-Израда мапи ума</p>	<p>објасни процес растварања супстанце и растворљивости супстанце;</p> <p>разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздвоји састојке смеша;</p>	<p>закључују, слушају питања, учествују у дискусији, прате оглед, прате демонстрацију, илуструју, бележе у свеске</p> <p>Наставник:</p> <p>Даје објашњења ученицима, усмерава их ка правилним закључцима, води дискусију, демонстрира, илуструје, објашњава, изводи огледе,</p>	<p>хетерогене смеше, декантовање, цеђење,</p>
<p>6.ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни</p>	<p>Компетенције за учење;</p>	<p>-усмена провера</p> <p>-писмена провера</p>	<p>напише једначине хемијске реакције и објасни њихово квалитативно</p>	<p>Ученици: Прате објашњења наставника, самос</p>	<p>Хемијска реакција, 3 ОМ,</p>

<p>Хемијске реакције. Закон о одржању масе. Хемијске једначине. Демонстрациони огледи: мерење и упоређивање укупне масе супстанци пре и после хемијске реакције у отвореном и затвореном реакционом систему. Вежба 8: састављање једначина хемијских реакција.</p>	<p>-рад у пару</p> <p>Методе рада:</p> <p>- Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање)</p> <p>- Дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања)</p> <p>- Илустрaтивно-демонстрaтивнa (приказивање слика, цртежа, илустрaцијa, видео записa)</p> <p>Методa практичног рада - извођење огледа и експериментa у кућним условимa</p>	<p>Дигитал. Компетенције</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Рад са подацимa и информaцијaмa</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p>	<p>-Рад на експерименталним вежбама</p> <p>-Израда панoа</p> <p>-Израда мапи ума</p>	<p>квантитaтивно значење; квантитaтивно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појам релaтивнa атомскa масa; разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцaмa и повезује са својствимa тих супстанце</p>	<p>тално закључују, слушај у питања ,учествују у дискусији, прате оглед, прате демонстрацију, илуструју, бележе у свеске</p> <p>Настaвник:</p> <p>Даје објашњења ученицимa, усмерaва их кa правилним закључцимa, води дискусију, демонс трирa, илустрaје, објашњава, изводи огледе,</p>	
<p>7.ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ</p>	<p>- Облици рада: -фронтални -индивидуални</p>	<p>Компетенције за учење;</p>	<p>-усмена проверa</p>	<p>изводи израчунавања у вези с масеним</p>	<p>Ученици: Прате објашњења</p>	<p>РАМ,РММ, количина</p>

<p>Релативна атомска и релативна молекулска маса. Количина супстанце и мол. Моларна маса. Закон сталних односа маса. Масени процентни састав једињења. Израчунавања на основу једначина хемијских реакција. Лабораторијска вежба 9: мерење масе супстанце и израчунавање моларне масе и количине супстанце.</p>	<p>-групни -рад у пару</p> <p>Методе рада: - Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа)</p> <p>Метода практичног рада - извођење огледа и експеримената у кућним условима</p>	<p>Дигитал. Компетенције</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p>	<p>-писмена провера -Рад на експерименталним вежбама -Израда панона -Израда мапи ума</p>	<p>процентним саставом раствора; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; – напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; – квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;</p>	<p>наставника,самостално закључују,слушају у питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	<p>супстанце,молекул</p>
	<p>Облици рада: -фронтални</p>		<p>-усмена провера</p>	<p>-описује и објасни физичка и хемијска</p>	<p>Ученици:</p>	<p>Соли,оксидација,сагор</p>

<p>8. ВОДНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА.СОЛИ</p> <p>Водоник. Кисеоник. Оксидација, сагоревање и корозија. Оксиди: хемијске формуле, називи и основна својства. Киселине: хемијске формуле, називи и основна својства. Хидроксиди (базе): хемијске формуле, називи и основна својства. Мера киселости раствора: рН-скала. Неутрализација – хемијска реакција киселина и хидроксида (база). Соли: формуле и називи. Демонстрациони огледи: испитивање кисело-базних својстава раствора помоћу индикатора; реакција неутрализације. Лабораторијска вежба 10: испитивање кисело-базних својстава раствора помоћу индикатора.</p>	<p>-индивидуални -групни -рад у пару</p> <p>Методе рада:</p> <p>- Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) - Дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима; постављање питања) - Илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација)</p>	<p>Компетенције за учење;</p> <p>Дигитал. Компетенције</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p>	<p>-писмена провера -Рад на експерименталним вежбама -Израда панона -Израда мапи ума</p>	<p>својства водоника и кисеоника; разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива и опише основна својства ових једињења; индикаторима испита и на рХ скали процени киселост раствора.</p>	<p>Прате објашњења наставника,самостално закључују,слушају питања ,учествују у дискусији,прате оглед,прате демонстрацију,илуструју,бележе у свеске Наставник: Даје објашњења ученицима,усмерава их ка правилним закључцима,води дискусију,демонстрира,илуструје,објашњава,изводи огледе,</p>	<p>евање,корозија,оксиди, киселине,базе,неутрализација</p>
---	---	---	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

Допунска настава – хемија

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
7.разред	1. ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	3	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	2. ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	3	Прате објашњења наставника, самостално закључују, слушају питања и одговоре других ученика, учествују у дискусији коју води наставник, прате оглед.
	3. АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	6	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	4. МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА,КОВАЛЕНТНА ВЕЗА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА.ЈОНСКА ВЕЗА	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води

			наставник,бележе и записују са табле
	5. ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	6. ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	2	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	7. ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	5	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	8. ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ	6	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле

Додатна настава –хемија

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
--------	-------------	---------------------	--------------------

7.разред	1. ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	3	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	2. ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	3	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	3.АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	6	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	4.МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА,КОВАЛЕНТНА ВЕЗА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА.ЈОНСКА ВЕЗА	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	5.ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	4	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник,бележе и записују са табле
	6.ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	2	Прате инструкције наставника,, слушају

			излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник, бележе и записују са табле
	7. ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	5	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник, бележе и записују са табле
	8. ВОДНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ	6	Прате инструкције наставника,, слушају излагање и претпоставке других ученика, учествују у дискусији коју води наставник, бележе и записују са табле

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Географија

РАЗРЕД: 7

Циљ наставног предмета: Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме
1.	Друштво и географија	Друштво и географија	Циљ теме је да ученици упознају са општим предметом проучавања ове, веома широке области географије.
2.	Географска карта	Географска карта	Стицање знања и вештина којима ученици треба да овладају у настави географије, а односе се на познавање географске карте, њено практично коришћење и начине оријентисања у простору.
3.	Становништво	Становништво	Разумевање основних појава и процеса у развоју становништва и њихове просторне карактеристике. Ученике треба упознати са одликама и факторима демографског развоја, распоредом становништва на Земљи, као и његовим структурним обележјем.
4.	Привреда	Привреда	Тему Привреда чине садржаји из области економске географије у оквиру којих ученици треба да се упознају са основним појмовима о привреди, факторима развоја привреде и појединих привредних делатности, утицајем привреде на географски простор, концептом одрживог развоја и да се уведу у регионалне разлике у развоју светске привреде.

5.	Држава и интеграциони процеси	Држава и интеграциони процеси	Ученике треба да упознати са политичко-географским карактеристикама државе, дефинише појам државе, њене елементе и укаже на време и место настанка првих држава у свету.
6.	Географија Европе	Географија Европе	Ученици се уводе у садржаје регионале географије као трећег субсистема географских наука.
Укупан број часова			72

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметне компетенције	Начин провере	Исход	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
Друштвена географија, предмет проучавања и подела.	<p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални -индивидуални -групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) <p>Начини остваривања програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усмена провера -писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба) 	<ul style="list-style-type: none"> -учење -дигитална -комуникација 	<ul style="list-style-type: none"> Усмена и писмена провера знања, активност на часу 	<ul style="list-style-type: none"> успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса 	<ul style="list-style-type: none"> -упознати ученике са циљевима и садржајима програма – упознати их са правилима рада – упознати их са критеријумима оцењивања по областима – упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање – редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступа ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу – омогућити подстицајну средину за рад и учење 	

	<p>-израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>				<ul style="list-style-type: none"> - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) 	
<p>Географска/картографска мрежа. Географска ширина и географска дужина, часовне зоне. Појам карте и њен развој кроз историју. Елементи карте (математички, географски и допунски). Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти. Подела карата према садржају и величини размера. Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти,</p>	<p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални -индивидуални -групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са 	<p>-учење</p> <p>-дигитална</p> <p>-комуникација</p>	<p>Усмена и писмена провера знања, активност на часу</p>	<ul style="list-style-type: none"> - одређује математичко географски положај на Земљи; - анализира, чита и тумачи опште географске и тематске карте; - оријентише се у простору користећи компас, географску карту и Сателитске навигационе системе; 	<p>узнати ученике са циљевима и садржајима програма</p> <ul style="list-style-type: none"> - узнати их са правилима рада - узнати их са критеријумима оцењивања по областима - узнати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање 	<p>Карта, картографска мрежа, географска мрежа, географска ширина, географска дужина</p>

<p>Сателитски системи.</p> <p>навигациони</p>	<p>ученицима постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео записа) Начини остаривања програма: -усмена провера</p> <p>-писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба)</p> <p>-израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>				<ul style="list-style-type: none"> - редовно пратити рад и залагање ученика на часу - водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику - подстицати код ученика развој мишљења и разумевања - менторска улога наставника - неговање позитивне климе у одељењу - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају 	
---	---	--	--	--	---	--

<p>Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву. Број и распоред становништва на Земљи. Природно кретање становништва. Миграције становништва. Структуре становништва: биолошке и друштвено-економске. Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету</p>	<p>Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни</p> <p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) Начини остаривања програма: -усмена провера</p> <p>-писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба)</p> <p>-израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>	<p>-учење</p> <p>-дигитална</p> <p>-комуникација</p>	<p>Усмена и писмена провера знања, активност на часу</p>	<p>– доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; – анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на Формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; – анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група</p>	<p>проблеме, практично примењују...)</p> <p>упознати ученике са циљевима и садржајима програма – упознати их са правилима рада – упознати их са критеријумима оцењивања по областима – упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање</p> <p>– редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступа ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу – омогућити подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућити ученицима да сами изводе закључке – подстицати ученике на учење – Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистирати на практичној примени стечених знања</p>	<p>Становништво, миграције, природно кретање, natalitet, mortalitet, бела куга, демографија</p>
--	---	--	--	--	--	---

					<ul style="list-style-type: none"> – Оцењивањем мотивисати ученике за учење – Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика – Идентификовати напредак у учењу и постигнућима ученика – Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) 	
<p>Привреда, привредне делатности и сектори привреде. Пољопривреда и географски простор. Индустрија и географски простор. Саобраћај, туризам и географски простор. Ванпривредне делатности. Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету. Концепт одрживог развоја</p>	<p>Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни</p> <p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) Начини остваривања програма: -усмена провера -писмена провера(иницијални</p>	<p>-учење -дигитална -комуникација</p>	<p>Усмена и писмена провера знања, активност на часу</p>	<p>Уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; – доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине</p>	<p>узнати ученике са циљевима и садржајима програма – узнати их са правилима рада – узнати их са критеријумима оцењивања по областима – узнати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање</p> <p>– редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу</p>	<p>Привреда, пољопривреда, земљорадња, сточарство</p>

	<p>тест,15-минутни тест,контролна вежба)</p> <p>-израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>				<ul style="list-style-type: none"> - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) 	
<p>Појам и настанак првих држава. Географски положај државе. Величина и компактност територије државе. Појам и функција државних граница. Главни град. Облик владавине. Политичко-географска карта Европе после Другог светског рата.</p>	<p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални -индивидуални -групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) 	<ul style="list-style-type: none"> -учење -дигитална -комуникација 	<p>Усмена и писмена провера знања, активност на часу</p>	<p>Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету;</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни политичко-географску структуру државе; 	<p>упознати ученике са циљевима и садржајима програма</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознати их са правилима рада - упознати их са критеријумима оцењивања по областима - упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, 	<p>Државва, суверенитет, међународно признање, границе</p>

<p>Политичко-географска карта света после Другог светског рата. Територијални интегритет и спорови. Интеграциони процеси</p>	<p>-дијалoшка (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) Начини остаривања програма: -усмена провера -писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба) -израда мапи ума -израда презентација</p>				<p>снимити иницијално стање</p> <ul style="list-style-type: none"> - редовно пратити рад и залагање ученика на часу - водити рачуна о индивидуализацији приступа ученику - подстицати код ученика развој мишљења и разумевања - менторска улога наставника - неговање позитивне климе у одељењу - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују 	
--	---	--	--	--	---	--

					знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...)	
<p>Географске регије и регионална географија. Положај и границе Европе. Природне карактеристике Европе. Становништво Европе. Насеља Европе. Привреда Европе. ГеографскерегијеЕвропе</p>	<p>Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни</p> <p>Методе рада: - монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање, објашњавање) -дијалогска (слободан разговор – уобичајена вербална комуникација са ученицима - постављање питања) -илустративно-демонстративна (приказивање слика, цртежа, илустрација, видео запис) Начини остваривања програма: -усмена провера</p> <p>-писмена провера(иницијални тест,15-минутни тест,контролна вежба)</p> <p>-израда мапи ума</p> <p>-израда презентација</p>	<p>-учење</p> <p>-дигитална</p> <p>-комуникација</p>	<p>Усмена и писмена провера знања, активност на часу</p>	<p>– представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света; – објасни како се издвајају географске регије; – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и Процесе на простору Европе</p>	<p>узнати ученике са циљевима и садржајима програма – узнати их са правилима рада – узнати их са критеријумима оцењивања по областима – узнати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање</p> <p>– редовно пратити рад и залагање ученика на часу – водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику – подстицати код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога наставника – неговање позитивне климе у одељењу – омогућити подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућити ученицима да сами изводе закључке – подстицати ученике на учење – Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада</p>	<p>Европа</p>

					<ul style="list-style-type: none"> - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) 	
--	--	--	--	--	--	--

Допунска настава

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика
6. Разред	Друштво и географија	1	-редовно пратити рад на часовима допунске наставе.
	Географска карта	5	- да стекну основна знања о географској карти
	Привреда	5	да стекну основна знања о привреди
	Становништво	5	да стекну основна знања о становништв
	Држава и интеграциони процеси	10	-да стекну основна знања о држави
	Географија Европе	10	-да стекну основна знања о Европи

Додатна настава

Разред	Област/тема	Број часова по теми	Активности ученика

6. Разред	Друштво и географија	1	Да стекну додатна знања о географским открићима
	Географска карта	5	да стекну додатна знања о географској карти
	Привреда	5	да стекну додатна знања о привреди
	Становништво	5	да стекну додатна знања о становништву
	Држава и интеграциони процеси	10	да стекну додатна знања о држави
	Географија Европе	10	да стекну додатна знања о Европи

Наставни предмет: и историја Разред: седми

Циљ учења *Историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТ И	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	Број часова по теми	Обрада	Остали типови
	По завршеној теми/области ученици су у стању да:	Ученици уче и увежбавају:			
1. ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; 	<p>Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустијске револуције до завршетка Првог светског рата.</p> <p>Историјски извори за изучавање периода од Индустијске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио и визуелни).</p>	2	1	1
Корелација са другим предм.	географија, српски језик и књижевност, грађанско васпитање, ликовно васпитање, музичка култура				
Стандарди постигнућа	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.2.5. 1.2.6. 1.2.7. 1.2.8. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.2.5. 3.2.6. 3.2.7.				
Начин провере постигнућа	Посматрање и праћење, усмена провера, тестови и различите технике формативног оцењивања.				
Међупредметне компетенције	Компетенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Рад са подацима и информацијама, Решавање проблема, Вештина сарадње, Вештина за живот у демократском друштву				

<p>2. ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА 2.1 ЕВРОПА И СВЕТ У ДОБА РЕВОЛУЦИЈА</p>	<p>– сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха;</p>	<p>Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе). Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес). Свакодневни живот и култура (промене у начину живота). Истакнуте личности: Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарта,</p>	11	5	6
<p>Корелација са другим предм.</p>	<p>географија, српски језик и књижевност, грађанско васпитање, ликовно васпитање, музичка култура</p>				
<p>Стандарди постигнућа</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.2.5. 1.2.6. 1.2.7. 1.2.8. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.2.5. 3.2.6. 3.2.7.</p>				
<p>Начин провере постигнућа</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера, тестови и различите технике формативног оцењивања.</p>				
<p>Међупредметне компетенције</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Рад са подацима и информацијама, Решавање проблема, Вештина сарадње, Вештина за живот у демократском друштву</p>				

<p>2. ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА</p> <p>2.2 СРПСКИ НАРОД У БОРБИ ЗА НАЦИОНАЛНО ОСЛОБОЂЕЊЕ</p>	<p>– наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку;</p> <p>– анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике;</p> <p>– приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку;</p> <p>– анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу;</p> <p>– уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву;</p> <p>– раздваја битно од небитног у историјској наративи;</p> <p>– препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;</p>	<p>Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење).</p> <p>Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу.</p> <p>Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај).</p> <p>Развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа).</p> <p>Црна Гора у доба владичанства (основна обележја државног и друштвеног уређења).</p> <p>Свакодневни живот и култура (промене у начину живота).</p> <p>Истакнуте личности; вожд Карађорђе, кнез Милош, кнегиња Љубица, Доситеј Обрадовић, Вук Карацић, прота Матеја Ненадовић, Петар I и Петар II Петровић Његош, Сава Текелија, митрополит Стефан Стратимировић.</p>	20	9	11
<p>Корелација са другим предм.</p>	<p>географија, српски језик и књижевност, грађанско васпитање, ликовно васпитање, музичка култура</p>				
<p>Стандарди постигнућа</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.2.5. 1.2.6. 1.2.7. 1.2.8. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.2.5. 3.2.6. 3.2.7.</p>				
<p>Начин провере постигнућа</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера, тестови и различите технике формативног оцењивања.</p>				
<p>Међупредметне компетенције</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Рад са подацима и информацијама, Решавање проблема, Вештина сарадње, Вештина за живот у демократском друштву</p>				

<p>3. ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 19. И ПОЧЕТКОМ 20. ВЕКА 3.1 ЕВРОПА И СВЕТ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 19. И ПОЧЕТКОМ 20. ВЕКА</p>	<p>– повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – раздваја битно од небитног у историјској нарави;</p>	<p>Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Култура, наука и свакодневни живот (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена). Истакнуте личности: Алберт Ајнштајн, Пјер и Марија Кири, Сигмунд Фројд, Михајло Пупин, Никола Тесла, Хенри Форд, Вилхелм II, Николај II Романов, Вудро Вилсон,</p>	11	5	6
<p>Корелација са другим предм.</p>	<p>географија, српски језик и књижевност, грађанско васпитање, ликовно васпитање, музичка култура</p>				
<p>Стандарди постигнућа</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.2.5. 1.2.6. 1.2.7. 1.2.8. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.2.5. 3.2.6. 3.2.7.</p>				
<p>Начин провере постигнућа</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера, тестови и различите технике формативног оцењивања.</p>				
<p>Међупредметне компетенције</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Рад са подацима и информацијама, Решавање проблема, Вештина сарадње, Вештина за живот у демократском друштву</p>				

<p>3. ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 19. И ПОЧЕТКОМ 20. ВЕКА 3.2 СРПСКИ НАРОД У БОРБИ ЗА НЕЗАВИСНОСТ И УЈЕДИЊЕЊЕ</p>	<p>– пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла;</p>	<p>Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима). Истакнуте личности: краљ Петар и престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић, Драгутин Димитријевић Апис.</p>	18	8	10
<p>Корелација са другим предм.</p>	<p>географија, српски језик и књижевност, грађанско васпитање, ликовно васпитање, музичка култура</p>				
<p>Стандарди постигнућа</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.2.5. 1.2.6. 1.2.7. 1.2.8. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.2.5. 3.2.6. 3.2.7.</p>				
<p>Начин провере постигнућа</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера, тестови и различите технике формативног оцењивања.</p>				
<p>Међупредметне компетенције</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Рад са подацима и информацијама, Решавање проблема, Вештина сарадње, Вештина за живот у демократском друштву</p>				

<p>4. ПРВИ СВЕТСКИ РАТ</p>	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; – идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања. – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; 	<p>Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању).</p> <p>Истакнуте личности: Вилхелм II, Николај II Романов, Вудро Вилсон, краљ Петар и престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић, Драгутин Димитријевић Апис.</p>	10	4	6
<p>Корелација са другим предм.</p>	<p>географија, српски језик и књижевност, грађанско васпитање, ликовно васпитање, музичка култура</p>				
<p>Стандарди постигнућа</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.2.5. 1.2.6. 1.2.7. 1.2.8. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.2.5. 3.2.6. 3.2.7.</p>				
<p>Начин провере постигнућа</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера, тестови и различите технике формативног оцењивања.</p>				
<p>Међупредметне компетенције</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Рад са подацима и информацијама, Решавање проблема, Вештина сарадње, Вештина за живот у демократском друштву</p>				

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

РАЗРЕД: VII

Циљнаставног предмета:

Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
I	Човек и музика	- Стицање знања о музици у различитим епохама има за циљ разумевање улоге музике у друштву, упознавање музичких изражајних средстава, инструмената, жанрова и облика.
II	Музички инструменти	- Упознавање и препознавање музичких инструмената.
III	Слушање музике	- Развијање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике.
IV	Извођење музике	- Неговање смисла за заједничко музицирање и упознавање основа музичке писмености.
V	Музичко стваралаштво	- Подстицање креативности у стварању музике.
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Активност и ученика и наставника	Кључни појмови
Барок. Рођење опере. Клаудио Монтеверди. Облици вокално-инструменталне музике (ораторијум, кантата).	У начину реализације ових садржаја увек треба кренути од музичког дела, слушања или извођења. Час треба да буде оријентисан на	Компетенција за учење Комуникација Сарадња	Паћење и процењивање ученичке партиципације у	– повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-	Активност и ученика: активно слуша;	Музика, барок, опера, класицизам,

<p>Инструментална музика: солистичко, камерно и оркестарско музицирање.</p> <p>Инструментални облици: свита, концертно гресо.</p> <p>Антонио Вивалди, Јохан Себастијан Бах и Георг Фридрих Хендл.</p> <p>Класицизам</p> <p>Појам сонате и симфоније. Жанрови класичне музике – опера, црквени жанрови, симфонијска, концертантна, камерна (посебно гудачки квартет), солистичка музика. Јозеф Хајдн, Волфганг Амадеус Моцарт и Лудвиг ван Бетовен.</p> <p>Развој српске црквене музике.</p>	<p>улогу и природу музике, однос човека у датом периоду према њој и њеној намени, као и промишљању да ли је музика (и ако јесте, на које начине) била уметност какву данас познајемо или и нешто друго.</p>	<p>Естетичка компетенциј а</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>музичком догађају;</p> <p>Допринос ученика за време групног рада;</p> <p>Израда креативних задатака на одређену тему;</p> <p>Рад на пројекту (ученик даје решење на неки проблем и одговара на конкретне потребе);</p> <p>Специфичне вештине.</p>	<p>-историјским амбијентом у коме су настали;</p> <p>– наведе изражајна средстава музичке уметности</p> <p>карактеристична за период барока и класицизма;</p> <p>– уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму;</p> <p>– објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената);</p>	<p>износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке.</p> <p>Активност и наставника:</p> <p>Мотивише, охрабрује и подстиче ученике.</p> <p>Демонстрира. Води разговор.</p> <p>Подстиче развој мишљења и разумевања.</p> <p>Активира мултимедијалне садржаје.</p> <p>Организује.</p>	<p>Композитори.</p>
--	---	---	--	--	---	----------------------------

<p>Жичани: трзалачки и гудачки. Градитељске школе. Појам симфонијског оркестра Српски народни музички инструменти.</p>	<p>Као и све друге, жичане инструменте треба обрадити кроз одговарајуће слушне примере који на упечатљив начин презентују њихове основне карактеристике. Информације о жичаним инструментима (трзалачким и гудачким) треба да буду сведене и усмерене на начин добијања тона, тонску боју, изражајне и основне техничке могућности и примену. Инструменте барока и класицима потребно је аудитивно визуелно приказати кроз најосновније информације у оквиру предвиђеног наставног садржаја. Карактеристичне народне инструменте, од севера до југа Србије, представити слушно и визуелно. До знања о инструментима ученици треба да дођу из непосредног искуства путем слушања и опажања.</p>	<p>Компетенција за учење Комуникација Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема Дигитална компетенција</p>	<p>Израда креативних задатака на одређену тему. Паћење и процењивање ученичке партиципације у музичком догађају</p>	<p>–препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку; – опише начин добијања тона код жичаних инструмената; – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;</p>	<p>Активност и ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке. Активност и наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира</p>	<p>Инструменти, жичани инструменти, трзалачки инструменти, гудачки инструменти.</p>
---	--	---	---	---	--	---

					мултимедијалне садржаје. Организује.	
<p>Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне музике барока и класицизма. Слушање вокалних, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела традиционалне народне музике.</p>	<p>Ученик треба да има јасно формулисана упутства на шта да усмери пажњу приликом слушања како би могао да прати музички ток. Композиције које се слушају, својим трајањем и садржајем треба да одговарају могућностима перцепције ученика. Вокална, инструментална и вокално-инструментална дела треба да буду заступљена равноправно.</p>	<p>Компетенција за учење Комуникација Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема Дигитална компетенција</p>	<p>Паћење и процењивање ученичке партиципације у музичком догађају; Допринос ученика за време групног рада квалитет перцепције и начин размишљања приликом слушања, као и примену теоретског знања у музицирању.</p>	<p>– разликује музичке форме барока и класицизма; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; – идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба;</p>	<p>Активност и ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке. Активност и наставника: Мотивише, охрабрује и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој</p>	<p>Темпо, динамика, вокална музика, вокално-инструментална музика, инструментална музика, фолклорна традиција.</p>

					мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује.	
<p>Певање песама по слуху и из нотног текста (солмизацијом) самостално и у групи.</p> <p>Певање песама у комбинацији са покретом.</p> <p>Певање и свирање из нотног текста народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима.</p> <p>Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом.</p> <p>Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских репрезентативних примера (одломака/тема) у стилу</p>	<p>Главни критеријум за избор песама је квалитет музичког дела. Посебну пажњу треба обратити на тонски опсег композиција за певање због физиолошких промена певачког апарата (мути-рање). Песме се обрађују по слуху и из нотног текста. Извођење свирањем треба реализовати на ритмичким и мелодијским инструментима.</p> <p>Елементе музичке писмености треба обрађивати кроз одговарајуће музичке примере и композиције, од звука ка нотној слици и тумачењу.</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>Допринос ученика за време групног рада</p> <p>Паћење и процењивање ученичке партиципације у музичком догађају</p>	<p>– изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи;</p> <p>– користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет;</p> <p>– комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом;</p>	<p>Активност и ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке; свира; пева .</p> <p>Активност и наставника: Мотивише, охрабрује</p>	<p>Нота, солмизација, ритам, мелодија, нотни текст, лествица.</p>

<p>музике барока, класицизма.</p>					<p>и подстиче ученике. Демонстрира. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевања. Активира мултимедијалне садржаје. Организује. Свира. Пева .</p>	
<p>Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање ритмичке пратње. Реконструкција музичких догађаја у стилу барока и класицизма.</p>	<p>Стваралаштво може бити заступљено кроз: -музичка питања и одговори; -компоновање мелодије на задани текст; -илустрација доживљаја музике; -музичко-истраживачки рад -израда музичких инструмената -осмишљавање музичких квизова -креативна употреба мултимедија: аудио- снимци , ИКТ...</p>	<p>Компетенција за учење Комуникација Сарадња Естетичка компетенција Решавање проблема Дигитална компетенција</p>	<p>Стваралачко ангажовање ученика Специфичне вештине Паћење и процењивање ученичке партиципације у догађају</p>	<p>– учествује у школским приредбама и манифестацијама; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује утицај музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално</p>	<p>Активност и ученика: активно слуша; износи своје запажање; анализира и закључује; повезује знања са другим областима; повезује, дискутује и изводи закључке;</p>	<p>Нота, солмизација, ритам, мелодија, нотни текст,</p>

				истраживање, извођење и стваралаштво.	свира; пева . Активност и наставник а: Мотивише , охрабрује и подстиче ученике. Демонстри ра. Води разговор. Подстиче развој мишљења и разумевањ а. Активира мултимеди јалне садржаје. Организуј е. Свира. Пева .	
--	--	--	--	---------------------------------------	---	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљ наставног предмета:

Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да

подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Редни број	ОБЛАСТ /ТЕМА	Циљ теме
1.	ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА	Пројектовање и обликовање простора у којем живимо
2.	КОМУНИКАЦИЈА	Развијање комуникације и стваралачког мишљења
3.	УМЕТНОСТ ОКО НАС	Љубав према стваралаштву Развијање маште и креативности
Укупан број часова	36	

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Напомена
<p>1. Простор и композиција Боје и емоције, стилизација облика. Композиција, линија, композиција боја, композиција облика. Равнотежа, контраст, понављање и степеновање облика, варијације. Орнамент и арабеска. Пропорције. Пропорције главе и тела. Перспектива. Колористичка, ваздушна, линеарна перспектива</p>	<p>Када ученици сликају, наставник може да постави ликовни проблем који се односи на повезивање емоција и боја (изражавање сопственог расположења или планско коришћење боја да би се изазвале одређене емоције код посматрача). Наставник нуди само основне податке о пропорцијама људске главе и тела, ученици уче кроз практични рад (златни пресек). Наставник може да покаже графички</p>	<p>Техничко образовање- Користећи пробор за техничко образовање лењир и шестар применити знање о линијама у простору кроз шематски рад користећи све врсте линија Историја- повезивање и значај арабеске кроз историју и њену примену у архитектури. Математика- Представити кроз цртеж уједначен однос величина, у</p>	<p>Усне провере, Ликовни радови, Груписни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти</p>	<p>-Користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; -Изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; - Обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; - Представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; – Разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха;</p>	

	<p>приказ/приказе тродимензионалног објекта у отвореном простору и да говори о стајалишту, односно месту са кога посматрамо објекат или приказ, о линији хоризонта и тачки нестајања/недогледа (прво једној).</p>	<p>математици је то једнак однос истих величина $1=1$. Успоставити равнотежу и међуелементима који су у асиметричном-неједнаком односу. У математици се асиметрична равнотежа може приказати односом $1+1=2$. Математички цртеж као основа за нове креације</p>			
<p>2. Комуникација Историјска, религијска и митолошка тема. Оригинал, копија и плагијат. Дигитална фотографија. Кадар, селфи и аутопортрет. Анимација. Процес креирања, стори борд. Сцена. Обједињавање покрета, игре и звука. Презентације.</p>	<p>Ученици треба да разумеју и чему служе копије уметничких дела, шта је плагијат и какав је однос друштва (и закона) према плагирању, шта је оригиналност и због чега је важна. Када ученици обликују ликовне радове, фокус је на изражавању емоција, стања и/или имагинације. У седмом разреду је предвиђено да се ученици кроз практични рад и мотив близак њиховом искуству постепено уводе у начин комуницирања фотографијом. У току продукције (израде) анимације припрема се књига снимања и стори борд (често и аниматик).</p>	<p>Историја – значај сценске уметности и развијање различитих начина комуникације; Историја-Фоторафија као врста ликовне технике од приласка до данашње технологије и израде фотографије. Српски језик-Обједињавање сценске уметности са књижевношћу и ликовном уметностношћу.</p>	<p>Усне провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти</p>	<p>-Користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; -Користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; - Уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; -рави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације - Разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.</p>	

	<p>наставник прво покаже одабрана уметничка остварења (мултимедијално позориште, интерактивно позориште, сценски дизајн...), а затим да заједно са ученицима договори активност у којој ће сви ученици учествовати према својим афинитетима и способностима</p>				
<p>3. Уметност око нас Уметност и технологија. Уметничка занимања и производи. Савремена технологија и уметност. Уметност око нас. Уметничка рециклажа, уметнички пројекти хуманитарне акције...Наслеђе</p>	<p>У овој целини су груписани садржаји који се односе на укључивање ученика у културне и уметничке активности у заједници и на развијање позитивних ставова према наслеђу свог и других народа.</p> <p>Први предлог се односи на развијање позитивних ставова према себи, другима и друштву у целини, а кроз ангажовање у ликовном раду за хуманитарне активности, у уметничким пројектима (рециклажа), у програмима у музејима, у културно-уметничким</p>	<p>Историја – Развијање уметности кроз историју њена и занимања и производи.</p> <p>Српски језик- Замисли себе на месту уметника па покушај да испричаш причу о некој слици на начин који је доживљаваш. У сарадњи са наставником у библиотеци или на интернету можеш потражити још нека уметничка дела.</p> <p>Техничко образовање- У сарадњи са наставником техничког образовања направити</p>	<p>Усне провере, Ликовни радови, Групни радови, Плакати, радови за пано, Ликовни пројекти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; - Учествоје у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; - Предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе 	

	манифестацијама у свом месту.	уметнички пројекат или уметничку рециклажу од употребних предмета.			
--	-------------------------------	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

РАЗРЕД: 7

Редни број	ОБЛАСТ / ТЕМА	Циљ теме
1	УВОД	<p>Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса;</p> <p>Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања</p>
2	БОГОПОЗНАЊЕ	<p>Подстаћи ученике да преиспитају свој однос према знању и учењу;</p> <p>Кроз очигледне примере и експерименте објаснити ученицима три начина сазнавања: објективно, субјективно и личносно и границе њихове примене (наука, уметност, теологија);</p> <p>Указати ученицима на повезаност љубави и знања у црквеном искуству;</p> <p>Објаснити ученицима да нам Христос открива Бога као Свету Тројицу;</p>

		Развити код ученика свест о љубави као темељу заједнице.
3	СИМВОЛ ВЕРЕ	<p>Указати ученицима на Саборе као израз јединства Цркве;</p> <p>Објаснити појмове јереси и догмата;</p> <p>Пружити ученицима основно знање о историјском контексту настанка Символа вере;</p> <p>Пружити ученицима основ за разумевање основне истине о Тајни Богочовека Христа;</p> <p>Развијање свести ученика о значају и месту Символа вере у Крштењу и Литургији;</p>
4	СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ	<p>Пружити ученицима основ за разумевање да се кроз учешће у Светим Тајнама Цркве наш живот и сви његови елементи узводе у личносни однос са Богом;</p> <p>Пружити ученицима основ за разумевање смисла и значаја Светих Тајни;</p> <p>Развијање свести ученика о неопходности личног учествовања у светотајинском животу Цркве.</p>
5	СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ	<p>Објаснити ученицима значај мисионарске и просветитељске делатности Свете браће и Светог Саве;</p> <p>Указати ученицима кроз примере српских светитеља на значај стицања хришћанских врлина;</p> <p>Указати ученицима на историјски пут Српске Цркве кроз житија изабраних светитеља;</p> <p>Подстаћи ученике да развију доживљај Крсне славе као молитвеног прослављања Бога и светитеља;</p> <p>Развити код ученика свест о важности неговања традиције и обичаја (Крсна слава, литије, храмовне и градске славе);</p> <p>Пружити ученицима могућност да сагледају улогу СПЦ у развоју српске културе и идентитета</p>

Укупан број часова		
--------------------	--	--

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Корелација и међупредметна компетенција	Начин провере	Исход	Напомена
Упознавање садржаја програма и начина рада	усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умовно дијалогском методом	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање,</p> <p>анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе;</p> <p>моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.</p>	

		<p>демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>			
<p>Процес сазнавања</p> <p>Личносно познање</p> <p>Познање Бога</p> <p>Бог је један, али није сам</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умно дијалогском методом</p>	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре, кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним</p>	<p>моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу;</p> <p>моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања</p> <p>моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће;</p> <p>моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога;</p> <p>моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности;</p>	

		<p>проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>	<p>делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима;</p> <p>бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима.</p>	
<p>Сабори као израз јединства Цркве</p> <p>Васељенски сабори</p> <p>Символ вере</p> <p>Богочовек Христос</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, уметно дијалогском методом</p>	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Вештина комуникације</p> <p>3. Рад са</p>	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре,</p> <p>кроз певање, цртање,</p> <p>анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао</p>	<p>моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју;</p> <p>бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво;</p> <p>знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима;</p> <p>умети да интерпретира Символ вере;</p> <p>знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији;</p>	

		<p>подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Вештина сарадње</p> <p>7. Вештине за живот у демократском друштву</p> <p>8. Брига за здравље</p> <p>9. Еколошка компетенција</p> <p>10. Естетска компетенција</p> <p>11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>	<p>онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека;</p>	
<p>Светотајински живот Цркве</p> <p>Света Литургија – светајна Цркве</p> <p>Свете Тајне крштења и миропомазања</p> <p>Света Тајна исповести</p> <p>Света Тајна брака</p> <p>Монашка заједница</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, умено дијалогском методом</p>	<p>1. Српски језик и књижевност</p> <p>2. Историја</p> <p>3. Географија</p> <p>4. Биологија</p> <p>5. Ликовна култура</p> <p>6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање 	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре, кроз певање, цртање, анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p>	<p>моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...)</p> <p>моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве;</p>	

<p>Света Тајна рукоположења Молитвословља Цркве</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Вештина комуникације 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње 7. Вештине за живот у демократском друштву 8. Брига за здравље 9. Еколошка компетенција 10. Естетска компетенција 11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву 	<p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>знати да је Причешће врхунац светотајинског живота</p> <p>моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву;</p> <p>бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота;</p> <p>моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу;</p> <p>моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ);</p> <p>моћи да препозна своју службу у Цркви;</p> <p>моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грожђа, жита, светлости...)</p> <p>бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;</p>	
<p>Света браћа Кирило и Методије Свети Сава Срби светитељи</p>	<p>усменим излагањем, демонстрацијом, презентацијом, аудио и визуелним средствима, уме</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Српски језик и књижевност 2. Историја 3. Географија 4. Биологија 	<p>Кроз разговор са ученицима на разне теме, кроз разне игре, кроз певање, цртање,</p>	<p>моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија;</p>	

<p>Крсна слава и обичаји Српска црквена баштина</p>	<p>но дијалогском методом</p>	<p>5. Ликовна култура 6. Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађанско васпитање <p>1. Компетенција за целоживотно учење 2. Вештина комуникације 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње 7. Вештине за живот у демократском друштву 8. Брига за здравље 9. Еколошка компетенција 10. Естетска компетенција 11. Иницијативност и оријентација ка предузетништву</p>	<p>анализа међуљудских односа међу ученицима у школи и ван ње, посету цркви.</p> <p>Све су то делатности кроз које се испољава практични смисао онога што се у теорији учи.</p> <p>Веронаука се не бави једним издвојеним делом нашег живота већ га прожима целог</p>	<p>моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светога Саве за српски народ;</p> <p>бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина;</p> <p>моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља</p> <p>моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе;</p> <p>бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију</p> <p>бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине</p>	
---	--------------------------------------	--	---	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљ наставног предмета: Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења..

Редни број	ОБЛАСТ	ТЕМА	Циљ теме По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
1.	ИКТ	<ul style="list-style-type: none"> -Обележавање логичке структуре и генерисање прегледа садржаја текстуалног документа. -Карактеристике рачунарске графике (пиксел, резолуција, RGB и CMYK модели приказа боја, растерска и векторска графика). -Рад у програму за растерску графику. -Рад у програму за векторску графику. -Израда гиф анимација. -Коришћење алата за снимање екрана. 	<ul style="list-style-type: none"> – разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; – користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; – објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; – креира растерску слику у изабраном програму; – креира векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – креира гиф анимацију; креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана;
2.	Дигитална писменост	<ul style="list-style-type: none"> -URL, DNS, IP адреса. -Хипервеза и хипертекст. -Електронска пошта, креирање налога, слање и пријем поште. -Електронска пошта (контакти, безбедност, нежељена пошта). -Рад на дељеним документима (текстуалним документима / презентацијама /упитницима...) у облаку. 	<ul style="list-style-type: none"> -разликује појмове URL, DNS, IP адреса; -објасни појмове хипервеза и хипертекст; -креира, форматира и шаље електронску пошту; -обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; -препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; -сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа;

			-подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији;
3.	Рачунарство	<p>-Рад са изабраним текстуалним програмским језиком у области 2Д графике.</p> <p>-Основне карактеристике изабране графичке библиотеке.</p> <p>-Методе за исцртавање основних геометријских облика.</p> <p>-Подешавање боја и положаја објеката.</p> <p>-Примена петљи и случајно генерисаних вредности на исцртавање геометријских облика.</p>	<p>-уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике;</p> <p>-употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика;</p> <p>-планира, опише и имплементира решење једноставног проблема;</p> <p>-проналази и отклања грешке у програму;</p>
4.	Пројектна настава	<p>Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења.</p> <p>Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима.</p> <p>Вредновање резултата пројектног задатка.</p>	<p>-сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;</p> <p>-креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације;</p> <p>-креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;</p> <p>-поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника;</p> <p>-вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.</p>
Укупан број часова: 36			

САДРЖАЈ	Начин остваривања садржаја	Међупредмет не компетенције	Начин провере	Исход По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика и наставника	Кључни појмови
<p>ИКТ: -Обележавање логичке структуре и генерисање прегледа садржаја текстуалног документа. -Карактеристике рачунарске графике (пиксел, резолуција, RGB и СМУК модели приказа боја, растерска и векторска графика). -Рад у програму за растерску графику. -Рад у програму за векторску графику. -Израда гиф анимација. -Коришћење алата за снимање екрана.</p>	<p>Индивидуални, групни, рад у пару Демонстративни, а, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз примену ИКТ</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>	<p>Вредновање активности ученика кроз појединачни и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични радови, вежбе, квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>-разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; -користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; -објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; -креира растерску слику у изабраном програму; -креира векторску слику у изабраном програму; -користи алате за уређивање и трансформацију слике; -креира гиф анимацију; -креира видео-запис коришћењем</p>	<p>-Упознавање са предметом, -учествовање у разговору, -објашњавање, -препознавање, -слушање, -самостално решавање задатака, -постављање питања, -Упознавање са кључним појмовима, -размишљање и повезивање, -учествовање у дијалогу, -решавање задатака и постављање питања, -сарадња са ученицима, -одговарање на питања, -учествовање у раду групе</p>	<p>Рад са текстуалним документима, рачунарска графика, RGB, СМУК, растерска и векторска графика, GIMP, INKSCAPE, гиф анимације, снимање екрана</p>

				алата за снимање екрана;		
<p>Дигитална писменост: -URL, DNS, IP адреса. -Хипервеза и хипертекст. -Електронска пошта, креирање налога, слање и пријем поште. -Електронска пошта (контакти, безбедност, нежељена пошта). -Рад на дељеним документима (текстуалним документима / презентацијама /упитницима...) у облаку.</p>	<p>Индивидуални, групни, рад у пару Демонстративни, а, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз примену ИКТ</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>	<p>Вредновање активности ученика кроз појединачни и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични радови, вежбе, квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>-разликује појмове URL, DNS, IP адреса; -објасни појмове хипервеза и хипертекст; -креира, форматира и шаље електронску пошту; -обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; -препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; -сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа; -подешава хипервезе према делу садржаја,</p>	<p>-Упознавање са предметом, -учествовање у разговору, -објашњавање, -препознавање, -слушање, -самостално решавање задатака, -постављање питања, -практичан рад</p>	<p>Безбедни рад на интернету. претраживање интернета, и преузимање садржаја. Заштита приватности, зависност од технологије .</p>

				другом документу или веб локацији;		
<p>Рачунарство: -Рад са изабраним текстуалним програмским језиком у области 2Д графике. -Основне карактеристике изабране графичке библиотеке. -Метод за исцртавање основних геометријских облика. -Подешавање боја и положаја објеката. -Примена петљи и случајно генерисаних вредности на исцртавање геометријских облика.</p>	<p>Индивидуални, групни, рад у пару Демонстративни, а, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз примену ИКТ</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>	<p>Вредновање активности ученика кроз појединачни и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични радови, вежбе, квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>-уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; -употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; -планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; -проналази и отклања грешке у програму;</p>	<p>-Упознавање са предметом, -учествовање у разговору, -објашњавање, -препознавање, -слушање, -самостално решавање задатака, -постављање питања, -практичан рад,</p>	<p>Текстуални програмски језици, наредбе, променљиве, бројачи, гранање, понављање, низови, функције, алгоритмови</p>
<p>Пројектна настава: -Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. -Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима. -Вредновање резултата пројектног задатка..</p>	<p>Индивидуални, групни, рад у пару Демонстративни, а, Метод практичног рада, Метод истраживачког рада уз примену ИКТ</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема</p>	<p>Вредновање активности ученика кроз појединачни и тимски рад Вршњачко оцењивање Практични радови, вежбе,</p>	<p>-сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка: -креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове,</p>	<p>-слушају питања наставника, -размишљају, анализирају, повезују са већ стеченим знањима, -дају усмене одговоре на питања уз навођење</p>	<p>Пројектни задатак, тимски рад, фазе, план, корелација, вредновање</p>

		<p>Сарадња Естетичка компетенција Предузимљив ост и предузетничк а компетенција</p>	<p>квизови, тестови знања, повезивање градива са већ стеченим и са градивом из других предмета</p>	<p>табеле и анимације; -креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; -поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; -вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.</p>	<p>примера из свакодневног живота, -резимирају тему, -слушају наставника који задаје пројектне задатке, -трагају за информацијама и материјалом, -траже додатна упутства, -на нивоу групе се договарају о динамици рада, -креирају онлајн упитнике, -анализирају резултате, -креирају видео- записе, видео-упутства, постере... припремају презентацију, -презентују радове, -прате и слушају презентовање осталих група, -размењују мишљење</p>	
--	--	---	--	--	--	--

					унутар групе и међу групама, -вреднују рад своје групе.	
--	--	--	--	--	--	--